Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

ខុទ្ទកនិកាយេ

បដិសម្ភិទាមគ្គបាឡិ

១. មហាវគ្គោ

មាតិកា

១. សោតាវធានេ បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ

២. សុត្វាន សំវរេ បញ្ញា សីលមយេ ញាណំ

៣. សំវរិត្វា សមាទហនេ បញ្ញា សមាធិភាវនាមយេ ញាណំ

៤. បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណំ

៥. អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នានំ ធម្មានំ សង្ខិបិត្វា វវត្ថានេ បញ្ញា សម្មសនេ ញាណំ

៦. បច្ចុប្បន្នានំ ធម្មានំ វិបរិណាមានុបស្សនេ បញ្ញា ឧទយព្ពយានុបស្សនេ ញាណំ

៧. អារម្មណំ បដិសង្ខា ភង្គានុបស្សនេ បញ្ញា វិបស្សនេ ញាណំ

៨. ភយតុបដ្ឋានេ បញ្ញា អាទីនវេ ញាណំ

៩. មុញ្ចិតុកម្យតាបដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ

១០. ពហិទ្ធា វុដ្ឋានវិវដ្ដនេ បញ្ញា គោត្រភុញាណំ.

១១. ទុភតោ វុដ្ឋានវិវដ្ដនេ បញ្ញា មគ្គេ ញាណំ.

១២. បយោគប្បដិប្បស្សទ្ធិ បញ្ញា ផលេ ញាណំ .

១៣. ឆិន្នវដុមានុបស្សនេ [ឆិន្នមតុបស្សនេ (ស្យា.), ឆិន្នវដុមតុបស្សនេ (សី. អដ្ឋ.)] បញ្ញា វិមុត្តិញាណំ.

១៤. តទា សមុទាគតេ [សមុបាគតេ (ស្យា.)] ធម្មេ បស្សនេ បញ្ញា បច្ចវេក្ខណេ ញាណំ.

១៥. អជ្ឈត្តវវត្ថានេ បញ្ញា វត្ថុនានត្តេ ញាណំ.

១៦. ពហិទ្ធាវវត្ថានេ បញ្ញា គោចរនានត្តេ ញាណំ.

១៧. ចរិយាវវត្ថានេ បញ្ញា ចរិយានានត្តេ ញាណំ.

១៨. ចតុធម្មវវត្ថានេ បញ្ញា ភូមិនានត្តេ ញាណំ.

១៩. នវធម្មវវត្ថានេ បញ្ញា ធម្មនានត្តេ ញាណំ.

២០. អភិញ្ញាបញ្ញា ញាតដ្ឋេ ញាណំ.

២១. បរិញ្ញាបញ្ញា តីរណដ្ឋេ ញាណំ.

២២. បហានេ បញ្ញា បរិច្ចាគដ្ឋេ ញាណំ.

២៣. ភាវនាបញ្ញា ឯករសដ្ឋេ ញាណំ.

២៤. សច្ឆិកិរិយាបញ្ញា ផស្សនដ្ឋេ [ផុសនដ្ឋេ (ក.)] ញាណំ.

២៥. អត្ថនានត្តេ បញ្ញា អត្ថបដិសម្ភិទេ ញាណំ

២៦. ធម្មនានត្តេ បញ្ញា ធម្មបដិសម្ភិទេ ញាណំ

២៧. និរុត្តិនានត្តេ បញ្ញា និរុត្តិបដិសម្ភិទេ ញាណំ

២៨. បដិភាននានត្តេ បញ្ញា [បដិភាណនានត្តេ (ស្យា.)] បដិភានបដិសម្ភិទេ ញាណំ

២៩. វិហារនានត្តេ បញ្ញា វិហារដ្ឋេ ញាណំ

៣០. សមាបត្តិនានត្តេ បញ្ញា សមាបត្តដ្ឋេ ញាណំ

៣១. វិហារសមាបត្តិនានត្តេ បញ្ញា វិហារសមាបត្តដ្ឋេ ញាណំ

៣២. អវិក្ខេបបរិសុទ្ធត្តា អាសវសមុច្ឆេទេ បញ្ញា អានន្តរិកសមាធិម្ហិ ញាណំ

៣៣. ទស្សនាធិបតេយ្យំ សន្តោ ច វិហារាធិគមោ បណីតាធិមុត្តតា បញ្ញា អរណវិហារេ ញាណំ

៣៤. ទ្វីហិ ពលេហិ សមន្នាគតត្តា តយោ ច សង្ខារានំ បដិប្បស្សទ្ធិយា សោឡសហិ ញាណចរិយាហិ នវហិ សមាធិចរិយាហិ វសិភាវតា បញ្ញា និរោធសមាបត្តិយា ញាណំ

៣៥. សម្បជានស្ស បវត្តបរិយាទានេ បញ្ញា បរិនិព្ពានេ ញាណំ

៣៦. សព្ពធម្មានំ សម្មា សមុច្ឆេទេ និរោធេ ច អនុបដ្ឋានតា បញ្ញា សមសីសដ្ឋេ ញាណំ

៣៧. បុថុនានត្តតេជបរិយាទានេ បញ្ញា សល្លេខដ្ឋេ ញាណំ

៣៨. អសល្លីនត្តបហិតត្តបគ្គហដ្ឋេ បញ្ញា វីរិយារម្ភេ ញាណំ

᪒᪙᪨ ᨶᩣᨶᩣᨵᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨠᩣᩈᨶᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᨶ᩠ᨴᩔᨶᩮ ᨬᩣᨱᩴ᪨

᪓᪐᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩑᨠᩈᨦ᩠ᨣᩉᨲᩣᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮᨠᨲ᩠ᨲᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨴᩔᨶᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨬᩣᨱᩴ᪨

᪓᪑᪨ ᩅᩥᨴᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨡᨶ᩠ᨲᩥᨬᩣᨱᩴ᪨

᪓᪒᪨ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩣᩉᨱᩮ [ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩣᩉᨶᩮ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨬᩣᨱᩴ᪨

᪓᪓᪨ ᩈᨾᩮᩣᨴᩉᨶᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨷᨴᩮᩈᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨬᩣᨱᩴ᪨

᪓᪔᪨ ᩋᨵᩥᨷᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩮ ᨬᩣᨱᩴ᪨

᪓᪕᪨ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩮ ᨬᩣᨱᩴ᪨

᪓᪖᪨ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩮ ᨬᩣᨱᩴ᪨

᪓᪗᪨ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨬᩣᨱᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩮ ᨬᩣᨱᩴ᪨

᪓᪘᪨ ᩅᩮᩣᩈᨣ᩠ᨣᩮ [ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᩮ (ᨷᩦ᪨)] ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩮ ᨬᩣᨱᩴ᪨

᪓᪙᪨ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩮ ᨬᩣᨱᩴ᪨

᪔᪐᪨ ᨠᩣᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩑᨠᩅᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᨲᩣ ᩈᩩᨡᩈᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨧ ᩃᩉᩩᩈᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨧ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᩍᨩ᩠ᨫᨶᨭ᩠ᨮᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᨵᩮ ᨬᩣᨱᩴ᪨

᪔᪑᪨ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨷ᩠ᨹᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮᨠᨲ᩠ᨲᩈᨴ᩠ᨴᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩣᩉᨱᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᩮᩣᨲᨵᩣᨲᩩᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨬᩣᨱᩴ᪨

᪔᪒᪨ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᨶ᩠ᨶᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩅᩥᨷ᩠ᨹᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᨷᩈᩣᨴᩅᩈᩮᨶ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮᨠᨲ᩠ᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨧᩁᩥᨿᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩣᩉᨱᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨧᩮᨲᩮᩣᨷᩁᩥᨿᨬᩣᨱᩴ᪨

៥៣. បច្ចយប្បវត្តានំ ធម្មានំ នានត្តេកត្តកម្មវិប្ផារវសេន បរិយោគាហណេ បញ្ញា បុព្វេនិវាសានុស្សតិញាណំ

៥៤. ឱភាសវសេន នានត្តេកត្តរូបនិមិត្តានំ ទស្សនដ្ឋេ បញ្ញា ទិព្វចក្ខុញាណំ

៥៥. ចតុសដ្ឋិយា អាការេហិ តិណ្ណន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ វសីភាវតា បញ្ញា អាសវានំ ខយេ ញាណំ

៥៦. បរិញ្ញដ្ឋេ បញ្ញា ទុក្ខេ ញាណំ

៥៧. បហានដ្ឋេ បញ្ញា សមុទយេ ញាណំ

៥៨. សច្ឆិកិរិយដ្ឋេ បញ្ញា និរោធេ ញាណំ

៥៩. ភាវនដ្ឋេ បញ្ញា មគ្គេ ញាណំ

៦០. ទុក្ខេ ញាណំ

៦១. ទុក្ខសមុទយេ ញាណំ

៦២. ទុក្ខនិរោធេ ញាណំ

៦៣. ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ ញាណំ

៦៤. អត្ថបដិសម្ភិទេ ញាណំ

៦៥. ធម្មបដិសម្ភិទេ ញាណំ

៦៦. និរុត្តិបដិសម្ភិទេ ញាណំ

៦៧. បដិភានបដិសម្ភិទេ ញាណំ

᪖᪘᪨ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨸᩁᩮᩣᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩮ ᨬᩣᨱᩴ᪨

᪖᪙᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩣᩈᨿᩣᨶᩩᩈᨿᩮ ᨬᩣᨱᩴ᪨

᪗᪐᪨ ᨿᨾᨠᨸᩣᨭᩥᩉᩦᩁᩮ ᨬᩣᨱᩴ᪨

᪗᪑᪨ ᨾᩉᩣᨠᩁᩩᨱᩣᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨬᩣᨱᩴ᪨

᪗᪒᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬᩣᨱᩴ᪨

᪗᪓᪨ ᩋᨶᩣᩅᩁᨱᨬᩣᨱᩴ ᪨

ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩮᩈᨲ᩠ᨲᨲᩥ ᨬᩣᨱᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨲᩮᩈᨲ᩠ᨲᨲᩥᨿᩣ ᨬᩣᨱᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᨬᩣᨱᩣᨶᩥ ᩈᩣᩅᨠᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩣᨶᩥ; ᨨ ᨬᩣᨱᩣᨶᩥ ᩋᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩣᨶᩥ ᩈᩣᩅᨠᩮᩉᩥ᪨

ᨾᩣᨲᩥᨠᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪑᪨ ᨬᩣᨱᨠᨳᩣ

᪑᪨ ᩈᩩᨲᨾᨿᨬᩣᨱᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪑᪨ ᨠᨳᩴ ᩈᩮᩣᨲᩣᩅᨵᩣᨶᩮ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᩩᨲᨾᨿᩮ ᨬᩣᨱᩴ?

“ᩍᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᩅᨵᩣᨶᩴ, ᨲᩴᨸᨩᩣᨶᨶᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᩩᨲᨾᨿᩮ ᨬᩣᨱᩴ᪨

“ᩍᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᩅᨵᩣᨶᩴ, ᨲᩴᨸᨩᩣᨶᨶᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᩩᨲᨾᨿᩮ ᨬᩣᨱᩴ᪨

“ᩍᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᩅᨵᩣᨶᩴ, ᨲᩴᨸᨩᩣᨶᨶᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᩩᨲᨾᨿᩮ ᨬᩣᨱᩴ᪨

“ឥមេ ធម្មា ភាវេតព្វា”តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ។

“ឥមេ ធម្មា សច្ឆិកាតព្វា”តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ។

“ឥមេ ធម្មា ហានភាគិយា”តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ។

“ឥមេ ធម្មា ឋិតិភាគិយា”តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ។

“ឥមេ ធម្មា វិសេសភាគិយា”តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ។

“ឥមេ ធម្មា និព្វេធភាគិយា”តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ។

“សព្វេ សង្ខារា អនិច្ចា”តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ។

“សព្វេ សង្ខារា ទុក្ខា”តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ។

“សព្វេ ធម្មា អនត្តា”តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ។

“ឥទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចន្”តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ។

“ឥទំ ទុក្ខសមុទយំ [ទុក្ខសមុទយោ (ស្យា។)] អរិយសច្ចន្”តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ។

“ឥទំ ទុក្ខនិរោធំ [ទុក្ខនិរោធោ (ស្យា។) អដ្ឋកថា ឱលោកេតព្វា] អរិយសច្ចន្”តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ។

“ឥទំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចន្”តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ។

១។ កថំ “ឥមេ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា”តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ?

ឯកោ ធម្មោ អភិញ្ញេយ្យោ – សព្ពេ សត្តា អាហារដ្ឋិតិកា. ទ្វេ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា – ទ្វេ ធាតុយោ. តយោ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា – តិស្សោ ធាតុយោ. ចត្តារោ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា – ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ. បញ្ច ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា – បញ្ច វិមុត្តាយតនានិ. ឆ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា – ឆ អនុត្តរិយានិ. សត្ត ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា – សត្ត និទ្ទសវត្ថូនិ. អដ្ឋ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា – អដ្ឋ អភិភាយតនានិ. នវ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា – នវ អនុបុព្ពវិហារា. ទស ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា – ទស និជ្ជរវត្ថូនិ.

៣. "សព្ពំ, ភិក្ខវេ, អភិញ្ញេយ្យំ. កិញ្ច, ភិក្ខវេ, សព្ពំ អភិញ្ញេយ្យំ? ចក្ខុ [ចក្ខុំ (ស្យា. ក.)], ភិក្ខវេ, អភិញ្ញេយ្យំ; រូបា អភិញ្ញេយ្យា; ចក្ខុវិញ្ញាណំ អភិញ្ញេយ្យំ; ចក្ខុសម្ផស្សោ អភិញ្ញេយ្យោ; យម្បិទំ [យមិទំ (ក.) សំ. និ. ៤.៤៦ បស្សិតព្ពំ] ចក្ខុសម្ផស្សបច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា, តម្បិ អភិញ្ញេយ្យំ. សោតំ អភិញ្ញេយ្យំ; សទ្ទា អភិញ្ញេយ្យា...បេ... ឃានំ អភិញ្ញេយ្យំ; គន្ធា អភិញ្ញេយ្យា... ជិវ្ហា អភិញ្ញេយ្យា; រសា អភិញ្ញេយ្យា... កាយោ អភិញ្ញេយ្យោ; ផោដ្ឋព្ពា អភិញ្ញេយ្យា... មនោ អភិញ្ញេយ្យោ; ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា; មនោវិញ្ញាណំ អភិញ្ញេយ្យំ, មនោសម្ផស្សោ អភិញ្ញេយ្យោ; យម្បិទំ មនោសម្ផស្សបច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា, តម្បិ អភិញ្ញេយ្យំ."

រូបំ អភិញ្ញេយ្យំ; វេទនា អភិញ្ញេយ្យា; សញ្ញា អភិញ្ញេយ្យា; សង្ខារា អភិញ្ញេយ្យា; វិញ្ញាណំ អភិញ្ញេយ្យំ.

ចក្ខុ អភិញ្ញេយ្យំ; សោតំ អភិញ្ញេយ្យំ; ឃានំ អភិញ្ញេយ្យំ; ជិវ្ហា អភិញ្ញេយ្យា; កាយោ អភិញ្ញេយ្យោ; មនោ អភិញ្ញេយ្យោ. រូបា អភិញ្ញេយ្យា; សទ្ទា អភិញ្ញេយ្យា; គន្ធា អភិញ្ញេយ្យា; រសា អភិញ្ញេយ្យា; ផោដ្ឋព្ពា អភិញ្ញេយ្យា; ធម្មា អភិញ្ញេយ្យា. ចក្ខុវិញ្ញាណំ អភិញ្ញេយ្យំ; សោតវិញ្ញាណំ អភិញ្ញេយ្យំ; ឃានវិញ្ញាណំ អភិញ្ញេយ្យំ; ជិវ្ហាវិញ្ញាណំ អភិញ្ញេយ្យំ; កាយវិញ្ញាណំ អភិញ្ញេយ្យំ; មនោវិញ្ញាណំ អភិញ្ញេយ្យំ. ចក្ខុសម្ផស្សោ អភិញ្ញេយ្យោ ; សោតសម្ផស្សោ អភិញ្ញេយ្យោ; ឃានសម្ផស្សោ អភិញ្ញេយ្យោ; ជិវ្ហាសម្ផស្សោ អភិញ្ញេយ្យោ; កាយសម្ផស្សោ អភិញ្ញេយ្យោ; មនោសម្ផស្សោ អភិញ្ញេយ្យោ; ចក្ខុសម្ផស្សជា វេទនា អភិញ្ញេយ្យា; សោតសម្ផស្សជា វេទនា អភិញ្ញេយ្យា; ឃានសម្ផស្សជា វេទនា អភិញ្ញេយ្យា ; ជិវ្ហាសម្ផស្សជា វេទនា អភិញ្ញេយ្យា; កាយសម្ផស្សជា វេទនា អភិញ្ញេយ្យា; មនោសម្ផស្សជា វេទនា អភិញ្ញេយ្យា. រូបសញ្ញា អភិញ្ញេយ្យា; សទ្ទសញ្ញា អភិញ្ញេយ្យា; គន្ធសញ្ញា អភិញ្ញេយ្យា ; រសសញ្ញា អភិញ្ញេយ្យា; ផោដ្ឋព្ពសញ្ញា អភិញ្ញេយ្យា; ធម្មសញ្ញា អភិញ្ញេយ្យា. រូបសញ្ចេតនា អភិញ្ញេយ្យា; សទ្ទសញ្ចេតនា អភិញ្ញេយ្យា; គន្ធសញ្ចេតនា អភិញ្ញេយ្យា; រសសញ្ចេតនា អភិញ្ញេយ្យា; ផោដ្ឋព្ពសញ្ចេតនា អភិញ្ញេយ្យា; ធម្មសញ្ចេតនា អភិញ្ញេយ្យា. រូបតណ្ហា អភិញ្ញេយ្យា; សទ្ទតណ្ហា អភិញ្ញេយ្យា; គន្ធតណ្ហា អភិញ្ញេយ្យា; រសតណ្ហា អភិញ្ញេយ្យា; ផោដ្ឋព្ពតណ្ហា អភិញ្ញេយ្យា; ធម្មតណ្ហា អភិញ្ញេយ្យា. រូបវិតក្កោ អភិញ្ញេយ្យោ; សទ្ទវិតក្កោ អភិញ្ញេយ្យោ; គន្ធវិតក្កោ អភិញ្ញេយ្យោ; រសវិតក្កោ អភិញ្ញេយ្យោ; ផោដ្ឋព្ពវិតក្កោ អភិញ្ញេយ្យោ; ធម្មវិតក្កោ អភិញ្ញេយ្យោ. រូបវិចារោ អភិញ្ញេយ្យោ; សទ្ទវិចារោ អភិញ្ញេយ្យោ ; គន្ធវិចារោ អភិញ្ញេយ្យោ; រសវិចារោ អភិញ្ញេយ្យោ; ផោដ្ឋព្ពវិចារោ អភិញ្ញេយ្យោ; ធម្មវិចារោ អភិញ្ញេយ្យោ.

៤. បឋវីធាតុ អភិញ្ញេយ្យា; អាបោធាតុ អភិញ្ញេយ្យា; តេជោធាតុ អភិញ្ញេយ្យា; វាយោធាតុ អភិញ្ញេយ្យា; អាកាសធាតុ

អភិញ្ញេយ្យា; វិញ្ញាណធាតុ អភិញ្ញេយ្យា។

បឋវីកសិណំ អភិញ្ញេយ្យំ; អាបោកសិណំ អភិញ្ញេយ្យំ; តេជោកសិណំ អភិញ្ញេយ្យំ; វាយោកសិណំ អភិញ្ញេយ្យំ; នីលកសិណំ អភិញ្ញេយ្យំ; បីតកសិណំ អភិញ្ញេយ្យំ; លោហិតកសិណំ អភិញ្ញេយ្យំ; ឱទាតកសិណំ អភិញ្ញេយ្យំ; អាកាសកសិណំ អភិញ្ញេយ្យំ; វិញ្ញាណកសិណំ អភិញ្ញេយ្យំ។

កេសា អភិញ្ញេយ្យា; លោមា អភិញ្ញេយ្យា; នខា អភិញ្ញេយ្យា; ទន្តា អភិញ្ញេយ្យា; តចោ អភិញ្ញេយ្យោ, មំសំ អភិញ្ញេយ្យំ; ន្ហារូ [ន្ហារុ (ស្យា.)] អភិញ្ញេយ្យា; អដ្ឋី អភិញ្ញេយ្យា; អដ្ឋិមិញ្ជា អភិញ្ញេយ្យា [អដ្ឋិមិញ្ជំ អភិញ្ញេយ្យំ (ស្យា. ក.)]; វក្កំ អភិញ្ញេយ្យំ; ហទយំ អភិញ្ញេយ្យំ; យកនំ អភិញ្ញេយ្យំ; កិលោមកំ អភិញ្ញេយ្យំ; បិហកំ អភិញ្ញេយ្យំ; បប្ផាសំ អភិញ្ញេយ្យំ; អន្តំ អភិញ្ញេយ្យំ អន្តគុណំ អភិញ្ញេយ្យំ; ឧទរិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; ករីសំ អភិញ្ញេយ្យំ; បិត្តំ អភិញ្ញេយ្យំ; សេម្ហំ អភិញ្ញេយ្យំ; បុព្វោ អភិញ្ញេយ្យោ; លោហិតំ អភិញ្ញេយ្យំ; សេទោ អភិញ្ញេយ្យោ; មេទោ អភិញ្ញេយ្យោ; អស្សុ អភិញ្ញេយ្យំ; វសា អភិញ្ញេយ្យា; ខេឡោ អភិញ្ញេយ្យោ; សិង្ឃាណិកា អភិញ្ញេយ្យា; លសិកា អភិញ្ញេយ្យា; មុត្តំ អភិញ្ញេយ្យំ; មត្ថលុង្គំ អភិញ្ញេយ្យំ។

ចក្ខាយតនំ អភិញ្ញេយ្យំ; រូបាយតនំ អភិញ្ញេយ្យំ។ សោតាយតនំ អភិញ្ញេយ្យំ; សទ្ទាយតនំ អភិញ្ញេយ្យំ ។ ឃានាយតនំ អភិញ្ញេយ្យំ; គន្ធាយតនំ អភិញ្ញេយ្យំ។ ជិវ្ហាយតនំ អភិញ្ញេយ្យំ; រសាយតនំ អភិញ្ញេយ្យំ។ កាយាយតនំ អភិញ្ញេយ្យំ; ផោដ្ឋព្វាយតនំ អភិញ្ញេយ្យំ។ មនាយតនំ អភិញ្ញេយ្យំ; ធម្មាយតនំ អភិញ្ញេយ្យំ។

ចក្ខុធាតុ អភិញ្ញេយ្យា; រូបធាតុ អភិញ្ញេយ្យា; ចក្ខុវិញ្ញាណធាតុ អភិញ្ញេយ្យា។ សោតធាតុ អភិញ្ញេយ្យា; សទ្ទធាតុ អភិញ្ញេយ្យា; សោតវិញ្ញាណធាតុ អភិញ្ញេយ្យា។ ឃានធាតុ អភិញ្ញេយ្យា; គន្ធធាតុ អភិញ្ញេយ្យា; ឃានវិញ្ញាណធាតុ អភិញ្ញេយ្យា។ ជិវ្ហាធាតុ អភិញ្ញេយ្យា ; រសធាតុ អភិញ្ញេយ្យា; ជិវ្ហាវិញ្ញាណធាតុ អភិញ្ញេយ្យា។ កាយធាតុ អភិញ្ញេយ្យា; ផោដ្ឋព្វធាតុ អភិញ្ញេយ្យា; កាយវិញ្ញាណធាតុ អភិញ្ញេយ្យា។ មនោធាតុ អភិញ្ញេយ្យា; ធម្មធាតុ អភិញ្ញេយ្យា; មនោវិញ្ញាណធាតុ អភិញ្ញេយ្យា។

ចក្ខុន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; សោតិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; ឃានិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; ជិវ្ហិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; កាយិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; មនិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; ជីវិតិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; ឥត្ថិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; បុរិសិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; សុខិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; ទុក្ខិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; សោមនស្សិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; សទ្ធិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; វីរិយិន្ទ្រិយំ [វិរិយិន្ទ្រិយំ (ស្យា.)] អភិញ្ញេយ្យំ; សតិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; សមាធិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; បញ្ញិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; អនញ្ញាតញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; អញ្ញិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ។

៣. កាមធាតុ អភិញ្ញេយ្យា; រូបធាតុ អភិញ្ញេយ្យា; អរូបធាតុ អភិញ្ញេយ្យា។ កាមភវោ អភិញ្ញេយ្យោ; រូបភវោ អភិញ្ញេយ្យោ ; អរូបភវោ អភិញ្ញេយ្យោ។ សញ្ញាភវោ អភិញ្ញេយ្យោ; អសញ្ញាភវោ អភិញ្ញេយ្យោ; នេវសញ្ញានាសញ្ញាភវោ អភិញ្ញេយ្យោ។

ឯកវោការភវោ អភិញ្ញេយ្យោ; ចតុវោការភវោ អភិញ្ញេយ្យោ; បញ្ចវោការភវោ អភិញ្ញេយ្យោ។

៩. បឋមំ ឈានំ [បឋមជ្ឈានំ (ស្យា.) ឯវមិតរេសុ តីសុ] អភិញ្ញេយ្យំ; ទុតិយំ ឈានំ អភិញ្ញេយ្យំ; តតិយំ ឈានំ អភិញ្ញេយ្យំ; ចតុត្ថំ ឈានំ អភិញ្ញេយ្យំ។ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ អភិញ្ញេយ្យា; ករុណាចេតោវិមុត្តិ អភិញ្ញេយ្យា; មុទិតាចេតោវិមុត្តិ អភិញ្ញេយ្យា; ឧបេក្ខាចេតោវិមុត្តិ អភិញ្ញេយ្យា។ អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិ អភិញ្ញេយ្យា; វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិ អភិញ្ញេយ្យា; អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិ អភិញ្ញេយ្យា; នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិ អភិញ្ញេយ្យា។

អវិជ្ជា អភិញ្ញេយ្យា; សង្ខារា អភិញ្ញេយ្យា; វិញ្ញាណំ អភិញ្ញេយ្យំ; នាមរូបំ អភិញ្ញេយ្យំ; សឡាយតនំ អភិញ្ញេយ្យំ; ផស្សោ អភិញ្ញេយ្យោ; វេទនា អភិញ្ញេយ្យា; តណ្ហា អភិញ្ញេយ្យា; ឧបាទានំ អភិញ្ញេយ្យំ; ភវោ អភិញ្ញេយ្យោ; ជាតិ អភិញ្ញេយ្យា; ជរាមរណំ អភិញ្ញេយ្យំ។

១០. ទុក្ខំ អភិញ្ញេយ្យំ; ទុក្ខសមុទយោ អភិញ្ញេយ្យោ; ទុក្ខនិរោធោ អភិញ្ញេយ្យោ; ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អភិញ្ញេយ្យា។ រូបំ អភិញ្ញេយ្យំ; រូបសមុទយោ អភិញ្ញេយ្យោ; រូបនិរោធោ អភិញ្ញេយ្យោ; រូបនិរោធគាមិនី បដិបទា អភិញ្ញេយ្យា។ វេទនា អភិញ្ញេយ្យា...បេ... សញ្ញា អភិញ្ញេយ្យា...បេ... សង្ខារា អភិញ្ញេយ្យា...បេ... វិញ្ញាណំ អភិញ្ញេយ្យំ។ ចក្ខុ អភិញ្ញេយ្យំ...បេ... ជរាមរណំ អភិញ្ញេយ្យំ; ជរាមរណសមុទយោ អភិញ្ញេយ្យោ; ជរាមរណនិរោធោ អភិញ្ញេយ្យោ; ជរាមរណនិរោធគាមិនី បដិបទា អភិញ្ញេយ្យា។

ទុក្ខស្ស បរិញ្ញដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ទុក្ខសមុទយស្ស បហានដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ទុក្ខនិរោធស្ស សច្ឆិកិរិយដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ ភាវនដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ។ រូបស្ស បរិញ្ញដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; រូបសមុទយស្ស បហានដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; រូបនិរោធស្ស សច្ឆិកិរិយដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; រូបនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ ភាវនដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ។ វេទនាយ...បេ... សញ្ញាយ... សង្ខារានំ... វិញ្ញាណស្ស... ចក្ខុស្ស...បេ... ជរាមរណស្ស បរិញ្ញដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ជរាមរណសមុទយស្ស បហានដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ជរាមរណនិរោធស្ស សច្ឆិកិរិយដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ជរាមរណនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ ភាវនដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ។

ទុក្ខស្ស បរិញ្ញាបដិវេធដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ទុក្ខសមុទយស្ស បហានបដិវេធដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ទុក្ខនិរោធស្ស សច្ឆិកិរិយាបដិវេធដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ ភាវនាបដិវេធដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ។ រូបស្ស បរិញ្ញាបដិវេធដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; រូបសមុទយស្ស បហានបដិវេធដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; រូបនិរោធស្ស សច្ឆិកិរិយាបដិវេធដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; រូបនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ ភាវនាបដិវេធដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ។ វេទនាយ...បេ... សញ្ញាយ... សង្ខារានំ... វិញ្ញាណស្ស... ចក្ខុស្ស...បេ... ជរាមរណស្ស បរិញ្ញាបដិវេធដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ជរាមរណសមុទយស្ស បហានបដិវេធដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ជរាមរណនិរោធស្ស សច្ឆិកិរិយាបដិវេធដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ជរាមរណនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ ភាវនាបដិវេធដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ។

៧។ ទុក្ខំ អភិញ្ញេយ្យំ; ទុក្ខសមុទយោ អភិញ្ញេយ្យោ; ទុក្ខនិរោធោ អភិញ្ញេយ្យោ; ទុក្ខស្ស សមុទយនិរោធោ អភិញ្ញេយ្យោ; ទុក្ខស្ស ឆន្ទរាគនិរោធោ អភិញ្ញេយ្យោ; ទុក្ខស្ស អស្សាទោ អភិញ្ញេយ្យោ; ទុក្ខស្ស អាទីនវោ អភិញ្ញេយ្យោ; ទុក្ខស្ស និស្សរណំ អភិញ្ញេយ្យំ។ រូបំ អភិញ្ញេយ្យំ; រូបសមុទយោ អភិញ្ញេយ្យោ; រូបនិរោធោ អភិញ្ញេយ្យោ; រូបស្ស សមុទយនិរោធោ អភិញ្ញេយ្យោ; រូបស្ស ឆន្ទរាគនិរោធោ អភិញ្ញេយ្យោ; រូបស្ស អស្សាទោ អភិញ្ញេយ្យោ; រូបស្ស អាទីនវោ អភិញ្ញេយ្យោ; រូបស្ស និស្សរណំ អភិញ្ញេយ្យំ។ វេទនា អភិញ្ញេយ្យា...បេ... សញ្ញា អភិញ្ញេយ្យា... សង្ខារា អភិញ្ញេយ្យា... វិញ្ញាណំ អភិញ្ញេយ្យំ... ចក្ខុ អភិញ្ញេយ្យំ...បេ... ជរាមរណំ អភិញ្ញេយ្យំ; ជរាមរណសមុទយោ អភិញ្ញេយ្យោ; ជរាមរណនិរោធោ អភិញ្ញេយ្យោ; ជរាមរណស្ស សមុទយនិរោធោ អភិញ្ញេយ្យោ; ជរាមរណស្ស ឆន្ទរាគនិរោធោ អភិញ្ញេយ្យោ; ជរាមរណស្ស អស្សាទោ អភិញ្ញេយ្យោ; ជរាមរណស្ស អាទីនវោ អភិញ្ញេយ្យោ; ជរាមរណស្ស និស្សរណំ អភិញ្ញេយ្យំ។

ទុក្ខំ អភិញ្ញេយ្យំ; ទុក្ខសមុទយោ អភិញ្ញេយ្យោ ; ទុក្ខនិរោធោ អភិញ្ញេយ្យោ; ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អភិញ្ញេយ្យា; ទុក្ខស្ស អស្សាទោ អភិញ្ញេយ្យោ; ទុក្ខស្ស អាទីនវោ អភិញ្ញេយ្យោ; ទុក្ខស្ស និស្សរណំ អភិញ្ញេយ្យំ។ រូបំ អភិញ្ញេយ្យំ; រូបសមុទយោ អភិញ្ញេយ្យោ; រូបនិរោធោ អភិញ្ញេយ្យោ; រូបនិរោធគាមិនី បដិបទា អភិញ្ញេយ្យា; រូបស្ស អស្សាទោ អភិញ្ញេយ្យោ; រូបស្ស អាទីនវោ អភិញ្ញេយ្យោ; រូបស្ស និស្សរណំ អភិញ្ញេយ្យំ។ វេទនា អភិញ្ញេយ្យា...បេ... សញ្ញា អភិញ្ញេយ្យា... សង្ខារា អភិញ្ញេយ្យា... វិញ្ញាណំ អភិញ្ញេយ្យំ... ចក្ខុ អភិញ្ញេយ្យំ...បេ... ជរាមរណំ អភិញ្ញេយ្យំ; ជរាមរណសមុទយោ អភិញ្ញេយ្យោ; ជរាមរណនិរោធោ អភិញ្ញេយ្យោ; ជរាមរណនិរោធគាមិនី បដិបទា អភិញ្ញេយ្យា; ជរាមរណស្ស អស្សាទោ អភិញ្ញេយ្យោ; ជរាមរណស្ស អាទីនវោ អភិញ្ញេយ្យោ; ជរាមរណស្ស និស្សរណំ អភិញ្ញេយ្យំ។

៨។ អនិច្ចានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; ទុក្ខានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; អនត្តានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; និព្ពិទានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; វិរាគានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; និរោធានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា។ រូបេ អនិច្ចានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; រូបេ ទុក្ខានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; រូបេ អនត្តានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; រូបេ និព្ពិទានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; រូបេ វិរាគានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; រូបេ និរោធានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; រូបេ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា។ វេទនាយ...បេ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... វិញ្ញាណេ... ចក្ខុស្មិំ...បេ... ជរាមរណេ អនិច្ចានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; ជរាមរណេ ទុក្ខានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; ជរាមរណេ អនត្តានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; ជរាមរណេ និព្ពិទានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; ជរាមរណេ វិរាគានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា ; ជរាមរណេ និរោធានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; ជរាមរណេ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា។

១០។ ឧប្បាទោ អភិញ្ញេយ្យោ; បវត្តំ អភិញ្ញេយ្យំ; និមិត្តំ អភិញ្ញេយ្យំ; អាយូហនា [អាយុហនា (ស្យា។) ឯវមុបរិបិ] អភិញ្ញេយ្យា; បដិសន្ធិ អភិញ្ញេយ្យា; គតិ អភិញ្ញេយ្យា; និព្ពត្តិ អភិញ្ញេយ្យា; ឧបបត្តិ អភិញ្ញេយ្យា; ជាតិ អភិញ្ញេយ្យា; ជរា អភិញ្ញេយ្យា; ព្យាធិ អភិញ្ញេយ្យោ , មរណំ អភិញ្ញេយ្យំ; សោកោ អភិញ្ញេយ្យោ; បរិទេវោ អភិញ្ញេយ្យោ; ឧបាយាសោ អភិញ្ញេយ្យោ។

អនុប្បាទោ អភិញ្ញេយ្យោ; អប្បវត្តំ អភិញ្ញេយ្យំ; អនិមិត្តំ អភិញ្ញេយ្យំ; អនាយូហនា [អនាយូហនា (ស្យា.) ឯវមុបរិបិ] អភិញ្ញេយ្យា; អប្បដិសន្ធិ អភិញ្ញេយ្យា; អគតិ អភិញ្ញេយ្យា; អនិព្ពត្តិ អភិញ្ញេយ្យា; អនុបបត្តិ អភិញ្ញេយ្យា; អជាតិ អភិញ្ញេយ្យា; អជរា អភិញ្ញេយ្យា; អព្យាធិ អភិញ្ញេយ្យោ; អមតំ អភិញ្ញេយ្យំ; អសោកោ អភិញ្ញេយ្យោ; អបរិទេវោ អភិញ្ញេយ្យោ; អនុបាយាសោ អភិញ្ញេយ្យោ.

ឧប្បាទោ អភិញ្ញេយ្យោ; អនុប្បាទោ អភិញ្ញេយ្យោ; បវត្តំ អភិញ្ញេយ្យំ; អប្បវត្តំ អភិញ្ញេយ្យំ. និមិត្តំ អភិញ្ញេយ្យំ; អនិមិត្តំ អភិញ្ញេយ្យំ. អាយូហនា អភិញ្ញេយ្យា; អនាយូហនា អភិញ្ញេយ្យា. បដិសន្ធិ អភិញ្ញេយ្យា; អប្បដិសន្ធិ អភិញ្ញេយ្យា. គតិ អភិញ្ញេយ្យា; អគតិ អភិញ្ញេយ្យា. និព្ពត្តិ អភិញ្ញេយ្យា; អនិព្ពត្តិ អភិញ្ញេយ្យា. ឧបបត្តិ អភិញ្ញេយ្យា; អនុបបត្តិ អភិញ្ញេយ្យា . ជាតិ អភិញ្ញេយ្យា; អជាតិ អភិញ្ញេយ្យា. ជរា អភិញ្ញេយ្យា; អជរា អភិញ្ញេយ្យា. ព្យាធិ អភិញ្ញេយ្យោ; អព្យាធិ អភិញ្ញេយ្យោ. មរណំ អភិញ្ញេយ្យំ; អមតំ អភិញ្ញេយ្យំ. សោកោ អភិញ្ញេយ្យោ; អសោកោ អភិញ្ញេយ្យោ. បរិទេវោ អភិញ្ញេយ្យោ; អបរិទេវោ អភិញ្ញេយ្យោ. ឧបាយាសោ អភិញ្ញេយ្យោ; អនុបាយាសោ អភិញ្ញេយ្យោ.

ឧប្បាទោ ទុក្ខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. បវត្តំ ទុក្ខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. និមិត្តំ ទុក្ខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. អាយូហនា ទុក្ខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. បដិសន្ធិ ទុក្ខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. គតិ ទុក្ខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. និព្ពត្តិ ទុក្ខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. ឧបបត្តិ ទុក្ខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. ជាតិ ទុក្ខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. ជរា ទុក្ខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. ព្យាធិ ទុក្ខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. មរណំ ទុក្ខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. សោកោ ទុក្ខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. បរិទេវោ ទុក្ខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. ឧបាយាសោ ទុក្ខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ.

អនុប្បាទោ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. អប្បវត្តំ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. អនិមិត្តំ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. អនាយូហនា សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. អប្បដិសន្ធិ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. អគតិ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. អនិព្ពត្តិ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. អនុបបត្តិ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. អជាតិ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. អជរា សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. អព្យាធិ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. អមតំ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. អសោកោ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. អបរិទេវោ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. អនុបាយាសោ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ.

ឧប្បាទោ ទុក្ខំ, អនុប្បាទោ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. បវត្តំ ទុក្ខំ, អប្បវត្តំ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. និមិត្តំ ទុក្ខំ, អនិមិត្តំ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. អាយូហនា ទុក្ខំ, អនាយូហនា សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. បដិសន្ធិ ទុក្ខំ, អប្បដិសន្ធិ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. គតិ ទុក្ខំ, អគតិ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. និព្ពត្តិ ទុក្ខំ, អនិព្ពត្តិ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. ឧបបត្តិ ទុក្ខំ, អនុបបត្តិ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. ជាតិ ទុក្ខំ, អជាតិ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. ជរា ទុក្ខំ, អជរា សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. ព្យាធិ ទុក្ខំ, អព្យាធិ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. មរណំ ទុក្ខំ, អមតំ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. សោកោ ទុក្ខំ, អសោកោ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. បរិទេវោ ទុក្ខំ, អបរិទេវោ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. ឧបាយាសោ ទុក្ខំ, អនុបាយាសោ សុខន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ.

ឧប្បាទោ ភយន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. បវត្តំ ភយន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. និមិត្តំ ភយន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. អាយូហនា ភយន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. បដិសន្ធិ ភយន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. គតិ ភយន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. និព្ពត្តិ ភយន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. ឧបបត្តិ ភយន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. ជាតិ ភយន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ. ជរា ភយន្តិ

អភិញ្ញេយ្យំ ព្យាធិ ភយន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ មរណំ ភយន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ សោកោ ភយន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ បរិទេវោ ភយន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ឧបាយាសោ ភយន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ

អនុប្បាទោ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អប្បវត្តំ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អនិមិត្តំ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អនាយូហនា ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អប្បដិសន្ធិ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អគតិ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អនិព្វត្តិ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អនុបបត្តិ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អជាតិ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អជរា ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អព្យាធិ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អមតំ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អសោកោ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អបរិទេវោ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អនុបាយាសោ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ

ឧប្បាទោ ភយំ, អនុប្បាទោ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ បវត្តំ ភយំ, អប្បវត្តំ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ និមិត្តំ ភយំ, អនិមិត្តំ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អាយូហនា ភយំ, អនាយូហនា ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ បដិសន្ធិ ភយំ, អប្បដិសន្ធិ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ គតិ ភយំ, អគតិ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ និព្វត្តិ ភយំ, អនិព្វត្តិ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ឧបបត្តិ ភយំ, អនុបបត្តិ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ជាតិ ភយំ, អជាតិ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ជរា ភយំ, អជរា ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ព្យាធិ ភយំ, អព្យាធិ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ មរណំ ភយំ, អមតំ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ សោកោ ភយំ, អសោកោ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ បរិទេវោ ភយំ, អបរិទេវោ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ឧបាយាសោ ភយំ, អនុបាយាសោ ខេមន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ

ឧប្បាទោ សាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ បវត្តំ សាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ និមិត្តំ សាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អាយូហនា សាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ បដិសន្ធិ សាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ គតិ សាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ និព្វត្តិ សាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ឧបបត្តិ សាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ជាតិ សាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ជរា សាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ព្យាធិ សាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ មរណំ សាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ សោកោ សាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ បរិទេវោ សាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ឧបាយាសោ សាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ

អនុប្បាទោ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អប្បវត្តំ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អនិមិត្តំ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អនាយូហនា និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អប្បដិសន្ធិ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អគតិ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អនិព្វត្តិ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អនុបបត្តិ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អជាតិ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អជរា និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អព្យាធិ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អមតំ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អសោកោ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អបរិទេវោ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អនុបាយាសោ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ

ឧប្បាទោ សាមិសំ, អនុប្បាទោ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ បវត្តំ សាមិសំ, អប្បវត្តំ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ និមិត្តំ សាមិសំ, អនិមិត្តំ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អាយូហនា សាមិសំ, អនាយូហនា និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ បដិសន្ធិ សាមិសំ, អប្បដិសន្ធិ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ គតិ សាមិសំ, អគតិ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ និព្វត្តិ សាមិសំ, អនិព្វត្តិ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ឧបបត្តិ សាមិសំ, អនុបបត្តិ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ជាតិ សាមិសំ, អជាតិ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ជរា សាមិសំ, អជរា និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ព្យាធិ សាមិសំ, អព្យាធិ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ មរណំ សាមិសំ, អមតំ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ សោកោ សាមិសំ, អសោកោ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ បរិទេវោ សាមិសំ, អបរិទេវោ

និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ឧបាយាសោ សាមិសំ, អនុបាយាសោ និរាមិសន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ

ឧប្បាទោ សង្ខារាតិ អភិញ្ញេយ្យំ បវត្តំ សង្ខារាតិ អភិញ្ញេយ្យំ និមិត្តំ សង្ខារាតិ អភិញ្ញេយ្យំ អាយូហនា សង្ខារាតិ អភិញ្ញេយ្យំ បដិសន្ធិ សង្ខារាតិ អភិញ្ញេយ្យំ គតិ សង្ខារាតិ អភិញ្ញេយ្យំ និព្វត្តិ សង្ខារាតិ អភិញ្ញេយ្យំ ឧបបត្តិ សង្ខារាតិ អភិញ្ញេយ្យំ ជាតិ សង្ខារាតិ អភិញ្ញេយ្យំ ជរា សង្ខារាតិ អភិញ្ញេយ្យំ ព្យាធិ សង្ខារាតិ អភិញ្ញេយ្យំ មរណំ សង្ខារាតិ អភិញ្ញេយ្យំ សោកោ សង្ខារាតិ អភិញ្ញេយ្យំ បរិទេវោ សង្ខារាតិ អភិញ្ញេយ្យំ ឧបាយាសោ សង្ខារាតិ អភិញ្ញេយ្យំ

អនុប្បាទោ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អប្បវត្តំ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អនិមិត្តំ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អនាយូហនា និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អប្បដិសន្ធិ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អគតិ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អនិព្វត្តិ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អនុបបត្តិ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អជាតិ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អជរំ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អព្យាធិ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អមតំ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អសោកោ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អបរិទេវោ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អនុបាយាសោ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ

ឧប្បាទោ សង្ខារា, អនុប្បាទោ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ បវត្តំ សង្ខារា, អប្បវត្តំ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ និមិត្តំ សង្ខារា, អនិមិត្តំ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ អាយូហនា សង្ខារា, អនាយូហនា និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ បដិសន្ធិ សង្ខារា, អប្បដិសន្ធិ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ គតិ សង្ខារា, អគតិ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ និព្វត្តិ សង្ខារា, អនិព្វត្តិ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ឧបបត្តិ សង្ខារា, អនុបបត្តិ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ជាតិ សង្ខារា, អជាតិ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ជរា សង្ខារា, អជរា និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ព្យាធិ សង្ខារា, អព្យាធិ និព្វាន”ន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ មរណំ សង្ខារា, អមតំ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ សោកោ សង្ខារា, អសោកោ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ បរិទេវោ សង្ខារា, អបរិទេវោ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ ឧបាយាសោ សង្ខារា, អនុបាយាសោ និព្វានន្តិ អភិញ្ញេយ្យំ

បឋមភាណវារោ

១១។ បរិគ្គហដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; បរិវារដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; បរិបូរដ្ឋា [បរិបូរណដ្ឋា (ក។), បរិបូរិដ្ឋា (សី។ អដ្ឋ។)] អភិញ្ញេយ្យា; ឯកគ្គដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; អវិក្ខេបដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា ; បគ្គហដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; អវិសារដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; អនាវិលដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; អនិញ្ជនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តុបដ្ឋានវសេន ចិត្តស្ស ឋិតដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; អារម្មណដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; គោចរដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; បហានដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; បរិច្ចាគដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; វុដ្ឋានដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; វិវដ្ដនដ្ឋា [និវត្តនដ្ឋា (ក។)] អភិញ្ញេយ្យា; សន្តដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; បណីតដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; វិមុត្តដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; អនាសវដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; តរណដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; អនិមិត្តដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; អប្បណិហិតដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; សុញ្ញតដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯករសដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា ; អនតិវត្តនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; យុគនទ្ធដ្ឋា [យុគនន្ធដ្ឋា (ក។)] អភិញ្ញេយ្យា; និយ្យានដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ហេតុដ្ឋា [ហេតដ្ឋា (ស្យា។)] អភិញ្ញេយ្យា; ទស្សនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; អាធិបតេយ្យដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា។

១៧។ សមថស្ស អវិក្ខេបដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; វិបស្សនាយ អនុបស្សនដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; សមថវិបស្សនានំ ឯករសដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; យុគនទ្ធស្ស អនតិវត្តនដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; សិក្ខាយ សមាទានដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; អារម្មណស្ស គោចរដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; លីនស្ស ចិត្តស្ស បគ្គហដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ឧទ្ធតស្ស ចិត្តស្ស និគ្គហដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ឧភោវិសុទ្ធានំ អជ្ឈុបេក្ខនដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; វិសេសាធិគមដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ឧត្តរិ បដិវេធដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; សច្ចាភិសមយដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; និរោធេ បតិដ្ឋាបកដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ ។

សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អធិមោក្ខដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; វីរិយិន្ទ្រិយស្ស បគ្គហដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; សតិន្ទ្រិយស្ស ឧបដ្ឋានដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; សមាធិន្ទ្រិយស្ស អវិក្ខេបដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស ទស្សនដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ។

សទ្ធាពលស្ស អស្សទ្ធិយេ អកម្បិយដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; វីរិយពលស្ស កោសជ្ជេ អកម្បិយដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; សតិពលស្ស បមាទេ អកម្បិយដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; សមាធិពលស្ស ឧទ្ធច្ចេ អកម្បិយដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; បញ្ញាពលស្ស អវិជ្ជាយ អកម្បិយដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ។

សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧបដ្ឋានដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស បវិចយដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស បគ្គហដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ផរណដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧបសមដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស អវិក្ខេបដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស បដិសង្ខានដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ។

សម្មាទិដ្ឋិយា ទស្សនដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; សម្មាសង្កប្បស្ស អភិនិរោបនដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; សម្មាវាចាយ បរិគ្គហដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; សម្មាកម្មន្តស្ស សមុដ្ឋានដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; សម្មាអាជីវស្ស វោទានដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ ; សម្មាវាយាមស្ស បគ្គហដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; សម្មាសតិយា ឧបដ្ឋានដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; សម្មាសមាធិស្ស អវិក្ខេបដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ។

១៨។ ឥន្ទ្រិយានំ អាធិបតេយ្យដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ពលានំ អកម្បិយដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ពោជ្ឈង្គានំ និយ្យានដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; មគ្គស្ស ហេតុដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; សតិបដ្ឋានានំ ឧបដ្ឋានដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; សម្មប្បធានានំ បទហនដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ឥទ្ធិបាទានំ ឥជ្ឈនដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; សច្ចានំ តថដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; បយោគានំ [យគ្គានំ (សព្ពត្ថ) អដ្ឋកថា បស្សិតព្វា] បដិប្បស្សទ្ធដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ផលានំ សច្ឆិកិរិយដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ។

វិតក្កស្ស អភិនិរោបនដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; វិចារស្ស ឧបវិចារដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; បីតិយា ផរណដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; សុខស្ស អភិសន្ទនដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ។ ចិត្តស្ស ឯកគ្គដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ។ អាវជ្ជនដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; វិជាននដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; បជាននដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; សញ្ជាននដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; ឯកោទដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ ។ អភិញ្ញាយ ញាតដ្ឋោ អភិញ្ញេយ្យោ; បរិញ្ញាយ តីរណដ្ឋោ

អភិញ្ញេយ្យា; បហានស្ស បរិច្ចាគដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ភាវនាយ ឯករសដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; សច្ឆិកិរិយាយ ផស្សនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ខន្ធានំ ខន្ធដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ធាតូនំ ធាតុដ្ឋា [ធាតដ្ឋា (ស្យា។)] អភិញ្ញេយ្យា; អាយតនានំ អាយតនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; សង្ខតានំ សង្ខតដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; អសង្ខតស្ស អសង្ខតដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា។

១៣។ ចិត្តដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ចិត្តានន្តរិយដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ចិត្តស្ស វុដ្ឋានដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ចិត្តស្ស វិវដ្ដនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ចិត្តស្ស ហេតុដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ចិត្តស្ស បច្ចយដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ចិត្តស្ស វត្ថុដ្ឋា [វត្ថដ្ឋា (ស្យា។)] អភិញ្ញេយ្យា; ចិត្តស្ស ភូមដ្ឋា [ភុម្មដ្ឋា (ស្យា។ បី។ អដ្ឋ។) (ឯកត្តឧបដ្ឋានដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា) (ក។) អដ្ឋកថា បស្សិតព្វា] អភិញ្ញេយ្យា; ចិត្តស្ស អារម្មណដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ចិត្តស្ស គោចរដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ចិត្តស្ស ចរិយដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ចិត្តស្ស គតដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ចិត្តស្ស អភិនីហារដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ចិត្តស្ស និយ្យានដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ចិត្តស្ស និស្សរណដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា។

១៤។ ឯកត្តេ អាវជ្ជនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ វិជាននដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា ; ឯកត្តេ បជាននដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ សញ្ជាននដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ ឯកោទដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ ឧបនិពន្ធនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ បក្ខន្ទនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ បសីទនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា ; ឯកត្តេ សន្តិដ្ឋនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ វិមុច្ចនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ “ឯតំ សន្ត”ន្តិ បស្សនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ យានីកតដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ វត្ថុកតដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ អនុដ្ឋិតដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ បរិចិតដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ សុសមារទ្ធដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា ; ឯកត្តេ បរិគ្គហដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ បរិវារដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ បរិបូរដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ សមោធានដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ អធិដ្ឋានដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ អាសេវនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ ភាវនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ ពហុលីកម្មដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ សុសមុគ្គតដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ សុវិមុត្តដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា ; ឯកត្តេ ពុជ្ឈនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ អនុពុជ្ឈនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ បដិពុជ្ឈនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ សម្ពុជ្ឈនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ ពោធនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ អនុពោធនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ បដិពោធនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ សម្ពោធនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ ពោធិបក្ខិយដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ អនុពោធិបក្ខិយដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ បដិពោធិបក្ខិយដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ សម្ពោធិបក្ខិយដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ ជោតនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ ឧជ្ជោតនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ អនុជោតនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ បដិជោតនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; ឯកត្តេ សញ្ជោតនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា។

១៥។ បតាបនដ្ឋា [បកាសនដ្ឋា (ក។)] អភិញ្ញេយ្យា; វិរោចនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; កិលេសានំ សន្តាបនដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; អមលដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; វិមលដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; និម្មលដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; សមដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; សមយដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; វិវេកដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; វិវេកចរិយដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; វិរាគដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; វិរាគចរិយដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; និរោធដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; និរោធចរិយដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; វោសគ្គដ្ឋា [វោស្សគ្គដ្ឋា (ស្យា។ ក។)] អភិញ្ញេយ្យា; វោសគ្គចរិយដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; វិមុត្តដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា; វិមុត្តិចរិយដ្ឋា អភិញ្ញេយ្យា។

ᨨᨶ᩠ᨴᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᨷᩣᨴᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᨷᨵᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᩍᨩ᩠ᨫᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᩋᨵᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᨷᨣ᩠ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᨴᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ᪨

ᩅᩦᩁᩥᨿᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩅᩦᩁᩥᨿᩔ ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩅᩦᩁᩥᨿᩔ ᨷᩣᨴᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩅᩦᩁᩥᨿᩔ ᨷᨵᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩅᩦᩁᩥᨿᩔ ᩍᨩ᩠ᨫᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩅᩦᩁᩥᨿᩔ ᩋᨵᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩅᩦᩁᩥᨿᩔ ᨷᨣ᩠ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩅᩦᩁᩥᨿᩔ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩅᩦᩁᩥᨿᩔ ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩅᩦᩁᩥᨿᩔ ᨴᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ᪨

ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᩣᨴᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᨵᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩍᨩ᩠ᨫᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨵᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᨣ᩠ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨴᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ᪨

ᩅᩦᨾᩴᩈᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩅᩦᨾᩴᩈᩣᨿ ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩅᩦᨾᩴᩈᩣᨿ ᨷᩣᨴᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩅᩦᨾᩴᩈᩣᨿ ᨷᨵᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩅᩦᨾᩴᩈᩣᨿ ᩍᨩ᩠ᨫᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩅᩦᨾᩴᩈᩣᨿ ᩋᨵᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩅᩦᨾᩴᩈᩣᨿ ᨷᨣ᩠ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩅᩦᨾᩴᩈᩣᨿ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩅᩦᨾᩴᩈᩣᨿ ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩅᩦᨾᩴᩈᩣᨿ ᨴᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ᪨

᪑᪔᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨷᩦᩊᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨷᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ᪨ ᩈᨾᩩᨴᨿᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩈᨾᩩᨴᨿᩔ ᩋᩣᨿᩪᩉᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ [ᩋᩣᨿᩩᩉᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩈᨾᩩᨴᨿᩔ ᨶᩥᨴᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩈᨾᩩᨴᨿᩔ ᩈᨬ᩠ᨬᩮᩣᨣᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩈᨾᩩᨴᨿᩔ ᨷᩃᩥᨻᩮᩣᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ; ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩔ ᨶᩥᩔᩁᨱᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩔ ᩅᩥᩅᩮᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩔ ᩋᩈᨦ᩠ᨡᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩔ ᩋᨾᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ᪨ ᨾᨣ᩠ᨣᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᩉᩮᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᨴᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᩋᩣᨵᩥᨷᨲᩮᨿ᩠ᨿᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ᪨

ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩈᨧ᩠ᨧᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩋᨽᩥᨩᩣᨶᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨷᩁᩥᨩᩣᨶᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨵᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨵᩣᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨹᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ᪨

᪑᪕᪨ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩴ; ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ; ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ; ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩴ;

ញាណំ អភិញ្ញេយ្យំ; បាយោជ្ជំ [បាយុជ្ជំ (ស្យា.)] អភិញ្ញេយ្យំ។

បឋមំ ឈានំ អភិញ្ញេយ្យំ; ទុតិយំ ឈានំ អភិញ្ញេយ្យំ; តតិយំ ឈានំ អភិញ្ញេយ្យំ; ចតុត្ថំ ឈានំ អភិញ្ញេយ្យំ។ អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិ អភិញ្ញេយ្យា; វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិ អភិញ្ញេយ្យា; អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិ អភិញ្ញេយ្យា; នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិ អភិញ្ញេយ្យា។

អនិច្ចានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; ទុក្ខានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; អនត្តានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; និព្ពិទានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; វិរាគានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; និរោធានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; ខយានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; វយានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; វិបរិណាមានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; អនិមិត្តានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; អប្បណិហិតានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; សុញ្ញតានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; យថាភូតញាណទស្សនំ អភិញ្ញេយ្យំ; អាទីនវានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; បដិសង្ខានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; វិវដ្ដានុបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា។

១៨. សោតាបត្តិមគ្គោ អភិញ្ញេយ្យោ; សោតាបត្តិផលសមាបត្តិ អភិញ្ញេយ្យា; សកទាគាមិមគ្គោ អភិញ្ញេយ្យោ; សកទាគាមិផលសមាបត្តិ អភិញ្ញេយ្យា; អនាគាមិមគ្គោ អភិញ្ញេយ្យោ ; អនាគាមិផលសមាបត្តិ អភិញ្ញេយ្យា; អរហត្តមគ្គោ អភិញ្ញេយ្យោ; អរហត្តផលសមាបត្តិ អភិញ្ញេយ្យា។

អធិមោក្ខដ្ឋេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; បគ្គហដ្ឋេន វីរិយិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; អវិក្ខេបដ្ឋេន សមាធិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; ទស្សនដ្ឋេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ អភិញ្ញេយ្យំ; អស្សទ្ធិយេ អកម្បិយដ្ឋេន សទ្ធាពលំ អភិញ្ញេយ្យំ; កោសជ្ជេ អកម្បិយដ្ឋេន វីរិយពលំ អភិញ្ញេយ្យំ; បមាទេ អកម្បិយដ្ឋេន សតិពលំ អភិញ្ញេយ្យំ; ឧទ្ធច្ចេ អកម្បិយដ្ឋេន សមាធិពលំ អភិញ្ញេយ្យំ; អវិជ្ជាយ អកម្បិយដ្ឋេន បញ្ញាពលំ អភិញ្ញេយ្យំ; ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ អភិញ្ញេយ្យោ; បវិចយដ្ឋេន ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ អភិញ្ញេយ្យោ; បគ្គហដ្ឋេន វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ អភិញ្ញេយ្យោ; ផរណដ្ឋេន បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ អភិញ្ញេយ្យោ ; ឧបសមដ្ឋេន បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ អភិញ្ញេយ្យោ; អវិក្ខេបដ្ឋេន សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ អភិញ្ញេយ្យោ; បដិសង្ខានដ្ឋេន ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ អភិញ្ញេយ្យោ។

ទស្សនដ្ឋេន សម្មាទិដ្ឋិ អភិញ្ញេយ្យា; អភិនិរោបនដ្ឋេន សម្មាសង្កប្បោ អភិញ្ញេយ្យោ; បរិគ្គហដ្ឋេន សម្មាវាចា អភិញ្ញេយ្យា; សមុដ្ឋានដ្ឋេន សម្មាកម្មន្តោ អភិញ្ញេយ្យោ; វោទានដ្ឋេន សម្មាអាជីវោ អភិញ្ញេយ្យោ; បគ្គហដ្ឋេន សម្មាវាយាមោ អភិញ្ញេយ្យោ; ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សម្មាសតិ អភិញ្ញេយ្យា; អវិក្ខេបដ្ឋេន សម្មាសមាធិ អភិញ្ញេយ្យោ។

អាធិបតេយ្យដ្ឋេន ឥន្ទ្រិយា អភិញ្ញេយ្យា; អកម្បិយដ្ឋេន ពលា អភិញ្ញេយ្យា; និយ្យានដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា អភិញ្ញេយ្យា; ហេតុដ្ឋេន មគ្គោ

អភិញ្ញេយ្យា; ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិបដ្ឋានា អភិញ្ញេយ្យា; បទហនដ្ឋេន សម្មប្បធានា អភិញ្ញេយ្យា; ឥជ្ឈនដ្ឋេន ឥទ្ធិបាទា អភិញ្ញេយ្យា; តថដ្ឋេន សច្ចា អភិញ្ញេយ្យា; អវិក្ខេបដ្ឋេន សមថោ អភិញ្ញេយ្យោ; អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; ឯករសដ្ឋេន សមថវិបស្សនា អភិញ្ញេយ្យា; អនតិវត្តនដ្ឋេន យុគនទ្ធំ អភិញ្ញេយ្យំ។

សំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ អភិញ្ញេយ្យា; អវិក្ខេបដ្ឋេន ចិត្តវិសុទ្ធិ អភិញ្ញេយ្យា; ទស្សនដ្ឋេន ទិដ្ឋិវិសុទ្ធិ អភិញ្ញេយ្យា; មុត្តដ្ឋេន វិមោក្ខោ អភិញ្ញេយ្យោ; បដិវេធដ្ឋេន វិជ្ជា អភិញ្ញេយ្យា ; បរិច្ចាគដ្ឋេន វិមុត្តិ អភិញ្ញេយ្យា; សមុច្ឆេទដ្ឋេន ខយេ ញាណំ អភិញ្ញេយ្យំ; បដិប្បស្សទ្ធដ្ឋេន អនុប្បាទេ ញាណំ អភិញ្ញេយ្យំ។

១០។ ឆន្ទោ មូលដ្ឋេន អភិញ្ញេយ្យោ; មនសិការោ សមុដ្ឋានដ្ឋេន អភិញ្ញេយ្យោ; ផស្សោ សមោធានដ្ឋេន អភិញ្ញេយ្យោ; វេទនា សមោសរណដ្ឋេន អភិញ្ញេយ្យា; សមាធិ បមុខដ្ឋេន អភិញ្ញេយ្យោ; សតិ អាធិបតេយ្យដ្ឋេន អភិញ្ញេយ្យា; បញ្ញា តទុត្តរដ្ឋេន អភិញ្ញេយ្យា; វិមុត្តិ សារដ្ឋេន អភិញ្ញេយ្យា; អមតោគធំ និព្ពានំ បរិយោសានដ្ឋេន អភិញ្ញេយ្យំ។

យេ យេ ធម្មា អភិញ្ញាតា ហោន្តិ តេ តេ ធម្មា ញាតា ហោន្តិ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “ឥមេ ធម្មា អភិញ្ញេយ្យាតិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ”ន្តិ។

ទុតិយភាណវារោ។

១១។ កថំ “ឥមេ ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា”តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ?

ឯកោ ធម្មោ បរិញ្ញេយ្យោ – ផស្សោ សាសវោ ឧបាទានិយោ។ ទ្វេ ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា – នាមញ្ច រូបញ្ច។ តយោ ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា – តិស្សោ វេទនា។ ចត្តារោ ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា – ចត្តារោ អាហារា។ បញ្ច ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា – បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា។ ឆ ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា – ឆ អជ្ឈត្តិកានិ អាយតនានិ។ សត្ត ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា – សត្ត វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ។ អដ្ឋ ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា – អដ្ឋ លោកធម្មា។ នវ ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា – នវ សត្តាវាសា។ ទស ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា – ទសាយតនានិ។

“សព្ពំ, ភិក្ខវេ, បរិញ្ញេយ្យំ។ កិញ្ច, ភិក្ខវេ, សព្ពំ បរិញ្ញេយ្យំ? ចក្ខុ, ភិក្ខវេ, បរិញ្ញេយ្យំ; រូបា បរិញ្ញេយ្យា; ចក្ខុវិញ្ញាណំ បរិញ្ញេយ្យំ; ចក្ខុសម្ផស្សោ បរិញ្ញេយ្យោ; យម្បិទំ ចក្ខុសម្ផស្សបច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា, តម្បិ បរិញ្ញេយ្យំ។ សោតំ បរិញ្ញេយ្យំ; សទ្ទា បរិញ្ញេយ្យា...បេ... ឃានំ បរិញ្ញេយ្យំ, គន្ធា បរិញ្ញេយ្យា... ជិវ្ហា បរិញ្ញេយ្យា; រសា បរិញ្ញេយ្យា... កាយោ បរិញ្ញេយ្យោ; ផោដ្ឋព្ពា បរិញ្ញេយ្យា...បេ... មនោ បរិញ្ញេយ្យោ; ធម្មា បរិញ្ញេយ្យា... មនោវិញ្ញាណំ បរិញ្ញេយ្យំ; មនោសម្ផស្សោ បរិញ្ញេយ្យោ; យម្បិទំ មនោសម្ផស្សបច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា, តម្បិ បរិញ្ញេយ្យំ”។ រូបំ បរិញ្ញេយ្យំ...

បេ... វេទនា បរិញ្ញេយ្យា... សញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា... សង្ខារា បរិញ្ញេយ្យា... វិញ្ញាណំ បរិញ្ញេយ្យំ... ចក្ខុ បរិញ្ញេយ្យំ...បេ... ជរាមរណំ បរិញ្ញេយ្យំ... អមតោគធំ និព្ពានំ បរិយោសានដ្ឋេន បរិញ្ញេយ្យំ។ យំ យំ ធម្មំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស តេ តេ ធម្មា បដិលទ្ធា ហោន្តិ, ឯវំ តេ ធម្មា បរិញ្ញាតា ចេវ ហោន្តិ តីរិតា ច។

១១។ នេក្ខម្មំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស នេក្ខម្មំ បដិលទ្ធំ ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ តីរិតោ ច។ អព្យាបាទំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស អព្យាបាទោ បដិលទ្ធោ ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ តីរិតោ ច។ អាលោកសញ្ញំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស អាលោកសញ្ញា បដិលទ្ធា ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ តីរិតោ ច។ អវិក្ខេបំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស អវិក្ខេបោ បដិលទ្ធោ ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ តីរិតោ ច។ ធម្មវវត្ថានំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស ធម្មវវត្ថានំ បដិលទ្ធំ ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ តីរិតោ ច។ ញាណំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស ញាណំ បដិលទ្ធំ ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ តីរិតោ ច។ បាមោជ្ជំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស បាមោជ្ជំ បដិលទ្ធំ ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ តីរិតោ ច។

បឋមំ ឈានំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស បឋមំ ឈានំ បដិលទ្ធំ ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ តីរិតោ ច។ ទុតិយំ ឈានំ...បេ... តតិយំ ឈានំ... ចតុត្ថំ ឈានំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស ចតុត្ថំ ឈានំ បដិលទ្ធំ ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ តីរិតោ ច។ អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិ បដិលទ្ធា ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ តីរិតោ ច។ វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិ បដិលទ្ធា ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ តីរិតោ ច។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិ បដិលទ្ធា ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ តីរិតោ ច។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិ បដិលទ្ធា ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ តីរិតោ ច។

អនិច្ចានុបស្សនំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស អនិច្ចានុបស្សនា បដិលទ្ធា ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ តីរិតោ ច។ ទុក្ខានុបស្សនំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស ទុក្ខានុបស្សនា បដិលទ្ធា ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ តីរិតោ ច។ អនត្តានុបស្សនំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស អនត្តានុបស្សនា បដិលទ្ធា ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ តីរិតោ ច។ និព្ពិទានុបស្សនំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស និព្ពិទានុបស្សនា បដិលទ្ធា ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ តីរិតោ ច។ វិរាគានុបស្សនំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស វិរាគានុបស្សនា បដិលទ្ធា ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ តីរិតោ ច។ និរោធានុបស្សនំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស និរោធានុបស្សនា បដិលទ្ធា ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ តីរិតោ ច។ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា បដិលទ្ធា ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ តីរិតោ ច។ ខយានុបស្សនំ បដិលាភត្ថាយ វាយមន្តស្ស ខយានុបស្សនា បដិលទ្ធា ហោតិ។ ឯវំ សោ ធម្មោ បរិញ្ញាតោ ចេវ ហោតិ

ຕີຣິເຕາ ຈ໌ ຂຍານຸປສ຺ສນໍ ປະຕິລາກຕ຺ຖາຍ ຈາພຍຕ຺ຕສ຺ສ ຂຍານຸປສ຺ສນາ ປະຕິລທ຺ທາ ໂຫຕິ໌ ໑ຈໍ ໂສາ ຌໂຍ້ຍາ ປຣິນ຺ຎາໂຕາ ເຈຈ ໂຫຕິ ຕີຣິເຕາ ຈ໌ ວິປຣິຌາມານຸປສ຺ສນໍ ປະຕິລາກຕ຺ຖາຍ ຈາພຍຕ຺ຕສ຺ສ ວິປຣິຌາມານຸປສ຺ສນາ ປະຕິລທ຺ທາ ໂຫຕິ໌ ໑ຈໍ ໂສາ ຌໂຍ້ຍາ ປຣິນ຺ຎາໂຕາ ເຈຈ ໂຫຕິ ຕີຣິເຕາ ຈ໌ ອນິມິຕ຺ຕານຸປສ຺ສນໍ ປະຕິລາກຕ຺ຖາຍ ຈາພຍຕ຺ຕສ຺ສ ອນິມິຕ຺ຕານຸປສ຺ສນາ ປະຕິລທ຺ທາ ໂຫຕິ໌ ໑ຈໍ ໂສາ ຌໂຍ້ຍາ ປຣິນ຺ຎາໂຕາ ເຈຈ ໂຫຕິ ຕີຣິເຕາ ຈ໌ ອປ຺ປຫິຫິຕານຸປສ຺ສນໍ ປະຕິລາກຕ຺ຖາຍ ຈາພຍຕ຺ຕສ຺ສ ອປ຺ປຫິຫິຕານຸປສ຺ສນາ ປະຕິລທ຺ທາ ໂຫຕິ໌ ໑ຈໍ ໂສາ ຌໂຍ້ຍາ ປຣິນ຺ຎາໂຕາ ເຈຈ ໂຫຕິ ຕີຣິເຕາ ຈ໌ ສຸນ຺ຎຕານຸປສ຺ສນໍ ປະຕິລາກຕ຺ຖາຍ ຈາພຍຕ຺ຕສ຺ສ ສຸນ຺ຎຕານຸປສ຺ສນາ ປະຕິລທ຺ທາ ໂຫຕິ໌ ໑ຈໍ ໂສາ ຌໂຍ້ຍາ ປຣິນ຺ຎາໂຕາ ເຈຈ ໂຫຕິ ຕີຣິເຕາ ຈ໌

ອທິປນ຺ຎາຌໂຍ້ວິປສ຺ສນໍ ປະຕິລາກຕ຺ຖາຍ ຈາພຍຕ຺ຕສ຺ສ ອທິປນ຺ຎາຌໂຍ້ວິປສ຺ສນາ ປະຕິລທ຺ທາ ໂຫຕິ໌ ໑ຈໍ ໂສາ ຌໂຍ້ຍາ ປຣິນ຺ຎາໂຕາ ເຈຈ ໂຫຕິ ຕີຣິເຕາ ຈ໌ ຍຖາກູຕຎາຌທສ຺ສນໍ ປະຕິລາກຕ຺ຖາຍ ຈາພຍຕ຺ຕສ຺ສ ຍຖາກູຕຎາຌທສ຺ສນໍ ປະຕິລທ຺ທໍ ໂຫຕິ໌ ໑ຈໍ ໂສາ ຌໂຍ້ຍາ ປຣິນ຺ຎາໂຕາ ເຈຈ ໂຫຕິ ຕີຣິເຕາ ຈ໌ ອາທີນວານຸປສ຺ສນໍ ປະຕິລາກຕ຺ຖາຍ ຈາພຍຕ຺ຕສ຺ສ ອາທີນວານຸປສ຺ສນາ ປະຕິລທ຺ທາ ໂຫຕິ໌ ໑ຈໍ ໂສາ ຌໂຍ້ຍາ ປຣິນ຺ຎາໂຕາ ເຈຈ ໂຫຕິ ຕີຣິເຕາ ຈ໌ ປະຕິສງ຺ຂານຸປສ຺ສນໍ ປະຕິລາກຕ຺ຖາຍ ຈາພຍຕ຺ຕສ຺ສ ປະຕິສງ຺ຂານຸປສ຺ສນາ ປະຕິລທ຺ທາ ໂຫຕິ໌ ໑ຈໍ ໂສາ ຌໂຍ້ຍາ ປຣິນ຺ຎາໂຕາ ເຈຈ ໂຫຕິ ຕີຣິເຕາ ຈ໌ ວິວດ຺ຕນານຸປສ຺ສນໍ ປະຕິລາກຕ຺ຖາຍ ຈາພຍຕ຺ຕສ຺ສ ວິວດ຺ຕນານຸປສ຺ສນາ ປະຕິລທ຺ທາ ໂຫຕິ໌ ໑ຈໍ ໂສາ ຌໂຍ້ຍາ ປຣິນ຺ຎາໂຕາ ເຈຈ ໂຫຕິ ຕີຣິເຕາ ຈ໌

ໂສາຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄໍ ປະຕິລາກຕ຺ຖາຍ ຈາພຍຕ຺ຕສ຺ສ ໂສາຕາປຕ຺ຕິມໂຄ຺ຄ ປະຕິລໂທ຺ທ ໂຫຕິ໌ ໑ຈໍ ໂສາ ຌໂຍ້ຍາ ປຣິນ຺ຎາໂຕາ ເຈຈ ໂຫຕິ ຕີຣິເຕາ ຈ໌ ສກທາຄາມິມຄ຺ຄໍ ປະຕິລາກຕ຺ຖາຍ ຈາພຍຕ຺ຕສ຺ສ ສກທາຄາມິມໂຄ຺ຄ ປະຕິລໂທ຺ທ ໂຫຕິ໌ ໑ຈໍ ໂສາ ຌໂຍ້ຍາ ປຣິນ຺ຎາໂຕາ ເຈຈ ໂຫຕິ ຕີຣິເຕາ ຈ໌ ອນາຄາມິມຄ຺ຄໍ ປະຕິລາກຕ຺ຖາຍ ຈາພຍຕ຺ຕສ຺ສ ອນາຄາມິມໂຄ຺ຄ ປະຕິລໂທ຺ທ ໂຫຕິ໌ ໑ຈໍ ໂສາ ຌໂຍ້ຍາ ປຣິນ຺ຎາໂຕາ ເຈຈ ໂຫຕິ ຕີຣິເຕາ ຈ໌ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄໍ ປະຕິລາກຕ຺ຖາຍ ຈາພຍຕ຺ຕສ຺ສ ອຣຫຕ຺ຕມໂຄ຺ຄ ປະຕິລໂທ຺ທ ໂຫຕິ໌ ໑ຈໍ ໂສາ ຌໂຍ້ຍາ ປຣິນ຺ຎາໂຕາ ເຈຈ ໂຫຕິ ຕີຣິເຕາ ຈ໌

ໂຍຍໍ ໂຍຍໍ ຌໂຍ້າຕໍ ປະຕິລາກຕ຺ຖາຍ ຈາພຍຕ຺ຕສ຺ສ ເຕ ເຕ ຌໂຍ້າ ປະຕິລທ຺ທາ ໂຫນ຺ຕິ໌ ໑ຈໍ ເຕ ຌໂຍ້າ ປຣິນ຺ຎາຕາ ເຈຈ ໂຫນ຺ຕິ ຕີຣິຕາ ຈ໌ ຕໍ ຎາຕຕ຺ເຖນ ຎາຌໍ, ປຊານນຕ຺ເຖນ ປນ຺ຎາ໌ ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – "ໂສາເຍ ຌໂຍ້າ ປຣິເນ຺ຎຍ຺ຍາຕິ ໂສາຕາວທານໍ, ຕໍປຊານນາ ປນ຺ຎາ ສຸຕມເຍ ຎາຌນ຺"ຕິ໌

໑໑໌ ກຖໍ "ໂສາເຍ ຌໂຍ້າ ປຫາຕພ຺ພາ"ຕິ ໂສາຕາວທານໍ, ຕໍປຊານນາ ປນ຺ຎາ ສຸຕມເຍ ຎາຌໍ?

໑ເກາ ຌໂຍ້າ ປຫາຕເພ຺ພາ – ອສ຺ມິມາໂນ໌ ເທ຺ວ ຌໂຍ້າ ປຫາຕພ຺ພາ – ອວິຊ຺ຊາ ຈ ກວຕນ຺ຫາ ຈ໌ ຕໂຍາ ຌໂຍ້າ ປຫາຕພ຺ພາ – ຕິໂສ຺ສາ ຕນ຺ຫາ໌ ຈຕ຺ຕາໂຣາ ຌໂຍ້າ ປຫາຕພ຺ພາ – ຈຕ຺ຕາໂຣາ ໂອຄາ໌ ປນ຺ຈ ຌໂຍ້າ ປຫາຕພ຺ພາ – ປນ຺ຈ ນີວຣຌານິ໌ ຉ ຌໂຍ້າ ປຫາຕພ຺ພາ – ຉ ຕນ຺ຫາກາຍາ໌ ສຕ຺ຕ ຌໂຍ້າ ປຫາຕພ຺ພາ – ສຕ຺ຕານຸສຍາ໌ ອຕ຺ຖ ຌໂຍ້າ ປຫາຕພ຺ພາ – ອຕ຺ຖ ມິຈ຺ຈຕ຺ຕາ໌ ນວ ຌໂຍ້າ ປຫາຕພ຺ພາ – ນວ ຕນ຺ຫາມູລກາ໌ ທສ ຌໂຍ້າ ປຫາຕພ຺ພາ

– ᨴᩈ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪑᪓᪨ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨷᩉᩣᨶᩣᨶᩥ – ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩮᨴᨷ᩠ᨷᩉᩣᨶᩴ, ᨷᨭᩥᨷ᩠ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩥᨷ᩠ᨷᩉᩣᨶᩴ᪨ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩮᨴᨷ᩠ᨷᩉᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨡᨿᨣᩣᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᨿᨲᩮᩣ; ᨷᨭᩥᨷ᩠ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩥᨷ᩠ᨷᩉᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨹᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ᪨ ᨲᩦᨱᩥ ᨷᩉᩣᨶᩣᨶᩥ – ᨠᩣᨾᩣᨶᨾᩮᨲᩴ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩴ; ᩁᩪᨷᩣᨶᨾᩮᨲᩴ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᩋᩣᩁᩩᨷ᩠ᨷᩴ; ᨿᩴ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨽᩪᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨲᩔ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ᪨ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᩔ ᨠᩣᨾᩣ ᨷᩉᩦᨶᩣ ᨧᩮᩅ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ᪨ ᩋᩣᩁᩩᨷ᩠ᨷᩴ ᨷᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᩔ ᩁᩪᨷᩣ ᨷᩉᩦᨶᩣ ᨧᩮᩅ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ᪨ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨷᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨷᩉᩦᨶᩣ ᨧᩮᩅ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ᪨ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨷᩉᩣᨶᩣᨶᩥ – ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨩᩉᨲᩥ; ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨷᩉᩣᨶᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨩᩉᨲᩥ; ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨩᩉᨲᩥ; ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨽᩣᩅᨶᩣᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨩᩉᨲᩥ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨷᩉᩣᨶᩣᨶᩥ – ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᨶᨷ᩠ᨷᩉᩣᨶᩴ, ᨲᨴᨦ᩠ᨣᨷ᩠ᨷᩉᩣᨶᩴ, ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩮᨴᨷ᩠ᨷᩉᩣᨶᩴ, ᨷᨭᩥᨷ᩠ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩥᨷ᩠ᨷᩉᩣᨶᩴ, ᨶᩥᩔᩁᨱᨷ᩠ᨷᩉᩣᨶᩴ᪨ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᨶᨷ᩠ᨷᩉᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨶᩴ ᨷᨮᨾᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᨿᨲᩮᩣ; ᨲᨴᨦ᩠ᨣᨷ᩠ᨷᩉᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩣᨶᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩮᨵᨽᩣᨣᩥᨿᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᨽᩣᩅᨿᨲᩮᩣ; ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩮᨴᨷ᩠ᨷᩉᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨡᨿᨣᩣᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᨿᨲᩮᩣ; ᨷᨭᩥᨷ᩠ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩥᨷ᩠ᨷᩉᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨹᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ; ᨶᩥᩔᩁᨱᨷ᩠ᨷᩉᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ᪨

“ᩈᨻ᩠ᨻᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ? ᨧᨠ᩠ᨡᩩ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ; ᩁᩪᨷᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ; ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ; ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾ᩠ᨹᩔᩮᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ; ᨿᨾ᩠ᨷᩥᨴᩴ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾ᩠ᨹᩔᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ ᩈᩩᨡᩴ ᩅᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩣ ᩋᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩈᩩᨡᩴ ᩅᩣ, ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᩮᩣᨲᩴ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ; ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ...ᨷᩮ... ᨥᩣᨶᩴ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ; ᨣᨶ᩠ᨵᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ... ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ; ᩁᩈᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ... ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ; ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ... ᨾᨶᩮᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ; ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ... ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ;... ᨾᨶᩮᩣᩈᨾ᩠ᨹᩔᩮᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ; ᨿᨾ᩠ᨷᩥᨴᩴ ᨾᨶᩮᩣᩈᨾ᩠ᨹᩔᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ ᩈᩩᨡᩴ ᩅᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩣ ᩋᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩈᩩᨡᩴ ᩅᩣ, ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨” ᩁᩪᨷᩴ ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨩᩉᨲᩥ, ᩅᩮᨴᨶᩴ ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨩᩉᨲᩥ, ᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨩᩉᨲᩥ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨩᩉᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨩᩉᨲᩥ᪨ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ...ᨷᩮ... ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ...ᨷᩮ... ᩋᨾᨲᩮᩣᨣᨵᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨷᩁᨾᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨩᩉᨲᩥ᪨ ᨿᩮ ᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᩉᩦᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮ ᨲᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ, ᨷᨩᩣᨶᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – “ᩍᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᩅᨵᩣᨶᩴ, ᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᨶᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᩩᨲᨾᨿᩮ ᨬᩣᨱᩴ”ᨲᩥ᪨

ᨲᨲᩥᨿᨽᩣᨱᩅᩣᩁᩮᩣ᪨

᪑᪔᪨ ᨠᨳᩴ “ᩍᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᩅᨵᩣᨶᩴ, ᨲᩴᨷᨩᩣᨶᨶᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᩩᨲᨾᨿᩮ ᨬᩣᨱᩴ?

ᩑᨠᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ – ᨠᩣᨿᨣᨲᩣᩈᨲᩥ ᩈᩣᨲᩈᩉᨣᨲᩣ᪨ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ – ᩈᨾᨳᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣ ᨧ᪨ ᨲᨿᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ – ᨲᨿᩮᩣ ᩈᨾᩣᨵᩦ᪨ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ – ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ – ᨷᨬ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ [ᨷᨬ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)]᪨ ᨨ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ – ᨨ ᩋᨶᩩᩔᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ – ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ – ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ᪨ ᨶᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ – ᨶᩅ ᨷᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨷᨵᩣᨶᩥᨿᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨ ᨴᩈ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ – ᨴᩈ ᨠᩈᩥᨱᩣᨿᨲᨶᩣᨶᩥ᪨

១៩៍ ខ្ធ កាចតា – លេិកិយា ច កាចតា, លេិក្យត្តរា ច កាចតា៍ ពិស្សោ កាចតា – ទ្វបិចចរក្យលោត៌ ឆយ្ចាត៌ កាចតា, អទ្វបិចចរក្យលោត៌ ឆយ្ចាត៌ កាចតា, អបរិឃាបត្តក្យលោត៌ ឆយ្ចាត៌ កាចតា៍ ទ្វបិចចរក្យលោត៌ ឆយ្ចាត៌ កាចតា អត្ថិ ហឹតា, អត្ថិ យឌ្ឍិយា, អត្ថិ បឈិតា៍ អទ្វបិចចរក្យលោត៌ ឆយ្ចាត៌ កាចតា អត្ថិ ហឹតា , អត្ថិ យឌ្ឍិយា, អត្ថិ បឈិតា៍ អបរិឃាបត្តក្យលោត៌ ឆយ្ចាត៌ កាចតា បឈិតា៍

១លិ៍ ចតស្សោ កាចតា – ទ្យក្លុសត្ថំ បរិញ្ញាបដិចេធំ បដិចិឌ្ឍត្តា កាចេតិ, សយុទយសត្ថំ បហាតប្យដិចេធំ បដិចិឌ្ឍត្តា កាចេតិ, តិទោឆសត្ថំ សច្ឆិកិរិយាបដិចេធំ បដិចិឌ្ឍត្តា កាចេតិ, យក្កសត្ថំ កាចតាបដិចេធំ បដិចិឌ្ឍត្តា កាចេតិ៍ ត្តយា ចតស្សោ កាចតា៍

អបរាបិ ចតស្សោ កាចតា – ខុសតាកាចតា, បដិលោកាកាចតា, ខុកាទសាកាចតា, អាទេសចតាកាចតា៍ កតយា ខុសតាកាចតា? សឌ្ឍោសំ សយាឆំ សយាបឌ្ឍត្តាត៌ តត្ថ ឌាតា ឆយ្ចា ខុកាទសា ហោត្តិតិ – អយំ ខុសតាកាចតា៍ កតយា បដិលោកាកាចតា? សឌ្ឍោសំ សយាឆំ សយាបត្តាត៌ តត្ថ ឌាតា ឆយ្ចា អញ្ញាយញ្ញា តាតិចត្តិតិ – អយំ បដិលោកាកាចតា៍ កតយា ខុកាទសាកាចតា? អឆិយោក្លច្ចេត សឌ្ឍិត្រ្ទិយំ កាចយតោ សឌ្ឍិត្រ្ទិយស្ស ចសេត ចត្តារិ ត្តត្រ្ទិយាតិ ខុកាទសា ហោត្តិតិ – ត្តត្រ្ទិយាត៌ ខុកាទសច្ចេត កាចតា៍ បក្កហច្ចេត ចិរិយិត្រ្ទិយំ កាចយតោ ចិរិយិត្រ្ទិយស្ស ចសេត ចត្តារិ ត្តត្រ្ទិយាតិ ខុកាទសា ហោត្តិតិ – ត្តត្រ្ទិយាត៌ ខុកាទសច្ចេត កាចតា៍ វ្តបដ្ឋាតច្ចេត សតិត្រ្ទិយំ កាចយតោ សតិត្រ្ទិយស្ស ចសេត ចត្តារិ ត្តត្រ្ទិយាតិ ខុកាទសា ហោត្តិតិ – ត្តត្រ្ទិយាត៌ ខុកាទសច្ចេត កាចតា៍ អចិក្ខេបច្ចេត សយាឆិត្រ្ទិយំ កាចយតោ សយាឆិត្រ្ទិយស្ស ចសេត ចត្តារិ ត្តត្រ្ទិយាតិ ខុកាទសា ហោត្តិតិ – ត្តត្រ្ទិយាត៌ ខុកាទសច្ចេត កាចតា៍ ឆស្សតច្ចេត បញ្ញិត្រ្ទិយំ កាចយតោ បញ្ញិត្រ្ទិយស្ស ចសេត ចត្តារិ ត្តត្រ្ទិយាតិ ខុកាទសា ហោត្តិតិ – ត្តត្រ្ទិយាត៌ ខុកាទសច្ចេត កាចតា៍

អស្សទ្ធិយេ អកយ្បិយច្ចេត សឌ្ឍាពលំ កាចយតោ សឌ្ឍាពលស្ស ចសេត ចត្តារិ ពលាតិ ខុកាទសា ហោត្តិតិ – ពលាត៌ ខុកាទសច្ចេត កាចតា៍ កោសេជ្ជេ អកយ្បិយច្ចេត ចិរិយពលំ កាចយតោ ចិរិយពលស្ស ចសេត ចត្តារិ ពលាតិ ខុកាទសា ហោត្តិតិ – ពលាត៌ ខុកាទសច្ចេត កាចតា៍ បយាទេ អកយ្បិយច្ចេត សតិពលំ កាចយតោ សតិពលស្ស ចសេត ចត្តារិ ពលាតិ ខុកាទសា ហោត្តិតិ – ពលាត៌ ខុកាទសច្ចេត កាចតា៍ វ្ទ្ធច្ចេ អកយ្បិយច្ចេត សយាឆិពលំ កាចយតោ សយាឆិពលស្ស ចសេត ចត្តារិ ពលាតិ ខុកាទសា ហោត្តិតិ – ពលាត៌ ខុកាទសច្ចេត កាចតា៍ អចិឌ្ឍាយ អកយ្បិយច្ចេត បញ្ញាពលំ កាចយតោ បញ្ញាពលស្ស ចសេត ចត្តារិ ពលាតិ ខុកាទសា ហោត្តិតិ – ពលាត៌ ខុកាទសច្ចេត កាចតា៍

វ្តបដ្ឋាតច្ចេត សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ កាចយតោ សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ចសេត ឆ ពោជ្ឈង្គា ខុកាទសា ហោត្តិតិ – ពោជ្ឈង្គាត៌ ខុកាទសច្ចេត កាចតា៍ បចិចយច្ចេត ឆយ្ចចិចយសម្ពោជ្ឈង្គំ កាចយតោ ឆយ្ចចិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ចសេត ឆ ពោជ្ឈង្គា ខុកាទសា ហោត្តិតិ – ពោជ្ឈង្គាត៌ ខុកាទសច្ចេត កាចតា៍ បក្កហច្ចេត ចិរិយសម្ពោជ្ឈង្គំ កាចយតោ ចិរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ចសេត ឆ ពោជ្ឈង្គា ខុកាទសា ហោត្តិតិ – ពោជ្ឈង្គាត៌ ខុកាទសច្ចេត កាចតា៍ ផទណច្ចេត បីតិសម្ពោជ្ឈង្គំ កាចយតោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ចសេត ឆ ពោជ្ឈង្គា ខុកាទសា ហោត្តិតិ – ពោជ្ឈង្គាត៌ ខុកាទសច្ចេត កាចតា៍ វ្តបសយច្ចេត បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គំ កាចយតោ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ចសេត ឆ ពោជ្ឈង្គា ខុកាទសា ហោត្តិតិ –

ខេត្ឋ្យាត៌ ៧កាសសេច្ចេត កាចតា៍ អចិេក្កលបេច្ចេត សយាសឹសេព្ធាត្ឋ្យុ៌ កាចឃេតា សយាសឹសេព្ធាត្ឋ្យាយ្ស ចេសេត ៧ ខេត្ឋ្យា ៧កាសសា ហោត្តីតិ – ខេត្ឋ្យាត៌ ៧កាសសេច្ចេត កាចតា៍ បដិសក្លាតេច្ចេត ៗេបក្លាសេព្ធាត្ឋ្យាយ្ស កាចឃេតា ៗេបក្លាសេព្ធាត្ឋ្យាយ្ស ចេសេត ៧ ខេត្ឋ្យា ៧កាសសា ហោត្តីតិ – ខេត្ឋ្យាត៌ ៧កាសសេច្ចេត កាចតា៍

ដយ្សតេច្ចេត សព្វាឌីឌ្ហ៊ី កាចឃេតា សព្វាឌីឌ្ហ៊ីឃា ចេសេត សត្ត យក្កា ៧កាសសា ហោត្តីតិ – យក្កាត៌ ៧កាសសេច្ចេត កាចតា៍ អគិតិទោបតេច្ចេត សព្វាសក្កប្យ៌ កាចឃេតា សព្វាសក្កប្យយ្ស ចេសេត សត្ត យក្កា ៧កាសសា ហោត្តីតិ – យក្កាត៌ ៧កាសសេច្ចេត កាចតា៍ បទិក្កហេច្ចេត សព្វាចាធ៌ កាចឃេតា សព្វាចាចាឃ ចេសេត សត្ត យក្កា ៧កាសសា ហោត្តីតិ – យក្កាត៌ ៧កាសសេច្ចេត កាចតា៍ សប្បាតេច្ចេត សព្វាពយ្ឋត្តំ កាចឃេតា សព្វាពយ្ឋត្តយ្ស ចេសេត សត្ត យក្កា ៧កាសសា ហោត្តីតិ – យក្កាត៌ ៧កាសសេច្ចេត កាចតា៍ ចោធាតេច្ចេត សព្វាអាឌឹចំ កាចឃេតា សព្វាអាឌឹចយ្ស ចេសេត សត្ត យក្កា ៧កាសសា ហោត្តីតិ – យក្កាត៌ ៧កាសសេច្ចេត កាចតា៍ បក្កហេច្ចេត សព្វាចាឃាយំ កាចឃេតា សព្វាចាឃាយយ្ស ចេសេត សត្ត យក្កា ៧កាសសា ហោត្តីតិ – យក្កាត៌ ៧កាសសេច្ចេត កាចតា៍ ៗបក្ខាតេច្ចេត សព្វាសតិ កាចឃេតា សព្វាសតិឃា ចេសេត សត្ត យក្កា ៧កាសសា ហោត្តីតិ – យក្កាត៌ ៧កាសសេច្ចេត កាចតា៍ អចិេក្កលបេច្ចេត សព្វាសយាឆិ កាចឃេតា សព្វាសយាឆិយ្ស ចេសេត សត្ត យក្កា ៧កាសសា ហោត្តីតិ – យក្កាត៌ ៧កាសសេច្ចេត កាចតា៍ អឃំ ៧កាសសាកាចតា៍

៣តយា អាសេចតាកាចតា? ក្ខឆ កិក្កុ បុក្ខាណ្យាយឃំ អាសេចតិ, យគ្គត្តិពាសយឃយ្បិ [យគ្គត្តិពាសយឃយ្បិ (ឃ្យា៍ ៣៍)] អាសេចតិ, សាឃតាយឃយ្បិ អាសេចតិ, បុេទកត្តយ្បិ អាសេចតិ, បក្ខាកត្តយ្បិ អាសេចតិ, បុទិេយបិ ឃាេយ អាសេចតិ, យគ្គិេយបិ ឃាេយ អាសេចតិ, បក្ខិេយបិ ឃាេយ អាសេចតិ, ទត្តិយ្បិ អាសេចតិ, ឌិចាបិ អាសេចតិ, ទត្តិត្តិចាបិ [ទត្តិឌិចាបិ (៣៍)] អាសេចតិ, ពាឡ្យ៧បិ អាសេចតិ, ឌុេហ្យាបិ អាសេចតិ, ចេយ្យបិ អាសេចតិ, ហេយេត្តបិ អាសេចតិ, កិេយឡ្យា អាសេចតិ, បុទិេយបិ ចេឃាពេត្ត អាសេចតិ, យគ្គិេយបិ ចេឃាពេត្ត អាសេចតិ, បក្ខិេយបិ ចេឃាពេត្ត អាសេចតិ – អឃំ អាសេចតាកាចតា៍ ក្ខយា ចតេយ្យា កាចតា៍

៧ប័៍ អបរាបិ ចតេយ្យា កាចតា – ៣ត្ត ឌាតាត៌ ឆព្វាត៌ អគតិចត្តតេច្ចេត កាចតា, ក្ខត្រ្តិឃាត៌ ៧កាសសេច្ចេត កាចតា, ៣ឌុបាចិទិឃចាហតេច្ចេត កាចតា, អាសេចតេច្ចេត កាចតា៍ ៣ធំ ៣ត្ត ឌាតាត៌ ឆព្វាត៌ អគតិចត្តតេច្ចេត កាចតា? ពាយគ្គត្តំ បដហេតា តេក្កលុចេសេត ឌាតា ឆព្វា អគ្គាយគ្គា តាតិចត្តតីតិ – ៣ត្ត ឌាតាត៌ ឆព្វាត៌ អគតិចត្តតេច្ចេត កាចតា៍ ញ្យាបិឌំ បដហេតា អញ្យាបិឌចេសេត ឌាតា ឆព្វា អគ្គាយគ្គា តាតិចត្តតីតិ – ៣ត្ត ឌាតាត៌ ឆព្វាត៌ អគតិចត្តតេច្ចេត កាចតា៍ ខិតយិគ្គិ [ខិតយិគ្គិ (ឃ្យា៍ សិ៍ អក្ខ៍)] បដហេតា អាេសិពាសគ្គាចេសេត ឌាតា ឆព្វា អគ្គាយគ្គា តាតិចត្តតីតិ – ៣ត្ត ឌាតាត៌ ឆព្វាត៌ អគតិចត្តតេច្ចេត កាចតា៍ ៗគ្គគ្គំ បដហេតា អចិេក្កលបចេសេត ឌាតា ឆព្វា អគ្គាយគ្គា តាតិចត្តតីតិ – ៣ត្ត ឌាតាត៌ ឆព្វាត៌ អគតិចត្តតេច្ចេត កាចតា៍ ចិឌិកិគ្គំ បដហេតា ឆព្វចត្តាតចេសេត ឌាតា ឆព្វា អគ្គាយគ្គា តាតិចត្តតីតិ – ៣ត្ត ឌាតាត៌ ឆព្វាត៌ អគតិចត្តតេច្ចេត កាចតា៍ អចិគ្គិ បដហេតា ពាាលចេសេត ឌាតា ឆព្វា អគ្គាយគ្គា តាតិចត្តតីតិ – ៣ត្ត ឌាតាត៌ ឆព្វាត៌ អគតិចត្តតេច្ចេត កាចតា៍ អេទតិ បដហេតា បិេយាគ្គចេសេត ឌាតា ឆព្វា អគ្គាយគ្គា តាតិចត្តតីតិ – ៣ត្ត ឌាតាត៌ ឆព្វាត៌ អគតិចត្តតេច្ចេត កាចតា៍ តឹចេណេ បដហេតា បចេយគ្គាតចេសេត ឌាតា

ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ ចិពក្កចិភាវេ បឌហវេពា ក្ខតិឃញ្ញាភចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ ឋីតិ បឌហវេពា តតិឃញ្ញាភចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ ឃ្យលក្យេក្ល បឌហវេពា ចក្យត្តញ្ញាភចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍

រ្សបសញ្ញា បឌិឈសញ្ញា ភាភត្តសញ្ញា បឌហវេពា អាកាសាភញ្ចាឃតភសយាបត្តិចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ អាកាសាភញ្ចាឃតភសញ្ញា បឌហវេពា ចិញ្ញាលញ្ចាឃតភសយាបត្តិចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ ចិញ្ញាលញ្ចាឃតភសញ្ញា បឌហវេពា អាកិញ្ចញ្ញាឃតភសយាបត្តិចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ អាកិញ្ចញ្ញាឃតភសញ្ញា បឌហវេពា រេភចសញ្ញាភាសញ្ញាឃតភសយាបត្តិចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍

តិច្ចសញ្ញា បឌហវេពា អតិច្ចាភុបឃ្សាភាចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ ឃ្យលសញ្ញា បឌហវេពា ក្យក្លាភុបឃ្សាភាចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ អត្តសញ្ញា បឌហវេពា អភត្តាភុបឃ្សាភាចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ តត្តិ បឌហវេពា តិត្តិដាភុបឃ្សាភាចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ ទាក៌ បឌហវេពា ចិទាកាភុបឃ្សាភាចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ សមុដយំ បឌហវេពា តិវោធាភុបឃ្សាភាចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ អាដាត៌ បឌហវេពា បឌិតិស្សក្កាភុបឃ្សាភាចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ ឈតសញ្ញា បឌហវេពា ចឃាភុបឃ្សាភាចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ អាឃូហត៌ បឌហវេពា ចឃាភុបឃ្សាភាចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ ធុចសញ្ញា បឌហវេពា ចិបរិលាយាភុបឃ្សាភាចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ តិមិត្តំ បឌហវេពា អតិមិត្តាភុបឃ្សាភាចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ បណិធិំ បឌហវេពា អប្បណិហិតាភុបឃ្សាភាចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ អភិតិវេចសំ បឌហវេពា ឃុញ្ញតាភុបឃ្សាភាចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ សារាដាភាភិតិវេចសំ បឌហវេពា អធិបញ្ញា ធម្មចិបឃ្សាភាចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ សម្មោហាភិតិវេចសំ បឌហវេពា ឃធាក្សតញាលដឃ្សាភចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ អាលយាភិតិវេចសំ បឌហវេពា អាឌីតចាភុបឃ្សាភាចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ អប្បដិសង្ខ បឌហវេពា បដិសង្ខាភុបឃ្សាភាចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា ភាតិចត្តត្តិតិ – ពត្ត ឌាតាត៌ ឆយ្យាត៌ អភតិចត្តភដ្ឋេភ កាចភា៍ សញ្ញោកាភិតិវេចសំ បឌហវេពា ចិចដ្ដភាភុបឃ្សាភាចវេសភ ឌាពា ឆយ្យា អញ្ញាយញ្ញា

នាតិវត្តន្តីតិ – តត្ថ ជាតានំ ធម្មានំ អនតិវត្តនដ្ឋេន ភាវនា។

ទិដ្ឋេកដ្ឋេ កិលេសេ បជហតោ សោតាបត្តិមគ្គវសេន ជាតា ធម្មា អញ្ញមញ្ញំ នាតិវត្តន្តីតិ – តត្ថ ជាតានំ ធម្មានំ អនតិវត្តនដ្ឋេន ភាវនា។ ឱឡារិកេ កិលេសេ បជហតោ សកទាគាមិមគ្គវសេន ជាតា ធម្មា អញ្ញមញ្ញំ នាតិវត្តន្តីតិ – តត្ថ ជាតានំ ធម្មានំ អនតិវត្តនដ្ឋេន ភាវនា។ អនុសហគតេ កិលេសេ បជហតោ អនាគាមិមគ្គវសេន ជាតា ធម្មា អញ្ញមញ្ញំ នាតិវត្តន្តីតិ – តត្ថ ជាតានំ ធម្មានំ អនតិវត្តនដ្ឋេន ភាវនា។ សព្ពកិលេសេ បជហតោ អរហត្តមគ្គវសេន ជាតា ធម្មា អញ្ញមញ្ញំ នាតិវត្តន្តីតិ – តត្ថ ជាតានំ ធម្មានំ អនតិវត្តនដ្ឋេន ភាវនា។ ឯវំ តត្ថ ជាតានំ ធម្មានំ អនតិវត្តនដ្ឋេន ភាវនា។

កថំ ឥន្ទ្រិយានំ ឯករសដ្ឋេន ភាវនា? កាមច្ឆន្ទំ បជហតោ នេក្ខម្មវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ឯករសា ហោន្តីតិ – ឥន្ទ្រិយានំ ឯករសដ្ឋេន ភាវនា។ ព្យាបាទំ បជហតោ អព្យាបាទវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ឯករសា ហោន្តីតិ – ឥន្ទ្រិយានំ ឯករសដ្ឋេន ភាវនា…បេ… សព្ពកិលេសេ បជហតោ អរហត្តមគ្គវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ឯករសា ហោន្តីតិ – ឥន្ទ្រិយានំ ឯករសដ្ឋេន ភាវនា។ ឯវំ ឥន្ទ្រិយានំ ឯករសដ្ឋេន ភាវនា។

កថំ តទុបគវីរិយវាហនដ្ឋេន ភាវនា? កាមច្ឆន្ទំ បជហតោ នេក្ខម្មវសេន វីរិយំ វាហេតីតិ – តទុបគវីរិយវាហនដ្ឋេន ភាវនា។ ព្យាបាទំ បជហតោ អព្យាបាទវសេន វីរិយំ វាហេតីតិ – តទុបគវីរិយវាហនដ្ឋេន ភាវនា…បេ… សព្ពកិលេសេ បជហតោ អរហត្តមគ្គវសេន វីរិយំ វាហេតីតិ – តទុបគវីរិយវាហនដ្ឋេន ភាវនា។ ឯវំ តទុបគវីរិយវាហនដ្ឋេន ភាវនា។

កថំ អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា? កាមច្ឆន្ទំ បជហន្តោ នេក្ខម្មំ អាសេវតីតិ – អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា។ ព្យាបាទំ បជហន្តោ អព្យាបាទំ អាសេវតីតិ – អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា…បេ… សព្ពកិលេសេ បជហន្តោ អរហត្តមគ្គំ អាសេវតីតិ – អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា។ ឯវំ អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា។

ឥមា ចតស្សោ ភាវនា រូបំ បស្សន្តោ ភាវេតិ, វេទនំ បស្សន្តោ ភាវេតិ, សញ្ញំ បស្សន្តោ ភាវេតិ, សង្ខារេ បស្សន្តោ ភាវេតិ, វិញ្ញាណំ បស្សន្តោ ភាវេតិ, ចក្ខុំ…បេ… ជរាមរណំ…បេ… អមតោគធំ និព្ពានំ បរិយោសានដ្ឋេន បស្សន្តោ ភាវេតិ។ យេ យេ ធម្មា ភាវិតា ហោន្តិ តេ តេ ធម្មា ឯករសា ហោន្តិ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “ឥមេ ធម្មា ភាវេតព្វាតិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ”ន្តិ។

ចតុត្ថភាណវារោ។

១៨។ កថំ “ឥមេ ធម្មា សច្ឆិកាតព្វា”តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ?

ເອເກາ ຘເມ຺ມາ ສຈ຺ຉິກາຕເພ຺ພາ – ອກຸປ຺ປາ ເຈເຕາວິມຸຕ຺ຕິ. ເທ຺ວ ຘມ຺ມາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ – ວິຊ຺ຊາ ຈ ວິມຸຕ຺ຕິ ຈ. ຕເຍາ ຘມ຺ມາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ – ຕິເສ຺ສາ ວິຊ຺ຊາ. ຈຕ຺ຕາເຣາ ຘມ຺ມາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ – ຈຕ຺ຕາຣິ ສາມຎ຺ຎຜລານິ. ປຎ຺ຈ ຘມ຺ມາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ – ປຎ຺ຈ ຘມ຺ມກ຺ຂນ຺ຘາ. ຉ ຘມ຺ມາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ – ຉ ອຠິຎ຺ຎາ. ສຕ຺ຕ ຘມ຺ມາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ – ສຕ຺ຕ ຂີຓາສວພລານິ. ອຏ຺ຐ ຘມ຺ມາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ – ອຏ຺ຐ ວິເມາກ຺ຂາ. ນວ ຘມ຺ມາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ – ນວ ອນຸປຸພ຺ພນິເຣາຘາ. ທສ ຘມ຺ມາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ – ທສ ອເສກ຺ຂາ ຘມ຺ມາ.

"ສພ຺ພໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໍ. ກິຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສພ຺ພໍ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໍ? ຈກ຺ຂຸ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໍ; ຣູປາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ; ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓໍ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໍ; ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜເສ຺ສາ ສຈ຺ຉິກາຕເພ຺ພາ ; ຍມ຺ປິທໍ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເວທຍິຕໍ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ, ຕມ຺ປິ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໍ. ເສາຕໍ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໍ; ສທ຺ທາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ...ເປ... ຆານໍ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໍ; ຄນ຺ຘາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ... ຊິວ຺ຫາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ; ຣສາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ... ກາເຍາ ສຈ຺ຉິກາຕເພ຺ພາ; ເຜາຏ຺ຐພ຺ພາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ... ມເນາ ສຈ຺ຉິກາຕເພ຺ພາ; ຘມ຺ມາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາ; ມເນາວິຎ຺ຎາຓໍ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໍ; ມເນາສມ຺ຜເສ຺ສາ ສຈ຺ຉິກາຕເພ຺ພາ ; ຍມ຺ປິທໍ ມເນາສມ຺ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເວທຍິຕໍ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ວາ, ຕມ຺ປິ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໍ". ຣູປໍ ປສ຺ສເນ຺ຕາ ສຈ຺ຉິກເຣາຕິ, ເວທນໍ ປສ຺ສເນ຺ຕາ ສຈ຺ຉິກເຣາຕິ, ສຎ຺ຎໍ ປສ຺ສເນ຺ຕາ ສຈ຺ຉິກເຣາຕິ, ສງ຺ຂາເຣ ປສ຺ສເນ຺ຕາ ສຈ຺ຉິກເຣາຕິ, ວິຎ຺ຎາຓໍ ປສ຺ສເນ຺ຕາ ສຈ຺ຉິກເຣາຕິ. ຈກ຺ຂຸໍ...ເປ... ຊຣາມຣຓໍ...ເປ... ອມເຕາຄຘໍ ນິພ຺ພານໍ ປຣເມ຺ຕຖວເສນ ປສ຺ສເນ຺ຕາ ສຈ຺ຉິກເຣາຕິ. ເຍ ເຍ ຘມ຺ມາ ສຈ຺ຉິກຕາ ເຫານ຺ຕິ ເຕ ເຕ ຘມ຺ມາ ຜສ຺ສິຕາ [ຜຸສິຕາ (ສ຺ຍາ.)] ເຫານ຺ຕິ. ຕໍ ຎາຕເຏ຺ຐນ ຎາຓໍ, ປຊານນເຏ຺ຐນ ປຎ຺ຎາ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – "ອິເມ ຘມ຺ມາ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາຕິ ເສາຕາວທານໍ, ຕໍປຊານນາ ປຎ຺ຎາ ສຸຕມເຍ ຎາຓໍ"ນ຺ຕິ.

໑໐. ກຖໍ "ອິເມ ຘມ຺ມາ ຫານຠາຄິຍາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ຐິຕິຠາຄິຍາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ວິເສສຠາຄິຍາ, ອິເມ ຘມ຺ມາ ນິພ຺ເພຘຠາຄິຍາ"ຕິ ເສາຕາວທານໍ, ຕໍປຊານນາ ປຎ຺ຎາ ສຸຕມເຍ ຎາຓໍ?

ປຐມສ຺ສ ຌານສ຺ສ ລາຠິໍ ກາມສຫຄຕາ ສຎ຺ຎາມນສິກາຣາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ – ຫານຠາຄິເຍາ ຘເມ຺ມາ. ຕທນຸຘມ຺ມຕາ ສຕິ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ – ຐິຕິຠາຄິເຍາ ຘເມ຺ມາ. ອວິຕກ຺ກສຫຄຕາ ສຎ຺ຎາມນສິກາຣາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ – ວິເສສຠາຄິເຍາ ຘເມ຺ມາ. ນິພ຺ພິທາສຫຄຕາ ສຎ຺ຎາມນສິກາຣາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ ວິຣາຄູປສໍຫິຕາ – ນິພ຺ເພຘຠາຄິເຍາ ຘເມ຺ມາ.

ທຸຕິຍສ຺ສ ຌານສ຺ສ ລາຠິໍ ວິຕກ຺ກສຫຄຕາ ສຎ຺ຎາມນສິກາຣາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ – ຫານຠາຄິເຍາ ຘເມ຺ມາ. ຕທນຸຘມ຺ມຕາ ສຕິ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ – ຐິຕິຠາຄິເຍາ ຘເມ຺ມາ. ອຸເປກ຺ຂາສຸຂສຫຄຕາ ສຎ຺ຎາມນສິກາຣາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ – ວິເສສຠາຄິເຍາ ຘເມ຺ມາ. ນິພ຺ພິທາສຫຄຕາ ສຎ຺ຎາມນສິກາຣາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ ວິຣາຄູປສໍຫິຕາ – ນິພ຺ເພຘຠາຄິເຍາ ຘເມ຺ມາ.

ຕຕິຍສ຺ສ ຌານສ຺ສ ລາຠິໍ ປີຕິສຸຂສຫຄຕາ ສຎ຺ຎາມນສິກາຣາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ – ຫານຠາຄິເຍາ ຘເມ຺ມາ. ຕທນຸຘມ຺ມຕາ ສຕິ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ – ຐິຕິຠາຄິເຍາ ຘເມ຺ມາ. ອທຸກ຺ຂມສຸຂສຫຄຕາ ສຎ຺ຎາມນສິກາຣາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ – ວິເສສຠາຄິເຍາ ຘເມ຺ມາ. ນິພ຺ພິທາສຫຄຕາ ສຎ຺ຎາມນສິກາຣາ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິ ວິຣາຄູປສໍຫິຕາ – ນິພ຺ເພຘຠາຄິເຍາ ຘເມ຺ມາ.

ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស លាភឹ ឧបេក្ខាសហគតា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ – ហានភាគិយោ ធម្មោ។ តទនុធម្មតា សតិ សន្តិដ្ឋតិ – ឋិតិភាគិយោ ធម្មោ។ អាកាសានញ្ចាយតនសហគតា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ – វិសេសភាគិយោ ធម្មោ។ និព្ពិទាសហគតា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ វិរាគូបសំហិតា – និព្វេធភាគិយោ ធម្មោ។

អាកាសានញ្ចាយតនស្ស លាភឹ រូបសហគតា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ – ហានភាគិយោ ធម្មោ។ តទនុធម្មតា សតិ សន្តិដ្ឋតិ – ឋិតិភាគិយោ ធម្មោ។ វិញ្ញាណញ្ចាយតនសហគតា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ – វិសេសភាគិយោ ធម្មោ។ និព្ពិទាសហគតា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ វិរាគូបសំហិតា – និព្វេធភាគិយោ ធម្មោ។

វិញ្ញាណញ្ចាយតនស្ស លាភឹ អាកាសានញ្ចាយតនសហគតា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ – ហានភាគិយោ ធម្មោ។ តទនុធម្មតា សតិ សន្តិដ្ឋតិ – ឋិតិភាគិយោ ធម្មោ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសហគតា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ – វិសេសភាគិយោ ធម្មោ។ និព្ពិទាសហគតា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ វិរាគូបសំហិតា – និព្វេធភាគិយោ ធម្មោ។

អាកិញ្ចញ្ញាយតនស្ស លាភឹ វិញ្ញាណញ្ចាយតនសហគតា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ – ហានភាគិយោ ធម្មោ។ តទនុធម្មតា សតិ សន្តិដ្ឋតិ – ឋិតិភាគិយោ ធម្មោ។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសហគតា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ – វិសេសភាគិយោ ធម្មោ។ និព្ពិទាសហគតា សញ្ញាមនសិការា សមុទាចរន្តិ វិរាគូបសំហិតា – និព្វេធភាគិយោ ធម្មោ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – "ឥមេ ធម្មា ហានភាគិយា, ឥមេ ធម្មា ឋិតិភាគិយា, ឥមេ ធម្មា វិសេសភាគិយា, ឥមេ ធម្មា និព្វេធភាគិយាតិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ"។

១០។ កថំ "សព្វេ សង្ខារា អនិច្ចា, សព្វេ សង្ខារា ទុក្ខា, សព្វេ ធម្មា អនត្តា"តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ? "រូបំ អនិច្ចំ ខយដ្ឋេន, ទុក្ខំ ភយដ្ឋេន, អនត្តា អសារកដ្ឋេនា"តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ។ "វេទនា…បេ… សញ្ញា… សង្ខារា… វិញ្ញាណំ… ចក្ខុ…បេ… ជរាមរណំ អនិច្ចំ ខយដ្ឋេន, ទុក្ខំ ភយដ្ឋេន, អនត្តា អសារកដ្ឋេនា"តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – "សព្វេ សង្ខារា អនិច្ចា, សព្វេ សង្ខារា ទុក្ខា, សព្វេ ធម្មា អនត្តា"តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ។

១១។ កថំ "ឥទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ, ឥទំ ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ, ឥទំ ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ, ឥទំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ច"ន្តិ សោតាវធានំ, តំបជាននា បញ្ញា សុតមយេ ញាណំ?

១២។ តត្ថ កតមំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ? ជាតិបិ ទុក្ខា, ជរាបិ ទុក្ខា, មរណម្បិ ទុក្ខំ, សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសាបិ ទុក្ខា, អប្បិយេហិ

សម្បយោគោ ទុក្ខោ, បិយេហិ វិប្បយោគោ ទុក្ខោ, យម្បិច្ឆំ ន លភតិ តម្បិ ទុក្ខំ; សង្ខិត្តេន បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា [បញ្ចុបាទានក្ខន្ធាបិ (ក.) សតិបដ្ឋានសុត្តេ សច្ចវិភង្គេ ច បស្សិតព្ពំ] ទុក្ខា។

តត្ថ កតមា ជាតិ? យា តេសំ តេសំ សត្តានំ តម្ហិ តម្ហិ សត្តនិកាយេ ជាតិ សញ្ជាតិ ឱក្កន្តិ អភិនិព្វត្តិ ខន្ធានំ បាតុភាវោ អាយតនានំ បដិលាភោ – អយំ វុច្ចតិ ជាតិ។

តត្ថ កតមា ជរា? យា តេសំ តេសំ សត្តានំ តម្ហិ តម្ហិ សត្តនិកាយេ ជរា ជីរណតា ខណ្ឌិច្ចំ បាលិច្ចំ វលិត្តចតា អាយុនោ សំហានិ ឥន្ទ្រិយានំ បរិបាកោ – អយំ វុច្ចតិ ជរា។

តត្ថ កតមំ មរណំ? យា តេសំ តេសំ សត្តានំ តម្ហា តម្ហា សត្តនិកាយា ចុតិ ចវនតា ភេទោ អន្តរធានំ មច្ចុ មរណំ កាលកិរិយា [កាលំកិរិយា (ក.)] ខន្ធានំ ភេទោ កឡេវរស្ស និក្ខេបោ ជីវិតិន្ទ្រិយស្សុបច្ឆេទោ – ឥទំ វុច្ចតិ មរណំ។

តត្ថ កតមោ សោកោ? ញាតិព្យសនេន [យោ ញាតិព្យសនេន (ស្យា.) បស្ស សច្ចវិភង្គេ] វា ផុដ្ឋស្ស, ភោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស, រោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស, សីលព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស, ទិដ្ឋិព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស, អញ្ញតរញ្ញតរេន ព្យសនេន សមន្នាគតស្ស, អញ្ញតរញ្ញតរេន ទុក្ខធម្មេន ផុដ្ឋស្ស សោកោ សោចនា សោចិតត្តំ អន្តោសោកោ អន្តោបរិសោកោ ចេតសោ បរិជ្ឈាយនា ទោមនស្សំ សោកសល្លំ – អយំ វុច្ចតិ សោកោ។

តត្ថ កតមោ បរិទេវោ? ញាតិព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស, ភោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស, រោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស, សីលព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស, ទិដ្ឋិព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស, អញ្ញតរញ្ញតរេន ព្យសនេន សមន្នាគតស្ស, អញ្ញតរញ្ញតរេន ទុក្ខធម្មេន ផុដ្ឋស្ស អាទេវោ បរិទេវោ អាទេវនា, បរិទេវនា អាទេវិតត្តំ បរិទេវិតត្តំ វាចា បលាបោ វិប្បលាបោ លាលប្បោ លាលប្បនា លាលប្បិតត្តំ – អយំ វុច្ចតិ បរិទេវោ។

តត្ថ កតមំ ទុក្ខំ? យំ កាយិកំ អសាតំ កាយិកំ ទុក្ខំ កាយសម្ផស្សជំ អសាតំ ទុក្ខំ វេទយិតំ, កាយសម្ផស្សជា អសាតា ទុក្ខា វេទនា – ឥទំ វុច្ចតិ ទុក្ខំ។

តត្ថ កតមំ ទោមនស្សំ? យំ ចេតសិកំ អសាតំ ចេតសិកំ ទុក្ខំ, ចេតោសម្ផស្សជំ អសាតំ វេទយិតំ, ចេតោសម្ផស្សជា អសាតា ទុក្ខា វេទនា – ឥទំ វុច្ចតិ ទោមនស្សំ។

តត្ថ កតមោ ឧបាយាសោ? ញាតិព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស, ភោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស, រោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋស្ស, សីលព្យសនេន វា

ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩈ᩠ᩈ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨻ᩠ᨿᩈᨶᩮᨶ ᩅᩣ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩈ᩠ᩈ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᨶ ᨻ᩠ᨿᩈᨶᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩈ᩠ᩈ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩈ᩠ᩈ ᩋᩣᨿᩣᩈᩮᩣ ᩏᨷᩣᨿᩣᩈᩮᩣ ᩋᩣᨿᩣᩈᨶᩣ ᩏᨷᩣᨿᩣᩈᨶᩣ ᩋᩣᨿᩣᩈᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᩣᨿᩣᩈᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ – ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩏᨷᩣᨿᩣᩈᩮᩣ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ? ᩍᨵ ᨿᩈ᩠ᩈ ᨲᩮ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᩋᨠᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨾᨶᩣᨷᩣ ᩁᩪᨷᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨣᨶ᩠ᨵᩣ ᩁᩈᩣ ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ, ᨿᩮ ᩅᩣ ᨷᨶᩈ᩠ᩈ ᨲᩮ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨠᩣᨾᩣ ᩋᩉᩥᨲᨠᩣᨾᩣ ᩋᨹᩣᩈᩩᨠᨠᩣᨾᩣ ᩋᨿᩮᩣᨣᨠ᩠ᨡᩮᨾᨠᩣᨾᩣ, ᨿᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨲᩥ ᩈᨾᩣᨣᨾᩮᩣ ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩴ ᨾᩥᩈ᩠ᩈᩦᨽᩣᩅᩮᩣ – ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨷᩥᨿᩮᩉᩥ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ? ᩍᨵ ᨿᩈ᩠ᩈ ᨲᩮ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᨶ᩠ᨲᩣ ᨾᨶᩣᨷᩣ ᩁᩪᨷᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨣᨶ᩠ᨵᩣ ᩁᩈᩣ ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ, ᨿᩮ ᩅᩣ ᨷᨶᩈ᩠ᩈ ᨲᩮ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨠᩣᨾᩣ ᩉᩥᨲᨠᩣᨾᩣ ᨹᩣᩈᩩᨠᨠᩣᨾᩣ ᨿᩮᩣᨣᨠ᩠ᨡᩮᨾᨠᩣᨾᩣ ᨾᩣᨲᩣ ᩅᩣ ᨷᩥᨲᩣ ᩅᩣ ᨽᩣᨲᩣ ᩅᩣ ᨽᨣᩥᨶᩦ ᩅᩣ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩣ ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩣ ᩅᩣ ᨬᩣᨲᩦ ᩅᩣ ᩈᩣᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩣ ᩅᩣ, ᨿᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᩈᨦ᩠ᨣᨲᩥ ᩋᩈᨾᩣᨣᨾᩮᩣ ᩋᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩴ ᩋᨾᩥᩈ᩠ᩈᩦᨽᩣᩅᩮᩣ – ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨷᩥᨿᩮᩉᩥ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨲᨾᩴ ᨿᨾ᩠ᨷᩥᨧ᩠ᨨᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ? ᨩᩣᨲᩥᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩑᩅᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ – “ᩋᩉᩮᩣ ᩅᨲ ᨾᨿᩴ ᨶ ᨩᩣᨲᩥᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᩈ᩠ᩈᩣᨾ, ᨶ ᨧ ᩅᨲ ᨶᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨷᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ – ᩍᨴᨾ᩠ᨷᩥ ᨿᨾ᩠ᨷᩥᨧ᩠ᨨᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨ ᨩᩁᩣᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ… ᨾᩁᨱᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ… ᩈᩮᩣᨠᨷᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩈ᩠ᩈᩩᨷᩣᨿᩣᩈᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩑᩅᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ – “ᩋᩉᩮᩣ ᩅᨲ ᨾᨿᩴ ᨶ ᩈᩮᩣᨠᨷᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩈ᩠ᩈᩩᨷᩣᨿᩣᩈᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᩈ᩠ᩈᩣᨾ, ᨶ ᨧ ᩅᨲ ᨶᩮᩣ ᩈᩮᩣᨠᨷᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩈ᩠ᩈᩩᨷᩣᨿᩣᩈᩣ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨷᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ – ᩍᨴᨾ᩠ᨷᩥ ᨿᨾ᩠ᨷᩥᨧ᩠ᨨᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨲᨾᩮ ᩈᨦ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨷᨬ᩠ᨧᩩᨷᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ? ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ [ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩦᨴᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨)] – ᩁᩪᨷᩩᨷᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, [ᩁᩪᨷᩪᨷᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨) ᩑᩅᨾᩩᨷᩁᩥᨷᩥ], ᩅᩮᨴᨶᩩᨷᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩩᨷᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩩᨷᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩩᨷᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ – ᩍᨾᩮ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨷᨬ᩠ᨧᩩᨷᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᩁᩥᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨

᪒᪐᪓᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨲᨾᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᩋᩁᩥᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ? ᨿᩣᨿᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨷᩮᩣᨶᩮᩣᨽᩅᩥᨠᩣ [ᨷᩮᩣᨶᩮᩣᨻ᩠ᨽᩅᩥᨠᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨶᨶ᩠ᨴᩥᩁᩣᨣᩈᩉᨣᨲᩣ ᨲᨲᩕᨲᨲᩕᩣᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩥᨶᩦ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᨠᩣᨾᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨽᩅᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩅᩥᨽᩅᨲᨱ᩠ᩉᩣ , ᩈᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᩈᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨠᨲ᩠ᨳ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨠᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩅᩥᩈᨾᩣᨶᩣ ᨶᩥᩅᩥᩈᨲᩥ? ᨿᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨷᩥᨿᩁᩪᨷᩴ ᩈᩣᨲᩁᩪᨷᩴ, ᩑᨲ᩠ᨳᩮᩈᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩅᩥᩈᨾᩣᨶᩣ ᨶᩥᩅᩥᩈᨲᩥ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨷᩥᨿᩁᩪᨷᩴ ᩈᩣᨲᩁᩪᨷᩴ? ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨷᩥᨿᩁᩪᨷᩴ ᩈᩣᨲᩁᩪᨷᩴ, ᩑᨲ᩠ᨳᩮᩈᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩅᩥᩈᨾᩣᨶᩣ ᨶᩥᩅᩥᩈᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨲᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮ…ᨷᩮ… ᨥᩣᨶᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮ… ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ… ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ… ᨾᨶᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨷᩥᨿᩁᩪᨷᩴ ᩈᩣᨲᩁᩪᨷᩴ, ᩑᨲ᩠ᨳᩮᩈᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩅᩥᩈᨾᩣᨶᩣ ᨶᩥᩅᩥᩈᨲᩥ᪨ ᩁᩪᨷᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨷᩥᨿᩁᩪᨷᩴ ᩈᩣᨲᩁᩪᨷᩴ, ᩑᨲ᩠ᨳᩮᩈᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩅᩥᩈᨾᩣᨶᩣ ᨶᩥᩅᩥᩈᨲᩥ᪨ ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨷᩥᨿᩁᩪᨷᩴ ᩈᩣᨲᩁᩪᨷᩴ…ᨷᩮ… ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ… ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮ…ᨷᩮ… ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮ… ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾ᩠ᨹᩈ᩠ᩈᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ…ᨷᩮ… ᨾᨶᩮᩣᩈᨾ᩠ᨹᩈ᩠ᩈᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ… ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾ᩠ᨹᩈ᩠ᩈᨩᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ…ᨷᩮ… ᨾᨶᩮᩣᩈᨾ᩠ᨹᩈ᩠ᩈᨩᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ… ᩁᩪᨷᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ…ᨷᩮ… ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ…

ຣູປສເຎ຺ຈຕນາ ໂລເກ…ເປ… ຘມ຺ມສເຎ຺ຈຕນາ ໂລເກ… ຣູປຕຓ຺ຫາ ໂລເກ…ເປ… ຘມ຺ມຕຓ຺ຫາ ໂລເກ… ຣູປວິຕກ຺ກາ ໂລເກ…ເປ… ຘມ຺ມວິຕກ຺ກາ ໂລເກ… ຣູປວິຈາໂຣ ໂລເກ…ເປ… ຘມ຺ມວິຈາໂຣ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕ຺ເຖສາ ຕຓ຺ຫາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເອຕ຺ຖ ນິວິສມານາ ນິວິສຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ທຸກ຺ຂສມຸທຍໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ.

໑໓. ຕຕ຺ຖ ກຕມໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ? ໂຍ ຕສ຺ສາເຍວ ຕຓ຺ຫາຍ ອເສສວິຣາຄນິໂຣໂຘ ຈາໂຄ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ມຸຕ຺ຕິ ອນາລໂຍ, ສາ ໂຂ ປເນສາ ຕຓ຺ຫາ ກຕ຺ຖ ປຫີຍມານາ ປຫີຍຕິ, ກຕ຺ຖ ນິຣຸຊ຺ຌມານາ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ? ຍໍ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕ຺ເຖສາ ຕຓ຺ຫາ ປຫີຍມານາ ປຫີຍຕິ, ເອຕ຺ຖ ນິຣຸຊ຺ຌມານາ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ. ກິຎ຺ຈ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ? ຈກ຺ຂຸໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕ຺ເຖສາ ຕຓ຺ຫາ ປຫີຍມານາ ປຫີຍຕິ, ເອຕ຺ຖ ນິຣຸຊ຺ຌມານາ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ…ເປ… ຘມ຺ມວິຈາໂຣ ໂລເກ ປິຍຣູປໍ ສາຕຣູປໍ, ເອຕ຺ເຖສາ ຕຓ຺ຫາ ປຫີຍມານາ ປຫີຍຕິ, ເອຕ຺ຖ ນິຣຸຊ຺ຌມານາ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ.

໑໔. ຕຕ຺ຖ ກຕມໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ? ອຍເມວ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ສມ຺ມາວາຈາ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ ສມ຺ມາອາຊີໂວ ສມ຺ມາວາຍາໂມ ສມ຺ມາສຕິ ສມ຺ມາສມາຘິ. ຕຕ຺ຖ ກຕມາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ? ທຸກ຺ເຂ ຎາຓໍ, ທຸກ຺ຂສມຸທເຍ ຎາຓໍ, ທຸກ຺ຂນິໂຣເຘ ຎາຓໍ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍ ຎາຓໍ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ.

ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ? ເນກ຺ຂມ຺ມສງ຺ກປ຺ໂປ, ອພ຺ຍາປາທສງ຺ກປ຺ໂປ, ອວິຫິໍສາສງ຺ກປ຺ໂປ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ.

ຕຕ຺ຖ ກຕມາ ສມ຺ມາວາຈາ? ມຸສາວາທາ ເວຣມຓີ [ເວຣມຓິ (ກ.)], ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ເວຣມຓີ, ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ເວຣມຓີ, ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ເວຣມຓີ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສມ຺ມາວາຈາ.

ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ? ປາຓາຕິປາຕາ ເວຣມຓີ, ອທິນ຺ນາທານາ ເວຣມຓີ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ເວຣມຓີ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ.

ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ສມ຺ມາອາຊີໂວ? ອິຘ ອຣິຍສາວໂກ ມິຈ຺ຉາອາຊີວໍ ປຫາຍ ສມ຺ມາອາຊີເວນ ຊີວິກໍ [ຊີວິຕໍ (ກ.)] ກປ຺ເປຕິ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສມ຺ມາອາຊີໂວ.

ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ສມ຺ມາວາຍາໂມ? ອິຘ ຠິກ຺ຂຸ ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອນຸປ຺ປາທາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ…ເປ… ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາທາຍ …ເປ… ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ຐິຕິຍາ ອສມ຺ໂມສາຍ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສມ຺ມາວາຍາໂມ.

ຕຕ຺ຖ ກຕມາ ສມ຺ມາສຕິ? ອິທ ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາເນາ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ເລາເກ ອຠິຌ຺ຌາເທາມນສ຺ສໍ. ເວທນາສຸ...ເປ... ຈິເຕ຺ຕ...ເປ... ຘເມ຺ມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາເນາ ສຕິມາ ວິເນຍ຺ຍ ເລາເກ ອຠິຌ຺ຌາເທາມນສ຺ສໍ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສມ຺ມາສຕິ.

ຕຕ຺ຖ ກຕເມາ ສມ຺ມາສມາຘິ? ອິທ ຠິກ຺ຂຸ ວິວິເຈ຺ຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘເມ຺ມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຐມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ເຈຕເສາ ເອເກາທິຠາວໍ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ອຸເປກ຺ຂເກາ ຈ ວິຫຣຕິ ສເຕາ ຈ ສມ຺ປຊາເນາ ສຸຂຎ຺ຈ ກາເຍນ ປຏິສໍເວເທຕິ, ຍໍ ຕໍ ອຣິຍາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ – "ອຸເປກ຺ຂເກາ ສຕິມາ ສຸຂວິຫາຣີ"ຕິ ຕຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ປຸເພ຺ພວ ເສາມນສ຺ສເທາມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ອຸເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສມ຺ມາສມາຘິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ທຸກ຺ຂນິເຣາຘຄາມິນີ ປຏິປທາ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ. ຕໍ ຎາຕເຏ຺ຐນ ຎາຓໍ, ປຊານນເຏ຺ຐນ ປຎ຺ຎາ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – "ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ, ອິທໍ ທຸກ຺ຂສມຸທຍໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ, ອິທໍ ທຸກ຺ຂນິເຣາຘໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ, ອິທໍ ທຸກ຺ຂນິເຣາຘຄາມິນີ ປຏິປທາ ອຣິຍສຈ຺ຈ"ນ຺ຕິ ເສາຕາວຘານໍ, ຕໍປຊານນາ ປຎ຺ຎາ ສຸຕມເຍ ຎາຓໍ. ເອວໍ ເສາຕາວຘາເນ ປຎ຺ຎາ ສຸຕມເຍ ຎາຓໍ.

ສຸຕມຍຎາຓນິທ຺ເທ຺ເສາ ປຐເມາ.

## ໒. ສີລມຍຎາຓນິທ຺ເທ຺ເສາ

໓໗. ກຖໍ ສຸຕ຺ວານ ສໍວເຣ ປຎ຺ຎາ ສີລມເຍ ຎາຓໍ? ປຎ຺ຈ ສີລານິ – ປຣິຍນ຺ຕປາຣິສຸທ຺ຘິສີລໍ, ອປຣິຍນ຺ຕປາຣິສຸທ຺ຘິສີລໍ, ປຣິປຸຓ຺ຓປາຣິສຸທ຺ຘິສີລໍ, ອປຣາມຏ຺ຐປາຣິສຸທ຺ຘິສີລໍ, ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິປາຣິສຸທ຺ຘິສີລນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ກຕມໍ ປຣິຍນ຺ຕປາຣິສຸທ຺ຘິສີລໍ? ອນຸປສມ຺ປນ຺ນານໍ ປຣິຍນ຺ຕສິກ຺ຂາປທານໍ – ອິທໍ ປຣິຍນ຺ຕປາຣິສຸທ຺ຘິສີລໍ. ກຕມໍ ອປຣິຍນ຺ຕປາຣິສຸທ຺ຘິສີລໍ? ອຸປສມ຺ປນ຺ນານໍ ອປຣິຍນ຺ຕສິກ຺ຂາປທານໍ – ອິທໍ ອປຣິຍນ຺ຕປາຣິສຸທ຺ຘິສີລໍ. ກຕມໍ ປຣິປຸຓ຺ຓປາຣິສຸທ຺ຘິສີລໍ? ປຸຖຸຊ຺ຊນກລ຺ຍາຓການໍ ກຸສລເຘ຺ມ ຍຸຕ຺ຕານໍ ເສກ຺ຂປຣິຍເນ຺ຕ [ເສຂປຣິຍເນ຺ຕ (ກ.)] ປຣິປູຣກາຣີນໍ ກາເຍ ຈ ຊີວິເຕ ຈ ອນເປກ຺ຂານໍ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕຊີວິຕານໍ – ອິທໍ ປຣິປຸຓ຺ຓປາຣິສຸທ຺ຘິສີລໍ. ກຕມໍ ອປຣາມຏ຺ຐປາຣິສຸທ຺ຘິສີລໍ? ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ເສກ຺ຂານໍ – ອິທໍ ອປຣາມຏ຺ຐປາຣິສຸທ຺ຘິສີລໍ. ກຕມໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິປາຣິສຸທ຺ຘິສີລໍ? ຕຖາຄຕສາວການໍ ຂີຓາສວານໍ ປເຈ຺ຈກພຸທ຺ທານໍ ຕຖາຄຕານໍ ອຣຫນ຺ຕານໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທານໍ – ອິທໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິປາຣິສຸທ຺ຘິສີລໍ.

໓໘. ອຕ຺ຖິ ສີລໍ ປຣິຍນ຺ຕໍ, ອຕ຺ຖິ ສີລໍ ອປຣິຍນ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ກຕມໍ ຕໍ ສີລໍ ປຣິຍນ຺ຕໍ? ອຕ຺ຖິ ສີລໍ ລາຠປຣິຍນ຺ຕໍ, ອຕ຺ຖິ ສີລໍ ຍສປຣິຍນ຺ຕໍ, ອຕ຺ຖິ ສີລໍ ຎາຕິປຣິຍນ຺ຕໍ, ອຕ຺ຖິ ສີລໍ ອງ຺ຄປຣິຍນ຺ຕໍ, ອຕ຺ຖິ ສີລໍ ຊີວິຕປຣິຍນ຺ຕໍ.

ກຕມໍ ຕໍ ສີລໍ ລາຠປຣິຍນ຺ຕໍ? ອິເຘກຈ຺ໂຈ ລາຠເຫຕຸ ລາຠປຈ຺ຈຍາ ລາຠກາຣຓາ ຍຖາສມາທິນ຺ນໍ [ຍຖາສມາທິຓ຺ຓໍ (ກ.)] ສິກ຺ຂາປທໍ ວີຕິກ຺ກມຕິ – ອິທໍ ຕໍ ສີລໍ ລາຠປຣິຍນ຺ຕໍ. ກຕມໍ ຕໍ ສີລໍ ຍສປຣິຍນ຺ຕໍ? ອິເຘກຈ຺ໂຈ ຍສເຫຕຸ ຍສປຈ຺ຈຍາ ຍສກາຣຓາ ຍຖາສມາທິນ຺ນໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ວີຕິກ຺ກມຕິ – ອິທໍ ຕໍ ສີລໍ ຍສປຣິຍນ຺ຕໍ. ກຕມໍ ຕໍ ສີລໍ ຎາຕິປຣິຍນ຺ຕໍ? ອິເຘກຈ຺ໂຈ ຎາຕິເຫຕຸ ຎາຕິປຈ຺ຈຍາ ຎາຕິກາຣຓາ ຍຖາສມາທິນ຺ນໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ວີຕິກ຺ກມຕິ – ອິທໍ ຕໍ ສີລໍ ຎາຕິປຣິຍນ຺ຕໍ. ກຕມໍ ຕໍ ສີລໍ ອງ຺ຄປຣິຍນ຺ຕໍ? ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອງ຺ຄເຫຕຸ ອງ຺ຄປຈ຺ຈຍາ ອງ຺ຄກາຣຓາ ຍຖາສມາທິນ຺ນໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ວີຕິກ຺ກມຕິ – ອິທໍ ຕໍ ສີລໍ ອງ຺ຄປຣິຍນ຺ຕໍ. ກຕມໍ ຕໍ ສີລໍ ຊີວິຕປຣິຍນ຺ຕໍ? ອິເຘກຈ຺ໂຈ ຊີວິຕເຫຕຸ ຊີວິຕປຈ຺ຈຍາ ຊີວິຕກາຣຓາ ຍຖາສມາທິນ຺ນໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ວີຕິກ຺ກມຕິ – ອິທໍ ຕໍ ສີລໍ ຊີວິຕປຣິຍນ຺ຕໍ. ເອວຣູປານິ ສີລານິ ຂຓ຺ຑານິ ຉິທ຺ທານິ ສພລານິ ກມ຺ມາສານິ ນ ຠຸຊິສ຺ສານິ ນ ວິຎ຺ຎຸປ຺ປສຕ຺ຖານິ [ນ ວິຎ຺ຎູປສຕ຺ຖານິ (ກ.)] ປຣາມຏ຺ຐານິ ອສມາຘິສໍວຕ຺ຕນິການິ [ນ ສມາຘິສໍວຕ຺ຕນິການິ (ກ.)] ນ ອວິປ຺ປຏິສາຣວຕ຺ຖຸການິ ນ ປາໂມຊ຺ຊວຕ຺ຖຸການິ ນ ປີຕິວຕ຺ຖຸການິ ນ ປສ຺ສທ຺ຘິວຕ຺ຖຸການິ ນ ສຸຂວຕ຺ຖຸການິ ນ ສມາຘິວຕ຺ຖຸການິ ນ ຍຖາຠູຕຎາຓທສ຺ສນວຕ຺ຖຸການິ ນ ເອກນ຺ຕນິພ຺ພິທາຍ ນ ວິຣາຄາຍ ນ ນິໂຣຘາຍ ນ ອຸປສມາຍ ນ ອຠິຎ຺ຎາຍ ນ ສມ຺ໂພຘາຍ ນ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ – ອິທໍ ຕໍ ສີລໍ ປຣິຍນ຺ຕໍ.

ກຕມໍ ຕໍ ສີລໍ ອປຣິຍນ຺ຕໍ? ອຕ຺ຖິ ສີລໍ ນ ລາຠປຣິຍນ຺ຕໍ , ອຕ຺ຖິ ສີລໍ ນ ຍສປຣິຍນ຺ຕໍ, ອຕ຺ຖິ ສີລໍ ນ ຎາຕິປຣິຍນ຺ຕໍ, ອຕ຺ຖິ ສີລໍ ນ ອງ຺ຄປຣິຍນ຺ຕໍ, ອຕ຺ຖິ ສີລໍ ນ ຊີວິຕປຣິຍນ຺ຕໍ.

ກຕມໍ ຕໍ ສີລໍ ນ ລາຠປຣິຍນ຺ຕໍ? ອິເຘກຈ຺ໂຈ ລາຠເຫຕຸ ລາຠປຈ຺ຈຍາ ລາຠກາຣຓາ ຍຖາສມາທິນ຺ນໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ວີຕິກ຺ກມາຍ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ກິໍ ໂສ ວີຕິກ຺ກມິສ຺ສຕິ! ອິທໍ ຕໍ ສີລໍ ນ ລາຠປຣິຍນ຺ຕໍ. ກຕມໍ ຕໍ ສີລໍ ນ ຍສປຣິຍນ຺ຕໍ? ອິເຘກຈ຺ໂຈ ຍສເຫຕຸ ຍສປຈ຺ຈຍາ ຍສກາຣຓາ ຍຖາສມາທິນ຺ນໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ວີຕິກ຺ກມາຍ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ອຸປ຺ປາເທຕິ , ກິໍ ໂສ ວີຕິກ຺ກມິສ຺ສຕິ! ອິທໍ ຕໍ ສີລໍ ນ ຍສປຣິຍນ຺ຕໍ. ກຕມໍ ຕໍ ສີລໍ ນ ຎາຕິປຣິຍນ຺ຕໍ? ອິເຘກຈ຺ໂຈ ຎາຕິເຫຕຸ ຎາຕິປຈ຺ຈຍາ ຎາຕິກາຣຓາ ຍຖາສມາທິນ຺ນໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ວີຕິກ຺ກມາຍ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ກິໍ ໂສ ວີຕິກ຺ກມິສ຺ສຕິ! ອິທໍ ຕໍ ສີລໍ ນ ຎາຕິປຣິຍນ຺ຕໍ. ກຕມໍ ຕໍ ສີລໍ ນ ອງ຺ຄປຣິຍນ຺ຕໍ? ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອງ຺ຄເຫຕຸ ອງ຺ຄປຈ຺ຈຍາ ອງ຺ຄກາຣຓາ ຍຖາສມາທິນ຺ນໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ວີຕິກ຺ກມາຍ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ກິໍ ໂສ ວີຕິກ຺ກມິສ຺ສຕິ! ອິທໍ ຕໍ ສີລໍ ນ ອງ຺ຄປຣິຍນ຺ຕໍ. ກຕມໍ ຕໍ ສີລໍ ນ ຊີວິຕປຣິຍນ຺ຕໍ? ອິເຘກຈ຺ໂຈ ຊີວິຕເຫຕຸ ຊີວິຕປຈ຺ຈຍາ ຊີວິຕກາຣຓາ ຍຖາສມາທິນ຺ນໍ ສິກ຺ຂາປທໍ ວີຕິກ຺ກມາຍ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ກິໍ ໂສ ວີຕິກ຺ກມິສ຺ສຕິ! ອິທໍ ຕໍ ສີລໍ ນ ຊີວິຕປຣິຍນ຺ຕໍ. ເອວຣູປານິ ສີລານິ ອຂຓ຺ຑານິ ອຈ຺ຉິທ຺ທານິ ອສພລານິ ອກມ຺ມາສານິ ຠຸຊິສ຺ສານິ ວິຎ຺ຎຸປ຺ປສຕ຺ຖານິ ອປຣາມຏ຺ຐານິ ສມາຘິສໍວຕ຺ຕນິການິ ອວິປ຺ປຏິສາຣວຕ຺ຖຸການິ ປາໂມຊ຺ຊວຕ຺ຖຸການິ ປີຕິວຕ຺ຖຸການິ ປສ຺ສທ຺ຘິວຕ຺ຖຸການິ ສຸຂວຕ຺ຖຸການິ ສມາຘິວຕ຺ຖຸການິ ຍຖາຠູຕຎາຓທສ຺ສນວຕ຺ຖຸການິ ເອກນ຺ຕນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ອຸປສມາຍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ – ອິທໍ ຕໍ ສີລໍ ອປຣິຍນ຺ຕໍ.

໓໘. ກິໍ ສີລໍ? ກຕິ ສີລານິ? ກິໍ ສມຸຏ຺ຐານໍ ສີລໍ? ກຕິ ຘມ຺ມສໂມຘານໍ ສີລໍ?

ກິໍ ສີລນ຺ຕິ ເຈຕນາ ສີລໍ, ເຈຕສິກໍ ສີລໍ, ສໍວໂຣ ສີລໍ, ອວີຕິກ຺ກໂມ ສີລໍ. ກຕິ ສີລານີຕິ ຕີຓິ ສີລານິ – ກຸສລສີລໍ, ອກຸສລສີລໍ,

អព្យាកតសីលំ។ កិំ សមុដ្ឋានំ សីលន្តិ? កុសលចិត្តសមុដ្ឋានំ កុសលសីលំ , អកុសលចិត្តសមុដ្ឋានំ អកុសលសីលំ, អព្យាកតចិត្តសមុដ្ឋានំ អព្យាកតសីលំ។ កតិ ធម្មសមោធានំ សីលន្តិ សំវរសមោធានំ សីលំ, អវីតិក្កមសមោធានំ សីលំ, តថាភាវេ ជាតចេតនាសមោធានំ សីលំ។

៣០. បាណាតិបាតំ សំវរដ្ឋេន សីលំ, អវីតិក្កមដ្ឋេន សីលំ។ អទិន្នាទានំ សំវរដ្ឋេន សីលំ, អវីតិក្កមដ្ឋេន សីលំ។ កាមេសុមិច្ឆាចារំ សំវរដ្ឋេន សីលំ, អវីតិក្កមដ្ឋេន សីលំ។ មុសាវាទំ សំវរដ្ឋេន សីលំ, អវីតិក្កមដ្ឋេន សីលំ។ បិសុណំ វាចំ [បិសុណាវាចំ (ស្យា. ក.) ទី. និ. ១.៨ បស្សិតព្វា] សំវរដ្ឋេន សីលំ, អវីតិក្កមដ្ឋេន សីលំ។ ផរុសំ វាចំ [ផរុសវាចំ (ស្យា. ក.)] សំវរដ្ឋេន សីលំ, អវីតិក្កមដ្ឋេន សីលំ។ សម្ផប្បលាបំ សំវរដ្ឋេន សីលំ, អវីតិក្កមដ្ឋេន សីលំ ។ អភិជ្ឈំ សំវរដ្ឋេន សីលំ, អវីតិក្កមដ្ឋេន សីលំ។ ព្យាបាទំ សំវរដ្ឋេន សីលំ, អវីតិក្កមដ្ឋេន សីលំ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិំ សំវរដ្ឋេន សីលំ, អវីតិក្កមដ្ឋេន សីលំ។

៣១. នេក្ខម្មេន កាមច្ឆន្ទំ សំវរដ្ឋេន សីលំ, អវីតិក្កមដ្ឋេន សីលំ។ អព្យាបាទេន ព្យាបាទំ សំវរដ្ឋេន សីលំ, អវីតិក្កមដ្ឋេន សីលំ។ អាលោកសញ្ញាយ ថិនមិទ្ធំ...បេ... អវិក្ខេបេន ឧទ្ធច្ចំ... ធម្មវវត្ថានេន វិចិកិច្ឆំ... ញាណេន អវិជ្ជំ... បាមោជ្ជេន អរតិំ...។

បឋមេន ឈានេន [បឋមជ្ឈានេន (ស្យា.) ឯវមីទិសេសុ ឋានេសុ] នីវរណេ...បេ... ទុតិយេន ឈានេន វិតក្កវិចារេ... តតិយេន ឈានេន បីតិំ... ចតុត្ថេន ឈានេន សុខទុក្ខេ... អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិយា រូបសញ្ញំ បដិឃសញ្ញំ នានត្តសញ្ញំ... វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិយា អាកាសានញ្ចាយតនសញ្ញំ... អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយា វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញំ... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា អាកិញ្ចញ្ញាយតនសញ្ញំ។

អនិច្ចានុបស្សនាយ និច្ចសញ្ញំ...បេ... ទុក្ខានុបស្សនាយ សុខសញ្ញំ... អនត្តា អនុបស្សនាយ អត្តសញ្ញំ... និព្ពិទានុបស្សនាយ នន្ទិំ... វិរាគានុបស្សនាយ រាគំ... និរោធា អនុបស្សនាយ សមុទយំ... បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាយ អាទានំ... ខយានុបស្សនាយ ឃនសញ្ញំ... វយានុបស្សនាយ អាយូហនំ។ វិបរិណាមានុបស្សនាយ ធុវសញ្ញំ... អនិមិត្តានុបស្សនាយ និមិត្តំ...។ អប្បណិហិតានុបស្សនាយ បណិធិំ... សុញ្ញតានុបស្សនាយ អភិនិវេសំ... អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ សារាទានាភិនិវេសំ... យថាភូតញាណទស្សនេន សម្មោហាភិនិវេសំ... អាទីនវានុបស្សនាយ អាលយាភិនិវេសំ... បដិសង្ខានុបស្សនាយ អប្បដិសង្ខំ... វិវដ្ដានុបស្សនាយ សញ្ញោគាភិនិវេសំ...។

សោតាបត្តិមគ្គេន ទិដ្ឋេកដ្ឋេ កិលេសេ...បេ... សកទាគាមិមគ្គេន ឱឡារិកេ កិលេសេ... អនាគាមិមគ្គេន អនុសហគតេ កិលេសេ... អរហត្តមគ្គេន សព្ពកិលេសេ សំវរដ្ឋេន សីលំ, អវីតិក្កមដ្ឋេន សីលំ។

បញ្ច សីលានិ – បាណាតិបាតស្ស បហានំ សីលំ, វេរមណី សីលំ, ចេតនា សីលំ, សំវរោ សីលំ, អវីតិក្កមោ សីលំ។ ឯវរូបានិ សីលានិ ចិត្តស្ស អវិប្បដិសារាយ សំវត្តន្តិ, បាមោជ្ជាយ សំវត្តន្តិ, បីតិយា សំវត្តន្តិ, បស្សទ្ធិយា សំវត្តន្តិ, សោមនស្សាយ សំវត្តន្តិ, អាសេវនាយ សំវត្តន្តិ, ភាវនាយ សំវត្តន្តិ, ពហុលីកម្មាយ សំវត្តន្តិ, អលង្ការាយ សំវត្តន្តិ, បរិក្ខារាយ សំវត្តន្តិ, បរិវារាយ សំវត្តន្តិ, បារិបូរិយា សំវត្តន្តិ,

ឯកន្តនិព្វិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តតិ។

ឯវដ្ឋបិតំ សីលិតំ សំវរបារិសុទ្ធិ អធិសីលំ, សំវរបារិសុទ្ធិយា ឋិតំ ចិត្តំ ន វិក្ខេបំ គច្ឆតិ, អវិក្ខេបបារិសុទ្ធិ អធិចិត្តំ, សំវរបារិសុទ្ធិំ សម្មា បស្សតិ, អវិក្ខេបបារិសុទ្ធិំ សម្មា បស្សតិ។ ទស្សនបារិសុទ្ធិ អធិបញ្ញា។ យោ តត្ថ សំវរដ្ឋោ, អយំ អធិសីលសិក្ខា។ យោ តត្ថ អវិក្ខេបដ្ឋោ, អយំ អធិចិត្តសិក្ខា។ យោ តត្ថ ទស្សនដ្ឋោ, អយំ អធិបញ្ញាសិក្ខា។

ឥមា តិស្សោ សិក្ខាយោ អាវជ្ជន្តោ សិក្ខតិ, ជានន្តោ សិក្ខតិ, បស្សន្តោ សិក្ខតិ, បច្ចវេក្ខន្តោ សិក្ខតិ, ចិត្តំ អធិដ្ឋហន្តោ សិក្ខតិ, សទ្ធាយ អធិមុច្ចន្តោ សិក្ខតិ, វីរិយំ បគ្គណ្ហន្តោ សិក្ខតិ, សតិំ ឧបដ្ឋបេន្តោ សិក្ខតិ, ចិត្តំ សមាទហន្តោ សិក្ខតិ, បញ្ញាយ បជានន្តោ សិក្ខតិ, អភិញ្ញេយ្យំ អភិជានន្តោ សិក្ខតិ, បរិញ្ញេយ្យំ បរិជានន្តោ សិក្ខតិ, បហាតព្វំ បជហន្តោ សិក្ខតិ, សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិករោន្តោ សិក្ខតិ, ភាវេតព្វំ ភាវេន្តោ សិក្ខតិ។

បញ្ច សីលានិ – បាណាតិបាតស្ស...បេ... កាមេសុមិច្ឆាចារស្ស... មុសាវាទស្ស... បិសុណាយ វាចាយ... ផរុសាយ វាចាយ... សម្ផប្បលាបស្ស... អភិជ្ឈាយ... ព្យាបាទស្ស... មិច្ឆាទិដ្ឋិយា... ភាវេតព្វំ ភាវេន្តោ សិក្ខត្តិ។

នេក្ខម្មេន កាមច្ឆន្ទស្ស...បេ... អព្យាបាទេន ព្យាបាទស្ស... អាលោកសញ្ញាយ ថីនមិទ្ធស្ស... អវិក្ខេបេន ឧទ្ធច្ចស្ស... ... ធម្មវវត្ថានេន វិចិកិច្ឆាយ... ញាណេន អវិជ្ជាយ... បាមោជ្ជេន អរតិយា... ភាវេតព្វំ ភាវេន្តោ សិក្ខតិ។

បឋមេន ឈានេន នីវរណានំ...បេ... ទុតិយេន ឈានេន វិតក្កវិចារានំ... តតិយេន ឈានេន បីតិយា... ចតុត្ថេន ឈានេន សុខទុក្ខានំ... អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិយា រូបសញ្ញាយ បដិឃសញ្ញាយ នានត្តសញ្ញាយ... វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិយា អាកាសានញ្ចាយតនសញ្ញាយ... អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយា វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញាយ... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា អាកិញ្ចញ្ញាយតនសញ្ញាយ... ភាវេតព្វំ ភាវេន្តោ សិក្ខតិ។

អនិច្ចានុបស្សនាយ និច្ចសញ្ញាយ...បេ... ទុក្ខានុបស្សនាយ សុខសញ្ញាយ... អនត្តានុបស្សនាយ អត្តសញ្ញាយ... និព្វិទានុបស្សនាយ នន្ទិយា... វិរាគានុបស្សនាយ រាគស្ស... និរោធានុបស្សនាយ សមុទយស្ស... បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាយ អាទានស្ស... ខយានុបស្សនាយ ឃនសញ្ញាយ... វយានុបស្សនាយ អាយូហនស្ស... វិបរិណាមានុបស្សនាយ ធុវសញ្ញាយ... អនិមិត្តានុបស្សនាយ និមិត្តស្ស... អប្បណិហិតានុបស្សនាយ បណិធិយា... សុញ្ញតានុបស្សនាយ អភិនិវេសស្ស... អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ សារាទានាភិនិវេសស្ស... យថាភូតញាណទស្សនេន សម្មោហាភិនិវេសស្ស... អាទីនវានុបស្សនាយ អាលយាភិនិវេសស្ស... បដិសង្ខានុបស្សនាយ អប្បដិសង្ខាយ... វិវដ្ដានុបស្សនាយ សញ្ញោគាភិនិវេសស្ស ភាវេតព្វំ ភាវេន្តោ សិក្ខតិ។

សោតាបត្តិមគ្គេន ទិដ្ឋេកដ្ឋេ កិលេសេ...បេ... សកទាគាមិមគ្គេន ឱឡារិកេ កិលេសេ... អនាគាមិមគ្គេន អណុសហគតេ កិលេសេ... អរហត្តមគ្គេន សព្ពកិលេសេ បហានំ សីលំ, វេរមណី សីលំ, ចេតនា សីលំ, សំវរោ សីលំ, អវីតិក្កមោ សីលំ។ ឯវរូបានិ សីលានិ ចិត្តស្ស អវិប្បដិសារាយ សំវត្តន្តិ, បាមោជ្ជាយ សំវត្តន្តិ, បីតិយា សំវត្តន្តិ, បស្សទ្ធិយា សំវត្តន្តិ, សោមនស្សាយ សំវត្តន្តិ, អាសេវនាយ សំវត្តន្តិ, ភាវនាយ សំវត្តន្តិ, ពហុលីកម្មាយ សំវត្តន្តិ, អលង្ការាយ សំវត្តន្តិ, បរិក្ខារាយ សំវត្តន្តិ, បរិវារាយ សំវត្តន្តិ, បារិបូរិយា សំវត្តន្តិ, ឯកន្តនិព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តន្តិ។

៣៧. ឯវរូបានំ សីលានំ សំវរបារិសុទ្ធិ អធិសីលំ។ សំវរបារិសុទ្ធិយា ឋិតំ ចិត្តំ អវិក្ខេបំ គច្ឆតិ, អវិក្ខេបបារិសុទ្ធិ អធិចិត្តំ។ សំវរបារិសុទ្ធិំ សម្មា បស្សតិ, អវិក្ខេបបារិសុទ្ធិំ សម្មា បស្សតិ។ ទស្សនបារិសុទ្ធិ អធិបញ្ញា។ យោ តត្ថ សំវរដ្ឋោ, អយំ អធិសីលសិក្ខា។ យោ តត្ថ អវិក្ខេបដ្ឋោ, អយំ អធិចិត្តសិក្ខា។ យោ តត្ថ ទស្សនដ្ឋោ, អយំ អធិបញ្ញាសិក្ខា។ ឥមា តិស្សោ សិក្ខាយោ អាវជ្ជន្តោ សិក្ខតិ, ជានន្តោ សិក្ខតិ, បស្សន្តោ សិក្ខតិ, បច្ចវេក្ខន្តោ សិក្ខតិ, ចិត្តំ អធិដ្ឋហន្តោ សិក្ខតិ, សទ្ធាយ អធិមុច្ចន្តោ សិក្ខតិ, វីរិយំ បគ្គណ្ហន្តោ សិក្ខតិ, សតិំ ឧបដ្ឋបេន្តោ សិក្ខតិ, ចិត្តំ សមាទហន្តោ សិក្ខតិ, បញ្ញាយ បជានន្តោ សិក្ខតិ, អភិញ្ញេយ្យំ អភិជានន្តោ សិក្ខតិ, បរិញ្ញេយ្យំ បរិជានន្តោ សិក្ខតិ បហាតព្ពំ បជហន្តោ សិក្ខតិ, សច្ឆិកាតព្ពំ សច្ឆិករោន្តោ សិក្ខតិ, ភាវេតព្ពំ ភាវេន្តោ សិក្ខតិ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “សុត្វាន សំវរេ បញ្ញា សីលមយេ ញាណំ”។

សីលមយញាណនិទ្ទេសោ ទុតិយោ។

១. សមាធិភាវនាមយញាណនិទ្ទេសោ

៣៨. កថំ សំវរិត្វា សមាទហនេ បញ្ញា សមាធិភាវនាមយេ ញាណំ? ឯកោ សមាធិ – ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា។ ទ្វេ សមាធី – លោកិយោ សមាធិ, លោកុត្តរោ សមាធិ។ តយោ សមាធី – សវិតក្កសវិចារោ សមាធិ, អវិតក្កវិចារមត្តោ សមាធិ, អវិតក្កអវិចារោ សមាធិ។ ចត្តារោ សមាធី – ហានភាគិយោ សមាធិ, ឋិតិភាគិយោ សមាធិ, វិសេសភាគិយោ សមាធិ, និព្ពេធភាគិយោ សមាធិ។ បញ្ច សមាធី – បីតិផរណតា, សុខផរណតា, ចេតោផរណតា, អាលោកផរណតា, បច្ចវេក្ខណានិមិត្តំ [បច្ចវេក្ខនានិមិត្តំ (ក.)]។

ឆ សមាធី – ពុទ្ធានុស្សតិវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ, ធម្មានុស្សតិវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ, សង្ឃានុស្សតិវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ, សីលានុស្សតិវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ, ចាគានុស្សតិវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ, ទេវតានុស្សតិវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ។ សត្ត សមាធី – សមាធិកុសលតា, សមាធិស្ស សមាបត្តិកុសលតា, សមាធិស្ស ឋិតិកុសលតា, សមាធិស្ស វុដ្ឋានកុសលតា , សមាធិស្ស កល្លតាកុសលតា [កល្លិតកុសលតា (ស្យា. ក.)], សមាធិស្ស គោចរកុសលតា, សមាធិស្ស អភិនីហារកុសលតា។ អដ្ឋ សមាធី – បថវីកសិណវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ, អាបោកសិណវសេន...បេ... តេជោកសិណវសេន... វាយោកសិណវសេន... នីលកសិណវសេន...

ປີຕກສິຓວເສນ... ໂລຫິຕກສິຓວເສນ... ໂອທາຕກສິຓວເສນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕາ ອວິເກ຺ຂໂປປິ ສມາຘິ. ນວ ສມາຘີ – ຣູປາວຈໂຣ ສມາຘິ ອຕ຺ຖິ ຫີໂນ, ອຕ຺ຖິ ມເຊ຺ຌິໂມ, ອຕ຺ຖິ ປຓີໂຕ; ອຣູປາວຈໂຣ ສມາຘິ ອຕ຺ຖິ ຫີໂນ, ອຕ຺ຖິ ມເຊ຺ຌິໂມ, ອຕ຺ຖິ ປຓີໂຕ; ສຸຎ຺ຎໂຕ ສມາຘິ, ອນິມິຕ຺ໂຕ ສມາຘິ, ອປ຺ປຓິຫິໂຕ ສມາຘິ. ທສ ສມາຘີ – ອຸທ຺ຘຸມາຕກສຎ຺ຎາວເສນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕາ ອວິເກ຺ຂໂປປິ ສມາຘິ, ວິນີລກສຎ຺ຎາວເສນ...ເປ... ວິປຸພ຺ພກສຎ຺ຎາວເສນ... ວິຈ຺ຉິທ຺ທກສຎ຺ຎາວເສນ... ວິກ຺ຂາຍິຕກສຎ຺ຎາວເສນ... ວິກ຺ຂິຕ຺ຕກສຎ຺ຎາວເສນ... ຫຕວິກ຺ຂິຕ຺ຕກສຎ຺ຎາວເສນ... ໂລຫິຕກສຎ຺ຎາວເສນ... ປຸຬວກສຎ຺ຎາວເສນ [ປຸຬຸວກ ສຎ຺ຎາວເສນ (ກ.)] ... ອຏ຺ຐິກສຎ຺ຎາວເສນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕາ ອວິເກ຺ຂໂປປິ ສມາຘິ. ອິເມ ປຎ຺ຈປຎ຺ຎາສ ສມາຘີ.

໓໓. ອປິ ຈ, ປຎ຺ຈວີສຕິ ສມາຘິສ຺ສ ສມາຘຏ຺ຐາ – ປຣິຄ຺ຄຫຏ຺ເຐນ ສມາຘິ, ປຣິວາຣຏ຺ເຐນ ສມາຘິ, ປຣິປູຣຏ຺ເຐນ ສມາຘິ, ເອກຄ຺ຄຏ຺ເຐນ ສມາຘິ, ອວິເກ຺ຂປຏ຺ເຐນ ສມາຘິ, ອວິສາຣຏ຺ເຐນ ສມາຘິ, ອນາວິລຏ຺ເຐນ ສມາຘິ, ອນິຎ຺ຊນຏ຺ເຐນ ສມາຘິ, ວິມຸຕ຺ຕຏ຺ເຐນ ສມາຘິ, ເອກຕ຺ຕຸປຏ຺ຐານວເສນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຐິຕຕ຺ຕາ ສມາຘິ, ສມໍ ເອສຕີຕິ ສມາຘິ, ວິສມໍ ເນສຕີຕິ ສມາຘິ, ສມໍ ເອສິຕຕ຺ຕາ ສມາຘິ, ວິສມໍ ເນສິຕຕ຺ຕາ ສມາຘິ, ສມໍ ອາທິຍຕີຕິ ສມາຘິ, ວິສມໍ ນາທິຍຕີຕິ ສມາຘິ, ສມໍ ອາທິນ຺ນຕ຺ຕາ ສມາຘິ, ວິສມໍ ອນາທິນ຺ນຕ຺ຕາ ສມາຘິ, ສມໍ ປຏິປຊ຺ຊຕີຕິ ສມາຘິ, ວິສມໍ ນປ຺ປຏິປຊ຺ຊຕີຕິ ສມາຘິ, ສມໍ ປຏິປນ຺ນຕ຺ຕາ ສມາຘິ, ວິສມໍ ນປ຺ປຏິປນ຺ນຕ຺ຕາ ສມາຘິ, ສມໍ ຌາຍຕີຕິ ສມາຘິ, ວິສມໍ ຌາເປຕີຕິ ສມາຘິ, ສມໍ ຌາຕຕ຺ຕາ ສມາຘິ, ວິສມໍ ຌາປິຕຕ຺ຕາ ສມາຘິ, ສໂມ ຈ ຫິໂຕ ຈ ສຸໂຂ ຈາຕິ ສມາຘິ. ອິເມ ປຎ຺ຈວີສຕິ ສມາຘິສ຺ສ ສມາຘຏ຺ຐາ. ຕໍ ຎາຕຏ຺ເຐນ ຎາຓໍ, ປຊານນຏ຺ເຐນ ປຎ຺ຎາ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – "ສໍວຣິຕ຺ວາ ສມາຘຫເນ ປຎ຺ຎາ ສມາຘິຠາວນາມເຍ ຎາຓໍ".

ສມາຘິຠາວນາມຍຎາຓນິທ຺ເທໂສ ທຸຕິໂຍ.

## ໓. ຘມ຺ມຏ຺ຐິຕິຎາຓນິທ຺ເທໂສ

໓໔. ກຖໍ ປຈ຺ຈຍປຣິຄ຺ຄເຫ ປຎ຺ຎາ ຘມ຺ມຏ຺ຐິຕິຎາຓໍ? ອວິຊ຺ຊາ ສງ຺ຂາຣານໍ ອຸປ຺ປາທຏ຺ຐິຕິ ຈ ປວຕ຺ຕຏ຺ຐິຕິ ຈ ນິມິຕ຺ຕຏ຺ຐິຕິ ຈ ອາຍູຫນຏ຺ຐິຕິ ຈ ສໍໂຍຄຏ຺ຐິຕິ ຈ ປລິໂພຘຏ຺ຐິຕິ ຈ ສມຸທຍຏ຺ຐິຕິ ຈ ເຫຕຸຏ຺ຐິຕິ ຈ ປຈ຺ຈຍຏ຺ຐິຕິ ຈ. ອິເມຫິ ນວຫາກາເຣຫິ ອວິຊ຺ຊາ ປຈ຺ຈໂຍ, ສງ຺ຂາຣາ ປຈ຺ຈຍສມຸປ຺ປນ຺ນາ. ອຸໂຠເປເຕ ຘມ຺ມາ ປຈ຺ຈຍສມຸປ຺ປນ຺ນາຕິ – ປຈ຺ຈຍປຣິຄ຺ຄເຫ ປຎ຺ຎາ ຘມ຺ມຏ຺ຐິຕິຎາຓໍ. ອຕີຕມ຺ປິ ອທ຺ຘານໍ... ອນາຄຕມ຺ປິ ອທ຺ຘານໍ ອວິຊ຺ຊາ ສງ຺ຂາຣານໍ ອຸປ຺ປາທຏ຺ຐິຕິ ຈ ປວຕ຺ຕຏ຺ຐິຕິ ຈ ນິມິຕ຺ຕຏ຺ຐິຕິ ຈ ອາຍູຫນຏ຺ຐິຕິ ຈ ສໍໂຍຄຏ຺ຐິຕິ ຈ ປລິໂພຘຏ຺ຐິຕິ ຈ ສມຸທຍຏ຺ຐິຕິ ຈ ເຫຕຸຏ຺ຐິຕິ ຈ ປຈ຺ຈຍຏ຺ຐິຕິ ຈ. ອິເມຫິ ນວຫາກາເຣຫິ ອວິຊ຺ຊາ ປຈ຺ຈໂຍ, ສງ຺ຂາຣາ ປຈ຺ຈຍສມຸປ຺ປນ຺ນາ. ອຸໂຠເປເຕ ຘມ຺ມາ ປຈ຺ຈຍສມຸປ຺ປນ຺ນາຕິ – ປຈ຺ຈຍປຣິຄ຺ຄເຫ ປຎ຺ຎາ ຘມ຺ມຏ຺ຐິຕິຎາຓໍ.

ສງ຺ຂາຣາ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ...ເປ... ວິຎ຺ຎາຓໍ ນາມຣູປສ຺ສ... ນາມຣູປໍ ສຬາຍຕນສ຺ສ... ສຬາຍຕນໍ ຜສ຺ສສ຺ສ... ຜສ຺ໂສ ເວທນາຍ... ເວທນາ ຕຓ຺ຫາຍ... ຕຓ຺ຫາ ອຸປາທານສ຺ສ... ອຸປາທານໍ ຠວສ຺ສ... ຠໂວ ຊາຕິຍາ... ຊາຕິ ຊຣາມຣຓສ຺ສ ອຸປ຺ປາທຏ຺ຐິຕິ ຈ ປວຕ຺ຕຏ຺ຐິຕິ ຈ ນິມິຕ຺ຕຏ຺ຐິຕິ ຈ ອາຍູຫນຏ຺ຐິຕິ ຈ ສໍໂຍຄຏ຺ຐິຕິ ຈ ປລິໂພຘຏ຺ຐິຕິ ຈ ສມຸທຍຏ຺ຐິຕິ ຈ ເຫຕຸຏ຺ຐິຕິ ຈ ປຈ຺ຈຍຏ຺ຐິຕິ ຈ. ອິເມຫິ ນວຫາກາເຣຫິ ຊາຕິ ປຈ຺ຈໂຍ,

ជរាមរណំ បច្ចយសមុប្បន្នំ។ ឧភោបេតេ ធម្មា បច្ចយសមុប្បន្នាតិ – បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណំ។ អតីតម្បិ អទ្ធានំ… អនាគតម្បិ អទ្ធានំ ជាតិ ជរាមរណស្ស ឧប្បាទដ្ឋិតិ ច បវត្តដ្ឋិតិ ច និមិត្តដ្ឋិតិ ច អាយូហនដ្ឋិតិ ច សញ្ញោគដ្ឋិតិ ច បលិពោធដ្ឋិតិ ច សមុទយដ្ឋិតិ ច ហេតុដ្ឋិតិ ច បច្ចយដ្ឋិតិ ច។ ឥមេហិ នវហាការេហិ ជាតិ បច្ចយោ, ជរាមរណំ បច្ចយសមុប្បន្នំ។ ឧភោបេតេ ធម្មា បច្ចយសមុប្បន្នាតិ – បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណំ។

៣៩។ អវិជ្ជា ហេតុ, សង្ខារា ហេតុសមុប្បន្នា។ ឧភោបេតេ ធម្មា ហេតុសមុប្បន្នាតិ – បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណំ។ អតីតម្បិ អទ្ធានំ… អនាគតម្បិ អទ្ធានំ អវិជ្ជា ហេតុ, សង្ខារា ហេតុសមុប្បន្នា។ ឧភោបេតេ ធម្មា ហេតុសមុប្បន្នាតិ – បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណំ។

សង្ខារា ហេតុ, វិញ្ញាណំ ហេតុសមុប្បន្នំ…បេ… វិញ្ញាណំ ហេតុ, នាមរូបំ ហេតុសមុប្បន្នំ… នាមរូបំ ហេតុ, សឡាយតនំ ហេតុសមុប្បន្នំ… សឡាយតនំ ហេតុ, ផស្សោ ហេតុសមុប្បន្នោ… ផស្សោ ហេតុ, វេទនា ហេតុសមុប្បន្នា… វេទនា ហេតុ, តណ្ហា ហេតុសមុប្បន្នា… តណ្ហា ហេតុ, ឧបាទានំ ហេតុសមុប្បន្នំ… ឧបាទានំ ហេតុ, ភវោ ហេតុសមុប្បន្នោ… ភវោ ហេតុ, ជាតិ ហេតុសមុប្បន្នា… ជាតិ ហេតុ, ជរាមរណំ ហេតុសមុប្បន្នំ។ ឧភោបេតេ ធម្មា ហេតុសមុប្បន្នាតិ – បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណំ។ អតីតម្បិ អទ្ធានំ… អនាគតម្បិ អទ្ធានំ ជាតិ ហេតុ, ជរាមរណំ ហេតុសមុប្បន្នំ។ ឧភោបេតេ ធម្មា ហេតុសមុប្បន្នាតិ – បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណំ។

អវិជ្ជា បដិច្ច, សង្ខារា បដិច្ចសមុប្បន្នា។ ឧភោបេតេ ធម្មា បដិច្ចសមុប្បន្នាតិ – បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណំ។ អតីតម្បិ អទ្ធានំ… អនាគតម្បិ អទ្ធានំ អវិជ្ជា បដិច្ច, សង្ខារា បដិច្ចសមុប្បន្នា។ ឧភោបេតេ ធម្មា បដិច្ចសមុប្បន្នាតិ – បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណំ។

សង្ខារា បដិច្ច, វិញ្ញាណំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ…បេ… វិញ្ញាណំ បដិច្ច, នាមរូបំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ… នាមរូបំ បដិច្ច, សឡាយតនំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ… សឡាយតនំ បដិច្ច, ផស្សោ បដិច្ចសមុប្បន្នោ… ផស្សោ បដិច្ច, វេទនា បដិច្ចសមុប្បន្នា… វេទនា បដិច្ច, តណ្ហា បដិច្ចសមុប្បន្នា… តណ្ហា បដិច្ច, ឧបាទានំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ… ឧបាទានំ បដិច្ច, ភវោ បដិច្ចសមុប្បន្នោ… ភវោ បដិច្ច, ជាតិ បដិច្ចសមុប្បន្នា… ជាតិ បដិច្ច, ជរាមរណំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ។ ឧភោបេតេ ធម្មា បដិច្ចសមុប្បន្នាតិ – បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណំ។ អតីតម្បិ អទ្ធានំ… អនាគតម្បិ អទ្ធានំ ជាតិ បដិច្ច, ជរាមរណំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ។ ឧភោបេតេ ធម្មា បដិច្ចសមុប្បន្នាតិ – បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណំ។

អវិជ្ជា បច្ចយោ, សង្ខារា បច្ចយសមុប្បន្នា។ ឧភោបេតេ ធម្មា បច្ចយសមុប្បន្នាតិ – បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណំ។ អតីតម្បិ អទ្ធានំ… អនាគតម្បិ អទ្ធានំ អវិជ្ជា បច្ចយោ, សង្ខារា បច្ចយសមុប្បន្នា។ ឧភោបេតេ ធម្មា បច្ចយសមុប្បន្នាតិ – បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណំ។

សង្ខារា បច្ចយា, ចិញ្ញាណំ បច្ចយសមុប្បន្នំ...បេ... ចិញ្ញាណំ បច្ចេយា, តាយរូបំ បច្ចយសមុប្បន្នំ... តាយរូបំ បច្ចេយា, សឡអាយតនំ បច្ចយសមុប្បន្នំ... សឡអាយតនំ បច្ចេយា, ផស្សោ បច្ចយសមុប្បន្នោ... ផស្សោ បច្ចេយា, ចេទតា បច្ចយសមុប្បន្នា... ចេទតា បច្ចេយា, តណ្ហា បច្ចយសមុប្បន្នា... តណ្ហា បច្ចេយា, ឧបិទាតំ បច្ចយសមុប្បន្នំ... ឧបិទាតំ បច្ចេយា, ភចោ បច្ចយសមុប្បន្នោ... ភចោ បច្ចេយា, ជាតិ បច្ចយសមុប្បន្នា... ជាតិ បច្ចេយា, ជរាមរណំ បច្ចយសមុប្បន្នំ។ ឧភោបេតេ ធម្មា បច្ចយសមុប្បន្នាតិ – បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណំ។ អតីតម្បិ អទ្ធានំ... អនាគតម្បិ អទ្ធានំ ជាតិ បច្ចេយា, ជរាមរណំ បច្ចយសមុប្បន្នំ។ ឧភោបេតេ ធម្មា បច្ចយសមុប្បន្នាតិ – បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណំ។

៣៩. បុរិមកម្មភវស្មិំ មោហោ អវិជ្ជា, អាយូហនា សង្ខារា, និកន្តិ តណ្ហា, ឧបគមនំ ឧបាទានំ, ចេតនា ភវោ។ ឥមេ បញ្ច ធម្មា បុរិមកម្មភវស្មិំ ឥធ បដិសន្ធិយា បច្ចយា។ ឥធ បដិសន្ធិ វិញ្ញាណំ, ឱក្កន្តិ នាមរូបំ, បសាទោ អាយតនំ, ផុដ្ឋោ ផស្សោ, វេទយិតំ វេទនា។ ឥមេ បញ្ច ធម្មា ឥធុបបត្តិភវស្មិំ បុរេកតស្ស កម្មស្ស បច្ចយា។ ឥធ បរិបក្កត្តា អាយតនានំ មោហោ អវិជ្ជា, អាយូហនា សង្ខារា, និកន្តិ តណ្ហា ឧបគមនំ ឧបាទានំ, ចេតនា ភវោ។ ឥមេ បញ្ច ធម្មា ឥធ កម្មភវស្មិំ អាយតិំ បដិសន្ធិយា បច្ចយា។ អាយតិំ បដិសន្ធិ វិញ្ញាណំ, ឱក្កន្តិ នាមរូបំ, បសាទោ អាយតនំ, ផុដ្ឋោ ផស្សោ, វេទយិតំ វេទនា។ ឥមេ បញ្ច ធម្មា អាយតិំ ឧបបត្តិភវស្មិំ ឥធ កតស្ស កម្មស្ស បច្ចយា។ ឥតិមេ ចតុសង្ខេបេ តយោ អទ្ធេ តិសន្ធិំ វីសតិយា អាការេហិ បដិច្ចសមុប្បាទំ ជានាតិ បស្សតិ អញ្ញាតិ បដិវិជ្ឈតិ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជានន្ដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – "បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណំ"។

ធម្មដ្ឋិតិញាណនិទ្ទេសោ បញ្ចមោ។

៦. សម្មសនញាណនិទ្ទេសោ

៤០. កថំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នានំ ធម្មានំ សង្ខិបិត្វា វវត្ថានេ បញ្ញា សម្មសនេ ញាណំ?

យំ កិញ្ចិ រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ រូបំ អនិច្ចតោ វវត្ថេតិ ឯកំ សម្មសនំ, ទុក្ខតោ វវត្ថេតិ ឯកំ សម្មសនំ, អនត្តតោ វវត្ថេតិ ឯកំ សម្មសនំ។

យា កាចិ វេទនា...បេ... យា កាចិ សញ្ញា... យេ កេចិ សង្ខារា... យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ វិញ្ញាណំ អនិច្ចតោ វវត្ថេតិ ឯកំ សម្មសនំ, ទុក្ខតោ វវត្ថេតិ ឯកំ សម្មសនំ, អនត្តតោ វវត្ថេតិ ឯកំ សម្មសនំ។

ចក្ខុ...បេ... ជរាមរណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អនិច្ចតោ វវត្ថេតិ ឯកំ សម្មសនំ, ទុក្ខតោ វវត្ថេតិ ឯកំ សម្មសនំ, អនត្តតោ វវត្ថេតិ ឯកំ សម្មសនំ។

រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អនិច្ចំ ខយដ្ឋេន, ទុក្ខំ ភយដ្ឋេន, អនត្តា អសារកដ្ឋេនាតិ សង្ខិបិត្វា វវត្ថានេ បញ្ញា សម្មសនេ ញាណំ។ វេទនា...បេ... សញ្ញា...បេ... សង្ខារា...បេ... វិញ្ញាណំ...បេ... ចក្ខុ...បេ... ជរាមរណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អនិច្ចំ ខយដ្ឋេន, ទុក្ខំ ភយដ្ឋេន, អនត្តា អសារកដ្ឋេនាតិ សង្ខិបិត្វា វវត្ថានេ បញ្ញា សម្មសនេ ញាណំ។

រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អនិច្ចំ សង្ខតំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ ខយធម្មំ វយធម្មំ វិរាគធម្មំ និរោធធម្មន្តិ សង្ខិបិត្វា វវត្ថានេ បញ្ញា សម្មសនេ ញាណំ។ វេទនា...បេ... សញ្ញា... សង្ខារា... វិញ្ញាណំ... ចក្ខុ...បេ... ជរាមរណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អនិច្ចំ សង្ខតំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ ខយធម្មំ វយធម្មំ វិរាគធម្មំ និរោធធម្មន្តិ សង្ខិបិត្វា វវត្ថានេ បញ្ញា សម្មសនេ ញាណំ។

ជាតិបច្ចយា ជរាមរណំ, អសតិ ជាតិយា នត្ថិ ជរាមរណន្តិ សង្ខិបិត្វា វវត្ថានេ បញ្ញា សម្មសនេ ញាណំ។ អតីតម្បិ អទ្ធានំ... អនាគតម្បិ អទ្ធានំ ជាតិបច្ចយា ជរាមរណំ, អសតិ ជាតិយា នត្ថិ ជរាមរណន្តិ សង្ខិបិត្វា វវត្ថានេ បញ្ញា សម្មសនេ ញាណំ។ ភវបច្ចយា ជាតិ, អសតិ...បេ... ឧបាទានបច្ចយា ភវោ, អសតិ...បេ... តណ្ហាបច្ចយា ឧបាទានំ, អសតិ...បេ... វេទនាបច្ចយា តណ្ហា, អសតិ...បេ... ផស្សបច្ចយា វេទនា, អសតិ...បេ... សឡាយតនបច្ចយា ផស្សោ, អសតិ...បេ... នាមរូបបច្ចយា សឡាយតនំ, អសតិ...បេ... វិញ្ញាណបច្ចយា នាមរូបំ, អសតិ...បេ... សង្ខារបច្ចយា វិញ្ញាណំ, អសតិ...បេ... អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា, អសតិ អវិជ្ជាយ នត្ថិ សង្ខារាតិ សង្ខិបិត្វា វវត្ថានេ បញ្ញា សម្មសនេ ញាណំ។ អតីតម្បិ អទ្ធានំ... អនាគតម្បិ អទ្ធានំ អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា, អសតិ អវិជ្ជាយ នត្ថិ សង្ខារាតិ សង្ខិបិត្វា វវត្ថានេ បញ្ញា សម្មសនេ ញាណំ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ –
“អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នានំ ធម្មានំ សង្ខិបិត្វា វវត្ថានេ បញ្ញា សម្មសនេ ញាណំ”។

សម្មសនញាណនិទ្ទេសោ បញ្ចមោ។

៦។ ឧទយព្ពយញាណនិទ្ទេសោ

៤៩។ កថំ បច្ចុប្បន្នានំ ធម្មានំ វិបរិណាមានុបស្សនេ បញ្ញា ឧទយព្ពយានុបស្សនេ ញាណំ? ជាតំ រូបំ បច្ចុប្បន្នំ, តស្ស និព្ពត្តិលក្ខណំ ឧទយោ, វិបរិណាមលក្ខណំ វយោ, អនុបស្សនា ញាណំ។ ជាតា វេទនា...បេ... ជាតា សញ្ញា... ជាតា សង្ខារា... ជាតំ វិញ្ញាណំ... ជាតំ ចក្ខុ...បេ... ជាតោ ភវោ បច្ចុប្បន្នោ, តស្ស និព្ពត្តិលក្ខណំ ឧទយោ, វិបរិណាមលក្ខណំ វយោ, អនុបស្សនា ញាណំ។

៥០។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ ឧទយំ បស្សន្តោ កតិ លក្ខណានិ បស្សតិ, វយំ បស្សន្តោ កតិ លក្ខណានិ បស្សតិ, ឧទយព្ពយំ បស្សន្តោ កតិ លក្ខណានិ

បស្សតិ? បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ ឧទយំ បស្សន្តោ បញ្ចវីសតិ លក្ខណានិ បស្សតិ, វយំ បស្សន្តោ បញ្ចវីសតិ លក្ខណានិ បស្សតិ ; ឧទយព្វយំ បស្សន្តោ បញ្ញាស លក្ខណានិ បស្សតិ។

រូបក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សន្តោ កតិ លក្ខណានិ បស្សតិ, វយំ បស្សន្តោ កតិ លក្ខណានិ បស្សតិ, ឧទយព្វយំ បស្សន្តោ កតិ លក្ខណានិ បស្សតិ? វេទនាក្ខន្ធស្ស...បេ... សញ្ញាក្ខន្ធស្ស...បេ... សង្ខារក្ខន្ធស្ស...បេ... វិញ្ញាណក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សន្តោ កតិ លក្ខណានិ បស្សតិ, វយំ បស្សន្តោ កតិ លក្ខណានិ បស្សតិ, ឧទយព្វយំ បស្សន្តោ កតិ លក្ខណានិ បស្សតិ? រូបក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សន្តោ បញ្ច លក្ខណានិ បស្សតិ, វយំ បស្សន្តោ បញ្ច លក្ខណានិ បស្សតិ; ឧទយព្វយំ បស្សន្តោ ទស លក្ខណានិ បស្សតិ។ វេទនាក្ខន្ធស្ស...បេ... សញ្ញាក្ខន្ធស្ស... សង្ខារក្ខន្ធស្ស... វិញ្ញាណក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សន្តោ បញ្ច លក្ខណានិ បស្សតិ, វយំ បស្សន្តោ បញ្ច លក្ខណានិ បស្សតិ; ឧទយព្វយំ បស្សន្តោ ទស លក្ខណានិ បស្សតិ។

រូបក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សន្តោ កតមានិ បញ្ច លក្ខណានិ បស្សតិ? អវិជ្ជាសមុទយា រូបសមុទយោតិ – បច្ចយសមុទយដ្ឋេន រូបក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សតិ។ តណ្ហាសមុទយា រូបសមុទយោតិ – បច្ចយសមុទយដ្ឋេន រូបក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សតិ។ កម្មសមុទយា រូបសមុទយោតិ – បច្ចយសមុទយដ្ឋេន រូបក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សតិ។ អាហារសមុទយា រូបសមុទយោតិ – បច្ចយសមុទយដ្ឋេន រូបក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សតិ។ និព្វត្តិលក្ខណំ បស្សន្តោបិ រូបក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សតិ។ រូបក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សន្តោ ឥមានិ បញ្ច លក្ខណានិ បស្សតិ។

វយំ បស្សន្តោ កតមានិ បញ្ច លក្ខណានិ បស្សតិ? អវិជ្ជានិរោធា រូបនិរោធោតិ – បច្ចយនិរោធដ្ឋេន រូបក្ខន្ធស្ស វយំ បស្សតិ។ តណ្ហានិរោធា រូបនិរោធោតិ – បច្ចយនិរោធដ្ឋេន រូបក្ខន្ធស្ស វយំ បស្សតិ។ កម្មនិរោធា រូបនិរោធោតិ – បច្ចយនិរោធដ្ឋេន រូបក្ខន្ធស្ស វយំ បស្សតិ។ អាហារនិរោធា រូបនិរោធោតិ – បច្ចយនិរោធដ្ឋេន រូបក្ខន្ធស្ស វយំ បស្សតិ ។ វិបរិណាមលក្ខណំ បស្សន្តោបិ រូបក្ខន្ធស្ស វយំ បស្សតិ។ រូបក្ខន្ធស្ស វយំ បស្សន្តោ ឥមានិ បញ្ច លក្ខណានិ បស្សតិ។ ឧទយព្វយំ បស្សន្តោ ឥមានិ ទស លក្ខណានិ បស្សតិ។

វេទនាក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សន្តោ កតមានិ បញ្ច លក្ខណានិ បស្សតិ? អវិជ្ជាសមុទយា វេទនាសមុទយោតិ – បច្ចយសមុទយដ្ឋេន វេទនាក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សតិ។ តណ្ហាសមុទយា វេទនាសមុទយោតិ – បច្ចយសមុទយដ្ឋេន វេទនាក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សតិ។ កម្មសមុទយា វេទនាសមុទយោតិ – បច្ចយសមុទយដ្ឋេន វេទនាក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សតិ។ ផស្សសមុទយា វេទនាសមុទយោតិ – បច្ចយសមុទយដ្ឋេន វេទនាក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សតិ។ និព្វត្តិលក្ខណំ បស្សន្តោបិ វេទនាក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សតិ។ វេទនាក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សន្តោ ឥមានិ បញ្ច លក្ខណានិ បស្សតិ។

វយំ បស្សន្តោ កតមានិ បញ្ច លក្ខណានិ បស្សតិ? អវិជ្ជានិរោធា វេទនានិរោធោតិ – បច្ចយនិរោធដ្ឋេន វេទនាក្ខន្ធស្ស វយំ បស្សតិ។ តណ្ហានិរោធា វេទនានិរោធោតិ – បច្ចយនិរោធដ្ឋេន វេទនាក្ខន្ធស្ស វយំ បស្សតិ។ កម្មនិរោធា វេទនានិរោធោតិ – បច្ចយនិរោធដ្ឋេន វេទនាក្ខន្ធស្ស វយំ បស្សតិ។ ផស្សនិរោធា វេទនានិរោធោតិ – បច្ចយនិរោធដ្ឋេន វេទនាក្ខន្ធស្ស វយំ បស្សតិ។

ចិបរិណាមលក្ខណំ បស្សន្តោបិ ខេទនាក្ខន្ធស្ស ចយំ បស្សតិ៍ ខេទនាក្ខន្ធស្ស ចយំ បស្សន្តោ ឰយាតិ បញ្ច លក្ខណាតិ បស្សតិ៍ ្ទ្ទឧយព្ពយំ បស្សន្តោ ឰយាតិ ឧឞ លក្ខណាតិ បស្សតិ៍

ឞញ្ញាក្ខន្ធស្ស…ខេប… ឞង្ខារក្ខន្ធស្ស…ខេប… ចិញ្ញាណក្ខន្ធស្ស ្ទ្ទឧយំ បស្សន្តោ ពតយាតិ បញ្ច លក្ខណាតិ បស្សតិ? អចិជ្ជាឞមុឧយា ចិញ្ញាណឞមុឧយោតិ – បច្ចយឞមុឧយដ្ឋេន ចិញ្ញាណក្ខន្ធស្ស ្ទ្ទឧយំ បស្សតិ៍ តណ្ហាឞមុឧយា ចិញ្ញាណឞមុឧយោតិបច្ចយឞមុឧយដ្ឋេន ចិញ្ញាណក្ខន្ធស្ស ្ទ្ទឧយំ បស្សតិ៍ កម្មឞមុឧយា ចិញ្ញាណឞមុឧយោតិ – បច្ចយឞមុឧយដ្ឋេន ចិញ្ញាណក្ខន្ធស្ស ្ទ្ទឧយំ បស្សតិ៍ តាមរូបឞមុឧយា ចិញ្ញាណឞមុឧយោតិ – បច្ចយឞមុឧយដ្ឋេន ចិញ្ញាណក្ខន្ធស្ស ្ទ្ទឧយំ បស្សតិ៍ តិព្ពត្តិលក្ខណំ បស្សន្តោបិ ចិញ្ញាណក្ខន្ធស្ស ្ទ្ទឧយំ បស្សតិ៍ ចិញ្ញាណក្ខន្ធស្ស ្ទ្ទឧយំ បស្សន្តោ ឰយាតិ បញ្ច លក្ខណាតិ បស្សតិ៍

ចយំ បស្សន្តោ ពតយាតិ បញ្ច លក្ខណាតិ បស្សតិ? អចិជ្ជាតិខោធា ចិញ្ញាណតិខោធោតិ – បច្ចយតិខោធដ្ឋេន ចិញ្ញាណក្ខន្ធស្ស ចយំ បស្សតិ៍ តណ្ហាតិខោធា ចិញ្ញាណតិខោធោតិ – បច្ចយតិខោធដ្ឋេន ចិញ្ញាណក្ខន្ធស្ស ចយំ បស្សតិ៍ កម្មតិខោធា ចិញ្ញាណតិខោធោតិ – បច្ចយតិខោធដ្ឋេន ចិញ្ញាណក្ខន្ធស្ស ចយំ បស្សតិ៍ តាមរូបតិខោធា ចិញ្ញាណតិខោធោតិ – បច្ចយតិខោធដ្ឋេន ចិញ្ញាណក្ខន្ធស្ស ចយំ បស្សតិ៍ ចិបរិណាមលក្ខណំ បស្សន្តោបិ ចិញ្ញាណក្ខន្ធស្ស ចយំ បស្សតិ៍ ចិញ្ញាណក្ខន្ធស្ស ចយំ បស្សន្តោ ឰយាតិ បញ្ច លក្ខណាតិ បស្សតិ៍ ្ទ្ទឧយព្ពយំ បស្សន្តោ ឰយាតិ ឧឞ លក្ខណាតិ បស្សតិ៍

បញ្ចន្នំ ខន្ធាតំ ្ទ្ទឧយំ បស្សន្តោ ឰយាតិ បញ្ចចីឞតិ លក្ខណាតិ បស្សតិ, ចយំ បស្សន្តោ ឰយាតិ បញ្ចចីឞតិ លក្ខណាតិ បស្សតិ, ្ទ្ទឧយព្ពយំ បស្សន្តោ ឰយាតិ បញ្ញាឞ លក្ខណាតិ បស្សតិ៍ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាតតដ្ឋេន បញ្ញា៍ ខេតត ចុច្ចតិ – "បច្ចុប្បន្នាតំ ធម្មាតំ ចិបរិណាមាតុបស្សនេ បញ្ញា ្ទ្ទឧយព្ពយាតុបស្សនេ ញាណំ"៍ រូបក្ខន្ធោ [រូបក្ខន្ធា (ឞ្យា៍)] អាហារឞមុឧយា ៍ ខេទនា, ឞញ្ញា, ឞង្ខារា – ផេឞា [ឞង្ខារាតិ ខេឞា (ឞ្យា៍)] ខន្ធា ផស្សឞមុឧយា៍ ចិញ្ញាណក្ខន្ធោ តាមរូបឞមុឧយា៍

្ទ្ទឧយព្ពយញាណតិទ្ទេឞោ ឈដ្ឋោ៍

៧៍ ភង្គាតុបស្សតាញាណតិទ្ទេឞោ

៥៧៍ កថំ អារម្មណំ បដិឞង្ខា ភង្គាតុបស្សនេ បញ្ញា ចិបស្សនេ ញាណំ? រូបារម្មណតា ចិត្តំ ្ទ្ទប្បជ្ជិត្វា ភិជ្ជតិ៍ តំ អារម្មណំ បដិឞង្ខា តស្ស ចិត្តស្ស ភង្គំ អតុបស្សតិ៍ អតុបស្សតីតិ, កថំ អតុបស្សតិ? អតិច្ចតោ អតុបស្សតិ, តោ តិច្ចតោ៍ ឧក្ខតោ អតុបស្សតិ, តោ ឞុខតោ៍ អតត្តតោ អតុបស្សតិ, តោ អត្តតោ៍ តិព្ពិន្ទតិ, តោ តន្ទតិ, ចិរជ្ជតិ, តោ រជ្ជតិ៍ តិខោធេតិ, តោ ឞមុឧេតិ៍ បដិតិស្សជ្ជតិ, តោ អាឧិយតិ៍

៣៦។ អនិច្ចតោ អនុបស្សន្តោ និច្ចសញ្ញំ បជហតិ។ ទុក្ខតោ អនុបស្សន្តោ សុខសញ្ញំ បជហតិ។ អនត្តតោ អនុបស្សន្តោ អត្តសញ្ញំ បជហតិ។ និព្វិន្ទន្តោ នន្ទិំ បជហតិ។ វិរជ្ជន្តោ រាគំ បជហតិ។ និរោធេន្តោ សមុទយំ បជហតិ។ បដិនិស្សជ្ជន្តោ អាទានំ បជហតិ។

វេទនារម្មណតា...បេ... សញ្ញារម្មណតា... សង្ខារារម្មណតា... វិញ្ញាណារម្មណតា... ចក្ខុ...បេ... ជរាមរណារម្មណតា ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិត្វា ភិជ្ជតិ។ តំ អារម្មណំ បដិសង្ខា តស្ស ចិត្តស្ស ភង្គំ អនុបស្សតិ។ អនុបស្សតីតិ, កថំ អនុបស្សតិ? អនិច្ចតោ អនុបស្សតិ, នោ និច្ចតោ។ ទុក្ខតោ អនុបស្សតិ, នោ សុខតោ។ អនត្តតោ អនុបស្សតិ, នោ អត្តតោ។ និព្វិន្ទតិ, នោ នន្ទតិ។ វិរជ្ជតិ, នោ រជ្ជតិ។ និរោធេតិ, នោ សមុទេតិ។ បដិនិស្សជ្ជតិ, នោ អាទិយតិ។

អនិច្ចតោ អនុបស្សន្តោ និច្ចសញ្ញំ បជហតិ។ ទុក្ខតោ អនុបស្សន្តោ សុខសញ្ញំ បជហតិ។ អនត្តតោ អនុបស្សន្តោ អត្តសញ្ញំ បជហតិ។ និព្វិន្ទន្តោ នន្ទិំ បជហតិ។ វិរជ្ជន្តោ រាគំ បជហតិ។ និរោធេន្តោ សមុទយំ បជហតិ។ បដិនិស្សជ្ជន្តោ អាទានំ បជហតិ។

វត្ថុសង្កមនា ចេវ, បញ្ញាយ ច វិវដ្ដនា;

អាវជ្ជនា ពលញ្ចេវ, បដិសង្ខា វិបស្សនា។

អារម្មណអន្វយេន, ឧភោ ឯកវវត្ថនា [ឯកវវត្ថានា (ក។)];

និរោធេ អធិមុត្តតា, វយលក្ខណវិបស្សនា។

អារម្មណញ្ច បដិសង្ខា, ភង្គញ្ច អនុបស្សតិ;

សុញ្ញតោ ច ឧបដ្ឋានំ, អធិបញ្ញា វិបស្សនា។

កុសលោ តីសុ អនុបស្សនាសុ, ចតស្សោ ច [ចតូសុ ច (ស្យា។)] វិបស្សនាសុ;

តយោ ឧបដ្ឋានេ កុសលតា, នានាទិដ្ឋីសុ ន កម្បតីតិ។

តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “អារម្មណំ បដិសង្ខា ភង្គានុបស្សនេ បញ្ញា វិបស្សនេ ញាណំ”។

កង្កាតុបស្សតាពោលតិទ្ទេសោ សត្តមោ៉

ប៉ អាឌឹតចពោលតិទ្ទេសោ

ទ័ឲ្យ៉ ពចំ កឃត្យបដ្ឋាទេត បញ្ញា អាឌឹតទេច ពោលំ? ក្លប្បាទេតា កឃត្តិ – កឃត្យបដ្ឋាទេត បញ្ញា អាឌឹតទេច ពោលំ៉ បចត្តំ កឃត្តិ – កឃត្យបដ្ឋាទេត បញ្ញា អាឌឹតទេច ពោលំ៉ តិយិត្តំ កឃត្តិ...ទេប... អាឃ្យុហតា កឃត្តិ...ទេប... បដិសន្ធិ កឃត្តិ... ពតិ កឃត្តិ... តិព្ពត្តិ កឃត្តិ... ក្លបបត្តិ កឃត្តិ... ឌាតិ កឃត្តិ... ឌទា កឃត្តិ... ញ្យាធិ កឃត្តិ ... យទលំ កឃត្តិ... ទេសាទេកា កឃត្តិ... បរិទេទេចា កឃត្តិ... ក្លបិឃាទេសា កឃត្តិ – កឃត្យបដ្ឋាទេត បញ្ញា អាឌឹតទេច ពោលំ៉

អតុប្បាទេតា ទេលយត្តិ – សត្តិបទេឥ ពោលំ៉ អប្បចត្តំ ទេលយត្តិ – សត្តិបទេឥ ពោលំ...ទេប... អតុបិឃាទេសា ទេលយត្តិ – សត្តិបទេឥ ពោលំ៉

ក្លប្បាទេតា កឃំ, អតុប្បាទេតា ទេលយត្តិ – សត្តិបទេឥ ពោលំ៉ បចត្តំ កឃំ, អប្បចត្តំ ទេលយត្តិ – សត្តិបទេឥ ពោលំ...ទេប... ក្លបិឃាទេសា កឃំ, អតុបិឃាទេសា ទេលយត្តិ – សត្តិបទេឥ ពោលំ៉

ក្លប្បាទេតា ទ្យព្ឋត្តិ – កឃត្យបដ្ឋាទេត បញ្ញា អាឌឹតទេច ពោលំ៉ បចត្តំ ទ្យព្ឋត្តិ – កឃត្យបដ្ឋាទេត បញ្ញា អាឌឹតទេច ពោលំ...ទេប... ក្លបិឃាទេសា ទ្យព្ឋត្តិ – កឃត្យបដ្ឋាទេត បញ្ញា អាឌឹតទេច ពោលំ៉

អតុប្បាទេតា ឃុលត្តិ – សត្តិបទេឥ ពោលំ៉ អប្បចត្តំ ឃុលត្តិ – សត្តិបទេឥ ពោលំ...ទេប... អតុបិឃាទេសា ឃុលត្តិ – សត្តិបទេឥ ពោលំ៉

ក្លប្បាទេតា ទ្យព្ល, អតុប្បាទេតា ឃុលត្តិ – សត្តិបទេឥ ពោលំ៉ បចត្តំ ទ្យព្ល, អប្បចត្តំ ឃុលត្តិ – សត្តិបទេឥ ពោលំ...ទេប... ក្លបិឃាទេសា ទ្យព្ល, អតុបិឃាទេសា ឃុលត្តិ – សត្តិបទេឥ ពោលំ៉

ក្លប្បាទេតា សាមិសត្តិ – កឃត្យបដ្ឋាទេត បញ្ញា អាឌឹតទេច ពោលំ៉ បចត្តំ សាមិសត្តិ – កឃត្យបដ្ឋាទេត បញ្ញា អាឌឹតទេច ពោលំ...ទេប... ក្លបិឃាទេសា សាមិសត្តិ – កឃត្យបដ្ឋាទេត បញ្ញា អាឌឹតទេច ពោលំ៉

អតុប្បាទេតា តិទាមិសត្តិ – សត្តិបទេឥ ពោលំ៉ អប្បចត្តំ តិទាមិសត្តិ – សត្តិបទេឥ ពោលំ...ទេប... អតុបិឃាទេសា តិទាមិសត្តិ – សត្តិបទេឥ ពោលំ៉

ក្លប្បាទេតា សាមិសំ, អតុប្បាទេតា តិទាមិសត្តិ – សត្តិបទេឥ ពោលំ៉ បចត្តំ សាមិសំ, អប្បចត្តំ តិទាមិសត្តិ – សត្តិបទេឥ ពោលំ...ទេប... ក្លបិឃាទេសា សាមិសំ, អតុបិឃាទេសា តិទាមិសត្តិ – សត្តិបទេឥ ពោលំ៉

ឧប្បាទោ សង្ខារាតិ – ភយតុបដ្ឋានេ បញ្ញា អាទីនវេ ញាណំ។ បវត្តំ សង្ខារាតិ – ភយតុបដ្ឋានេ បញ្ញា អាទីនវេ ញាណំ…បេ… ឧបាយាសោ សង្ខារាតិ – ភយតុបដ្ឋានេ បញ្ញា អាទីនវេ ញាណំ។

អនុប្បាទោ ខេមន្តិ – សន្តិបទេ ញាណំ។ អប្បវត្តំ ខេមន្តិ – សន្តិបទេ ញាណំ…បេ… អនុបាយាសោ ខេមន្តិ – សន្តិបទេ ញាណំ។

ឧប្បាទោ សង្ខារា, អនុប្បាទោ ខេមន្តិ – សន្តិបទេ ញាណំ។ បវត្តំ សង្ខារា, អប្បវត្តំ ខេមន្តិ – សន្តិបទេ ញាណំ…បេ… ឧបាយាសោ សង្ខារា, អនុបាយាសោ ខេមន្តិ – សន្តិបទេ ញាណំ។

ឧប្បាទញ្ច បវត្តញ្ច, និមិត្តំ ទុក្ខន្តិ បស្សតិ;

អាយូហនំ បដិសន្ធិំ, ញាណំ អាទីនវេ ឥទំ។

អនុប្បាទំ អប្បវត្តំ, អនិមិត្តំ សុខន្តិ ច;

អនាយូហនំ អប្បដិសន្ធិំ, ញាណំ សន្តិបទេ ឥទំ។

ឥទំ អាទីនវេ ញាណំ, បញ្ចឋានេសុ ជាយតិ;

បញ្ចឋានេ សន្តិបទេ, ទស ញាណេ បជានាតិ;

ទ្វិន្នំ ញាណានំ កុសលតា, នានាទិដ្ឋីសុ ន កម្បតីតិ។

តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “ភយតុបដ្ឋានេ បញ្ញា អាទីនវេ ញាណំ”។

អាទីនវញាណនិទ្ទេសោ អដ្ឋមោ។

៩។ សង្ខារុបេក្ខាញាណនិទ្ទេសោ

៣៣។ កថំ មុញ្ចិតុកម្យតាបដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា [មុច្ចិតុកម្យតាបដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា (ក។)] បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ? ឧប្បាទំ មុញ្ចិតុកម្យតាបដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា [ឧប្បាទមុញ្ចិតុកម្យតា... (ស្យា។)] បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ, បវត្តំ មុញ្ចិតុកម្យតាបដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ, និមិត្តំ មុញ្ចិតុកម្យតា...បេ... អាយូហនំ មុញ្ចិតុកម្យតា... បដិសន្ធិំ មុញ្ចិតុកម្យតា... គតិំ មុញ្ចិតុកម្យតា... និព្ពត្តិំ មុញ្ចិតុកម្យតា... ឧបបត្តិំ មុញ្ចិតុកម្យតា... ជាតិំ មុញ្ចិតុកម្យតា... ជរំ មុញ្ចិតុកម្យតា... ព្យាធិំ មុញ្ចិតុកម្យតា... មរណំ មុញ្ចិតុកម្យតា... សោកំ មុញ្ចិតុកម្យតា... បរិទេវំ មុញ្ចិតុកម្យតា...បេ... ឧបាយាសំ មុញ្ចិតុកម្យតាបដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។

ឧប្បាទោ ទុក្ខន្តិ – មុញ្ចិតុកម្យតាបដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។ បវត្តំ ទុក្ខន្តិ – មុញ្ចិតុកម្យតាបដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ...បេ... ឧបាយាសោ ទុក្ខន្តិ – មុញ្ចិតុកម្យតាបដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។

ឧប្បាទោ ភយន្តិ – មុញ្ចិតុកម្យតាបដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។ បវត្តំ ភយន្តិ – មុញ្ចិតុកម្យតាបដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ...បេ... ឧបាយាសោ ភយន្តិ – មុញ្ចិតុកម្យតាបដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។

ឧប្បាទោ សាមិសន្តិ – មុញ្ចិតុកម្យតាបដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។ បវត្តំ សាមិសន្តិ – មុញ្ចិតុកម្យតាបដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ...បេ... ឧបាយាសោ សាមិសន្តិ – មុញ្ចិតុកម្យតាបដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។

ឧប្បាទោ សង្ខារាតិ – មុញ្ចិតុកម្យតាបដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។ បវត្តំ សង្ខារាតិ – មុញ្ចិតុកម្យតាបដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ...បេ... ឧបាយាសោ សង្ខារាតិ – មុញ្ចិតុកម្យតាបដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។

ឧប្បាទោ សង្ខារា, តេ សង្ខារេ អជ្ឈុបេក្ខតីតិ – សង្ខារុបេក្ខា។ យេ ច សង្ខារា យា ច ឧបេក្ខា ឧភោបេតេ សង្ខារា, តេ សង្ខារេ អជ្ឈុបេក្ខតីតិ – សង្ខារុបេក្ខា។ បវត្តំ សង្ខារា...បេ... និមិត្តំ សង្ខារា... អាយូហនា សង្ខារា... បដិសន្ធិ សង្ខារា... គតិ សង្ខារា... និព្ពត្តិ សង្ខារា... ឧបបត្តិ សង្ខារា... ជាតិ សង្ខារា... ជរា សង្ខារា... ព្យាធិ សង្ខារា... មរណំ សង្ខារា... សោកោ សង្ខារា... បរិទេវោ សង្ខារា...បេ... ឧបាយាសោ សង្ខារា, តេ សង្ខារេ អជ្ឈុបេក្ខតីតិ – សង្ខារុបេក្ខា។ យេ ច សង្ខារា យា ច ឧបេក្ខា ឧភោបេតេ សង្ខារា, តេ សង្ខារេ អជ្ឈុបេក្ខតីតិ – សង្ខារុបេក្ខា។

៣៤។ កតិហាការេហិ សង្ខារុបេក្ខាយ ចិត្តស្ស អភិនីហារោ ហោតិ? អដ្ឋហាការេហិ សង្ខារុបេក្ខាយ ចិត្តស្ស អភិនីហារោ ហោតិ។ បុថុជ្ជនស្ស កតិហាការេហិ សង្ខារុបេក្ខាយ ចិត្តស្ស អភិនីហារោ ហោតិ? សេក្ខស្ស កតិហាការេហិ សង្ខារុបេក្ខាយ ចិត្តស្ស អភិនីហារោ ហោតិ? វីតរាគស្ស កតិហាការេហិ សង្ខារុបេក្ខាយ ចិត្តស្ស អភិនីហារោ ហោតិ? បុថុជ្ជនស្ស ទ្វីហាការេហិ សង្ខារុបេក្ខាយ ចិត្តស្ស

ອຠິນີຫາເຣາ ເຫາຕິ. ເສກ຺ຂສ຺ສ ຕີຫາກາເຣຫິ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິນີຫາເຣາ ເຫາຕິ. ວີຕຣາຄສ຺ສ ຕີຫາກາເຣຫິ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິນີຫາເຣາ ເຫາຕິ.

ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ກຕເມຫິ ທ຺ວີຫາກາເຣຫິ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິນີຫາເຣາ ເຫາຕິ? ປຸຖຸຊ຺ຊເນາ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂໍ ອຠິນນ຺ທຕິ ວາ ວິປສ຺ສຕິ ວາ. ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ອິເມຫິ ທ຺ວີຫາກາເຣຫິ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິນີຫາເຣາ ເຫາຕິ. ເສກ຺ຂສ຺ສ ກຕເມຫິ ຕີຫາກາເຣຫິ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິນີຫາເຣາ ເຫາຕິ? ເສກ຺ເຂາ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂໍ ອຠິນນ຺ທຕິ ວາ ວິປສ຺ສຕິ ວາ ປຏິສງ຺ຂາຍ ວາ ຜລສມາປຕ຺ຕິໍ ສມາປຊ຺ຊຕິ. ເສກ຺ຂສ຺ສ ອິເມຫິ ຕີຫາກາເຣຫິ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິນີຫາເຣາ ເຫາຕິ. ວີຕຣາຄສ຺ສ ກຕເມຫິ ຕີຫາກາເຣຫິ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິນີຫາເຣາ ເຫາຕິ? ວີຕຣາເຄາ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂໍ ວິປສ຺ສຕິ ວາ ປຏິສງ຺ຂາຍ ວາ ຜລສມາປຕ຺ຕິໍ ສມາປຊ຺ຊຕິ, ຕທຊ຺ຌຸເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ສຸຎ຺ຎຕວິຫາເຣນ ວາ ອນິມິຕ຺ຕວິຫາເຣນ ວາ ອປ຺ປຓິຫິຕວິຫາເຣນ ວາ ວິຫຣຕິ. ວີຕຣາຄສ຺ສ ອິເມຫິ ຕີຫາກາເຣຫິ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິນີຫາເຣາ ເຫາຕິ.

໕໘. ກຖໍ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ຈ ເສກ຺ຂສ຺ສ ຈ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິນີຫາເຣາ ເອກຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ? ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂໍ ອຠິນນ຺ທເຕາ ຈິຕ຺ຕໍ ກິລິສ຺ສຕິ, ຠາວນາຍ ປຣິປນ຺ເຖາ ເຫາຕິ, ປຏິເວຘສ຺ສ ອນ຺ຕຣາເຍາ ເຫາຕິ, ອາຍຕິໍ ປຏິສນ຺ຘິຍາ ປຈ຺ຈເຍາ ເຫາຕິ. ເສກ຺ຂສ຺ສປິ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂໍ ອຠິນນ຺ທເຕາ ຈິຕ຺ຕໍ ກິລິສ຺ສຕິ, ຠາວນາຍ ປຣິປນ຺ເຖາ ເຫາຕິ, ອຸຕ຺ຕຣິປຏິເວຘສ຺ສ ອນ຺ຕຣາເຍາ ເຫາຕິ, ອາຍຕິໍ ປຏິສນ຺ຘິຍາ ປຈ຺ຈເຍາ ເຫາຕິ. ເອວໍ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ຈ ເສກ຺ຂສ຺ສ ຈ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິນີຫາເຣາ ເອກຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ ອຠິນນ຺ທນເຏ຺ຐນ.

ກຖໍ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ຈ ເສກ຺ຂສ຺ສ ຈ ວີຕຣາຄສ຺ສ ຈ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິນີຫາເຣາ ເອກຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ? ປຸຖຸຊ຺ຊເນາ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂໍ ອນິຈ຺ຈເຕາປິ ທຸກ຺ຂເຕາປິ ອນຕ຺ຕເຕາປິ ວິປສ຺ສຕິ. ເສກ຺ເຂາປິ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂໍ ອນິຈ຺ຈເຕາປິ ທຸກ຺ຂເຕາປິ ອນຕ຺ຕເຕາປິ ວິປສ຺ສຕິ. ວີຕຣາເຄາປິ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂໍ ອນິຈ຺ຈເຕາປິ ທຸກ຺ຂເຕາປິ ອນຕ຺ຕເຕາປິ ວິປສ຺ສຕິ. ເອວໍ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ຈ ເສກ຺ຂສ຺ສ ຈ ວີຕຣາຄສ຺ສ ຈ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິນີຫາເຣາ ເອກຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ ອນຸປສ຺ສນເຏ຺ຐນ.

ກຖໍ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ຈ ເສກ຺ຂສ຺ສ ຈ ວີຕຣາຄສ຺ສ ຈ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິນີຫາເຣາ ນານຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ? ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາ ກຸສລາ ເຫາຕິ. ເສກ຺ຂສ຺ສປິ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາ ກຸສລາ ເຫາຕິ. ວີຕຣາຄສ຺ສ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາ ອພ຺ຍາກຕາ ເຫາຕິ. ເອວໍ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ຈ ເສກ຺ຂສ຺ສ ຈ ວີຕຣາຄສ຺ສ ຈ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິນີຫາເຣາ ນານຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ ກຸສລາພ຺ຍາກຕເຏ຺ຐນ.

ກຖໍ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ຈ ເສກ຺ຂສ຺ສ ຈ ວີຕຣາຄສ຺ສ ຈ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິນີຫາເຣາ ນານຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ? ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາ ກິຎ຺ຈິ ກາເລ ສຸວິທິຕາ ເຫາຕິ, ກິຎ຺ຈິ ກາເລ ນ ສຸວິທິຕາ ເຫາຕິ. ເສກ຺ຂສ຺ສປິ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາ ກິຎ຺ຈິ ກາເລ ສຸວິທິຕາ ເຫາຕິ, ກິຎ຺ຈິ ກາເລ ນ ສຸວິທິຕາ ເຫາຕິ. ວີຕຣາຄສ຺ສ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ສຸວິທິຕາ ເຫາຕິ. ເອວໍ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ຈ ເສກ຺ຂສ຺ສ ຈ ວີຕຣາຄສ຺ສ ຈ ສງ຺ຂາຣຸເປກ຺ຂາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິນີຫາເຣາ ນານຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ ວິທິຕເຏ຺ຐນ ຈ ອວິທິຕເຏ຺ຐນ ຈ.

កថំ បុថុជ្ជនស្ស ច សេក្ខស្ស ច វីតរាគស្ស ច សង្ខារុបេក្ខាយ ចិត្តស្ស អភិនីហារោ នានត្តំ ហោតិ? បុថុជ្ជនោ សង្ខារុបេក្ខំ អតិត្តត្តា វិបស្សតិ។ សេក្ខោបិ សង្ខារុបេក្ខំ អតិត្តត្តា វិបស្សតិ។ វីតរាគោ សង្ខារុបេក្ខំ តិត្តត្តា វិបស្សតិ។ ឯវំ បុថុជ្ជនស្ស ច សេក្ខស្ស ច វីតរាគស្ស ច សង្ខារុបេក្ខាយ ចិត្តស្ស អភិនីហារោ នានត្តំ ហោតិ តិត្តត្តេ ច អតិត្តត្តេ ច។

កថំ បុថុជ្ជនស្ស ច សេក្ខស្ស ច វីតរាគស្ស ច សង្ខារុបេក្ខាយ ចិត្តស្ស អភិនីហារោ នានត្តំ ហោតិ? បុថុជ្ជនោ សង្ខារុបេក្ខំ តិណ្ណំ សំយោជនានំ បហានាយ សោតាបត្តិមគ្គំ បដិលាភត្ថាយ វិបស្សតិ។ សេក្ខោ សង្ខារុបេក្ខំ តិណ្ណំ សំយោជនានំ បហីនត្តា ឧត្តរិបដិលាភត្ថាយ វិបស្សតិ។ វីតរាគោ សង្ខារុបេក្ខំ សព្ពកិលេសានំ បហីនត្តា ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារត្ថាយ វិបស្សតិ។ ឯវំ បុថុជ្ជនស្ស ច សេក្ខស្ស ច វីតរាគស្ស ច សង្ខារុបេក្ខាយ ចិត្តស្ស អភិនីហារោ នានត្តំ ហោតិ បហីនត្តេ ច អប្បហីនត្តេ ច។

កថំ សេក្ខស្ស ច វីតរាគស្ស ច សង្ខារុបេក្ខាយ ចិត្តស្ស អភិនីហារោ នានត្តំ ហោតិ? សេក្ខោ សង្ខារុបេក្ខំ អភិនន្ទតិ វា វិបស្សតិ វា បដិសង្ខាយ វា ផលសមាបត្តឹ សមាបជ្ជតិ។ វីតរាគោ សង្ខារុបេក្ខំ វិបស្សតិ វា បដិសង្ខាយ វា ផលសមាបត្តឹ សមាបជ្ជតិ, តទជ្ឈុបេក្ខិត្វា សុញ្ញតវិហារេន វា អនិមិត្តវិហារេន វា អប្បណិហិតវិហារេន វា វិហរតិ។ ឯវំ សេក្ខស្ស ច វីតរាគស្ស ច សង្ខារុបេក្ខាយ ចិត្តស្ស អភិនីហារោ នានត្តំ ហោតិ វិហារសមាបត្តដ្ឋេន។

៥៧។ កតិ សង្ខារុបេក្ខា សមថវសេន ឧប្បជ្ជន្តិ? កតិ សង្ខារុបេក្ខា វិបស្សនាវសេន ឧប្បជ្ជន្តិ? អដ្ឋ សង្ខារុបេក្ខា សមថវសេន ឧប្បជ្ជន្តិ។ ទស សង្ខារុបេក្ខា វិបស្សនាវសេន ឧប្បជ្ជន្តិ។

កតមា អដ្ឋ សង្ខារុបេក្ខា សមថវសេន ឧប្បជ្ជន្តិ? បឋមំ ឈានំ បដិលាភត្ថាយ នីវរណេ បដិសង្ខា សន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។ ទុតិយំ ឈានំ បដិលាភត្ថាយ វិតក្កវិចារេ បដិសង្ខា សន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។ តតិយំ ឈានំ បដិលាភត្ថាយ បីតឹ បដិសង្ខា សន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។ ចតុត្ថំ ឈានំ បដិលាភត្ថាយ សុខទុក្ខេ បដិសង្ខា សន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។ អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តឹ បដិលាភត្ថាយ រូបសញ្ញំ បដិឃសញ្ញំ នានត្តសញ្ញំ បដិសង្ខា សន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។ វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តឹ បដិលាភត្ថាយ អាកាសានញ្ចាយតនសញ្ញំ បដិសង្ខា សន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តឹ បដិលាភត្ថាយ វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញំ បដិសង្ខា សន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តឹ បដិលាភត្ថាយ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសញ្ញំ បដិសង្ខា សន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។ ឥមា អដ្ឋ សង្ខារុបេក្ខា សមថវសេន ឧប្បជ្ជន្តិ។

កតមា ទស សង្ខារុបេក្ខា វិបស្សនាវសេន ឧប្បជ្ជន្តិ? សោតាបត្តិមគ្គំ បដិលាភត្ថាយ ឧប្បាទំ បវត្តំ និមិត្តំ អាយូហនំ បដិសន្ធឹ គតឹ និព្វត្តឹ ឧបបត្តឹ ជាតឹ ជរំ ព្យាធឹ មរណំ សោកំ បរិទេវំ ឧបាយាសំ បដិសង្ខា សន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។

សោតាបត្តិផលសមាបត្តត្ថាយ ឧប្បាទំ បវត្តំ និមិត្តំ អាយូហនំ បដិសន្ធិំ...បេ... បដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។ សកទាគាមិមគ្គំ បដិលាភត្ថាយ...បេ... សកទាគាមិផលសមាបត្តត្ថាយ...បេ... អនាគាមិមគ្គំ បដិលាភត្ថាយ...បេ... អនាគាមិផលសមាបត្តត្ថាយ ...បេ... អរហត្តមគ្គំ បដិលាភត្ថាយ ឧប្បាទំ បវត្តំ និមិត្តំ អាយូហនំ បដិសន្ធិំ គតិំ និព្ពត្តិំ ឧបបត្តិំ ជាតិំ ជរំ ព្យាធិំ មរណំ សោកំ បរិទេវំ ឧបាយាសំ បដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។ អរហត្តផលសមាបត្តត្ថាយ...បេ... សុញ្ញតវិហារសមាបត្តត្ថាយ...បេ... អនិមិត្តវិហារសមាបត្តត្ថាយ ឧប្បាទំ បវត្តំ និមិត្តំ អាយូហនំ បដិសន្ធិំ...បេ... បដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ។ ឥមា ទស សង្ខារុបេក្ខា វិបស្សនាវសេន ឧប្បជ្ជន្តិ។

៥៤។ កតិ សង្ខារុបេក្ខា កុសលា, កតិ អកុសលា, កតិ អព្យាកតា? បន្នរស សង្ខារុបេក្ខា កុសលា, តិស្សោ សង្ខារុបេក្ខា អព្យាកតា។ នត្ថិ សង្ខារុបេក្ខា អកុសលា។

បដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា បញ្ញា, អដ្ឋ ចិត្តស្ស គោចរា;

បុថុជ្ជនស្ស ទ្វេ ហោន្តិ, តយោ សេក្ខស្ស គោចរា;

តយោ ច វីតរាគស្ស, យេហិ ចិត្តំ វិវដ្ដតិ។

អដ្ឋ សមាធិស្ស បច្ចយា, ទស ញាណស្ស គោចរា;

អដ្ឋារស សង្ខារុបេក្ខា, តិណ្ណំ វិមោក្ខាន បច្ចយា។

ឥមេ អដ្ឋារសាការា, បញ្ញា យស្ស បរិច្ចិតា;

កុសលោ សង្ខារុបេក្ខាសុ, នានាទិដ្ឋីសុ ន កម្បតិ។

តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “មុញ្ចិតុកម្យតាបដិសង្ខាសន្តិដ្ឋនា បញ្ញា សង្ខារុបេក្ខាសុ ញាណំ”។

សង្ខារុបេក្ខាញាណនិទ្ទេសោ នវមោ។

១០។ គោត្រភុញាណនិទ្ទេសោ

᪕᪙. ᨠᨳᩴ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨶᩮ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩩᨬᩣᨱᩴ? ᩏᨷ᩠ᨸᩣᨴᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᩋᩣᨿᩪᩉᨶᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨣᨲᩥᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᩏᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨩᩣᨲᩥᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨩᩁᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨾᩁᨱᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᩈᩮᩣᨠᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᩏᨸᩣᨿᩣᩈᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨸᩣᨴᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ...ᨸᩮ... ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ.

ᩏᨷ᩠ᨸᩣᨴᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨸᩣᨴᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ ...ᨸᩮ... ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ.

ᩏᨷ᩠ᨸᩣᨴᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᩋᩣᨿᩪᩉᨶᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨣᨲᩥᨿᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᩏᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨩᩁᩣᨿ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨿᩣᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨾᩁᨱᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᩈᩮᩣᨠᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᩏᨸᩣᨿᩣᩈᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨸᩣᨴᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ...ᨸᩮ... ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ.

ᩏᨷ᩠ᨸᩣᨴᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ [ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᩅᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠ.)] ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨸᩣᨴᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᩋᩣᨿᩪᩉᨶᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩣᨿᩪᩉᨶᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨣᨲᩥᨿᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣᨲᩥᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᩏᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨩᩣᨲᩥᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨩᩁᩣᨿ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨩᩁᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨿᩣᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨾᩁᨱᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨾᨲᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᩈᩮᩣᨠᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩈᩮᩣᨠᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸᩁᩥᨴᩮᩅᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᩏᨸᩣᨿᩣᩈᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨸᩣᨿᩣᩈᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ.

ᩏᨷ᩠ᨸᩣᨴᩣ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ...ᨸᩮ... ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨸᩣᨴᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ...ᨸᩮ... ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ.

ᩏᨷ᩠ᨸᩣᨴᩣ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨸᩣᨴᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ. ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ – ᨣᩮᩣᨲᩕᨽᩪ...ᨸᩮ... ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ

វិវដ្ដិត្វា និរោធំ និព្ពានំ បក្ខន្ទតីតិ – គោត្រភូ។

៩០។ កតិ គោត្រភូ ធម្មា សមថវសេន ឧប្បជ្ជន្តិ? កតិ គោត្រភូ ធម្មា វិបស្សនាវសេន ឧប្បជ្ជន្តិ? អដ្ឋ គោត្រភូ ធម្មា សមថវសេន ឧប្បជ្ជន្តិ។ ទស គោត្រភូ ធម្មា វិបស្សនាវសេន ឧប្បជ្ជន្តិ។

កតមេ អដ្ឋ គោត្រភូ ធម្មា សមថវសេន ឧប្បជ្ជន្តិ? បឋមំ ឈានំ បដិលាភត្ថាយ នីវរណេ អភិភុយ្យតីតិ – គោត្រភូ។ ទុតិយំ ឈានំ បដិលាភត្ថាយ វិតក្កវិចារេ អភិភុយ្យតីតិ – គោត្រភូ។ តតិយំ ឈានំ បដិលាភត្ថាយ បីតិំ អភិភុយ្យតីតិ – គោត្រភូ។ ចតុត្ថំ ឈានំ បដិលាភត្ថាយ សុខទុក្ខេ អភិភុយ្យតីតិ – គោត្រភូ។ អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិំ បដិលាភត្ថាយ រូបសញ្ញំ បដិឃសញ្ញំ នានត្តសញ្ញំ អភិភុយ្យតីតិ – គោត្រភូ។ វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិំ បដិលាភត្ថាយ អាកាសានញ្ចាយតនសញ្ញំ អភិភុយ្យតីតិ – គោត្រភូ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិំ បដិលាភត្ថាយ វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញំ អភិភុយ្យតីតិ – គោត្រភូ។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិំ បដិលាភត្ថាយ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសញ្ញំ អភិភុយ្យតីតិ – គោត្រភូ។ ឥមេ អដ្ឋ គោត្រភូ ធម្មា សមថវសេន ឧប្បជ្ជន្តិ។

កតមេ ទស គោត្រភូ ធម្មា វិបស្សនាវសេន ឧប្បជ្ជន្តិ? សោតាបត្តិមគ្គំ បដិលាភត្ថាយ ឧប្បាទំ បវត្តំ និមិត្តំ អាយូហនំ បដិសន្ធិំ គតិំ និព្ពត្តិំ ឧបបត្តិំ ជាតិំ ជរំ ព្យាធិំ មរណំ សោកំ បរិទេវំ ឧបាយាសំ ពហិទ្ធា សង្ខារនិមិត្តំ អភិភុយ្យតីតិ – គោត្រភូ។ សោតាបត្តិផលសមាបត្តត្ថាយ ឧប្បាទំ បវត្តំ និមិត្តំ អាយូហនំ បដិសន្ធិំ...បេ... អភិភុយ្យតីតិ – គោត្រភូ។ សកទាគាមិមគ្គំ បដិលាភត្ថាយ...បេ... សកទាគាមិផលសមាបត្តត្ថាយ... អនាគាមិមគ្គំ បដិលាភត្ថាយ... អនាគាមិផលសមាបត្តត្ថាយ... អរហត្តមគ្គំ បដិលាភត្ថាយ ឧប្បាទំ បវត្តំ និមិត្តំ អាយូហនំ បដិសន្ធិំ គតិំ និព្ពត្តិំ ឧបបត្តិំ ជាតិំ ជរំ ព្យាធិំ មរណំ សោកំ បរិទេវំ ឧបាយាសំ ពហិទ្ធា សង្ខារនិមិត្តំ អភិភុយ្យតីតិ – គោត្រភូ។ អរហត្តផលសមាបត្តត្ថាយ... សុញ្ញតវិហារសមាបត្តត្ថាយ... អនិមិត្តវិហារសមាបត្តត្ថាយ ឧប្បាទំ បវត្តំ និមិត្តំ អាយូហនំ បដិសន្ធិំ...បេ... អភិភុយ្យតីតិ – គោត្រភូ។ ឥមេ ទស គោត្រភូ ធម្មា វិបស្សនាវសេន ឧប្បជ្ជន្តិ។

កតិ គោត្រភូ ធម្មា កុសលា, កតិ អកុសលា, កតិ អព្យាកតា? បន្នរស គោត្រភូ ធម្មា កុសលា, តយោ គោត្រភូ ធម្មា អព្យាកតា។ នត្ថិ គោត្រភូ ធម្មា អកុសលាតិ។

សាមិសញ្ច និរាមិសំ, បណិហិតញ្ច អប្បណិហិតំ;

សញ្ញុត្តញ្ច វិសញ្ញុត្តំ, វុដ្ឋិតញ្ច អវុដ្ឋិតំ។

អដ្ឋ សមាធិស្ស បច្ចយា, ទស ញាណស្ស គោចរា;

អដ្ឋារស គោត្រភូ ធម្មា, តិណ្ណំ វិមោក្ខាន បច្ចយា។

ឥមេ អដ្ឋារសាការា, បញ្ញា យស្ស បរិច្ចិតា;

កុសលោ វិវដ្ដេ វុដ្ឋានេ, នានាទិដ្ឋីសុ ន កម្បតីតិ។

តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “ពហិទ្ធា វុដ្ឋានវិវដ្ដនេ បញ្ញា គោត្រភុញាណំ”។

គោត្រភុញាណនិទ្ទេសោ ទសមោ។

១១។ មគ្គញាណនិទ្ទេសោ

៦១។ កថំ ទុភតោ វុដ្ឋានវិវដ្ដនេ បញ្ញា មគ្គេ ញាណំ? សោតាបត្តិមគ្គក្ខណេ ទស្សនដ្ឋេន សម្មាទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិយា វុដ្ឋាតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ។ តេន វុច្ចតិ – “ទុភតោ វុដ្ឋានវិវដ្ដនេ បញ្ញា មគ្គេ ញាណំ”។ អភិនិរោបនដ្ឋេន សម្មាសង្កប្បោ មិច្ឆាសង្កប្បា វុដ្ឋាតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ។ តេន វុច្ចតិ – “ទុភតោ វុដ្ឋានវិវដ្ដនេ បញ្ញា មគ្គេ ញាណំ”។

បរិគ្គហដ្ឋេន សម្មាវាចា មិច្ឆាវាចាយ វុដ្ឋាតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ។ តេន វុច្ចតិ – “ទុភតោ វុដ្ឋានវិវដ្ដនេ បញ្ញា មគ្គេ ញាណំ”។

សមុដ្ឋានដ្ឋេន សម្មាកម្មន្តោ មិច្ឆាកម្មន្តា វុដ្ឋាតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ។ តេន វុច្ចតិ – “ទុភតោ វុដ្ឋានវិវដ្ដនេ បញ្ញា មគ្គេ ញាណំ”។

វោទានដ្ឋេន សម្មាអាជីវោ មិច្ឆាអាជីវា វុដ្ឋាតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ។ តេន វុច្ចតិ – “ទុភតោ វុដ្ឋានវិវដ្ដនេ បញ្ញា មគ្គេ ញាណំ”។

បគ្គហដ្ឋេន សម្មាវាយាមោ មិច្ឆាវាយាមា វុដ្ឋាតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ។ តេន វុច្ចតិ – “ទុភតោ វុដ្ឋានវិវដ្ដនេ បញ្ញា មគ្គេ ញាណំ”។

ក្ខបដ្ឋាតេដ្ឋត នយ្ធានតិ យិច្ឆានតិឃា ចុដ្ឋាតិ, តងត្ថុចត្តកកិលេនេហិ ច លេត្ថហិ ច ចុដ្ឋាតិ, ឆាហិន្ទា ច នដ្ឋាគិយិទេត្តហិ ចុដ្ឋាតិ។ ពេត ចុច្ចតិ – “ញាកតោ ចុដ្ឋាតចិចដ្ឋេត បញ្ញា យេក្ក ខាណ”។

អចិរេក្ខបេដ្ឋត នយ្ធានយានិ យិច្ឆានយានិតោ ចុដ្ឋាតិ, តងត្ថុចត្តកកិលេនេហិ ច លេត្ថហិ ច ចុដ្ឋាតិ, ឆាហិន្ទា ច នដ្ឋាគិយិទេត្តហិ ចុដ្ឋាតិ។ ពេត ចុច្ចតិ – “ញាកតោ ចុដ្ឋាតចិចដ្ឋេត បញ្ញា យេក្ក ខាណ”។

នកងាកាយិយក្កក្ខលោ ងយ្សុតេដ្ឋត នយ្ធាឌិដ្ឋិ ...េប... អចិរេក្ខបេដ្ឋត នយ្ធានយានិ ឌូឌ្សអារិកា កាយរាកនេញ្ញាងតា បដិឈនេញ្ញាងតា ឌូឌ្សអារិកា កាយរាកាត្ថុនឃា បដិឈាត្ថុនឃា ចុដ្ឋាតិ, តងត្ថុចត្តកកិលេនេហិ ច លេត្ថហិ ច ចុដ្ឋាតិ, ឆាហិន្ទា ច នដ្ឋាគិយិទេត្តហិ ចុដ្ឋាតិ។ ពេត ចុច្ចតិ – “ញាកតោ ចុដ្ឋាតចិចដ្ឋេត បញ្ញា យេក្ក ខាណ”។

អតាកាយិយក្កក្ខលោ ងយ្សុតេដ្ឋត នយ្ធាឌិដ្ឋិ...េប... អចិរេក្ខបេដ្ឋត នយ្ធានយានិ អត្ថុនហកតា កាយរាកនេញ្ញាងតា បដិឈនេញ្ញាងតា អត្ថុនហកតា កាយរាកាត្ថុនឃា បដិឈាត្ថុនឃា ចុដ្ឋាតិ, តងត្ថុចត្តកកិលេនេហិ ច លេត្ថហិ ច ចុដ្ឋាតិ, ឆាហិន្ទា ច នដ្ឋាគិយិទេត្តហិ ចុដ្ឋាតិ។ ពេត ចុច្ចតិ – “ញាកតោ ចុដ្ឋាតចិចដ្ឋេត បញ្ញា យេក្ក ខាណ”។

អរហត្តយក្កក្ខលោ ងយ្សុតេដ្ឋត នយ្ធាឌិដ្ឋិ...េប... អចិរេក្ខបេដ្ឋត នយ្ធានយានិ រូបរាកា អរូបរាកា យាតា ក្ខឌ្ឍា អចិជ្ជាឃ យាតាត្ថុនឃា កចរាកាត្ថុនឃា អចិជ្ជាត្ថុនឃា ចុដ្ឋាតិ, តងត្ថុចត្តកកិលេនេហិ ច លេត្ថហិ ច ចុដ្ឋាតិ, ឆាហិន្ទា ច នដ្ឋាគិយិទេត្តហិ ចុដ្ឋាតិ។ ពេត ចុច្ចតិ – “ញាកតោ ចុដ្ឋាតចិចដ្ឋេត បញ្ញា យេក្ក ខាណ”។

៩១។

អងាតំ ឈារេបតិ ខារេពត, ឈាត់ ពេត បចុច្ចតិ;

ឈាតចិរេយារេក្ខ ក្សុលតា, តាតាឌិដ្ឋិយុ ត កយ្សតិ។

នយាងហិត្វា ឃតា រេច ចិបឃ្សតិ, ចិបឃ្សយាតោ តតា រេច នយាងរេហ;

ចិបឃ្សតា ច នយរេតា តងា អហុ, នយាតកាកា ឃុកត្តា ចត្តរេ។

ញក្ខា នក្ខារា យុរេលា, គិរេរារេងា ឆ្នតិ ងយ្សុត [គិរេរារេងាតិ ងយ្សុត (ឃ្សា។ ក។)];

ឯកតោ វុដ្ឋិតា បញ្ញា, ផស្សេតិ អមតំ បទំ។

វិមោក្ខចរិយំ ជានាតិ, នានត្តេកត្តកោវិទា;

ទ្វិន្នំ ញាណានំ កុសលតា, នានាទិដ្ឋីសុ ន កម្បតីតិ។

តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “ឯកតោ វុដ្ឋានវិវដ្ដនេ បញ្ញា មគ្គេ ញាណំ”។

មគ្គញាណនិទ្ទេសោ នវមោ។

១០។ ផលញាណនិទ្ទេសោ

៦៣។ កថំ បយោគប្បដិប្បស្សទ្ធិបញ្ញា ផលេ ញាណំ? សោតាបត្តិមគ្គក្ខណេ ទស្សនដ្ឋេន សម្មាទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិយា វុដ្ឋាតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ។ តំបយោគប្បដិប្បស្សទ្ធត្តា ឧប្បជ្ជតិ សម្មាទិដ្ឋិ។ មគ្គស្សេតំ ផលំ។

អភិនិរោបនដ្ឋេន សម្មាសង្កប្បោ មិច្ឆាសង្កប្បា វុដ្ឋាតិ តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ។ តំបយោគប្បដិប្បស្សទ្ធត្តា ឧប្បជ្ជតិ សម្មាសង្កប្បោ។ មគ្គស្សេតំ ផលំ។

បរិគ្គហដ្ឋេន សម្មាវាចា មិច្ឆាវាចាយ វុដ្ឋាតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ។ តំបយោគប្បដិប្បស្សទ្ធត្តា ឧប្បជ្ជតិ សម្មាវាចា។ មគ្គស្សេតំ ផលំ។

សមុដ្ឋានដ្ឋេន សម្មាកម្មន្តោ មិច្ឆាកម្មន្តា វុដ្ឋាតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ។ តំបយោគប្បដិប្បស្សទ្ធត្តា ឧប្បជ្ជតិ សម្មាកម្មន្តោ។ មគ្គស្សេតំ ផលំ។

វោទានដ្ឋេន សម្មាអាជីវោ មិច្ឆាអាជីវា វុដ្ឋាតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ។ តំបយោគប្បដិប្បស្សទ្ធត្តា ឧប្បជ្ជតិ សម្មាអាជីវោ។ មគ្គស្សេតំ ផលំ។

បគ្គហដ្ឋេន សម្មាវាយាមោ មិច្ឆាវាយាមា វុដ្ឋាតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្វនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ។ តំបយោគប្បដិប្បស្សទ្ធត្តា ឧប្បជ្ជតិ សម្មាវាយាមោ។ មគ្គស្សេតំ ផលំ។

ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សម្មាសតិ មិច្ឆាសតិយា វុដ្ឋាតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្វនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ។ តំបយោគប្បដិប្បស្សទ្ធត្តា ឧប្បជ្ជតិ សម្មាសតិ។ មគ្គស្សេតំ ផលំ។

អវិក្ខេបដ្ឋេន សម្មាសមាធិ មិច្ឆាសមាធិតោ វុដ្ឋាតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្វនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ។ តំបយោគប្បដិប្បស្សទ្ធត្តា ឧប្បជ្ជតិ សម្មាសមាធិ។ មគ្គស្សេតំ ផលំ។

សកទាគាមិផលក្ខណេ ទស្សនដ្ឋេន សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... អវិក្ខេបដ្ឋេន សម្មាសមាធិ ឱឡារិកា កាមរាគសញ្ញោជនា បដិឃសញ្ញោជនា ឱឡារិកា កាមរាគានុសយា បដិឃានុសយា វុដ្ឋាតិ , តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្វនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ។ តំបយោគប្បដិប្បស្សទ្ធត្តា ឧប្បជ្ជតិ សម្មាសមាធិ។ មគ្គស្សេតំ ផលំ។

អនាគាមិផលក្ខណេ ទស្សនដ្ឋេន សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... អវិក្ខេបដ្ឋេន សម្មាសមាធិ អនុសហគតា កាមរាគសញ្ញោជនា បដិឃសញ្ញោជនា អនុសហគតា កាមរាគានុសយា បដិឃានុសយា វុដ្ឋាតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្វនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ។ តំបយោគប្បដិប្បស្សទ្ធត្តា ឧប្បជ្ជតិ សម្មាសមាធិ។ មគ្គស្សេតំ ផលំ។

អរហត្តផលក្ខណេ ទស្សនដ្ឋេន សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... អវិក្ខេបដ្ឋេន សម្មាសមាធិ រូបរាគា អរូបរាគា មានា ឧទ្ធច្ចា អវិជ្ជាយ មានានុសយា ភវរាគានុសយា អវិជ្ជានុសយា វុដ្ឋាតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្វនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ។ តំបយោគប្បដិប្បស្សទ្ធត្តា ឧប្បជ្ជតិ សម្មាសមាធិ។ មគ្គស្សេតំ ផលំ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ –
“បយោគប្បដិប្បស្សទ្ធិបញ្ញា ផលេ ញាណំ”។

ផលញាណនិទ្ទេសោ ទ្វាទសមោ។

១៣។ វិមុត្តិញាណនិទ្ទេសោ

៥៣។ កថំ ឆិន្នវដុមានុបស្សនេ បញ្ញា វិមុត្តិញាណំ? សោតាបត្តិមគ្គេន សក្កាយទិដ្ឋិ, វិចិកិច្ឆា, សីលព្វតបរាមាសោ, ទិដ្ឋានុសយោ, វិចិកិច្ឆានុសយោ អត្តនោ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសា សម្មា សមុច្ឆិន្នា ហោន្តិ។ ឥមេហិ បញ្ចហិ ឧបក្កិលេសេហិ សបរិយុដ្ឋានេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ ហោតិ សុវិមុត្តំ។ តំវិមុត្តិ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “ឆិន្នវដុមានុបស្សនេ បញ្ញា វិមុត្តិញាណំ”។

សកទាគាមិមគ្គេន ឱឡារិកំ កាមរាគសញ្ញោជនំ, បដិឃសញ្ញោជនំ, ឱឡារិកោ កាមរាគានុសយោ, បដិឃានុសយោ – អត្តនោ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសា សម្មា សមុច្ឆិន្នា ហោន្តិ។ ឥមេហិ ចតូហិ ឧបក្កិលេសេហិ សបរិយុដ្ឋានេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ ហោតិ សុវិមុត្តំ។ តំវិមុត្តិ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “ឆិន្នវដុមានុបស្សនេ បញ្ញា វិមុត្តិញាណំ”។

អនាគាមិមគ្គេន អនុសហគតំ កាមរាគសញ្ញោជនំ, បដិឃសញ្ញោជនំ, អនុសហគតោ កាមរាគានុសយោ, បដិឃានុសយោ – អត្តនោ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសា សម្មា សមុច្ឆិន្នា ហោន្តិ។ ឥមេហិ ចតូហិ ឧបក្កិលេសេហិ សបរិយុដ្ឋានេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ ហោតិ សុវិមុត្តំ។ តំវិមុត្តិ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “ឆិន្នវដុមានុបស្សនេ បញ្ញា វិមុត្តិញាណំ”។

អរហត្តមគ្គេន រូបរាគោ, អរូបរាគោ, មានោ, ឧទ្ធច្ចំ, អវិជ្ជា, មានានុសយោ, ភវរាគានុសយោ, អវិជ្ជានុសយោ – អត្តនោ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសា សម្មា សមុច្ឆិន្នា ហោន្តិ។ ឥមេហិ អដ្ឋហិ ឧបក្កិលេសេហិ សបរិយុដ្ឋានេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ ហោតិ សុវិមុត្តំ។ តំវិមុត្តិ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “ឆិន្នវដុមានុបស្សនេ បញ្ញា វិមុត្តិញាណំ”។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “ឆិន្នវដុមានុបស្សនេ បញ្ញា វិមុត្តិញាណំ”។

វិមុត្តិញាណនិទ្ទេសោ តេរសមោ។

១៤។ បច្ចវេក្ខណញាណនិទ្ទេសោ

៩៤។ កថំ តទា សមុទាគតេ ធម្មេ បស្សនេ បញ្ញា បច្ចវេក្ខណេ ញាណំ? សោតាបត្តិមគ្គក្ខណេ ទស្សនដ្ឋេន សម្មាទិដ្ឋិ តទា សមុទាគតា។ អភិនិរោបនដ្ឋេន សម្មាសង្កប្បោ តទា សមុទាគតោ។ បរិគ្គហដ្ឋេន សម្មាវាចា តទា សមុទាគតា។ សមុដ្ឋានដ្ឋេន សម្មាកម្មន្តោ តទា សមុទាគតោ។ វោទានដ្ឋេន សម្មាអាជីវោ តទា សមុទាគតោ។ បគ្គហដ្ឋេន សម្មាវាយាមោ តទា សមុទាគតោ។ ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សម្មាសតិ តទា សមុទាគតា។ អវិក្ខេបដ្ឋេន សម្មាសមាធិ តទា សមុទាគតោ។

ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តទា សមុទាគតោ។ បវិចយដ្ឋេន ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ តទា សមុទាគតោ។ បគ្គហដ្ឋេន វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ តទា សមុទាគតោ។ ផរណដ្ឋេន បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តទា សមុទាគតោ។ ឧបសមដ្ឋេន បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ តទា សមុទាគតោ។ អវិក្ខេបដ្ឋេន សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ តទា សមុទាគតោ។ បដិសង្ខានដ្ឋេន ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តទា សមុទាគតោ។

អស្សទ្ធិយេ អកម្បិយដ្ឋេន សទ្ធាពលំ តទា សមុទាគតំ។ កោសជ្ជេ អកម្បិយដ្ឋេន វីរិយពលំ តទា សមុទាគតំ។ បមាទេ អកម្បិយដ្ឋេន សតិពលំ តទា សមុទាគតំ។ ឧទ្ធច្ចេ អកម្បិយដ្ឋេន សមាធិពលំ តទា សមុទាគតំ។ អវិជ្ជាយ អកម្បិយដ្ឋេន បញ្ញាពលំ តទា សមុទាគតំ។

អឆិយោក្ខេដ្ឋក នឌ្ឋិត្ត្រិយំ តទា នយុទាកតិ៍ បក្កហេដ្ឋក ឌិរិឃិត្ត្រិយំ តទា នយុទាកតិ៍ ស្ថបដ្ឋាកេដ្ឋក នតិត្ត្រិយំ តទា នយុទាកតិ៍ អចិក្ខេបេដ្ឋក នយាឆិត្ត្រិយំ តទា នយុទាកតិ៍ ឥស្សុកេដ្ឋក បញ្ញិត្ត្រិយំ តទា នយុទាកតិ៍

អាឆិបតេឃ្យេដ្ឋក ឭត្ត្រិឃា តទា នយុទាកតា៉ អកយ្យិឃេដ្ឋក ឥលិ តទា នយុទាកតា៉ តិឃ្យាកេដ្ឋក នឡ្សាឡ្ឈា តទា នយុទាកតា៉ ហេតុេដ្ឋក យក្កា តទា នយុទាកេតា៉ ស្ថបដ្ឋាកេដ្ឋក នតិបដ្ឋាកា តទា នយុទាកតា៉ បឥហកេដ្ឋក នយុប្យឆាកា តទា នយុទាកតា៉ ឭឡ្សាកេដ្ឋក ឭឌ្ឋិបិទា តទា នយុទាកតា៉ តឆេដ្ឋក នឆ្ន តទា នយុទាកតា៉ អចិក្ខេបេដ្ឋក នយេឆា តទា នយុទាកេតា៉ អត្ថុបស្សុកេដ្ឋក ចិបស្សុកា តទា នយុទាកតា៉ ឲកានេដ្ឋក នយឆចិបស្សុកា តទា នយុទាកតា៉ អកតិចត្តុកេដ្ឋក ឃុកត្ឌ្ឋិ តទា នយុទាកតិ៍ និចនេដ្ឋក នឹលចិបុឌ្ឋិ តទា នយុទាកតា៉ អចិក្ខេបេដ្ឋក ចិត្តចិបុឌ្ឋិ តទា នយុទាកតា៉ ឥស្សុកេដ្ឋក ឌិដ្ឋិចិបុឌ្ឋិ តទា នយុទាកតា៉ ចិយុត្តេដ្ឋក ចិយោក្ខា តទា នយុទាកេតា៉ បដិចេឆេដ្ឋក ចិឌ្ឍា តទា នយុទាកតា៉ បរិច្ឆាកេដ្ឋក ចិយុត្តិ តទា នយុទាកតា៉ នយុច្ឆិកេដ្ឋក ឈេឃ ញាណំ តទា នយុទាកតិ៍

ឈេត្ត្រា ឫលេដ្ឋក តទា នយុទាកេតា៉ យតនិកាេនា នយុដ្ឋាកេដ្ឋក តទា នយុទាកេតា៉ ឋេស្សា នយោឆាកេដ្ឋក តទា នយុទាកេតា៉ េចកា នយោនរណេដ្ឋក តទា នយុទាកតា៉ នយាឆិ បយុឈេដ្ឋក តទា នយុទាកេតា៉ នតិ អាឆិបតេឃ្យេដ្ឋក តទា នយុទាកតា៉ បញ្ញា តក្តុនេដ្ឋក តទា នយុទាកតា ៉ ចិយុត្តិ នានេដ្ឋក តទា នយុទាកតា៉ អយេតាកឆំ តិឡ្ឋាតំ បរិឃោនាកេដ្ឋក តទា នយុទាកតិ៍ ច្ដហិត្វា បច្ឆេចក្ខុតិ, ឭេយ ឆយ្វា តទា នយុទាកតា៉

េនាតាបត្តិឋលក្ខេណ ឥស្សុកេដ្ឋក នយ្វាឌិដ្ឋិ តទា នយុទាកតា៉ អកិតិេនាបកេដ្ឋក នយ្វានក្កេប្យា តទា នយុទាកេតា...េប...
បដិប្យស្សុឌ្ឋេដ្ឋក អត្ថុប្យាេឥ ញាណំ តទា នយុទាកតិ៍ ឈេត្ត្រា ឫលេដ្ឋក តទា នយុទាកេតា៉ យតនិកាេនា នយុដ្ឋាកេដ្ឋក តទា នយុទាកេតា៉ ឋេស្សា នយោឆាកេដ្ឋក តទា នយុទាកេតា៉ េចកា នយោនរណេដ្ឋក តទា នយុទាកតា៉ នយាឆិ បយុឈេដ្ឋក តទា នយុទាកេតា៉ នតិ អាឆិបតេឃ្យេដ្ឋក តទា នយុទាកតា៉ បញ្ញា តក្តុនេដ្ឋក តទា នយុទាកតា៉ ចិយុត្តិ នានេដ្ឋក តទា នយុទាកតា៉ អយេតាកឆំ តិឡ្ឋាតំ បរិឃោនាកេដ្ឋក តទា នយុទាកតិ៍ ច្ដហិត្វា បច្ឆេចក្ខុតិ, ឭេយ ឆយ្វា តទា នយុទាកតា៉

នកទាកាយិយក្កក្ខេណ...េប... នកទាកាយិឋលក្ខេណ...េប... អកាកាយិយក្កក្ខេណ...េប... អកាកាយិឋលក្ខេណ...េប... អនហត្តយក្កក្ខេណ ឥស្សុកេដ្ឋក នយ្វាឌិដ្ឋិ តទា នយុទាកតា...េប... នយុច្ឆិកេដ្ឋក ឈេឃ ញាណំ តទា នយុទាកតិ៍ ឈេត្ត្រា ឫលេដ្ឋក តទា នយុទាកេតា...េប... អយេតាកឆំ តិឡ្ឋាតំ បរិឃោនាកេដ្ឋក តទា នយុទាកតិ៍ ច្ដហិត្វា បច្ឆេចក្ខុតិ, ឭេយ ឆយ្វា តទា នយុទាកតា៉

អនហត្តឋលក្ខេណ ឥស្សុកេដ្ឋក នយ្វាឌិដ្ឋិ តទា នយុទាកតា ...េប... បដិប្យស្សុឌ្ឋេដ្ឋក អត្ថុប្យាេឥ ញាណំ តទា នយុទាកតិ៍ ឈេត្ត្រា ឫលេដ្ឋក តទា នយុទាកេតា ...េប... អយេតាកឆំ តិឡ្ឋាតំ បរិឃោនាកេដ្ឋក តទា នយុទាកតិ៍ ច្ដហិត្វា បច្ឆេចក្ខុតិ, ឭេយ ឆយ្វា តទា

សមុទាគតា។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “តថា សមុទាគតេ ធម្មេ បស្សនេ បញ្ញា បច្ចវេក្ខណេ ញាណំ”។

បច្ចវេក្ខណញាណនិទ្ទេសោ ចុទ្ទសមោ។

១៥. វត្ថុនានត្តញាណនិទ្ទេសោ

៩៩. កថំ អជ្ឈត្តវវត្ថានេ បញ្ញា វត្ថុនានត្តេ ញាណំ? កថំ អជ្ឈត្តំ វវត្ថេតិ? ចក្ខុំ អជ្ឈត្តំ វវត្ថេតិ, សោតំ អជ្ឈត្តំ វវត្ថេតិ, ឃានំ អជ្ឈត្តំ វវត្ថេតិ, ជិវ្ហំ អជ្ឈត្តំ វវត្ថេតិ, កាយំ អជ្ឈត្តំ វវត្ថេតិ, មនំ អជ្ឈត្តំ វវត្ថេតិ។

កថំ ចក្ខុំ អជ្ឈត្តំ វវត្ថេតិ? ចក្ខុ អវិជ្ជាសម្ភូតន្តិ វវត្ថេតិ, ចក្ខុ តណ្ហាសម្ភូតន្តិ វវត្ថេតិ, ចក្ខុ កម្មសម្ភូតន្តិ វវត្ថេតិ, ចក្ខុ អាហារសម្ភូតន្តិ វវត្ថេតិ, ចក្ខុ ចតុន្នំ មហាភូតានំ ឧបាទាយាតិ វវត្ថេតិ, ចក្ខុ ឧប្បន្នន្តិ វវត្ថេតិ, ចក្ខុ សមុទាគតន្តិ វវត្ថេតិ។ ចក្ខុ អហុត្វា សម្ភូតំ, ហុត្វា ន ភវិស្សតីតិ វវត្ថេតិ។ ចក្ខុំ អន្តវន្តតោ វវត្ថេតិ, ចក្ខុ អទ្ធុវំ អសស្សតំ វិបរិណាមធម្មន្តិ វវត្ថេតិ, ចក្ខុ អនិច្ចំ សង្ខតំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ ខយធម្មំ វយធម្មំ វិរាគធម្មំ និរោធធម្មន្តិ វវត្ថេតិ ។ ចក្ខុំ អនិច្ចតោ វវត្ថេតិ, នោ និច្ចតោ; ទុក្ខតោ វវត្ថេតិ, នោ សុខតោ; អនត្តតោ វវត្ថេតិ, នោ អត្តតោ; និព្ពិន្ទតិ, នោ នន្ទតិ; វិរជ្ជតិ, នោ រជ្ជតិ; និរោធេតិ, នោ សមុទេតិ; បដិនិស្សជ្ជតិ, នោ អាទិយតិ។ អនិច្ចតោ វវត្ថេន្តោ និច្ចសញ្ញំ បជហតិ, ទុក្ខតោ វវត្ថេន្តោ សុខសញ្ញំ បជហតិ, អនត្តតោ វវត្ថេន្តោ អត្តសញ្ញំ បជហតិ, និព្ពិន្ទន្តោ នន្ទិំ បជហតិ, វិរជ្ជន្តោ រាគំ បជហតិ, និរោធេន្តោ សមុទយំ បជហតិ, បដិនិស្សជ្ជន្តោ អាទានំ បជហតិ។ ឯវំ ចក្ខុំ អជ្ឈត្តំ វវត្ថេតិ។

កថំ សោតំ អជ្ឈត្តំ វវត្ថេតិ? សោតំ អវិជ្ជាសម្ភូតន្តិ វវត្ថេតិ...បេ... ឯវំ សោតំ អជ្ឈត្តំ វវត្ថេតិ។ កថំ ឃានំ អជ្ឈត្តំ វវត្ថេតិ? ឃានំ អវិជ្ជាសម្ភូតន្តិ វវត្ថេតិ...បេ... ឯវំ ឃានំ អជ្ឈត្តំ វវត្ថេតិ។ កថំ ជិវ្ហំ អជ្ឈត្តំ វវត្ថេតិ? ជិវ្ហា អវិជ្ជាសម្ភូតាតិ វវត្ថេតិ, ជិវ្ហា តណ្ហាសម្ភូតាតិ វវត្ថេតិ, ជិវ្ហា កម្មសម្ភូតាតិ វវត្ថេតិ, ជិវ្ហា អាហារសម្ភូតាតិ វវត្ថេតិ, ជិវ្ហា ចតុន្នំ មហាភូតានំ ឧបាទាយាតិ វវត្ថេតិ, ជិវ្ហា ឧប្បន្នាតិ វវត្ថេតិ ជិវ្ហា សមុទាគតាតិ វវត្ថេតិ។ ជិវ្ហា អហុត្វា សម្ភូតា, ហុត្វា ន ភវិស្សតីតិ វវត្ថេតិ។ ជិវ្ហំ អន្តវន្តតោ វវត្ថេតិ, ជិវ្ហា អទ្ធុវា អសស្សតា វិបរិណាមធម្មាតិ វវត្ថេតិ, ជិវ្ហា អនិច្ចា សង្ខតា បដិច្ចសមុប្បន្នា ខយធម្មា វយធម្មា វិរាគធម្មា និរោធធម្មាតិ វវត្ថេតិ។ ជិវ្ហំ អនិច្ចតោ វវត្ថេតិ, នោ និច្ចតោ...បេ... បដិនិស្សជ្ជតិ, នោ អាទិយតិ។ អនិច្ចតោ វវត្ថេន្តោ និច្ចសញ្ញំ បជហតិ...បេ... បដិនិស្សជ្ជន្តោ អាទានំ បជហតិ។ ឯវំ ជិវ្ហំ អជ្ឈត្តំ វវត្ថេតិ។

កថំ កាយំ អជ្ឈត្តំ វវត្ថេតិ? កាយោ អវិជ្ជាសម្ភូតោតិ វវត្ថេតិ, កាយោ តណ្ហាសម្ភូតោតិ វវត្ថេតិ, កាយោ កម្មសម្ភូតោតិ វវត្ថេតិ, កាយោ អាហារសម្ភូតោតិ វវត្ថេតិ, កាយោ ចតុន្នំ មហាភូតានំ ឧបាទាយាតិ វវត្ថេតិ, កាយោ ឧប្បន្នោតិ វវត្ថេតិ, កាយោ សមុទាគតោតិ វវត្ថេតិ។ កាយោ អហុត្វា សម្ភូតោ, ហុត្វា ន ភវិស្សតីតិ វវត្ថេតិ។ កាយំ អន្តវន្តតោ វវត្ថេតិ, កាយោ អទ្ធុវោ

អសស្សតោ ចិបរិណាមធម្មាតិ ចចត្ថេតិ, កាយោ អនិច្ចោ សង្ខតោ បដិច្ចសមុប្បន្នោ ខយធម្មោ ចយធម្មោ ចិរាគធម្មោ និរោធធម្មាតិ ចចត្ថេតិ។ កាយំ អនិច្ចតោ ចចត្ថេតិ, នោ និច្ចតោ; ទុក្ខតោ ចចត្ថេតិ, នោ សុខតោ...បេ... បដិនិស្សជ្ជតិ, នោ អាទិយតិ។ អនិច្ចតោ ចចត្ថេន្តោ និច្ចសញ្ញំ បជហតិ, ទុក្ខតោ ចចត្ថេន្តោ សុខសញ្ញំ បជហតិ...បេ... បដិនិស្សជ្ជន្តោ អាទានំ បជហតិ។ ឯចំ កាយំ អជ្ឈត្តំ ចចត្ថេតិ។

កថំ មនំ អជ្ឈត្តំ ចចត្ថេតិ? មនោ អចិជ្ជាសម្ភូតោតិ ចចត្ថេតិ, មនោ តណ្ហាសម្ភូតោតិ ចចត្ថេតិ, មនោ កម្មសម្ភូតោតិ ចចត្ថេតិ, មនោ អាហារសម្ភូតោតិ ចចត្ថេតិ, មនោ ឧប្បន្នោតិ ចចត្ថេតិ , មនោ សមុទាគតោតិ ចចត្ថេតិ។ មនោ អហុត្វា សម្ភូតោ, ហុត្វា ន ភចិស្សតីតិ ចចត្ថេតិ។ មនំ អន្តចន្តតោ ចចត្ថេតិ, មនោ អទ្ធុចោ អសស្សតោ ចិបរិណាមធម្មោតិ ចចត្ថេតិ, មនោ អនិច្ចោ សង្ខតោ បដិច្ចសមុប្បន្នោ ខយធម្មោ ចយធម្មោ ចិរាគធម្មោ និរោធធម្មោតិ ចចត្ថេតិ។ មនំ អនិច្ចតោ ចចត្ថេតិ, នោ និច្ចតោ; ទុក្ខតោ ចចត្ថេតិ, នោ សុខតោ; អនត្តតោ ចចត្ថេតិ, នោ អត្តតោ; និព្ពិន្ទតិ, នោ នន្ទតិ; ចិរជ្ជតិ, នោ រជ្ជតិ; និរោធេតិ, នោ សមុទេតិ; បដិនិស្សជ្ជតិ, នោ អាទិយតិ។ អនិច្ចតោ ចចត្ថេន្តោ និច្ចសញ្ញំ បជហតិ, ទុក្ខតោ ចចត្ថេន្តោ សុខសញ្ញំ បជហតិ, អនត្តតោ ចចត្ថេន្តោ អត្តសញ្ញំ បជហតិ, និព្ពិន្ទន្តោ នន្ទឹ បជហតិ, ចិរជ្ជន្តោ រាគំ បជហតិ, និរោធេន្តោ សមុទយំ បជហតិ, បដិនិស្សជ្ជន្តោ អាទានំ បជហតិ។ ឯចំ មនំ អជ្ឈត្តំ ចចត្ថេតិ។ ឯចំ អជ្ឈត្តធម្មេ ចចត្ថេតិ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជានន្ដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន ចុច្ចតិ – “អជ្ឈត្តចចត្ថានេ បញ្ញា ចត្ថុនានត្តេ ញាណំ”។

ចត្ថុនានត្តញាណនិទ្ទេសោ បន្នរសមោ។

១៩។ គោចរនានត្តញាណនិទ្ទេសោ

៦៧។ កថំ ពហិទ្ធា ចចត្ថានេ បញ្ញា គោចរនានត្តេ ញាណំ? កថំ ពហិទ្ធា ធម្មេ ចចត្ថេតិ? រូបេ ពហិទ្ធា ចចត្ថេតិ, សទ្ទេ ពហិទ្ធា ចចត្ថេតិ, គន្ធេ ពហិទ្ធា ចចត្ថេតិ, រសេ ពហិទ្ធា ចចត្ថេតិ, ផោដ្ឋព្ពេ ពហិទ្ធា ចចត្ថេតិ, ធម្មេ ពហិទ្ធា ចចត្ថេតិ ។

កថំ រូបេ ពហិទ្ធា ចចត្ថេតិ? រូបា អចិជ្ជាសម្ភូតាតិ ចចត្ថេតិ រូបា តណ្ហាសម្ភូតាតិ ចចត្ថេតិ, រូបា កម្មសម្ភូតាតិ ចចត្ថេតិ, រូបា អាហារសម្ភូតាតិ ចចត្ថេតិ, រូបា ចតុន្នំ មហាភូតានំ ឧបាទាយាតិ ចចត្ថេតិ, រូបា ឧប្បន្នាតិ ចចត្ថេតិ, រូបា សមុទាគតាតិ ចចត្ថេតិ។ រូបា អហុត្វា សម្ភូតា, ហុត្វា ន ភចិស្សន្តីតិ ចចត្ថេតិ។ រូបេ អន្តចន្តតោ ចចត្ថេតិ, រូបា អទ្ធុចា អសស្សតា ចិបរិណាមធម្មាតិ ចចត្ថេតិ ។ រូបា អនិច្ចា សង្ខតា បដិច្ចសមុប្បន្នា ខយធម្មា ចយធម្មា ចិរាគធម្មា និរោធធម្មាតិ ចចត្ថេតិ។ រូបេ អនិច្ចតោ ចចត្ថេតិ, នោ និច្ចតោ; ទុក្ខតោ ចចត្ថេតិ, នោ សុខតោ; អនត្តតោ ចចត្ថេតិ, នោ អត្តតោ; និព្ពិន្ទតិ, នោ នន្ទតិ ; ចិរជ្ជតិ, នោ រជ្ជតិ; និរោធេតិ, នោ សមុទេតិ; បដិនិស្សជ្ជតិ, នោ អាទិយតិ។ អនិច្ចតោ ចចត្ថេន្តោ និច្ចសញ្ញំ បជហតិ, ទុក្ខតោ ចចត្ថេន្តោ សុខសញ្ញំ បជហតិ, អនត្តតោ ចចត្ថេន្តោ អត្តសញ្ញំ បជហតិ, និព្ពិន្ទន្តោ នន្ទឹ បជហតិ, ចិរជ្ជន្តោ រាគំ បជហតិ, និរោធេន្តោ សមុទយំ បជហតិ, បដិនិស្សជ្ជន្តោ

ᩋᩣᨴᩣᨶᩴ ᨷᨩᩉᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨷᩮ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩮ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ? ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᩉᩣᨽᩪᨲᩣᨶᩴ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩈᨾᩩᨴᩣᨣᨲᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩋᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩣ, ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨴ᩠ᨴᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᩅᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩋᨴ᩠ᨵᩩᩅᩣ ᩋᩈᩔᨲᩣ ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᩣ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨡᨿᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᩁᩣᨣᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨴ᩠ᨴᩮ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ...ᨷᩮ... ᩑᩅᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩮ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᨣᨶ᩠ᨵᩮ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ? ᨣᨶ᩠ᨵᩣ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨣᨶ᩠ᨵᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩑᩅᩴ ᨣᨶ᩠ᨵᩮ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨ ᨠᨳᩴ ᩁᩈᩮ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ? ᩁᩈᩣ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᩁᩈᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩑᩅᩴ ᩁᩈᩮ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨ ᨠᨳᩴ ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ? ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ ᩋᩣᩉᩣᩁᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨ ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ ᩈᨾᩩᨴᩣᨣᨲᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩑᩅᩴ ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ? ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᩉᩣᩁᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨾᩩᨴᩣᨣᨲᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩣ , ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᩅᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨴ᩠ᨵᩩᩅᩣ ᩋᩈᩔᨲᩣ ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᩣ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨡᨿᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᩁᩣᨣᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ; ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩈᩩᨡᨲᩮᩣ; ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ; ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨶᨶ᩠ᨴᨲᩥ; ᩅᩥᩁᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩁᨩ᩠ᨩᨲᩥ; ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩈᨾᩩᨴᩮᨲᩥ; ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩋᩣᨴᩥᨿᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᨩᩉᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩩᨡᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᨩᩉᨲᩥ, ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᨩᩉᨲᩥ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᨶ᩠ᨴᩥᩴ ᨷᨩᩉᨲᩥ, ᩅᩥᩁᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩁᩣᨣᩴ ᨷᨩᩉᨲᩥ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᨷᨩᩉᨲᩥ, ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨴᩣᨶᩴ ᨷᨩᩉᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ, ᨷᨩᩣᨶᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – “ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨣᩮᩣᨧᩁᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮ ᨬᩣᨱᩴ”᪨

ᨣᩮᩣᨧᩁᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᨬᩣᨱᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨲᩮᩁᩈᨾᩮᩣ᪨

## ᪑᪔᪨ ᨧᩁᩥᨿᩣᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᨬᩣᨱᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪕᪐᪨ ᨠᨳᩴ ᨧᩁᩥᨿᩣᩅᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨧᩁᩥᨿᩣᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮ ᨬᩣᨱᩴ? ᨧᩁᩥᨿᩣᨲᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨧᩁᩥᨿᩣᨿᩮᩣ – ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨧᩁᩥᨿᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨧᩁᩥᨿᩣ, ᨬᩣᨱᨧᩁᩥᨿᩣ᪨

កតមា វិញ្ញាណចរិយា? ទស្សនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា រូបេសុ, ទស្សនដ្ឋោ ចក្ខុវិញ្ញាណំ វិញ្ញាណចរិយា រូបេសុ, ទិដ្ឋត្តា អភិនិរោបនា វិបាកមនោធាតុ [អភិនិរោបនវិបាកមនោធាតុ (ស្យា។)] វិញ្ញាណចរិយា រូបេសុ, អភិនិរោបិតត្តា វិបាកមនោវិញ្ញាណធាតុ វិញ្ញាណចរិយា រូបេសុ។ សវនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា សទ្ទេសុ, សវនដ្ឋោ សោតវិញ្ញាណំ វិញ្ញាណចរិយា សទ្ទេសុ, សុតត្តា អភិនិរោបនា វិបាកមនោធាតុ វិញ្ញាណចរិយា សទ្ទេសុ, អភិនិរោបិតត្តា វិបាកមនោវិញ្ញាណធាតុ វិញ្ញាណចរិយា សទ្ទេសុ។ ឃាយនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា គន្ធេសុ, ឃាយនដ្ឋោ [ឃាយនត្ថោ (ស្យា។ ក។)] ឃានវិញ្ញាណំ វិញ្ញាណចរិយា គន្ធេសុ, ឃាយិតត្តា អភិនិរោបនា វិបាកមនោធាតុ វិញ្ញាណចរិយា គន្ធេសុ, អភិនិរោបិតត្តា វិបាកមនោវិញ្ញាណធាតុ វិញ្ញាណចរិយា គន្ធេសុ។ សាយនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា រសេសុ, សាយនដ្ឋោ ជិវ្ហាវិញ្ញាណំ វិញ្ញាណចរិយា រសេសុ, សាយិតត្តា អភិនិរោបនា វិបាកមនោធាតុ វិញ្ញាណចរិយា រសេសុ, អភិនិរោបិតត្តា វិបាកមនោវិញ្ញាណធាតុ វិញ្ញាណចរិយា រសេសុ។ ផុសនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា ផោដ្ឋព្ពេសុ, ផុសនដ្ឋោ កាយវិញ្ញាណំ វិញ្ញាណចរិយា ផោដ្ឋព្ពេសុ, ផុដ្ឋត្តា អភិនិរោបនា វិបាកមនោធាតុ វិញ្ញាណចរិយា ផោដ្ឋព្ពេសុ, អភិនិរោបិតត្តា វិបាកមនោវិញ្ញាណធាតុ វិញ្ញាណចរិយា ផោដ្ឋព្ពេសុ។ វិជាននត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា ធម្មេសុ, វិជាននដ្ឋោ មនោវិញ្ញាណំ វិញ្ញាណចរិយា ធម្មេសុ, វិញ្ញាតត្តា អភិនិរោបនា វិបាកមនោធាតុ វិញ្ញាណចរិយា ធម្មេសុ, អភិនិរោបិតត្តា វិបាកមនោវិញ្ញាណធាតុ វិញ្ញាណចរិយា ធម្មេសុ។

១៥។ វិញ្ញាណចរិយាតិ កេនដ្ឋេន វិញ្ញាណចរិយា? នីរាគា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ និទ្ទោសា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ និម្មោហា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ និម្មានា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ និទ្ទិដ្ឋិ ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា និរុទ្ធច្ចា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ និព្ពិចិកិច្ឆា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ និរានុសយា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ រាគវិប្បយុត្តា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ ទោសវិប្បយុត្តា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ មោហវិប្បយុត្តា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ មានវិប្បយុត្តា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ ទិដ្ឋិវិប្បយុត្តា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ ឧទ្ធច្ចវិប្បយុត្តា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ វិចិកិច្ឆាវិប្បយុត្តា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ អនុសយវិប្បយុត្តា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ កុសលេហិ កម្មេហិ សម្បយុត្តា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ អកុសលេហិ កម្មេហិ វិប្បយុត្តា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ សាវជ្ជេហិ កម្មេហិ វិប្បយុត្តា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ អនវជ្ជេហិ កម្មេហិ សម្បយុត្តា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ កណ្ហេហិ កម្មេហិ វិប្បយុត្តា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ សុក្កេហិ កម្មេហិ សម្បយុត្តា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ សុខុទ្រយេហិ កម្មេហិ សម្បយុត្តា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ ទុក្ខុទ្រយេហិ កម្មេហិ វិប្បយុត្តា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ សុខវិបាកេហិ កម្មេហិ សម្បយុត្តា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ ទុក្ខវិបាកេហិ កម្មេហិ វិប្បយុត្តា ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ វិញ្ញាតេ ចរតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ វិញ្ញាណស្ស ឯវរូបា ចរិយា ហោតីតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ បកតិបរិសុទ្ធមិទំ ចិត្តំ និក្កិលេសដ្ឋេនាតិ – វិញ្ញាណចរិយា។ អយំ វិញ្ញាណចរិយា។

កតមា អញ្ញាណចរិយា? មនាបិយេសុ រូបេសុ រាគស្ស ជវនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា; រាគស្ស ជវនា អញ្ញាណចរិយា។ អមនាបិយេសុ រូបេសុ ទោសស្ស ជវនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា; ទោសស្ស ជវនា

អញ្ញាណចរិយា។ តទុភយេន អសមបេក្ខនស្មិំ វត្ថុស្មិំ មោហស្ស ជវនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា; មោហស្ស ជវនា អញ្ញាណចរិយា។ វិនិពន្ធស្ស មានស្ស ជវនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា; មានស្ស ជវនា អញ្ញាណចរិយា។ បរាមដ្ឋាយ ទិដ្ឋិយា ជវនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា; ទិដ្ឋិយា ជវនា អញ្ញាណចរិយា។ វិក្ខេបគតស្ស ឧទ្ធច្ចស្ស ជវនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា; ឧទ្ធច្ចស្ស ជវនា អញ្ញាណចរិយា។ អនិដ្ឋង្គតាយ វិចិកិច្ឆាយ ជវនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា; វិចិកិច្ឆាយ ជវនា អញ្ញាណចរិយា។ ថាមគតស្ស អនុសយស្ស ជវនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា ; អនុសយស្ស ជវនា អញ្ញាណចរិយា។

មនាបិយេសុ សទ្ទេសុ...បេ... មនាបិយេសុ គន្ធេសុ...បេ... មនាបិយេសុ រសេសុ...បេ... មនាបិយេសុ ផោដ្ឋព្ពេសុ...បេ... មនាបិយេសុ ធម្មេសុ រាគស្ស ជវនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា; រាគស្ស ជវនា អញ្ញាណចរិយា។ អមនាបិយេសុ ធម្មេសុ ទោសស្ស ជវនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា; ទោសស្ស ជវនា អញ្ញាណចរិយា។ តទុភយេន អសមបេក្ខនស្មិំ វត្ថុស្មិំ មោហស្ស ជវនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា; មោហស្ស ជវនា អញ្ញាណចរិយា។ វិនិពន្ធស្ស មានស្ស ជវនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា; មានស្ស ជវនា អញ្ញាណចរិយា។ បរាមដ្ឋាយ ទិដ្ឋិយា ជវនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា; ទិដ្ឋិយា ជវនា អញ្ញាណចរិយា។ វិក្ខេបគតស្ស ឧទ្ធច្ចស្ស ជវនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា; ឧទ្ធច្ចស្ស ជវនា អញ្ញាណចរិយា; អនិដ្ឋង្គតាយ វិចិកិច្ឆាយ ជវនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា; វិចិកិច្ឆាយ ជវនា អញ្ញាណចរិយា។ ថាមគតស្ស អនុសយស្ស ជវនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា; អនុសយស្ស ជវនា អញ្ញាណចរិយា។

៦០ អញ្ញាណចរិយាតិ កេនដ្ឋេន អញ្ញាណចរិយា? សរាគា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ សទោសា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ សមោហា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ សមានា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ សទិដ្ឋិ ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ សឧទ្ធច្ចា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ សវិចិកិច្ឆា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ សានុសយា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា ។ រាគសម្បយុត្តា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ ទោសសម្បយុត្តា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ មោហសម្បយុត្តា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ មានសម្បយុត្តា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា ។ ទិដ្ឋិសម្បយុត្តា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ ឧទ្ធច្ចសម្បយុត្តា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ វិចិកិច្ឆាសម្បយុត្តា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ អនុសយសម្បយុត្តា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ កុសលេហិ កម្មេហិ វិប្បយុត្តា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ អកុសលេហិ កម្មេហិ សម្បយុត្តា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ សាវជ្ជេហិ កម្មេហិ សម្បយុត្តា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ អនវជ្ជេហិ កម្មេហិ វិប្បយុត្តា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា ។ កណ្ហេហិ កម្មេហិ សម្បយុត្តា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ សុក្កេហិ កម្មេហិ វិប្បយុត្តា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ សុខុទ្រយេហិ កម្មេហិ វិប្បយុត្តា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ ទុក្ខុទ្រយេហិ កម្មេហិ សម្បយុត្តា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ សុខវិបាកេហិ កម្មេហិ វិប្បយុត្តា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ ទុក្ខវិបាកេហិ កម្មេហិ សម្បយុត្តា ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ អញ្ញាតេ ចរតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ អញ្ញាណស្ស ឯវរូបា ចរិយា ហោតីតិ – អញ្ញាណចរិយា។ អយំ អញ្ញាណចរិយា។

៦១ កតមា ញាណចរិយា? អនិច្ចានុបស្សនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា; អនិច្ចានុបស្សនា ញាណចរិយា។

ទុក្ខានុបស្សនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា; ទុក្ខានុបស្សនា ញាណចរិយា។ អនត្តានុបស្សនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា; អនត្តានុបស្សនា ញាណចរិយា។ និព្វិទានុបស្សនត្ថាយ...បេ... វិរាគានុបស្សនត្ថាយ... និរោធានុបស្សនត្ថាយ... បដិនិស្សគ្គានុបស្សនត្ថាយ... ខយានុបស្សនត្ថាយ... វយានុបស្សនត្ថាយ... វិបរិណាមានុបស្សនត្ថាយ... អនិមិត្តានុបស្សនត្ថាយ... អប្បណិហិតានុបស្សនត្ថាយ... សុញ្ញតានុបស្សនត្ថាយ... អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនត្ថាយ... យថាភូតញាណទស្សនត្ថាយ... អាទីនវានុបស្សនត្ថាយ... បដិសង្ខានុបស្សនត្ថាយ អាវជ្ជនកិរិយាព្យាកតា វិញ្ញាណចរិយា; បដិសង្ខានុបស្សនា ញាណចរិយា។ វិវដ្ដនានុបស្សនា ញាណចរិយា។ សោតាបត្តិមគ្គោ ញាណចរិយា។ សោតាបត្តិផលសមាបត្តិ ញាណចរិយា។ សកទាគាមិមគ្គោ ញាណចរិយា។ សកទាគាមិផលសមាបត្តិ ញាណចរិយា។ អនាគាមិមគ្គោ ញាណចរិយា។ អនាគាមិផលសមាបត្តិ ញាណចរិយា។ អរហត្តមគ្គោ ញាណចរិយា។ អរហត្តផលសមាបត្តិ ញាណចរិយា។

ញាណចរិយាតិ កេនដ្ឋេន ញាណចរិយា? និរាគា ចរតីតិ – ញាណចរិយា។ និទ្ទោសា ចរតីតិ – ញាណចរិយា...បេ... នានុសយា ចរតីតិ – ញាណចរិយា។ រាគវិប្បយុត្តា ចរតីតិ – ញាណចរិយា។ ទោសវិប្បយុត្តា ចរតីតិ – ញាណចរិយា។ មោហវិប្បយុត្តា ចរតីតិ – ញាណចរិយា។ មានវិប្បយុត្តា...បេ... ទិដ្ឋិវិប្បយុត្តា... ឧទ្ធច្ចវិប្បយុត្តា... វិចិកិច្ឆាវិប្បយុត្តា... អនុសយវិប្បយុត្តា... កុសលេហិ កម្មេហិ សម្បយុត្តា... អកុសលេហិ កម្មេហិ វិប្បយុត្តា... សាវជ្ជេហិ កម្មេហិ វិប្បយុត្តា... អនវជ្ជេហិ កម្មេហិ សម្បយុត្តា... កណ្ហេហិ កម្មេហិ វិប្បយុត្តា... សុក្កេហិ កម្មេហិ សម្បយុត្តា... សុខុទ្រយេហិ កម្មេហិ សម្បយុត្តា... ទុក្ខុទ្រយេហិ កម្មេហិ វិប្បយុត្តា... សុខវិបាកេហិ កម្មេហិ សម្បយុត្តា ចរតីតិ – ញាណចរិយា។ ទុក្ខវិបាកេហិ កម្មេហិ វិប្បយុត្តា ចរតីតិ – ញាណចរិយា។ ញាតេ ចរតីតិ – ញាណចរិយា ។ ញាណស្ស ឯវរូបា ចរិយា ហោតីតិ – ញាណចរិយា។ អយំ ញាណចរិយា។ អញ្ញា វិញ្ញាណចរិយា, អញ្ញា អញ្ញាណចរិយា, អញ្ញា ញាណចរិយាតិ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “ចរិយាវវត្ថានេ បញ្ញា ចរិយានានត្តេ ញាណំ”។

ចរិយានានត្តញាណនិទ្ទេសោ សត្តមោ។

១០. ភូមិនានត្តញាណនិទ្ទេសោ

៧៩. កថំ ចតុធម្មវវត្ថានេ បញ្ញា ភូមិនានត្តេ ញាណំ? ចតស្សោ ភូមិយោ – កាមាវចរា ភូមិ, រូបាវចរា ភូមិ, អរូបាវចរា ភូមិ, អបរិយាបន្នា ភូមិ។ កតមា កាមាវចរា ភូមិ? ហេដ្ឋតោ អវីចិនិរយំ បរិយន្តំ ករិត្វា ឧបរិតោ បរនិម្មិតវសវត្តី ទេវេ [បរនិម្មិតវសវត្តិទេវេ (ក.)] អន្តោករិត្វា យំ ឯតស្មិំ អន្តរេ ឯត្ថាវចរា ឯត្ថ បរិយាបន្នា ខន្ធធាតុអាយតនា រូបំ វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណំ – អយំ កាមាវចរា ភូមិ។

កតមា រូបាវចរា ភូមិ? ហេដ្ឋតោ ព្រហ្មលោកំ បរិយន្តំ ករិត្វា ឧបរិតោ អកនិដ្ឋេ ទេវេ អន្តោករិត្វា យំ ឯតស្មិំ អន្តរេ ឯត្ថាវចរា ឯត្ថ

បរិយាបន្នា សមាបន្នស្ស វា ឧបបន្នស្ស វា ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារិស្ស វា ចិត្តចេតសិកា ធម្មា – អយំ រូបាវចរា ភូមិ។

កតមា អរូបាវចរា ភូមិ? ហេដ្ឋតោ អាកាសានញ្ចាយតនុបគេ ធម្មេ បរិយន្តំ ករិត្វា ឧបរិតោ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនុបគេ ធម្មេ អន្តោករិត្វា យំ ឯតស្មិំ អន្តរេ ឯត្ថាវចរា ឯត្ថ បរិយាបន្នា សមាបន្នស្ស វា ឧបបន្នស្ស វា ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារិស្ស វា ចិត្តចេតសិកា ធម្មា – អយំ អរូបាវចរា ភូមិ។

កតមា អបរិយាបន្នា ភូមិ? អបរិយាបន្នា មគ្គា ច មគ្គផលានិ ច អសង្ខតា ច ធាតុ – អយំ អបរិយាបន្នា ភូមិ។ ឥមា ចតស្សោ ភូមិយោ។

អបរាបិ ចតស្សោ ភូមិយោ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ចត្តារោ សម្មប្បធានា, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា, ចត្តារិ ឈានានិ, ចតស្សោ អប្បមញ្ញាយោ, ចតស្សោ អរូបសមាបត្តិយោ, ចតស្សោ បដិសម្ភិទា, ចតស្សោ បដិបទា, ចត្តារិ អារម្មណានិ, ចត្តារោ អរិយវំសា, ចត្តារិ សង្គហវត្ថូនិ , ចត្តារិ ចក្កានិ, ចត្តារិ ធម្មបទានិ – ឥមា ចតស្សោ ភូមិយោ។ យំ តត្ថ ញាណំ, បច្ចវេក្ខណា បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “ចតូសុ ភូមីសុ បញ្ញា ភូមិភេទេ ញាណំ”។

ភូមិភេទញាណនិទ្ទេសោ អដ្ឋមោ។

៩. ធម្មភេទញាណនិទ្ទេសោ

៧៦៩. កតមំ ចតូសុ ធម្មេសុ បញ្ញា ធម្មភេទេ ញាណំ? កាមាវចរេ ធម្មេ កុសលតោ ជានាតិ, អកុសលតោ ជានាតិ, អព្យាកតតោ ជានាតិ។ រូបាវចរេ ធម្មេ កុសលតោ ជានាតិ, អព្យាកតតោ ជានាតិ។ អរូបាវចរេ ធម្មេ កុសលតោ ជានាតិ, អព្យាកតតោ ជានាតិ។ អបរិយាបន្នេ ធម្មេ កុសលតោ ជានាតិ, អព្យាកតតោ ជានាតិ។

កថំ កាមាវចរេ ធម្មេ កុសលតោ ជានាតិ, អកុសលតោ ជានាតិ, អព្យាកតតោ ជានាតិ? ទស កុសលកម្មបថេ កុសលតោ ជានាតិ, ទស អកុសលកម្មបថេ អកុសលតោ ជានាតិ, រូបញ្ច វិបាកញ្ច កិរិយញ្ច អព្យាកតតោ ជានាតិ – ឯវំ កាមាវចរេ ធម្មេ កុសលតោ ជានាតិ, អកុសលតោ ជានាតិ, អព្យាកតតោ ជានាតិ។

កថំ រូបាវចរេ ធម្មេ កុសលតោ ជានាតិ, អព្យាកតតោ ជានាតិ? ឥធដ្ឋស្ស ចត្តារិ ឈានានិ កុសលតោ ជានាតិ, តត្រូបបន្នស្ស ចត្តារិ ឈានានិ អព្យាកតតោ ជានាតិ – ឯវំ រូបាវចរេ ធម្មេ កុសលតោ ជានាតិ, អព្យាកតតោ ជានាតិ។

កថំ អរូបាវចរេ ធម្មេ កុសលតោ ជានាតិ, អព្យាកតតោ ជានាតិ? ឥធដ្ឋស្ស ចតស្សោ អរូបាវចរសមាបត្តិយោ កុសលតោ

ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨲᨲᩕᩪᨸᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᨸᨶᩔᩮᩣ ᩋᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᩅᩥᩉᩣᩁᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᨲᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ – ᩑᩅᩴ ᩋᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨠᩩᩈᩃᨲᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᨲᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᩋᨸᩁᩥᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨠᩩᩈᩃᨲᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᨲᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ? ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨠᩩᩈᩃᨲᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨧ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨹᩃᩣᨶᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᨲᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ – ᩑᩅᩴ ᩋᨸᩁᩥᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨠᩩᩈᩃᨲᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᨲᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

ᨶᩅ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᨾᩪᩃᨠᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ᪨ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ, ᨸᨾᩩᨴᩥᨲᩔ ᨸᩦᨲᩥ ᨩᩣᨿᨲᩥ, ᨸᩦᨲᩥᨾᨶᩔ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨲᩥ, ᨸᩔᨴ᩠ᨵᨠᩣᨿᩮᩣ ᩈᩩᨡᩴ ᩅᩮᨴᩮᨲᩥ, ᩈᩩᨡᩥᨶᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᨿᨲᩥ᪨ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᨸᩔᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨩᩣᨶᩴ ᨸᩔᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᩴ ᩅᩥᩁᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩅᩥᩁᩣᨣᩣ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩁᩪᨸᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩅᩮᨴᨶᩴ... ᩈᨬ᩠ᨬᩴ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ... ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ...ᨸᩮ... ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ...ᨸᩮ... ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ...ᨸᩮ... ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ, ᨸᨾᩩᨴᩥᨲᩔ ᨸᩦᨲᩥ ᨩᩣᨿᨲᩥ, ᨸᩦᨲᩥᨾᨶᩔ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨲᩥ, ᨸᩔᨴ᩠ᨵᨠᩣᨿᩮᩣ ᩈᩩᨡᩴ ᩅᩮᨴᩮᨲᩥ, ᩈᩩᨡᩥᨶᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᨿᨲᩥ᪨ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᨸᩔᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨩᩣᨶᩴ ᨸᩔᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᩴ ᩅᩥᩁᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩅᩥᩁᩣᨣᩣ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮ ᨶᩅ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᨾᩪᩃᨠᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ᪨

ᩃᩥᩋ᪨ ᨶᩅ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᨾᩪᩃᨠᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ᪨ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ, ᨸᨾᩩᨴᩥᨲᩔ ᨸᩦᨲᩥ ᨩᩣᨿᨲᩥ, ᨸᩦᨲᩥᨾᨶᩔ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨲᩥ, ᨸᩔᨴ᩠ᨵᨠᩣᨿᩮᩣ ᩈᩩᨡᩴ ᩅᩮᨴᩮᨲᩥ, ᩈᩩᨡᩥᨶᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᨿᨲᩥ᪨ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ “ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, “ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, “ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ”ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, “ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩤᨾᩥᨶᩦ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ”ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ, ᨸᨾᩩᨴᩥᨲᩔ ᨸᩦᨲᩥ ᨩᩣᨿᨲᩥ, ᨸᩦᨲᩥᨾᨶᩔ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨲᩥ, ᨸᩔᨴ᩠ᨵᨠᩣᨿᩮᩣ ᩈᩩᨡᩴ ᩅᩮᨴᩮᨲᩥ, ᩈᩩᨡᩥᨶᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᨿᨲᩥ᪨ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ “ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, “ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, “ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ”ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, “ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩤᨾᩥᨶᩦ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ”ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ...ᨸᩮ...᪨

ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩁᩪᨸᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩅᩮᨴᨶᩴ... ᩈᨬ᩠ᨬᩴ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ... ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ...ᨸᩮ... ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ...ᨸᩮ... ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ...

ເປ... ຂຣາຍເຣົາ ອຄຕ຺ຕເຕາ ເຍາຄິເສາ ຍຄສິກເຣາເຕາ ປໍເຍາຊ຺ຊ ຂາຍຕິ, ປຍຸທິຕສ຺ສ ປີຕິ ຂາຍຕິ, ປີຕິຍຄສ຺ສ ກາເຍາ ປສ຺ສຸພ຺ຄຕິ, ປສ຺ສຸທ຺ທກາເຍາ ສຸຂໍ ເຈເຮຕິ, ສຸຂິເຕາ ຈິຕ຺ຕໍ ສຍາຄີຍຕິ. ສຍາຫິເຕຄ ຈິເຕ຺ຕຄ “ອິທໍ ທຸກ຺ຂ”ນ຺ຕິ ຍຜາກູຕໍ ປຂາຄາຕິ, “ອຍໍ ທຸກ຺ຂສຍຸທເຍາ”ຕິ ຍຜາກູຕໍ ປຂາຄາຕິ, “ອຍໍ ທຸກ຺ຂຄິໂຣເທາ”ຕິ ຍຜາກູຕໍ ປຂາຄາຕິ, “ອຍໍ ທຸກ຺ຂຄິໂຣທກາຍິຄີ ປຕິປທາ”ຕິ ຍຜາກູຕໍ ປຂາຄາຕິ. ອິເຍ ຄທ ເຍາຄິເສາ ຍຄສິການູລກາ ທຍ຺ຍາ.

ຄທ ຄາຄຕ຺ຕາ – ທາຕຸຄາຄຕ຺ຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ຊປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຜສ຺ສຄາຄຕ຺ຕໍ, ຜສ຺ສຄາຄຕ຺ຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ຊປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເວທຄາຄາຄຕ຺ຕໍ, ເວທຄາຄາຄຕ຺ຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ຊປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຎ຺ຎາຄາຄຕ຺ຕໍ, ສຎ຺ຎາຄາຄຕ຺ຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ຊປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຕ຺ປຍຄາຄຕ຺ຕໍ, ສຕ຺ປຍຄາຄຕ຺ຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ຊປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຣຸຕ຺ຕຄາຄຕ຺ຕໍ, ຣຸຕ຺ຕຄາຄຕ຺ຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ຊປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປຣິຍອາທຄາຄຕ຺ຕໍ, ປຣິຍອາທຄາຄຕ຺ຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ຊປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປຣິເຍສຄາຄາຄຕ຺ຕໍ, ປຣິເຍສຄາຄາຄຕ຺ຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ຊປ຺ປຊ຺ຊຕິ ລາພຄາຄຕ຺ຕໍ – ອິເຍ ຄທ ຄາຄຕ຺ຕາ. ຕໍ ຎາຕເຎ຺ຎຄ ຎາຄໍ, ປຂາຄເຄ຺ຄຄ ປຎ຺ຎາ. ເຕຄ ວຸຈ຺ຈຕິ – “ຄທທຍ຺ຍຈຈຕ຺ຕາເຣ ປຎ຺ຎາ ທຍ຺ຍຄາຄເຕ຺ຕ ຎາຄໍ”.

ທຍ຺ຍຄາຄຕ຺ຕຎາຄຄິເທ຺ເທສາ ຄວຍໍສິສຕິເຍາ.

## ໑໐-໑໓. ຎາຄປຍ຺ຈຄິເທ຺ເທສາ

ໄ໑໓. ກຜໍ ອພິຎ຺ຎາປຎ຺ຎາ ຎາຕເຎ຺ຎ ຎາຄໍ, ປຣິຎ຺ຎາປຎ຺ຎາ ຕີຣເຎ຺ຎ ຎາຄໍ, ປທາຄປຎ຺ຎາ ປຣິຈ຺ຈາກເຎ຺ຎ ຎາຄໍ, ກາວຄາ ປຎ຺ຎາ ຊກຣສເຎ຺ຎ ຎາຄໍ, ສຈ຺ຈິກິຣິຍາປຎ຺ຎາ ຜສ຺ສຄເຎ຺ຎ ຎາຄໍ? ເຍ ເຍ ທຍ຺ຍາ ອພິຎ຺ຎາຕາ ເຫາຄ຺ຕິ, ເຕ ເຕ ທຍ຺ຍາ ຎາຕາ ເຫາຄ຺ຕິ. ເຍ ເຍ ທຍ຺ຍາ ປຣິຎ຺ຎາຕາ ເຫາຄ຺ຕິ, ເຕ ເຕ ທຍ຺ຍາ ຕີຣິຕາ ເຫາຄ຺ຕິ. ເຍ ເຍ ທຍ຺ຍາ ປຫີຄາ ເຫາຄ຺ຕິ, ເຕ ເຕ ທຍ຺ຍາ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕາ ເຫາຄ຺ຕິ. ເຍ ເຍ ທຍ຺ຍາ ກາວິຕາ ເຫາຄ຺ຕິ, ເຕ ເຕ ທຍ຺ຍາ ຊກຣສາ ເຫາຄ຺ຕິ. ເຍ ເຍ ທຍ຺ຍາ ສຈ຺ຈິກຕາ ເຫາຄ຺ຕິ, ເຕ ເຕ ທຍ຺ຍາ ຜສ຺ສິຕາ ເຫາຄ຺ຕິ. ຕໍ ຎາຕເຎ຺ຎຄ ຎາຄໍ, ປຂາຄເຄ຺ຄຄ ປຎ຺ຎາ. ເຕຄ ວຸຈ຺ຈຕິ – “ອພິຎ຺ຎາ ປຎ຺ຎາ ຎາຕເຎ຺ຎ ຎາຄໍ, ປຣິຎ຺ຎາ ປຎ຺ຎາ ຕີຣເຎ຺ຎ ຎາຄໍ, ປທາຄ ປຎ຺ຎາ ປຣິຈ຺ຈາກເຎ຺ຎ ຎາຄໍ, ກາວຄາ ປຎ຺ຎາ ຊກຣສເຎ຺ຎ ຎາຄໍ, ສຈ຺ຈິກິຣິຍາ ປຎ຺ຎາ ຜຸສຄເຎ຺ຎ ຎາຄໍ”.

ຎາຄປຍ຺ຈຄິເທ຺ເທສາ ຈຕຸວີສຕິເຍາ.

## ໑໔-໑໗. ປຕິສຍ຺ພິທາຎາຄຄິເທ຺ເທສາ

ໄ໙. ກຜໍ ອຕ຺ຖຄາຄເຕ຺ຕ ປຎ຺ຎາ ອຕ຺ຖປຕິສຍ຺ພິເທ ຎາຄໍ, ທຍ຺ຍຄາຄເຕ຺ຕ ປຎ຺ຎາ ທຍ຺ຍປຕິສຍ຺ພິເທ ຎາຄໍ, ຄິຣຸຕ຺ຕິຄາຄເຕ຺ຕ ປຎ຺ຎາ ຄິຣຸຕ຺ຕິປຕິສຍ຺ພິເທ ຎາຄໍ, ປຕິກາຄຄາຄເຕ຺ຕ ປຎ຺ຎາ ປຕິກາຄປຕິສຍ຺ພິເທ ຎາຄໍ? ສທ຺ເທ຺ຮິຍໍ ທເຍ຺ຍາ, ວີຣິຍິເຮ຺ຮິຍໍ ທເຍ຺ຍາ, ສຕິເຮ຺ຮິຍໍ ທເຍ຺ຍາ, ສຍາທິເຮ຺ຮິຍໍ ທເຍ຺ຍາ, ປຎ຺ຎິເຮ຺ຮິຍໍ ທເຍ຺ຍາ. ອເຎ຺ຎາ ສທ຺ເທ຺ຮິຍໍ ທເຍ຺ຍາ, ອເຎ຺ຎາ ວີຣິຍິເຮ຺ຮິຍໍ ທເຍ຺ຍາ, ອເຎ຺ຎາ ສຕິເຮ຺ຮິຍໍ ທເຍ຺ຍາ, ອເຎ຺ຎາ ສຍາທິເຮ຺ຮິຍໍ ທເຍ຺ຍາ, ອເຎ຺ຎາ ປຎ຺ຎິເຮ຺ຮິຍໍ ທເຍ຺ຍາ. ເຍຄ ຎາເຄຄ ອິເຍ ຄາຄາ ທຍ຺ຍາ ຎາຕາ, ເຕເຄວ ຎາເຄຄ ອິເຍ ຄາຄາ ທຍ຺ຍາ ປຕິວິທິຕາຕິ. ເຕຄ ວຸຈ຺ຈຕິ –

“ធម្មនានត្តេ បញ្ញា ធម្មវវត្ថានេ ញាណំ”។

អធិមោក្ខដ្ឋោ អត្ថោ, បគ្គហដ្ឋោ អត្ថោ, ឧបដ្ឋានដ្ឋោ អត្ថោ, អវិក្ខេបដ្ឋោ អត្ថោ, ទស្សនដ្ឋោ អត្ថោ។ អញ្ញោ អធិមោក្ខដ្ឋោ អត្ថោ, អញ្ញោ បគ្គហដ្ឋោ អត្ថោ, អញ្ញោ ឧបដ្ឋានដ្ឋោ អត្ថោ, អញ្ញោ អវិក្ខេបដ្ឋោ អត្ថោ, អញ្ញោ ទស្សនដ្ឋោ អត្ថោ។ យេន ញាណេន ឥមេ នានា អត្ថា ញាតា, តេនេវ ញាណេន ឥមេ នានា អត្ថា បដិវិទិតាតិ។ តេន វុច្ចតិ “អត្ថនានត្តេ បញ្ញា អត្ថវវត្ថានេ ញាណំ”។

បញ្ច ធម្មេ សន្ទស្សេតុំ ព្យញ្ជននិរុត្តាភិលាបា, បញ្ច អត្ថេ សន្ទស្សេតុំ ព្យញ្ជននិរុត្តាភិលាបា។ អញ្ញា ធម្មនិរុត្តិយោ, អញ្ញា អត្ថនិរុត្តិយោ។ យេន ញាណេន ឥមា នានា និរុត្តិយោ ញាតា, តេនេវ ញាណេន ឥមា នានា និរុត្តិយោ បដិវិទិតាតិ។ តេន វុច្ចតិ – “និរុត្តិនានត្តេ បញ្ញា និរុត្តិវវត្ថានេ ញាណំ”។

បញ្ចសុ ធម្មេសុ ញាណានិ, បញ្ចសុ អត្ថេសុ ញាណានិ, ទសសុ និរុត្តីសុ ញាណានិ។ អញ្ញានិ ធម្មេសុ ញាណានិ, អញ្ញានិ អត្ថេសុ ញាណានិ, អញ្ញានិ និរុត្តីសុ ញាណានិ។ យេន ញាណេន ឥមេ នានា ញាណា ញាតា, តេនេវ ញាណេន ឥមេ នានា ញាណា បដិវិទិតាតិ។ តេន វុច្ចតិ – “បដិភាននានត្តេ បញ្ញា បដិភានវវត្ថានេ ញាណំ”។

លំលំ។ សទ្ធាពលំ ធម្មោ, វីរិយពលំ ធម្មោ, សតិពលំ ធម្មោ, សមាធិពលំ ធម្មោ, បញ្ញាពលំ ធម្មោ។ អញ្ញោ សទ្ធាពលំ ធម្មោ, អញ្ញោ វីរិយពលំ ធម្មោ, អញ្ញោ សតិពលំ ធម្មោ, អញ្ញោ សមាធិពលំ ធម្មោ, អញ្ញោ បញ្ញាពលំ ធម្មោ។ យេន ញាណេន ឥមេ នានា ធម្មា ញាតា, តេនេវ ញាណេន ឥមេ នានា ធម្មា បដិវិទិតាតិ។ តេន វុច្ចតិ – “ធម្មនានត្តេ បញ្ញា ធម្មវវត្ថានេ ញាណំ”។

អស្សទ្ធិយេ អកម្បិយដ្ឋោ អត្ថោ។ កោសជ្ជេ អកម្បិយដ្ឋោ អត្ថោ។ បមាទេ អកម្បិយដ្ឋោ អត្ថោ។ ឧទ្ធច្ចេ អកម្បិយដ្ឋោ អត្ថោ។ អវិជ្ជាយ អកម្បិយដ្ឋោ អត្ថោ។ អញ្ញោ អស្សទ្ធិយេ អកម្បិយដ្ឋោ អត្ថោ, អញ្ញោ កោសជ្ជេ អកម្បិយដ្ឋោ អត្ថោ, អញ្ញោ បមាទេ អកម្បិយដ្ឋោ អត្ថោ, អញ្ញោ ឧទ្ធច្ចេ អកម្បិយដ្ឋោ អត្ថោ, អញ្ញោ អវិជ្ជាយ អកម្បិយដ្ឋោ អត្ថោ។ យេន ញាណេន ឥមេ នានា អត្ថា ញាតា, តេនេវ ញាណេន ឥមេ នានា អត្ថា បដិវិទិតាតិ។ តេន វុច្ចតិ – “អត្ថនានត្តេ បញ្ញា អត្ថវវត្ថានេ ញាណំ”។

បញ្ច ធម្មេ សន្ទស្សេតុំ ព្យញ្ជននិរុត្តាភិលាបា, បញ្ច អត្ថេ សន្ទស្សេតុំ ព្យញ្ជននិរុត្តាភិលាបា។ អញ្ញា ធម្មនិរុត្តិយោ, អញ្ញា អត្ថនិរុត្តិយោ។ យេន ញាណេន ឥមា នានា និរុត្តិយោ ញាតា, តេនេវ ញាណេន ឥមា នានា និរុត្តិយោ បដិវិទិតាតិ។ តេន វុច្ចតិ – “និរុត្តិនានត្តេ បញ្ញា និរុត្តិវវត្ថានេ ញាណំ”។

បញ្ចសុ [បញ្ច (?)] ធម្មេសុ ញាណានិ, បញ្ចសុ [បញ្ច (?)] អត្ថេសុ ញាណានិ, ទសសុ [ទស (?)] និរុត្តីសុ ញាណានិ។ អញ្ញានិ ធម្មេសុ ញាណានិ, អញ្ញានិ អត្ថេសុ ញាណានិ, អញ្ញានិ និរុត្តីសុ ញាណានិ។ យេន ញាណេន ឥមេ នានា ញាណា ញាតា, តេនេវ ញាណេន

ញ្ញូរេយ តាតា ចាោលា បដិចិឌិតាតិˋ ពេតគ ចុ្ឆតិ – “បដិកាគតាគពេត្ត បញ្ញា បដិកាគបដិឋម្ពិរេ ចាោលំ”ˋ

ឋតិឋេម្ពាន្ត្សេក្កា ឌេម្ពា, ឌម្ពចិឆយឋេម្ពាន្ត្សេក្កា ឌេម្ពា, ចិរិយឋេម្ពាន្ត្សេក្កា ឌេម្ពា, បិតិឋេម្ពាន្ត្សេក្កា ឌេម្ពា, បឞ្ឈិ្ឋឋេម្ពាន្ត្សេក្កា ឌេម្ពា, ឋយាឌិឋេម្ពាន្ត្សេក្កា ឌេម្ពា, ភ្ជេបក្លាឋេម្ពាន្ត្សេក្កា ឌេម្ពាˋ អពេញ្ញា ឋតិឋេម្ពាន្ត្សេក្កា ឌេម្ពា, អពេញ្ញា ឌម្ពចិឆយឋេម្ពាន្ត្សេក្កា ឌេម្ពា, អពេញ្ញា ចិរិយឋេម្ពាន្ត្សេក្កា ឌេម្ពា, អពេញ្ញា បិតិឋេម្ពាន្ត្សេក្កា ឌេម្ពា, អពេញ្ញា បឞ្ឈិ្ឋឋេម្ពាន្ត្សេក្កា ឌេម្ពា, អពេញ្ញា ឋយាឌិឋេម្ពាន្ត្សេក្កា ឌេម្ពា, អពេញ្ញា ភ្ជេបក្លាឋេម្ពាន្ត្សេក្កា ឌេម្ពាˋ ពេឃគ ចាោពេលាគ ញ្ញូរេយ តាតា ឌម្ពា ចាោតា, ពេតពេគច ចាោពេលាគ ញ្ញូរេយ តាតា ឌម្ពា បដិចិឌិតាតិˋ ពេតគ ចុ្ឆតិ – “ឌម្ពតាគពេត្ត បញ្ញា ឌម្ពបដិឋម្ពិរេ ចាោលំ”ˋ

ភ្ជបដ្ឋាគពេដ្ឋា អពេត្ថា, បចិឆយពេដ្ឋា អពេត្ថា, បក្កហពេដ្ឋា អពេត្ថា, ឞរលាពេដ្ឋា អពេត្ថា, ភ្ជបឋយពេដ្ឋា អពេត្ថា, អចិពេក្លបពេដ្ឋា អពេត្ថា, បដិឋន្លាគពេដ្ឋា អពេត្ថាˋ អពេញ្ញា ភ្ជបដ្ឋាគពេដ្ឋា អពេត្ថា, អពេញ្ញា បចិឆយពេដ្ឋា អពេត្ថា, អពេញ្ញា បក្កហពេដ្ឋា អពេត្ថា, អពេញ្ញា ឞរលាពេដ្ឋា អពេត្ថា, អពេញ្ញា ភ្ជបឋយពេដ្ឋា អពេត្ថា, អពេញ្ញា អចិពេក្លបពេដ្ឋា អពេត្ថា, អពេញ្ញា បដិឋន្លាគពេដ្ឋា អពេត្ថាˋ ពេឃគ ចាោពេលាគ ញ្ញូរេយ តាតា អត្ថា ចាោតា, ពេតពេគច ចាោពេលាគ ញ្ញូរេយ តាតា អត្ថា បដិចិឌិតាតិˋ ពេតគ ចុ្ឆតិ – “អត្ថតាគពេត្ត បញ្ញា អត្ថបដិឋម្ពិរេ ចាោលំ”ˋ

ឋត្តា ឌម្ពេ ឋគ្គេឞ្យាតុំ ញ្ញញ្ញូគតិរុត្តាភិលិបិ, ឋត្តា អពេត្ថ ឋគ្គេឞ្យាតុំ ញ្ញញ្ញូគតិរុត្តាភិលិបិˋ អញ្ញា ឌម្ពតិរុត្តិពេឃា, អញ្ញា អត្ថតិរុត្តិពេឃាˋ ពេឃគ ចាោពេលាគ ញ្ញូយា តាតា តិរុត្តិពេឃា ចាោតា, ពេតពេគច ចាោពេលាគ ញ្ញូយា តាតា តិរុត្តិពេឃា បដិចិឌិតាតិˋ ពេតគ ចុ្ឆតិ – “តិរុត្តិតាគពេត្ត បញ្ញា តិរុត្តិបដិឋម្ពិរេ ចាោលំ”ˋ

ឋត្តាឞុ ឌម្ពេឞុ ចាោលាតិ, ឋត្តាឞុ អពេត្ថឞុ ចាោលាតិ, ចុដ្ឋឋឞុ តិរុត្តិឞុ ចាោលាតិˋ អញ្ញាតិ ឌម្ពេឞុ ចាោលាតិ, អញ្ញាតិ អពេត្ថឞុ ចាោលាតិ, អញ្ញាតិ តិរុត្តិឞុ ចាោលាតិˋ ពេឃគ ចាោពេលាគ ញ្ញូរេយ តាតា ចាោលា ចាោតា, ពេតពេគច ចាោពេលាគ ញ្ញូរេយ តាតា ចាោលា បដិចិឌិតាតិˋ ពេតគ ចុ្ឆតិ – “បដិកាគតាគពេត្ត បញ្ញា បដិកាគបដិឋម្ពិរេ ចាោលំ”ˋ

ឋម្ពាឌិដ្ឋិ ឌម្ពា, ឋម្ពាឋគ្គេបា្យ ឌម្ពា, ឋម្ពាចាចា ឌម្ពា, ឋម្ពាកម្ពេគ្គា ឌម្ពា, ឋម្ពាអាឌីពេចា ឌម្ពា, ឋម្ពាចាឃាពេយា ឌម្ពា, ឋម្ពាឋតិ ឌម្ពា, ឋម្ពាឋយាឌិ ឌម្ពាˋ អពេញ្ញា ឋម្ពាឌិដ្ឋិ ឌម្ពា, អពេញ្ញា ឋម្ពាឋគ្គេបា្យ ឌម្ពា, អពេញ្ញា ឋម្ពាចាចា ឌម្ពា, អពេញ្ញា ឋម្ពាកម្ពេគ្គា ឌម្ពា, អពេញ្ញា ឋម្ពាអាឌីពេចា ឌម្ពា, អពេញ្ញា ឋម្ពាចាឃាពេយា ឌម្ពា, អពេញ្ញា ឋម្ពាឋតិ ឌម្ពា, អពេញ្ញា ឋម្ពាឋយាឌិ ឌម្ពាˋ ពេឃគ ចាោពេលាគ ញ្ញូរេយ តាតា ឌម្ពា ចាោតា, ពេតពេគច ចាោពេលាគ ញ្ញូរេយ តាតា ឌម្ពា បដិចិឌិតាតិˋ ពេតគ ចុ្ឆតិ – “ឌម្ពតាគពេត្ត បញ្ញា ឌម្ពបដិឋម្ពិរេ ចាោលំ”ˋ

ឌឞ្យាគពេដ្ឋា អពេត្ថា, អភិភិពេរាបគពេដ្ឋា អពេត្ថា, បរិក្កហពេដ្ឋា អពេត្ថា, ឋម្ពដ្ឋាគពេដ្ឋា អពេត្ថា, ពេចាឌាគពេដ្ឋា អពេត្ថា, បក្កហពេដ្ឋា អពេត្ថា, ភ្ជបដ្ឋាគពេដ្ឋា អពេត្ថា, អចិពេក្លបពេដ្ឋា អពេត្ថាˋ អពេញ្ញា ឌឞ្យាគពេដ្ឋា អពេត្ថា, អពេញ្ញា អភិភិពេរាបគពេដ្ឋា អពេត្ថា, អពេញ្ញា បរិក្កហពេដ្ឋា អពេត្ថា,

𑼄𑼛𑽂𑼛𑼾𑼴 𑼱𑼪𑼸𑼜𑽂𑼝𑼴𑼥𑼜𑽂𑼝𑼾𑼴 𑼄𑼡𑽂𑼢𑼾𑼴, 𑼄𑼛𑽂𑼛𑼾𑼴 𑼮𑼾𑼴𑼣𑼴𑼥𑼜𑽂𑼝𑼾𑼴 𑼄𑼡𑽂𑼢𑼾𑼴, 𑼄𑼛𑽂𑼛𑼾𑼴 𑼦𑼔𑽂𑼔𑼲𑼜𑽂𑼝𑼾𑼴 𑼄𑼡𑽂𑼢𑼾𑼴, 𑼄𑼛𑽂𑼛𑼾𑼴 𑼈𑼦𑼜𑽂𑼝𑼴𑼥𑼜𑽂𑼝𑼾𑼴 𑼄𑼡𑽂𑼢𑼾𑼴, 𑼄𑼛𑽂𑼛𑼾𑼴 𑼄𑼮𑼶𑼒𑽂𑼓𑼾𑼦𑼜𑽂𑼝𑼾𑼴 𑼄𑼡𑽂𑼢𑼾𑼴𑽃 𑼫𑼾𑼥 𑼛𑼴𑼠𑼾𑼥 𑼆𑼪𑼾 𑼥𑼴𑼥𑼴 𑼄𑼡𑽂𑼢𑼴 𑼛𑼴𑼡𑼴 𑼡𑼾𑼥𑼾𑼮 𑼛𑼴𑼠𑼾𑼥 𑼆𑼪𑼾 𑼥𑼴𑼥𑼴 𑼄𑼡𑽂𑼢𑼴 𑼦𑼜𑼶𑼮𑼶𑼣𑼶𑼡𑼴𑼡𑼶𑽃 𑼡𑼾𑼥 𑼮𑼸𑼗𑽂𑼗𑼡𑼶 – “𑼄𑼡𑽂𑼢𑼥𑼴𑼥𑼡𑽂𑼡𑼾 𑼦𑼛𑽂𑼛𑼴 𑼄𑼡𑽂𑼢𑼦𑼜𑼶𑼱𑼪𑽂𑼩𑼶𑼣𑼾 𑼛𑼴𑼠𑼁”𑽃

𑼄𑼜𑽂𑼝 𑼤𑼪𑽂𑼪𑼾 𑼱𑼥𑽂𑼣𑼱𑽂𑼱𑼾𑼡𑼸𑼁 𑼨𑽂𑼫𑼛𑽂𑼙𑼥𑼥𑼶𑼬𑼸𑼡𑽂𑼡𑼴𑼩𑼶𑼭𑼴𑼦𑼴, 𑼄𑼜𑽂𑼝 𑼄𑼡𑽂𑼢𑼾 𑼱𑼥𑽂𑼣𑼱𑽂𑼱𑼾𑼡𑼸𑼁 𑼨𑽂𑼫𑼛𑽂𑼙𑼥𑼥𑼶𑼬𑼸𑼡𑽂𑼡𑼴𑼩𑼶𑼭𑼴𑼦𑼴𑽃 𑼄𑼛𑽂𑼛𑼴 𑼤𑼪𑽂𑼪𑼥𑼶𑼬𑼸𑼡𑽂𑼡𑼶𑼫𑼾𑼴, 𑼄𑼛𑽂𑼛𑼴 𑼄𑼡𑽂𑼢𑼥𑼶𑼬𑼸𑼡𑽂𑼡𑼶𑼫𑼾𑼴𑽃 𑼫𑼾𑼥 𑼛𑼴𑼠𑼾𑼥 𑼆𑼪𑼴 𑼥𑼴𑼥𑼴 𑼥𑼶𑼬𑼸𑼡𑽂𑼡𑼶𑼫𑼾𑼴 𑼛𑼴𑼡𑼴 , 𑼡𑼾𑼥𑼾𑼮 𑼛𑼴𑼠𑼾𑼥 𑼆𑼪𑼴 𑼥𑼴𑼥𑼴 𑼥𑼶𑼬𑼸𑼡𑽂𑼡𑼶𑼫𑼾𑼴 𑼦𑼜𑼶𑼮𑼶𑼣𑼶𑼡𑼴𑼡𑼶𑽃 𑼡𑼾𑼥 𑼮𑼸𑼗𑽂𑼗𑼡𑼶 – “𑼥𑼶𑼬𑼸𑼡𑽂𑼡𑼶𑼥𑼴𑼥𑼡𑽂𑼡𑼾 𑼦𑼛𑽂𑼛𑼴 𑼥𑼶𑼬𑼸𑼡𑽂𑼡𑼶𑼦𑼜𑼶𑼱𑼪𑽂𑼩𑼶𑼣𑼾 𑼛𑼴𑼠𑼁”𑽃

𑼄𑼜𑽂𑼝𑼱𑼸 𑼤𑼪𑽂𑼪𑼾𑼱𑼸 𑼛𑼴𑼠𑼴𑼥𑼶, 𑼄𑼜𑽂𑼝𑼱𑼸 𑼄𑼡𑽂𑼢𑼾𑼱𑼸 𑼛𑼴𑼠𑼴𑼥𑼶 𑼱𑼾𑼴𑼭𑼱𑼱𑼸 𑼥𑼶𑼬𑼸𑼡𑽂𑼡𑼷𑼱𑼸 𑼛𑼴𑼠𑼴𑼥𑼶𑽃 𑼄𑼛𑽂𑼛𑼴𑼥𑼶 𑼤𑼪𑽂𑼪𑼾𑼱𑼸 𑼛𑼴𑼠𑼴𑼥𑼶, 𑼄𑼛𑽂𑼛𑼴𑼥𑼶 𑼄𑼡𑽂𑼢𑼾𑼱𑼸 𑼛𑼴𑼠𑼴𑼥𑼶, 𑼄𑼛𑽂𑼛𑼴𑼥𑼶 𑼥𑼶𑼬𑼸𑼡𑽂𑼡𑼷𑼱𑼸 𑼛𑼴𑼠𑼴𑼥𑼶𑽃 𑼫𑼾𑼥 𑼛𑼴𑼠𑼾𑼥 𑼆𑼪𑼾 𑼥𑼴𑼥𑼴 𑼛𑼴𑼠𑼴 𑼛𑼴𑼡𑼴, 𑼡𑼾𑼥𑼾𑼮 𑼛𑼴𑼠𑼾𑼥 𑼆𑼪𑼾 𑼥𑼴𑼥𑼴 𑼛𑼴𑼠𑼴 𑼦𑼜𑼶𑼮𑼶𑼣𑼶𑼡𑼴𑼡𑼶𑽃 𑼡𑼾𑼥 𑼮𑼸𑼗𑽂𑼗𑼡𑼶 – “𑼦𑼜𑼶𑼩𑼴𑼥𑼥𑼴𑼥𑼡𑽂𑼡𑼾 𑼦𑼛𑽂𑼛𑼴 𑼦𑼜𑼶𑼩𑼴𑼥𑼦𑼜𑼶𑼱𑼪𑽂𑼩𑼶𑼣𑼾 𑼛𑼴𑼠𑼁”𑽃 𑼡𑼁 𑼛𑼴𑼡𑼜𑽂𑼝𑼾𑼥 𑼛𑼴𑼠𑼁, 𑼦𑼙𑼴𑼥𑼥𑼜𑽂𑼝𑼾𑼥 𑼦𑼛𑽂𑼛𑼴𑽃 𑼡𑼾𑼥 𑼮𑼸𑼗𑽂𑼗𑼡𑼶 – “𑼄𑼡𑽂𑼢𑼥𑼴𑼥𑼡𑽂𑼡𑼾 𑼦𑼛𑽂𑼛𑼴 𑼄𑼡𑽂𑼢𑼦𑼜𑼶𑼱𑼪𑽂𑼩𑼶𑼣𑼾 𑼛𑼴𑼠𑼁𑽃 𑼤𑼪𑽂𑼪𑼥𑼴𑼥𑼡𑽂𑼡𑼾 𑼦𑼛𑽂𑼛𑼴 𑼤𑼪𑽂𑼪𑼦𑼜𑼶𑼱𑼪𑽂𑼩𑼶𑼣𑼾 𑼛𑼴𑼠𑼁𑽃 𑼥𑼶𑼬𑼸𑼡𑽂𑼡𑼶𑼥𑼴𑼥𑼡𑽂𑼡𑼾 𑼦𑼛𑽂𑼛𑼴 𑼥𑼶𑼬𑼸𑼡𑽂𑼡𑼶𑼦𑼜𑼶𑼱𑼪𑽂𑼩𑼶𑼣𑼾 𑼛𑼴𑼠𑼁𑽃 𑼦𑼜𑼶𑼩𑼴𑼥𑼥𑼴𑼥𑼡𑽂𑼡𑼾 𑼦𑼛𑽂𑼛𑼴 𑼦𑼜𑼶𑼩𑼴𑼥𑼦𑼜𑼶𑼱𑼪𑽂𑼩𑼶𑼣𑼾 𑼛𑼴𑼠𑼁”𑽃

𑼦𑼜𑼶𑼱𑼪𑽂𑼩𑼶𑼣𑼴𑼛𑼴𑼠𑼥𑼶𑼣𑽂𑼣𑼾𑼱𑼾𑼴 𑼄𑼜𑽂𑼝𑼮𑼷𑼱𑼡𑼶𑼪𑼾𑼴𑽃

𑽒𑽙-𑽓𑽑𑽃 𑼛𑼴𑼠𑼡𑽂𑼡𑼫𑼥𑼶𑼣𑽂𑼣𑼾𑼱𑼾𑼴

𑽖𑽕𑽃 𑼒𑼢𑼁 𑼮𑼶𑼲𑼴𑼬𑼥𑼴𑼥𑼡𑽂𑼡𑼾 𑼦𑼛𑽂𑼛𑼴 𑼮𑼶𑼲𑼴𑼬𑼜𑽂𑼝𑼾 𑼛𑼴𑼠𑼁, 𑼱𑼪𑼴𑼦𑼡𑽂𑼡𑼶𑼥𑼴𑼥𑼡𑽂𑼡𑼾 𑼦𑼛𑽂𑼛𑼴 𑼱𑼪𑼴𑼦𑼡𑽂𑼡𑼜𑽂𑼝𑼾 𑼛𑼴𑼠𑼁, 𑼮𑼶𑼲𑼴𑼬𑼱𑼪𑼴𑼦𑼡𑽂𑼡𑼶𑼥𑼴𑼥𑼡𑽂𑼡𑼾 𑼦𑼛𑽂𑼛𑼴 𑼮𑼶𑼲𑼴𑼬𑼱𑼪𑼴𑼦𑼡𑽂𑼡𑼜𑽂𑼝𑼾 𑼛𑼴𑼠𑼁? 𑼥𑼶𑼪𑼶𑼡𑽂𑼡𑼁 𑼩𑼫𑼡𑼾𑼴 𑼱𑼪𑽂𑼦𑼱𑽂𑼱𑼪𑼴𑼥𑼾𑼴 𑼄𑼥𑼶𑼪𑼶𑼡𑽂𑼡𑼴𑼤𑼶𑼪𑼸𑼡𑽂𑼡𑼡𑽂𑼡𑼴 𑼧𑼸𑼱𑽂𑼱 𑼧𑼸𑼱𑽂𑼱 𑼮𑼫𑼁 𑼦𑼱𑽂𑼱𑼡𑼶 – 𑼄𑼥𑼶𑼪𑼶𑼡𑽂𑼡𑼾𑼴 𑼮𑼶𑼲𑼴𑼬𑼾𑼴𑽃 𑼦𑼠𑼶𑼤𑼶𑼁 𑼩𑼫𑼡𑼾𑼴 𑼱𑼪𑽂𑼦𑼱𑽂𑼱𑼪𑼴𑼥𑼾𑼴 𑼄𑼦𑽂𑼦𑼠𑼶𑼲𑼶𑼡𑼴𑼤𑼶𑼪𑼸𑼡𑽂𑼡𑼡𑽂𑼡𑼴 𑼧𑼸𑼱𑽂𑼱 𑼧𑼸𑼱𑽂𑼱 𑼮𑼫𑼁 𑼦𑼱𑽂𑼱𑼡𑼶 – 𑼄𑼦𑽂𑼦𑼠𑼶𑼲𑼶𑼡𑼾𑼴 𑼮𑼶𑼲𑼴𑼬𑼾𑼴𑽃 𑼄𑼩𑼶𑼥𑼶𑼮𑼾𑼱𑼁 𑼩𑼫𑼡𑼾𑼴 𑼱𑼪𑽂𑼦𑼱𑽂𑼱𑼪𑼴𑼥𑼾𑼴 𑼱𑼸𑼛𑽂𑼛𑼡𑼴𑼤𑼶𑼪𑼸𑼡𑽂𑼡𑼡𑽂𑼡𑼴 𑼧𑼸𑼱𑽂𑼱 𑼧𑼸𑼱𑽂𑼱 𑼮𑼫𑼁 𑼦𑼱𑽂𑼱𑼡𑼶 – 𑼱𑼸𑼛𑽂𑼛𑼡𑼾𑼴 𑼮𑼶𑼲𑼴𑼬𑼾𑼴𑽃

𑼥𑼶𑼪𑼶𑼡𑽂𑼡𑼁 𑼩𑼫𑼡𑼾𑼴 𑼱𑼪𑽂𑼦𑼱𑽂𑼱𑼪𑼴𑼥𑼾𑼴 𑼄𑼥𑼶𑼪𑼶𑼡𑽂𑼡𑼴𑼤𑼶𑼪𑼸𑼡𑽂𑼡𑼡𑽂𑼡𑼴 𑼦𑼮𑼡𑽂𑼡𑼁 𑼄𑼙𑽂𑼚𑼸𑼦𑼾𑼒𑽂𑼓𑼶𑼡𑽂𑼮𑼴 𑼥𑼶𑼬𑼾𑼴𑼤𑼁 𑼥𑼶𑼨𑽂𑼨𑼴𑼥𑼁 𑼄𑼥𑼶𑼪𑼶𑼡𑽂𑼡𑼁 𑼅𑼮𑼙𑽂𑼙𑼶𑼡𑽂𑼮𑼴 𑼱𑼪𑼴𑼦𑼙𑽂𑼙𑼡𑼶 – 𑼄𑼥𑼶𑼪𑼶𑼡𑽂𑼡𑼴 𑼱𑼪𑼴𑼦𑼡𑽂𑼡𑼶𑽃 𑼦𑼠𑼶𑼤𑼶𑼁 𑼩𑼫𑼡𑼾𑼴 𑼱𑼪𑽂𑼦𑼱𑽂𑼱𑼪𑼴𑼥𑼾𑼴 𑼄𑼦𑽂𑼦𑼠𑼶𑼲𑼶𑼡𑼴𑼤𑼶𑼪𑼸𑼡𑽂𑼡𑼡𑽂𑼡𑼴 𑼦𑼮𑼡𑽂𑼡𑼁 𑼄𑼙𑽂𑼚𑼸𑼦𑼾𑼒𑽂𑼓𑼶𑼡𑽂𑼮𑼴 𑼥𑼶𑼬𑼾𑼴𑼤𑼁 𑼥𑼶𑼨𑽂𑼨𑼴𑼥𑼁 𑼄𑼦𑽂𑼦𑼠𑼶𑼲𑼶𑼡𑼁 𑼅𑼮𑼙𑽂𑼙𑼶𑼡𑽂𑼮𑼴 𑼱𑼪𑼴𑼦𑼙𑽂𑼙𑼡𑼶 – 𑼄𑼦𑽂𑼦𑼠𑼶𑼲𑼶𑼡𑼴 𑼱𑼪𑼴𑼦𑼡𑽂𑼡𑼶𑽃 𑼄𑼩𑼶𑼥𑼶𑼮𑼾𑼱𑼁 𑼩𑼫𑼡𑼾𑼴 𑼱𑼪𑽂𑼦𑼱𑽂𑼱𑼪𑼴𑼥𑼾𑼴 𑼱𑼸𑼛𑽂𑼛𑼡𑼴𑼤𑼶𑼪𑼸𑼡𑽂𑼡𑼡𑽂𑼡𑼴 𑼦𑼮𑼡𑽂𑼡𑼁 𑼄𑼙𑽂𑼚𑼸𑼦𑼾𑼒𑽂𑼓𑼶𑼡𑽂𑼮𑼴 𑼥𑼶𑼬𑼾𑼴𑼤𑼁 𑼥𑼶𑼨𑽂𑼨𑼴𑼥𑼁 𑼱𑼸𑼛𑽂𑼛𑼡𑼁 𑼅𑼮𑼙𑽂𑼙𑼶𑼡𑽂𑼮𑼴 𑼱𑼪𑼴𑼦𑼙𑽂𑼙𑼡𑼶 – 𑼱𑼸𑼛𑽂𑼛𑼡𑼴 𑼱𑼪𑼴𑼦𑼡𑽂𑼡𑼶𑽃

𑼥𑼶𑼪𑼶𑼡𑽂𑼡𑼁 𑼩𑼫𑼡𑼾𑼴 𑼱𑼪𑽂𑼦𑼱𑽂𑼱𑼪𑼴𑼥𑼾𑼴 𑼄𑼥𑼶𑼪𑼶𑼡𑽂𑼡𑼴𑼤𑼶𑼪𑼸𑼡𑽂𑼡𑼡𑽂𑼡𑼴 𑼧𑼸𑼱𑽂𑼱 𑼧𑼸𑼱𑽂𑼱 𑼮𑼫𑼁 𑼦𑼱𑽂𑼱𑼡𑼶, 𑼦𑼮𑼡𑽂𑼡𑼁 𑼄𑼙𑽂𑼚𑼸𑼦𑼾𑼒𑽂𑼓𑼶𑼡𑽂𑼮𑼴 𑼥𑼶𑼬𑼾𑼴𑼤𑼁 𑼥𑼶𑼨𑽂𑼨𑼴𑼥𑼁 𑼄𑼥𑼶𑼪𑼶𑼡𑽂𑼡𑼁 𑼅𑼮𑼙𑽂𑼙𑼶𑼡𑽂𑼮𑼴

សមាបជ្ជតិ – អនិមិត្តវិហារសមាបត្តិ។ បណិធឹ ភយតោ សម្បស្សមានោ អប្បណិហិតេ អធិមុត្តត្តា ផុស្ស ផុស្ស វយំ បស្សតិ, បវត្តំ អជ្ឈុបេក្ខិត្វា និរោធំ និព្វានំ អប្បណិហិតំ អាវជ្ជិត្វា សមាបជ្ជតិ – អប្បណិហិតវិហារសមាបត្តិ។ អភិនិវេសំ ភយតោ សម្បស្សមានោ សុញ្ញតេ អធិមុត្តត្តា ផុស្ស ផុស្ស វយំ បស្សតិ, បវត្តំ អជ្ឈុបេក្ខិត្វា និរោធំ និព្វានំ សុញ្ញតំ អាវជ្ជិត្វា សមាបជ្ជតិ – សុញ្ញតវិហារសមាបត្តិ។

លិង៌។ រូបនិមិត្តំ ភយតោ សម្បស្សមានោ អនិមិត្តេ អធិមុត្តត្តា ផុស្ស ផុស្ស វយំ បស្សតិ – អនិមិត្តោ វិហារោ។ រូបបណិធឹ ភយតោ សម្បស្សមានោ អប្បណិហិតេ អធិមុត្តត្តា ផុស្ស ផុស្ស វយំ បស្សតិ – អប្បណិហិតោ វិហារោ។ រូបាភិនិវេសំ ភយតោ សម្បស្សមានោ សុញ្ញតេ អធិមុត្តត្តា ផុស្ស ផុស្ស វយំ បស្សតិ – សុញ្ញតោ វិហារោ។

រូបនិមិត្តំ ភយតោ សម្បស្សមានោ អនិមិត្តេ អធិមុត្តត្តា បវត្តំ អជ្ឈុបេក្ខិត្វា និរោធំ និព្វានំ អនិមិត្តំ អាវជ្ជិត្វា សមាបជ្ជតិ – អនិមិត្តា សមាបត្តិ។ រូបបណិធឹ ភយតោ សម្បស្សមានោ អប្បណិហិតេ អធិមុត្តត្តា បវត្តំ អជ្ឈុបេក្ខិត្វា និរោធំ និព្វានំ អប្បណិហិតំ អាវជ្ជិត្វា សមាបជ្ជតិ – អប្បណិហិតា សមាបត្តិ។ រូបាភិនិវេសំ ភយតោ សម្បស្សមានោ សុញ្ញតេ អធិមុត្តត្តា បវត្តំ អជ្ឈុបេក្ខិត្វា និរោធំ និព្វានំ សុញ្ញតំ អាវជ្ជិត្វា សមាបជ្ជតិ – សុញ្ញតា សមាបត្តិ។

រូបនិមិត្តំ ភយតោ សម្បស្សមានោ អនិមិត្តេ អធិមុត្តត្តា ផុស្ស ផុស្ស វយំ បស្សតិ, បវត្តំ អជ្ឈុបេក្ខិត្វា និរោធំ និព្វានំ អនិមិត្តំ អាវជ្ជិត្វា សមាបជ្ជតិ – អនិមិត្តវិហារសមាបត្តិ។ រូបបណិធឹ ភយតោ សម្បស្សមានោ អប្បណិហិតេ អធិមុត្តត្តា ផុស្ស ផុស្ស វយំ បស្សតិ, បវត្តំ អជ្ឈុបេក្ខិត្វា និរោធំ និព្វានំ អប្បណិហិតំ អាវជ្ជិត្វា សមាបជ្ជតិ – អប្បណិហិតវិហារសមាបត្តិ។ រូបាភិនិវេសំ ភយតោ សម្បស្សមានោ សុញ្ញតេ អធិមុត្តត្តា ផុស្ស ផុស្ស វយំ បស្សតិ, បវត្តំ អជ្ឈុបេក្ខិត្វា និរោធំ និព្វានំ សុញ្ញតំ អាវជ្ជិត្វា សមាបជ្ជតិ – សុញ្ញតវិហារសមាបត្តិ។

វេទនានិមិត្តំ ...បេ... សញ្ញានិមិត្តំ... សង្ខារនិមិត្តំ... វិញ្ញាណនិមិត្តំ... ចក្ខុនិមិត្តំ...បេ... ជរាមរណនិមិត្តំ ភយតោ សម្បស្សមានោ អនិមិត្តេ អធិមុត្តត្តា ផុស្ស ផុស្ស វយំ បស្សតិ – អនិមិត្តោ វិហារោ។ ជរាមរណបណិធឹ ភយតោ សម្បស្សមានោ អប្បណិហិតេ អធិមុត្តត្តា ផុស្ស ផុស្ស វយំ បស្សតិ – អប្បណិហិតោ វិហារោ។ ជរាមរណាភិនិវេសំ ភយតោ សម្បស្សមានោ សុញ្ញតេ អធិមុត្តត្តា ផុស្ស ផុស្ស វយំ បស្សតិ – សុញ្ញតោ វិហារោ។

ជរាមរណនិមិត្តំ ភយតោ សម្បស្សមានោ អនិមិត្តេ អធិមុត្តត្តា បវត្តំ អជ្ឈុបេក្ខិត្វា និរោធំ និព្វានំ អនិមិត្តំ អាវជ្ជិត្វា សមាបជ្ជតិ – អនិមិត្តា សមាបត្តិ។ ជរាមរណបណិធឹ ភយតោ សម្បស្សមានោ អប្បណិហិតេ អធិមុត្តត្តា បវត្តំ អជ្ឈុបេក្ខិត្វា និរោធំ និព្វានំ អប្បណិហិតំ អាវជ្ជិត្វា សមាបជ្ជតិ – អប្បណិហិតា សមាបត្តិ។ ជរាមរណាភិនិវេសំ ភយតោ សម្បស្សមានោ សុញ្ញតេ អធិមុត្តត្តា បវត្តំ អជ្ឈុបេក្ខិត្វា និរោធំ និព្វានំ សុញ្ញតំ អាវជ្ជិត្វា សមាបជ្ជតិ – សុញ្ញតា សមាបត្តិ។

ជរាមរណនិមិត្តំ ភយតោ សម្បស្សមានោ អនិមិត្តេ អធិមុត្តត្តា ផុស្ស ផុស្ស វយំ បស្សតិ, បវត្តំ អជ្ឈុបេក្ខិត្វា និរោធំ និព្ពានំ អនិមិត្តំ អាវជ្ជិត្វា សមាបជ្ជតិ – អនិមិត្តវិហារសមាបត្តិ។ ជរាមរណបណិធិំ ភយតោ សម្បស្សមានោ អប្បណិហិតេ អធិមុត្តត្តា ផុស្ស ផុស្ស វយំ បស្សតិ, បវត្តំ អជ្ឈុបេក្ខិត្វា និរោធំ និព្ពានំ អប្បណិហិតំ អាវជ្ជិត្វា សមាបជ្ជតិ – អប្បណិហិតវិហារសមាបត្តិ។ ជរាមរណាភិនិវេសំ ភយតោ សម្បស្សមានោ សុញ្ញតេ អធិមុត្តត្តា ផុស្ស ផុស្ស វយំ បស្សតិ, បវត្តំ អជ្ឈុបេក្ខិត្វា និរោធំ និព្ពានំ សុញ្ញតំ អាវជ្ជិត្វា សមាបជ្ជតិ – សុញ្ញតវិហារសមាបត្តិ។ អញ្ញោ អនិមិត្តោ វិហារោ, អញ្ញោ អប្បណិហិតោ វិហារោ, អញ្ញោ សុញ្ញតោ វិហារោ។ អញ្ញា អនិមិត្តសមាបត្តិ, អញ្ញា អប្បណិហិតសមាបត្តិ, អញ្ញា សុញ្ញតសមាបត្តិ។ អញ្ញា អនិមិត្តា វិហារសមាបត្តិ, អញ្ញា អប្បណិហិតា វិហារសមាបត្តិ, អញ្ញា សុញ្ញតា វិហារសមាបត្តិ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – "វិហារនានត្តេ បញ្ញា វិហារដ្ឋេ ញាណំ, សមាបត្តិនានត្តេ បញ្ញា សមាបត្តដ្ឋេ ញាណំ, វិហារសមាបត្តិនានត្តេ បញ្ញា វិហារសមាបត្តដ្ឋេ ញាណំ"។

ញាណត្តយនិទ្ទេសោ ឯកតិំសតិមោ។

៣៤។ អានន្តរិកសមាធិញាណនិទ្ទេសោ

៨០។ កថំ អវិក្ខេបបរិសុទ្ធត្តា អាសវសមុច្ឆេទេ បញ្ញា អានន្តរិកសមាធិម្ហិ ញាណំ? នេក្ខម្មវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ។ តស្ស សមាធិស្ស វសេន ឧប្បជ្ជតិ ញាណំ។ តេន ញាណេន អាសវា ខីយន្តិ។ ឥតិ បឋមំ សមថោ, បច្ឆា ញាណំ។ តេន ញាណេន អាសវានំ ខយោ ហោតិ ។ តេន វុច្ចតិ – "អវិក្ខេបបរិសុទ្ធត្តា អាសវសមុច្ឆេទេ បញ្ញា អានន្តរិកសមាធិម្ហិ ញាណំ"។

អាសវាតិ កតមេ តេ អាសវា? កាមាសវោ, ភវាសវោ, ទិដ្ឋាសវោ, អវិជ្ជាសវោ។ កត្ថេតេ អាសវា ខីយន្តិ? សោតាបត្តិមគ្គេន អនវសេសោ ទិដ្ឋាសវោ ខីយតិ, អបាយគមនីយោ កាមាសវោ ខីយតិ, អបាយគមនីយោ ភវាសវោ ខីយតិ, អបាយគមនីយោ អវិជ្ជាសវោ ខីយតិ។ ឯត្ថេតេ អាសវា ខីយន្តិ។ សកទាគាមិមគ្គេន ឱឡារិកោ កាមាសវោ ខីយតិ, តទេកដ្ឋោ ភវាសវោ ខីយតិ, តទេកដ្ឋោ អវិជ្ជាសវោ ខីយតិ។ ឯត្ថេតេ អាសវា ខីយន្តិ។ អនាគាមិមគ្គេន អនវសេសោ កាមាសវោ ខីយតិ, តទេកដ្ឋោ ភវាសវោ ខីយតិ, តទេកដ្ឋោ អវិជ្ជាសវោ ខីយតិ។ ឯត្ថេតេ អាសវា ខីយន្តិ។ អរហត្តមគ្គេន អនវសេសោ ភវាសវោ ខីយតិ, អនវសេសោ អវិជ្ជាសវោ ខីយតិ។ ឯត្ថេតេ អាសវា ខីយន្តិ។

អព្យាបាទវសេន ...បេ... អាលោកសញ្ញាវសេន... អវិក្ខេបវសេន... ធម្មវវត្ថានវសេន... ញាណវសេន... បាមោជ្ជវសេន... បឋមជ្ឈានវសេន... ទុតិយជ្ឈានវសេន... តតិយជ្ឈានវសេន... ចតុត្ថជ្ឈានវសេន... អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិវសេន... វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិវសេន... អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិវសេន... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិវសេន... បថវីកសិណវសេន... អាបោកសិណវសេន ... តេជោកសិណវសេន... វាយោកសិណវសេន... នីលកសិណវសេន... បីតកសិណវសេន...

លោហិតកសិណវសេន… ឱទាតកសិណវសេន… អាកាសកសិណវសេន… វិញ្ញាណកសិណវសេន… ពុទ្ធានុស្សតិវសេន… ធម្មានុស្សតិវសេន… សង្ឃានុស្សតិវសេន… សីលានុស្សតិវសេន… ចាគានុស្សតិវសេន… ទេវតានុស្សតិវសេន… អានាបានស្សតិវសេន… មរណស្សតិវសេន… កាយគតាសតិវសេន… ឧបសមានុស្សតិវសេន… ឧទ្ធុមាតកសញ្ញាវសេន… វិនីលកសញ្ញាវសេន… វិបុព្ពកសញ្ញាវសេន… វិច្ឆិទ្ទកសញ្ញាវសេន… វិក្ខាយិតកសញ្ញាវសេន… វិក្ខិត្តកសញ្ញាវសេន… ហតវិក្ខិត្តកសញ្ញាវសេន … លោហិតកសញ្ញាវសេន… បុឡុវកសញ្ញាវសេន… អដ្ឋិកសញ្ញាវសេន។

៨១. ទីឃំ អស្សាសវសេន…បេ… ទីឃំ បស្សាសវសេន… រស្សំ អស្សាសវសេន… រស្សំ បស្សាសវសេន… សព្ពកាយបដិសំវេទី អស្សាសវសេន… សព្ពកាយបដិសំវេទី បស្សាសវសេន… បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សាសវសេន… បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ បស្សាសវសេន… បីតិបដិសំវេទី អស្សាសវសេន… បីតិបដិសំវេទី បស្សាសវសេន… សុខបដិសំវេទី អស្សាសវសេន… សុខបដិសំវេទី បស្សាសវសេន… ចិត្តសង្ខារបដិសំវេទី អស្សាសវសេន… ចិត្តសង្ខារបដិសំវេទី បស្សាសវសេន… បស្សម្ភយំ ចិត្តសង្ខារំ អស្សាសវសេន… បស្សម្ភយំ ចិត្តសង្ខារំ បស្សាសវសេន… ចិត្តបដិសំវេទី អស្សាសវសេន… ចិត្តបដិសំវេទី បស្សាសវសេន… អភិប្បមោទយំ ចិត្តំ អស្សាសវសេន… អភិប្បមោទយំ ចិត្តំ បស្សាសវសេន… សមាទហំ ចិត្តំ…បេ… វិមោចយំ ចិត្តំ… អនិច្ចានុបស្សី … វិរាគានុបស្សី… និរោធានុបស្សី… បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សាសវសេន… បដិនិស្សគ្គានុបស្សី បស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ។ តស្ស សមាធិស្ស វសេន ឧប្បជ្ជតិ ញាណំ, តេន ញាណេន អាសវា ខីយន្តិ។ ឥតិ បឋមំ សមថោ, បច្ឆា ញាណំ។ តេន ញាណេន អាសវានំ ខយោ ហោតិ។ តេន វុច្ចតិ – “អវិក្ខេបបរិសុទ្ធត្តា អាសវសមុច្ឆេទេ បញ្ញា អានន្តរិកសមាធិម្ហិ ញាណំ”។

អាសវាតិ កតមេ តេ អាសវា? កាមាសវោ, ភវាសវោ, ទិដ្ឋាសវោ, អវិជ្ជាសវោ។ កត្ថេតេ អាសវា ខីយន្តិ? សោតាបត្តិមគ្គេន អនវសេសោ ទិដ្ឋាសវោ ខីយតិ, អបាយគមនីយោ កាមាសវោ ខីយតិ, អបាយគមនីយោ ភវាសវោ ខីយតិ, អបាយគមនីយោ អវិជ្ជាសវោ ខីយតិ។ ឯត្ថេតេ អាសវា ខីយន្តិ។ សកទាគាមិមគ្គេន ឱឡារិកោ កាមាសវោ ខីយតិ, តទេកដ្ឋោ ភវាសវោ ខីយតិ, តទេកដ្ឋោ អវិជ្ជាសវោ ខីយតិ។ ឯត្ថេតេ អាសវា ខីយន្តិ។ អនាគាមិមគ្គេន អនវសេសោ កាមាសវោ ខីយតិ, តទេកដ្ឋោ ភវាសវោ ខីយតិ, តទេកដ្ឋោ អវិជ្ជាសវោ ខីយតិ។ ឯត្ថេតេ អាសវា ខីយន្តិ។ អរហត្តមគ្គេន អនវសេសោ ភវាសវោ ខីយតិ, អនវសេសោ អវិជ្ជាសវោ ខីយតិ។ ឯត្ថេតេ អាសវា ខីយន្តិ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ , បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “អវិក្ខេបបរិសុទ្ធត្តា អាសវសមុច្ឆេទេ បញ្ញា អានន្តរិកសមាធិម្ហិ ញាណំ”។

អានន្តរិកសមាធិញាណនិទ្ទេសោ ឆត្តិំសតិមោ។

## ៣៧. អរណវិហារញាណនិទ្ទេសោ

៨២. កថំ ទស្សនាធិបតេយ្យំ សន្តោ ច វិហារាធិគមោ បណីតាធិមុត្តតា បញ្ញា អរណវិហារេ ញាណំ? ទស្សនាធិបតេយ្យន្តិ

អនិច្ចានុបស្សនា ទស្សនាធិបតេយ្យំ, ទុក្ខានុបស្សនា ទស្សនាធិបតេយ្យំ, អនត្តានុបស្សនា ទស្សនាធិបតេយ្យំ, រូបេ អនិច្ចានុបស្សនា ទស្សនាធិបតេយ្យំ, រូបេ ទុក្ខានុបស្សនា ទស្សនាធិបតេយ្យំ, រូបេ អនត្តានុបស្សនា ទស្សនាធិបតេយ្យំ; វេទនាយ...បេ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... វិញ្ញាណេ... ចក្ខុស្មិំ...បេ... ជរាមរណេ អនិច្ចានុបស្សនា ទស្សនាធិបតេយ្យំ, ជរាមរណេ ទុក្ខានុបស្សនា ទស្សនាធិបតេយ្យំ, ជរាមរណេ អនត្តានុបស្សនា ទស្សនាធិបតេយ្យំ។

សន្តោ ច វិហារាធិគមោតិ សុញ្ញតោ វិហារោ សន្តោ វិហារាធិគមោ។ អនិមិត្តោ វិហារោ សន្តោ វិហារាធិគមោ។ អប្បណិហិតោ វិហារោ សន្តោ វិហារាធិគមោ។

បណីតាធិមុត្តតាតិ សុញ្ញតេ អធិមុត្តតា បណីតាធិមុត្តតា។ អនិមិត្តេ អធិមុត្តតា បណីតាធិមុត្តតា។ អប្បណិហិតេ អធិមុត្តតា បណីតាធិមុត្តតា។

អរណវិហារោតិ បឋមំ ឈានំ អរណវិហារោ។ ទុតិយំ ឈានំ អរណវិហារោ។ តតិយំ ឈានំ អរណវិហារោ។ ចតុត្ថំ ឈានំ អរណវិហារោ។ អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិ អរណវិហារោ...បេ... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិ អរណវិហារោ។

អរណវិហារោតិ កេនដ្ឋេន អរណវិហារោ? បឋមេន ឈានេន នីវរណេ ហរតីតិ – អរណវិហារោ។ ទុតិយេន ឈានេន វិតក្កវិចារេ ហរតីតិ – អរណវិហារោ។ តតិយេន ឈានេន បីតិំ ហរតីតិ – អរណវិហារោ។ ចតុត្ថេន ឈានេន សុខទុក្ខេ ហរតីតិ – អរណវិហារោ។ អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិយា រូបសញ្ញំ បដិឃសញ្ញំ នានត្តសញ្ញំ ហរតីតិ – អរណវិហារោ។ វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិយា អាកាសានញ្ចាយតនសញ្ញំ ហរតីតិ – អរណវិហារោ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយា វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញំ ហរតីតិ – អរណវិហារោ។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា អាកិញ្ចញ្ញាយតនសញ្ញំ ហរតីតិ – អរណវិហារោ។ អយំ អរណវិហារោ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជានដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “ទស្សនាធិបតេយ្យំ សន្តោ ច វិហារាធិគមោ បណីតាធិមុត្តតា បញ្ញា អរណវិហារេ ញាណំ”។

អរណវិហារញាណនិទ្ទេសោ តេត្តិំសតិមោ។

៣៤។ និរោធសមាបត្តិញាណនិទ្ទេសោ

៨៤។ កថំ ទ្វីហិ ពលេហិ សមន្នាគតត្តា តយោ ច សង្ខារានំ បដិប្បស្សទ្ធិយា សោឡសហិ ញាណចរិយាហិ នវហិ សមាធិចរិយាហិ វសិភាវតា បញ្ញា និរោធសមាបត្តិយា ញាណំ?

ឌ្វិហិពាលេហីតិ ឌ្វេ ពាលានិ – នយឆពាល៍, ចិបស្សតាពាល៍៉ ពតម៌ នយឆពាល៍? នេក្ខម្មចសេត ចិត្តស្សេពក្គតា អចិក្ខេបោ នយឆពាល៍៉ អព្យាបាទចសេត ចិត្តស្សេពក្គតា អចិក្ខេបោ នយឆពាល៍៉ អាលោកសញ្ញាចសេត ចិត្តស្សេពក្គតា អចិក្ខេបោ នយឆពាល៍៉ អចិក្ខេបចសេត ចិត្តស្សេពក្គតា អចិក្ខេបោ នយឆពាល៍...បេ... បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សាសចសេត ចិត្តស្សេពក្គតា អចិក្ខេបោ នយឆពាល៍៉ បដិនិស្សគ្គានុបស្សី បស្សាសចសេត ចិត្តស្សេពក្គតា អចិក្ខេបោ នយឆពាល៍៉

នយឆពាលត្តិ កេនដ្ឋេន នយឆពាល៍? បឋមេន ឈានេន នីវរណេ ន កម្បតីតិ – នយឆពាល៍៉ ទុតិយេន ឈានេន ចិតក្កចិចារេ ន កម្បតីតិ – នយឆពាល៍៉ តតិយេន ឈានេន បីតិយា ន កម្បតីតិ – នយឆពាល៍៉ ចតុត្ថេន ឈានេន សុខទុក្ខេ ន កម្បតីតិ – នយឆពាល៍៉ អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិយា រូបសញ្ញាយ បដិឃសញ្ញាយ នានត្តសញ្ញាយ ន កម្បតីតិ – នយឆពាល៍៉ ចិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិយា អាកាសានញ្ចាយតនសញ្ញាយ ន កម្បតីតិ – នយឆពាល៍៉ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយា ចិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញាយ ន កម្បតីតិ – នយឆពាល៍៉ នេចសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា អាកិញ្ចញ្ញាយតនសញ្ញាយ ន កម្បតីតិ – នយឆពាល៍៉ ឧទ្ធច្ចេ ច ឧទ្ធច្ចសហគតកិលេសេ ច ខន្ធេ ច ន កម្បតិ ន ចលតិ ន ចេធតីតិ – នយឆពាល៍៉ ឥទំ នយឆពាល៍៉

ពតម៌ ចិបស្សតាពាល៍? អនិច្ចានុបស្សនា ចិបស្សតាពាល៍៉ ទុក្ខានុបស្សនា ចិបស្សតាពាល៍៉ អនត្តានុបស្សនា ចិបស្សតាពាល៍៉ និព្ពិទានុបស្សនា ចិបស្សតាពាល៍៉ ចិរាគានុបស្សនា ចិបស្សតាពាល៍ ៉ និរោធានុបស្សនា ចិបស្សតាពាល៍៉ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា ចិបស្សតាពាល៍៉ រូបេ អនិច្ចានុបស្សនា ចិបស្សតាពាល៍ ...បេ... រូបេ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា ចិបស្សតាពាល៍៉ ចេទនាយ...បេ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... ចិញ្ញាណេ... ចក្ខុស្មិំ...បេ... ជរាមរណេ អនិច្ចានុបស្សនា ចិបស្សតាពាល៍...បេ... ជរាមរណេ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា ចិបស្សតាពាល៍៉

ចិបស្សតាពាលត្តិ កេនដ្ឋេន ចិបស្សតាពាល៍? អនិច្ចានុបស្សនាយ និច្ចសញ្ញាយ ន កម្បតីតិ – ចិបស្សតាពាល៍៉ ទុក្ខានុបស្សនាយ សុខសញ្ញាយ ន កម្បតីតិ – ចិបស្សតាពាល៍៉ អនត្តានុបស្សនាយ អត្តសញ្ញាយ ន កម្បតីតិ – ចិបស្សតាពាល៍៉ និព្ពិទានុបស្សនាយ នន្ទិយា ន កម្បតីតិ – ចិបស្សតាពាល៍៉ ចិរាគានុបស្សនាយ រាគេ ន កម្បតីតិ – ចិបស្សតាពាល៍៉ និរោធានុបស្សនាយ សមុទយេ ន កម្បតីតិ – ចិបស្សតាពាល៍៉ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាយ អាទានេ ន កម្បតីតិ – ចិបស្សតាពាល៍៉ អចិជ្ជាយ ច អចិជ្ជា សហគតកិលេសេ ច ខន្ធេ ច ន កម្បតិ ន ចលតិ ន ចេធតីតិ – ចិបស្សតាពាល៍៉ ឥទំ ចិបស្សតាពាល៍៉

តយោ ច សង្ខារានំ បដិប្បស្សទ្ធិយាតិ កតមេសំ តិណ្ណន្នំ សង្ខារានំ បដិប្បស្សទ្ធិយា? ទុតិយំ ឈានំ សមាបន្នស្ស ចិតក្កចិចារា ចចីសង្ខារា បដិប្បស្សទ្ធា ហោន្តិ៉ ចតុត្ថំ ឈានំ សមាបន្នស្ស អស្សាសបស្សាសា កាយសង្ខារា បដិប្បស្សទ្ធា ហោន្តិ៉ សញ្ញាចេទយិតនិរោធំ សមាបន្នស្ស សញ្ញា ច ចេទនា ច ចិត្តសង្ខារា បដិប្បស្សទ្ធា ហោន្តិ៉ ឥមេសំ តិណ្ណន្នំ សង្ខារានំ បដិប្បស្សទ្ធិយា ៉

ប័រៈសោឡសហិ ញាណចរិយាហីតិ កតមាហិ សោឡសហិ ញាណចរិយាហិ? អនិច្ចានុបស្សនា ញាណចរិយា, ទុក្ខានុបស្សនា ញាណចរិយា, អនត្តានុបស្សនា ញាណចរិយា, និព្ពិទានុបស្សនា ញាណចរិយា, ចិរាគានុបស្សនា ញាណចរិយា, និរោធានុបស្សនា

ຎາຓຈຣິຍາ, ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສນາ ຎາຓຈຣິຍາ, ວິວຏ຺ຏານຸປສ຺ສນາ ຎາຓຈຣິຍາ, ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ໂຄ ຎາຓຈຣິຍາ, ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລສມາປຕ຺ຕິ ຎາຓຈຣິຍາ, ສກທາຄາມິມຄ຺ໂຄ ຎາຓຈຣິຍາ, ສກທາຄາມິຜລສມາປຕ຺ຕິ ຎາຓຈຣິຍາ, ອນາຄາມິມຄ຺ໂຄ ຎາຓຈຣິຍາ, ອນາຄາມິຜລສມາປຕ຺ຕິ ຎາຓຈຣິຍາ, ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ໂຄ ຎາຓຈຣິຍາ, ອຣຫຕ຺ຕຜລສມາປຕ຺ຕິ ຎາຓຈຣິຍາ – ອິມາຫິ ໂສຬສຫິ ຎາຓຈຣິຍາຫິ.

໗໘. ນວຫິ ສມາທິຈຣິຍາຫີຕິ ກຕມາຫິ ນວຫິ ສມາທິຈຣິຍາຫິ? ປຐມໍ ຌານໍ ສມາທິຈຣິຍາ, ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ສມາທິຈຣິຍາ, ຕຕິຍໍ ຌານໍ ສມາທິຈຣິຍາ, ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ສມາທິຈຣິຍາ, ອາກາສານຎ຺ຈາຍຕນສມາປຕ຺ຕິ...ເປ... ວິຎ຺ຎາຓຎ຺ຈາຍຕນສມາປຕ຺ຕິ... ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສມາປຕ຺ຕິ... ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສມາປຕ຺ຕິ ສມາທິຈຣິຍາ. ປຐມໍ ຌານໍ ປຏິລາພຕ຺ຖາຍ ວິຕກ຺ໂກ ຈ ວິຈາໂຣ ຈ ປີຕິ ຈ ສຸຂຎ຺ຈ ຈິຕ຺ເຕກຄ຺ຄຕາ ຈ...ເປ... ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສມາປຕ຺ຕິໍ ປຏິລາພຕ຺ຖາຍ ວິຕກ຺ໂກ ຈ ວິຈາໂຣ ຈ ປີຕິ ຈ ສຸຂຎ຺ຈ ຈິຕ຺ເຕກຄ຺ຄຕາ ຈ – ອິມາຫິ ນວຫິ ສມາທິຈຣິຍາຫິ.

ວສີຕິ ປຎ຺ຈ ວສິໂຍ. ອາວຊ຺ຊນວສີ, ສມາປຊ຺ຊນວສີ, ອທິຏ຺ຐານວສີ , ວຸຏ຺ຐານວສີ, ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາວສີ. ປຐມໍ ຌານໍ ຍຕ຺ຖິຈ຺ຉກໍ ຍທິຈ຺ຉກໍ ຍາວຕິຈ຺ຉກໍ ອາວຊ຺ຊຕິ; ອາວຊ຺ຊນາຍ ທນ຺ຘາຍິຕຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ – ອາວຊ຺ຊນວສີ. ປຐມໍ ຌານໍ ຍຕ຺ຖິຈ຺ຉກໍ ຍທິຈ຺ຉກໍ ຍາວຕິຈ຺ຉກໍ ສມາປຊ຺ຊຕິ; ສມາປຊ຺ຊນາຍ ທນ຺ຘາຍິຕຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ – ສມາປຊ຺ຊນວສີ. ປຐມໍ ຌານໍ ຍຕ຺ຖິຈ຺ຉກໍ ຍທິຈ຺ຉກໍ ຍາວຕິຈ຺ຉກໍ ອທິຏ຺ຐາຕິ ; ອທິຏ຺ຐາເນ ທນ຺ຘາຍິຕຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ – ອທິຏ຺ຐານວສີ. ປຐມໍ ຌານໍ ຍຕ຺ຖິຈ຺ຉກໍ ຍທິຈ຺ຉກໍ ຍາວຕິຈ຺ຉກໍ ວຸຏ຺ຐາຕິ; ວຸຏ຺ຐາເນ ທນ຺ຘາຍິຕຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ – ວຸຏ຺ຐານວສີ. ປຐມໍ ຌານໍ ຍຕ຺ຖິຈ຺ຉກໍ ຍທິຈ຺ຉກໍ ຍາວຕິຈ຺ຉກໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ; ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາຍ ທນ຺ຘາຍິຕຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ – ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາວສີ.

ທຸຕິຍໍ ຌານໍ...ເປ... ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສມາປຕ຺ຕິໍ ຍຕ຺ຖິຈ຺ຉກໍ ຍທິຈ຺ຉກໍ ຍາວຕິຈ຺ຉກໍ ອາວຊ຺ຊຕິ; ອາວຊ຺ຊນາຍ ທນ຺ຘາຍິຕຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ – ອາວຊ຺ຊນວສີ. ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສມາປຕ຺ຕິໍ ຍຕ຺ຖິຈ຺ຉກໍ ຍທິຈ຺ຉກໍ ຍາວຕິຈ຺ຉກໍ ສມາປຊ຺ຊຕິ...ເປ... ອທິຏ຺ຐາຕິ... ວຸຏ຺ຐາຕິ... ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ; ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາຍ ທນ຺ຘາຍິຕຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ – ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາວສີ. ອິມາ ປຎ຺ຈ ວສິໂຍ. ຕໍ ຎາຕຏ຺ເຐນ ຎາຓໍ, ປຊານນຏ຺ເຐນ ປຎ຺ຎາ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – "ທ຺ວີຫິ ພເລຫິ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ຕໂຍ ຈ ສງ຺ຂາຣານໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິຍາ ໂສຬສຫິ ຎາຓຈຣິຍາຫິ ນວຫິ ສມາທິຈຣິຍາຫິ ວສີພາວຕາ ປຎ຺ຎາ ນິໂຣທສມາປຕ຺ຕິຍາ ຎາຓໍ".

ນິໂຣທສມາປຕ຺ຕິຎາຓນິທ຺ເທໂສ ສຕ຺ຕຕິໍສຕິໂມ.

໓໘. ປຣິນິພ຺ພານຎາຓນິທ຺ເທໂສ

໗໙. ກຖໍ ສມ຺ປຊານສ຺ສ ປວຕ຺ຕປຣິຍາທາເນ ປຎ຺ຎາ ປຣິນິພ຺ພາເນ ຎາຓໍ? ອິທ ສມ຺ປຊາໂນ ເນກ຺ຂມ຺ເມນ ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ປວຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທິຍຕິ, ອພ຺ຍາປາເທນ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ປວຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທິຍຕິ, ອາໂລກສຎ຺ຎາຍ ຖີນມິທ຺ຘສ຺ສ ປວຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທິຍຕິ, ອວິກ຺ເຂເປນ ອຸທ຺ທຈ຺ຈສ຺ສ ປວຕ຺ຕໍ

បរិយាទិយតិ, ធម្មវវត្ថានេន វិចិកិច្ឆាយ...បេ... ញាណេន អវិជ្ជាយ... បាមោជ្ជេន អរតិយា ... បឋមេន ឈានេន នីវរណានំ បវត្តំ បរិយាទិយតិ...បេ... អរហត្តមគ្គេន សព្ពកិលេសានំ បវត្តំ បរិយាទិយតិ។

អថ វា បន សម្បជានស្ស អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយន្តស្ស ឥទញ្ចេវ ចក្ខុបវត្តំ បរិយាទិយតិ, អញ្ញញ្ច ចក្ខុបវត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ។ ឥទញ្ចេវ សោតបវត្តំ...បេ... ឃានបវត្តំ... ជិវ្ហាបវត្តំ... កាយបវត្តំ... មនោបវត្តំ បរិយាទិយតិ, អញ្ញញ្ច មនោបវត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ។ ឥទំ សម្បជានស្ស បវត្តបរិយាទានេ បញ្ញា បរិនិព្ពានេ ញាណំ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “សម្បជានស្ស បវត្តបរិយាទានេ បញ្ញា បរិនិព្ពានេ ញាណំ”។

បរិនិព្ពានញាណនិទ្ទេសោ បញ្ចតិំសតិមោ។

៣៦។ សមសីសដ្ឋញាណនិទ្ទេសោ

បាឡិ។ កថំ សព្ពធម្មានំ សម្មា សមុច្ឆេទេ និរោធេ ច អនុបដ្ឋានតា បញ្ញា សមសីសដ្ឋេ ញាណំ? សព្ពធម្មានន្តិ – បញ្ចក្ខន្ធា, ទ្វាទសាយតនានិ, អដ្ឋារស ធាតុយោ , កុសលា ធម្មា, អកុសលា ធម្មា, អព្យាកតា ធម្មា, កាមាវចរា ធម្មា, រូបាវចរា ធម្មា, អរូបាវចរា ធម្មា, អបរិយាបន្នា ធម្មា។ សម្មា សមុច្ឆេទេតិ នេក្ខម្មេន កាមច្ឆន្ទំ សម្មា សមុច្ឆិន្ទតិ។ អព្យាបាទេន ព្យាបាទំ សម្មា សមុច្ឆិន្ទតិ។ អាលោកសញ្ញាយ ថិនមិទ្ធំ សម្មា សមុច្ឆិន្ទតិ។ អវិក្ខេបេន ឧទ្ធច្ចំ សម្មា សមុច្ឆិន្ទតិ។ ធម្មវវត្ថានេន វិចិកិច្ឆំ សម្មា សមុច្ឆិន្ទតិ។ ញាណេន អវិជ្ជំ សម្មា សមុច្ឆិន្ទតិ។ បាមោជ្ជេន អរតិំ សម្មា សមុច្ឆិន្ទតិ។ បឋមេន ឈានេន នីវរណេ សម្មា សមុច្ឆិន្ទតិ...បេ... អរហត្តមគ្គេន សព្ពកិលេសេ សម្មា សមុច្ឆិន្ទតិ។

និរោធេតិ នេក្ខម្មេន កាមច្ឆន្ទំ និរោធេតិ។ អព្យាបាទេន ព្យាបាទំ និរោធេតិ។ អាលោកសញ្ញាយ ថិនមិទ្ធំ និរោធេតិ។ អវិក្ខេបេន ឧទ្ធច្ចំ និរោធេតិ។ ធម្មវវត្ថានេន វិចិកិច្ឆំ និរោធេតិ។ ញាណេន អវិជ្ជំ និរោធេតិ។ បាមោជ្ជេន អរតិំ និរោធេតិ។ បឋមេន ឈានេន នីវរណេ និរោធេតិ...បេ... អរហត្តមគ្គេន សព្ពកិលេសេ និរោធេតិ។

អនុបដ្ឋានតាតិ នេក្ខម្មំ បដិលទ្ធស្ស កាមច្ឆន្ទោ ន ឧបដ្ឋាតិ។ អព្យាបាទំ បដិលទ្ធស្ស ព្យាបាទោ ន ឧបដ្ឋាតិ។ អាលោកសញ្ញំ បដិលទ្ធស្ស ថិនមិទ្ធំ ន ឧបដ្ឋាតិ។ អវិក្ខេបំ បដិលទ្ធស្ស ឧទ្ធច្ចំ ន ឧបដ្ឋាតិ។ ធម្មវវត្ថានំ បដិលទ្ធស្ស វិចិកិច្ឆា ន ឧបដ្ឋាតិ។ ញាណំ បដិលទ្ធស្ស អវិជ្ជា ន ឧបដ្ឋាតិ។ បាមោជ្ជំ បដិលទ្ធស្ស អរតិ ន ឧបដ្ឋាតិ។ បឋមំ ឈានំ បដិលទ្ធស្ស នីវរណា ន ឧបដ្ឋហន្តិ...បេ... អរហត្តមគ្គំ បដិលទ្ធស្ស សព្ពកិលេសា ន ឧបដ្ឋហន្តិ។

សមន្តិ កាមច្ឆន្ទស្ស បហីនត្តា នេក្ខម្មំ សមំ។ ព្យាបាទស្ស បហីនត្តា អព្យាបាទោ សមំ។ ថិនមិទ្ធស្ស បហីនត្តា អាលោកសញ្ញា សមំ។ ឧទ្ធច្ចស្ស

បហីគត្តា អចិរក្លូរបិ ឋបំ ចិចិកិច្ឆាយ បហីគត្តា ឍយុចចត្វាត់ ឋបំ អចិជ្ជាយ បហីគត្តា ញាហ៍ ឋបំ អទតិយា បហីគត្តា បិរយាឌ្ចុ ឋបំ ឝីចរហាត់ បហីគត្តា បឍយំ ឈរាត់ ឋបំ...រប... ឋប្ពាកិរលឋាត់ បហីគត្តា អរទហគ្គយរក្កា ឋបំ

ឋីឋគ្គិ រតរឋ ឋីឋាតិ – បលិរនាឍឋីឋប្ចា តញ្ហា, ចិតិតគ្គតឋីឋប្ចា យារតា, បរាយាឋឋីឋប្ចា ឌិដ្ឋិ, ចិរក្លូបឋីឋប្ចា ក្រុទ្ធុំ, ឋំកិរលឋឋីឋប្ចា អចិជ្ជា, អឍិរយាក្លូឋីឋប្ចា ឋទ្ធា, បក្កហឋីឋប្ចា ចិរិយំ, ក្របដ្ឋានឋីឋប្ចា ឋតិ, អចិរក្លូបឋីឋប្ចា ឋយាធិ, ឍឃ្សូតឋីឋប្ចា បញ្ញា, បចគ្គឋីឋប្ចា ឌីចិតិគ្រ្កិយំ, រកាចរឋីឋប្ចា ចិរយារក្លូ, ឋប្ពារឋីឋប្ចា តិររារឍា ។ តំ ញាតរដ្ឋេត ញាហ៍, បឌាតតរដ្ឋេត បញ្ញា ។ រតត ទុច្ចតិ –
“ឋប្ពាឍយុាត់ ឋយុា ឋយុរទ្ធរឍ តិររារឍ ច អតុបដ្ឋានតា បញ្ញា ឋយឋីឋរដ្ឋេ ញាហ៍” ។

ឋយឋីឋរដ្ឋញាហាតិរទ្ធរឋា លត្តិឋតិរយា ។

៦លិ ។ ឋរល្លូលដ្ឋញាហាតិរទ្ធរឋា

ប័ប័ ៣ធំ បុតុតាតរគ្គកគ្គរតឌបរិយាឍារត បញ្ញា ឋរល្លូលរដ្ឋេ [បុតុតាតរគ្គកគ្គរតឌបរិយាឍារត (៣។)] ញាហ៍? បុតុតិ – រារកា បុតុ, រឍារឋា បុតុ, រយារហា បុតុ, រកាឍាឍា...រប... ក្របតារហា... យរក្លា... បត្បអារឋា... ត្តាឃ្សា... យត្ថរិយំ... យាឃា... ឋារតឃ្សំ... ឍយុគ្គា... ឋារយុគ្គា... យារតា... អតិយារតា... យរឍា... បយារឍា... ឋរព្វា កិរលឋា... ឋរព្វា ទុច្ចរិតា... ឋរព្វា អភិឋប្ពារា... ឋរព្វា កចកាយិកយុា ។

តាតរគ្គកគ្គគ្គិ កាយត្ថរគ្គា តាតគ្គំ, រតក្លូយុំ ៦កាគ្គំ ។ ញ្យាបិរឍា តាតគ្គំ, អញ្យាបិរឍា ៦កាគ្គំ ។ ចិតយិទ្ធំ តាតគ្គំ, អារលិកឋប្ពា ៦កាគ្គំ ។ ក្រុទ្ធុំ តាតគ្គំ, អចិរក្លូរបិ ៦កាគ្គំ ។ ចិចិកិច្ឆា តាតគ្គំ, ឍយុចចត្វាត់ ៦កាគ្គំ ។ អចិជ្ជា តាតគ្គំ, ញាហ៍ ៦កាគ្គំ ។ អទតិ តាតគ្គំ, បិរយាឌ្ចុ ៦កាគ្គំ ។ ឝីចរហា តាតគ្គំ, បឍយំ ឈរាត់ ៦កាគ្គំ...រប... ឋរព្វា កិរលឋា តាតគ្គំ, អរទហគ្គយរក្កា ៦កាគ្គំ ។

រតរឌាតិ បញ្ចា រតឌា – ចរហារតរឌា, ក្យហារតរឌា, បញ្ញារតរឌា, បុញ្ញារតរឌា, ឍយុរតរឌា ។ ចរហារតរឌត រតឌិតគ្គា ទុឃ្សីល្យរតឌំ បរិយាឌិយតិ ។ ក្យហារតរឌត រតឌិតគ្គា អក្យហារតឌំ បរិយាឌិយតិ ។ បញ្ញារតរឌត រតឌិតគ្គា ទុប្បញ្ញារតឌំ បរិយាឌិយតិ ។ បុញ្ញារតរឌត រតឌិតគ្គា អបុញ្ញារតឌំ បរិយាឌិយតិ ។ ឍយុរតរឌត រតឌិតគ្គា អឍយុរតឌំ បរិយាឌិយតិ ។

ឋរល្លូរលាតិ កាយត្ថរគ្គា អឋរល្លូរលា, រតក្លូយុំ ឋរល្លូរលា ។ ញ្យាបិរឍា អឋរល្លូរលា, អញ្យាបិរឍា ឋរល្លូរលា ។ ចិតយិទ្ធំ អឋរល្លូរលា, អារលិកឋប្ពា ឋរល្លូរលា ។ ក្រុទ្ធុំ អឋរល្លូរលា, អចិរក្លូរបិ ឋរល្លូរលា ។ ចិចិកិច្ឆា អឋរល្លូរលា, ឍយុចចត្វាត់ ឋរល្លូរលា ។ អចិជ្ជា អឋរល្លូរលា, ញាហ៍ ឋរល្លូរលា ។ អទតិ អឋរល្លូរលា, បិរយាឌ្ចុ ឋរល្លូរលា ។ ឝីចរហា អឋរល្លូរលា, បឍយំ ឈរាត់ ឋរល្លូរលា...រប... ឋប្ពាកិរលឋា អឋរល្លូរលា, អរទហគ្គយរក្កា ឋរល្លូរលា ។ តំ ញាតរដ្ឋេត ញាហ៍, បឌាតតរដ្ឋេត បញ្ញា ។ រតត ទុច្ចតិ –
“បុតុតាតគ្គរតឌបរិយាឍារត បញ្ញា ឋរល្លូលរដ្ឋេ ញាហ៍” ។

ឋេល្លពដ្ឋោណាភិខ្កេឋោ ឋត្តតិឋតិយោ៉

## ១ឋ៉៉ ឌិរិយារម្ភណាណាភិខ្កេឋោ

ឋ៤៉ ពថំ អឋល្លិតត្តបហិតត្តបក្កហខ្លេ បត្ថា ឌិរិយារម្ភ ណាណំ? អត្សប្បុត្តាត់ បាបកាត់ អក្សលាត់ ឆម្មាត់ អត្សប្បាទាយ អឋល្លិតត្តបហិតត្តបក្កហខ្លេ បត្ថា ឌិរិយារម្ភ ណាណំ៉ ខ្លប្បត្តាត់ បាបកាត់ អក្សលាត់ ឆម្មាត់ បហាតាយ អឋល្លិតត្តបហិតត្តបក្កហខ្លេ បត្ថា ឌិរិយារម្ភ ណាណំ៉ អត្សប្បុត្តាត់ ក្សលាត់ ឆម្មាត់ ខ្លប្បាទាយ អឋល្លិតត្តបហិតត្តបក្កហខ្លេ បត្ថា ឌិរិយារម្ភ ណាណំ៉ ខ្លប្បត្តាត់ ក្សលាត់ ឆម្មាត់ ឌិតិយា អឋម្មោឋាយ ភិយ្យោភាចាយ ចេបុល្លាយ ភាចតាយ បារិបូរិយា អឋល្លិតត្តបហិតត្តបក្កហខ្លេ បត្ថា ឌិរិយារម្ភ ណាណំ៉

អត្សប្បុត្តស្ស កាមច្ឆត្តស្ស អត្សប្បាទាយ អឋល្លិតត្តបហិតត្តបក្កហខ្លេ បត្ថា ឌិរិយារម្ភ ណាណំ៉ ខ្លប្បត្តស្ស កាមច្ឆត្តស្ស បហាតាយ អឋល្លិតត្តបហិតត្តបក្កហខ្លេ បត្ថា ឌិរិយារម្ភ ណាណំ៉ អត្សប្បុត្តស្ស តេក្ខម្មស្ស ខ្លប្បាទាយ អឋល្លិតត្តបហិតត្តបក្កហខ្លេ បត្ថា ឌិរិយារម្ភ ណាណំ៉ ខ្លប្បត្តស្ស តេក្ខម្មស្ស ឌិតិយា អឋម្មោឋាយ ភិយ្យោភាចាយ ចេបុល្លាយ ភាចតាយ បារិបូរិយា អឋល្លិតត្តបហិតត្តបក្កហខ្លេ បត្ថា ឌិរិយារម្ភ ណាណំ...បេ...៉

អត្សប្បុត្តាត់ ឋត្តកិលេឋាត់ អត្សប្បាទាយ អឋល្លិតត្តបហិតត្តបក្កហខ្លេ បត្ថា ឌិរិយារម្ភ ណាណំ៉ ខ្លប្បត្តាត់ ឋត្តកិលេឋាត់ បហាតាយ អឋល្លិតត្តបហិតត្តបក្កហខ្លេ បត្ថា ឌិរិយារម្ភ ណាណំ...បេ... អត្សប្បុត្តស្ស អរហត្តមក្កស្ស ខ្លប្បាទាយ អឋល្លិតត្តបហិតត្តបក្កហខ្លេ បត្ថា ឌិរិយារម្ភ ណាណំ៉ ខ្លប្បត្តស្ស អរហត្តមក្កស្ស ឌិតិយា អឋម្មោឋាយ ភិយ្យោភាចាយ ចេបុល្លាយ ភាចតាយ បារិបូរិយា អឋល្លិតត្តបហិតត្តបក្កហខ្លេ បត្ថា ឌិរិយារម្ភ ណាណំ៉ តំ ណាតខ្លេត ណាណំ, បជាតតខ្លេត បត្ថា៉ តេត ចុច្ចតិ –
“អឋល្លិតត្តបហិតត្តបក្កហខ្លេ បត្ថា ឌិរិយារម្ភ ណាណំ”៉

ឌិរិយារម្ភណាណាភិខ្កេឋោ អដ្ឋតិឋតិយោ៉

## ១៤៉ អត្ថឋត្តស្សតណាណាភិខ្កេឋោ

៤០៉ ពថំ តាតាឆម្មប្បកាឋតតា បត្ថា អត្ថឋត្តស្សតេ ណាណំ? តាតាឆម្មាតិ បច្ចក្ខត្ថា, ខ្លាឋាយតតាតិ, អដ្ឋារឋ ធាតុយោ, ក្សលា ឆម្មា, អក្សលា ឆម្មា, អព្យាកតា ឆម្មា, កាមាចចរា ឆម្មា, រូបាចចរា ឆម្មា, អរូបាចចរា ឆម្មា, អបរិយាបត្តា ឆម្មា៉

ᨷᨠᩣᩈᨶᨲᩣᨲᩥ ᩁᩪᨷᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᨷᨠᩣᩈᩮᨲᩥ, ᩁᩪᨷᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨷᨠᩣᩈᩮᨲᩥ, ᩁᩪᨷᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨷᨠᩣᩈᩮᨲᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩴ...ᨷᩮ... ᩈᨬ᩠ᨬᩴ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ... ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ...ᨷᩮ... ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᨷᨠᩣᩈᩮᨲᩥ, ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨷᨠᩣᩈᩮᨲᩥ, ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨷᨠᩣᩈᩮᨲᩥ᪨

ᩋᨲ᩠ᨳᩈᨶ᩠ᨴᩔᨶᩮᨲᩥ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨷᨩᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨶ᩠ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᩴ ᨷᨩᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨶ᩠ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨳᩥᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᨷᨩᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩈᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨶ᩠ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᩴ ᨷᨩᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨶ᩠ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩴ ᨷᨩᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨶ᩠ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩴ ᨷᨩᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨬᩣᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨶ᩠ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩋᩁᨲᩥᩴ ᨷᨩᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨶ᩠ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨶᩦᩅᩁᨱᩮ ᨷᨩᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨶ᩠ᨴᩔᩮᨲᩥ ...ᨷᩮ... ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᨷᨩᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨶ᩠ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ, ᨷᨩᩣᨶᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – “ᨶᩣᨶᩣᨵᨾ᩠ᨾᨷᨠᩣᩈᨶᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᨶ᩠ᨴᩔᨶᩮ ᨬᩣᨱᩴ”᪨

ᩋᨲ᩠ᨳᩈᨶ᩠ᨴᩔᨶᨬᩣᨱᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨

## ᪃᪀᪨ ᨴᩔᨶᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨬᩣᨱᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪈᪁᪨ ᨠᨳᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩑᨠᩈᨦ᩠ᨣᩉᨲᩣᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮᨠᨲ᩠ᨲᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨴᩔᨶᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨬᩣᨱᩴ? ᩈᨻ᩠ᨻᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣ...ᨷᩮ... ᩋᨷᩁᩥᨿᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ᪨

ᩑᨠᩈᨦ᩠ᨣᩉᨲᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᩉᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩑᨠᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ᪨ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᩈᨧ᩠ᨧᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᩋᨽᩥᨩᩣᨶᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᨷᩁᩥᨩᩣᨶᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᨵᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᨵᩣᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᨹᩩᩈᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᨭ᩠ᨮᩮᨶ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᩉᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩑᨠᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ᪨

ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮᨠᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ...ᨷᩮ... ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩮᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨷᩉᩣᨶᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨽᩣᩅᨶᩣᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨

ᨴᩔᨶᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩦᨲᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨴᩔᨶᩴ ᩅᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ; ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨴᩔᨶᩴ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ᪨ ᩈᨠᨴᩣᨣᩤᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨴᩔᨶᩴ ᩅᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ; ᩈᨠᨴᩣᨣᩤᨾᩥᨹᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨴᩔᨶᩴ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ᪨ ᩋᨶᩣᨣᩤᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨴᩔᨶᩴ ᩅᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ; ᩋᨶᩣᨣᩤᨾᩥᨹᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨴᩔᨶᩴ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ᪨ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨴᩔᨶᩴ ᩅᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ; ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨴᩔᨶᩴ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ᪨ ᨲᩴ ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ, ᨷᨩᩣᨶᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – “ᩈᨻ᩠ᨻᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩑᨠᩈᨦ᩠ᨣᩉᨲᩣᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮᨠᨲ᩠ᨲᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨴᩔᨶᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨬᩣᨱᩴ”᪨

ᨴᩔᨶᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨬᩣᨱᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᨾᩮᩣ᪨

## ᪄᪁᪨ ᨡᨶ᩠ᨲᩥᨬᩣᨱᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪈᪂᪨ ᨠᨳᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨡᨶ᩠ᨲᩥᨬᩣᨱᩴ? ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩴ , ᩁᩪᨸᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩴ, ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩴ᪨ ᨿᩴ ᨿᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᨲᩴ ᨡᨾᨲᩦᨲᩥ – ᩅᩥᨴᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨡᨶ᩠ᨲᩥᨬᩣᨱᩴ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣ…ᨸᩮ… ᩈᨬ᩠ᨬᩣ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ… ᨧᨠ᩠ᨡᩩ…ᨸᩮ… ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩴ, ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩴ, ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩴ᪨ ᨿᩴ ᨿᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᨲᩴ ᨡᨾᨲᩦᨲᩥ – ᩅᩥᨴᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨡᨶ᩠ᨲᩥᨬᩣᨱᩴ᪨ ᨲᩴ ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ, ᨸᨩᩣᨶᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – “ᩅᩥᨴᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨡᨶ᩠ᨲᩥᨬᩣᨱᩴ”᪨

ᨡᨶ᩠ᨲᩥᨬᩣᨱᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩑᨠᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᨾᩮᩣ᪨

## ᪄᪂᪨ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩣᩉᨱᨬᩣᨱᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪈᪃᪨ ᨠᨳᩴ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩣᩉᨱᩮ ᨬᩣᨱᩴ? ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᨹᩩᩈᨲᩥ, ᩁᩪᨸᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨹᩩᩈᨲᩥ, ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨹᩩᩈᨲᩥ᪨ ᨿᩴ ᨿᩴ ᨹᩩᩈᨲᩥ ᨲᩴ ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩣᩉᨲᩦᨲᩥ – ᨹᩩᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩣᩉᨱᩮ ᨬᩣᨱᩴ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩴ…ᨸᩮ… ᩈᨬ᩠ᨬᩴ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ… ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ…ᨸᩮ… ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᨹᩩᩈᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨹᩩᩈᨲᩥ, ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨹᩩᩈᨲᩥ᪨ ᨿᩴ ᨿᩴ ᨹᩩᩈᨲᩥ ᨲᩴ ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩣᩉᨲᩦᨲᩥ – ᨹᩩᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩣᩉᨱᩮ ᨬᩣᨱᩴ᪨ ᨲᩴ ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ, ᨸᨩᩣᨶᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – “ᨹᩩᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩣᩉᨱᩮ ᨬᩣᨱᩴ”᪨

ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩣᩉᨱᨬᩣᨱᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩮᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᨾᩮᩣ᪨

## ᪄᪃᪨ ᨸᨴᩮᩈᩅᩥᩉᩣᩁᨬᩣᨱᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪈᪄᪨ ᨠᨳᩴ ᩈᨾᩮᩣᨴᩉᨶᩮ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᨴᩮᩈᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨬᩣᨱᩴ? ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩪᨸᩈᨾᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩪᨸᩈᨾᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ᪨ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩅᩪᨸᩈᨾᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩅᩪᨸᩈᨾᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ…ᨸᩮ… ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩅᩪᨸᩈᨾᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩅᩪᨸᩈᨾᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ᪨ ᨨᨶ᩠ᨴᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ, ᨨᨶ᩠ᨴᩅᩪᨸᩈᨾᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ᪨ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ, ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩪᨸᩈᨾᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩪᨸᩈᨾᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲᩴ᪨

លេក្ខា ច អច្បបឃេត្តា ហោតិ, ចិតេក្កា ច អច្បបឃេត្តា ហោតិ, បញ្ញា ច អច្បបឃត្តា ហោតិ, តប្បច្ចយាបិ ចេឆឃិតំ។ លេក្ខា ច ច្បបឃេត្តា ហោតិ, ចិតេក្កា ច អច្បបឃេត្តា ហោតិ, បញ្ញា ច អច្បបឃត្តា ហោតិ, តប្បច្ចយាបិ ចេឆឃិតំ។ លេក្ខា ច ច្បបឃេត្តា ហោតិ, ចិតេក្កា ច ច្បបឃេត្តា ហោតិ, បញ្ញា ច អច្បបឃត្តា ហោតិ, តប្បច្ចយាបិ ចេឆឃិតំ។ លេក្ខា ច ច្បបឃេត្តា ហោតិ, ចិតេក្កា ច ច្បបឃេត្តា ហោតិ, បញ្ញា ច ច្បបឃត្តា ហោតិ, តប្បច្ចយាបិ ចេឆឃិតំ។ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អត្ថិ អាឃចំ, តស្មិំបិ ឋានេ អនុប្បេត្តា តប្បច្ចយាបិ ចេឆឃិតំ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន ចុច្ចតិ – “ឃេយោឆហេន បញ្ញា បចេឃចិហារេ ញាណំ”។

បចេឃចិហារញាណនិទ្ទេសោ ចេចត្តាលីឃេយោ។

៣៣-៣៨។ លចិចដ្ដញាណនិទ្ទេសា

៨៥។ កធំ អធិបតត្តា បញ្ញា បញ្ញាចិចដ្ឋ ញាណំ? សេក្ខន្ទ្រិយាធិបតត្តា បញ្ញា កាមច្ឆន្ទតោ បញ្ញាឃ ចិចដ្ឋតីតិ – អធិបតត្តា បញ្ញា បញ្ញាចិចដ្ឋ ញាណំ។ អព្យាបាទាធិបតត្តា បញ្ញា ព្យាបាទតោ បញ្ញាឃ ចិចដ្ឋតីតិ – អធិបតត្តា បញ្ញា បញ្ញាចិចដ្ឋ ញាណំ។ អាលោកសញ្ញាធិបតត្តា បញ្ញា ថិនមិទ្ធតោ បញ្ញាឃ ចិចដ្ឋតីតិ – អធិបតត្តា បញ្ញា បញ្ញាចិចដ្ឋ ញាណំ។ អចិក្ខេបាធិបតត្តា បញ្ញា ឧទ្ធច្ចតោ បញ្ញាឃ ចិចដ្ឋតីតិ – អធិបតត្តា បញ្ញា បញ្ញាចិចដ្ឋ ញាណំ។ ធម្មចចត្ថានាធិបតត្តា បញ្ញា ចិចិកិច្ឆាឃ បញ្ញាឃ ចិចដ្ឋតីតិ – អធិបតត្តា បញ្ញា បញ្ញាចិចដ្ឋ ញាណំ។ ញាណាធិបតត្តា បញ្ញា អចិជ្ជាឃ បញ្ញាឃ ចិចដ្ឋតីតិ – អធិបតត្តា បញ្ញា បញ្ញាចិចដ្ឋ ញាណំ។ បាមោជ្ជាធិបតត្តា បញ្ញា អរតិយា បញ្ញាឃ ចិចដ្ឋតីតិ – អធិបតត្តា បញ្ញា បញ្ញាចិចដ្ឋ ញាណំ។ បឋមជ្ឈានាធិបតត្តា បញ្ញា និចរណេហិ បញ្ញាឃ ចិចដ្ឋតីតិ – អធិបតត្តា បញ្ញា បញ្ញាចិចដ្ឋ ញាណំ...បេ... អរហត្តមគ្គាធិបតត្តា បញ្ញា បព្វកិលេសេហិ បញ្ញាឃ ចិចដ្ឋតីតិ – អធិបតត្តា បញ្ញា បញ្ញាចិចដ្ឋ ញាណំ ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន ចុច្ចតិ – “អធិបតត្តា បញ្ញា បញ្ញាចិចដ្ឋ ញាណំ”។

៨៩។ កធំ នានត្តេ បញ្ញា ចេតោចិចដ្ឋ ញាណំ? កាមច្ឆន្ទោ នានត្តំ, សេក្ខម្មំ ឯកត្តំ។ សេក្ខម្មេកត្តំ ចេតយតោ កាមច្ឆន្ទតោ ចិត្តំ ចិចដ្ឋតីតិ – នានត្តេ បញ្ញា ចេតោចិចដ្ឋ ញាណំ។ ព្យាបាទោ នានត្តំ, អព្យាបាទោ ឯកត្តំ។ អព្យាបាទេកត្តំ ចេតយតោ ព្យាបាទតោ ចិត្តំ ចិចដ្ឋតីតិ – នានត្តេ បញ្ញា ចេតោចិចដ្ឋ ញាណំ។ ថិនមិទ្ធំ នានត្តំ, អាលោកសញ្ញា ឯកត្តំ។ អាលោកសញ្ញេកត្តំ ចេតយតោ ថិនមិទ្ធតោ ចិត្តំ ចិចដ្ឋតីតិ – នានត្តេ បញ្ញា ចេតោចិចដ្ឋ ញាណំ...បេ... បព្វកិលេសា នានត្តំ, អរហត្តមគ្គោ ឯកត្តំ។ អរហត្តមគ្គេកត្តំ ចេតយតោ បព្វកិលេសេហិ ចិត្តំ ចិចដ្ឋតីតិ – នានត្តេ បញ្ញា ចេតោចិចដ្ឋ ញាណំ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន ចុច្ចតិ – “នានត្តេ បញ្ញា ចេតោចិចដ្ឋ ញាណំ”។

៨៧។ កធំ អធិដ្ឋានេ បញ្ញា ចិត្តចិចដ្ឋ ញាណំ? កាមច្ឆន្ទំ បជហន្តោ សេក្ខម្មចសេន ចិត្តំ អធិដ្ឋាតីតិ – អធិដ្ឋានេ បញ្ញា ចិត្តចិចដ្ឋ

ញាណំ។ ព្យាបាទំ បជហន្តោ អព្យាបាទវសេន ចិត្តំ អធិដ្ឋាតីតិ – អធិដ្ឋានេ បញ្ញា ចិត្តវិវដ្ដេ ញាណំ។ ថិនមិទ្ធំ បជហន្តោ អាលោកសញ្ញាវសេន ចិត្តំ អធិដ្ឋាតីតិ – អធិដ្ឋានេ បញ្ញា ចិត្តវិវដ្ដេ ញាណំ…បេ… សព្ពកិលេសេ បជហន្តោ អរហត្តមគ្គវសេន ចិត្តំ អធិដ្ឋាតីតិ – អធិដ្ឋានេ បញ្ញា ចិត្តវិវដ្ដេ ញាណំ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “អធិដ្ឋានេ បញ្ញា ចិត្តវិវដ្ដេ ញាណំ”។

៩៨។ កថំ សុញ្ញតេ បញ្ញា ញាណវិវដ្ដេ ញាណំ? “ចក្ខុ សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា និច្ចេន វា ធុវេន វា សស្សតេន វា អវិបរិណាមធម្មេន វា”តិ យថាភូតំ ជានតោ [បជានតោ (ស្យា។)] បស្សតោ ចក្ខាភិនិវេសតោ [កាយាភិនិវេសតោ (ស្យា។) អដ្ឋកថា ឱលោកេតព្ពា] ញាណំ វិវដ្ដតីតិ – សុញ្ញតេ បញ្ញា ញាណវិវដ្ដេ ញាណំ។ “សោតំ សុញ្ញំ…បេ… ឃានំ សុញ្ញំ… ជិវ្ហា សុញ្ញា… កាយោ សុញ្ញោ… មនោ សុញ្ញោ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា និច្ចេន វា ធុវេន វា សស្សតេន វា អវិបរិណាមធម្មេន វា”តិ យថាភូតំ ជានតោ បស្សតោ មនាភិនិវេសតោ ញាណំ វិវដ្ដតីតិ – សុញ្ញតេ បញ្ញា ញាណវិវដ្ដេ ញាណំ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “សុញ្ញតេ បញ្ញា ញាណវិវដ្ដេ ញាណំ”។

៩៩។ កថំ វោសគ្គេ បញ្ញា វិមោក្ខវិវដ្ដេ ញាណំ? នេក្ខម្មេន កាមច្ឆន្ទំ វោសជ្ជតីតិ – វោសគ្គេ បញ្ញា វិមោក្ខវិវដ្ដេ ញាណំ។ អព្យាបាទេន ព្យាបាទំ វោសជ្ជតីតិ – វោសគ្គេ បញ្ញា វិមោក្ខវិវដ្ដេ ញាណំ។ អាលោកសញ្ញាយ ថិនមិទ្ធំ វោសជ្ជតីតិ – វោសគ្គេ បញ្ញា វិមោក្ខវិវដ្ដេ ញាណំ។ អវិក្ខេបេន ឧទ្ធច្ចំ វោសជ្ជតីតិ – វោសគ្គេ បញ្ញា វិមោក្ខវិវដ្ដេ ញាណំ។ ធម្មវវត្ថានេន វិចិកិច្ឆំ វោសជ្ជតីតិ – វោសគ្គេ បញ្ញា វិមោក្ខវិវដ្ដេ ញាណំ…បេ… អរហត្តមគ្គេន សព្ពកិលេសេ វោសជ្ជតីតិ – វោសគ្គេ បញ្ញា វិមោក្ខវិវដ្ដេ ញាណំ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “វោសគ្គេ បញ្ញា វិមោក្ខវិវដ្ដេ ញាណំ”។

១០០។ កថំ តថដ្ឋេ បញ្ញា សច្ចវិវដ្ដេ ញាណំ? ទុក្ខស្ស បីឡនដ្ឋំ សង្ខតដ្ឋំ សន្តាបដ្ឋំ វិបរិណាមដ្ឋំ បរិជានន្តោ វិវដ្ដតីតិ – តថដ្ឋេ បញ្ញា សច្ចវិវដ្ដេ ញាណំ។ សមុទយស្ស អាយូហនដ្ឋំ និទានដ្ឋំ សញ្ញោគដ្ឋំ បលិពោធដ្ឋំ បជហន្តោ វិវដ្ដតីតិ – តថដ្ឋេ បញ្ញា សច្ចវិវដ្ដេ ញាណំ។ និរោធស្ស និស្សរណដ្ឋំ វិវេកដ្ឋំ អសង្ខតដ្ឋំ អមតដ្ឋំ សច្ឆិករោន្តោ វិវដ្ដតីតិ – តថដ្ឋេ បញ្ញា សច្ចវិវដ្ដេ ញាណំ។ មគ្គស្ស និយ្យានដ្ឋំ ហេតុដ្ឋំ ទស្សនដ្ឋំ អាធិបតេយ្យដ្ឋំ ភាវេន្តោ វិវដ្ដតីតិ – តថដ្ឋេ បញ្ញា សច្ចវិវដ្ដេ ញាណំ។

សញ្ញាវិវដ្ដោ, ចេតោវិវដ្ដោ, ចិត្តវិវដ្ដោ, ញាណវិវដ្ដោ, វិមោក្ខវិវដ្ដោ , សច្ចវិវដ្ដោ។ សញ្ជានន្តោ វិវដ្ដតីតិ – សញ្ញាវិវដ្ដោ។ ចេតយន្តោ វិវដ្ដតីតិ – ចេតោវិវដ្ដោ។ វិជានន្តោ វិវដ្ដតីតិ – ចិត្តវិវដ្ដោ។ ញាណំ ករោន្តោ វិវដ្ដតីតិ – ញាណវិវដ្ដោ។ វោសជ្ជន្តោ វិវដ្ដតីតិ – វិមោក្ខវិវដ្ដោ។ តថដ្ឋេ វិវដ្ដតីតិ – សច្ចវិវដ្ដោ។

យត្ថ សញ្ញាវិវដ្ដោ, តត្ថ ចេតោវិវដ្ដោ។ យត្ថ ចេតោវិវដ្ដោ, តត្ថ សញ្ញាវិវដ្ដោ។ យត្ថ សញ្ញាវិវដ្ដោ ចេតោវិវដ្ដោ តត្ថ ចិត្តវិវដ្ដោ។ យត្ថ ចិត្តវិវដ្ដោ, តត្ថ សញ្ញាវិវដ្ដោ ចេតោវិវដ្ដោ។ យត្ថ សញ្ញាវិវដ្ដោ ចេតោវិវដ្ដោ ចិត្តវិវដ្ដោ, តត្ថ

ញាណវិវដ្ដោ។ យត្ថ ញាណវិវដ្ដោ, តត្ថ សញ្ញាវិវដ្ដោ ចេតោវិវដ្ដោ ចិត្តវិវដ្ដោ។ យត្ថ សញ្ញាវិវដ្ដោ ចេតោវិវដ្ដោ ចិត្តវិវដ្ដោ ញាណវិវដ្ដោ, តត្ថ វិមោក្ខវិវដ្ដោ។ យត្ថ វិមោក្ខវិវដ្ដោ, តត្ថ សញ្ញាវិវដ្ដោ ចេតោវិវដ្ដោ ចិត្តវិវដ្ដោ ញាណវិវដ្ដោ។ យត្ថ សញ្ញាវិវដ្ដោ ចេតោវិវដ្ដោ ចិត្តវិវដ្ដោ ញាណវិវដ្ដោ វិមោក្ខវិវដ្ដោ, តត្ថ សច្ចវិវដ្ដោ។ យត្ថ សច្ចវិវដ្ដោ, តត្ថ សញ្ញាវិវដ្ដោ ចេតោវិវដ្ដោ ចិត្តវិវដ្ដោ ញាណវិវដ្ដោ វិមោក្ខវិវដ្ដោ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ , បជានដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – "តថដ្ឋេ បញ្ញា សច្ចវិវដ្ដេ ញាណំ"។

លវិវដ្ដញាណនិទ្ទេសោ ឆចត្តាលីសមោ។

## ៥០។ ឥទ្ធិវិធញាណនិទ្ទេសោ

១០១។ កថំ កាយម្បិ ចិត្តម្បិ ឯកវវត្ថានតា សុខសញ្ញញ្ច លហុសញ្ញញ្ច អធិដ្ឋានវសេន ឥជ្ឈនដ្ឋេ បញ្ញា ឥទ្ធិវិធេ ញាណំ? ឥធ ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីរិយសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, ចិត្តសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ។ សោ ឥមេសុ ចតូសុ ឥទ្ធិបាទេសុ ចិត្តំ បរិភាវេតិ បរិទមេតិ, មុទុំ ករោតិ កម្មនិយំ។ សោ ឥមេសុ ចតូសុ ឥទ្ធិបាទេសុ ចិត្តំ បរិភាវេត្វា បរិទមេត្វា មុទុំ ករិត្វា កម្មនិយំ កាយម្បិ ចិត្តេ សមោទហតិ, ចិត្តម្បិ កាយេ សមោទហតិ, កាយវសេន ចិត្តំ បរិណាមេតិ, ចិត្តវសេន កាយំ បរិណាមេតិ, កាយវសេន ចិត្តំ អធិដ្ឋាតិ, ចិត្តវសេន កាយំ អធិដ្ឋាតិ; កាយវសេន ចិត្តំ បរិណាមេត្វា ចិត្តវសេន កាយំ បរិណាមេត្វា កាយវសេន ចិត្តំ អធិដ្ឋហិត្វា ចិត្តវសេន កាយំ អធិដ្ឋហិត្វា សុខសញ្ញញ្ច លហុសញ្ញញ្ច កាយេ ឱក្កមិត្វា វិហរតិ។ សោ តថាភាវិតេន ចិត្តេន បរិសុទ្ធេន បរិយោទាតេន ឥទ្ធិវិធញាណាយ ចិត្តំ អភិនីហរតិ អភិនិន្នាមេតិ។ សោ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតិ។

១០២។ ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ, ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោតិ; អាវិភាវំ តិរោភាវំ; តិរោកុដ្ដំ [តិរោកុឌ្ឌំ (ស្យា។)] តិរោបាការំ តិរោបព្ពតំ អសជ្ជមានោ គច្ឆតិ, សេយ្យថាបិ អាកាសេ; បថវិយាបិ ឧម្មុជ្ជនិមុជ្ជំ ករោតិ, សេយ្យថាបិ ឧទកេ; ឧទកេបិ អភិជ្ជមានេ គច្ឆតិ, សេយ្យថាបិ បថវិយំ ; អាកាសេបិ បល្លង្កេន កមតិ [ចង្កមតិ (ស្យា។) ទី។ និ។ ១។២២៤ បស្សិតព្ពា] សេយ្យថាបិ បក្ខី សកុណោ; ឥមេបិ ចន្ទិមសូរិយេ ឯវំមហិទ្ធិកេ ឯវំមហានុភាវេ បាណិនា បរាមសតិ [បរិមសតិ (ស្យា។)] បរិមជ្ជតិ; យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេតិ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជានដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – "កាយម្បិ ចិត្តម្បិ ឯកវវត្ថានតា សុខសញ្ញញ្ច លហុសញ្ញញ្ច អធិដ្ឋានវសេន ឥជ្ឈនដ្ឋេ បញ្ញា ឥទ្ធិវិធេ ញាណំ"។

ឥទ្ធិវិធញាណនិទ្ទេសោ បញ្ញាសមោ។

## ៥១។ សោតធាតុវិសុទ្ធិញាណនិទ្ទេសោ

១០២៉ កតំ ចិតក្កចិបរ្យាបចសេត ភាតទ្វេកត្តសង្គិតិយិត្វាតំ បរិយោកាហលោ បញ្ញា សោតធាតុចិសុទ្ធិញាណំ ? ឰឆ ភិក្ខុ ឈត្ថុសយាឆិ... សេប... ចិរិយសយាឆិ... ចិត្តសយាឆិ... ចិយំសាសយាឆិបឆាតសប្ខារសមន្នាកតំ ព្ញាទ្ធិបាទំ ភាវេចតិ៉ សោ ព្ញាមេយុ ចត្យុសុ ព្ញាទ្ធិបាទេសុ ចិត្តំ បរិភាវេចតិ បរិតមេយតិ, មុត្យុំ កសេរាតិ កមុតិយំ៉ សោ ព្ញាមេយុ ចត្យុសុ ព្ញាទ្ធិបាទេសុ ចិត្តំ បរិភាវេចត្វា បរិតមេយត្វា, មុត្យុំ ករិត្វា កមុតិយំ ត្មេរបិ សង្គាតំ សង្គិតិយិត្វា យតសិ កសេរាតិ, សត្តិកេបិ សង្គាតំ សង្គិតិយិត្វា យតសិ កសេរាតិ, ឱ្ឌហ្សរិកាតយ្បិ សង្គាតំ សង្គិតិយិត្វា យតសិ កសេរាតិ, សុលុយាតយ្បិ សង្គាតំ សង្គិតិយិត្វា យតសិ កសេរាតិ, សណ្យសណ្យាតយ្បិ សង្គាតំ សង្គិតិយិត្វា យតសិ កសេរាតិ, បុរត្ថិយាឃបិ ឌិសាឃ សង្គាតំ សង្គិតិយិត្វា យតសិ កសេរាតិ, បច្ឆិយាឃបិ ឌិសាឃ សង្គាតំ សង្គិតិយិត្វា យតសិ កសេរាតិ, ឱ្ធត្តរាឃបិ ឌិសាឃ សង្គាតំ សង្គិតិយិត្វា យតសិ កសេរាតិ, ឝក្ខិណាឃបិ ឌិសាឃ សង្គាតំ សង្គិតិយិត្វា យតសិ កសេរាតិ, បុរត្ថិយាឃបិ អតុឌិសាឃ សង្គាតំ សង្គិតិយិត្វា យតសិ កសេរាតិ, បច្ឆិយាឃបិ អតុឌិសាឃ សង្គាតំ សង្គិតិយិត្វា យតសិ កសេរាតិ, ឱ្ធត្តរាឃបិ អតុឌិសាឃ សង្គាតំ សង្គិតិយិត្វា យតសិ កសេរាតិ, ឝក្ខិណាឃបិ អតុឌិសាឃ សង្គាតំ សង្គិតិយិត្វា យតសិ កសេរាតិ, ហេដ្ឋិយាឃបិ ឌិសាឃ សង្គាតំ សង្គិតិយិត្វា យតសិ កសេរាតិ, ឱ្បរិយាឃបិ ឌិសាឃ សង្គាតំ សង្គិតិយិត្វា យតសិ កសេរាតិ៉ សោ តឆាកាចិតេតត ចិតេត្តត បរិសុទ្ធេត បរិយោគាតេតត សោតធាតុចិសុទ្ធិញាណាឃ ចិត្តំ អភិតីហរតិ អភិតិន្នាមេយតិ៉ សោ ឌិព្ពាឃ សោតធាតុឃា ចិសុទ្ធាឃ អតិក្កត្តមាតុសិកាឃ ឱ្ភោ សេទ្ទេ សុណាតិ – ឌិព្ពេ ច មាតុសេ ច យេ ត្មេរ សត្តិកេ ច៉ តំ ញាតដ្ឋេត ញាណំ, បជាតតដ្ឋេត បញ្ញា៉ តេត ចុច្ចតិ – “ចិតក្កចិបរ្យាបចសេត ភាតទ្វេកត្តសង្គិតិយិត្វាតំ បរិយោកាហលោ បញ្ញា សោតធាតុចិសុទ្ធិញាណំ”៉

សោតធាតុចិសុទ្ធិញាណតិទ្ទេសោ ឲកបញ្ញាសមោ៉

៥១៉ ចេតោបរិយញាណតិទ្ទេសោ

១០៣៉ កតំ តិណ្ណំ ចិត្តាតំ ចិបរ្យារត្តា ឥត្ត្រិយាតំ បសាតចសេត ភាតទ្វេកត្តចិញ្ញាណចរិយាបរិយោកាហលោ បញ្ញា ចេតោបរិយញាណំ? ឰឆ ភិក្ខុ ឈត្ថុសយាឆិបឆាតសប្ខារសមន្នាកតំ ព្ញាទ្ធិបាទំ ភាវេចតិ, ចិរិយសយាឆិ...សេប... ចិត្តសយាឆិ...សេប...
ចិយំសាសយាឆិបឆាតសប្ខារសមន្នាកតំ ព្ញាទ្ធិបាទំ ភាវេចតិ៉ សោ ព្ញាមេយុ ចត្យុសុ ព្ញាទ្ធិបាទេសុ ចិត្តំ បរិភាវេចតិ បរិតមេយតិ, មុត្យុំ កសេរាតិ កមុតិយំ៉ សោ ព្ញាមេយុ ចត្យុសុ ព្ញាទ្ធិបាទេសុ ចិត្តំ បរិភាវេចត្វា បរិតមេយត្វា, មុត្យុំ ករិត្វា កមុតិយំ ឲចំ បជាតាតិ – “ឰតំ រូបំ សោមតស្សិត្ត្រិយសមុដ្ឋិតំ, ឰតំ រូបំ តោមតស្សិត្ត្រិយសមុដ្ឋិតំ, ឰតំ រូបំ ឱ្បេក្ខិត្ត្រិយសមុដ្ឋិត”ន្តិ ៉ សោ តឆាកាចិតេតត ចិតេត្តត បរិសុទ្ធេត បរិយោគាតេតត ចេតោបរិយញាណាឃ ចិត្តំ អភិតីហរតិ អភិតិន្នាមេយតិ៉ សោ បរសត្តាតំ បរបុក្គលាតំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច បជាតាតិ – សរាកំ ចា ចិត្តំ “សរាកំ ចិត្ត”ន្តិ បជាតាតិ, ចិតរាកំ ចា ចិត្តំ “ចិតរាកំ ចិត្ត”ន្តិ បជាតាតិ, សតោសំ ចា ចិត្តំ...សេប... ចិតតោសំ ចា ចិត្តំ... សមោហំ ចា ចិត្តំ... ចិតមោហំ ចា ចិត្តំ... សំខិត្តំ ចា ចិត្តំ... ចិក្ខិត្តំ ចា ចិត្តំ... មហក្កតំ ចា ចិត្តំ... អមហក្កតំ ចា ចិត្តំ... ឥសាត្តរំ ចា ចិត្តំ... អតុត្តរំ ចា ចិត្តំ... សមាហិតំ ចា ចិត្តំ... អសមាហិតំ ចា ចិត្តំ... ចិមុត្តំ ចា ចិត្តំ... អចិមុត្តំ ចា ចិត្តំ “អចិមុត្តំ ចិត្ត”ន្តិ បជាតាតិ៉ តំ ញាតដ្ឋេត ញាណំ, បជាតតដ្ឋេត បញ្ញា៉ តេត ចុច្ចតិ – “តិណ្ណំ ចិត្តាតំ ចិបរ្យារត្តា ឥត្ត្រិយាតំ បសាតចសេត ភាតទ្វេកត្តចិញ្ញាណចរិយាបរិយោកាហលោ បញ្ញា ចេតោបរិយញាណំ”៉

ចេតោបរិយញាណនិទ្ទេសោ ទ្វេបញ្ញាសមោ។

## ៥៤។ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញាណនិទ្ទេសោ

១០៧។ កថំ បច្ចយបវត្តានំ ធម្មានំ នានត្តេកត្តកម្មវិប្ផារវសេន បរិយោគាហណេ បញ្ញា បុព្វេនិវាសានុស្សតិញាណំ? ឥធ ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិ...បេ... មុទុំ ករិត្វា កម្មនិយំ ឯវំ បជានាតិ – “ឥមស្មិំ សតិ ឥទំ ហោតិ, ឥមស្សុប្បាទា ឥទំ ឧប្បជ្ជតិ, យទិទំ – អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា, សង្ខារបច្ចយា វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណបច្ចយា នាមរូបំ, នាមរូបបច្ចយា សឡាយតនំ, សឡាយតនបច្ចយា ផស្សោ, ផស្សបច្ចយា វេទនា, វេទនាបច្ចយា តណ្ហា, តណ្ហាបច្ចយា ឧបាទានំ, ឧបាទានបច្ចយា ភវោ, ភវបច្ចយា ជាតិ, ជាតិបច្ចយា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា សម្ភវន្តិ; ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស សមុទយោ ហោតិ”។

សោ តថាភាវិតេន ចិត្តេន បរិសុទ្ធេន បរិយោទាតេន បុព្វេនិវាសានុស្សតិញាណាយ ចិត្តំ អភិនីហរតិ អភិនិន្នាមេតិ។ សោ អនេកវិហិតំ បុព្វេនិវាសំ អនុស្សរតិ, សេយ្យថិទំ – ឯកម្បិ ជាតិំ ទ្វេបិ ជាតិយោ តិស្សោបិ ជាតិយោ ចតស្សោបិ ជាតិយោ បញ្ចបិ ជាតិយោ ទសបិ ជាតិយោ វីសម្បិ ជាតិយោ តិំសម្បិ ជាតិយោ ចត្តាលីសម្បិ ជាតិយោ បញ្ញាសម្បិ ជាតិយោ, ជាតិសតម្បិ ជាតិសហស្សម្បិ ជាតិសតសហស្សម្បិ, អនេកេបិ សំវដ្ដកប្បេ អនេកេបិ វិវដ្ដកប្បេ អនេកេបិ សំវដ្ដវិវដ្ដកប្បេ – “អមុត្រាសិំ ឯវំនាមោ ឯវំគោត្តោ ឯវំវណ្ណោ ឯវមាហារោ ឯវំសុខទុក្ខប្បដិសំវេទី ឯវមាយុបរិយន្តោ, សោ តតោ ចុតោ អមុត្រ ឧទបាទិំ; តត្រាបាសិំ ឯវំនាមោ ឯវំគោត្តោ ឯវំវណ្ណោ ឯវមាហារោ ឯវំសុខទុក្ខប្បដិសំវេទី ឯវម អាយុបរិយន្តោ, សោ តតោ ចុតោ ឥធូបបន្នោ”តិ។ ឥតិ សាការំ សឧទ្ទេសំ អនេកវិហិតំ បុព្វេនិវាសំ អនុស្សរតិ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “បច្ចយបវត្តានំ ធម្មានំ នានត្តេកត្តកម្មវិប្ផារវសេន បរិយោគាហណេ បញ្ញា បុព្វេនិវាសានុស្សតិញាណំ”។

បុព្វេនិវាសានុស្សតិញាណនិទ្ទេសោ តេបញ្ញាសមោ។

## ៥៥។ ទិព្វចក្ខុញាណនិទ្ទេសោ

១០៨។ កថំ ឱភាសវសេន នានត្តេកត្តរូបនិមិត្តានំ ទស្សនដ្ឋេ បញ្ញា ទិព្វចក្ខុញាណំ? ឥធ ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីរិយសមាធិ...បេ... ចិត្តសមាធិ...បេ... វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ។ សោ ឥមេសុ ចតូសុ ឥទ្ធិបាទេសុ ចិត្តំ បរិភាវេតិ បរិទមេតិ, មុទុំ ករោតិ កម្មនិយំ។ សោ ឥមេសុ ចតូសុ ឥទ្ធិបាទេសុ ចិត្តំ បរិភាវេត្វា បរិទមេត្វា, មុទុំ ករិត្វា កម្មនិយំ អាលោកសញ្ញំ មនសិ ករោតិ, ទិវាសញ្ញំ អធិដ្ឋាតិ – “យថា ទិវា តថា រត្តិំ, យថា រត្តិំ តថា ទិវា”។ ឥតិ វិវដេន ចេតសា អបរិយោនទ្ធេន សប្បភាសំ ចិត្តំ ភាវេតិ។ សោ តថាភាវិតេន ចិត្តេន បរិសុទ្ធេន បរិយោទាតេន សត្តានំ

ចុតូបបាតញាណាយ ចិត្តំ អភិនីហរតិ អភិនិន្នាមេតិ។ សោ ទិព្វេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន, សត្តេ បស្សតិ ចវមានេ ឧបបជ្ជមានេ ហីនេ បណីតេ សុវណ្ណេ ទុព្ពណ្ណេ សុគតេ ទុគ្គតេ យថាកម្មូបគេ សត្តេ បជានាតិ – “ឥមេ វត ភោន្តោ សត្តា កាយទុច្ចរិតេន សមន្នាគតា, វចីទុច្ចរិតេន សមន្នាគតា, មនោទុច្ចរិតេន សមន្នាគតា, អរិយានំ ឧបវាទកា, មិច្ឆាទិដ្ឋិកា, មិច្ឆាទិដ្ឋិកម្មសមាទានា; តេ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបន្នា។ ឥមេ វា បន ភោន្តោ សត្តា កាយសុចរិតេន សមន្នាគតា, វចីសុចរិតេន សមន្នាគតា, មនោសុចរិតេន សមន្នាគតា អរិយានំ អនុបវាទកា, សម្មាទិដ្ឋិកា សម្មាទិដ្ឋិកម្មសមាទានា; តេ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបន្នា”តិ។ ឥតិ ទិព្វេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន សត្តេ បស្សតិ ចវមានេ ឧបបជ្ជមានេ ហីនេ បណីតេ សុវណ្ណេ ទុព្ពណ្ណេ, សុគតេ ទុគ្គតេ យថាកម្មូបគេ សត្តេ បជានាតិ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “ឱភាសវសេន នានត្តេកត្តរូបនិមិត្តានំ មនសិការបញ្ញា ទិព្វចក្ខុញាណំ”។

ទិព្វចក្ខុញាណនិទ្ទេសោ ចតុបញ្ញាសមោ។

## ៥៥។ អាសវក្ខយញាណនិទ្ទេសោ

១០៩។ កថំ ចតុសដ្ឋិយា អាការេហិ តិណ្ណន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ វសិភាវតា បញ្ញា អាសវានំ ខយេ ញាណំ? កតមេសំ តិណ្ណន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ? អនញ្ញាតញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយស្ស អញ្ញិន្ទ្រិយស្ស អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយស្ស។

អនញ្ញាតញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយំ កតិ ឋានានិ គច្ឆតិ, អញ្ញិន្ទ្រិយំ កតិ ឋានានិ គច្ឆតិ, អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ កតិ ឋានានិ គច្ឆតិ? អនញ្ញាតញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយំ ឯកំ ឋានំ គច្ឆតិ – សោតាបត្តិមគ្គំ។ អញ្ញិន្ទ្រិយំ ឆ ឋានានិ គច្ឆតិ – សោតាបត្តិផលំ , សកទាគាមិមគ្គំ , សកទាគាមិផលំ, អនាគាមិមគ្គំ, អនាគាមិផលំ, អរហត្តមគ្គំ។ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ឯកំ ឋានំ គច្ឆតិ – អរហត្តផលំ។

សោតាបត្តិមគ្គក្ខណេ អនញ្ញាតញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយស្ស សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមោក្ខបរិវារំ ហោតិ, វីរិយិន្ទ្រិយំ បគ្គហបរិវារំ ហោតិ, សតិន្ទ្រិយំ ឧបដ្ឋានបរិវារំ ហោតិ, សមាធិន្ទ្រិយំ អវិក្ខេបបរិវារំ ហោតិ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ ទស្សនបរិវារំ ហោតិ, មនិន្ទ្រិយំ វិជាននបរិវារំ ហោតិ, សោមនស្សិន្ទ្រិយំ អភិសន្ទនបរិវារំ ហោតិ, ជីវិតិន្ទ្រិយំ បវត្តសន្តតាធិបតេយ្យបរិវារំ ហោតិ។ សោតាបត្តិមគ្គក្ខណេ ជាតា ធម្មា ឋបេត្វា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ សព្វេវ កុសលា ហោន្តិ, សព្វេវ អនាសវា ហោន្តិ, សព្វេវ និយ្យានិកា ហោន្តិ, សព្វេវ អបចយគាមិនោ ហោន្តិ, សព្វេវ លោកុត្តរា ហោន្តិ, សព្វេវ និព្វានារម្មណា ហោន្តិ។ សោតាបត្តិមគ្គក្ខណេ អនញ្ញាតញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយស្ស ឥមានិ អដ្ឋិន្ទ្រិយានិ សហជាតបរិវារា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបរិវារា ហោន្តិ, និស្សយបរិវារា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបរិវារា ហោន្តិ, សហគតា ហោន្តិ, សហជាតា ហោន្តិ, សំសដ្ឋា ហោន្តិ, សម្បយុត្តា ហោន្តិ។ តេវ តស្ស អាការា ចេវ ហោន្តិ បរិវារា ច។

សោតាបត្តិផលក្ខណេ អញ្ញិន្ទ្រិយស្ស សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមោក្ខបរិវារំ ហោតិ, វីរិយិន្ទ្រិយំ បគ្គហបរិវារំ ហោតិ, សតិន្ទ្រិយំ ឧបដ្ឋានបរិវារំ

ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨴᩔᨶᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᨶᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩅᩥᨩᩣᨶᨶᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩋᨽᩥᩈᨶ᩠ᨴᨶᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨩᩦᩅᩥᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩈᨶ᩠ᨲᨲᩣᨵᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨩᩣᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩁᩪᨸᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩋᨶᩣᩈᩅᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᩈᩉᨩᩣᨲᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩉᨣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩉᨩᩣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩅ ᨲᩔ ᩋᩣᨠᩣᩁᩣ ᨧᩮᩅ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ ᨧ᪨

ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᨱᩮ ...ᨸᩮ... ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩥᨹᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ...ᨸᩮ... ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᨱᩮ...ᨸᩮ... ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨹᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ...ᨸᩮ... ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩋᨵᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ...ᨸᩮ... ᨩᩦᩅᩥᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩈᨶ᩠ᨲᨲᩣᨵᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨩᩣᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩁᩪᨸᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨠᩩᩈᩃᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩋᨶᩣᩈᩅᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩋᨸᨧᨿᨣᩣᨾᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᩈᩉᨩᩣᨲᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩉᨣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩉᨩᩣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩅ ᨲᩔ ᩋᩣᨠᩣᩁᩣ ᨧᩮᩅ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ ᨧ᪨

ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩋᨵᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨸᨣ᩠ᨣᩉᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨴᩔᨶᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᨶᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩅᩥᨩᩣᨶᨶᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩋᨽᩥᩈᨶ᩠ᨴᨶᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨩᩦᩅᩥᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩈᨶ᩠ᨲᨲᩣᨵᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨩᩣᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩁᩪᨸᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩋᨶᩣᩈᩅᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᩈᩉᨩᩣᨲᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩉᨣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩉᨩᩣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩅ ᨲᩔ ᩋᩣᨠᩣᩁᩣ ᨧᩮᩅ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ ᨧ᪨ ᩍᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨭ᩠ᨮᨠᩣᨶᩥ ᨧᨲᩩᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᩣᩈᩅᩣᨲᩥ ᨠᨲᨾᩮ ᨲᩮ ᩋᩣᩈᩅᩣ? ᨠᩣᨾᩣᩈᩅᩮᩣ, ᨽᩅᩣᩈᩅᩮᩣ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᩈᩅᩮᩣ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᩅᩮᩣ᪨ ᨠᨲ᩠ᨳᩮᨲᩮ ᩋᩣᩈᩅᩣ ᨡᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ? ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩋᨶᩅᩈᩮᩈᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᩈᩅᩮᩣ ᨡᩦᨿᨲᩥ, ᩋᨸᩣᨿᨣᨾᨶᩦᨿᩮᩣ ᨠᩣᨾᩣᩈᩅᩮᩣ ᨡᩦᨿᨲᩥ, ᩋᨸᩣᨿᨣᨾᨶᩦᨿᩮᩣ ᨽᩅᩣᩈᩅᩮᩣ ᨡᩦᨿᨲᩥ, ᩋᨸᩣᨿᨣᨾᨶᩦᨿᩮᩣ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᩅᩮᩣ ᨡᩦᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᩮᨲᩮ ᩋᩣᩈᩅᩣ ᨡᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩒᩊᩣᩁᩥᨠᩮᩣ ᨠᩣᨾᩣᩈᩅᩮᩣ ᨡᩦᨿᨲᩥ, ᨲᨴᩮᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨽᩅᩣᩈᩅᩮᩣ ᨡᩦᨿᨲᩥ, ᨲᨴᩮᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᩅᩮᩣ ᨡᩦᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᩮᨲᩮ ᩋᩣᩈᩅᩣ ᨡᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩋᨶᩅᩈᩮᩈᩮᩣ ᨠᩣᨾᩣᩈᩅᩮᩣ ᨡᩦᨿᨲᩥ, ᨲᨴᩮᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨽᩅᩣᩈᩅᩮᩣ ᨡᩦᨿᨲᩥ, ᨲᨴᩮᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᩅᩮᩣ ᨡᩦᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᩮᨲᩮ ᩋᩣᩈᩅᩣ ᨡᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩋᨶᩅᩈᩮᩈᩮᩣ ᨽᩅᩣᩈᩅᩮᩣ ᨡᩦᨿᨲᩥ, ᩋᨶᩅᩈᩮᩈᩮᩣ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᩅᩮᩣ ᨡᩦᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᩮᨲᩮ ᩋᩣᩈᩅᩣ ᨡᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ, ᨸᨩᩣᨶᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – “ᨧᨲᩩᩈᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩅᩈᩥᨽᩣᩅᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩮ ᨬᩣᨱᩴ”᪨

អាសវក្ខយញាណនិទ្ទេសោ បញ្ចបញ្ញាសមោ

៥៦-៦៣. សច្ចញាណចតុក្កទ្វយនិទ្ទេសោ

១០៥. កថំ បរិញ្ញដ្ឋេ បញ្ញា ទុក្ខេ ញាណំ, បហានដ្ឋេ បញ្ញា សមុទយេ ញាណំ, សច្ឆិកិរិយដ្ឋេ បញ្ញា និរោធេ ញាណំ, ភាវនដ្ឋេ បញ្ញា មគ្គេ ញាណំ? ទុក្ខស្ស បីឡនដ្ឋោ សង្ខតដ្ឋោ សន្តាបដ្ឋោ វិបរិណាមដ្ឋោ បរិញ្ញដ្ឋោ; សមុទយស្ស អាយូហនដ្ឋោ និទានដ្ឋោ សំយោគដ្ឋោ បលិពោធដ្ឋោ បហានដ្ឋោ; និរោធស្ស និស្សរណដ្ឋោ វិវេកដ្ឋោ អសង្ខតដ្ឋោ អមតដ្ឋោ សច្ឆិកិរិយដ្ឋោ; មគ្គស្ស និយ្យានដ្ឋោ ហេតុដ្ឋោ ទស្សនដ្ឋោ អាធិបតេយ្យដ្ឋោ ភាវនដ្ឋោ. តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជានានដ្ឋេន បញ្ញា. តេន វុច្ចតិ – "បរិញ្ញដ្ឋេ បញ្ញា ទុក្ខេ ញាណំ, បហានដ្ឋេ បញ្ញា សមុទយេ ញាណំ, សច្ឆិកិរិយដ្ឋេ បញ្ញា និរោធេ ញាណំ, ភាវនដ្ឋេ បញ្ញា មគ្គេ ញាណំ".

១០៦. កថំ ទុក្ខេ ញាណំ, ទុក្ខសមុទយេ ញាណំ, ទុក្ខនិរោធេ ញាណំ, ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ ញាណំ? មគ្គសមង្គិស្ស ញាណំ ទុក្ខេ បេតំ ញាណំ, ទុក្ខសមុទយេ បេតំ ញាណំ, ទុក្ខនិរោធេ បេតំ ញាណំ, ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ បេតំ ញាណំ.

តត្ថ កតមំ ទុក្ខេ ញាណំ? ទុក្ខំ អារព្ភ យា ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញា បជានានា វិចយោ បវិចយោ ធម្មវិចយោ សល្លក្ខណា ឧបលក្ខណា បច្ចុបលក្ខណា បណ្ឌិច្ចំ កោសល្លំ នេបុញ្ញំ វេភព្យា ចិន្តា ឧបបរិក្ខា ភូរិ មេធា បរិណាយិកា វិបស្សនា សម្បជញ្ញំ បតោទោ បញ្ញា បញ្ញិន្ទ្រិយំ បញ្ញាពលំ បញ្ញាសត្ថំ បញ្ញាបាសាទោ បញ្ញាអាលោកោ បញ្ញាឱភាសោ បញ្ញាបជ្ជោតោ បញ្ញារតនំ អមោហោ ធម្មវិចយោ សម្មាទិដ្ឋិ – ឥទំ វុច្ចតិ ទុក្ខេ ញាណំ. ទុក្ខសមុទយំ អារព្ភ…បេ… ទុក្ខនិរោធំ អារព្ភ…បេ… ទុក្ខនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ អារព្ភ យា ឧប្បជ្ជតិ បញ្ញា បជានានា…បេ… អមោហោ ធម្មវិចយោ សម្មាទិដ្ឋិ – ឥទំ វុច្ចតិ ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ ញាណំ. តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជានានដ្ឋេន បញ្ញា. តេន វុច្ចតិ – "ទុក្ខេ ញាណំ, ទុក្ខសមុទយេ ញាណំ , ទុក្ខនិរោធេ ញាណំ, ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ ញាណំ".

សច្ចញាណចតុក្កទ្វយនិទ្ទេសោ តេសដ្ឋិមោ

៦៤-៧៣. សុទ្ធិកបដិសម្ភិទាញាណនិទ្ទេសោ

១០៧. កថំ អត្ថបដិសម្ភិទេ ញាណំ, ធម្មបដិសម្ភិទេ ញាណំ, និរុត្តិបដិសម្ភិទេ ញាណំ, បដិភានបដិសម្ភិទេ ញាណំ? អត្ថេសុ ញាណំ អត្ថបដិសម្ភិទា, ធម្មេសុ ញាណំ ធម្មបដិសម្ភិទា, និរុត្តីសុ ញាណំ និរុត្តិបដិសម្ភិទា, បដិភានេសុ ញាណំ បដិភានបដិសម្ភិទា. អត្ថនានត្តេ

បញ្ញា អត្ថបដិសម្ភិទេ ញាណំ, ធម្មនានត្តេ បញ្ញា ធម្មបដិសម្ភិទេ ញាណំ, និរុត្តិនានត្តេ បញ្ញា និរុត្តិបដិសម្ភិទេ ញាណំ, បដិភាននានត្តេ បញ្ញា បដិភានបដិសម្ភិទេ ញាណំ, អត្ថចតុត្ថេ បញ្ញា អត្ថបដិសម្ភិទេ ញាណំ, ធម្មចតុត្ថេ បញ្ញា ធម្មបដិសម្ភិទេ ញាណំ និរុត្តិចតុត្ថេ បញ្ញា និរុត្តិបដិសម្ភិទេ ញាណំ, បដិភានចតុត្ថេ បញ្ញា បដិភានបដិសម្ភិទេ ញាណំ។

អត្ថសល្លក្ខណេ បញ្ញា អត្ថបដិសម្ភិទេ ញាណំ, ធម្មសល្លក្ខណេ បញ្ញា ធម្មបដិសម្ភិទេ ញាណំ, និរុត្តិសល្លក្ខណេ បញ្ញា និរុត្តិបដិសម្ភិទេ ញាណំ, បដិភានសល្លក្ខណេ បញ្ញា បដិភានបដិសម្ភិទេ ញាណំ។ អត្ថុបលក្ខណេ បញ្ញា អត្ថបដិសម្ភិទេ ញាណំ, ធម្មុបលក្ខណេ បញ្ញា ធម្មបដិសម្ភិទេ ញាណំ, និរុត្តុបលក្ខណេ បញ្ញា និរុត្តិបដិសម្ភិទេ ញាណំ, បដិភានុបលក្ខណេ បញ្ញា បដិភានបដិសម្ភិទេ ញាណំ។

អត្ថប្បភេទេ បញ្ញា អត្ថបដិសម្ភិទេ ញាណំ, ធម្មប្បភេទេ បញ្ញា ធម្មបដិសម្ភិទេ ញាណំ, និរុត្តិប្បភេទេ បញ្ញា និរុត្តិបដិសម្ភិទេ ញាណំ, បដិភានប្បភេទេ បញ្ញា បដិភានបដិសម្ភិទេ ញាណំ។ អត្ថប្បភាវនេ បញ្ញា អត្ថបដិសម្ភិទេ ញាណំ, ធម្មប្បភាវនេ បញ្ញា ធម្មបដិសម្ភិទេ ញាណំ, និរុត្តិប្បភាវនេ បញ្ញា និរុត្តិបដិសម្ភិទេ ញាណំ, បដិភានប្បភាវនេ បញ្ញា បដិភានបដិសម្ភិទេ ញាណំ។

អត្ថជោតនេ បញ្ញា អត្ថបដិសម្ភិទេ ញាណំ, ធម្មជោតនេ បញ្ញា ធម្មបដិសម្ភិទេ ញាណំ, និរុត្តិជោតនេ បញ្ញា និរុត្តិបដិសម្ភិទេ ញាណំ, បដិភានជោតនេ បញ្ញា បដិភានបដិសម្ភិទេ ញាណំ។ អត្ថវិរោចនេ បញ្ញា អត្ថបដិសម្ភិទេ ញាណំ, ធម្មវិរោចនេ បញ្ញា ធម្មបដិសម្ភិទេ ញាណំ, និរុត្តិវិរោចនេ បញ្ញា និរុត្តិបដិសម្ភិទេ ញាណំ, បដិភានវិរោចនេ បញ្ញា បដិភានបដិសម្ភិទេ ញាណំ។ អត្ថប្បកាសនេ បញ្ញា អត្ថបដិសម្ភិទេ ញាណំ, ធម្មប្បកាសនេ បញ្ញា ធម្មបដិសម្ភិទេ ញាណំ, និរុត្តិប្បកាសនេ បញ្ញា និរុត្តិបដិសម្ភិទេ ញាណំ, បដិភានប្បកាសនេ បញ្ញា បដិភានបដិសម្ភិទេ ញាណំ។ តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា។ តេន វុច្ចតិ – “អត្ថបដិសម្ភិទេ ញាណំ, ធម្មបដិសម្ភិទេ ញាណំ, និរុត្តិបដិសម្ភិទេ ញាណំ, បដិភានបដិសម្ភិទេ ញាណំ”។

សុទ្ធិកបដិសម្ភិទាញាណនិទ្ទេសោ សត្តសដ្ឋិមោ។

៦៩. ឥន្ទ្រិយបរោបរិយត្តញាណនិទ្ទេសោ

១១៣. កតមំ តថាគតស្ស ឥន្ទ្រិយបរោបរិយត្ត ញាណំ? ឥធ តថាគតោ សត្តេ បស្សតិ អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេ អប្បេកច្ចេ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោ អប្បេកច្ចេ ន បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោ។

អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេតិ សទ្ធោ បុគ្គលោ អប្បរជក្ខោ, អស្សទ្ធោ បុគ្គលោ មហារជក្ខោ។ អារទ្ធវីរិយោ បុគ្គលោ អប្បរជក្ខោ, កុសីតោ បុគ្គលោ មហារជក្ខោ។ ឧបដ្ឋិតស្សតិ បុគ្គលោ អប្បរជក្ខោ, មុដ្ឋស្សតិ បុគ្គលោ មហារជក្ខោ។ សមាហិតោ បុគ្គលោ អប្បរជក្ខោ, អសមាហិតោ បុគ្គលោ មហារជក្ខោ។ បញ្ញវា បុគ្គលោ អប្បរជក្ខោ, ទុប្បញ្ញោ បុគ្គលោ មហារជក្ខោ។

តិក្ខិន្ទ្រិយេមុទិន្ទ្រិយេតិ សទ្ធោ បុគ្គលោ តិក្ខិន្ទ្រិយោ, អស្សទ្ធោ បុគ្គលោ មុទិន្ទ្រិយោ។ អារទ្ធវីរិយោ បុគ្គលោ តិក្ខិន្ទ្រិយោ, កុសីតោ បុគ្គលោ មុទិន្ទ្រិយោ។ ឧបដ្ឋិតស្សតិ បុគ្គលោ តិក្ខិន្ទ្រិយោ, មុដ្ឋស្សតិ បុគ្គលោ មុទិន្ទ្រិយោ។ សមាហិតោ បុគ្គលោ តិក្ខិន្ទ្រិយោ, អសមាហិតោ បុគ្គលោ មុទិន្ទ្រិយោ។ បញ្ញវា បុគ្គលោ តិក្ខិន្ទ្រិយោ, ទុប្បញ្ញោ បុគ្គលោ មុទិន្ទ្រិយោ។

ស្វាការេ ទ្វាការេតិ សទ្ធោ បុគ្គលោ ស្វាការោ, អស្សទ្ធោ បុគ្គលោ ទ្វាការោ។ អារទ្ធវីរិយោ បុគ្គលោ ស្វាការោ, កុសីតោ បុគ្គលោ ទ្វាការោ។ ឧបដ្ឋិតស្សតិ បុគ្គលោ ស្វាការោ, មុដ្ឋស្សតិ បុគ្គលោ ទ្វាការោ។ សមាហិតោ បុគ្គលោ ស្វាការោ, អសមាហិតោ បុគ្គលោ ទ្វាការោ។ បញ្ញវា បុគ្គលោ ស្វាការោ, ទុប្បញ្ញោ បុគ្គលោ ទ្វាការោ។

សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេតិ សទ្ធោ បុគ្គលោ សុវិញ្ញាបយោ, អស្សទ្ធោ បុគ្គលោ ទុវិញ្ញាបយោ។ អារទ្ធវីរិយោ បុគ្គលោ សុវិញ្ញាបយោ, កុសីតោ បុគ្គលោ ទុវិញ្ញាបយោ។ ឧបដ្ឋិតស្សតិ បុគ្គលោ សុវិញ្ញាបយោ, មុដ្ឋស្សតិ បុគ្គលោ ទុវិញ្ញាបយោ។ សមាហិតោ បុគ្គលោ សុវិញ្ញាបយោ , អសមាហិតោ បុគ្គលោ ទុវិញ្ញាបយោ។ បញ្ញវា បុគ្គលោ សុវិញ្ញាបយោ, ទុប្បញ្ញោ បុគ្គលោ ទុវិញ្ញាបយោ។

អប្បេកច្ចេ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោ, អប្បេកច្ចេ ន បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោតិ សទ្ធោ បុគ្គលោ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវី, អស្សទ្ធោ បុគ្គលោ ន បរលោកវជ្ជភយទស្សាវី។ អារទ្ធវីរិយោ បុគ្គលោ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវី, កុសីតោ បុគ្គលោ ន បរលោកវជ្ជភយទស្សាវី។ ឧបដ្ឋិតស្សតិ បុគ្គលោ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវី, មុដ្ឋស្សតិ បុគ្គលោ ន បរលោកវជ្ជភយទស្សាវី។ សមាហិតោ បុគ្គលោ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវី, អសមាហិតោ បុគ្គលោ ន បរលោកវជ្ជភយទស្សាវី។ បញ្ញវា បុគ្គលោ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវី, ទុប្បញ្ញោ បុគ្គលោ ន បរលោកវជ្ជភយទស្សាវី។

១១៧។ លោកោតិ – ខន្ធលោកោ, ធាតុលោកោ, អាយតនលោកោ, វិបត្តិភវលោកោ , វិបត្តិសម្ភវលោកោ, សម្បត្តិភវលោកោ, សម្បត្តិសម្ភវលោកោ។

ឯកោ លោកោ – សព្វេ សត្តា អាហារដ្ឋិតិកា។ ទ្វេ លោកា – នាមញ្ច, រូបញ្ច។ តយោ លោកា – តិស្សោ វេទនា។ ចត្តារោ លោកា – ចត្តារោ អាហារា។ បញ្ច លោកា – បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា។ ឆ លោកា – ឆ អជ្ឈត្តិកានិ អាយតនានិ។ សត្ត លោកា – សត្ត វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ។ អដ្ឋ លោកា – អដ្ឋ លោកធម្មា។ នវ លោកា – នវ សត្តាវាសា។ ទស លោកា – ទសាយតនានិ។ ទ្វាទសលោកា – ទ្វាទសាយតនានិ។ អដ្ឋារស លោកា – អដ្ឋារស ធាតុយោ។

វដ្ដន្តិ សព្វេ កិលេសា វដ្ដា, សព្វេ ទុច្ចរិតា វដ្ដា, សព្វេ អភិសង្ខារា វដ្ដា, សព្វេ ភវគាមិកម្មា វដ្ដា។ ឥតិ ឥមស្មិំ លោកេ ឥមស្មិំ វដ្ដេ តិព្វា ភយសញ្ញា បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ, សេយ្យថាបិ ឧក្ខិត្តាសិកេ វធកេ។ ឥមេហិ បញ្ញាសាយ អាការេហិ ឥមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ

ជានាតិ បស្សតិ អញ្ញាតិ បដិវិជ្ឈតិ – ឥទំ តថាគតស្ស ឥន្ទ្រិយបរោបរិយត្តេ ញាណំ។

ឥន្ទ្រិយបរោបរិយត្តញាណនិទ្ទេសោ អដ្ឋបញ្ញាសមោ។

៥៩។ អាសយានុសយញាណនិទ្ទេសោ

១១៣។ កតមំ តថាគតស្ស សត្តានំ អាសយានុសយេ ញាណំ? ឥធ តថាគតោ សត្តានំ អាសយំ ជានាតិ, អនុសយំ ជានាតិ, ចរិតំ ជានាតិ, អធិមុត្តិំ ជានាតិ, ភព្ពាភព្ពេ សត្តេ បជានាតិ។ កតមោ [កតមោ ច (ស្យា។ ក។)] សត្តានំ អាសយោ? “សស្សតោ លោកោ”តិ វា, “អសស្សតោ លោកោ”តិ វា, “អន្តវា លោកោ”តិ វា, “អនន្តវា លោកោ”តិ វា, “តំ ជីវំ តំ សរីរ”ន្តិ វា, “អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សរីរ”ន្តិ វា, “ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា”តិ វា, “ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា”តិ វា, “ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា”តិ វា, “នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា”តិ វា។ ឥតិ ភវទិដ្ឋិសន្និស្សិតា វា សត្តា ហោន្តិ វិភវទិដ្ឋិសន្និស្សិតា វា។

ឯតេ វា បន ឧភោ អន្តេ អនុបគម្ម ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បន្នេសុ ធម្មេសុ អនុលោមិកា ខន្តិ បដិលទ្ធា ហោតិ, យថាភូតំ វា ញាណំ។ កាមំ សេវន្តញ្ញេវ ជានាតិ – “អយំ បុគ្គលោ កាមគរុកោ កាមាសយោ កាមាធិមុត្តោ”តិ។ កាមំ សេវន្តញ្ញេវ ជានាតិ – “អយំ បុគ្គលោ នេក្ខម្មគរុកោ នេក្ខម្មាសយោ នេក្ខម្មាធិមុត្តោ”តិ។ នេក្ខម្មំ សេវន្តញ្ញេវ ជានាតិ – “អយំ បុគ្គលោ (នេក្ខម្មគរុកោ នេក្ខម្មាសយោ នេក្ខម្មាធិមុត្តោ”តិ។ នេក្ខម្មំ សេវន្តញ្ញេវ ជានាតិ – “អយំ បុគ្គលោ កាមគរុកោ កាមាសយោ កាមាធិមុត្តោ”តិ។ ព្យាបាទំ សេវន្តញ្ញេវ ជានាតិ) [( ) ឯត្ថន្តរេ បាឋោ នត្ថិ ស្យាមបោត្ថកេ, ឯទយបរិបិ] – “អយំ បុគ្គលោ ព្យាបាទគរុកោ ព្យាបាទាសយោ ព្យាបាទាធិមុត្តោ”តិ។ ព្យាបាទំ សេវន្តញ្ញេវ ជានាតិ – “អយំ បុគ្គលោ (អព្យាបាទគរុកោ អព្យាបាទាសយោ អព្យាបាទាធិមុត្តោ”តិ។ អព្យាបាទំ សេវន្តញ្ញេវ ជានាតិ – “អយំ បុគ្គលោ អព្យាបាទគរុកោ អព្យាបាទាសយោ អព្យាបាទាធិមុត្តោ”តិ។ អព្យាបាទំ សេវន្តញ្ញេវ ជានាតិ – “អយំ បុគ្គលោ ព្យាបាទគរុកោ ព្យាបាទាសយោ ព្យាបាទាធិមុត្តោ”តិ។ ថិនមិទ្ធំ សេវន្តញ្ញេវ ជានាតិ) – “អយំ បុគ្គលោ ថិនមិទ្ធគរុកោ ថិនមិទ្ធាសយោ ថិនមិទ្ធាធិមុត្តោ”តិ។ ថិនមិទ្ធំ សេវន្តញ្ញេវ ជានាតិ – “អយំ បុគ្គលោ អាលោកសញ្ញាគរុកោ អាលោកសញ្ញាសយោ អាលោកសញ្ញាធិមុត្តោ”តិ។ អាលោកសញ្ញំ សេវន្តញ្ញេវ ជានាតិ – “អយំ បុគ្គលោ (អាលោកសញ្ញាគរុកោ អាលោកសញ្ញាសយោ អាលោកសញ្ញាធិមុត្តោ”តិ។ អាលោកសញ្ញំ សេវន្តញ្ញេវ ជានាតិ – “អយំ បុគ្គលោ ថិនមិទ្ធគរុកោ ថិនមិទ្ធាសយោ ថិនមិទ្ធាធិមុត្តោ”តិ។) អយំ សត្តានំ អាសយោ។

១១៤។ កតមោ ច សត្តានំ អនុសយោ? សត្តានុសយា – កាមរាគានុសយោ, បដិឃានុសយោ, មានានុសយោ, ទិដ្ឋានុសយោ, វិចិកិច្ឆានុសយោ, ភវរាគានុសយោ , អវិជ្ជានុសយោ។ យំ លោកេ បិយរូបំ សាតរូបំ, ឯត្ថ សត្តានំ កាមរាគានុសយោ អនុសេតិ។ យំ លោកេ អប្បិយរូបំ អសាតរូបំ , ឯត្ថ សត្តានំ បដិឃានុសយោ អនុសេតិ។ ឥតិ ឥមេសុ ទ្វីសុ ធម្មេសុ អវិជ្ជា អនុបតិតា, តទេកដ្ឋោ

មានោ ច ទិដ្ឋិ ច វិចិកិច្ឆា ច ទដ្ឋព្វា។ អយំ សត្តានំ អនុសយោ។

កតមញ្ច សត្តានំ ចរិតំ? បុញ្ញាភិសង្ខារោ អបុញ្ញាភិសង្ខារោ អានេញ្ជាភិសង្ខារោ បរិត្តភូមកោ វា មហាភូមកោ វា។ ឥទំ សត្តានំ ចរិតំ។

១១៨។ កតមា ច សត្តានំ អធិមុត្តិ? សន្តិ សត្តា ហីនាធិមុត្តិកា, សន្តិ សត្តា បណីតាធិមុត្តិកា។ ហីនាធិមុត្តិកា សត្តា ហីនាធិមុត្តិកេ សត្តេ សេវន្តិ ភជន្តិ បយិរុបាសន្តិ។ បណីតាធិមុត្តិកា សត្តា បណីតាធិមុត្តិកេ សត្តេ សេវន្តិ ភជន្តិ បយិរុបាសន្តិ។ អតីតម្បិ អទ្ធានំ ហីនាធិមុត្តិកា សត្តា ហីនាធិមុត្តិកេ សត្តេ សេវិំសុ ភជិំសុ បយិរុបាសិំសុ; បណីតាធិមុត្តិកា សត្តា បណីតាធិមុត្តិកេ សត្តេ សេវិំសុ ភជិំសុ បយិរុបាសិំសុ។ អនាគតម្បិ អទ្ធានំ ហីនាធិមុត្តិកា សត្តា ហីនាធិមុត្តិកេ សត្តេ សេវិស្សន្តិ ភជិស្សន្តិ បយិរុបាសិស្សន្តិ; បណីតាធិមុត្តិកា សត្តា បណីតាធិមុត្តិកេ សត្តេ សេវិស្សន្តិ ភជិស្សន្តិ បយិរុបាសិស្សន្តិ។ អយំ សត្តានំ អធិមុត្តិ។

កតមេ សត្តា អភព្វា? យេ តេ សត្តា កម្មាវរណេន សមន្នាគតា, កិលេសាវរណេន សមន្នាគតា, វិបាកាវរណេន សមន្នាគតា , អស្សទ្ធា អច្ឆន្ទិកា ទុប្បញ្ញា, អភព្វា និយាមំ ឱក្កមិតុំ កុសលេសុ ធម្មេសុ សម្មត្តំ – ឥមេ តេ សត្តា អភព្វា។

កតមេ សត្តា ភព្វា? យេ តេ សត្តា ន កម្មាវរណេន សមន្នាគតា, ន កិលេសាវរណេន សមន្នាគតា, ន វិបាកាវរណេន សមន្នាគតា, សទ្ធា ឆន្ទិកា បញ្ញាវន្តោ, ភព្វា និយាមំ ឱក្កមិតុំ កុសលេសុ ធម្មេសុ សម្មត្តំ – ឥមេ តេ សត្តា ភព្វា។ ឥទំ តថាគតស្ស សត្តានំ អាសយានុសយេ ញាណំ។

អាសយានុសយញាណនិទ្ទេសោ និដ្ឋិតោ។

៧០។ យមកបាដិហីរញាណនិទ្ទេសោ

១១៩។ កតមំ តថាគតស្ស យមកបាដិហីរេ ញាណំ? ឥធ តថាគតោ យមកបាដិហីរំ ករោតិ អសាធារណំ សាវកេហិ។ ឧបរិមកាយតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, ហេដ្ឋិមកាយតោ ឧទកធារា បវត្តតិ; ហេដ្ឋិមកាយតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, ឧបរិមកាយតោ ឧទកធារា បវត្តតិ; បុរត្ថិមកាយតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, បច្ឆិមកាយតោ ឧទកធារា បវត្តតិ; បច្ឆិមកាយតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, បុរត្ថិមកាយតោ ឧទកធារា បវត្តតិ; ទក្ខិណអក្ខិតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, វាមអក្ខិតោ ឧទកធារា បវត្តតិ; វាមអក្ខិតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, ទក្ខិណអក្ខិតោ ឧទកធារា បវត្តតិ; ទក្ខិណកណ្ណសោតតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, វាមកណ្ណសោតតោ ឧទកធារា បវត្តតិ; វាមកណ្ណសោតតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, ទក្ខិណកណ្ណសោតតោ ឧទកធារា បវត្តតិ; ទក្ខិណនាសិកាសោតតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, វាមនាសិកាសោតតោ ឧទកធារា បវត្តតិ; វាមនាសិកាសោតតោ អគ្គិក្ខន្ធោ បវត្តតិ, ទក្ខិណនាសិកាសោតតោ ឧទកធារា បវត្តតិ;

ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩋᩴᩈᨠᩪᨭᨲᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᩅᩣᨾᩋᩴᩈᨠᩪᨭᨲᩮᩣ ᩏᨴᨠᨵᩣᩁᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ; ᩅᩣᨾᩋᩴᩈᨠᩪᨭᨲᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩋᩴᩈᨠᩪᨭᨲᩮᩣ ᩏᨴᨠᨵᩣᩁᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ; ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᩅᩣᨾᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩏᨴᨠᨵᩣᩁᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ; ᩅᩣᨾᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩏᨴᨠᨵᩣᩁᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ; ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨸᩔᨲᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᩅᩣᨾᨸᩔᨲᩮᩣ ᩏᨴᨠᨵᩣᩁᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ; ᩅᩣᨾᨸᩔᨲᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨸᩔᨲᩮᩣ ᩏᨴᨠᨵᩣᩁᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ; ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨸᩣᨴᨲᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ , ᩅᩣᨾᨸᩣᨴᨲᩮᩣ ᩏᨴᨠᨵᩣᩁᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ; ᩅᩣᨾᨸᩣᨴᨲᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨸᩣᨴᨲᩮᩣ ᩏᨴᨠᨵᩣᩁᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ; ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᨦ᩠ᨣᩩᩃᩮᩉᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᨶ᩠ᨲᩁᩥᨠᩣᩉᩥ ᩏᨴᨠᨵᩣᩁᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ; ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᨶ᩠ᨲᩁᩥᨠᩣᩉᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᨦ᩠ᨣᩩᩃᩮᩉᩥ ᩏᨴᨠᨵᩣᩁᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ; ᩑᨠᩮᨠᩃᩮᩣᨾᨲᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᩑᨠᩮᨠᩃᩮᩣᨾᨲᩮᩣ ᩏᨴᨠᨵᩣᩁᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ; ᩃᩮᩣᨾᨠᩪᨸᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨾᨠᩪᨸᨲᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᩃᩮᩣᨾᨠᩪᨸᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨾᨠᩪᨸᨲᩮᩣ ᩏᨴᨠᨵᩣᩁᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ – ᨶᩦᩃᩣᨶᩴ, ᨸᩦᨲᨠᩣᨶᩴ, ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨠᩣᨶᩴ, ᩒᨴᩣᨲᩣᨶᩴ, ᨾᨬ᩠ᨩᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ [ᨾᨬ᩠ᨩᩮᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)], ᨸᨽᩔᩁᩣᨶᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᨧᨦ᩠ᨠᨾᨲᩥ, ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩮᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ ᩅᩣ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩅᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩮᩣ ᨧᨦ᩠ᨠᨾᨲᩥ ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ ᩅᩣ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩅᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨽᨣᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ, ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩮᩣ ᨧᨦ᩠ᨠᨾᨲᩥ ᩅᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᩅᩣ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩅᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲᩥ, ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩮᩣ ᨧᨦ᩠ᨠᨾᨲᩥ ᩅᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ ᩅᩣ᪨ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩮᩣ ᨧᨦ᩠ᨠᨾᨲᩥ, ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ ᩅᩣ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩅᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩮᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᨽᨣᩅᩣ ᨧᨦ᩠ᨠᨾᨲᩥ ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ ᩅᩣ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩅᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ, ᨽᨣᩅᩣ ᨧᨦ᩠ᨠᨾᨲᩥ ᩅᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᩅᩣ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩅᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩮᩣ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲᩥ, ᨽᨣᩅᩣ ᨧᨦ᩠ᨠᨾᨲᩥ ᩅᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ ᩅᩣ᪨ ᩍᨴᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨿᨾᨠᨸᩣᨭᩥᩉᩦᩁᩮ ᨬᩣᨱᩴ᪨

ᨿᨾᨠᨸᩣᨭᩥᩉᩦᩁᨬᩣᨱᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨲᩥᨾᩮᩣ᪨

## ᪗᪑᪨ ᨾᩉᩣᨠᩁᩩᨱᩣᨬᩣᨱᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪑᪑᪗᪨ ᨠᨲᨾᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨾᩉᩣᨠᩁᩩᨱᩣᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨬᩣᨱᩴ? ᨷᩉᩩᨠᩮᩉᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨾᩉᩣᨠᩁᩩᨱᩣ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨴᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨾᩉᩣᨠᩁᩩᨱᩣ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ᪨ ᩏᨿ᩠ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨾᩉᩣᨠᩁᩩᨱᩣ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ᪨ ᨸᨿᩣᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨾᩉᩣᨠᩁᩩᨱᩣ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ᪨ ᨠᩩᨾ᩠ᨾᨣ᩠ᨣᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ [ᨠᩩᨾ᩠ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨾᩉᩣᨠᩁᩩᨱᩣ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ᪨ ᩏᨸᨶᩦᨿᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩋᨴ᩠ᨵᩩᩅᩮᩣᨲᩥ – ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨾᩉᩣᨠᩁᩩᨱᩣ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ᪨ ᩋᨲᩣᨱᩮᩣ [ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨱᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩋᨶᨽᩥᩔᩁᩮᩣᨲᩥ – ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨾᩉᩣᨠᩁᩩᨱᩣ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ᪨ ᩋᩔᨠᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ , ᩈᨷ᩠ᨷᩴ ᨸᩉᩣᨿ ᨣᨾᨶᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ – ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨾᩉᩣᨠᩁᩩᨱᩣ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ᪨ ᩐᨶᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩋᨲᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨴᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨾᩉᩣᨠᩁᩩᨱᩣ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ᪨ ᩋᨲᩣᨿᨶᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ...ᨸᩮ... ᩋᩃᩮᨱᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ...ᨸᩮ... ᩋᩈᩁᨱᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ...ᨸᩮ... ᩋᩈᩁᨱᩦᨽᩪᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ...ᨸᩮ...᪨

ᩏᨴ᩠ᨵᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩋᩅᩪᨷᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᩈᩈᩃ᩠ᩃᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣ, ᩅᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨷᩩᨳᩩᩈᩃ᩠ᩃᩮᩉᩥ; ᨲᩔ ᨶᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩈᩃ᩠ᩃᩣᨶᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᨲᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨾᨿᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᩣᩅᩁᨱᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣ ᩋᨱ᩠ᨯᨽᩪᨲᩮᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᨷᨬ᩠ᨩᩁᨷᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ; ᨲᩔ ᨶᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩴ ᨴᩔᩮᨲᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨾᨿᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨣᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣ ᩋᨱ᩠ᨯᨽᩪᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨶᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨲᨶ᩠ᨲᩣᨠᩩᩃᨠᨩᩣᨲᩮᩣ [ᨲᨶ᩠ᨲᩣᨠᩩᩃᨩᩣᨲᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩤ.)] ᨠᩩᩃᩣᨣᨱ᩠ᨮᩥᨠᨩᩣᨲᩮᩣ [ᨣᩩᩊᩣᨣᩩᨱ᩠ᨮᩥᨠᨩᩣᨲᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩤ.), ᨣᩩᩃᩣᨣᩩᨱ᩠ᨮᩥᨠᨩᩣᨲᩮᩣ (ᨠ. ᩈᩦ. ᩋᨭ᩠ᨮ.) ᨯᩦ. ᨭᩦ. ᪑.᪙᪕ ᨷᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ] ᨾᩩᨬ᩠ᨩᨷᨻ᩠ᨻᨩᨽᩪᨲᩮᩣ ᩋᨷᩣᨿᩴ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ ᩅᩥᨶᩥᨷᩣᨲᩴ ᩈᩴᩈᩣᩁᩴ ᨶᩣᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩅᩥᩈᨴᩮᩣᩈᩈᩴᩃᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᨠᩃᩃᩦᨽᩪᨲᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᩁᩣᨣᨴᩮᩣᩈᨾᩮᩣᩉᨩᨭᩣᨩᨭᩥᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣ; ᨲᩔ ᨶᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨩᨭᩴ ᩅᩥᨩᨭᩮᨲᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨾᨿᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ….

ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᨷᨭᩥᨾᩩᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨩᩣᩃᩮᨶ ᩒᨲ᩠ᨳᨭᩮᩣ [ᩒᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ (ᨠ.)] ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᩮᩣᨲᩮᨶ ᩅᩩᨿ᩠ᩉᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩮᨶ ᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨶᩩᩈᨿᩮᨶ ᩋᨶᩩᩈᨭᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᨶ᩠ᨲᩣᨷᩮᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨷᩁᩥᩊᩣᩉᩮᨶ ᨷᩁᩥᨯᨿ᩠ᩉᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ….

ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᨷᨭᩥᨾᩩᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨩᩣᩃᩮᨶ ᩒᨲ᩠ᨳᨭᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᩮᩣᨲᩮᨶ ᩅᩩᨿ᩠ᩉᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩮᨶ ᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩩᩈᨿᩮᨶ ᩋᨶᩩᩈᨭᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨶ᩠ᨲᩣᨷᩮᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨷᩁᩥᩊᩣᩉᩮᨶ ᨷᩁᩥᨯᨿ᩠ᩉᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ….

ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩩᨣᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨩᩁᩣᨿ ᩋᨶᩩᩈᨭᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨶᩣ ᩋᨽᩥᨽᩪᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ …ᨷᩮ… ᨾᩁᨱᩮᨶ ᩋᨻ᩠ᨽᩣᩉᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ….

ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨿ ᩏᨯ᩠ᨯᩥᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨩᩁᩣᨷᩣᨠᩣᩁᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨾᨧ᩠ᨧᩩᨷᩣᩈᩮᨶ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨾᩉᩣᨻᨶ᩠ᨵᨶᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣ – ᩁᩣᨣᨻᨶ᩠ᨵᨶᩮᨶ ᨴᩮᩣᩈᨻᨶ᩠ᨵᨶᩮᨶ ᨾᩮᩣᩉᨻᨶ᩠ᨵᨶᩮᨶ ᨾᩣᨶᨻᨶ᩠ᨵᨶᩮᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨻᨶ᩠ᨵᨶᩮᨶ ᨠᩥᩃᩮᩈᨻᨶ᩠ᨵᨶᩮᨶ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᨻᨶ᩠ᨵᨶᩮᨶ; ᨲᩔ ᨶᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨻᨶ᩠ᨵᩴ ᨾᩮᩣᨧᩮᨲᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨾᨿᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ… ᨷᩮ… ᨾᩉᩣᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣ; ᨲᩔ ᨶᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩒᨠᩣᩈᩴ ᨴᩔᩮᨲᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨾᨿᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ… ᨾᩉᩣᨷᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩮᨶ ᨷᩃᩥᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣ; ᨲᩔ ᨶᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨷᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩴ ᨨᩮᨲᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨾᨿᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨾᩉᩣᨷᨷᩣᨲᩮ ᨷᨲᩥᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣ; ᨲᩔ ᨶᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨷᨷᩣᨲᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᨲᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨾᨿᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ… ᨾᩉᩣᨠᨶ᩠ᨲᩣᩁᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈᨶ᩠ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣ; ᨲᩔ ᨶᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨠᨶ᩠ᨲᩣᩁᩴ ᨲᩣᩁᩮᨲᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨾᨿᩣᨲᩥ – ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ…ᨷᩮ…

យថាសំសារប្បដិបន្នោ លោកសន្និវាសោ; តស្ស នត្ថញ្ញោ កោចិ សំសារា មោចេតា, អញ្ញត្រ មយាតិ – បស្សន្តានំ...បេ... យថាវិទុគ្គេ សម្បរិវត្តតិ លោកសន្និវាសោ; តស្ស នត្ថញ្ញោ កោចិ វិទុគ្គា ឧទ្ធតា, អញ្ញត្រ មយាតិ – បស្សន្តានំ...បេ... យថាបលិបេ [យថាបល្លេបេ (ស្យា.)] បលិបន្នោ លោកសន្និវាសោ ; តស្ស នត្ថញ្ញោ កោចិ បលិបា ឧទ្ធតា, អញ្ញត្រ មយាតិ – បស្សន្តានំ...បេ....

អព្ភាហតោ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... អាទិត្តោ លោកសន្និវាសោ – រាគគ្គិនា ទោសគ្គិនា មោហគ្គិនា ជាតិយា ជរាយ មរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ; តស្ស នត្ថញ្ញោ កោចិ និព្ពាបេតា, អញ្ញត្រ មយាតិ – បស្សន្តានំ...បេ... ឧន្នីតកោ លោកសន្និវាសោ ហញ្ញតិ និច្ចមតាណោ បត្តទណ្ឌោ តក្ករោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... វជ្ឈពន្ធនពទ្ធោ លោកសន្និវាសោ អាឃាតនបច្ចុបដ្ឋិតោ; តស្ស នត្ថញ្ញោ កោចិ ពន្ធំ មោចេតា, អញ្ញត្រ មយាតិ – បស្សន្តានំ...បេ... អនាថោ លោកសន្និវាសោ បរមការុញ្ញប្បត្តោ; តស្ស នត្ថញ្ញោ កោចិ តាយេតា, អញ្ញត្រ មយាតិ – បស្សន្តានំ...បេ... ទុក្ខាភិតុន្នោ [ទុក្ខាភិតុណ្ណោ (ក.)] លោកសន្និវាសោ ចិររត្តំ បីឡិតោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... គធិតោ លោកសន្និវាសោ និច្ចំ បិបាសិតោតិ – បស្សន្តានំ...បេ....

អន្ធោ លោកសន្និវាសោ អចក្ខុកោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... ហតនេត្តោ លោកសន្និវាសោ អបរិណាយកោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... វិបថបក្ខន្ទោ [វិបថំ បក្ខន្តោ (ស្យា.)] លោកសន្និវាសោ អញ្ជសាបរទ្ធោ; តស្ស នត្ថញ្ញោ កោចិ អរិយបថំ អានេតា, អញ្ញត្រ មយាតិ – បស្សន្តានំ...បេ... មហោឃបក្ខន្ទោ លោកសន្និវាសោ; តស្ស នត្ថញ្ញោ កោចិ ឱឃា ឧទ្ធតា, អញ្ញត្រ មយាតិ – បស្សន្តានំ...បេ....

១១២. ទ្វីហិ ទិដ្ឋិគតេហិ បរិយុដ្ឋិតោ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... តីហិ ទុច្ចរិតេហិ វិប្បដិបន្នោ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... ចតូហិ យោគេហិ យុត្តោ លោកសន្និវាសោ ចតុយោគយោជិតោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... ចតូហិ គន្ថេហិ [គណ្ឋេហិ (ស្យា.)] គន្ថិតោ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... ចតូហិ ឧបាទានេហិ ឧបាទិយតិ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... បញ្ចគតិសមារុឡ្ហោ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... បញ្ចហិ កាមគុណេហិ រជ្ជតិ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... បញ្ចហិ នីវរណេហិ ឱត្ថដោ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... ឆហិ វិវាទមូលេហិ វិវទតិ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... ឆហិ តណ្ហាកាយេហិ រជ្ជតិ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... ឆហិ ទិដ្ឋិគតេហិ បរិយុដ្ឋិតោ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ ...បេ... សត្តហិ អនុសយេហិ អនុសដោ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... សត្តហិ សញ្ញោជនេហិ សញ្ញុត្តោ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... សត្តហិ មានេហិ ឧន្នតោ [ឧណ្ណតោ (ស្យា. ក.)] លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... អដ្ឋហិ លោកធម្មេហិ សម្បរិវត្តតិ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... អដ្ឋហិ មិច្ឆត្តេហិ និយ្យាតោ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... អដ្ឋហិ បុរិសទោសេហិ ទុស្សតិ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... នវហិ អាឃាតវត្ថូហិ អាឃាតិតោ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ ...បេ... នវវិធមានេហិ ឧន្នតោ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... នវហិ តណ្ហាមូលកេហិ ធម្មេហិ រជ្ជតិ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... ទសហិ កិលេសវត្ថូហិ កិលិស្សតិ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... ទសហិ អាឃាតវត្ថូហិ អាឃាតិតោ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... ទសហិ អកុសលកម្មបថេហិ សមន្នាគតោ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ...

ទសហិ សញ្ញោជនេហិ សញ្ញុត្តោ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... ទសហិ មិច្ឆត្តេហិ និយ្យាតោ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... ទសវត្ថុកាយ មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមន្នាគតោ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... ទសវត្ថុកាយ អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា សមន្នាគតោ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ...បេ... អដ្ឋសតតណ្ហាបបញ្ចសតេហិ បបញ្ចិតោ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ សត្តេសុ មហាករុណា ឱក្កមតិ។ ទ្វាសដ្ឋិយា ទិដ្ឋិគតេហិ បរិយុដ្ឋិតោ លោកសន្និវាសោតិ – បស្សន្តានំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ សត្តេសុ មហាករុណា ឱក្កមតិ។

អហញ្ចម្ហិ តិណ្ណោ, លោកោ ច អតិណ្ណោ, អហំ ចម្ហិ មុត្តោ, លោកោ ច អមុត្តោ; អហញ្ចម្ហិ ទន្តោ, លោកោ ច អទន្តោ; អហំ ចម្ហិ សន្តោ, លោកោ ច អសន្តោ; អហំ ចម្ហិ អស្សត្ថោ, លោកោ ច អនស្សត្ថោ; អហំ ចម្ហិ បរិនិព្ពុតោ, លោកោ ច អបរិនិព្ពុតោ; បហោមិ ខ្វាហំ តិណ្ណោ តារេតុំ, មុត្តោ មោចេតុំ, ទន្តោ ទមេតុំ, សន្តោ សមេតុំ, អស្សត្ថោ អស្សាសេតុំ, បរិនិព្ពុតោ បរេ ច បរិនិព្ពាបេតុន្តិ – បស្សន្តានំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ សត្តេសុ មហាករុណា ឱក្កមតិ។ ឥទំ តថាគតស្ស មហាករុណាសមាបត្តិយា ញាណំ។

មហាករុណាញាណនិទ្ទេសោ ឯកសត្តតិមោ។

## ៧២-៧៣. សព្ពញ្ញុតញាណនិទ្ទេសោ

១១៩. កតមំ តថាគតស្ស សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ? សព្ពំ សង្ខតមសង្ខតំ អនវសេសំ ជានាតីតិ – សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ។ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ [អនាវរណំ ញាណំ (ស្យា.) ឯវមុបរិបិ]។

១២០. អតីតំ សព្ពំ ជានាតីតិ – សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ។ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ។ អនាគតំ សព្ពំ ជានាតីតិ – សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ។ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ។ បច្ចុប្បន្នំ សព្ពំ ជានាតីតិ – សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ។ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ។

ចក្ខុ ចេវ រូបា ច, ឯវំ តំ សព្ពំ ជានាតីតិ – សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ។ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ។ សោតញ្ច សទ្ទា ច...បេ... ឃានញ្ច គន្ធា ច... ជិវ្ហា ចេវ រសា ច... កាយោ ចេវ ផោដ្ឋព្ពា ច... មនោ ចេវ ធម្មា ច, ឯវំ តំ សព្ពំ ជានាតីតិ – សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ។ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ។

យាវតា អនិច្ចដ្ឋំ ទុក្ខដ្ឋំ អនត្តដ្ឋំ, តំ សព្ពំ ជានាតីតិ – សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ។ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ។ យាវតា រូបស្ស អនិច្ចដ្ឋំ ទុក្ខដ្ឋំ អនត្តដ្ឋំ, តំ សព្ពំ ជានាតីតិ – សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ។ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ។ យាវតា វេទនាយ...បេ... យាវតា សញ្ញាយ...បេ... យាវតា សង្ខារានំ...បេ... យាវតា វិញ្ញាណស្ស ...បេ... យាវតា ចក្ខុស្ស...បេ... ជរាមរណស្ស អនិច្ចដ្ឋំ ទុក្ខដ្ឋំ

អនត្តដ្ឋំ, តំ សព្វំ ញាតន្តិ – សព្វញ្ញុតញ្ញាណំ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ

យាវតា អភិញ្ញាយ អភិញ្ញដ្ឋំ, តំ សព្វំ ញាតន្តិ – សព្វញ្ញុតញ្ញាណំ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ យាវតា បរិញ្ញាយ បរិញ្ញដ្ឋំ...បេ... យាវតា បហានស្ស [បហានាយ (ស្យា.)] បហានដ្ឋំ...បេ... យាវតា ភាវនាយ ភាវនដ្ឋំ...បេ... យាវតា សច្ឆិកិរិយាយ សច្ឆិកិរិយដ្ឋំ, តំ សព្វំ ញាតន្តិ – សព្វញ្ញុតញ្ញាណំ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ

យាវតា ខន្ធានំ ខន្ធដ្ឋំ, តំ សព្វំ ញាតន្តិ – សព្វញ្ញុតញ្ញាណំ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ យាវតា ធាតូនំ ធាតុដ្ឋំ...បេ... យាវតា អាយតនានំ អាយតនដ្ឋំ...បេ... យាវតា សង្ខតានំ សង្ខតដ្ឋំ...បេ... យាវតា អសង្ខតស្ស អសង្ខតដ្ឋំ, តំ សព្វំ ញាតន្តិ – សព្វញ្ញុតញ្ញាណំ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ

យាវតា កុសលេ ធម្មេ, សព្វំ [សព្វេ (អដ្ឋកថា)] ញាតន្តិ – សព្វញ្ញុតញ្ញាណំ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ យាវតា អកុសលេ ធម្មេ...បេ... យាវតា អព្យាកតេ ធម្មេ... យាវតា កាមាវចរេ ធម្មេ... យាវតា រូបាវចរេ ធម្មេ... យាវតា អរូបាវចរេ ធម្មេ... យាវតា អបរិយាបន្នេ ធម្មេ, សព្វំ [សព្វេ (អដ្ឋកថា)] ញាតន្តិ – សព្វញ្ញុតញ្ញាណំ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ

យាវតា ទុក្ខស្ស ទុក្ខដ្ឋំ, តំ សព្វំ ញាតន្តិ – សព្វញ្ញុតញ្ញាណំ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ យាវតា សមុទយស្ស សមុទយដ្ឋំ...បេ... យាវតា និរោធស្ស និរោធដ្ឋំ...បេ... យាវតា មគ្គស្ស មគ្គដ្ឋំ, តំ សព្វំ ញាតន្តិ – សព្វញ្ញុតញ្ញាណំ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ

យាវតា អត្ថបដិសម្ភិទាយ អត្ថបដិសម្ភិទដ្ឋំ, តំ សព្វំ ញាតន្តិ – សព្វញ្ញុតញ្ញាណំ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ យាវតា ធម្មបដិសម្ភិទាយ ធម្មបដិសម្ភិទដ្ឋំ...បេ... យាវតា និរុត្តិបដិសម្ភិទាយ និរុត្តិបដិសម្ភិទដ្ឋំ...បេ... យាវតា បដិភានបដិសម្ភិទាយ បដិភានបដិសម្ភិទដ្ឋំ, តំ សព្វំ ញាតន្តិ – សព្វញ្ញុតញ្ញាណំ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ

យាវតា ឥន្ទ្រិយបរោបរិយត្តញាណំ, តំ សព្វំ ញាតន្តិ – សព្វញ្ញុតញ្ញាណំ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ យាវតា សត្តានំ អាសយានុសយេ ញាណំ...បេ... យាវតា យមកបាដិហីរេ ញាណំ...បេ... យាវតា មហាករុណាសមាបត្តិយា ញាណំ, តំ សព្វំ ញាតន្តិ – សព្វញ្ញុតញ្ញាណំ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ

យាវតា សទេវកស្ស លោកស្ស សមារកស្ស សព្រហ្មកស្ស សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ ទិដ្ឋំ សុតំ មុតំ វិញ្ញាតំ បត្តំ បរិយេសិតំ អនុវិចរិតំ មនសា, តំ សព្វំ ញាតន្តិ – សព្វញ្ញុតញ្ញាណំ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ

ន តស្ស អទិដ្ឋមិធត្ថិ កិញ្ចិ, អថោ អវិញ្ញាតមជានិតព្ពំ។

សព្ពំ អភិញ្ញាសិ យទត្ថិ នេយ្យំ, តថាគតោ តេន សមន្តចក្ខូតិ [មហានិ. ១៥៦; ចូឡនិ. មោឃរាជមាណវបុច្ឆានិទ្ទេស ៨៥]។

សមន្តចក្ខូតិ កេនដ្ឋេន សមន្តចក្ខុ? ចុទ្ទស ពុទ្ធញាណានិ។ ទុក្ខេ ញាណំ ពុទ្ធញាណំ, ទុក្ខសមុទយេ ញាណំ ពុទ្ធញាណំ, ទុក្ខនិរោធេ ញាណំ ពុទ្ធញាណំ, ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ ញាណំ ពុទ្ធញាណំ, អត្ថបដិសម្ភិទេ ញាណំ ពុទ្ធញាណំ, ធម្មបដិសម្ភិទេ ញាណំ ពុទ្ធញាណំ, និរុត្តិបដិសម្ភិទេ ញាណំ ពុទ្ធញាណំ, បដិភានបដិសម្ភិទេ ញាណំ ពុទ្ធញាណំ, ឥន្ទ្រិយបរោបរិយត្តេ ញាណំ ពុទ្ធញាណំ, សត្តានំ អាសយានុសយេ ញាណំ ពុទ្ធញាណំ, យមកបាដិហីរេ ញាណំ ពុទ្ធញាណំ, មហាករុណាសមាបត្តិយា ញាណំ ពុទ្ធញាណំ, សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ ពុទ្ធញាណំ, អនាវរណញាណំ ពុទ្ធញាណំ – ឥមានិ ចុទ្ទស ពុទ្ធញាណានិ។ ឥមេសំ ចុទ្ទសន្នំ ពុទ្ធញាណានំ អដ្ឋ ញាណានិ សាវកសាធារណានិ; ឆ ញាណានិ អសាធារណានិ សាវកេហិ។

យាវតា ទុក្ខស្ស ទុក្ខដ្ឋោ, សព្ពោ ញាតោ; អញ្ញាតោ ទុក្ខដ្ឋោ នត្ថីតិ – សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ។ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ។ យាវតា ទុក្ខស្ស ទុក្ខដ្ឋោ, សព្ពោ ញាតោ, សព្ពោ ទិដ្ឋោ, សព្ពោ វិទិតោ, សព្ពោ សច្ឆិកតោ, សព្ពោ ផស្សិតោ បញ្ញាយ; អផស្សិតោ បញ្ញាយ ទុក្ខដ្ឋោ នត្ថីតិ – សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ។ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ។ យាវតា សមុទយស្ស សមុទយដ្ឋោ...បេ... យាវតា និរោធស្ស និរោធដ្ឋោ... យាវតា មគ្គស្ស មគ្គដ្ឋោ...បេ... យាវតា អត្ថបដិសម្ភិទាយ អត្ថបដិសម្ភិទដ្ឋោ... យាវតា ធម្មបដិសម្ភិទាយ ធម្មបដិសម្ភិទដ្ឋោ... យាវតា និរុត្តិបដិសម្ភិទាយ និរុត្តិបដិសម្ភិទដ្ឋោ... យាវតា បដិភានបដិសម្ភិទាយ បដិភានបដិសម្ភិទដ្ឋោ, សព្ពោ ញាតោ, សព្ពោ ទិដ្ឋោ, សព្ពោ វិទិតោ , សព្ពោ សច្ឆិកតោ, សព្ពោ ផស្សិតោ បញ្ញាយ; អផស្សិតោ បញ្ញាយ បដិភានបដិសម្ភិទដ្ឋោ នត្ថីតិ – សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ។ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ។

យាវតា ឥន្ទ្រិយបរោបរិយត្តញាណំ...បេ... យាវតា សត្តានំ អាសយានុសយេ ញាណំ... យាវតា យមកបាដិហីរេ ញាណំ... យាវតា មហាករុណាសមាបត្តិយា ញាណំ; សព្ពំ ញាតំ, សព្ពំ ទិដ្ឋំ, សព្ពំ វិទិតំ, សព្ពំ សច្ឆិកតំ, សព្ពំ ផស្សិតំ បញ្ញាយ; អផស្សិតំ បញ្ញាយ មហាករុណាសមាបត្តិយា ញាណំ នត្ថីតិ – សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ។ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ។

យាវតា សទេវកស្ស លោកស្ស សមារកស្ស សព្រហ្មកស្ស សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ ទិដ្ឋំ សុតំ មុតំ វិញ្ញាតំ បត្តំ បរិយេសិតំ អនុវិចរិតំ មនសា, សព្ពំ ញាតំ, សព្ពំ ទិដ្ឋំ, សព្ពំ វិទិតំ, សព្ពំ សច្ឆិកតំ, សព្ពំ ផស្សិតំ បញ្ញាយ; អផស្សិតំ បញ្ញាយ នត្ថីតិ – សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ។ តត្ថ អាវរណំ នត្ថីតិ – អនាវរណញាណំ។

ᨶ ᨲᩔ ᩋᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨾᩥᨵᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ, ᩋᨳᩮᩣ ᩋᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᨾᨩᩣᨶᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ;

ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥ ᨿᨴᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨡᩪᨲᩥ᪨

ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬᩣᨱᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨲᩮᩈᨲ᩠ᨲᨲᩥᨾᩮᩣ᪨

ᨬᩣᨱᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪁᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨳᩣ

᪁᪁᪁᪨ ᨠᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᨠᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ, ᨠᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ, ᨠᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣ, ᨠᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩣ, ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᨾᩩᨣ᩠ᨥᩣᨲᩮᩣᨲᩥ?

[᪁] ᨠᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᨸᩁᩣᨾᩣᩈᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ [᪂] ᨠᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ᪨ [᪃] ᨠᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ᪨ [᪄] ᨠᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣᩊᩈ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣ᪨ [᪅] ᨠᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩣᨲᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᩈᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩣ᪨ [᪆] ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᨾᩩᨣ᩠ᨥᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᨾᩩᨣ᩠ᨥᩣᨲᩮᩣ᪨

᪁᪁᪂᪨ ᨠᨳᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᨸᩁᩣᨾᩣᩈᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ?[ᨠᨲᩥ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᨸᩁᩣᨾᩣᩈᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩁᩪᨸᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ, ᩑᩈᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ, ᩑᩈᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ – ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᨸᩁᩣᨾᩣᩈᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ...ᨸᩮ... ᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ, ᩑᩈᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ, ᩑᩈᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ – ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᨸᩁᩣᨾᩣᩈᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ...ᨸᩮ... ᩈᩮᩣᨲᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ... ᨥᩣᨶᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ... ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ... ᨠᩣᨿᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ... ᨾᨶᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ, ᩑᩈᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ, ᩑᩈᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ – ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᨸᩁᩣᨾᩣᩈᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᩁᩪᨸᩮ [ᩁᩪᨸᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨) ᨲᨳᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮᩈᩩ ᩑᨠᩅᨧᨶᩮᨶ] ᩑᨲᩴ ᨾᨾ...ᨸᩮ... ᩈᨴ᩠ᨴᩮ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ... ᨣᨶ᩠ᨵᩮ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ... ᩁᩈᩮ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ... ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ... ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ, ᩑᩈᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ, ᩑᩈᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ – ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᨸᩁᩣᨾᩣᩈᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ...ᨸᩮ... ᩈᩮᩣᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ... ᨥᩣᨶᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ... ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ... ᨠᩣᨿᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ... ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ, ᩑᩈᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ, ᩑᩈᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ – ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᨸᩁᩣᨾᩣᩈᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾ᩠ᨹᩔᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ...ᨸᩮ... ᩈᩮᩣᨲᩈᨾ᩠ᨹᩔᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ... ᨥᩣᨶᩈᨾ᩠ᨹᩔᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ... ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᩈᨾ᩠ᨹᩔᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ... ᨠᩣᨿᩈᨾ᩠ᨹᩔᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ... ᨾᨶᩮᩣᩈᨾ᩠ᨹᩔᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ, ᩑᩈᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ, ᩑᩈᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ – ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᨸᩁᩣᨾᩣᩈᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩴ ᩅᩮᨴᨶᩴ...ᨸᩮ... ᩈᩮᩣᨲᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩴ ᩅᩮᨴᨶᩴ... ᨥᩣᨶᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩴ ᩅᩮᨴᨶᩴ... ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩴ ᩅᩮᨴᨶᩴ... ᨠᩣᨿᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩴ ᩅᩮᨴᨶᩴ... ᨾᨶᩮᩣᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩴ ᩅᩮᨴᨶᩴ ᩑᨲᩴ ᨾᨾ, ᩑᩈᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ, ᩑᩈᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ – ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᨸᩁᩣᨾᩣᩈᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨

ຮູປສញ្ញា ໆຕ໌ ຍຍ...ເປ... ສຊ្ឋសញ្ញា ໆຕ໌ ຍຍ... ຄន្ឋសញ្ញា ໆຕ໌ ຍຍ... ຣសសញ្ញា ໆຕ໌ ຍຍ... ເຜາដ្ឋសញ្ញា ໆຕ໌ ຍຍ... ឆម្មសញ្ញា ໆຕ໌ ຍຍ, ໆເສາຫຍស្មិ, ໆເສາ ເຍ ອត្តាតិ – ອកិតិເຕសបເຣាយាເសា ຕີ្តី ຮູປសេញ្ចតត ໆຕ໌ ຍຍ...ເປ... ສຊ្ឋសេញ្ចតត ໆຕ໌ ຍຍ... ຄន្ឋសេញ្ចតត ໆຕ໌ ຍຍ... ຣសសេញ្ចតត ໆຕ໌ ຍຍ... ເຜາដ្ឋសេញ្ចតត ໆຕ໌ ຍຍ... ឆម្មសេញ្ចតត ໆຕ໌ ຍຍ, ໆເສາຫຍស្មិ, ໆເສາ ເຍ ອត្តាតិ – ອកិតិເຕសបເຣាយាເសា ຕີ្តី ຮູປតណ្ហាໆຕ໌ ຍຍ...ເປ... ສຊ្ឋតណ្ហាໆຕ໌ ຍຍ... ຄន្ឋតណ្ហាໆຕ໌ ຍຍ... ຣសតណ្ហាໆຕ໌ ຍຍ... ເຜາដ្ឋតណ្ហាໆຕ໌ ຍຍ... ឆម្មតណ្ហាໆຕ໌ ຍຍ, ໆເສາຫຍស្មិ, ໆເສາ ເຍ ອត្តាតិ – ອកិតិເຕសបເຣាយាເសា ຕີ្តី ຮູປវិតក្កោ ໆຕ໌ ຍຍ...ເປ... ສຊ្ឋវិតក្កោ ໆຕ໌ ຍຍ... ຄន្ឋវិតក្កោ ໆຕ໌ ຍຍ... ຣសវិតក្កោ ໆຕ໌ ຍຍ... ເຜາដ្ឋវិតក្កោ ໆຕ໌ ຍຍ... ឆម្មវិតក្កោ ໆຕ໌ ຍຍ, ໆເສາຫຍស្មិ, ໆເສາ ເຍ ອត្តាតិ – ອកិតិເຕសបເຣាយាເសា ຕີ្តី ຮູປវិចារោ ໆຕ໌ ຍຍ...ເປ... ສຊ្ឋវិចារោ ໆຕ໌ ຍຍ... ຄន្ឋវិចារោ ໆຕ໌ ຍຍ... ຣសវិចារោ ໆຕ໌ ຍຍ... ເຜາដ្ឋវិចារោ ໆຕ໌ ຍຍ... ឆម្មវិចារោ ໆຕ໌ ຍຍ, ໆເສາຫຍស្មិ, ໆເສາ ເຍ ອត្តាតិ – ອកិតិເຕសបເຣាយាເសា ຕີ្តី

បឋវីធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ...ເປ... អាបោធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ... តេជោធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ... វាយោធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ... អាកាសធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ... វិញ្ញាណធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ, ໆເສາຫຍស្មិ, ໆເສາ ເຍ ອត្តាតិ – ອកិតិເຕសបເຣាយាເសា ຕີ្តី បឋវីកសិណំ ໆຕ໌ ຍຍ...ເປ... អាបោកសិណំ... តេជោកសិណំ... វាយោកសិណំ ... នីលកសិណំ... បីតកសិណំ... លោហិតកសិណំ... ឱទាតកសិណំ... អាកាសកសិណំ... វិញ្ញាណកសិណំ ໆຕ໌ ຍຍ, ໆເສາຫຍស្មិ, ໆເສາ ເຍ ອត្តាតិ – ອកិតិເຕសបເຣាយាເសា ຕີ្តី

កេសំ ໆຕ໌ ຍຍ...ເປ... លោមំ ໆຕ໌ ຍຍ... នខំ ໆຕ໌ ຍຍ... ទន្តំ ໆຕ໌ ຍຍ... តចំ ໆຕ໌ ຍຍ... មំសំ ໆຕ໌ ຍຍ... ន្ហារុំ ໆຕ໌ ຍຍ... អដ្ឋិំ ໆຕ໌ ຍຍ... អដ្ឋិមិញ្ជំ ໆຕ໌ ຍຍ... វក្កំ ໆຕ໌ ຍຍ... ហទយំ ໆຕ໌ ຍຍ... យកនំ ໆຕ໌ ຍຍ... កិលោមកំ ໆຕ໌ ຍຍ... បិហកំ ໆຕ໌ ຍຍ... បប្ផាសំ ໆຕ໌ ຍຍ... អន្តំ ໆຕ໌ ຍຍ... អន្តគុណំ ໆຕ໌ ຍຍ... ឧទរិយំ ໆຕ໌ ຍຍ... ករីសំ ໆຕ໌ ຍຍ... បិត្តំ ໆຕ໌ ຍຍ... សេម្ហំໆຕ໌ ຍຍ... បុព្វំ ໆຕ໌ ຍຍ ... លោហិតំ ໆຕ໌ ຍຍ... សេទំ ໆຕ໌ ຍຍ... មេទំ ໆຕ໌ ຍຍ... អស្សុំ ໆຕ໌ ຍຍ... វសំ ໆຕ໌ ຍຍ ... ខេឡំ ໆຕ໌ ຍຍ... សិង្ឃាណិកំ ໆຕ໌ ຍຍ... លសិកំ ໆຕ໌ ຍຍ... មុត្តំ ໆຕ໌ ຍຍ... មត្ថលុង្គំ ໆຕ໌ ຍຍ, ໆເສາຫຍស្មិ, ໆເສາ ເຍ ອត្តាតិ – ອកិតិເຕសបເຣាយាເសា ຕີ្តី

ចក្ខាយតនំ ໆຕ໌ ຍຍ...ເປ... រូបាយតនំ ໆຕ໌ ຍຍ... សោតាយតនំ ໆຕ໌ ຍຍ... សទ្ទាយតនំ ໆຕ໌ ຍຍ... ឃានាយតនំ ໆຕ໌ ຍຍ... គន្ធាយតនំ ໆຕ໌ ຍຍ... ជិវ្ហាយតនំ ໆຕ໌ ຍຍ... រសាយតនំ ໆຕ໌ ຍຍ... កាយាយតនំ ໆຕ໌ ຍຍ... ផោដ្ឋព្វាយតនំ ໆຕ໌ ຍຍ... មនាយតនំ ໆຕ໌ ຍຍ... ធម្មាយតនំ ໆຕ໌ ຍຍ, ໆເສາຫຍស្មិ, ໆເສາ ເຍ ອត្តាតិ – ອកិតិເຕសបເຣាយាເសា ຕີ្តី

ចក្ខុធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ...ເປ... រូបធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ... ចក្ខុវិញ្ញាណធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ... សោតធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ... សទ្ទធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ... សោតវិញ្ញាណធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ... ឃានធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ... គន្ធធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ... ឃានវិញ្ញាណធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ... ជិវ្ហាធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ... រសធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ... ជិវ្ហាវិញ្ញាណធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ... កាយធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ... ផោដ្ឋព្វធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ... កាយវិញ្ញាណធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ... មនោធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ... ធម្មធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ... មនោវិញ្ញាណធាតុ ໆຕ໌ ຍຍ, ໆເສາຫຍស្មិ, ໆເສາ ເຍ ອត្តាតិ – ອកិតិເຕសបເຣាយាເសា ຕີ្តី

ចក្ខុន្ទ្រិយំ ឲតំ យយ...េប... េសាតិន្ទ្រិយំ ឲតំ យយ... ឈាតិន្ទ្រិយំ ឲតំ យយ... ឌិចិ្ហន្ទ្រិយំ ឲតំ យយ... កាយិន្ទ្រិយំ ឲតំ យយ... យតិន្ទ្រិយំ ឲតំ យយ... ឌីចិតិន្ទ្រិយំ ឲតំ យយ... ឍត្ថិន្ទ្រិយំ ឲតំ យយ... បុរិសិន្ទ្រិយំ ឲតំ យយ... សុចិន្ទ្រិយំ ឲតំ យយ... ទុក្ខិន្ទ្រិយំ ឲតំ យយ... េសាយតស្សិន្ទ្រិយំ ឲតំ យយ... េទាយតស្សិន្ទ្រិយំ ឲតំ យយ... ឞុេបក្ខិន្ទ្រិយំ ឲតំ យយ... សទ្ធិន្ទ្រិយំ ឲតំ យយ... ចិរិយិន្ទ្រិយំ ឲតំ យយ... សតិន្ទ្រិយំ ឲតំ យយ... សយាធិន្ទ្រិយំ ឲតំ យយ... បញ្ញិន្ទ្រិយំ ឲតំ យយ, ឲេសាហយម្ហិ, ឲេសា េយ អត្ថាតិ – អភិតិេចសបទាយាេសា ជិជ្ជិ ៕

កាយធាតុំ ឲតំ យយ...េប... ទូបធាតុំ ឲតំ យយ... អទូបធាតុំ ឲតំ យយ... កាយភចំ ឲតំ យយ... ទូបភចំ ឲតំ យយ... អទូបភចំ ឲតំ យយ... សញ្ញាភចំ ឲតំ យយ... អសញ្ញាភចំ ឲតំ យយ... េតចសញ្ញាតាសញ្ញាភចំ ឲតំ យយ... ឲកេចាការភចំ ឲតំ យយ... ចតុេចាការភចំ ឲតំ យយ... បញ្ចុេចាការភចំ ឲតំ យយ... បធយជ្ឈាតំ ឲតំ យយ... ទុតិយជ្ឈាតំ ឲតំ យយ... តតិយជ្ឈាតំ ឲតំ យយ... ចតុត្ថជ្ឈាតំ ឲតំ យយ... េយត្តំ េធេតាចិមុត្តិំ ឲតំ យយ... កទុណំ េធេតាចិមុត្តិំ ឲតំ យយ... យុឌិតំ េធេតាចិមុត្តិំ ឲតំ យយ... ឞុេបក្ខំ េធេតាចិមុត្តិំ ឲតំ យយ... អាកាសាតញ្ចាឃតតសយាបត្តិំ ឲតំ យយ... ចិញ្ញាណញ្ចាឃតតសយាបត្តិំ ឲតំ យយ... អាកិញ្ចញ្ញាឃតតសយាបត្តិំ ឲតំ យយ... េតចសញ្ញាតាសញ្ញាឃតតសយាបត្តិំ ឲតំ យយ, ឲេសាហយម្ហិ, ឲេសា េយ អត្ថាតិ – អភិតិេចសបទាយាេសា ជិជ្ជិ ៕

អចិជ្ជំ ឲតំ យយ...េប... សង្ខាេរ ឲតំ យយ... ចិញ្ញាណំ ឲតំ យយ... តាយទូបំ ឲតំ យយ... សឡាយតតំ ឲតំ យយ... ផស្សំ ឲតំ យយ... េចឌតំ ឲតំ យយ... តណ្ហំឲតំ យយ... ឞុបិទាតំ ឲតំ យយ... ភចំ ឲតំ យយ ... ឌាតិំ ឲតំ យយ... ឌរាយរណំ ឲតំ យយ, ឲេសាហយម្ហិ, ឲេសា េយ អត្ថាតិ – អភិតិេចសបទាយាេសា ជិជ្ជិ ៕ ឲចំ អភិតិេចសបទាយាេសា ជិជ្ជិ ៕

១១៣៕ កតយាតិ អដ្ឋ ជិជ្ជិដ្ឋាតាតិ? ឍន្ទាបិ ជិជ្ជិដ្ឋាតំ, អចិជ្ជាបិ ជិជ្ជិដ្ឋាតំ, ផេស្សាបិ ជិជ្ជិដ្ឋាតំ, សញ្ញាបិ ជិជ្ជិដ្ឋាតំ, ចិតេក្កាបិ [ចិតក្កាបិ (ស្យា៑)] ជិជ្ជិដ្ឋាតំ, អេយាតិេសា យតសិការាបិ ជិជ្ជិដ្ឋាតំ, បិបយិេត្តាបិ ជិជ្ជិដ្ឋាតំ, បេរេតាេឈាេសាបិ ជិជ្ជិដ្ឋាតំ៕

ឍន្ទា េហតុ ឍន្ទា បច្ចេយា ជិជ្ជិដ្ឋាតំ ឞុបិទាឃ សមុដ្ឋាតេដ្ឋត – ឲចំ ឍន្ទាបិ ជិជ្ជិដ្ឋាតំ៕ អចិជ្ជា េហតុ អចិជ្ជា បច្ចេយា ជិជ្ជិដ្ឋាតំ ឞុបិទាឃ សមុដ្ឋាតេដ្ឋត – ឲចំ អចិជ្ជាបិ ជិជ្ជិដ្ឋាតំ៕ ផេស្សា េហតុ ផេស្សា បច្ចេយា ជិជ្ជិដ្ឋាតំ ឞុបិទាឃ សមុដ្ឋាតេដ្ឋត – ឲចំ ផេស្សាបិ ជិជ្ជិដ្ឋាតំ៕ សញ្ញា េហតុ សញ្ញា បច្ចេយា ជិជ្ជិដ្ឋាតំ ឞុបិទាឃ សមុដ្ឋាតេដ្ឋត – ឲចំ សញ្ញាបិ ជិជ្ជិដ្ឋាតំ៕ ចិតេក្កា េហតុ ចិតេក្កា បច្ចេយា ជិជ្ជិដ្ឋាតំ ឞុបិទាឃ, សមុដ្ឋាតេដ្ឋត – ឲចំ ចិតេក្កាបិ ជិជ្ជិដ្ឋាតំ៕ អេយាតិេសា យតសិការា េហតុ អេយាតិេសា យតសិការា បច្ចេយា ជិជ្ជិដ្ឋាតំ ឞុបិទាឃ សមុដ្ឋាតេដ្ឋត – ឲចំ អេយាតិេសា យតសិការាបិ ជិជ្ជិដ្ឋាតំ៕ បិបយិេត្តា េហតុ បិបយិេត្តា បច្ចេយា ជិជ្ជិដ្ឋាតំ ឞុបិទាឃ, សមុដ្ឋាតេដ្ឋត – ឲចំ បិបយិេត្តាបិ ជិជ្ជិដ្ឋាតំ៕ បេរេតាេឈាេសា េហតុ បេរេតាេឈាេសា បច្ចេយា ជិជ្ជិដ្ឋាតំ ឞុបិទាឃ សមុដ្ឋាតេដ្ឋត – ឲចំ បេរេតាេឈាេសាបិ ជិជ្ជិដ្ឋាតំ៕ ឍយាតិ អដ្ឋ ជិជ្ជិដ្ឋាតាតិ៕

១១៤៕ កតយាតិ អដ្ឋារស ជិជ្ជិបទិយដ្ឋាតាតិ? យា ជិជ្ជិ ជិជ្ជិកតំ, ជិជ្ជិកហតំ, ជិជ្ជិកត្តាទំ, ជិជ្ជិចិស្ទុកំ, ជិជ្ជិចិបត្តិតំ, ជិជ្ជិសេញ្ញាឌតំ, ជិជ្ជិសល្លំ, ជិជ្ជិសម្ពាេធា, ជិជ្ជិបលិេពាេធា, ជិជ្ជិពត្ធតំ, ជិជ្ជិបបិេតា, ជិជ្ជាតុសេយា, ជិជ្ជិសត្តាេបា, ជិជ្ជិបទិឡាហោ , ជិជ្ជិកេន្ថា, ជិជ្ជុបិទាតំ,

ទិដ្ឋាភិនិវេសា, ទិដ្ឋិបរាមាសា – ឥមានិ អដ្ឋារស ទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋានានិ។

១២៦។ កតមា សោឡស ទិដ្ឋិយោ? អស្សាទទិដ្ឋិ, អត្តានុទិដ្ឋិ, មិច្ឆាទិដ្ឋិ, សក្កាយទិដ្ឋិ, សក្កាយវត្ថុកា សស្សតទិដ្ឋិ, សក្កាយវត្ថុកា ឧច្ឆេទទិដ្ឋិ, អន្តគ្គាហិកាទិដ្ឋិ, បុព្វន្តានុទិដ្ឋិ, អបរន្តានុទិដ្ឋិ, សញ្ញោជនិកា ទិដ្ឋិ, អហន្តិ មានវិនិពន្ធា ទិដ្ឋិ, មមន្តិ មានវិនិពន្ធា ទិដ្ឋិ, អត្តវាទបដិសំយុត្តា ទិដ្ឋិ, លោកវាទបដិសំយុត្តា ទិដ្ឋិ, ភវទិដ្ឋិ, វិភវទិដ្ឋិ – ឥមា សោឡស ទិដ្ឋិយោ។

១២៧។ កតមេ តីហិ សតំ ទិដ្ឋាភិនិវេសា? អស្សាទទិដ្ឋិយា កតិហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? អត្តានុទិដ្ឋិយា កតិហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? មិច្ឆាទិដ្ឋិយា កតិហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? សក្កាយទិដ្ឋិយា កតិហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? សក្កាយវត្ថុកាយ សស្សតទិដ្ឋិយា កតិហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? សក្កាយវត្ថុកាយ ឧច្ឆេទទិដ្ឋិយា កតិហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា កតិហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? បុព្វន្តានុទិដ្ឋិយា កតិហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? អបរន្តានុទិដ្ឋិយា កតិហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? សញ្ញោជនិកាយ ទិដ្ឋិយា កតិហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? អហន្តិ មានវិនិពន្ធាយ ទិដ្ឋិយា កតិហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? មមន្តិ មានវិនិពន្ធាយ ទិដ្ឋិយា កតិហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? អត្តវាទបដិសំយុត្តាយ ទិដ្ឋិយា កតិហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? លោកវាទបដិសំយុត្តាយ ទិដ្ឋិយា កតិហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? ភវទិដ្ឋិយា កតិហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? វិភវទិដ្ឋិយា កតិហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ?

អស្សាទទិដ្ឋិយា បញ្ចតិំសាយ អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។ អត្តានុទិដ្ឋិយា វីសតិយា អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិយា ទសហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។ សក្កាយទិដ្ឋិយា វីសតិយា អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។ សក្កាយវត្ថុកាយ សស្សតទិដ្ឋិយា បន្នរសហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។ សក្កាយវត្ថុកាយ ឧច្ឆេទទិដ្ឋិយា បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។ អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា បញ្ញាសាយ អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។ បុព្វន្តានុទិដ្ឋិយា អដ្ឋារសហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។ អបរន្តានុទិដ្ឋិយា ចតុចត្តាលីសាយ អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។ សញ្ញោជនិកាយ ទិដ្ឋិយា អដ្ឋារសហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។ អហន្តិ មានវិនិពន្ធាយ ទិដ្ឋិយា អដ្ឋារសហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។ មមន្តិ មានវិនិពន្ធាយ ទិដ្ឋិយា អដ្ឋារសហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។ អត្តវាទបដិសំយុត្តាយ ទិដ្ឋិយា វីសតិយា អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។ លោកវាទបដិសំយុត្តាយ ទិដ្ឋិយា អដ្ឋហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។ ភវទិដ្ឋិយា ឯកេន អាការេន [ឯកូនវីសតិយា អាការេន (ស្យា។)] អភិនិវេសោ ហោតិ។ វិភវទិដ្ឋិយា ឯកេន អាការេន អភិនិវេសោ ហោតិ។

១។ អស្សាទទិដ្ឋិនិទ្ទេសោ

១២៨។ អស្សាទទិដ្ឋិយា កតមេហិ បញ្ចតិំសាយ អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? យំ រូបំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ, អយំ រូបស្ស អស្សាទោតិ – អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន អស្សាទោ, អស្សាទោ ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញោ អស្សាទោ។ យា ច ទិដ្ឋិ យោ ច

អស្សាទោ – អយំ វុច្ចតិ អស្សាទទិដ្ឋិ។

អស្សាទទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ។ តាយ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា សមន្នាគតោ បុគ្គលោ ទិដ្ឋិវិបន្នោ។ ទិដ្ឋិវិបន្នោ បុគ្គលោ ន សេវិតព្វោ ន ភជិតព្វោ ន បយិរុបាសិតព្វោ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ទិដ្ឋិ ហិស្ស បាបិកា។ យោ ទិដ្ឋិយា រាគោ [យា ទិដ្ឋិ យោ រាគោ (ស្យា។)], សោ ន ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន រាគោ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញោ រាគោ។ យា ច ទិដ្ឋិ យោ ច រាគោ – អយំ វុច្ចតិ ទិដ្ឋិរាគោ។ តាយ ច ទិដ្ឋិយា តេន ច រាគេន សមន្នាគតោ បុគ្គលោ ទិដ្ឋិរាគរត្តោ។ ទិដ្ឋិរាគរត្តេ បុគ្គលេ ទិន្នំ ទានំ ន មហប្ផលំ ហោតិ ន មហានិសំសំ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ទិដ្ឋិ ហិស្ស បាបិកា អស្សាទទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ។

មិច្ឆាទិដ្ឋិកស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស ទ្វេវ គតិយោ – និរយោ វា តិរច្ឆានយោនិ វា។ មិច្ឆាទិដ្ឋិកស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស យញ្ចេវ កាយកម្មំ យថាទិដ្ឋិ សមត្តំ សមាទិន្នំ, យញ្ច វចីកម្មំ...បេ... យញ្ច មនោកម្មំ យថាទិដ្ឋិ សមត្តំ សមាទិន្នំ, យា ច ចេតនា យា ច បត្ថនា យោ ច បណិធិ យេ ច សង្ខារា, សព្វេ តេ ធម្មា អនិដ្ឋាយ អកន្តាយ អមនាបាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ទិដ្ឋិ ហិស្ស បាបិកា។ សេយ្យថាបិ និម្ពពីជំ វា កោសាតកិពីជំ វា តិត្តកាលាពុពីជំ វា អល្លាយ បថវិយា និក្ខិត្តំ យំ ចេវ បថវិរសំ ឧបាទិយតិ, យញ្ច អាបោរសំ ឧបាទិយតិ, សព្វំ តំ តិត្តកត្តាយ កដុកត្តាយ អសាតត្តាយ [អសាតតាយ (ស្យា។)] សំវត្តតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ពីជំ ហិស្ស បាបិកំ។ ឯវមេវ មិច្ឆាទិដ្ឋិកស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស យញ្ចេវ កាយកម្មំ យថាទិដ្ឋិ សមត្តំ សមាទិន្នំ, យញ្ច វចីកម្មំ...បេ... យញ្ច មនោកម្មំ យថាទិដ្ឋិ សមត្តំ សមាទិន្នំ, យា ច ចេតនា យា ច បត្ថនា យោ ច បណិធិ យេ ច សង្ខារា, សព្វេ តេ ធម្មា អនិដ្ឋាយ អកន្តាយ អមនាបាយ អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ទិដ្ឋិ ហិស្ស បាបិកា អស្សាទទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ។

មិច្ឆាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតំ, ទិដ្ឋិគហនំ, ទិដ្ឋិកន្តារោ, ទិដ្ឋិវិសូកំ, ទិដ្ឋិវិប្ផន្ទិតំ, ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ, ទិដ្ឋិសល្លំ, ទិដ្ឋិសម្ពាធោ, ទិដ្ឋិបលិពោធោ, ទិដ្ឋិពន្ធនំ, ទិដ្ឋិបបាតោ, ទិដ្ឋានុសយោ, ទិដ្ឋិសន្តាបោ, ទិដ្ឋិបរិឡាហោ, ទិដ្ឋិគន្ថោ, ទិដ្ឋុបាទានំ, ទិដ្ឋាភិនិវេសោ, ទិដ្ឋិបរាមាសោ – ឥមេហិ អដ្ឋារសហិ អាការេហិ បរិយុដ្ឋិតចិត្តស្ស សញ្ញោគោ។

១២៥។ អត្ថិ សញ្ញោជនានិ ចេវ ទិដ្ឋិយោ ច, អត្ថិ សញ្ញោជនានិ ន ច ទិដ្ឋិយោ។ កតមានិ សញ្ញោជនានិ ចេវ ទិដ្ឋិយោ ច? សក្កាយទិដ្ឋិ, សីលព្ពតបរាមាសោ – ឥមានិ សញ្ញោជនានិ ចេវ ទិដ្ឋិយោ ច។ កតមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ? កាមរាគសញ្ញោជនំ, បដិឃសញ្ញោជនំ, មានសញ្ញោជនំ, វិចិកិច្ឆាសញ្ញោជនំ, ភវរាគសញ្ញោជនំ, ឥស្សាសញ្ញោជនំ, មច្ឆរិយសញ្ញោជនំ, អនុសយសញ្ញោជនំ, អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ – ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។

យំ វេទនំ បដិច្ច...បេ... យំ សញ្ញំ បដិច្ច...បេ... យំ សង្ខារេ [យេ សង្ខារេ (ក។) សំ។ និ។ ៣។២៤ បស្សិតព្វា] បដិច្ច...បេ... យំ វិញ្ញាណំ បដិច្ច... យំ ចក្ខុំ បដិច្ច... យំ សោតំ បដិច្ច... យំ ឃានំ បដិច្ច... យំ ជិវ្ហំ បដិច្ច... យំ កាយំ បដិច្ច... យំ មនំ បដិច្ច... យំ រូបេ បដិច្ច... យំ សទ្ទេ បដិច្ច... យំ គន្ធេ បដិច្ច ... យំ រសេ បដិច្ច... យំ ផោដ្ឋព្វេ បដិច្ច... យំ ធម្មេ បដិច្ច... យំ ចក្ខុវិញ្ញាណំ បដិច្ច... យំ សោតវិញ្ញាណំ

ปฏิจฺจ... ยํ ฆานวิญฺญาณํ ปฏิจฺจ... ยํ ชิวฺหาวิญฺญาณํ ปฏิจฺจ... ยํ กายวิญฺญาณํ ปฏิจฺจ... ยํ มโนวิญฺญาณํ ปฏิจฺจ ... ยํ จกฺขุสมฺผสฺสํ ปฏิจฺจ... ยํ โสตสมฺผสฺสํ ปฏิจฺจ... ยํ ฆานสมฺผสฺสํ ปฏิจฺจ... ยํ ชิวฺหาสมฺผสฺสํ ปฏิจฺจ... ยํ กายสมฺผสฺสํ ปฏิจฺจ... ยํ มโนสมฺผสฺสํ ปฏิจฺจ... ยํ จกฺขุสมฺผสฺสชํ เวทนํ ปฏิจฺจ... ยํ โสตสมฺผสฺสชํ เวทนํ ปฏิจฺจ... ยํ ฆานสมฺผสฺสชํ เวทนํ ปฏิจฺจ... ยํ ชิวฺหาสมฺผสฺสชํ เวทนํ ปฏิจฺจ... ยํ กายสมฺผสฺสชํ เวทนํ ปฏิจฺจ... ยํ มโนสมฺผสฺสชํ เวทนํ ปฏิจฺจ อุปฺปชฺชติ สุขํ โสมนสฺสํ, อยํ มโนสมฺผสฺสชาย เวทนาย อสฺสาโทติ – อภินิเวสปรามาโส ทิฏฺฐิ. ทิฏฺฐิ น อสฺสาโท, อสฺสาโท น ทิฏฺฐิ. อญฺญา ทิฏฺฐิ, อญฺโญ อสฺสาโท. ยา จ ทิฏฺฐิ โย จ อสฺสาโท – อยํ วุจฺจติ อสฺสาททิฏฺฐิ.

อสฺสาททิฏฺฐิ มิจฺฉาทิฏฺฐิ ทิฏฺฐิวิปตฺติ. ตาย ทิฏฺฐิวิปตฺติยา สมนฺนาคโต ปุคฺคโล ทิฏฺฐิวิปนฺโน. ทิฏฺฐิวิปนฺโน ปุคฺคโล น เสวิตพฺโพ น ภชิตพฺโพ น ปยิรุปาสิตพฺโพ. ตํ กิสฺส เหตุ? ทิฏฺฐิ หิสฺส ปาปิกา. โย ทิฏฺฐิยา ราโค, โส น ทิฏฺฐิ. ทิฏฺฐิ น ราโค. อญฺญา ทิฏฺฐิ, อญฺโญ ราโค. ยา จ ทิฏฺฐิ โย จ ราโค, อยํ วุจฺจติ ทิฏฺฐิราโค. ตาย จ ทิฏฺฐิยา เตน จ ราเคน สมนฺนาคโต ปุคฺคโล ทิฏฺฐิราครตฺโต. ทิฏฺฐิราครตฺตสฺส ปุคฺคลสฺส ทินฺนํ ทานํ น มหปฺผลํ โหติ น มหานิสํสํ. ตํ กิสฺส เหตุ? ทิฏฺฐิ หิสฺส ปาปิกา อสฺสาททิฏฺฐิ มิจฺฉาทิฏฺฐิ.

มิจฺฉาทิฏฺฐิกสฺส ปุริสปุคฺคลสฺส ทฺเว คติโย – นิรโย วา ติรจฺฉานโยนิ วา. มิจฺฉาทิฏฺฐิกสฺส ปุริสปุคฺคลสฺส ยญฺเจว กายกมฺมํ ยถาทิฏฺฐิ สมตฺตํ สมาทินฺนํ, ยญฺจ วจีกมฺมํ...เป... ยญฺจ มโนกมฺมํ ยถาทิฏฺฐิ สมตฺตํ สมาทินฺนํ, ยา จ เจตนา ยา จ ปตฺถนา โย จ ปณิธิ เย จ สงฺขารา, สพฺเพ เต ธมฺมา อนิฏฺฐาย อกนฺตาย อมนาปาย อหิตาย ทุกฺขาย สํวตฺตนฺติ. ตํ กิสฺส เหตุ? ทิฏฺฐิ หิสฺส ปาปิกา. เสยฺยถาปิ นิมฺพพีชํ วา โกสาตกีพีชํ วา ติตฺตกาลาพุพีชํ วา อลฺลาย ปถวิยา นิกฺขิตฺตํ ยญฺเจว ปถวิรสํ อุปาทิยติ ยญฺจ อาโปรสํ อุปาทิยติ, สพฺพํ ตํ ติตฺตกตฺตาย กฏุกตฺตาย อสาตตฺตาย สํวตฺตติ. ตํ กิสฺส เหตุ? พีชํ หิสฺส ปาปิกํ. เอวเมวํ มิจฺฉาทิฏฺฐิกสฺส ปุริสปุคฺคลสฺส ยญฺเจว กายกมฺมํ ยถาทิฏฺฐิ สมตฺตํ สมาทินฺนํ ยญฺจ วจีกมฺมํ...เป... ยญฺจ มโนกมฺมํ ยถาทิฏฺฐิ สมตฺตํ สมาทินฺนํ, ยา จ เจตนา ยา จ ปตฺถนา โย จ ปณิธิ เย จ สงฺขารา, สพฺเพ เต ธมฺมา อนิฏฺฐาย อกนฺตาย อมนาปาย อหิตาย ทุกฺขาย สํวตฺตนฺติ. ตํ กิสฺส เหตุ? ทิฏฺฐิ หิสฺส ปาปิกา อสฺสาททิฏฺฐิ มิจฺฉาทิฏฺฐิ.

มิจฺฉาทิฏฺฐิ ทิฏฺฐิคตํ ทิฏฺฐิคหนํ...เป... ทิฏฺฐาภินิเวสปรามาโส – อิเมหิ อฏฺฐารสหิ อากาเรหิ ปริยุฏฺฐิตจิตฺตสฺส สญฺโญโค.

อตฺถิ สญฺโญชนานิ เจว ทิฏฺฐิโย จ, อตฺถิ สญฺโญชนานิ น จ ทิฏฺฐิโย. กตมานิ สญฺโญชนานิ เจว ทิฏฺฐิโย จ? สกฺกายทิฏฺฐิ, สีลพฺพตปรามาโส – อิมานิ สญฺโญชนานิ เจว ทิฏฺฐิโย จ. กตมานิ สญฺโญชนานิ, น จ ทิฏฺฐิโย? กามราคสญฺโญชนํ, ปฏิฆสญฺโญชนํ, มานสญฺโญชนํ, วิจิกิจฺฉาสญฺโญชนํ, ภวราคสญฺโญชนํ, อิสฺสาสญฺโญชนํ, มจฺฉริยสญฺโญชนํ, อนุนยสญฺโญชนํ, อวิชฺชาสญฺโญชนํ – อิมานิ สญฺโญชนานิ, น จ ทิฏฺฐิโย. อสฺสาททิฏฺฐิยา อิเมหิ ปญฺจตึสาย อากาเรหิ อภินิเวโส โหติ.

ᩋᩔᩣᨴᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨸᨮᨾᩮᩣ᪨

᪒᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪑᪔᪐᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᩅᩦᩈᨲᩥᨿᩣ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᩍᨵ ᩋᩔᩩᨲᩅᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩋᨴᩔᩣᩅᩦ ᩋᩁᩥᨿᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᩋᨠᩮᩣᩅᩥᨴᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩅᩥᨶᩦᨲᩮᩣ, ᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᩣᨶᩴ ᩋᨴᩔᩣᩅᩦ ᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᩋᨠᩮᩣᩅᩥᨴᩮᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩅᩥᨶᩦᨲᩮᩣ ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩥ ᩁᩪᨸᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᩅᩣ ᩁᩪᨸᩴ ᩁᩪᨸᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ; ᩅᩮᨴᨶᩴ…ᨸᩮ… ᩈᨬ᩠ᨬᩴ…ᨸᩮ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ…ᨸᩮ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᩅᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ᪨

᪑᪔᪑᪨ ᨠᨳᩴ ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩥ? ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᨳᩅᩦᨠᩈᩥᨱᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩥ – "ᨿᩴ ᨸᨳᩅᩦᨠᩈᩥᨱᩴ, ᩈᩮᩣ ᩋᩉᩴ; ᨿᩮᩣ ᩋᩉᩴ, ᨲᩴ ᨸᨳᩅᩦᨠᩈᩥᨱ"ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᨳᩅᩦᨠᩈᩥᨱᨬ᩠ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨲᩮᩃᨸ᩠ᨸᨴᩦᨸᩔ ᨫᩣᨿᨲᩮᩣ "ᨿᩣ ᩋᨧ᩠ᨧᩥ ᩈᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᨿᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩈᩣ ᩋᨧ᩠ᨧᩦ"ᨲᩥ – ᩋᨧ᩠ᨧᩥᨬ᩠ᨧ ᩅᨱ᩠ᨱᨬ᩠ᨧ ᩋᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᨳᩅᩦᨠᩈᩥᨱᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩥ – "ᨿᩴ ᨸᨳᩅᩦᨠᩈᩥᨱᩴ, ᩈᩮᩣ ᩋᩉᩴ; ᨿᩮᩣ ᩋᩉᩴ , ᨲᩴ ᨸᨳᩅᩦᨠᩈᩥᨱ"ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᨳᩅᩦᨠᩈᩥᨱᨬ᩠ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩥ᪨ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᨸᩁᩣᨾᩣᩈᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ, ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ᪨ ᨿᩣ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨿᨬ᩠ᨧ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ – ᩋᨿᩴ ᨸᨮᨾᩣ ᩁᩪᨸᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥ…ᨸᩮ… ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩔ ᨸᩩᩁᩥᩈᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨴ᩠ᩅᩮᩅ ᨣᨲᩥᨿᩮᩣ…ᨸᩮ… ᩍᨾᩣᨶᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ, ᨶ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣ᪨

ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩋᩣᨸᩮᩣᨠᩈᩥᨱᩴ… ᨲᩮᨩᩮᩣᨠᩈᩥᨱᩴ… ᩅᩣᨿᩮᩣᨠᩈᩥᨱᩴ… ᨶᩦᩃᨠᩈᩥᨱᩴ… ᨸᩦᨲᨠᩈᩥᨱᩴ… ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨠᩈᩥᨱᩴ… ᩒᨴᩣᨲᨠᩈᩥᨱᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩥ – "ᨿᩴ ᩒᨴᩣᨲᨠᩈᩥᨱᩴ, ᩈᩮᩣ ᩋᩉᩴ; ᨿᩮᩣ ᩋᩉᩴ, ᨲᩴ ᩒᨴᩣᨲᨠᩈᩥᨱ"ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩒᨴᩣᨲᨠᩈᩥᨱᨬ᩠ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨲᩮᩃᨸ᩠ᨸᨴᩦᨸᩔ ᨫᩣᨿᨲᩮᩣ "ᨿᩣ ᩋᨧ᩠ᨧᩥ, ᩈᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ; ᨿᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᩈᩣ ᩋᨧ᩠ᨧᩦ"ᨲᩥ – ᩋᨧ᩠ᨧᩥᨬ᩠ᨧ ᩅᨱ᩠ᨱᨬ᩠ᨧ ᩋᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ…ᨸᩮ… ᩒᨴᩣᨲᨠᩈᩥᨱᨬ᩠ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩥ᪨ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᨸᩁᩣᨾᩣᩈᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ, ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ᪨ ᨿᩣ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨿᨬ᩠ᨧ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ – ᩋᨿᩴ ᨸᨮᨾᩣ ᩁᩪᨸᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥ…ᨸᩮ… ᩍᨾᩣᨶᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ, ᨶ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᩁᩪᨸᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩥ? ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩅᩮᨴᨶᩴ… ᩈᨬ᩠ᨬᩴ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – "ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩮ ᩋᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩁᩪᨸᩮᨶ ᩁᩪᨸᩅᩣ"ᨲᩥ᪨ ᩁᩪᨸᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨨᩣᨿᩣᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᩔ᪨ ᨲᨾᩮᨶᩴ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ – "ᩋᨿᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨨᩣᨿᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨨᩣᨿᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩣᨿᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩍᨾᩣᨿ ᨨᩣᨿᩣᨿ ᨨᩣᨿᩣᩅᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨨᩣᨿᩣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩅᩮᨴᨶᩴ…ᨸᩮ… ᩈᨬ᩠ᨬᩴ… ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ… ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – "ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩋᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩁᩪᨸᩮᨶ ᩁᩪᨸᩅᩣ"ᨲᩥ᪨ ᩁᩪᨸᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ

ឞយត្សបឞ្សូតិ៍ អភិតិចេឞបទាយាឞោ ឌិដ្ឋិ៍ ឌិដ្ឋិ ត ចត្ថុ, ចត្ថុ ត ឌិដ្ឋិ៍ អន្លោ ឌិដ្ឋិ, អន្លោ ចត្ថុ៍ ឃា ច ឌិដ្ឋិ ឃន្លោ ចត្ថុ – អយំ ទុតិឃា ទ្វុបចត្ថុកា អត្តាត្ទុឌិដ្ឋិ៍ អត្តាត្ទុឌិដ្ឋិ មិច្ឆាឌិដ្ឋិ ឌិដ្ឋិចិបត្តិ...េប... ព្ហូយាតិ ឞេន្លោាឌតាតិ, ត ច ឌិដ្ឋិឃោ៍ ឲចំ ទ្វុបចត្តំ អត្តាតំ ឞយត្សបឞ្សូតិ៍

៣ចំ អត្តតិ ទ្វុបំ ឞយត្សបឞ្សូតិ? ព្ហុឆេកច្ចោ េចឌតំ... ឞន្លោ... ឞន្ថាេទ... ចិន្លោាណំ អត្តតោ ឞយត្សបឞ្សូតិ៍ តឞ្ស ឲចំ េហាតិ – "អយំ េខា េម អត្តា៍ ព្ហុមហ្វិន្លោ បត អត្តតិ ព្ហុឌំ ទ្វុប"ត្តិ៍ អត្តតិ ទ្វុបំ ឞយត្សបឞ្សូតិ៍ េឞយ្យថាបិ បុបុំ កត្ថឞយ្យត្តំ អឞ្ស៍ តេមតំ បុទិេឞា ឲចំ ចេឌយ្យ – "ព្ហុឌំ បុបុំ, អយំ កេន្ធោ; អន្លោ បុបុំ, អេន្លោ កេន្ធោ៍ េឞា េខា បតាយំ កេន្ធោ ព្ហុមហ្វិ បុបេ្យ"តិ៍ បុបុហ្វិ កត្ថំ ឞយត្សបឞ្សូតិ ៍ ឲចមេចំ ព្ហុឆេកច្ចោ េចឌតំ...េប... ឞន្លោ... ឞន្ថាេទ... ចិន្លោាណំ អត្តតោ ឞយត្សបឞ្សូតិ៍ តឞ្ស ឲចំ េហាតិ – "អយំ េខា េម អត្តា៍ ព្ហុមហ្វិន្លោ បត អត្តតិ ព្ហុឌំ ទ្វុប"ត្តិ៍ អត្តតិ ទ្វុបំ ឞយត្សបឞ្សូតិ៍ អភិតិចេឞបទាយាឞោ ឌិដ្ឋិ៍ ឌិដ្ឋិ ត ចត្ថុ, ចត្ថុ ត ឌិដ្ឋិ៍ អន្លោ ឌិដ្ឋិ, អន្លោ ចត្ថុ៍ ឃា ច ឌិដ្ឋិ ឃន្លោ ចត្ថុ – អយំ តតិឃា ទ្វុបចត្ថុកា អត្តាត្ទុឌិដ្ឋិ៍ អត្តាត្ទុឌិដ្ឋិ មិច្ឆាឌិដ្ឋិ ឌិដ្ឋិចិបត្តិ...េប... ព្ហូយាតិ ឞេន្លោាឌតាតិ, ត ច ឌិដ្ឋិឃោ៍ ឲចំ អត្តតិ ទ្វុបំ ឞយត្សបឞ្សូតិ៍

៣ចំ ទ្វុបហ្វិ អត្តាតំ ឞយត្សបឞ្សូតិ? ព្ហុឆេកច្ចោ េចឌតំ...េប... ឞន្លោ... ឞន្ថាេទ... ចិន្លោាណំ អត្តតោ ឞយត្សបឞ្សូតិ៍ តឞ្ស ឲចំ េហាតិ – "អយំ េខា េម អត្តា៍ េឞា េខា បត េម អយំ អត្តា ព្ហុមហ្វិ ទ្វុេប"តិ៍ ទ្វុបហ្វិ អត្តាតំ ឞយត្សបឞ្សូតិ៍ េឞយ្យថាបិ មណិ ករណ្ឌេក បក្ខិត្តោ អឞ្ស៍ តេមតំ បុទិេឞា ឲចំ ចេឌយ្យ – "អយំ មណិ, អយំ ករណ្ឌេកា៍ អេន្លោ មណិ, អេន្លោ ករណ្ឌេកា៍ េឞា េខា បតាយំ មណិ ព្ហុមហ្វិ ករណ្ឌេក"តិ៍ ករណ្ឌកហ្វិ មណិ ឞយត្សបឞ្សូតិ៍ ឲចមេចំ ព្ហុឆេកច្ចោ េចឌតំ...េប... ឞន្លោ... ឞន្ថាេទ... ចិន្លោាណំ អត្តតោ ឞយត្សបឞ្សូតិ ៍ តឞ្ស ឲចំ េហាតិ – "អយំ េខា េម អត្តា៍ េឞា េខា បត េម អយំ អត្តា ព្ហុមហ្វិ ទ្វុេប"តិ៍ ទ្វុបហ្វិ អត្តាតំ ឞយត្សបឞ្សូតិ៍ អភិតិចេឞបទាយាឞោ ឌិដ្ឋិ៍ ឌិដ្ឋិ ត ចត្ថុ, ចត្ថុ ត ឌិដ្ឋិ៍ អន្លោ ឌិដ្ឋិ, អន្លោ ចត្ថុ៍ ឃា ច ឌិដ្ឋិ ឃន្លោ ចត្ថុ – អយំ ចតុត្ថោ ទ្វុបចត្ថុកា អត្តាត្ទុឌិដ្ឋិ៍ អត្តាត្ទុឌិដ្ឋិ មិច្ឆាឌិដ្ឋិ ឌិដ្ឋិចិបត្តិ...េប... ព្ហូយាតិ ឞេន្លោាឌតាតិ, ត ច ឌិដ្ឋិឃោ៍ ឲចំ ទ្វុបហ្វិ អត្តាតំ ឞយត្សបឞ្សូតិ៍

១១១៍ ៣ចំ េចឌតំ អត្តតោ ឞយត្សបឞ្សូតិ? ព្ហុឆេកច្ចោ ចក្ខុឞយ្យស្សជំ េចឌតំ េឞាតឞយ្យស្សជំ េចឌតំ ឃាតឞយ្យស្សជំ េចឌតំ ជិច្ឆាឞយ្យស្សជំ េចឌតំ កាឃឞយ្យស្សជំ េចឌតំ មេតាឞយ្យស្សជំ េចឌតំ អត្តតោ ឞយត្សបឞ្សូតិ៍ "ឃា មេតាឞយ្យស្សជា េចឌតា េឞា អហំ, េឃា អហំ ឞា មេតាឞយ្យស្សជា េចឌតា"តិ – មេតាឞយ្យស្សជំ េចឌតញ្ច អត្តញ្ច អទ្វយំ ឞយត្សបឞ្សូតិ៍ េឞយ្យថាបិ េតលប្បទីបឞ្ស ឈាឃេតា "ឃា អច្ចិ េឞា ចណ្ណោ, េឃា ចណ្ណោ ឞា អច្ចី"តិ – អច្ចិញ្ច ចណ្ណញ្ច អទ្វយំ ឞយត្សបឞ្សូតិ៍ ឲចមេចំ ព្ហុឆេកច្ចោ មេតាឞយ្យស្សជំ េចឌតំ អត្តតោ ឞយត្សបឞ្សូតិ៍ "ឃា មេតាឞយ្យស្សជា េចឌតា េឞា អហំ, េឃា អហំ ឞា មេតាឞយ្យស្សជា េចឌតា"តិ – មេតាឞយ្យស្សជំ េចឌតញ្ច អត្តញ្ច អទ្វយំ ឞយត្សបឞ្សូតិ៍ អភិតិចេឞបទាយាឞោ ឌិដ្ឋិ៍ ឌិដ្ឋិ ត ចត្ថុ, ចត្ថុ ត ឌិដ្ឋិ៍ អន្លោ ឌិដ្ឋិ, អន្លោ ចត្ថុ៍ ឃា ច ឌិដ្ឋិ ឃន្លោ ចត្ថុ – អយំ បឋមា េចឌតាចត្ថុកា អត្តាត្ទុឌិដ្ឋិ៍ អត្តាត្ទុឌិដ្ឋិ មិច្ឆាឌិដ្ឋិ ឌិដ្ឋិចិបត្តិ...េប... ព្ហូយាតិ ឞេន្លោាឌតាតិ, ត ច ឌិដ្ឋិឃោ៍ ឲចំ េចឌតំ អត្តតោ ឞយត្សបឞ្សូតិ៍

៣ចំ េចឌតាចត្តំ អត្តាតំ ឞយត្សបឞ្សូតិ? ព្ហុឆេកច្ចោ ឞន្លោ...េប... ឞន្ថាេទ... ចិន្លោាណំ... ទ្វុបំ អត្តតោ ឞយត្សបឞ្សូតិ៍ តឞ្ស ឲចំ េហាតិ –

“អយំ ខោ មេ អត្តា។ សោ ខោ បន មេ អយំ អត្តា ឥមាយ វេទនាយ វេទនាវា”តិ។ វេទនាវន្តំ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។ សេយ្យថាបិ រុក្ខោ ឆាយាសម្បន្នោ អស្ស។ តមេនំ បុរិសោ ឯវំ វទេយ្យ – “អយំ រុក្ខោ, អយំ ឆាយា។ អញ្ញោ រុក្ខោ, អញ្ញា ឆាយា។ សោ ខោ បនាយំ រុក្ខោ ឥមាយ ឆាយាយ ឆាយាវា”តិ។ ឆាយាវន្តំ រុក្ខំ សមនុបស្សតិ។ ឯវមេវ ឥធេកច្ចោ សញ្ញំ…បេ… សង្ខារេ… វិញ្ញាណំ… រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ សោ ខោ បន មេ អយំ អត្តា ឥមាយ វេទនាយ វេទនាវា”តិ។ វេទនាវន្តំ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។ អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន វត្ថុ, វត្ថុ ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញំ វត្ថុ។ យា ច ទិដ្ឋិ យញ្ច វត្ថុ – អយំ ទុតិយា វេទនាវត្ថុកា អត្តានុទិដ្ឋិ។ អត្តានុទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ…បេ… ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។ ឯវំ វេទនាវន្តំ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។

កថំ អត្តនិ វេទនំ សមនុបស្សតិ? ឥធេកច្ចោ សញ្ញំ…បេ… សង្ខារេ… វិញ្ញាណំ… រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ ឥមស្មិញ្ច បន អត្តនិ អយំ វេទនា”តិ។ អត្តនិ វេទនំ សមនុបស្សតិ។ សេយ្យថាបិ បុប្ផំ គន្ធសម្បន្នំ អស្ស។ តមេនំ បុរិសោ ឯវំ វទេយ្យ – “ឥទំ បុប្ផំ, អយំ គន្ធោ; អញ្ញំ បុប្ផំ, អញ្ញោ គន្ធោ។ សោ ខោ បនាយំ គន្ធោ ឥមស្មិំ បុប្ផេ”តិ។ បុប្ផស្មិំ គន្ធំ សមនុបស្សតិ។ ឯវមេវ ឥធេកច្ចោ សញ្ញំ…បេ… សង្ខារេ… វិញ្ញាណំ… រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ ឥមស្មិញ្ច បន អត្តនិ អយំ វេទនា”តិ។ អត្តនិ វេទនំ សមនុបស្សតិ ។ អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន វត្ថុ, វត្ថុ ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញំ វត្ថុ។ យា ច ទិដ្ឋិ យញ្ច វត្ថុ – អយំ តតិយា វេទនាវត្ថុកា អត្តានុទិដ្ឋិ។ អត្តានុទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ…បេ… ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។ ឯវំ អត្តនិ វេទនំ សមនុបស្សតិ។

កថំ វេទនាយ អត្តានំ សមនុបស្សតិ? ឥធេកច្ចោ សញ្ញំ…បេ… សង្ខារេ… វិញ្ញាណំ… រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ សោ ខោ បន មេ អយំ អត្តា ឥមិស្សា វេទនាយា”តិ។ វេទនាយ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។ សេយ្យថាបិ មណិ ករណ្ឌកេ បក្ខិត្តោ អស្ស។ តមេនំ បុរិសោ ឯវំ វទេយ្យ – “អយំ មណិ, អយំ ករណ្ឌកោ។ អញ្ញោ មណិ, អញ្ញោ ករណ្ឌកោ។ សោ ខោ បនាយំ មណិ ឥមស្មិំ ករណ្ឌកេ”តិ។ ករណ្ឌកស្មិំ មណិំ សមនុបស្សតិ។ ឯវមេវ ឥធេកច្ចោ សញ្ញំ… សង្ខារេ… វិញ្ញាណំ… រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ សោ ខោ បន មេ អយំ អត្តា ឥមិស្សា វេទនាយា”តិ។ វេទនាយ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។ អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន វត្ថុ, វត្ថុ ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញំ វត្ថុ។ យា ច ទិដ្ឋិ យញ្ច វត្ថុ – អយំ ចតុត្ថា វេទនាវត្ថុកា អត្តានុទិដ្ឋិ។ អត្តានុទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ…បេ… ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។ ឯវំ វេទនាយ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។

១២២។ កថំ សញ្ញំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ? ឥធេកច្ចោ ចក្ខុសម្ផស្សជំ សញ្ញំ…បេ… សោតសម្ផស្សជំ សញ្ញំ… ឃានសម្ផស្សជំ សញ្ញំ… ជិវ្ហាសម្ផស្សជំ សញ្ញំ… កាយសម្ផស្សជំ សញ្ញំ… មនោសម្ផស្សជំ សញ្ញំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ យា មនោសម្ផស្សជា សញ្ញា សោ អហំ, យោ អហំ សា មនោសម្ផស្សជា សញ្ញា”តិ។ មនោសម្ផស្សជំ សញ្ញញ្ច អត្តញ្ច អទ្វយំ សមនុបស្សតិ។ សេយ្យថាបិ តេលប្បទីបស្ស ឈាយតោ “យា អច្ចិ សោ វណ្ណោ, យោ វណ្ណោ សា អច្ចី”តិ – អច្ចិញ្ច វណ្ណញ្ច អទ្វយំ សមនុបស្សតិ។ ឯវមេវ ឥធេកច្ចោ មនោសម្ផស្សជំ សញ្ញំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ – “យា មនោសម្ផស្សជា សញ្ញា សោ អហំ, យោ អហំ សា មនោសម្ផស្សជា សញ្ញា”តិ។

យេភាសយ្យស្សជ៉ សញ្ញញ្ច អត្តញ្ច អទ្វយំ សមនុបស្សតិ។ អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន វត្ថុ, វត្ថុ ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញំ វត្ថុ។ យា ច ទិដ្ឋិ យញ្ច វត្ថុ – អយំ បឋមា សញ្ញាវត្ថុកា អត្តានុទិដ្ឋិ។ អត្តានុទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ...បេ... ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។ ឯវំ សញ្ញំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។

កថំ សញ្ញាវន្តំ អត្តានំ សមនុបស្សតិ? ឥធេកច្ចោ សង្ខារេ...បេ... វិញ្ញាណំ... រូបំ... វេទនំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ សោ ខោ បន មេ អយំ អត្តា ឥមាយ សញ្ញាយ សញ្ញាវា”តិ។ សញ្ញាវន្តំ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។ សេយ្យថាបិ រុក្ខោ ឆាយាសម្បន្នោ អស្ស។ តមេនំ បុរិសោ ឯវំ វទេយ្យ – “អយំ រុក្ខោ, អយំ ឆាយា។ អញ្ញោ រុក្ខោ, អញ្ញា ឆាយា។ សោ ខោ បនាយំ រុក្ខោ ឥមាយ ឆាយាយ ឆាយាវា”តិ។ ឆាយាវន្តំ រុក្ខំ សមនុបស្សតិ។ ឯវមេវ ឥធេកច្ចោ សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ... រូបំ... វេទនំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ សោ ខោ បន មេ អយំ អត្តា ឥមាយ សញ្ញាយ សញ្ញាវា”តិ។ សញ្ញាវន្តំ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។ អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន វត្ថុ, វត្ថុ ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញំ វត្ថុ។ យា ច ទិដ្ឋិ យញ្ច វត្ថុ – អយំ ទុតិយា សញ្ញាវត្ថុកា អត្តានុទិដ្ឋិ។ អត្តានុទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ...បេ... ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។ ឯវំ សញ្ញាវន្តំ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។

កថំ អត្តនិ សញ្ញំ សមនុបស្សតិ? ឥធេកច្ចោ សង្ខារេ...បេ... វិញ្ញាណំ... រូបំ... វេទនំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ ឥមស្មិំ ច បន អត្តនិ អយំ សញ្ញា”តិ។ អត្តនិ សញ្ញំ សមនុបស្សតិ។ សេយ្យថាបិ បុប្ផំ គន្ធសម្បន្នំ អស្ស។ តមេនំ បុរិសោ ឯវំ វទេយ្យ – “ឥទំ បុប្ផំ, អយំ គន្ធោ។ អញ្ញំ បុប្ផំ, អញ្ញោ គន្ធោ។ សោ ខោ បនាយំ គន្ធោ ឥមស្មិំ បុប្ផេ”តិ។ បុប្ផស្មិំ គន្ធំ សមនុបស្សតិ។ ឯវមេវ ឥធេកច្ចោ សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ... រូបំ... វេទនំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ ឥមស្មិំ ច បន អត្តនិ អយំ សញ្ញា”តិ។ អត្តនិ សញ្ញំ សមនុបស្សតិ។ អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន វត្ថុ, វត្ថុ ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញំ វត្ថុ។ យា ច ទិដ្ឋិ យញ្ច វត្ថុ – អយំ តតិយា សញ្ញាវត្ថុកា អត្តានុទិដ្ឋិ។ អត្តានុទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ...បេ... ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។ ឯវំ អត្តនិ សញ្ញំ សមនុបស្សតិ។

កថំ សញ្ញាយ អត្តានំ សមនុបស្សតិ? ឥធេកច្ចោ សង្ខារេ ...បេ... វិញ្ញាណំ... រូបំ... វេទនំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ សោ ខោ បន មេ អយំ អត្តា ឥមាយ សញ្ញាយា”តិ។ សញ្ញាយ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។ សេយ្យថាបិ មណិ ករណ្ឌកេ បក្ខិត្តោ អស្ស។ តមេនំ បុរិសោ ឯវំ វទេយ្យ – “អយំ មណិ, អយំ ករណ្ឌកោ។ អញ្ញោ មណិ, អញ្ញោ ករណ្ឌកោ។ សោ ខោ បនាយំ មណិ ឥមស្មិំ ករណ្ឌកេ”តិ។ ករណ្ឌកស្មិំ មណិ សមនុបស្សតិ។ ឯវមេវ ឥធេកច្ចោ សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ... រូបំ... វេទនំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ សោ ខោ បន មេ អយំ អត្តា ឥមាយ សញ្ញាយា”តិ។ សញ្ញាយ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។ អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន វត្ថុ, វត្ថុ ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញំ វត្ថុ។ យា ច ទិដ្ឋិ យញ្ច វត្ថុ – អយំ ចតុត្ថា សញ្ញាវត្ថុកា អត្តានុទិដ្ឋិ។ អត្តានុទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ...បេ... ឥមានិ សញ្ញោជនានិ ន ច ទិដ្ឋិយោ។ ឯវំ សញ្ញាយ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។

១៦៣។ កថំ សង្ខារេ អត្តតោ សមនុបស្សតិ? ឥធេកច្ចោ ចក្ខុសម្ផស្សជំ ចេតនំ សោតសម្ផស្សជំ ចេតនំ ឃានសម្ផស្សជំ ចេតនំ ជិវ្ហាសម្ផស្សជំ ចេតនំ កាយសម្ផស្សជំ ចេតនំ មនោសម្ផស្សជំ ចេតនំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ “យា មនោសម្ផស្សជា ចេតនា, សោ អហំ; យោ អហំ សា មនោសម្ផស្សជា ចេតនា”តិ – មនោសម្ផស្សជញ្ច ចេតនំ អត្តញ្ច អទ្វយំ សមនុបស្សតិ។ សេយ្យថាបិ តេលប្បទីបស្ស ឈាយតោ “យា អច្ចិ សោ វណ្ណោ, យោ វណ្ណោ សា អច្ចី”តិ – អច្ចិញ្ច វណ្ណញ្ច អទ្វយំ សមនុបស្សតិ។ ឯវមេវំ ឥធេកច្ចោ មនោសម្ផស្សជំ ចេតនំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ “យា មនោសម្ផស្សជា ចេតនា សោ អហំ, យោ អហំ សា មនោសម្ផស្សជា ចេតនា”តិ – មនោសម្ផស្សជញ្ច ចេតនំ អត្តញ្ច អទ្វយំ សមនុបស្សតិ។ អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន វត្ថុ, វត្ថុ ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញំ វត្ថុ។ យា ច ទិដ្ឋិ យញ្ច វត្ថុ – អយំ បឋមា សង្ខារវត្ថុកា អត្តានុទិដ្ឋិ។ អត្តានុទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ…បេ… ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។ ឯវំ សង្ខារេ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។

កថំ សង្ខារវន្តំ អត្តានំ សមនុបស្សតិ? ឥធេកច្ចោ វិញ្ញាណំ… រូបំ… វេទនំ… សញ្ញំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ សោ ខោ បន មេ អយំ អត្តា ឥមេហិ សង្ខារេហិ សង្ខារវា”តិ។ សង្ខារវន្តំ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។ សេយ្យថាបិ រុក្ខោ ឆាយាសម្បន្នោ អស្ស។ តមេនំ បុរិសោ ឯវំ វទេយ្យ – “អយំ រុក្ខោ, អយំ ឆាយា។ អញ្ញោ រុក្ខោ, អញ្ញា ឆាយា។ សោ ខោ បនាយំ រុក្ខោ ឥមាយ ឆាយាយ ឆាយាវា”តិ។ ឆាយាវន្តំ រុក្ខំ សមនុបស្សតិ។ ឯវមេវ ឥធេកច្ចោ វិញ្ញាណំ… រូបំ… វេទនំ… សញ្ញំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ សោ ខោ បន មេ អយំ អត្តា ឥមេហិ សង្ខារេហិ សង្ខារវា”តិ។ សង្ខារវន្តំ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។ អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន វត្ថុ, វត្ថុ ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញំ វត្ថុ។ យា ច ទិដ្ឋិ យញ្ច វត្ថុ – អយំ ទុតិយា សង្ខារវត្ថុកា អត្តានុទិដ្ឋិ។ អត្តានុទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ…បេ… ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។ ឯវំ សង្ខារវន្តំ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។

កថំ អត្តនិ សង្ខារេ សមនុបស្សតិ? ឥធេកច្ចោ វិញ្ញាណំ… រូបំ… វេទនំ… សញ្ញំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ ឥមស្មិញ្ច បន អត្តនិ ឥមេ សង្ខារា”តិ។ អត្តនិ សង្ខារេ សមនុបស្សតិ។ សេយ្យថាបិ បុប្ផំ គន្ធសម្បន្នំ អស្ស។ តមេនំ បុរិសោ ឯវំ វទេយ្យ – “ឥទំ បុប្ផំ, អយំ គន្ធោ; អញ្ញំ បុប្ផំ, អញ្ញោ គន្ធោ។ សោ ខោ បនាយំ គន្ធោ ឥមស្មិំ បុប្ផេ”តិ។ បុប្ផស្មិំ គន្ធំ សមនុបស្សតិ។ ឯវមេវំ ឥធេកច្ចោ វិញ្ញាណំ… រូបំ… វេទនំ… សញ្ញំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ ឥមស្មិញ្ច បន អត្តនិ ឥមេ សង្ខារា”តិ។ អត្តនិ សង្ខារេ សមនុបស្សតិ។ អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន វត្ថុ, វត្ថុ ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញំ វត្ថុ។ យា ច ទិដ្ឋិ យញ្ច វត្ថុ – អយំ តតិយា សង្ខារវត្ថុកា អត្តានុទិដ្ឋិ។ អត្តានុទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ…បេ… ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។ ឯវំ អត្តនិ សង្ខារេ សមនុបស្សតិ។

កថំ សង្ខារេសុ អត្តានំ សមនុបស្សតិ? ឥធេកច្ចោ វិញ្ញាណំ… រូបំ… វេទនំ… សញ្ញំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ សោ ខោ បន មេ អយំ អត្តា ឥមេសុ សង្ខារេសូ”តិ។ សង្ខារេសុ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។ សេយ្យថាបិ មណិ ករណ្ឌកេ បក្ខិត្តោ អស្ស។ តមេនំ បុរិសោ ឯវំ វទេយ្យ – “អយំ មណិ, អយំ ករណ្ឌកោ។ អញ្ញោ មណិ, អញ្ញោ ករណ្ឌកោ។ សោ ខោ បនាយំ មណិ ឥមស្មិំ

ករណ្ឌកេ”តិ។ ករណ្ឌកស្មិំ យថា សមនុបស្សតិ។ ឯវមេវ ឥធេកច្ចោ វិញ្ញាណំ... រូបំ... វេទនំ... សញ្ញំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ សោ ខោ បន មេ អយំ អត្តា ឥមេសុ សង្ខារេសូ”តិ។ សង្ខារេសុ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។ អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន វត្ថុ, វត្ថុ ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញំ វត្ថុ។ យា ច ទិដ្ឋិ យញ្ច វត្ថុ – អយំ ចតុត្ថា សង្ខារវត្ថុកា អត្តានុទិដ្ឋិ។ អត្តានុទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ...បេ... ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។ ឯវំ សង្ខារេសុ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។

១៣៦។ កថំ វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ? ឥធេកច្ចោ ចក្ខុវិញ្ញាណំ... សោតវិញ្ញាណំ... ឃានវិញ្ញាណំ... ជិវ្ហាវិញ្ញាណំ... កាយវិញ្ញាណំ... មនោវិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ “យំ មនោវិញ្ញាណំ, សោ អហំ; យោ អហំ, តំ មនោវិញ្ញាណ”ន្តិ – មនោវិញ្ញាណញ្ច អត្តញ្ច អទ្វយំ សមនុបស្សតិ។ សេយ្យថាបិ តេលប្បទីបស្ស ឈាយតោ “យា អច្ចិ សោ វណ្ណោ, យោ វណ្ណោ សា អច្ចី”តិ – អច្ចិញ្ច វណ្ណញ្ច អទ្វយំ សមនុបស្សតិ។ ឯវមេវ ឥធេកច្ចោ មនោវិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ ។ “យំ មនោវិញ្ញាណំ, សោ អហំ; យោ អហំ តំ មនោវិញ្ញាណ”ន្តិ – មនោវិញ្ញាណញ្ច អត្តញ្ច អទ្វយំ សមនុបស្សតិ។ អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន វត្ថុ, វត្ថុ ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញំ វត្ថុ។ យា ច ទិដ្ឋិ យញ្ច វត្ថុ – អយំ បឋមា វិញ្ញាណវត្ថុកា អត្តានុទិដ្ឋិ។ អត្តានុទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ...បេ... ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។ ឯវំ វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។

កថំ វិញ្ញាណវន្តំ អត្តានំ សមនុបស្សតិ? ឥធេកច្ចោ រូបំ... វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ សោ ខោ បន មេ អយំ អត្តា ឥមិនា វិញ្ញាណេន វិញ្ញាណវា”តិ។ វិញ្ញាណវន្តំ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។ សេយ្យថាបិ រុក្ខោ ឆាយាសម្បន្នោ អស្ស។ តមេនំ បុរិសោ ឯវំ វទេយ្យ – “អយំ រុក្ខោ, អយំ ឆាយា។ អញ្ញោ រុក្ខោ, អញ្ញា ឆាយា។ សោ ខោ បនាយំ រុក្ខោ ឥមាយ ឆាយាយ ឆាយាវា”តិ។ ឆាយាវន្តំ រុក្ខំ សមនុបស្សតិ។ ឯវមេវ ឥធេកច្ចោ រូបំ... វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ សោ ខោ បន មេ អយំ អត្តា ឥមិនា វិញ្ញាណេន វិញ្ញាណវា”តិ។ វិញ្ញាណវន្តំ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។ អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន វត្ថុ, វត្ថុ ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញំ វត្ថុ។ យា ច ទិដ្ឋិ យញ្ច វត្ថុ – អយំ ទុតិយា វិញ្ញាណវត្ថុកា អត្តានុទិដ្ឋិ។ អត្តានុទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ...បេ... ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។ ឯវំ វិញ្ញាណវន្តំ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។

កថំ អត្តនិ វិញ្ញាណំ សមនុបស្សតិ? ឥធេកច្ចោ រូបំ... វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា ។ ឥមស្មិញ្ច បន អត្តនិ ឥទំ វិញ្ញាណ”ន្តិ។ អត្តនិ វិញ្ញាណំ សមនុបស្សតិ។ សេយ្យថាបិ បុប្ផំ គន្ធសម្បន្នំ អស្ស។ តមេនំ បុរិសោ ឯវំ វទេយ្យ – “ឥទំ បុប្ផំ, អយំ គន្ធោ; អញ្ញំ បុប្ផំ, អញ្ញោ គន្ធោ។ សោ ខោ បនាយំ គន្ធោ ឥមស្មិំ បុប្ផេ”តិ។ បុប្ផស្មិំ គន្ធំ សមនុបស្សតិ។ ឯវមេវ ឥធេកច្ចោ រូបំ... វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ ឥមស្មិញ្ច បន អត្តនិ ឥទំ វិញ្ញាណ”ន្តិ។ អត្តនិ វិញ្ញាណំ សមនុបស្សតិ។ អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន វត្ថុ, វត្ថុ ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញំ វត្ថុ។ យា ច ទិដ្ឋិ យញ្ច វត្ថុ – អយំ តតិយា វិញ្ញាណវត្ថុកា អត្តានុទិដ្ឋិ។ អត្តានុទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ...បេ... ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។ ឯវំ អត្តនិ វិញ្ញាណំ សមនុបស្សតិ។

ກຖໍ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິໍ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ? ອິເຘກຈ຺ໂຈ ຣູປໍ... ເວທນໍ... ສຎ຺ຎໍ... ສງ຺ຂາເຣ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ – "ອຍໍ ໂຂ ເມ ອຕ຺ຕາ. ໂສ ໂຂ ປນ ເມ ອຍໍ ອຕ຺ຕາ ອິມສ຺ມິໍ ວິຎ຺ຎາເຓ"ຕິ. ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິໍ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ມຓິ ກຣຓ຺ຑເກ ປກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ອສ຺ສ. ຕເມນໍ ປຸຣິໂສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ – "ອຍໍ ມຓິ, ອຍໍ ກຣຓ຺ຑໂກ. ອຎ຺ໂຎ ມຓິ, ອຎ຺ໂຎ ກຣຓ຺ຑໂກ. ໂສ ໂຂ ປນາຍໍ ມຓິ ອິມສ຺ມິໍ ກຣຓ຺ຑເກ"ຕິ. ກຣຓ຺ຑກສ຺ມິໍ ມຓິໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ເອວເມວໍ ອິເຘກຈ຺ໂຈ ຣູປໍ... ເວທນໍ... ສຎ຺ຎໍ... ສງ຺ຂາເຣ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ – "ອຍໍ ໂຂ ເມ ອຕ຺ຕາ. ໂສ ໂຂ ປນ ເມ ອຍໍ ອຕ຺ຕາ ອິມສ຺ມິໍ ວິຎ຺ຎາເຓ"ຕິ. ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິໍ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ອຠິນິເວສປຣາມາໂສ ທິຏ຺ຐິ. ທິຏ຺ຐິ ນ ວຕ຺ຖຸ, ວຕ຺ຖຸ ນ ທິຏ຺ຐິ. ອຎ຺ຎາ ທິຏ຺ຐິ, ອຎ຺ຎໍ ວຕ຺ຖຸ. ຍາ ຈ ທິຏ຺ຐິ ຍຎ຺ຈ ວຕ຺ຖຸ – ອຍໍ ຈຕຸຕ຺ຖາ ວິຎ຺ຎາຓວຕ຺ຖຸກາ ອຕ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິ. ອຕ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ...ເປ... ອິມານິ ສຎ຺ໂຎຊນານິ, ນ ຈ ທິຏ຺ຐິໂຍ. ເອວໍ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ມິໍ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສຕິ. ອຕ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິຍາ ອິເມຫິ ວີສຕິຍາ ອາກາເຣຫິ ອຠິນິເວໂສ ໂຫຕິ.

ອຕ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິນິທ຺ເທໂສ ທຸຕິໂຍ.

໒. ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິນິທ຺ເທໂສ

໑໑໙. ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິຍາ ກຕເມຫິ ທສຫາກາເຣຫິ ອຠິນິເວໂສ ໂຫຕິ? "ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນນ຺"ຕິ – ວຕ຺ຖຸ [ວຕ຺ຖຸໍ (ສ຺ຍາ.) ເອວມຸປຣິປິ]. ເອວໍວາໂທ ມິຈ຺ຉາຠິນິເວສປຣາມາໂສ [ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐາຠິນິເວສປຣາມາໂສ (ສ຺ຍາ.)] ທິຏ຺ຐິ. ທິຏ຺ຐິ ນ ວຕ຺ຖຸ, ວຕ຺ຖຸ ນ ທິຏ຺ຐິ. ອຎ຺ຎາ ທິຏ຺ຐິ, ອຎ຺ຎໍ ວຕ຺ຖຸ. ຍາ ຈ ທິຏ຺ຐິ ຍຎ຺ຈ ວຕ຺ຖຸ – ອຍໍ ປຐມາ ມິຈ຺ຉາວຕ຺ຖຸກາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ. ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ທິຏ຺ຐິວິປຕ຺ຕິ...ເປ... ອິມານິ ສຎ຺ໂຎຊນານິ, ນ ຈ ທິຏ຺ຐິໂຍ. "ນຕ຺ຖິ ຍິຏ຺ຐນ຺"ຕິ – ວຕ຺ຖຸ...ເປ... "ນຕ຺ຖິ ຫຸຕນ຺"ຕິ – ວຕ຺ຖຸ... "ນຕ຺ຖິ ສຸກຕທຸກ຺ກຏານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລໍ ວິປາໂກ"ຕິ – ວຕ຺ຖຸ... "ນຕ຺ຖິ ອຍໍ ໂລໂກ"ຕິ – ວຕ຺ຖຸ... "ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ"ຕິ – ວຕ຺ຖຸ... "ນຕ຺ຖິ ມາຕາ"ຕິ – ວຕ຺ຖຸ... "ນຕ຺ຖິ ປິຕາ"ຕິ – ວຕ຺ຖຸ... "ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ"ຕິ – ວຕ຺ຖຸ... "ນຕ຺ຖິ ໂລເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສມ຺ມຄ຺ຄຕາ [ສມຄ຺ຄຕາ (ກ.)] ສມ຺ມາປຏິປນ຺ນາ, ເຍ ອິມຎ຺ຈ ໂລກໍ, ປຣຎ຺ຈ ໂລກໍ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວເທນ຺ຕີ"ຕິ – ວຕ຺ຖຸ. ເອວໍວາໂທ ມິຈ຺ຉາຠິນິເວສປຣາມາໂສ ທິຏ຺ຐິ. ທິຏ຺ຐິ ນ ວຕ຺ຖຸ, ວຕ຺ຖຸ ນ ທິຏ຺ຐິ. ອຎ຺ຎາ ທິຏ຺ຐິ, ອຎ຺ຎໍ ວຕ຺ຖຸ. ຍາ ຈ ທິຏ຺ຐິ ຍຎ຺ຈ ວຕ຺ຖຸ – ອຍໍ ທສມາ ມິຈ຺ຉາວຕ຺ຖຸກາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ. ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ທິຏ຺ຐິວິປຕ຺ຕິ...ເປ... ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິກສ຺ສ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ທ຺ເວ ຄຕິໂຍ...ເປ... ອິມານິ ສຎ຺ໂຎຊນານິ, ນ ຈ ທິຏ຺ຐິໂຍ. ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິຍາ ອິເມຫິ ທສຫາກາເຣຫິ ອຠິນິເວໂສ ໂຫຕິ.

ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິນິທ຺ເທໂສ ຕຕິໂຍ.

໓. ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິນິທ຺ເທໂສ

໑໒໐. ສກ຺ກາຍທິຏ຺ຐິຍາ ກຕເມຫິ ວີສຕິຍາ ອາກາເຣຫິ ອຠິນິເວໂສ ໂຫຕິ? ອິຘ ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ອຣິຍານໍ ອທສ຺ສາວີ

អរិយធម្មស្ស អកោវិទោ អរិយធម្មេ អវិនីតោ, សប្បុរិសានំ អទស្សាវី សប្បុរិសធម្មស្ស អកោវិទោ សប្បុរិសធម្មេ អវិនីតោ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ រូបវន្តំ វា អត្តានំ អត្តនិ វា រូបំ រូបស្មិំ វា អត្តានំ។ វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណស្មិំ វា អត្តានំ។

កថំ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ? ឥធេកច្ចោ បថវីកសិណំ...បេ... ឱទាតកសិណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ “យំ ឱទាតកសិណំ, សោ អហំ; យោ អហំ, តំ ឱទាតកសិណ”ន្តិ – ឱទាតកសិណញ្ច អត្តញ្ច អទ្វយំ សមនុបស្សតិ ។ សេយ្យថាបិ តេលប្បទីបស្ស ឈាយតោ...បេ... ឯវមេវ ឥធេកច្ចោ ឱទាតកសិណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ...បេ... អយំ បឋមា រូបវត្ថុកា សក្កាយទិដ្ឋិ។ សក្កាយទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ...បេ... ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។ ឯវំ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ...បេ... សក្កាយទិដ្ឋិយា ឥមេហិ វីសតិយា អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។

សក្កាយទិដ្ឋិនិទ្ទេសោ ចតុត្ថោ។

៥. សស្សតទិដ្ឋិនិទ្ទេសោ

១២៩. សក្កាយវត្ថុកាយ សស្សតទិដ្ឋិយា កតមេហិ បន្នរសហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? ឥធ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ អរិយានំ អទស្សាវី អរិយធម្មស្ស អកោវិទោ អរិយធម្មេ អវិនីតោ សប្បុរិសានំ អទស្សាវី សប្បុរិសធម្មស្ស អកោវិទោ សប្បុរិសធម្មេ អវិនីតោ រូបវន្តំ វា អត្តានំ អត្តនិ វា រូបំ រូបស្មិំ វា អត្តានំ។ វេទនាវន្តំ វា អត្តានំ...បេ... សញ្ញាវន្តំ វា អត្តានំ... សង្ខារវន្តំ វា អត្តានំ... វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណស្មិំ វា អត្តានំ។

កថំ រូបវន្តំ អត្តានំ សមនុបស្សតិ? ឥធេកច្ចោ វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មេ អត្តា។ សោ ខោ បន មេ អយំ អត្តា ឥមិនា រូបេន រូបវា”តិ។ រូបវន្តំ អត្តានំ សមនុបស្សតិ។ សេយ្យថាបិ រុក្ខោ ឆាយាសម្បន្នោ អស្ស។ តមេនំ បុរិសោ ឯវំ វទេយ្យ – “អយំ រុក្ខោ, អយំ ឆាយា; អញ្ញោ រុក្ខោ, អញ្ញា ឆាយា។ សោ ខោ បនាយំ រុក្ខោ ឥមាយ ឆាយាយ ឆាយវា”តិ។ ឆាយាវន្តំ រុក្ខំ សមនុបស្សតិ។ ឯវមេវ ឥធេកច្ចោ វេទនំ...បេ... អយំ បឋមា សក្កាយវត្ថុកា សស្សតទិដ្ឋិ។ សស្សតទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ...បេ... ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។ ឯវំ រូបវន្តំ អត្តានំ សមនុបស្សតិ...បេ... សក្កាយវត្ថុកាយ សស្សតទិដ្ឋិយា ឥមេហិ បន្នរសហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។

សស្សតទិដ្ឋិនិទ្ទេសោ បញ្ចមោ។

៦. ឧច្ឆេទទិដ្ឋិនិទ្ទេសោ

១២៩. សក្កាយវត្ថុកាយ ឧច្ឆេទទិដ្ឋិយា កតមេហិ បញ្ចហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? ឥធ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ អរិយានំ អទស្សាវី អរិយធម្មស្ស អកោវិទោ អរិយធម្មេ អវិនីតោ សប្បុរិសានំ អទស្សាវី សប្បុរិសធម្មស្ស អកោវិទោ សប្បុរិសធម្មេ អវិនីតោ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, វេទនំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, សញ្ញំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, សង្ខារេ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។

កថំ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ? ឥធេកច្ចោ បថវីកសិណំ...បេ... ឱទាតកសិណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ “យំ ឱទាតកសិណំ, សោ អហំ ; យោ អហំ, តំ ឱទាតកសិណ”ន្តិ – ឱទាតកសិណញ្ច អត្តញ្ច អទ្វយំ សមនុបស្សតិ។ សេយ្យថាបិ តេលប្បទីបស្ស ឈាយតោ...បេ... អយំ បឋមា សក្កាយវត្ថុកា ឧច្ឆេទទិដ្ឋិ។ ឧច្ឆេទទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ...បេ... ឥមានិ សំយោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។ ឯវំ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ...បេ... សក្កាយវត្ថុកាយ ឧច្ឆេទទិដ្ឋិយា ឥមេហិ បញ្ចហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។

ឧច្ឆេទទិដ្ឋិនិទ្ទេសោ អដ្ឋមោ។

## ៩. អន្តគ្គាហិកាទិដ្ឋិនិទ្ទេសោ

១៣០. អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា កតមេហិ បញ្ញាសាយ អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? “សស្សតោ លោកោ”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា កតិហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? “អសស្សតោ លោកោ”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា កតិហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? “អន្តវា លោកោ”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា... “អនន្តវា លោកោ”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា... “តំ ជីវំ តំ សរីរ”ន្តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា... “អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សរីរ”ន្តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា... “ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា”តិ...បេ... ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា”តិ... “ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា”តិ... “នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា កតិហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ?

“សស្សតោ លោកោ”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ...បេ... “នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។

[ក] “សស្សតោ លោកោ”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា កតមេហិ បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? រូបំ លោកោ ចេវ សស្សតញ្ចាតិ – អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ តាយ ទិដ្ឋិយា សោ អន្តោ គហិតោតិ – អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន វត្ថុ, វត្ថុ ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញំ វត្ថុ។ យា ច ទិដ្ឋិ យញ្ច វត្ថុ – អយំ បឋមា “សស្សតោ លោកោ”តិ – អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ។ អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ...បេ... ឥមានិ សំយោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។

វេទនា លោកោ ចេវ សស្សតា ចាតិ...បេ... សញ្ញា លោកោ ចេវ សស្សតា ចាតិ...បេ... សង្ខារា លោកោ ចេវ សស្សតា ចាតិ...បេ... វិញ្ញាណំ លោកោ ចេវ សស្សតញ្ចាតិ – អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ តាយ ទិដ្ឋិយា សោ អន្តោ គហិតោតិ – អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន វត្ថុ, វត្ថុ ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញំ វត្ថុ។ យា ច ទិដ្ឋិ យញ្ច វត្ថុ – អយំ បញ្ចមី សស្សតោ លោកោតិ – អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ។ អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ...បេ... ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។ “សស្សតោ លោកោ”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។

[២] “អសស្សតោ លោកោ”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា កតមេហិ បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? រូបំ លោកោ ចេវ អសស្សតញ្ចាតិ – អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ តាយ ទិដ្ឋិយា សោ អន្តោ គហិតោតិ – អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ...បេ... អយំ បឋមា “អសស្សតោ លោកោ”តិ – អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ។ អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ...បេ... ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។

វេទនា លោកោ ចេវ អសស្សតា ចាតិ...បេ... សញ្ញា លោកោ ចេវ អសស្សតា ចាតិ...បេ... សង្ខារា លោកោ ចេវ អសស្សតា ចាតិ...បេ... វិញ្ញាណំ លោកោ ចេវ អសស្សតញ្ចាតិ – អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ តាយ ទិដ្ឋិយា សោ អន្តោ គហិតោតិ – អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ។ អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ...បេ... ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ ។ “អសស្សតោ លោកោ”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។

[៣] “អន្តវា លោកោ”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា កតមេហិ បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? ឥធេកច្ចោ បរិត្តំ ឱកាសំ នីលកតោ ផរតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អន្តវា អយំ លោកោ បរិវដុមោ”តិ។ អន្តសញ្ញី ហោតិ។ យំ ផរតិ, តំ វត្ថុ ចេវ លោកោ ច។ យេន ផរតិ, សោ អត្តា ចេវ លោកោ ចាតិ – អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ តាយ ទិដ្ឋិយា សោ អន្តោ គហិតោតិ – អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន វត្ថុ, វត្ថុ ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញំ វត្ថុ។ យា ច ទិដ្ឋិ យញ្ច វត្ថុ – អយំ បឋមា “អន្តវា លោកោ”តិ អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ។ អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ...បេ... ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។

ឥធេកច្ចោ បរិត្តំ ឱកាសំ បីតកតោ ផរតិ... លោហិតកតោ ផរតិ... ឱទាតកតោ ផរតិ... ឱភាសកតោ ផរតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អន្តវា អយំ លោកោ បរិវដុមោ”តិ។ អន្តសញ្ញី ហោតិ។ យំ ផរតិ តំ វត្ថុ ចេវ លោកោ ច។ យេន ផរតិ សោ អត្តា ចេវ លោកោ ចាតិ – អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ តាយ ទិដ្ឋិយា សោ អន្តោ គហិតោតិ – អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ...បេ... អន្តវា លោកោតិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។

[៤] “អនន្តវា លោកោ”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា កតមេហិ បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? ឥធេកច្ចោ វិបុលំ ឱកាសំ នីលកតោ ផរតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អនន្តវា អយំ លោកោ អបរិយន្តោ”តិ។ អនន្តសញ្ញី ហោតិ។ យំ ផរតិ តំ វត្ថុ ចេវ លោកោ ច;

ᬬᬾᬦ ᬨᬭᬢᬶ ᬲᭀ ᬅᬢ᭄ᬢᬵ ᬘᬾᬯ ᬮᭀᬓᭀ ᬘᬵᬢᬶ – ᬅᬪᬶᬦᬶᬯᬾᬲᬧᬭᬵᬫᬵᬲᭀ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ᭞ ᬢᬵᬬ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬬᬵ ᬲᭀ ᬅᬦ᭄ᬢᭀ ᬕᬳᬶᬢᭀᬢᬶ – ᬅᬦ᭄ᬢᬕ᭄ᬕᬵᬳᬶᬓᬵ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ᭞ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ ᬦ ᬯᬢ᭄ᬣᬸ, ᬯᬢ᭄ᬣᬸ ᬦ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ᭞ ᬅᬜ᭄ᬜᬵ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ, ᬅᬜ᭄ᬜᬂ ᬯᬢ᭄ᬣᬸ᭞ ᬬᬵ ᬘ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ ᬬᬜ᭄ᬘ ᬯᬢ᭄ᬣᬸ – ᬅᬬᬂ ᬧᬞᬫᬵ “ᬅᬦᬦ᭄ᬢᬯᬵ ᬮᭀᬓᭀ”ᬢᬶ – ᬅᬦ᭄ᬢᬕ᭄ᬕᬵᬳᬶᬓᬵ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ᭞ ᬅᬦ᭄ᬢᬕ᭄ᬕᬵᬳᬶᬓᬵ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ ᬫᬶᬘ᭄ᬙᬵᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ...ᬧᬾ... ᬇᬫᬵᬦᬶ ᬲᬜ᭄ᬜᭀᬚᬦᬵᬦᬶ, ᬦ ᬘ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬬᭀ᭞

ᬇᬥᬾᬓᬘ᭄ᬘᭀ ᬯᬶᬧᬸᬮᬂ ᬑᬓᬵᬲᬂ ᬧᬷᬢᬓᬢᭀ ᬨᬭᬢᬶ... ᬮᭀᬳᬶᬢᬓᬢᭀ ᬨᬭᬢᬶ... ᬑᬤᬵᬢᬓᬢᭀ ᬨᬭᬢᬶ... ᬑᬪᬵᬲᬓᬢᭀ ᬨᬭᬢᬶ᭞ ᬢᬲ᭄ᬲ ᬏᬯᬂ ᬳᭀᬢᬶ – “ᬅᬦᬦ᭄ᬢᬯᬵ ᬅᬬᬂ ᬮᭀᬓᭀ ᬅᬧᬭᬶᬬᬦ᭄ᬢᭀ”ᬢᬶ᭞ ᬅᬦᬦ᭄ᬢᬲᬜ᭄ᬜᬷ ᬳᭀᬢᬶ᭞ ᬬᬂ ᬨᬭᬢᬶ ᬢᬂ ᬯᬢ᭄ᬣᬸ ᬘᬾᬯ ᬮᭀᬓᭀ ᬘ; ᬬᬾᬦ ᬨᬭᬢᬶ ᬲᭀ ᬅᬢ᭄ᬢᬵ ᬘᬾᬯ ᬮᭀᬓᭀ ᬘᬵᬢᬶ – ᬅᬪᬶᬦᬶᬯᬾᬲᬧᬭᬵᬫᬵᬲᭀ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ᭞ ᬢᬵᬬ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬬᬵ ᬲᭀ ᬅᬦ᭄ᬢᭀ ᬕᬳᬶᬢᭀᬢᬶ – ᬅᬦ᭄ᬢᬕ᭄ᬕᬵᬳᬶᬓᬵ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ...ᬧᬾ... ᬅᬦᬦ᭄ᬢᬯᬵ ᬮᭀᬓᭀᬢᬶ – ᬅᬦ᭄ᬢᬕ᭄ᬕᬵᬳᬶᬓᬵᬬ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬬᬵ ᬇᬫᬾᬳᬶ ᬧᬜ᭄ᬘᬳᬵᬓᬵᬭᬾᬳᬶ ᬅᬪᬶᬦᬶᬯᬾᬲᭀ ᬳᭀᬢᬶ᭞

[᭕] “ᬢᬂ ᬚᬷᬯᬂ ᬢᬂ ᬲᬭᬷᬭ”ᬦ᭄ᬢᬶ – ᬅᬦ᭄ᬢᬕ᭄ᬕᬵᬳᬶᬓᬵᬬ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬬᬵ ᬓᬢᬫᬾᬳᬶ ᬧᬜ᭄ᬘᬳᬵᬓᬵᬭᬾᬳᬶ ᬅᬪᬶᬦᬶᬯᬾᬲᭀ ᬳᭀᬢᬶ? ᬭᬸᬧᬂ ᬚᬷᬯᬜ᭄ᬘᬾᬯ ᬲᬭᬷᬭᬜ᭄ᬘ; ᬬᬂ ᬚᬷᬯᬂ ᬢᬂ ᬲᬭᬷᬭᬂ, ᬬᬂ ᬲᬭᬷᬭᬂ ᬢᬂ ᬚᬷᬯᬦ᭄ᬢᬶ – ᬅᬪᬶᬦᬶᬯᬾᬲᬧᬭᬵᬫᬵᬲᭀ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ᭞ ᬢᬵᬬ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬬᬵ ᬲᭀ ᬅᬦ᭄ᬢᭀ ᬕᬳᬶᬢᭀᬢᬶ – ᬅᬦ᭄ᬢᬕ᭄ᬕᬵᬳᬶᬓᬵ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ᭞ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ ᬦ ᬯᬢ᭄ᬣᬸ, ᬯᬢ᭄ᬣᬸ ᬦ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ᭞ ᬅᬜ᭄ᬜᬵ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ, ᬅᬜ᭄ᬜᬂ ᬯᬢ᭄ᬣᬸ᭞ ᬬᬵ ᬘ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ ᬬᬜ᭄ᬘ ᬯᬢ᭄ᬣᬸ – ᬅᬬᬂ ᬧᬞᬫᬵ “ᬢᬂ ᬚᬷᬯᬂ ᬢᬂ ᬲᬭᬷᬭ”ᬦ᭄ᬢᬶ – ᬅᬦ᭄ᬢᬕ᭄ᬕᬵᬳᬶᬓᬵ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ᭞ ᬅᬦ᭄ᬢᬕ᭄ᬕᬵᬳᬶᬓᬵ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ ᬫᬶᬘ᭄ᬙᬵᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ...ᬧᬾ... ᬇᬫᬵᬦᬶ ᬲᬜ᭄ᬜᭀᬚᬦᬵᬦᬶ, ᬦ ᬘ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬬᭀ᭞

ᬯᬾᬤᬦᬵ ᬚᬷᬯᬵ ᬘᬾᬯ ᬲᬭᬷᬭᬂ ᬘ... ᬲᬜ᭄ᬜᬵ ᬚᬷᬯᬵ ᬘᬾᬯ ᬲᬭᬷᬭᬂ ᬘ... ᬲᬗ᭄ᬔᬵᬭᬵ ᬚᬷᬯᬵ ᬘᬾᬯ ᬲᬭᬷᬭᬂ ᬘ... ᬯᬶᬜ᭄ᬜᬵᬡᬂ ᬚᬷᬯᬜ᭄ᬘᬾᬯ ᬲᬭᬷᬭᬜ᭄ᬘ; ᬬᬂ ᬚᬷᬯᬂ ᬢᬂ ᬲᬭᬷᬭᬂ, ᬬᬂ ᬲᬭᬷᬭᬂ ᬢᬂ ᬚᬷᬯᬦ᭄ᬢᬶ – ᬅᬪᬶᬦᬶᬯᬾᬲᬧᬭᬵᬫᬵᬲᭀ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ᭞ ᬢᬵᬬ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬬᬵ ᬲᭀ ᬅᬦ᭄ᬢᭀ ᬕᬳᬶᬢᭀᬢᬶ – ᬅᬦ᭄ᬢᬕ᭄ᬕᬵᬳᬶᬓᬵ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ...ᬧᬾ... “ᬢᬂ ᬚᬷᬯᬂ ᬢᬂ ᬲᬭᬷᬭ”ᬦ᭄ᬢᬶ – ᬅᬦ᭄ᬢᬕ᭄ᬕᬵᬳᬶᬓᬵᬬ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬬᬵ ᬇᬫᬾᬳᬶ ᬧᬜ᭄ᬘᬳᬵᬓᬵᬭᬾᬳᬶ ᬅᬪᬶᬦᬶᬯᬾᬲᭀ ᬳᭀᬢᬶ᭞

[᭖] “ᬅᬜ᭄ᬜᬂ ᬚᬷᬯᬂ ᬅᬜ᭄ᬜᬂ ᬲᬭᬷᬭ”ᬦ᭄ᬢᬶ – ᬅᬦ᭄ᬢᬕ᭄ᬕᬵᬳᬶᬓᬵᬬ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬬᬵ ᬓᬢᬫᬾᬳᬶ ᬧᬜ᭄ᬘᬳᬵᬓᬵᬭᬾᬳᬶ ᬅᬪᬶᬦᬶᬯᬾᬲᭀ ᬳᭀᬢᬶ? ᬭᬸᬧᬂ ᬲᬭᬷᬭᬂ, ᬦ ᬚᬷᬯᬂ; ᬚᬷᬯᬂ ᬦ ᬲᬭᬷᬭᬂ᭞ ᬅᬜ᭄ᬜᬂ ᬚᬷᬯᬂ ᬅᬜ᭄ᬜᬂ ᬲᬭᬷᬭᬦ᭄ᬢᬶ – ᬅᬪᬶᬦᬶᬯᬾᬲᬧᬭᬵᬫᬵᬲᭀ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ᭞ ᬢᬵᬬ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬬᬵ ᬲᭀ ᬅᬦ᭄ᬢᭀ ᬕᬳᬶᬢᭀᬢᬶ – ᬅᬦ᭄ᬢᬕ᭄ᬕᬵᬳᬶᬓᬵ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ᭞ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ ᬦ ᬯᬢ᭄ᬣᬸ, ᬯᬢ᭄ᬣᬸ ᬦ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ᭞ ᬅᬜ᭄ᬜᬵ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ, ᬅᬜ᭄ᬜᬂ ᬯᬢ᭄ᬣᬸ᭞ ᬬᬵ ᬘ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ ᬬᬜ᭄ᬘ ᬯᬢ᭄ᬣᬸ – ᬅᬬᬂ ᬧᬞᬫᬵ “ᬅᬜ᭄ᬜᬂ ᬚᬷᬯᬂ ᬅᬜ᭄ᬜᬂ ᬲᬭᬷᬭ”ᬦ᭄ᬢᬶ – ᬅᬦ᭄ᬢᬕ᭄ᬕᬵᬳᬶᬓᬵ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ᭞ ᬅᬦ᭄ᬢᬕ᭄ᬕᬵᬳᬶᬓᬵ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ ᬫᬶᬘ᭄ᬙᬵᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ...ᬧᬾ... ᬇᬫᬵᬦᬶ ᬲᬜ᭄ᬜᭀᬚᬦᬵᬦᬶ, ᬦ ᬘ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬬᭀ᭞

ᬯᬾᬤᬦᬵ ᬲᬭᬷᬭᬂ, ᬦ ᬚᬷᬯᬂ... ᬲᬜ᭄ᬜᬵ ᬲᬭᬷᬭᬂ, ᬦ ᬚᬷᬯᬂ... ᬲᬗ᭄ᬔᬵᬭᬵ ᬲᬭᬷᬭᬂ, ᬦ ᬚᬷᬯᬂ... ᬯᬶᬜ᭄ᬜᬵᬡᬂ ᬲᬭᬷᬭᬂ, ᬦ ᬚᬷᬯᬂ; ᬚᬷᬯᬂ ᬦ ᬲᬭᬷᬭᬂ᭞ ᬅᬜ᭄ᬜᬂ ᬚᬷᬯᬂ, ᬅᬜ᭄ᬜᬂ ᬲᬭᬷᬭᬦ᭄ᬢᬶ – ᬅᬪᬶᬦᬶᬯᬾᬲᬧᬭᬵᬫᬵᬲᭀ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ᭞ ᬢᬵᬬ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬬᬵ ᬲᭀ ᬅᬦ᭄ᬢᭀ ᬕᬳᬶᬢᭀᬢᬶ – ᬅᬦ᭄ᬢᬕ᭄ᬕᬵᬳᬶᬓᬵ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ...ᬧᬾ... ᬅᬜ᭄ᬜᬂ ᬚᬷᬯᬂ, ᬅᬜ᭄ᬜᬂ ᬲᬭᬷᬭᬦ᭄ᬢᬶ – ᬅᬦ᭄ᬢᬕ᭄ᬕᬵᬳᬶᬓᬵᬬ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬬᬵ ᬇᬫᬾᬳᬶ ᬧᬜ᭄ᬘᬳᬵᬓᬵᬭᬾᬳᬶ ᬅᬪᬶᬦᬶᬯᬾᬲᭀ ᬳᭀᬢᬶ᭞

[᭗] “ᬳᭀᬢᬶ ᬢᬣᬵᬕᬢᭀ ᬧᬭᬂ ᬫᬭᬡᬵ”ᬢᬶ – ᬅᬦ᭄ᬢᬕ᭄ᬕᬵᬳᬶᬓᬵᬬ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬬᬵ ᬓᬢᬫᬾᬳᬶ ᬧᬜ᭄ᬘᬳᬵᬓᬵᬭᬾᬳᬶ ᬅᬪᬶᬦᬶᬯᬾᬲᭀ ᬳᭀᬢᬶ? ᬭᬸᬧᬂ ᬇᬥᬾᬯ ᬫᬭᬡᬥᬫ᭄ᬫᬂ ᬢᬣᬵᬕᬢᭀ ᬓᬵᬬᬲ᭄ᬲ ᬪᬾᬤᬵ ᬳᭀᬢᬶᬧᬶ ᬢᬶᬝ᭄ᬞᬢᬶᬧᬶ ᬉᬧ᭄ᬧᬚ᭄ᬚᬢᬶᬧᬶ ᬦᬶᬩ᭄ᬩᬢ᭄ᬢᬢᬶᬧᬶᬢᬶ – ᬅᬪᬶᬦᬶᬯᬾᬲᬧᬭᬵᬫᬵᬲᭀ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ᭞ ᬢᬵᬬ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬬᬵ ᬲᭀ

អន្តោ គហិតោតិ – អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន តណ្ហា, តណ្ហា ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញា តណ្ហា។ យា ច ទិដ្ឋិ យា ច តណ្ហា – អយំ វុច្ចតិ "ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា"តិ – អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ។ អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ...បេ... ឥមានិ សំយោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។

វេទនា ឥធេវ មរណធម្មា...បេ... សញ្ញា ឥធេវ មរណធម្មា... សង្ខារា ឥធេវ មរណធម្មា... វិញ្ញាណំ ឥធេវ មរណធម្មំ។ តថាគតោ កាយស្ស ភេទា ហោតិបិ តិដ្ឋតិបិ ឧប្បជ្ជតិបិ និព្វត្តតិបីតិ – អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ តាយ ទិដ្ឋិយា សោ អន្តោ គហិតោតិ – អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ...បេ... "ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា"តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។

[២] "ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា"តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា កតមេហិ បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? រូបំ ឥធេវ មរណធម្មំ តថាគតោបិ កាយស្ស ភេទា ឧច្ឆិជ្ជតិ វិនស្សតិ; ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ – អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ តាយ ទិដ្ឋិយា សោ អន្តោ គហិតោតិ – អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន តណ្ហា, តណ្ហា ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញា តណ្ហា។ យា ច ទិដ្ឋិ យា ច តណ្ហា – អយំ វុច្ចតិ "ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា"តិ – អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ។ អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ...បេ... ឥមានិ សំយោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។

វេទនា ឥធេវ មរណធម្មា...បេ... សញ្ញា ឥធេវ មរណធម្មា... សង្ខារា ឥធេវ មរណធម្មា... វិញ្ញាណំ ឥធេវ មរណធម្មំ តថាគតោបិ កាយស្ស ភេទា ឧច្ឆិជ្ជតិ វិនស្សតិ។ "ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា"តិ – អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ តាយ ទិដ្ឋិយា សោ អន្តោ គហិតោតិ – អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ...បេ... "ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា"តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។

[៣] "ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា"តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា កតមេហិ បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? រូបំ ឥធេវ មរណធម្មំ។ តថាគតោ កាយស្ស ភេទា ហោតិ ច ន ច ហោតីតិ – អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ តាយ ទិដ្ឋិយា សោ អន្តោ គហិតោតិ – អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន តណ្ហា, តណ្ហា ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញា តណ្ហា។ យា ច ទិដ្ឋិ យា ច តណ្ហា – អយំ វុច្ចតិ "ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា"តិ – អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ។ អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ...បេ... ឥមានិ សំយោជនានិ ន ច ទិដ្ឋិយោ។

វេទនា ឥធេវ មរណធម្មា...បេ... សញ្ញា ឥធេវ មរណធម្មា... សង្ខារា ឥធេវ មរណធម្មា... វិញ្ញាណំ ឥធេវ មរណធម្មំ។ តថាគតោ កាយស្ស ភេទា ហោតិ ច ន ច ហោតីតិ – អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ តាយ ទិដ្ឋិយា សោ អន្តោ គហិតោតិ – អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ...បេ... "ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា"តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។

[៤] "នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា"តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា កតមេហិ បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? រូបំ ឥធេវ មរណធម្មំ។ តថាគតោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា នេវ ហោតិ ន ន ហោតីតិ – អភិនិវេសបរាមាសោ ទិដ្ឋិ។ តាយ ទិដ្ឋិយា

ᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣᨲᩥ – ᩋᨶ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ, ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ᪨ ᨿᩣ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨿᨬ᩠ᨧ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ – ᩋᨿᩴ ᨷᨮᨾᩣ “ᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ”ᨲᩥ – ᩋᨶ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ...ᨷᩮ... ᩍᨾᩣᨶᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ, ᨶ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣ᪨

ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩍᨵᩮᩅ ᨾᩁᨱᨵᨾ᩠ᨾᩣ...ᨷᩮ... ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩍᨵᩮᩅ ᨾᩁᨱᨵᨾ᩠ᨾᩣ... ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩍᨵᩮᩅ ᨾᩁᨱᨵᨾ᩠ᨾᩣ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩍᨵᩮᩅ ᨾᩁᨱᨵᨾ᩠ᨾᩴ᪨ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᨷᩁᩣᨾᩣᩈᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᨲᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣᨲᩥ – ᩋᨶ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ, ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ᪨ ᨿᩣ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨿᨬ᩠ᨧ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ – ᩋᨿᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩦ “ᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ”ᨲᩥ – ᩋᨶ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ...ᨷᩮ... ᩍᨾᩣᨶᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ, ᨶ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣ᪨ “ᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ”ᨲᩥ – ᩋᨶ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᩣᨿ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩋᨶ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ᪨

᪘᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪑᪓᪘᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈᩉᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᩔᨲᩅᩣᨴᩣ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩈᩔᨲᩥᨠᩣ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᨾᩁᩣᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩥᨠᩣ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨵᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩥᨠᩣ – ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈᩉᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩮᩣ᪨

᪙᪨ ᩋᨷᩁᨶ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪑᪓᪙᪨ ᩋᨷᩁᨶ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲᩩᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᩣᨿ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᩈᩮᩣᩊᩈ ᩈᨬ᩠ᨬᩦᩅᩣᨴᩣ, ᩋᨭ᩠ᨮ ᩋᩈᨬ᩠ᨬᩦᩅᩣᨴᩣ, ᩋᨭ᩠ᨮ ᨶᩮᩅᩈᨬ᩠ᨬᩦᨶᩣᩈᨬ᩠ᨬᩦᩅᩣᨴᩣ , ᩈᨲ᩠ᨲ ᩏᨧ᩠ᨨᩮᨴᩅᩣᨴᩣ, ᨷᨬ᩠ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩅᩣᨴᩣ – ᩋᨷᩁᨶ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲᩩᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᩣᨿ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩋᨷᩁᨶ᩠ᨲᩣᨶᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨶᩅᨾᩮᩣ᪨

๑๐-๑๗˙ ນເຫຼ຺ຼາະສິກາຮິຮິ຺ສິເຮ຺ເນາ

๑๓๑˙ ນເຫຼ຺ຼາະສິກາຍ ຮິຮິ຺ຍາ ກຕເຍຫິ ອຮ຺າເນຫິ ອາຄາເຣຫິ ອກິສິເຮເນາ ເທາຕິ? ຍາ ຮິຮິ຺ ຮິຮິ຺ກຕໍ ຮິຮິ຺ກຫຕໍ...ເປ...
ຮິຮ຺າກິສິເຮເນາ ຮິຮິ຺ປຣາຍາເນາ – ນເຫຼ຺ຼາະສິກາຍ ຮິຮິ຺ຍາ ຊຼເຍຫິ ອຮ຺າເນຫິ ອາຄາເຣຫິ ອກິສິເຮເນາ ເທາຕິ˙

๑๓๓˙ “ອຫ”ຕ຺ຕິ – ຍາສຈິສິຕາຕ຺ຕາຍ ຮິຮິ຺ຍາ ກຕເຍຫິ ອຮ຺າເນຫິ ອາຄາເຣຫິ ອກິສິເຮເນາ ເທາຕິ? ຈກ຺ກຸ ອຫຕ຺ຕິ – ອກິສິເຮນປຣາຍາເນາ˙
ອຫຕ຺ຕິ – ຍາສຈິສິຕາຕ຺ຕາ ຮິຮິ຺˙ ຮິຮິ຺ ສ ຈຕ຺ຕຸ, ຈຕ຺ຕຸ ສ ຮິຮິ຺˙ ອຫຼ຺າ ຮິຮິ຺, ອຫຼ຺າ ຈຕ຺ຕຸ˙ ຍາ ຈ ຮິຮິ຺ ຍຫຼ຺າ ຈຕ຺ຕຸ – ອຍໍ ປເຍາ “ອຫ”ຕ຺ຕິ –
ຍາສຈິສິຕາຕ຺ຕາ ຮິຮິ຺˙ ຍາສຈິສິຕາຕ຺ຕາ ຮິຮິ຺ ຍິຖ຺າຮິຮິ຺...ເປ... ຊຼຍາສິ ນເຫຼ຺ຼາະສາສິ, ສ ຈ ຮິຮິ຺ເຍາ˙

ເນາຕໍ ອຫຕ຺ຕິ...ເປ... ຍາສໍ ອຫຕ຺ຕິ...ເປ... ຂິຈ຺ຫາ ອຫຕ຺ຕິ...ເປ... ກາເຍາ ອຫຕ຺ຕິ...ເປ... ຍເສາ ອຫຕ຺ຕິ...ເປ... ຣຸປໍ ອຫຕ຺ຕິ...ເປ... ຮຍ຺ຍາ
ອຫຕ຺ຕິ... ຈກ຺ກຸຈິຫຼ຺າຍໍ ອຫຕ຺ຕິ...ເປ... ຍເສາຈິຫຼ຺າຍໍ ອຫຕ຺ຕິ – ອກິສິເຮນປຣາຍາເນາ˙ ອຫຕ຺ຕິ – ຍາສຈິສິຕາຕ຺ຕາ ຮິຮິ຺˙ ຮິຮິ຺ ສ ຈຕ຺ຕຸ, ຈຕ຺ຕຸ ສ
ຮິຮິ຺˙ ອຫຼ຺າ ຮິຮິ຺, ອຫຼ຺າ ຈຕ຺ຕຸ˙ ຍາ ຈ ຮິຮິ຺ ຍຫຼ຺າ ຈຕ຺ຕຸ – ອຍໍ ອຮ຺າເນຍີ “ອຫ”ຕ຺ຕິ – ຍາສຈິສິຕາຕ຺ຕາ ຮິຮິ຺˙ ຍາສຈິສິຕາຕ຺ຕາ ຮິຮິ຺ ຍິຖ຺າຮິຮິ຺...ເປ...
ຊຼຍາສິ ນເຫຼ຺ຼາະສາສິ, ສ ຈ ຮິຮິ຺ເຍາ˙ “ອຫ”ຕ຺ຕິ – ຍາສຈິສິຕາຕ຺ຕາຍ ຮິຮິ຺ຍາ ຊຼເຍຫິ ອຮ຺າເນຫິ ອາຄາເຣຫິ ອກິສິເຮເນາ ເທາຕິ˙

๑๓๔˙ “ຍຍ”ຕ຺ຕິ – ຍາສຈິສິຕາຕ຺ຕາຍ ຮິຮິ຺ຍາ ກຕເຍຫິ ອຮ຺າເນຫິ ອາຄາເຣຫິ ອກິສິເຮເນາ ເທາຕິ? ຈກ຺ກຸ ຍຍຕ຺ຕິ – ອກິສິເຮນປຣາຍາເນາ˙
ຍຍຕ຺ຕິ – ຍາສຈິສິຕາຕ຺ຕາ ຮິຮິ຺˙ ຮິຮິ຺ ສ ຈຕ຺ຕຸ, ຈຕ຺ຕຸ ສ ຮິຮິ຺˙ ອຫຼ຺າ ຮິຮິ຺, ອຫຼ຺າ ຈຕ຺ຕຸ˙ ຍາ ຈ ຮິຮິ຺ ຍຫຼ຺າ ຈຕ຺ຕຸ – ອຍໍ ປເຍາ “ຍຍ”ຕ຺ຕິ –
ຍາສຈິສິຕາຕ຺ຕາ ຮິຮິ຺˙ ຍາສຈິສິຕາຕ຺ຕາ ຮິຮິ຺ ຍິຖ຺າຮິຮິ຺...ເປ... ຊຼຍາສິ ນເຫຼ຺ຼາະສາສິ, ສ ຈ ຮິຮິ຺ເຍາ˙

ເນາຕໍ ຍຍຕ຺ຕິ...ເປ... ຍາສໍ ຍຍຕ຺ຕິ...ເປ... ຂິຈ຺ຫາ ຍຍຕ຺ຕິ...ເປ... ກາເຍາ ຍຍຕ຺ຕິ...ເປ... ຍເສາ ຍຍຕ຺ຕິ...ເປ... ຣຸປໍ ຍຍຕ຺ຕິ...ເປ... ຮຍ຺ຍາ ຍຍຕ຺ຕິ...
ເປ... ຈກ຺ກຸຈິຫຼ຺າຍໍ ຍຍຕ຺ຕິ...ເປ... ຍເສາຈິຫຼ຺າຍໍ ຍຍຕ຺ຕິ ອກິສິເຮນປຣາຍາເນາ˙ ຍຍຕ຺ຕິ ຍາສຈິສິຕາຕ຺ຕາ ຮິຮິ຺˙ ຮິຮິ຺ ສ ຈຕ຺ຕຸ, ຈຕ຺ຕຸ ສ ຮິຮິ຺˙ ອຫຼ຺າ
ຮິຮິ຺, ອຫຼ຺າ ຈຕ຺ຕຸ˙ ຍາ ຈ ຮິຮິ຺ ຍຫຼ຺າ ຈຕ຺ຕຸ – ອຍໍ ອຮ຺າເນຍີ “ຍຍ”ຕ຺ຕິ – ຍາສຈິສິຕາຕ຺ຕາ ຮິຮິ຺˙ ຍາສຈິສິຕາຕ຺ຕາ ຮິຮິ຺ ຍິຖ຺າຮິຮິ຺...ເປ... ຊຼຍາສິ
ນເຫຼ຺ຼາະສາສິ, ສ ຈ ຮິຮິ຺ເຍາ˙ “ຍຍ”ຕ຺ຕິ – ຍາສຈິສິຕາຕ຺ຕາຍ ຮິຮິ຺ຍາ ຊຼເຍຫິ ອຮ຺າເນຫິ ອາຄາເຣຫິ ອກິສິເຮເນາ ເທາຕິ˙

ນເຫຼ຺ຼາະສິກາຮິຮິ຺ສິເຮ຺ເນາ ສ຺າຮນເຍາ˙

๑๗˙ ອຕ຺ຕາຮະປຂີນໍຍຸຕ຺ຕຮິຮິ຺ສິເຮ຺ເນາ

๑๓๙˙ ອຕ຺ຕາຮະປຂີນໍຍຸຕ຺ຕາຍ ຮິຮິ຺ຍາ ກຕເຍຫິ ຂີນຕິຍາ ອາຄາເຣຫິ ອກິສິເຮເນາ ເທາຕິ? ຊຼຮ ອນ຺ຍ຺ຸຕຈາ ປຸຖຸຊ຺ຊເສາ ອຣິຍານໍ
ອຮນ຺ຍ຺າຂີ ອຣິຍຮຍ຺ຍ຺ ອເກາຈິເຮາ ອຣິຍຮເຍ ອຈິສີເຕາ ນປ຺ຸຣິນານໍ ອຮນ຺ຍ຺າຂີ ນປ຺ຸຣິນຮຍ຺ຍ຺ ອເກາຈິເຮາ ນປ຺ຸຣິນຮເຍ ອຈິສີເຕາ

រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ រូបវន្តំ វា អត្តានំ អត្តនិ វា រូបំ រូបស្មិំ វា អត្តានំ…បេ… វេទនំ… សញ្ញំ… សង្ខារេ… វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណស្មិំ វា អត្តានំ…បេ…។

កថំ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ? ឥធេកច្ចោ បថវីកសិណំ…បេ… ឱទាតកសិណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ។ “យំ ឱទាតកសិណំ, សោ អហំ; យោ អហំ, តំ ឱទាតកសិណ”ន្តិ – ឱទាតកសិណញ្ច អត្តញ្ច អទ្វយំ សមនុបស្សតិ។ សេយ្យថាបិ តេលប្បទីបស្ស ឈាយតោ “យា អច្ចិ, សោ វណ្ណោ; យោ វណ្ណោ, សា អច្ចី”តិ – អច្ចិញ្ច វណ្ណញ្ច អទ្វយំ សមនុបស្សតិ។ ឯវមេវ ឥធេកច្ចោ ឱទាតកសិណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ…បេ… អយំ បឋមា រូបវត្ថុកា អត្តវាទបដិសំយុត្តា ទិដ្ឋិ។ អត្តវាទបដិសំយុត្តា ទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ…បេ… ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។ ឯវំ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ…បេ… អត្តវាទបដិសំយុត្តាយ ទិដ្ឋិយា ឥមេហិ វីសតិយា អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។

អត្តវាទបដិសំយុត្តទិដ្ឋិនិទ្ទេសោ តេរសមោ។

## ១៣។ លោកវាទបដិសំយុត្តទិដ្ឋិនិទ្ទេសោ

១៣៤។ លោកវាទបដិសំយុត្តាយ ទិដ្ឋិយា កតមេហិ អដ្ឋហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ? សស្សតោ អត្តា ច លោកោ ចាតិ – អភិនិវេសបរាមាសោ លោកវាទបដិសំយុត្តា ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន វត្ថុ, វត្ថុ ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា, ទិដ្ឋិ, អញ្ញំ វត្ថុ។ យា ច ទិដ្ឋិ យញ្ច វត្ថុ – អយំ បឋមា លោកវាទបដិសំយុត្តា ទិដ្ឋិ។ លោកវាទបដិសំយុត្តា ទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ…បេ… ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។

អសស្សតោ អត្តា ច លោកោ ចាតិ…បេ… សស្សតោ ច អសស្សតោ ច អត្តា ច លោកោ ចាតិ…បេ… នេវ សស្សតោ នាសស្សតោ អត្តា ច លោកោ ចាតិ… អន្តវា អត្តា ច លោកោ ចាតិ… អនន្តវា អត្តា ច លោកោ ចាតិ… អន្តវា ច អនន្តវា ច អត្តា ច លោកោ ចាតិ… នេវ អន្តវា ន អនន្តវា អត្តា ច លោកោ ចាតិ អភិនិវេសបរាមាសោ លោកវាទបដិសំយុត្តា ទិដ្ឋិ។ ទិដ្ឋិ ន វត្ថុ, វត្ថុ ន ទិដ្ឋិ។ អញ្ញា ទិដ្ឋិ, អញ្ញំ វត្ថុ។ យា ច ទិដ្ឋិ យញ្ច វត្ថុ – អយំ អដ្ឋមី លោកវាទបដិសំយុត្តា ទិដ្ឋិ។ លោកវាទបដិសំយុត្តា ទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ …បេ… ឥមានិ សញ្ញោជនានិ, ន ច ទិដ្ឋិយោ។ លោកវាទបដិសំយុត្តាយ ទិដ្ឋិយា ឥមេហិ អដ្ឋហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ ហោតិ។

លោកវាទបដិសំយុត្តទិដ្ឋិនិទ្ទេសោ ចុទ្ទសមោ។

## ១៦-១៩។ ភវ-វិភវទិដ្ឋិនិទ្ទេសោ

១៣៥។ ឱលីយនាភិនិវេសោ ភវទិដ្ឋិ។ អតិធាវនាភិនិវេសោ វិភវទិដ្ឋិ។ អស្សាទទិដ្ឋិយា បញ្ចតិំសាយ អាការេហិ អភិនិវេសោ កតិ ភវទិដ្ឋិយោ, កតិ វិភវទិដ្ឋិយោ? អត្តានុទិដ្ឋិយា វីសតិយា អាការេហិ អភិនិវេសោ កតិ ភវទិដ្ឋិយោ កតិ វិភវទិដ្ឋិយោ…បេ…

លោកធាតុបដិសំយុត្តាយ ទិដ្ឋិយា អដ្ឋហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ កតិ ភវទិដ្ឋិយោ កតិ វិភវទិដ្ឋិយោ?

អស្សាទទិដ្ឋិយា បញ្ចតិំសាយ អាការេហិ អភិនិវេសោ សិយា ភវទិដ្ឋិយោ, សិយា វិភវទិដ្ឋិយោ។ អត្តានុទិដ្ឋិយា វីសតិយា អាការេហិ អភិនិវេសោ បន្នរស ភវទិដ្ឋិយោ, បញ្ច វិភវទិដ្ឋិយោ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិយា ទសហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ សព្ពាវ តា វិភវទិដ្ឋិយោ។ សក្កាយទិដ្ឋិយា វីសតិយា អាការេហិ អភិនិវេសោ បន្នរស ភវទិដ្ឋិយោ, បញ្ច វិភវទិដ្ឋិយោ។ សក្កាយវត្ថុកាយ សស្សតទិដ្ឋិយា បន្នរសហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ សព្ពាវ តា ភវទិដ្ឋិយោ។ សក្កាយវត្ថុកាយ ឧច្ឆេទទិដ្ឋិយា បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ សព្ពាវ តា វិភវទិដ្ឋិយោ។

“សស្សតោ លោកោ”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ សព្ពាវ តា ភវទិដ្ឋិយោ។ “អសស្សតោ លោកោ”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ សព្ពាវ តា វិភវទិដ្ឋិយោ។ “អន្តវា លោកោ”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ សិយា ភវទិដ្ឋិយោ, សិយា វិភវទិដ្ឋិយោ។ “អនន្តវា លោកោ”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ សិយា ភវទិដ្ឋិយោ, សិយា វិភវទិដ្ឋិយោ។ “តំ ជីវំ តំ សរីរ”ន្តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ សព្ពាវ តា វិភវទិដ្ឋិយោ។ “អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សរីរ”ន្តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ សព្ពាវ តា ភវទិដ្ឋិយោ។ “ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ សព្ពាវ តា ភវទិដ្ឋិយោ។ “ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ សព្ពាវ តា វិភវទិដ្ឋិយោ។ “ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ សិយា ភវទិដ្ឋិយោ, សិយា វិភវទិដ្ឋិយោ “នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា”តិ – អន្តគ្គាហិកាយ ទិដ្ឋិយា បញ្ចហាការេហិ អភិនិវេសោ សិយា ភវទិដ្ឋិយោ, សិយា វិភវទិដ្ឋិយោ។

បុព្ពន្តានុទិដ្ឋិយា អដ្ឋារសហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ សិយា ភវទិដ្ឋិយោ, សិយា វិភវទិដ្ឋិយោ។ អបរន្តានុទិដ្ឋិយា ចតុចត្តារីសាយ អាការេហិ អភិនិវេសោ សិយា ភវទិដ្ឋិយោ, សិយា វិភវទិដ្ឋិយោ។ សញ្ញោជនិកាយ ទិដ្ឋិយា អដ្ឋារសហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ សិយា ភវទិដ្ឋិយោ, សិយា វិភវទិដ្ឋិយោ។ អហន្តិ – មានវិនិពន្ធាយ ទិដ្ឋិយា អដ្ឋារសហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ សព្ពាវ តា វិភវទិដ្ឋិយោ។ មមន្តិ – មានវិនិពន្ធាយ ទិដ្ឋិយា អដ្ឋារសហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ សព្ពាវ តា ភវទិដ្ឋិយោ។ អត្តវាទបដិសំយុត្តាយ ទិដ្ឋិយា វីសតិយា អាការេហិ អភិនិវេសោ បន្នរស ភវទិដ្ឋិយោ, បញ្ច វិភវទិដ្ឋិយោ។ លោកវាទបដិសំយុត្តាយ ទិដ្ឋិយា អដ្ឋហិ អាការេហិ អភិនិវេសោ សិយា ភវទិដ្ឋិយោ, សិយា វិភវទិដ្ឋិយោ។

សព្ពាវ តា ទិដ្ឋិយោ អស្សាទទិដ្ឋិយោ។ សព្ពាវ តា ទិដ្ឋិយោ អត្តានុទិដ្ឋិយោ។ សព្ពាវ តា ទិដ្ឋិយោ មិច្ឆាទិដ្ឋិយោ។ សព្ពាវ តា ទិដ្ឋិយោ សក្កាយទិដ្ឋិយោ។ សព្ពាវ តា ទិដ្ឋិយោ អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិយោ។ សព្ពាវ តា ទិដ្ឋិយោ សញ្ញោជនិកា ទិដ្ឋិយោ។ សព្ពាវ តា ទិដ្ឋិយោ អត្តវាទបដិសំយុត្តា ទិដ្ឋិយោ។

ភវញ្ច ទិដ្ឋិំ វិភវញ្ច ទិដ្ឋិំ, ឯតំ ទ្វយំ តក្កិកា និស្សិតាសេ;

តេសំ និរោធម្ហិ ន ហត្ថិ ញាណំ, យត្ថាយំ លោកោ វិបរីតសញ្ញីតិ។

១៤៩។ ‘‘ទ្វីហិ, ភិក្ខវេ, ទិដ្ឋិគតេហិ បរិយុដ្ឋិតា ទេវមនុស្សា ឱលីយន្តិ [ឱលិយន្តិ (ស្យា. ក.) ឥតិវុ. ៤៩ បស្សិតព្ពា] ឯកេ, អតិធាវន្តិ ឯកេ; ចក្ខុមន្តោ ច បស្សន្តិ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ឱលីយន្តិ ឯកេ? ភវារាមា, ភិក្ខវេ, ទេវមនុស្សា ភវរតា ភវសម្មុទិតា។ តេសំ ភវនិរោធាយ ធម្មេ ទេសិយមានេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ទតិ ន បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ នាធិមុច្ចតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឱលីយន្តិ ឯកេ។

‘‘កថញ្ច, ភិក្ខវេ, អតិធាវន្តិ ឯកេ? ភវេនេវ ខោ បនេកេ អដ្ដីយមានា [អដ្ដិយមានា (ស្យា. ក.) ឥតិវុ. ៤៩ បស្សិតព្ពា] ហរាយមានា ជិគុច្ឆមានា វិភវំ អភិនន្ទន្តិ – ‘‘យតោ កិរ, ភោ, អយំ អត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា ឧច្ឆិជ្ជតិ វិនស្សតិ ន ហោតិ បរំ មរណា, ឯតំ សន្តំ ឯតំ បណីតំ ឯតំ យាថាវន្តិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អតិធាវន្តិ ឯកេ។

‘‘កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ចក្ខុមន្តោ ច បស្សន្តិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភូតំ ភូតតោ បស្សតិ។ ភូតំ ភូតតោ ទិស្វា ភូតស្ស និព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ បដិបន្នោ ហោតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចក្ខុមន្តោ ច បស្សន្តិ។

‘‘យោ [អយំ គាថា ឥតិវុ. ៤៩ ទិស្សតិ] ភូតំ ភូតតោ ទិស្វា, ភូតស្ស ច អតិក្កមំ;

យថាភូតេវិមុច្ចន្តិ, ភវតណ្ហា បរិក្ខយា។

‘‘ស វេ ភូតបរិញ្ញាតោ, វីតតណ្ហោ ភវាភវេ;

ភូតស្ស វិភវា ភិក្ខុ, នាគច្ឆតិ បុនព្ភវ’’ន្តិ។

១៥០។ តយោ បុគ្គលា វិបន្នទិដ្ឋី, តយោ បុគ្គលា សម្បន្នទិដ្ឋី។ កតមេ តយោ បុគ្គលា វិបន្នទិដ្ឋី? តិត្ថិយោ ច, តិត្ថិយសាវកោ ច, យោ ច មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ – ឥមេ តយោ បុគ្គលា វិបន្នទិដ្ឋី។

កតមេ តយោ បុគ្គលា សម្បន្នទិដ្ឋី? តថាគតោ ច, តថាគតសាវកោ ច, យោ ច សម្មាទិដ្ឋិកោ – ឥមេ តយោ បុគ្គលា សម្បន្នទិដ្ឋី។

“កោធនោ ឧបនាហី ច, បាបមក្ខី ច យោ នរោ;

វិបន្នទិដ្ឋិ មាយាវី, តំ ជញ្ញា វសលោ ឥតិ” [ឥមេ (ស្យា។) សុ។ និ។ ១១៩ បស្សិតព្វា]។

អក្កោធនោ អនុបនាហី, វិសុទ្ធោ [អមក្ខី (ស្យា។) អដ្ឋកថា ឱលោកេតព្វា] សុទ្ធតំ គតោ;

សម្បន្នទិដ្ឋិ មេធាវី, តំ ជញ្ញា អរិយោ ឥតីតិ។

តិស្សោ វិបន្នទិដ្ឋិយោ, តិស្សោ សម្បន្នទិដ្ឋិយោ។ កតមា តិស្សោ វិបន្នទិដ្ឋិយោ? ឯតំ មមាតិ – វិបន្នទិដ្ឋិ។ ឯសោហមស្មីតិ – វិបន្នទិដ្ឋិ។ ឯសោ មេ អត្តាតិ – វិបន្នទិដ្ឋិ។ ឥមា តិស្សោ វិបន្នទិដ្ឋិយោ។

កតមា តិស្សោ សម្បន្នទិដ្ឋិយោ? នេតំ មមាតិ – សម្បន្នទិដ្ឋិ។ នេសោហមស្មីតិ – សម្បន្នទិដ្ឋិ។ ន មេសោ អត្តាតិ – សម្បន្នទិដ្ឋិ។ ឥមា តិស្សោ សម្បន្នទិដ្ឋិយោ។

ឯតំ មមាតិ – កា ទិដ្ឋិ, កតិ ទិដ្ឋិយោ, កតមន្តានុគ្គហិតា តា ទិដ្ឋិយោ? ឯសោហមស្មីតិ – កា ទិដ្ឋិ, កតិ ទិដ្ឋិយោ, កតមន្តានុគ្គហិតា តា ទិដ្ឋិយោ? ឯសោ មេ អត្តាតិ – កា ទិដ្ឋិ, កតិ ទិដ្ឋិយោ, កតមន្តានុគ្គហិតា តា ទិដ្ឋិយោ?

ឯតំ មមាតិ – បុព្ពន្តានុទិដ្ឋិ។ អដ្ឋារស ទិដ្ឋិយោ។ បុព្ពន្តានុគ្គហិតា តា ទិដ្ឋិយោ។ ឯសោហមស្មីតិ – អបរន្តានុទិដ្ឋិ។ ចតុចត្តារីសំ ទិដ្ឋិយោ។ អបរន្តានុគ្គហិតា តា ទិដ្ឋិយោ។ ឯសោមេ អត្តាតិ – វីសតិវត្ថុកា អត្តានុទិដ្ឋិ។ វីសតិវត្ថុកា សក្កាយទិដ្ឋិ។ សក្កាយទិដ្ឋិប្បមុខានិ [សក្កាយទិដ្ឋិប្បមុខេន (ស្យា។)] ទ្វាសដ្ឋិ ទិដ្ឋិគតានិ។ បុព្ពន្តាបរន្តានុគ្គហិតា តា ទិដ្ឋិយោ។

១៥១។ “យេ កេចិ, ភិក្ខវេ, មយិ និដ្ឋំ គតា, សព្ពេ តេ ទិដ្ឋិសម្បន្នា។ តេសំ ទិដ្ឋិសម្បន្នានំ បញ្ចន្នំ ឥធ និដ្ឋា, បញ្ចន្នំ ឥធ វិហាយ និដ្ឋា។ កតមេសំ បញ្ចន្នំ ឥធ និដ្ឋា? សត្តក្ខត្តុបរមស្ស, កោលំកោលស្ស, ឯកពីជិស្ស, សកទាគាមិស្ស, យោ ច ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អរហា – ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥធ និដ្ឋា។

“កតមេសំ បញ្ចន្នំ ឥធ វិហាយ និដ្ឋា? អន្តរាបរិនិព្ពាយិស្ស, ឧបហច្ចបរិនិព្ពាយិស្ស, អសង្ខារបរិនិព្ពាយិស្ស, សសង្ខារបរិនិព្ពាយិស្ស, ឧទ្ធំសោតស្ស, អកនិដ្ឋគាមិនោ – ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥធ វិហាយ និដ្ឋា។

“យេ កេចិ, ភិក្ខវេ, មយិ និដ្ឋំ គតា, សព្ពេ តេ ទិដ្ឋិសម្បន្នា។ តេសំ ទិដ្ឋិសម្បន្នានំ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥធ និដ្ឋា, ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥធ វិហាយ

និដ្ឋា.

“យេ កេចិ, ភិក្ខវេ, មយិ អវេច្ចប្បសន្នា, សព្ពេ តេ សោតាបន្នា. តេសំ សោតាបន្នានំ បញ្ចន្នំ ឥធ និដ្ឋា, បញ្ចន្នំ ឥធ វិហាយ និដ្ឋា. កតមេសំ បញ្ចន្នំ ឥធ និដ្ឋា? សត្តក្ខត្តុបរមស្ស , កោលំកោលស្ស, ឯកពីជិស្ស, សកទាគាមិស្ស, យោ ច ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អរហា – ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥធ និដ្ឋា.

“កតមេសំ បញ្ចន្នំ ឥធ វិហាយ និដ្ឋា? អន្តរាបរិនិព្ពាយិស្ស, ឧបហច្ចបរិនិព្ពាយិស្ស, អសង្ខារបរិនិព្ពាយិស្ស, សសង្ខារបរិនិព្ពាយិស្ស, ឧទ្ធំសោតស្ស, អកនិដ្ឋគាមិនោ – ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥធ វិហាយ និដ្ឋា.

“យេ កេចិ, ភិក្ខវេ, មយិ អវេច្ចប្បសន្នា, សព្ពេ តេ សោតាបន្នា. តេសំ សោតាបន្នានំ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥធ និដ្ឋា. ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥធ វិហាយ និដ្ឋា”តិ.

ភវវិភវទិដ្ឋិនិទ្ទេសោ សោឡសមោ.

ទិដ្ឋិកថា និដ្ឋិតា.

៣. អានាបានស្សតិកថា

១. គណនវារ

១៥៧. សោឡសវត្ថុកំ អានាបានស្សតិសមាធិំ [អានាបានសតិសមាធិំ (សី. អដ្ឋ.)] ភាវយតោ សមធិកានិ ទ្វេ ញាណសតានិ ឧប្បជ្ជន្តិ – អដ្ឋ បរិបន្ថេ [បរិពន្ធេ (ក.)] ញាណានិ, អដ្ឋ ច ឧបការេ ញាណានិ, អដ្ឋារស ឧបក្កិលេសេ ញាណានិ, តេរស វោទានេ ញាណានិ, ពាត្តិំស សតោការិស្ស [សតោការីសុ (ស្យា.)] ញាណានិ, ចតុវីសតិ សមាធិវសេន ញាណានិ, ទ្វេសត្តតិ វិបស្សនាវសេន ញាណានិ, អដ្ឋ និព្ពិទាញាណានិ, អដ្ឋ និព្ពិទានុលោមញាណានិ, អដ្ឋ និព្ពិទាបដិប្បស្សទ្ធិញាណានិ, ឯកវីសតិ វិមុត្តិសុខេ ញាណានិ.

កតមានិ អដ្ឋ បរិបន្ថេ ញាណានិ, អដ្ឋ ច ឧបការេ ញាណានិ? កាមច្ឆន្ទោ សមាធិស្ស បរិបន្ថោ, នេក្ខម្មំ សមាធិស្ស ឧបការំ. ព្យាបាទោ សមាធិស្ស បរិបន្ថោ, អព្យាបាទោ សមាធិស្ស ឧបការំ. ថិនមិទ្ធំ សមាធិស្ស បរិបន្ថោ, អាលោកសញ្ញា សមាធិស្ស ឧបការំ. ឧទ្ធច្ចំ សមាធិស្ស បរិបន្ថោ, អវិក្ខេបោ សមាធិស្ស ឧបការំ. វិចិកិច្ឆា សមាធិស្ស បរិបន្ថោ, ធម្មវវត្ថានំ សមាធិស្ស ឧបការំ. អវិជ្ជា សមាធិស្ស បរិបន្ថោ, ញាណំ សមាធិស្ស ឧបការំ. អរតិ សមាធិស្ស បរិបន្ថោ, បាមោជ្ជំ សមាធិស្ស ឧបការំ. សព្ពេបិ អកុសលា ធម្មា សមាធិស្ស បរិបន្ថា, សព្ពេបិ

ᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥᩔ ᩏᨸᨠᩣᩁᩣ᪨ ᩍᨾᩣᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨸᩁᩥᨸᨶ᩠ᨳᩮ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩋᨭ᩠ᨮ ᨧ ᩏᨸᨠᩣᩁᩮ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨

ᨣᨱᨶᩅᩣᩁᩮᩣ ᨸᨮᨾᩮᩣ᪨

᪒᪨ ᩈᩮᩣᩊᩈᨬᩣᨱᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪑᪖᪒᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᩈᩮᩣᩊᩈᩉᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩏᨴᩩᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩩᨴᩩᨧᩥᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᨶᩦᩅᩁᨱᩮᩉᩥ ᩅᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨲᩮ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩣ? ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᩣ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ, ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ, ᨬᩣᨱᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ, ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨲᩥ, ᨠᨲᨾᩮ ᨲᩮ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣ? ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨶᩦᩅᩁᨱᩴ, ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᩣ ᨶᩦᩅᩁᨱᩴ, ᨳᩥᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᨶᩦᩅᩁᨱᩴ, ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᩦᩅᩁᨱᩴ, ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣ ᨶᩦᩅᩁᨱᩴ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᨶᩦᩅᩁᨱᩴ, ᩋᩁᨲᩥ ᨶᩦᩅᩁᨱᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣ᪨

ᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨲᩥ, ᨠᩮᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣ? ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᩅᩁᨱᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨲᩮ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣ? ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨧ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩋᩁᩥᨿᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᩅᩁᨱᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨧ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩮᨶ ᨶᩥᩅᩩᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ – ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᩅᩁᨱᩴ᪨ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨧ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᨶ ᩋᩁᩥᨿᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᩅᩁᨱᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨧ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᨶ ᨶᩥᩅᩩᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩴ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ – ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᩅᩁᨱᩴ᪨ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩣᨿ ᨧ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᩁᩥᨿᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᪨ ᨳᩥᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᩅᩁᨱᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨧ ᨳᩥᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᨶᩥᩅᩩᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ – ᨳᩥᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᩅᩁᨱᩴ᪨ ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨧ ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᨶ ᩋᩁᩥᨿᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᩅᩁᨱᩴ ᪨ ᨲᩮᨶ ᨧ ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᨶᩥᩅᩩᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩴ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ – ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᩅᩁᨱᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩮᨶ ᩋᩁᩥᨿᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᩅᩁᨱᩴ᪨ ᨲᩣᨿ ᨧ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨶᩥᩅᩩᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ – ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᩅᩁᨱᩴ᪨ ᨬᩣᨱᩴ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨧ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩋᩁᩥᨿᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᩅᩁᨱᩴ᪨ ᨲᩣᨿ ᨧ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᨶᩥᩅᩩᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨬᩣᨱᩴ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ – ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᩅᩁᨱᩴ᪨ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨧ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩮᨶ ᩋᩁᩥᨿᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩁᨲᩥ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᩅᩁᨱᩴ᪨ ᨲᩣᨿ ᨧ ᩋᩁᨲᩥᨿᩣ ᨶᩥᩅᩩᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ – ᩋᩁᨲᩥ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᩅᩁᨱᩴ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩮᩉᩥ ᨧ ᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩋᩁᩥᨿᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᩅᩁᨱᩣ᪨ ᨲᩮᩉᩥ ᨧ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᨶᩥᩅᩩᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩩᩈᩃᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ – ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᩅᩁᨱᩣ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨧ ᨸᨶ ᨶᩦᩅᩁᨱᩮᩉᩥ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᩮᩣᩊᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩴ ᩋᩣᨶᩣᨸᩣᨶᩔᨲᩥᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᨽᩣᩅᨿᨲᩮᩣ ᨡᨱᩥᨠᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩣ᪨

ᩈᩮᩣᩊᩈᨬᩣᨱᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ᪨

៦។ ឧបក្កិលេសញាណនិទ្ទេសោ

បឋមឆក្កំ

១៥៣។ ឥមេហិ ច បន នីវរណេហិ វិសុទ្ធចិត្តស្ស សោឡសវត្ថុកំ អានាបានស្សតិសមាធិំ ភាវយតោ ខណិកសមោធានា កតមេ អដ្ឋារស ឧបក្កិលេសា ឧប្បជ្ជន្តិ? អស្សាសាទិមជ្ឈបរិយោសានំ សតិយា អនុគច្ឆតោ អជ្ឈត្តវិក្ខេបគតំ ចិត្តំ សមាធិស្ស បរិពន្ធោ។ បស្សាសាទិមជ្ឈបរិយោសានំ សតិយា អនុគច្ឆតោ ពហិទ្ធាវិក្ខេបគតំ ចិត្តំ សមាធិស្ស បរិពន្ធោ។ អស្សាសបដិកង្ខនា និកន្តិ តណ្ហាចរិយា សមាធិស្ស បរិពន្ធោ។ បស្សាសបដិកង្ខនា និកន្តិ តណ្ហាចរិយា សមាធិស្ស បរិពន្ធោ។ អស្សាសេនាភិតុន្នស្ស បស្សាសបដិលាភេ មុច្ឆនា សមាធិស្ស បរិពន្ធោ។ បស្សាសេនាភិតុន្នស្ស អស្សាសបដិលាភេ មុច្ឆនា សមាធិស្ស បរិពន្ធោ។

អនុគច្ឆនា ច អស្សាសំ, បស្សាសំ អនុគច្ឆនា;

សតិ អជ្ឈត្តវិក្ខេបា, កង្ខនា ពហិទ្ធាវិក្ខេបបត្ថនា [វិក្ខេបបត្ថនា (ស្យា.)]។

អស្សាសេនាភិតុន្នស្ស, បស្សាសបដិលាភេ មុច្ឆនា;

បស្សាសេនាភិតុន្នស្ស, អស្សាសបដិលាភេ មុច្ឆនា។

ឆ ឯតេ ឧបក្កិលេសា, អានាបានស្សតិសមាធិស្ស;

យេហិ វិក្កម្បមានស្ស [វិកម្បមានស្ស (ស្យា.)], នោ ច ចិត្តំ វិមុច្ចតិ;

វិមោក្ខំ អប្បជានន្តា, តេ ហោន្តិ បរបត្តិយាតិ។

ទុតិយឆក្កំ

១៥៤។ និមិត្តំ អាវជ្ជតោ អស្សាសេ ចិត្តំ វិកម្បតិ – សមាធិស្ស បរិពន្ធោ។ អស្សាសំ អាវជ្ជតោ និមិត្តេ ចិត្តំ វិកម្បតិ – សមាធិស្ស បរិពន្ធោ។ និមិត្តំ អាវជ្ជតោ បស្សាសេ ចិត្តំ វិកម្បតិ – សមាធិស្ស បរិពន្ធោ។ បស្សាសំ អាវជ្ជតោ និមិត្តេ ចិត្តំ វិកម្បតិ – សមាធិស្ស

បរិបត្តៅ អប្បារំ អាចខ្ឌេតា បប្បារេន ចិត្តំ ចិកាយតិ – នយាឆិប្ប បរិបត្តៅ បប្បារំ អាចខ្ឌេតា អប្បារេន ចិត្តំ ចិកាយតិ – នយាឆិប្ប បរិបត្តៅ

តិមិត្តំ អាចខ្ឌយាតប្ប, អប្បារេន ចិក្លិបទេត យទេតា;

អប្បារំ អាចខ្ឌយាតប្ប, តិមិទេត្ត ចិត្តំ ចិកាយតិ៍

តិមិត្តំ អាចខ្ឌយាតប្ប, បប្បារេន ចិក្លិបទេត យទេតា;

បប្បារំ អាចខ្ឌយាតប្ប, តិមិទេត្ត ចិត្តំ ចិកាយតិ៍

អប្បារំ អាចខ្ឌយាតប្ប, បប្បារេន ចិក្លិបទេត យទេតា;

បប្បារំ អាចខ្ឌយាតប្ប, អប្បារេន ចិត្តំ ចិកាយតិ៍

៤ ខុទេត ក្ខបក្កិលេសា, អាតាបិតប្បតិនយាឆិប្ប;

ឈេហិ ចិក្លិប្បយាតប្ប, ទេតា ច ចិត្តំ ចិប្បុច្ចតិ;

ចិទេយាក្ល អប្បខាតត្តា, ទេត ទេហាត្តិ បទេបត្តិឃាតិ៍

ពតិឃន្ធក្កំ

១៥៤៍ អតីតាត្បសាចតំ ចិត្តំ ចិក្លេបិតុបតិតំ – នយាឆិប្ប បរិបត្តៅ អនាគតបជិកង្ខតំ ចិត្តំ ចិកាយិតំ – នយាឆិប្ប បរិបត្តៅ លីតំ ចិត្តំ កោសង្ខាតុបតិតំ – នយាឆិប្ប បរិបត្តៅ អតិបក្កហិតំ ចិត្តំ វ្ជន្ធាតុបតិតំ – នយាឆិប្ប បរិបត្តៅ អភិគតំ ចិត្តំ ទាកាតុបតិតំ – នយាឆិប្ប បរិបត្តៅ អបគតំ ចិត្តំ ញ្យាបិជាតុបតិតំ – នយាឆិប្ប បរិបត្តៅ

អតីតាត្បសាចតំ ចិត្តំ, អនាគតបជិកង្ខតំ លីតំ;

ອຕິປຄ຺ຄຫິຕໍ ອພິນຕໍ, ອປນຕໍ ຈິຕ຺ຕ ນ ສມາຘິຍຕິ.

ຉ ເອເຕ ອຸປກ຺ກິເລສາ, ອານາປານສ຺ສຕິສມາຘິສ຺ສ;

ເຍຫິ ອຸປກ຺ກິລິຏ຺ຐສງ຺ກປ຺ໂປ, ອຘິຈິຕ຺ຕໍ ນປ຺ປຊານາຕີຕິ.

໑໖໑. ອສ຺ສາສາທິມຊ຺ຌປຣິໂຍສານໍ ສຕິຍາ ອນຸຄຈ຺ຉໂຕ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ວິກ຺ເຂປຄເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ກາໂຍປິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສາຣທ຺ຘາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ ຈ ຜນ຺ທິຕາ ຈ. ປສ຺ສາສາທິມຊ຺ຌປຣິໂຍສານໍ ສຕິຍາ ອນຸຄຈ຺ຉໂຕ ພຫິທ຺ຘາວິກ຺ເຂປຄເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ກາໂຍປິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສາຣທ຺ຘາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ ຈ ຜນ຺ທິຕາ ຈ. ອສ຺ສາສປຏິກງ຺ຂນາຍ ນິກນ຺ຕິຍາ ຕຓ຺ຫາຈຣິຍາຍ ກາໂຍປິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສາຣທ຺ຘາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ ຈ ຜນ຺ທິຕາ ຈ. ປສ຺ສາສປຏິກງ຺ຂນາຍ ນິກນ຺ຕິຍາ ຕຓ຺ຫາຈຣິຍາຍ ກາໂຍປິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສາຣທ຺ຘາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ ຈ ຜນ຺ທິຕາ ຈ. ອສ຺ສາເສນາພິຕຸນ຺ນສ຺ສ ປສ຺ສາສປຏິລາເພ ມຸຉ຺ຉິຕຕ຺ຕາ ກາໂຍປິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສາຣທ຺ຘາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ ຈ ຜນ຺ທິຕາ ຈ. ປສ຺ສາເສນາພິຕຸນ຺ນສ຺ສ ອສ຺ສາສປຏິລາເພ ມຸຉ຺ຉິຕຕ຺ຕາ ກາໂຍປິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສາຣທ຺ຘາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ ຈ ຜນ຺ທິຕາ ຈ. ນິມິຕ຺ຕໍ ອາວຊ຺ຊໂຕ ອສ຺ສາເສ ຈິຕ຺ຕໍ ວິກມ຺ປິຕຕ຺ຕາ ກາໂຍປິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສາຣທ຺ຘາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ ຈ ຜນ຺ທິຕາ ຈ. ອສ຺ສາສໍ ອາວຊ຺ຊໂຕ ນິມິເຕ຺ຕ ຈິຕ຺ຕໍ ວິກມ຺ປິຕຕ຺ຕາ ກາໂຍປິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສາຣທ຺ຘາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ ຈ ຜນ຺ທິຕາ ຈ. ນິມິຕ຺ຕໍ ອາວຊ຺ຊໂຕ ປສ຺ສາເສ ຈິຕ຺ຕໍ ວິກມ຺ປິຕຕ຺ຕາ ກາໂຍປິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສາຣທ຺ຘາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ ຈ ຜນ຺ທິຕາ ຈ. ປສ຺ສາສໍ ອາວຊ຺ຊໂຕ ນິມິເຕ຺ຕ ຈິຕ຺ຕໍ ວິກມ຺ປິຕຕ຺ຕາ ກາໂຍປິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສາຣທ຺ຘາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ ຈ ຜນ຺ທິຕາ ຈ. ອສ຺ສາສໍ ອາວຊ຺ຊໂຕ ປສ຺ສາເສ ຈິຕ຺ຕໍ ວິກມ຺ປິຕຕ຺ຕາ ກາໂຍປິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສາຣທ຺ຘາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ ຈ ຜນ຺ທິຕາ ຈ. ປສ຺ສາສໍ ອາວຊ຺ຊໂຕ ອສ຺ສາເສ ຈິຕ຺ຕໍ ວິກມ຺ປິຕຕ຺ຕາ ກາໂຍປິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສາຣທ຺ຘາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ ຈ ຜນ຺ທິຕາ ຈ. ອຕີຕານຸຘາວເນນ ຈິຕ຺ເຕນ ວິກ຺ເຂປານຸປຕິເຕນ ກາໂຍປິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສາຣທ຺ຘາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ ຈ ຜນ຺ທິຕາ ຈ. ອນາຄຕປຏິກງ຺ຂເນນ ຈິຕ຺ເຕນ ວິກມ຺ປິເຕນ ກາໂຍປິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສາຣທ຺ຘາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ ຈ ຜນ຺ທິຕາ ຈ. ລີເນນ ຈິຕ຺ເຕນ ໂກສຊ຺ຊານຸປຕິເຕນ ກາໂຍປິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສາຣທ຺ຘາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ ຈ ຜນ຺ທິຕາ ຈ. ອຕິປຄ຺ຄຫິເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈານຸປຕິເຕນ ກາໂຍປິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສາຣທ຺ຘາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ ຈ ຜນ຺ທິຕາ ຈ. ອພິນເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ຣາຄານຸປຕິເຕນ ກາໂຍປິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສາຣທ຺ຘາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ ຈ ຜນ຺ທິຕາ ຈ. ອປນເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ພ຺ຍາປາທານຸປຕິເຕນ ກາໂຍປິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ສາຣທ຺ຘາ ຈ ໂຫນ຺ຕິ ອິຎ຺ຊິຕາ ຈ ຜນ຺ທິຕາ ຈ.

ອານາປານສ຺ສຕິ ຍສ຺ສ, ປຣິປຸຓ຺ຓາ ອພາວິຕາ;

ກາໂຍປິ ອິຎ຺ຊິໂຕ ໂຫຕິ, ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ໂຫຕິ ອິຎ຺ຊິຕໍ;

ກາໂຍປິ ຜນ຺ທິໂຕ ໂຫຕິ, ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ໂຫຕິ ຜນ຺ທິຕໍ.

ອານາປານສ຺ສຕິ ຍສ຺ສ, ປຣິປຸຓ຺ຓາ ສຸພາວິຕາ;

កាយោបិ អនិញ្ជិតោ ហោតិ, ចិត្តម្បិ ហោតិ អនិញ្ជិតំ;

កាយោបិ អផន្ទិតោ ហោតិ, ចិត្តម្បិ ហោតិ អផន្ទិតន្តិ។

ឥមេហិ ច បន នីវរណេហិ វិសុទ្ធចិត្តស្ស សោឡសវត្ថុកំ អានាបានស្សតិសមាធិំ ភាវយតោ ខណិកសមោធានា ឥមេ អដ្ឋារស ឧបក្កិលេសា ឧប្បជ្ជន្តិ។

ឧបក្កិលេសញាណនិទ្ទេសោ តតិយោ។

៣. វោទានញាណនិទ្ទេសោ

១៦៥. កតមានិ តេរស វោទានេ ញាណានិ? អតីតានុធាវនំ ចិត្តំ វិក្ខេបានុបតិតំ; តំ វិវជ្ជយិត្វា ឯកដ្ឋានេ សមាទហតិ – ឯវម្បិ ចិត្តំ ន វិក្ខេបំ គច្ឆតិ។ អនាគតបដិកង្ខនំ ចិត្តំ វិកម្បិតំ; តំ វិវជ្ជយិត្វា តត្ថេវ អធិមោចេតិ – ឯវម្បិ ចិត្តំ ន វិក្ខេបំ គច្ឆតិ។ លីនំ ចិត្តំ កោសជ្ជានុបតិតំ; តំ បគ្គណ្ហិត្វា កោសជ្ជំ បជហតិ – ឯវម្បិ ចិត្តំ ន វិក្ខេបំ គច្ឆតិ។ អតិបគ្គហិតំ ចិត្តំ ឧទ្ធច្ចានុបតិតំ; តំ វិនិគ្គណ្ហិត្វា ឧទ្ធច្ចំ បជហតិ – ឯវម្បិ ចិត្តំ ន វិក្ខេបំ គច្ឆតិ។ អភិនតំ ចិត្តំ រាគានុបតិតំ; តំ សម្បជានោ ហុត្វា រាគំ បជហតិ – ឯវម្បិ ចិត្តំ ន វិក្ខេបំ គច្ឆតិ។ អបនតំ ចិត្តំ ព្យាបាទានុបតិតំ; តំ សម្បជានោ ហុត្វា ព្យាបាទំ បជហតិ – ឯវម្បិ ចិត្តំ ន វិក្ខេបំ គច្ឆតិ។ ឥមេហិ ឆហិ ឋានេហិ បរិសុទ្ធំ ចិត្តំ បរិយោទាតំ ឯកត្តគតំ ហោតិ។

កតមេ តេ ឯកត្តា? ទានវោសគ្គុបដ្ឋានេកត្តំ, សមថនិមិត្តុបដ្ឋានេកត្តំ, វយលក្ខណុបដ្ឋានេកត្តំ, និរោធុបដ្ឋានេកត្តំ។ ទានវោសគ្គុបដ្ឋានេកត្តំ ចាគាធិមុត្តានំ, សមថនិមិត្តុបដ្ឋានេកត្តញ្ច អធិចិត្តមនុយុត្តានំ, វយលក្ខណុបដ្ឋានេកត្តញ្ច វិបស្សកានំ, និរោធុបដ្ឋានេកត្តញ្ច អរិយបុគ្គលានំ – ឥមេហិ ចតូហិ ឋានេហិ ឯកត្តគតំ ចិត្តំ បដិបទាវិសុទ្ធិបក្ខន្ទញ្ចេវ ហោតិ, ឧបេក្ខានុព្រូហិតញ្ច, ញាណេន ច សម្បហំសិតំ។

បឋមស្ស ឈានស្ស កោ អាទិ, កិំ មជ្ឈេ, កិំ បរិយោសានំ? បឋមស្ស ឈានស្ស បដិបទាវិសុទ្ធិ អាទិ, ឧបេក្ខានុព្រូហនា មជ្ឈេ, សម្បហំសនា បរិយោសានំ។ បឋមស្ស ឈានស្ស បដិបទាវិសុទ្ធិ អាទិ។ អាទិស្ស កតិ លក្ខណានិ? អាទិស្ស តីណិ លក្ខណានិ។ យោ តស្ស បរិបន្ថោ តតោ ចិត្តំ វិសុជ្ឈតិ, វិសុទ្ធត្តា ចិត្តំ មជ្ឈិមំ សមថនិមិត្តំ បដិបជ្ជតិ, បដិបន្នត្តា តត្ថ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ។ យញ្ច បរិបន្ថតោ ចិត្តំ វិសុជ្ឈតិ, យញ្ច វិសុទ្ធត្តា ចិត្តំ មជ្ឈិមំ សមថនិមិត្តំ បដិបជ្ជតិ, យញ្ច បដិបន្នត្តា តត្ថ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ។ បឋមស្ស ឈានស្ស បដិបទាវិសុទ្ធិ អាទិ។ អាទិស្ស ឥមានិ តីណិ លក្ខណានិ។ តេន វុច្ចតិ – “បឋមំ ឈានំ អាទិកល្យាណញ្ចេវ ហោតិ លក្ខណសម្បន្នញ្ច”។

បឋមស្ស ឈានស្ស ឧបេក្ខានុព្រូហនា មជ្ឈេ មជ្ឈស្ស កតិ លក្ខណានិ? មជ្ឈស្ស តីណិ លក្ខណានិ។ វិសុទ្ធំ ចិត្តំ អជ្ឈុបេក្ខតិ, សមថបដិបន្នំ អជ្ឈុបេក្ខតិ, ឯកត្តុបដ្ឋានំ អជ្ឈុបេក្ខតិ។ យញ្ច វិសុទ្ធំ ចិត្តំ អជ្ឈុបេក្ខតិ, យញ្ច សមថបដិបន្នំ អជ្ឈុបេក្ខតិ, យញ្ច ឯកត្តុបដ្ឋានំ អជ្ឈុបេក្ខតិ – បឋមស្ស ឈានស្ស ឧបេក្ខានុព្រូហនា មជ្ឈេ មជ្ឈស្ស ឥមានិ តីណិ លក្ខណានិ។ តេន វុច្ចតិ – “បឋមំ ឈានំ មជ្ឈេកល្យាណញ្ចេវ ហោតិ លក្ខណសម្បន្នញ្ច”។

បឋមស្ស ឈានស្ស សម្បហំសនា បរិយោសានំ។ បរិយោសានស្ស កតិ លក្ខណានិ? បរិយោសានស្ស ចត្តារិ លក្ខណានិ។ តត្ថ ជាតានំ ធម្មានំ អនតិវត្តនដ្ឋេន សម្បហំសនា, ឥន្ទ្រិយានំ ឯករសដ្ឋេន សម្បហំសនា, តទុបគវីរិយវាហនដ្ឋេន សម្បហំសនា, អាសេវនដ្ឋេន សម្បហំសនា។ បឋមស្ស ឈានស្ស សម្បហំសនា បរិយោសានំ។ បរិយោសានស្ស ឥមានិ ចត្តារិ លក្ខណានិ។ តេន វុច្ចតិ – “បឋមំ ឈានំ បរិយោសានកល្យាណញ្ចេវ ហោតិ លក្ខណសម្បន្នញ្ច”។ ឯវំ តិវត្តគតំ ចិត្តំ តិវិធកល្យាណកំ ទសលក្ខណសម្បន្នំ វិតក្កសម្បន្នញ្ចេវ ហោតិ វិចារសម្បន្នញ្ច បីតិសម្បន្នញ្ច សុខសម្បន្នញ្ច ចិត្តស្ស អធិដ្ឋានសម្បន្នញ្ច សទ្ធាសម្បន្នញ្ច វីរិយសម្បន្នញ្ច សតិសម្បន្នញ្ច សមាធិសម្បន្នញ្ច បញ្ញាសម្បន្នញ្ច។

ទុតិយស្ស ឈានស្ស កោ អាទិ, កិំ មជ្ឈេ កិំ បរិយោសានំ? ទុតិយស្ស ឈានស្ស បដិបទាវិសុទ្ធិ អាទិ, ឧបេក្ខានុព្រូហនា មជ្ឈេ សម្បហំសនា បរិយោសានំ...បេ... ឯវំ តិវត្តគតំ ចិត្តំ តិវិធកល្យាណកំ ទសលក្ខណសម្បន្នំ បីតិសម្បន្នញ្ចេវ ហោតិ សុខសម្បន្នញ្ច ចិត្តស្ស អធិដ្ឋានសម្បន្នញ្ច សទ្ធាសម្បន្នញ្ច វីរិយសម្បន្នញ្ច សតិសម្បន្នញ្ច សមាធិសម្បន្នញ្ច បញ្ញាសម្បន្នញ្ច។

តតិយស្ស ឈានស្ស កោ អាទិ, កិំ មជ្ឈេ កិំ បរិយោសានំ...បេ... ឯវំ តិវត្តគតំ ចិត្តំ តិវិធកល្យាណកំ ទសលក្ខណសម្បន្នំ សុខសម្បន្នញ្ចេវ ហោតិ ចិត្តស្ស អធិដ្ឋានសម្បន្នញ្ច សទ្ធាសម្បន្នញ្ច វីរិយសម្បន្នញ្ច សតិសម្បន្នញ្ច សមាធិសម្បន្នញ្ច បញ្ញាសម្បន្នញ្ច។

ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស កោ អាទិ, កិំ មជ្ឈេ កិំ បរិយោសានំ...បេ... ឯវំ តិវត្តគតំ ចិត្តំ តិវិធកល្យាណកំ ទសលក្ខណសម្បន្នញ្ច ឧបេក្ខាសម្បន្នញ្ចេវ ហោតិ ចិត្តស្ស អធិដ្ឋានសម្បន្នញ្ច សទ្ធាសម្បន្នញ្ច វីរិយសម្បន្នញ្ច សតិសម្បន្នញ្ច សមាធិសម្បន្នញ្ច បញ្ញាសម្បន្នញ្ច។

អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិយា...បេ... វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិយា... អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយា... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា កោ អាទិ, កិំ មជ្ឈេ កិំ បរិយោសានំ...បេ... ឯវំ តិវត្តគតំ ចិត្តំ តិវិធកល្យាណកំ ទសលក្ខណសម្បន្នំ ឧបេក្ខាសម្បន្នញ្ចេវ ហោតិ ចិត្តស្ស អធិដ្ឋានសម្បន្នញ្ច...បេ... បញ្ញាសម្បន្នញ្ច។

អនិច្ចានុបស្សនាយ កោ អាទិ, កិំ មជ្ឈេ កិំ បរិយោសានំ...បេ... ឯវំ តិវត្តគតំ ចិត្តំ តិវិធកល្យាណកំ ទសលក្ខណសម្បន្នំ វិតក្កសម្បន្នញ្ចេវ ហោតិ វិចារសម្បន្នញ្ច បីតិសម្បន្នញ្ច សុខសម្បន្នញ្ច ចិត្តស្ស អធិដ្ឋានសម្បន្នញ្ច សទ្ធាសម្បន្នញ្ច វីរិយសម្បន្នញ្ច

សតិសម្បន្នញ្ច សមាធិសម្បន្នញ្ច បញ្ញាសម្បន្នញ្ច។ ទុក្ខានុបស្សនាយ...បេ... អនត្តានុបស្សនាយ... និព្វិទានុបស្សនាយ... វិរាគានុបស្សនាយ... និរោធានុបស្សនាយ... បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាយ... ខយានុបស្សនាយ... វយានុបស្សនាយ... វិបរិណាមានុបស្សនាយ... អនិមិត្តានុបស្សនាយ... អប្បណិហិតានុបស្សនាយ... សុញ្ញតានុបស្សនាយ... អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ... យថាភូតញាណទស្សនស្ស... អាទីនវានុបស្សនាយ... បដិសង្ខានុបស្សនាយ... វិវដ្ដនានុបស្សនាយ... បញ្ញាសម្បន្នញ្ច។

សោតាបត្តិមគ្គស្ស...បេ... សកទាគាមិមគ្គស្ស... អនាគាមិមគ្គស្ស... អរហត្តមគ្គស្ស កោ អាទិ, កិំ មជ្ឈេ, កិំ បរិយោសានំ? អរហត្តមគ្គស្ស បដិបទាវិសុទ្ធិ អាទិ ឧបេក្ខានុព្រូហនា មជ្ឈេ សម្បហំសនា បរិយោសានំ។ អរហត្តមគ្គស្ស បដិបទាវិសុទ្ធិ អាទិ។ អាទិស្ស កតិ លក្ខណានិ? អាទិស្ស តីណិ លក្ខណានិ។ យោ តស្ស បរិពន្ធោ តតោ ចិត្តំ វិសុជ្ឈតិ, វិសុទ្ធត្តា ចិត្តំ មជ្ឈិមំ សមថនិមិត្តំ បដិបជ្ជតិ, បដិបន្នត្តា តត្ថ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ ។ យញ្ច បរិពន្ធតោ ចិត្តំ វិសុជ្ឈតិ, យញ្ច វិសុទ្ធត្តា ចិត្តំ មជ្ឈិមំ សមថនិមិត្តំ បដិបជ្ជតិ, យញ្ច បដិបន្នត្តា តត្ថ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ – អរហត្តមគ្គស្ស បដិបទាវិសុទ្ធិ អាទិ។ អាទិស្ស ឥមានិ តីណិ លក្ខណានិ។ តេន វុច្ចតិ – “អរហត្តមគ្គោ អាទិកល្យាណោ ចេវ ហោតិ លក្ខណសម្បន្នោ ច”។

អរហត្តមគ្គស្ស ឧបេក្ខានុព្រូហនា មជ្ឈេ មជ្ឈស្ស កតិ លក្ខណានិ? មជ្ឈស្ស តីណិ លក្ខណានិ។ វិសុទ្ធំ ចិត្តំ អជ្ឈុបេក្ខតិ, សមថបដិបន្នំ អជ្ឈុបេក្ខតិ, ឯកត្តុបដ្ឋានំ អជ្ឈុបេក្ខតិ។ យញ្ច វិសុទ្ធំ ចិត្តំ អជ្ឈុបេក្ខតិ, យញ្ច សមថបដិបន្នំ អជ្ឈុបេក្ខតិ, យញ្ច ឯកត្តុបដ្ឋានំ អជ្ឈុបេក្ខតិ។ តេន វុច្ចតិ – “អរហត្តមគ្គោ មជ្ឈេកល្យាណោ ចេវ ហោតិ លក្ខណសម្បន្នោ ច”។

អរហត្តមគ្គស្ស សម្បហំសនា បរិយោសានំ។ បរិយោសានស្ស កតិ លក្ខណានិ? បរិយោសានស្ស ចត្តារិ លក្ខណានិ។ តត្ថ ជាតានំ ធម្មានំ អនតិវត្តនដ្ឋេន សម្បហំសនា, ឥន្ទ្រិយានំ ឯករសដ្ឋេន សម្បហំសនា, តទុបគវីរិយវាហនដ្ឋេន សម្បហំសនា, អាសេវនដ្ឋេន សម្បហំសនា។ អរហត្តមគ្គស្ស សម្បហំសនា បរិយោសានំ។ បរិយោសានស្ស ឥមានិ ចត្តារិ លក្ខណានិ។ តេន វុច្ចតិ – “អរហត្តមគ្គោ បរិយោសានកល្យាណោ ចេវ ហោតិ លក្ខណសម្បន្នោ ច”។ ឯវំ តិវត្តគតំ ចិត្តំ តិវិធកល្យាណកំ ទសលក្ខណសម្បន្នំ វិតក្កសម្បន្នញ្ចេវ ហោតិ វិចារសម្បន្នញ្ច បីតិសម្បន្នញ្ច សុខសម្បន្នញ្ច ចិត្តស្ស អធិដ្ឋានសម្បន្នញ្ច សទ្ធាសម្បន្នញ្ច វីរិយសម្បន្នញ្ច សតិសម្បន្នញ្ច សមាធិសម្បន្នញ្ច បញ្ញាសម្បន្នញ្ច។

១៣៨។

និមិត្តំ អស្សាសបស្សាសា, អនារម្មណមេកចិត្តស្ស;

អជានតោ ច តយោ ធម្មេ, ភាវនា នុបលព្ភតិ។

និមិត្តំ អស្សាសបស្សាសា, អនារម្មណមេកចិត្តស្ស;

អជានតោ ច តយោ ធម្មេ, ភាវនា នុបលព្ភតីតិ។

កថំ ឥមេ តយោ ធម្មា ឯកចិត្តស្ស អារម្មណា ន ហោន្តិ, ន ចិមេ តយោ ធម្មា អវិទិតា ហោន្តិ, ន ច ចិត្តំ វិក្ខេបំ គច្ឆតិ, បធានញ្ច បញ្ញាយតិ, បយោគញ្ច សាធេតិ, វិសេសមធិគច្ឆតិ? សេយ្យថាបិ រុក្ខោ សមេ ភូមិភាគេ និក្ខិត្តោ។ តមេនំ បុរិសោ កកចេន ឆិន្ទេយ្យ។ រុក្ខេ ផុដ្ឋកកចទន្តានំ វសេន បុរិសស្ស សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ; ន អាគតេ វា គតេ វា កកចទន្តេ មនសិ ករោតិ។ ន អាគតា វា គតា វា កកចទន្តា អវិទិតា ហោន្តិ , បធានញ្ច បញ្ញាយតិ, បយោគញ្ច សាធេតិ។ យថា រុក្ខោ សមេ ភូមិភាគេ និក្ខិត្តោ។ ឯវំ ឧបនិពន្ធនា និមិត្តំ។ យថា កកចទន្តា, ឯវំ អស្សាសបស្សាសា។ យថា រុក្ខេ ផុដ្ឋកកចទន្តានំ វសេន បុរិសស្ស សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ, ន អាគតេ វា គតេ វា កកចទន្តេ មនសិ ករោតិ, ន អាគតា វា គតា វា កកចទន្តា អវិទិតា ហោន្តិ, បធានញ្ច បញ្ញាយតិ, បយោគញ្ច សាធេតិ។ ឯវមេវ ភិក្ខុ នាសិកគ្គេ វា មុខនិមិត្តេ វា សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា និសិន្នោ ហោតិ, ន អាគតេ វា គតេ វា អស្សាសបស្សាសេ មនសិ ករោតិ, ន អាគតា វា គតា វា អស្សាសបស្សាសា អវិទិតា ហោន្តិ, បធានញ្ច បញ្ញាយតិ, បយោគញ្ច សាធេតិ។ វិសេសមធិគច្ឆតិ បធានញ្ច។

កតមំ បធានំ? អារទ្ធវីរិយស្ស កាយោបិ ចិត្តម្បិ កម្មនិយំ ហោតិ – ឥទំ បធានំ។ កតមោ បយោគោ? អារទ្ធវីរិយស្ស ឧបក្កិលេសា បហីយន្តិ, វិតក្កា វូបសមន្តិ – អយំ បយោគោ។ កតមោ វិសេសោ? អារទ្ធវីរិយស្ស សំយោជនា បហីយន្តិ, អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ [អនុសយា ព្យន្តំ ហោន្តិ (ស្យា។)]។ អយំ វិសេសោ។ ឯវំ ឥមេ តយោ ធម្មា ឯកចិត្តស្ស អារម្មណា ន ហោន្តិ , ន ចិមេ តយោ ធម្មា អវិទិតា ហោន្តិ, ន ច ចិត្តំ វិក្ខេបំ គច្ឆតិ, បធានញ្ច បញ្ញាយតិ, បយោគញ្ច សាធេតិ, វិសេសមធិគច្ឆតិ។

១៩០។

អានាបានស្សតិ យស្ស, បរិបុណ្ណា សុភាវិតា;

អនុបុព្ពំ បរិចិតា, យថា ពុទ្ធេន ទេសិតា;

សោ ឥមំ លោកំ បភាសេតិ, អព្ភា មុត្តោវ ចន្ទិមាតិ។

អានន្តិ អស្សាសោ, នោ បស្សាសោ។ អបានន្តិ [អបានន្តិ (ក។)] បស្សាសោ, នោ អស្សាសោ។ អស្សាសវសេន ឧបដ្ឋានំ សតិ, បស្សាសវសេន ឧបដ្ឋានំ សតិ។

ໂຍ ອສ຺ສສຕິ ຕສ຺ສຸປຏ຺ຐາຕິ, ໂຍ ປສ຺ສສຕິ ຕສ຺ສຸປຏ຺ຐາຕິ. ປຣິປຸຓ຺ຓາຕິ ປຣິຄ຺ຄຫຏ຺ເຐນ ປຣິປຸຓ຺ຓາ, ປຣິວາຣຏ຺ເຐນ ປຣິປຸຓ຺ຓາ, ປຣິປູຣຏ຺ເຐນ ປຣິປຸຓ຺ຓາ. ສຸຠາວິຕາຕິ ຈຕເສ຺ໂສ ຠາວນາ – ຕຕ຺ຖ ຊາຕານໍ ຘມ຺ມານໍ ອນຕິວຕ຺ຕນຏ຺ເຐນ ຠາວນາ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ເອກຣສຏ຺ເຐນ ຠາວນາ, ຕທຸປຄວີຣິຍວາຫນຏ຺ເຐນ ຠາວນາ, ອາເສວນຏ຺ເຐນ ຠາວນາ. ຕສ຺ສິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຠາວນຏ຺ຐາ ຍານີກຕາ ໂຫນ຺ຕິ ວຕ຺ຖຸກຕາ ອນຸຏ຺ຐິຕາ ປຣິຈິຕາ ສຸສມາຣທ຺ຘາ.

ຍານີກຕາຕິ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ອາກງ຺ຂຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວສິປ຺ປຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ ພລປ຺ປຕ຺ໂຕ ເວສາຣຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ໂຕ. ຕສ຺ສ ເຕ ຘມ຺ມາ ອາວຊ຺ຊນປຏິພທ຺ຘາ [ອາວຊ຺ຊນປຏິພທ຺ຘາ (ກ.) ເອວມີທິເສສຸ ປເທສຸ] ໂຫນ຺ຕິ ອາກງ຺ຂປຏິພທ຺ຘາ ມນສິກາຣປຏິພທ຺ຘາ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທປຏິພທ຺ຘາ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – "ຍານີກຕາ"ຕິ. ວຕ຺ຖຸກຕາຕິ ຍສ຺ມິໍ ຍສ຺ມິໍ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສ຺ວາຘິຏ຺ຐິຕໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ສຕິ ສູປຏ຺ຐິຕາ ໂຫຕິ. ຍສ຺ມິໍ ຍສ຺ມິໍ ວາ ປນ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ສຕິ ສູປຏ຺ຐິຕາ [ສຸປຏ຺ຐິຕາ (ກ.)] ໂຫຕິ, ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສ຺ວາຘິຏ຺ຐິຕໍ ໂຫຕິ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – "ວຕ຺ຖຸກຕາ"ຕິ. ອນຸຏ຺ຐິຕາຕິ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ເຍນ ເຍນ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນີຫຣຕິ ເຕນ ເຕນ ສຕິ ອນຸປຣິວຕ຺ຕຕິ. ເຍນ ເຍນ ວາ ປນ ສຕິ ອນຸປຣິວຕ຺ຕຕິ ເຕນ ເຕນ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນີຫຣຕິ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – "ອນຸຏ຺ຐິຕາ"ຕິ. ປຣິຈິຕາຕິ ປຣິຄ຺ຄຫຏ຺ເຐນ ປຣິຈິຕາ, ປຣິວາຣຏ຺ເຐນ ປຣິຈິຕາ, ປຣິປູຣຏ຺ເຐນ ປຣິຈິຕາ. ສຕິຍາ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ຊິນາຕິ ປາປເກ ອກຸສເລ ຘມ຺ເມ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – "ປຣິຈິຕາ"ຕິ. ສຸສມາຣທ຺ຘາຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຸສມາຣທ຺ຘາ – ຕຕ຺ຖ ຊາຕານໍ ຘມ຺ມານໍ ອນຕິວຕ຺ຕນຏ຺ເຐນ ສຸສມາຣທ຺ຘາ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ເອກຣສຏ຺ເຐນ ສຸສມາຣທ຺ຘາ, ຕທຸປຄວີຣິຍວາຫນຏ຺ເຐນ ສຸສມາຣທ຺ຘາ, ຕປ຺ປຈ຺ຈນີການໍ ກິເລສານໍ ສຸສມູຫຕຕ຺ຕາ [ສຸສມຸຫຕຕ຺ຕາ (ກ.)] ສຸສມາຣທ຺ຘາ.

໑໙໘. ສຸສມນ຺ຕິ ອຕ຺ຖິ ສມໍ, ອຕ຺ຖິ ສຸສມໍ. ກຕມໍ ສມໍ? ເຍ ຕຕ຺ຖ ຊາຕາ ອນວຊ຺ຊາ ກຸສລາ ໂພຘິປກ຺ຂິຍາ – ອິທໍ ສມໍ. ກຕມໍ ສຸສມໍ? ຍໍ ເຕສໍ ເຕສໍ ຘມ຺ມານໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ນິໂຣໂຘ ນິພ຺ພານໍ – ອິທໍ ສຸສມໍ. ອິຕິ ອິທຎ຺ຈ ສມໍ ອິທຎ຺ຈ ສຸສມໍ ຎາຕໍ ໂຫຕິ ທິຏ຺ຐໍ ວິທິຕໍ ສຈ຺ຉິກຕໍ ຜສ຺ສິຕໍ ປຎ຺ຎາຍ. ອາຣທ຺ຘໍ ໂຫຕິ ວີຣິຍໍ ອສລ຺ລີນໍ, ອຸປຏ຺ຐິຕາ ສຕິ ອສມ຺ມຸຏ຺ຐາ [ອປ຺ປມຸຏ຺ຐາ (ສ຺ຍາ.)], ປສ຺ສທ຺ໂຘ ກາໂຍ ອສາຣທ຺ໂຘ, ສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ເອກຄ຺ຄໍ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – "ສຸສມາຣທ຺ຘາ"ຕິ.

ອນຸປຸພ຺ພໍ ປຣິຈິຕາຕິ ທີຄໍ ອສ຺ສາສວເສນ ປຸພ຺ພາ ປຸພ຺ພາ ປຣິຈິຕາ, ປຈ຺ຉິມາ ປຈ຺ຉິມາ ອນຸປຣິຈິຕາ. ທີຄໍ ປສ຺ສາສວເສນ ປຸພ຺ພາ ປຸພ຺ພາ ປຣິຈິຕາ, ປຈ຺ຉິມາ ປຈ຺ຉິມາ ອນຸປຣິຈິຕາ. ຣສ຺ສໍ ອສ຺ສາສວເສນ ປຸພ຺ພາ ປຸພ຺ພາ ປຣິຈິຕາ , ປຈ຺ຉິມາ ປຈ຺ຉິມາ ອນຸປຣິຈິຕາ. ຣສ຺ສໍ ປສ຺ສາສວເສນ ປຸພ຺ພາ ປຸພ຺ພາ ປຣິຈິຕາ, ປຈ຺ຉິມາ ປຈ຺ຉິມາ ອນຸປຣິຈິຕາ...ເປ... ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສີ ອສ຺ສາສວເສນ ປຸພ຺ພາ ປຸພ຺ພາ ປຣິຈິຕາ, ປຈ຺ຉິມາ ປຈ຺ຉິມາ ອນຸປຣິຈິຕາ. ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສີ ປສ຺ສາສວເສນ ປຸພ຺ພາ ປຸພ຺ພາ ປຣິຈິຕາ, ປຈ຺ຉິມາ ປຈ຺ຉິມາ ອນຸປຣິຈິຕາ. ສພ຺ພາປິ ໂສຬສວຕ຺ຖຸກາ ອານາປານສ຺ສຕິໂຍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປຣິຈິຕາ ເຈວ ໂຫນ຺ຕິ ອນຸປຣິຈິຕາ ຈ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – "ອນຸປຸພ຺ພໍ ປຣິຈິຕາ"ຕິ.

ຍຖາຕິ ທສ ຍຖຕ຺ຖາ – ອຕ຺ຕທມຖຕ຺ໂຖ ຍຖຕ຺ຖາ, ອຕ຺ຕສມຖຕ຺ໂຖ ຍຖຕ຺ຖາ, ອຕ຺ຕປຣິນິພ຺ພາປນຕ຺ໂຖ ຍຖຕ຺ຖາ, ອຠິຎ຺ຎຕ຺ໂຖ ຍຖຕ຺ຖາ, ປຣິຎ຺ຎຕ຺ໂຖ ຍຖຕ຺ຖາ, ປຫານຕ຺ໂຖ ຍຖຕ຺ຖາ, ຠາວນຕ຺ໂຖ ຍຖຕ຺ຖາ, ສຈ຺ຉິກິຣິຍຕ຺ໂຖ ຍຖຕ຺ຖາ, ສຈ຺ຈາຠິສມຍຕ຺ໂຖ ຍຖຕ຺ຖາ, ນິໂຣເຘ ປຕິຏ຺ຐາປກຕ຺ໂຖ ຍຖຕ຺ຖາ.

ធុទ្ធោតិ ឃោ សោ ភពចា ឯឃម្ភូ អតាឆរិឃកោ បុព្វេ អតត្បុស្សុតោសុ ឆម្មេសុ ឯាមំ ឯច្ចាតិ អភិឯម្ពុជ្ឈិ តត្ថ ច ឯព្វញ្ញុតំ បាបុណិ, ពលេសុ ច ចសីភាចំ។

១៩៧។ ធុទ្ធោតិ កេតដ្ឋេត ធុទ្ធោ? ធុជ្ឈិតា ឯច្ចាតីតិ – ធុទ្ធោ។ ពោធេតា បជាឃាតិ – ធុទ្ធោ។ ឯព្វញ្ញុតាឃ ធុទ្ធោ។ ឯព្វទស្សាចិតាឃ ធុទ្ធោ។ អតញ្ញតេឃ្យតាឃ ធុទ្ធោ។ ចិឯចិតាឃ [ចិកតិតាឃ (ឯ្យា។)] ធុទ្ធោ។ ខីណាឯចឯង្ខាតេត ធុទ្ធោ។ តិរុបលេបឯង្ខាតេត [តិរុបក្កិលេឯឯង្ខាតេត (ឯ្យា។)] ធុទ្ធោ។ ឯកត្តចីតរាកោតិ – ធុទ្ធោ។ ឯកត្តចីតទោឯោតិ – ធុទ្ធោ។ ឯកត្តចីតមោហោតិ – ធុទ្ធោ។ ឯកត្តតិក្កិលេឯោតិ – ធុទ្ធោ។ ឯកាឃតមគ្គំ កតោតិ – ធុទ្ធោ។ ឯកោ អតុត្តរំ ឯម្មាឯម្ពោធិំ អភិឯម្ពុទ្ធោតិ – ធុទ្ធោ។ អធុទ្ធិចិហតត្តា ធុទ្ធិបដិលាភា – ធុទ្ធោ។ ធុទ្ធោតិ តេតំ តាមំ មាតរា កតំ, ត បិតរា កតំ, ត ភាតរា កតំ, ត ភគិតិឃា កតំ, ត មិត្តាមច្ចេហិ កតំ, ត ញាតិឯាលោហិតេហិ កតំ, ត ឯមណព្រាហ្មណេហិ កតំ, ត ទេចតាហិ កតំ។ ចិមោក្ខត្តិកមេតំ ធុទ្ធាតំ ភកចត្តាតំ ពោធិឃា មូលេ ឯហ ឯព្វញ្ញុតញ្ញាណឯ្ស បដិលាភា ឯច្ឆិកា បញ្ញត្តិ ឃទិទំ – ធុទ្ធោតិ។ ទេឯិតាតិ អត្តទមថេត្វា ឃថេត្វា ឃថា ធុទ្ធេត ទេឯិតោ, អត្តឯមថេត្វា ឃថេត្វា ឃថា ធុទ្ធេត ទេឯិតោ, អត្តបរិតិព្វាបតេត្វា ឃថេត្វា ឃថា ធុទ្ធេត ទេឯិតោ...បេ... តិព្វាតេ បតិដ្ឋាបកេត្វា ឃថេត្វា ឃថា ធុទ្ធេត ទេឯិតោ។

ឯោតិ កហដ្ឋោ ចា ហោតិ បព្វជិតោ ចា។ លោកោតិ។ ខន្ធលោកោ ធាតុលោកោ អាឃតតលោកោ ចិបត្តិភចលោកោ ចិបត្តិឯម្ភចលោកោ ឯម្បត្តិភចលោកោ ឯម្បត្តិឯម្ភចលោកោ។ ឯកោ លោកោ – ឯព្វេ ឯត្តា អាហារដ្ឋិតិកា...បេ... អដ្ឋារឯ លោកា – អដ្ឋារឯ ធាតុឃោ។ បកាឯេតីតិ អត្តទមថត្តំ ឃថត្តំ អភិឯម្ពុជ្ឈិត្វា ។ ឯោ ឥមំ លោកំ ឱភាឯេតិ ភាឯេតិ បភាឯេតិ។ អត្តឯមថត្តំ ឃថត្តំ អភិឯម្ពុជ្ឈិត្វា។ ឯោ ឥមំ លោកំ ឱភាឯេតិ ភាឯេតិ បភាឯេតិ។ អត្តបរិតិព្វាបតត្តំ ឃថត្តំ អភិឯម្ពុជ្ឈិត្វា។ ឯោ ឥមំ លោកំ ឱភាឯេតិ ភាឯេតិ បភាឯេតិ...បេ... តិព្វាតេ បតិដ្ឋាបកត្តំ ឃថត្តំ អភិឯម្ពុជ្ឈិត្វា។ ឯោ ឥមំ លោកំ ឱភាឯេតិ ភាឯេតិ បភាឯេតិ។

អព្ភា មុត្តោច ចន្តិមាតិ ឃថា អព្ភា, ឯចំ កិលេឯា។ ឃថា ចន្ទោ, ឯចំ អរិឃញាណំ។ ឃថា ចន្តិមា ទេចបុត្តោ, ឯចំ ភិក្ខុ។ ឃថា ចន្ទោ អព្ភា មុត្តោ មហិកា មុត្តោ ធូមរជា មុត្តោ រាហុកហណា [រាហុបីឡា (ឯ្យា។)] ចិប្បមុត្តោ ភាឯតេ ច តបតេ ច ចិរោចតេ [ចិរោចតិ (ឯ្យា។)] ច, ឯចមេចំ ភិក្ខុ ឯព្វកិលេឯេហិ ចិប្បមុត្តោ ភាឯតេ ច តបតេ ច ចិរោចតេ ច។ តេត ចុច្ចតិ – អព្ភា មុត្តោច ចន្តិមាតិ។

ព្ធមាតិ តេតាហ ភកចា –

ទោឃាភកោណាចិត្ថេឯោ ចតុត្ថោ។

ភាណចារោ។

៣. សតោការិញាណនិទ្ទេសោ

១៩១. កតមានិ ទ្វត្តិំស សតោការិស្ស ញាណានិ? ឥធ ភិក្ខុ អរញ្ញគតោ វា រុក្ខមូលគតោ វា សុញ្ញាគារគតោ វា និសីទតិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ឧជុំ កាយំ បណិធាយ បរិមុខំ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា។ សោ សតោវ អស្សសតិ សតោ បស្សសតិ។ ទីឃំ វា អស្សសន្តោ “ទីឃំ អស្សសាមី”តិ បជានាតិ។ ទីឃំ វា បស្សសន្តោ “ទីឃំ បស្សសាមី”តិ បជានាតិ។ រស្សំ វា អស្សសន្តោ “រស្សំ អស្សសាមី”តិ បជានាតិ។ រស្សំ វា បស្សសន្តោ “រស្សំ បស្សសាមី”តិ បជានាតិ។ “សព្វកាយប្បដិសំវេទី អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ។ “សព្វកាយប្បដិសំវេទី បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ។ “បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ។ “បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ។ បីតិប្បដិសំវេទី...បេ... សុខប្បដិសំវេទី... ចិត្តសង្ខារប្បដិសំវេទី ... បស្សម្ភយំ ចិត្តសង្ខារំ... ចិត្តប្បដិសំវេទី... អភិប្បមោទយំ ចិត្តំ... សមាទហំ ចិត្តំ... វិមោចយំ ចិត្តំ... អនិច្ចានុបស្សី... វិរាគានុបស្សី... និរោធានុបស្សី... “បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ។ “បដិនិស្សគ្គានុបស្សី បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ។

១៩២. ឥធាតិ ឥមិស្សា ទិដ្ឋិយា, ឥមិស្សា ខន្តិយា, ឥមិស្សា រុចិយា, ឥមស្មិំ អាទាយេ, ឥមស្មិំ ធម្មេ, ឥមស្មិំ វិនយេ, ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ, ឥមស្មិំ បាវចនេ, ឥមស្មិំ ព្រហ្មចរិយេ, ឥមស្មិំ សត្ថុសាសនេ។ តេន វុច្ចតិ – “ឥធា”តិ។ ភិក្ខូតិ បុថុជ្ជនកល្យាណកោ វា ហោតិ ភិក្ខុ សេក្ខោ វា អរហា វា អកុប្បធម្មោ។ អរញ្ញន្តិ និក្ខមិត្វា ពហិ ឥន្ទខីលា សព្វមេតំ អរញ្ញំ។ រុក្ខមូលន្តិ យត្ថ ភិក្ខុនោ អាសនំ បញ្ញត្តំ ហោតិ មញ្ចោ វា បីឋំ វា ភិសិ វា តដ្ដិកា វា ចម្មខណ្ឌោ វា តិណសន្ថារោ [តិណសណ្ឋារោ (ស្យា។)] វា បណ្ណសន្ថារោ វា បលាលសន្ថារោ [បលាលសណ្ឋារោ (ស្យា។)] វា, តត្ថ ភិក្ខុ ចង្កមតិ វា តិដ្ឋតិ វា និសីទតិ វា សេយ្យំ វា កប្បេតិ។ សុញ្ញន្តិ កេនចិ អនាកិណ្ណំ ហោតិ គហដ្ឋេហិ វា បព្ពជិតេហិ វា។ អគារន្តិ [អាគារន្តិ (ស្យា។)] វិហារោ អឌ្ឍយោគោ បាសាទោ ហម្មិយំ គុហា។ និសីទតិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វាតិ និសិន្នោ ហោតិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា។ ឧជុំ កាយំ បណិធាយាតិ ឧជុកោ ហោតិ កាយោ ឋិតោ [បតិឋិតោ (ស្យា។)] សុបណិហិតោ។ បរិមុខំ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វាតិ។ បរីតិ បរិគ្គហដ្ឋោ។ មុខន្តិ និយ្យានដ្ឋោ។ សតីតិ ឧបដ្ឋានដ្ឋោ។ តេន វុច្ចតិ – “បរិមុខំ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា”តិ។

១៩៣. សតោវ អស្សសតិ, សតោ បស្សសតីតិ ទ្វត្តិំសាយ អាការេហិ សតោ ការី ហោតិ។ ទីឃំ អស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន សតោ ការី ហោតិ។ ទីឃំ បស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន សតោ ការី ហោតិ។ រស្សំ អស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន សតោ ការី ហោតិ។ រស្សំ បស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន សតោ ការី ហោតិ...បេ... បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សាសវសេន បដិនិស្សគ្គានុបស្សី បស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន សតោ ការី ហោតិ។

បឋមចតុក្កនិទ្ទេសោ

១៩៩. កថំ ទីឃំ អស្សសន្តោ "ទីឃំ អស្សសាមី"តិ បជានាតិ, ទីឃំ បស្សសន្តោ "ទីឃំ បស្សសាមី"តិ បជានាតិ? ទីឃំ អស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ អស្សសតិ, ទីឃំ បស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ បស្សសតិ, ទីឃំ អស្សាសបស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ អស្សសតិបិ បស្សសតិបិ។ ទីឃំ អស្សាសបស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ អស្សសតោបិ បស្សសតោបិ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ។ ឆន្ទវសេន តតោ សុខុមតរំ ទីឃំ អស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ អស្សសតិ, ឆន្ទវសេន តតោ សុខុមតរំ ទីឃំ បស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ បស្សសតិ, ឆន្ទវសេន តតោ សុខុមតរំ ទីឃំ អស្សាសបស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ អស្សសតិបិ បស្សសតិបិ។ ឆន្ទវសេន តតោ សុខុមតរំ ទីឃំ អស្សាសបស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ អស្សសតោបិ បស្សសតោបិ បាមោជ្ជំ ឧប្បជ្ជតិ។ បាមោជ្ជវសេន តតោ សុខុមតរំ ទីឃំ អស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ អស្សសតិ, បាមោជ្ជវសេន តតោ សុខុមតរំ ទីឃំ បស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ បស្សសតិ, បាមោជ្ជវសេន តតោ សុខុមតរំ ទីឃំ អស្សាសបស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ អស្សសតិបិ បស្សសតិបិ។ បាមោជ្ជវសេន តតោ សុខុមតរំ ទីឃំ អស្សាសបស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ អស្សសតោបិ បស្សសតោបិ ទីឃំ អស្សាសបស្សាសាបិ ចិត្តំ វិវត្តតិ, ឧបេក្ខា សណ្ឋាតិ។ ឥមេហិ នវហិ អាការេហិ ទីឃំ អស្សាសបស្សាសា កាយោ។ ឧបដ្ឋានំ សតិ។ អនុបស្សនា ញាណំ។ កាយោ ឧបដ្ឋានំ, នោ សតិ; សតិ ឧបដ្ឋានញ្ចេវ សតិ ច។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តំ កាយំ អនុបស្សតិ។ តេន វុច្ចតិ – "កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានភាវនា"តិ។

២០០. អនុបស្សតីតិ កថំ តំ កាយំ អនុបស្សតិ? អនិច្ចតោ អនុបស្សតិ, នោ និច្ចតោ។ ទុក្ខតោ អនុបស្សតិ, នោ សុខតោ។ អនត្តតោ អនុបស្សតិ, នោ អត្តតោ។ និព្ពិន្ទតិ, នោ នន្ទតិ។ វិរជ្ជតិ, នោ រជ្ជតិ។ និរោធេតិ, នោ សមុទេតិ។ បដិនិស្សជ្ជតិ, នោ អាទិយតិ។ អនិច្ចតោ អនុបស្សន្តោ និច្ចសញ្ញំ បជហតិ។ ទុក្ខតោ អនុបស្សន្តោ សុខសញ្ញំ បជហតិ។ អនត្តតោ អនុបស្សន្តោ អត្តសញ្ញំ បជហតិ។ និព្ពិន្ទន្តោ នន្ទិំ បជហតិ។ វិរជ្ជន្តោ រាគំ បជហតិ។ និរោធេន្តោ សមុទយំ បជហតិ។ បដិនិស្សជ្ជន្តោ អាទានំ បជហតិ។ ឯវំ តំ កាយំ អនុបស្សតិ។

ភាវនាតិ ចតស្សោ ភាវនា – តត្ថ ជាតានំ ធម្មានំ អនតិវត្តនដ្ឋេន ភាវនា, ឥន្ទ្រិយានំ ឯករសដ្ឋេន ភាវនា, តទុបគវីរិយវាហនដ្ឋេន ភាវនា, អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា។ ទីឃំ អស្សាសបស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ វិទិតា វេទនា ឧប្បជ្ជន្តិ, វិទិតា ឧបដ្ឋហន្តិ, វិទិតា អព្ភត្ថំ គច្ឆន្តិ។ វិទិតា សញ្ញា ឧប្បជ្ជន្តិ, វិទិតា ឧបដ្ឋហន្តិ, វិទិតា អព្ភត្ថំ គច្ឆន្តិ។ វិទិតា វិតក្កា ឧប្បជ្ជន្តិ, វិទិតា ឧបដ្ឋហន្តិ, វិទិតា អព្ភត្ថំ គច្ឆន្តិ។

កថំ វិទិតា វេទនា ឧប្បជ្ជន្តិ, វិទិតា ឧបដ្ឋហន្តិ, វិទិតា អព្ភត្ថំ គច្ឆន្តិ? កថំ វេទនាយ ឧប្បាទោ វិទិតោ ហោតិ? អវិជ្ជាសមុទយា វេទនាសមុទយោតិ – បច្ចយសមុទយដ្ឋេន វេទនាយ ឧប្បាទោ វិទិតោ ហោតិ។ តណ្ហាសមុទយា វេទនាសមុទយោតិ... កម្មសមុទយា វេទនាសមុទយោតិ... ផស្សសមុទយា វេទនាសមុទយោតិ បច្ចយសមុទយដ្ឋេន វេទនាយ ឧប្បាទោ វិទិតោ ហោតិ។ និព្ពត្តិលក្ខណំ បស្សតោបិ វេទនាយ ឧប្បាទោ វិទិតោ ហោតិ។ ឯវំ វេទនាយ ឧប្បាទោ វិទិតោ ហោតិ។

កថំ វេទនាយ ឧបដ្ឋានំ វិទិតំ ហោតិ? អនិច្ចតោ មនសិករោតោ ខយតុបដ្ឋានំ វិទិតំ ហោតិ។ ទុក្ខតោ មនសិករោតោ ភយតុបដ្ឋានំ វិទិតំ ហោតិ។ អនត្តតោ មនសិករោតោ សុញ្ញតុបដ្ឋានំ វិទិតំ ហោតិ។ ឯវំ វេទនាយ ឧបដ្ឋានំ វិទិតំ ហោតិ។

កថំ វេទនាយ អត្ថង្គមោ វិទិតោ ហោតិ? អវិជ្ជានិរោធា វេទនានិរោធោតិ – បច្ចយនិរោធដ្ឋេន វេទនាយ អត្ថង្គមោ វិទិតោ ហោតិ។ តណ្ហានិរោធា វេទនានិរោធោតិ …បេ… កម្មនិរោធា វេទនានិរោធោតិ…បេ… ផស្សនិរោធា វេទនានិរោធោតិ បច្ចយនិរោធដ្ឋេន វេទនាយ អត្ថង្គមោ វិទិតោ ហោតិ។ វិបរិណាមលក្ខណំ បស្សតោបិ វេទនាយ អត្ថង្គមោ វិទិតោ ហោតិ។ ឯវំ វេទនាយ អត្ថង្គមោ វិទិតោ ហោតិ។ ឯវំ វិទិតា វេទនា ឧប្បជ្ជន្តិ, វិទិតា ឧបដ្ឋហន្តិ, វិទិតា អព្ភត្ថំ គច្ឆន្តិ។

កថំ វិទិតា សញ្ញា ឧប្បជ្ជន្តិ, វិទិតា ឧបដ្ឋហន្តិ, វិទិតា អព្ភត្ថំ គច្ឆន្តិ? កថំ សញ្ញាយ ឧប្បាទោ វិទិតោ ហោតិ? អវិជ្ជាសមុទយា សញ្ញាសមុទយោតិ – បច្ចយសមុទយដ្ឋេន សញ្ញាយ ឧប្បាទោ វិទិតោ ហោតិ។ តណ្ហាសមុទយា សញ្ញាសមុទយោតិ…បេ… កម្មសមុទយា សញ្ញាសមុទយោតិ…បេ… ផស្សសមុទយា សញ្ញាសមុទយោតិ – បច្ចយសមុទយដ្ឋេន សញ្ញាយ ឧប្បាទោ វិទិតោ ហោតិ។ និព្ពត្តិលក្ខណំ បស្សតោបិ សញ្ញាយ ឧប្បាទោ វិទិតោ ហោតិ។ ឯវំ សញ្ញាយ ឧប្បាទោ វិទិតោ ហោតិ។

កថំ សញ្ញាយ ឧបដ្ឋានំ វិទិតំ ហោតិ? អនិច្ចតោ មនសិករោតោ ខយតុបដ្ឋានំ វិទិតំ ហោតិ។ ទុក្ខតោ មនសិករោតោ ភយតុបដ្ឋានំ វិទិតំ ហោតិ។ អនត្តតោ មនសិករោតោ សុញ្ញតុបដ្ឋានំ វិទិតំ ហោតិ។ ឯវំ សញ្ញាយ ឧបដ្ឋានំ វិទិតំ ហោតិ។

កថំ សញ្ញាយ អត្ថង្គមោ វិទិតោ ហោតិ? អវិជ្ជានិរោធា សញ្ញានិរោធោតិ – បច្ចយនិរោធដ្ឋេន សញ្ញាយ អត្ថង្គមោ វិទិតោ ហោតិ។ តណ្ហានិរោធា សញ្ញានិរោធោតិ…បេ… កម្មនិរោធា សញ្ញានិរោធោតិ…បេ… ផស្សនិរោធា សញ្ញានិរោធោតិ – បច្ចយនិរោធដ្ឋេន សញ្ញាយ អត្ថង្គមោ វិទិតោ ហោតិ។ វិបរិណាមលក្ខណំ បស្សតោបិ សញ្ញាយ អត្ថង្គមោ វិទិតោ ហោតិ។ ឯវំ សញ្ញាយ អត្ថង្គមោ វិទិតោ ហោតិ។ ឯវំ វិទិតា សញ្ញា ឧប្បជ្ជន្តិ, វិទិតា ឧបដ្ឋហន្តិ, វិទិតា អព្ភត្ថំ គច្ឆន្តិ។

កថំ វិទិតា វិតក្កា ឧប្បជ្ជន្តិ, វិទិតា ឧបដ្ឋហន្តិ, វិទិតា អព្ភត្ថំ គច្ឆន្តិ? កថំ វិតក្កានំ ឧប្បាទោ វិទិតោ ហោតិ? អវិជ្ជាសមុទយា វិតក្កសមុទយោតិ – បច្ចយសមុទយដ្ឋេន វិតក្កានំ ឧប្បាទោ វិទិតោ ហោតិ។ តណ្ហាសមុទយា វិតក្កសមុទយោតិ…បេ… កម្មសមុទយា វិតក្កសមុទយោតិ…បេ… សញ្ញាសមុទយា វិតក្កសមុទយោតិ – បច្ចយសមុទយដ្ឋេន វិតក្កានំ ឧប្បាទោ វិទិតោ ហោតិ។ និព្ពត្តិលក្ខណំ បស្សតោបិ វិតក្កានំ ឧប្បាទោ វិទិតោ ហោតិ។ ឯវំ វិតក្កានំ ឧប្បាទោ វិទិតោ ហោតិ។

កថំ វិតក្កានំ ឧបដ្ឋានំ វិទិតំ ហោតិ? អនិច្ចតោ មនសិករោតោ ខយតុបដ្ឋានំ វិទិតំ ហោតិ។ ទុក្ខតោ មនសិករោតោ ភយតុបដ្ឋានំ វិទិតំ ហោតិ។ អនត្តតោ មនសិករោតោ សុញ្ញតុបដ្ឋានំ វិទិតំ ហោតិ។ ឯវំ វិតក្កានំ ឧបដ្ឋានំ វិទិតំ ហោតិ។

កថំ ចិតក្កាតំ អត្តក្ករយា ចិជិតោ ហោតិ? អចិឌ្ឍាតិទោឆោ ចិតក្កតិទោឆោតិ – បច្ចយតិទោឆេដ្ឋេត ចិតក្កាតំ អត្តក្ករយា ចិជិតោ ហោតិ។ តណ្ហាតិទោឆោ ចិតក្កតិទោឆោតិ...បេ... កយុតិទោឆោ ចិតក្កតិទោឆោតិ...បេ... សញ្ញាតិទោឆោ ចិតក្កតិទោឆោតិ – បច្ចយតិទោឆេដ្ឋេត ចិតក្កាតំ អត្តក្ករយា ចិជិតោ ហោតិ។ ចិបរិណាយលក្ខណំ បយ្សុតោបិ ចិតក្កាតំ អត្តក្ករយា ចិជិតោ ហោតិ។ ឲចំ ចិតក្កាតំ អត្តក្ករយា ចិជិតោ ហោតិ។ ឲចំ ចិជិតា ចិតក្កា ឧបជ្ឈត្តិ, ចិជិតា ឧបដ្ឋហត្តិ, ចិជិតា អក្ខុតំ កច្ឆត្តិ។

១៩៥។ ឌីឈំ អប្បាយបយ្យាយចរេតា ចិត្តស្ស ឲកក្កតំ អចិរក្ខបំ បឌាតេត្តា ព្តត្រ្លិយានិ សយោឆាតេតិ, កោធេស្ថា បឌាតាតិ, សយត្តុញ្ញា បជិចិឌ្ឍាតិ...បេ... យក្កុ សយោឆាតេតិ, ឆយុ សយោឆាតេតិ, កោធេស្ថា បឌាតាតិ, សយត្តុញ្ញា បជិចិឌ្ឍាតិ។

ព្តត្រ្លិយានិ សយោឆាតេតីតិ កថំ ព្តត្រ្លិយានិ សយោឆាតេតិ? អធិមោក្ខដ្ឋេត សទ្ធិន្ទ្រិយំ សយោឆាតេតិ, បក្កហដ្ឋេត ចីរិយិន្ទ្រិយំ សយោឆាតេតិ, ឧបដ្ឋានដ្ឋេត សតិន្ទ្រិយំ សយោឆាតេតិ, អចិរក្ខបដ្ឋេត សយាធិន្ទ្រិយំ សយោឆាតេតិ, ឌស្សនដ្ឋេត បញ្ញិន្ទ្រិយំ សយោឆាតេតិ។ អយំ បុក្កលោ ព្តយានិ ព្តត្រ្លិយានិ ព្តយស្មិំ អារម្មណេ សយោឆាតេតិ។ តេន វុច្ចតិ – “ព្តត្រ្លិយានិ សយោឆាតេតី”តិ។

កោធេស្ថា បឌាតាតីតិ ឃំ តស្ស អារម្មណំ, តំ តស្ស កោធរំ។ ឃំ តស្ស កោធរំ, តំ តស្ស អារម្មណំ។ បឌាតាតីតិ បុក្កលោ។ បឌាតតា បញ្ញា។

សយត្តំ អារម្មណស្ស ឧបដ្ឋានំ សយំ, ចិត្តស្ស អចិរក្ខបោ សយំ, ចិត្តស្ស អធិដ្ឋានំ សយំ, ចិត្តស្ស ចោឌានំ សយំ។ អត្ថោតិ អតចជ្ជដ្ឋោ តិក្កិលេសដ្ឋោ ចោឌានដ្ឋោ បរយដ្ឋោ។ បជិចិឌ្ឍាតីតិ អារម្មណស្ស ឧបដ្ឋានដ្ឋំ បជិចិឌ្ឍាតិ, ចិត្តស្ស អចិរក្ខបដ្ឋំ បជិចិឌ្ឍាតិ, ចិត្តស្ស អធិដ្ឋានដ្ឋំ បជិចិឌ្ឍាតិ, ចិត្តស្ស ចោឌានដ្ឋំ បជិចិឌ្ឍាតិ។ តេន វុច្ចតិ – “សយត្តុញ្ញា បជិចិឌ្ឍាតី”តិ។

ពលានិ សយោឆាតេតីតិ កថំ ពលានិ សយោឆាតេតិ? អស្សទ្ធិយេ អកម្បិយដ្ឋេត សទ្ធាពលំ សយោឆាតេតិ, កោសជ្ជេ អកម្បិយដ្ឋេត ចីរិយពលំ សយោឆាតេតិ, បយាទេ អកម្បិយដ្ឋេត សតិពលំ សយោឆាតេតិ, ឧទ្ធច្ចេ អកម្បិយដ្ឋេត សយាធិពលំ សយោឆាតេតិ , អចិជ្ជាយ អកម្បិយដ្ឋេត បញ្ញាពលំ សយោឆាតេតិ។ អយំ បុក្កលោ ព្តយានិ ពលានិ ព្តយស្មិំ អារម្មណេ សយោឆាតេតិ ។ តេន វុច្ចតិ – ពលានិ សយោឆាតេតីតិ។ កោធេស្ថា បឌាតាតីតិ...បេ... តេន វុច្ចតិ – “សយត្តុញ្ញា បជិចិឌ្ឍាតី”តិ។

ពោជ្ឈង្គេ សយោឆាតេតីតិ កថំ ពោជ្ឈង្គេ សយោឆាតេតិ? ឧបដ្ឋានដ្ឋេត សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ សយោឆាតេតិ, បចិចយដ្ឋេត ធម្មចិចយសម្ពោជ្ឈង្គំ សយោឆាតេតិ, បក្កហដ្ឋេត ចីរិយសម្ពោជ្ឈង្គំ សយោឆាតេតិ, ផរណដ្ឋេត បីតិសម្ពោជ្ឈង្គំ សយោឆាតេតិ, ឧបសមដ្ឋេត បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គំ សយោឆាតេតិ, អចិរក្ខបដ្ឋេត សយាធិសម្ពោជ្ឈង្គំ សយោឆាតេតិ, បជិសង្ខានដ្ឋេត ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ សយោឆាតេតិ។ អយំ បុក្កលោ ព្តមេ ពោជ្ឈង្គេ ព្តយស្មិំ អារម្មណេ សយោឆាតេតិ។ តេន វុច្ចតិ – “ពោជ្ឈង្គេ សយោឆាតេតី”តិ។ កោធេស្ថា បឌាតាតីតិ...បេ... តេន វុច្ចតិ –

“នយត្វ្ថា បជិចិន្ត្យាតិ”តិ។

យក្ខំ ហនេយាធារេតីតិ គេ យក្ខំ ហនេយាធារេតិ? ឥស្សាភេទ្ទេន ហយ្ខាឌីថ្ទិ ហនេយាធារេតិ, អកិតិនេរាបភេទ្ទេន ហយ្ខាហក្ខប្យំ ហនេយាធារេតិ, បរិក្ខហេទ្ទេន ហយ្ខាចាធំ ហនេយាធារេតិ, ហយ្ទ្ថាភេទ្ទេន ហយ្ខាពយ្ត្តំ ហនេយាធារេតិ, ទេចាឥាភេទ្ទេន ហយ្ខាអាឌីចំ ហនេយាធារេតិ, បក្ខហេទ្ទេន ហយ្ខាចាឃាយំ ហនេយាធារេតិ, ខ្ចបទ្ទ្ថាភេទ្ទេន ហយ្ខាហតិ ហនេយាធារេតិ, អចិនេក្លូបទ្ទេន ហយ្ខាហយាឌិ ហនេយាធារេតិ។ អឃំ ប្ញក្ខលេ ភ្ជយំ យក្ខំ ភ្ជយស្ហ៊ិ អារេយ្ខលោ ហនេយាធារេតិ។ ទេពភ ចុច្ចតិ – “យក្ខំ ហនេយាធារេតី”តិ។ ទេកាឆទេរ្ទា បឌាភាតីតិ...ទេប... ទេពភ ចុច្ចតិ – “នយត្វ្ថា បជិចិន្ត្យាតិ”តិ។

ឆទេយ្ខ ហនេយាធារេតីតិ គេ ឆទេយ្ខ ហនេយាធារេតិ? អាឌិបទេពឃ្យទេ្ទន ភ្ជត្កិឃាតិ ហនេយាធារេតិ, អពយ្យិឃទេ្ទន ពលិតិ ហនេយាធារេតិ, តិឃ្យាភទ្ទេន ទេពាឡ្យទេក្ខ ហនេយាធារេតិ, ទេហព្យទ្ទេន យក្ខំ ហនេយាធារេតិ, ខ្ចបទ្ទ្ថាភទ្ទេន ហតិបទ្ទ្ថាតំ ហនេយាធារេតិ, បឥហភទ្ទេន ហយ្ខប្យឆាតំ ហនេយាធារេតិ, ភ្ជឡ្យភទ្ទេន ភ្ជឌ្ទិបិឌំ ហនេយាធារេតិ ពឆទ្ទេន ហច្ឆំ ហនេយាធារេតិ, អចិនេក្លូបទ្ទេន ហយឆំ ហនេយាធារេតិ, អត្យបស្សភទ្ទេន ចិបស្សតំ ហនេយាធារេតិ, ៦ពេហទ្ទេន ហយឆចិបស្សតំ ហនេយាធារេតិ, អតតិចត្តភទ្ទេន ឃ្យកតធ្ទិ ហនេយាធារេតិ, ឃំចទេទ្ទេន ឃីលចិឫធ្ទិ ហនេយាធារេតិ, អចិនេក្លូបទ្ទេន ចិត្តចិឫធ្ទិ ហនេយាធារេតិ, ឥស្សាភទ្ទេន ឌិទ្ទិចិឫធ្ទិ ហនេយាធារេតិ, ចិយ្យត្តទ្ទេន ចិនេយាក្លូ ហនេយាធារេតិ , បជិនេចឆទ្ទេន ចិឌ្ជ ហនេយាធារេតិ, បរិច្ឆាកទ្ទេន ចិយ្យត្តិ ហនេយាធារេតិ, ហយ្យទេច្ឆឥទ្ទេន លទេឃ ធាពលំ ហនេយាធារេតិ , បជិប្យស្សធ្ទទ្ទេន អត្យប្យាទេឥ ធាពលំ ហនេយាធារេតិ, លក្ខំ ឮលទ្ទេន ហនេយាធារេតិ, យតហិពារំ ហយ្ទ្ថាភទ្ទេន ហនេយាធារេតិ, ឋស្សំ ហនេយាឆាភទ្ទេន ហនេយាធារេតិ, ទេចឥតំ ហនេយាហទេលាទ្ទេន ហនេយាធារេតិ, ហយាឌិ បយ្យលទ្ទេន ហនេយាធារេតិ, ហតិ អាឌិបទេពឃ្យទ្ទេន ហនេយាធារេតិ, បឡ្ញា ពព្យត្តទេទ្ទេន ហនេយាធារេតិ, ចិយ្យត្តិ ហារទ្ទេន ហនេយាធារេតិ, អយទេពាកឆំ តិឡ្ញាតំ បរិទេឃាហាភទ្ទេន ហនេយាធារេតិ។ អឃំ ប្ញក្ខលេ ភ្ជទេយ ឆទេយ្ខ ភ្ជយស្ហ៊ិ អារេយ្ខលោ ហនេយាធារេតិ។ ទេពភ ចុច្ចតិ – “ឆទេយ្ខ ហនេយាធារេតី”តិ។

ទេកាឆទេរ្ទា បឌាភាតីតិ ឃំ តស្ស អារេយ្ខលំ, តំ តស្ស ទេកាឆរំ។ ឃំ តស្ស ទេកាឆរំ, តំ តស្ស អារេយ្ខលំ បឌាភាតីតិ ប្ញក្ខលេ។ បឌាភភា បឡ្ញា។ ហយត្តំ អារេយ្ខលាស្ស ខ្ចបទ្ទ្ថាតំ ហយំ, ចិត្តស្ស អចិនេក្លូបេបា ហយំ, ចិត្តស្ស អឆិទ្ទ្ថាតំ ហយំ, ចិត្តស្ស ទេចាឥាតំ ហយំ។ អទេត្វ្ថាតិ អភចឌ្ជទេទ្ថា តិក្ខិលេហទេទ្ថា ទេចាឥាភទេទ្ថា បទេយទេទ្ថា។ បជិចិន្ត្យាតីតិ អារេយ្ខលាស្ស ខ្ចបទ្ទ្ថាភទ្ទំ បជិចិន្ត្យាតិ, ចិត្តស្ស អចិនេក្លូបទ្ទំ បជិចិន្ត្យាតិ, ចិត្តស្ស អឆិទ្ទ្ថាភទ្ទំ បជិចិន្ត្យាតិ, ចិត្តស្ស ទេចាឥាភទ្ទំ បជិចិន្ត្យាតិ។ ទេពភ ចុច្ចតិ – “នយត្វ្ថា បជិចិន្ត្យាតី”តិ។

១៩៨។ គេ រស្សំ អស្សហទេត្តា “រស្សំ អស្សហាយី”តិ បឌាភាតិ, រស្សំ បស្សហទេត្តា “រស្សំ បស្សហាយី”តិ បឌាភាតិ? រស្សំ អស្សាហំ ភ្ជត្តរហក្លាទេព អស្សហតិ, រស្សំ បស្សាហំ ភ្ជត្តរហក្លាទេព បស្សហតិ, រស្សំ អស្សាហបស្សាហំ ភ្ជត្តរហក្លាទេព អស្សហតិបិ បស្សហតិបិ។ រស្សំ អស្សាហបស្សាហំ ភ្ជត្តរហក្លាទេព អស្សហទេពាបិ បស្សហទេពាបិ លទេត្កា ខ្ចប្យឌ្ជតិ។ លត្កចទេហភ ពទេពា ឫលុយពរំ រស្សំ អស្សាហំ ភ្ជត្តរហក្លាទេព អស្សហតិ។ លត្កចទេហភ ពទេពា ឫលុយពរំ រស្សំ បស្សាហំ ភ្ជត្តរហក្លាទេព បស្សហតិ។ លត្កចទេហភ ពទេពា ឫលុយពរំ រស្សំ អស្សាហបស្សាហំ ភ្ជត្តរហក្លាទេព អស្សហតិបិ បស្សហតិបិ។ លត្កចទេហភ ពទេពា ឫលុយពរំ រស្សំ អស្សាហបស្សាហំ ភ្ជត្តរហក្លាទេព អស្សហទេពាបិ បស្សហទេពាបិ

បាមោជ្ជំ ឧប្បជ្ជតិ។ បាមោជ្ជវសេន តតោ សុខុមតរំ ទីឃំ អស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ អស្សសតិ, បាមោជ្ជវសេន តតោ សុខុមតរំ ទីឃំ បស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ បស្សសតិ, បាមោជ្ជវសេន តតោ សុខុមតរំ ទីឃំ អស្សាសបស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ អស្សសតិបិ បស្សសតិបិ។ បាមោជ្ជវសេន តតោ សុខុមតរំ ទីឃំ អស្សាសបស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ អស្សសតោបិ បស្សសតោបិ ទីឃំ អស្សាសបស្សាសា ចិត្តំ វិវត្តតិ, ឧបេក្ខា សណ្ឋាតិ។ ឥមេហិ នវហាការេហិ ទីឃំ អស្សាសបស្សាសា កាយោ ឧបដ្ឋានំ សតិ អនុបស្សនា ញាណំ។ កាយោ ឧបដ្ឋានំ, នោ សតិ; សតិ ឧបដ្ឋានញ្ចេវ សតិ ច។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តំ កាយំ អនុបស្សតិ។ តេន វុច្ចតិ – “កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានភាវនា”តិ។

អនុបស្សតីតិ កថំ តំ កាយំ អនុបស្សតិ…បេ… ឯវំ តំ កាយំ អនុបស្សតិ។ ភាវនាតិ ចតស្សោ ភាវនា…បេ… អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា។ ទីឃំ អស្សាសបស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ វិទិតា វេទនា ឧប្បជ្ជន្តិ…បេ… ទីឃំ អស្សាសបស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានន្តោ ឥន្ទ្រិយានិ សមោធានេតិ…បេ… តេន វុច្ចតិ – “សមត្តញ្ច បដិវិជ្ឈតី”តិ។

១៤០។ កថំ “សព្ពកាយបដិសំវេទី អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “សព្ពកាយបដិសំវេទី បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ? កាយោតិ ទ្វេ កាយា – នាមកាយោ ច រូបកាយោ ច។ កតមោ នាមកាយោ? វេទនា, សញ្ញា, ចេតនា, ផស្សោ, មនសិការោ, នាមញ្ច នាមកាយោ ច, យេ ច វុច្ចន្តិ ចិត្តសង្ខារា – អយំ នាមកាយោ។ កតមោ រូបកាយោ? ចត្តារោ ច មហាភូតា, ចតុន្នញ្ច មហាភូតានំ ឧបាទាយរូបំ, អស្សាសោ ច បស្សាសោ ច, និមិត្តញ្ច ឧបនិពន្ធនា, យេ ច វុច្ចន្តិ កាយសង្ខារា – អយំ រូបកាយោ។

កថំ តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ? ទីឃំ អស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ។ ទីឃំ បស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ។ រស្សំ អស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ។ រស្សំ បស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ។

អាវជ្ជតោ តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ, ជានតោ តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ, បស្សតោ តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ, បច្ចវេក្ខតោ តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ, ចិត្តំ អធិមោចយតោ តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ, សទ្ធាយ អធិមុច្ចតោ តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ, វីរិយំ បគ្គណ្ហតោ តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ, សតិំ ឧបដ្ឋាបយតោ តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ, ចិត្តំ សមាទហតោ តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ, បញ្ញាយ បជានតោ តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ, អភិញ្ញេយ្យំ អភិជានតោ តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ, បរិញ្ញេយ្យំ បរិជានតោ តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ, បហាតព្ពំ បជហតោ តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ, ភាវេតព្ពំ ភាវយតោ តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ, សច្ឆិកាតព្ពំ សច្ឆិករោតោ តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ។ ឯវំ តេ កាយា បដិវិទិតា ហោន្តិ។ សព្ពកាយបដិសំវេទី អស្សាសបស្សាសា កាយោ ឧបដ្ឋានំ សតិ អនុបស្សនា ញាណំ។ កាយោ ឧបដ្ឋានំ, នោ សតិ; សតិ

ឧបដ្ឋានញ្ចេវ សតិ ច។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តំ កាយំ អនុបស្សតិ។ តេន វុច្ចតិ – “កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានភាវនា”តិ។

អនុបស្សតីតិ កថំ តំ កាយំ អនុបស្សតិ...បេ... ឯវំ តំ កាយំ អនុបស្សតិ។ ភាវនាតិ ចតស្សោ ភាវនា...បេ... អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា។

សព្ពកាយបដិសំវេទី អស្សាសបស្សាសានំ [អស្សាសបស្សាសា (ស្យា។)] សំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ, អវិក្ខេបដ្ឋេន ចិត្តវិសុទ្ធិ, ទស្សនដ្ឋេន ទិដ្ឋិវិសុទ្ធិ។ យោ តត្ថ សំវរដ្ឋោ, អយំ អធិសីលសិក្ខា។ យោ តត្ថ អវិក្ខេបដ្ឋោ, អយំ អធិចិត្តសិក្ខា។ យោ តត្ថ ទស្សនដ្ឋោ, អយំ អធិបញ្ញាសិក្ខា។ ឥមា តិស្សោ សិក្ខាយោ អាវជ្ជន្តោ សិក្ខតិ, ជានន្តោ សិក្ខតិ, បស្សន្តោ សិក្ខតិ, បច្ចវេក្ខន្តោ សិក្ខតិ, ចិត្តំ អធិដ្ឋហន្តោ សិក្ខតិ, សទ្ធាយ អធិមុច្ចន្តោ សិក្ខតិ, វីរិយំ បគ្គណ្ហន្តោ សិក្ខតិ, សតិំ ឧបដ្ឋបេន្តោ សិក្ខតិ, ចិត្តំ សមាទហន្តោ សិក្ខតិ, បញ្ញាយ បជានន្តោ សិក្ខតិ, អភិញ្ញេយ្យំ អភិជានន្តោ សិក្ខតិ, បរិញ្ញេយ្យំ បរិជានន្តោ សិក្ខតិ, បហាតព្ពំ បជហន្តោ សិក្ខតិ, ភាវេតព្ពំ ភាវេន្តោ សិក្ខតិ, សច្ឆិកាតព្ពំ សច្ឆិករោន្តោ សិក្ខតិ។

សព្ពកាយបដិសំវេទី អស្សាសបស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ វិទិតា វេទនា ឧបដ្ឋហន្តិ...បេ... សព្ពកាយបដិសំវេទី អស្សាសបស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានន្តោ ឥន្ទ្រិយានិ សមោធានេតិ...បេ... តេន វុច្ចតិ – “សមត្ថញ្ច បដិវិជ្ឈតី”តិ។

១៧១។ កថំ “បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ? កតមោ កាយសង្ខារោ? ទីឃំ អស្សាសា កាយិកា។ ឯតេ ធម្មា កាយបដិពទ្ធា កាយសង្ខារា។ តេ កាយសង្ខារេ បស្សម្ភេន្តោ និរោធេន្តោ វូបសមេន្តោ សិក្ខតិ។ ទីឃំ បស្សាសា កាយិកា។ ឯតេ ធម្មា កាយបដិពទ្ធា កាយសង្ខារា។ តេ កាយសង្ខារេ បស្សម្ភេន្តោ និរោធេន្តោ វូបសមេន្តោ សិក្ខតិ។ រស្សំ អស្សាសា រស្សំ បស្សាសា។ សព្ពកាយបដិសំវេទី អស្សាសា សព្ពកាយបដិសំវេទី បស្សាសា កាយិកា។ ឯតេ ធម្មា កាយបដិពទ្ធា កាយសង្ខារា។ តេ កាយសង្ខារេ បស្សម្ភេន្តោ និរោធេន្តោ វូបសមេន្តោ សិក្ខតិ។

យថារូបេហិ កាយសង្ខារេហិ យា កាយស្ស អានមនា វិនមនា សន្នមនា បណមនា ឥញ្ជនា ផន្ទនា ចលនា បកម្បនា – បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ, បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ។ យថារូបេហិ កាយសង្ខារេហិ យា កាយស្ស ន អានមនា ន វិនមនា ន សន្នមនា ន បណមនា អនិញ្ជនា អផន្ទនា អចលនា អកម្បនា សន្តំ សុខុមំ បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ, បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ។

ឥតិ កិរ “បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ។ ឯវំ សន្តេ វាតូបលទ្ធិយា ច បភាវនា ន ហោតិ, អស្សាសបស្សាសានញ្ច បភាវនា ន ហោតិ, អានាបានស្សតិយា ច បភាវនា ន ហោតិ, អានាបានស្សតិសមាធិស្ស ច បភាវនា ន ហោតិ; ន ច នំ តំ សមាបត្តិំ បណ្ឌិតា សមាបជ្ជន្តិបិ វុដ្ឋហន្តិបិ។

ឥតិ កិរ “បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ។ ឯវំ សន្តេ វាតូបលទ្ធិយា ច បភាវនា ហោតិ, អស្សាសបស្សាសានញ្ច បភាវនា ហោតិ, អានាបានស្សតិយា ច បភាវនា ហោតិ។ អានាបានស្សតិសមាធិស្ស ច បភាវនា ហោតិ; តញ្ច នំ សមាបត្តិំ បណ្ឌិតា សមាបជ្ជន្តិបិ វុដ្ឋហន្តិបិ។ យថា កថំ វិយ? សេយ្យថាបិ កំសេ អាកោដិតេ បឋមំ ឱឡារិកា សទ្ទា បវត្តន្តិ។ ឱឡារិកានំ សទ្ទានំ និមិត្តំ សុគ្គហិតត្តា សុមនសិកតត្តា សូបធារិតត្តា និរុទ្ធេបិ ឱឡារិកេ សទ្ទេ, អថ បច្ឆា សុខុមកា សទ្ទា បវត្តន្តិ។ សុខុមកានំ សទ្ទានំ និមិត្តំ សុគ្គហិតត្តា សុមនសិកតត្តា សូបធារិតត្តា និរុទ្ធេបិ សុខុមកេ សទ្ទេ, អថ បច្ឆា សុខុមសទ្ទនិមិត្តារម្មណតាបិ ចិត្តំ បវត្តតិ។ ឯវមេវំ បឋមំ ឱឡារិកា អស្សាសបស្សាសា បវត្តន្តិ; ឱឡារិកានំ អស្សាសបស្សាសានំ និមិត្តំ សុគ្គហិតត្តា សុមនសិកតត្តា សូបធារិតត្តា និរុទ្ធេបិ ឱឡារិកេ អស្សាសបស្សាសេ, អថ បច្ឆា សុខុមកា អស្សាសបស្សាសា បវត្តន្តិ។ សុខុមកានំ អស្សាសបស្សាសានំ និមិត្តំ សុគ្គហិតត្តា សុមនសិកតត្តា សូបធារិតត្តា និរុទ្ធេបិ សុខុមកេ អស្សាសបស្សាសេ, អថ បច្ឆា សុខុមកអស្សាសបស្សាសានំ និមិត្តារម្មណតាបិ ចិត្តំ ន វិក្ខេបំ គច្ឆតិ។

ឯវំ សន្តេ វាតូបលទ្ធិយា ច បភាវនា ហោតិ, អស្សាសបស្សាសានញ្ច បភាវនា ហោតិ, អានាបានស្សតិយា ច បភាវនា ហោតិ, អានាបានស្សតិសមាធិស្ស ច បភាវនា ហោតិ; តញ្ច នំ សមាបត្តិំ បណ្ឌិតា សមាបជ្ជន្តិបិ វុដ្ឋហន្តិបិ។ បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សាសបស្សាសា កាយោ ឧបដ្ឋានំ សតិ អនុបស្សនា ញាណំ។ កាយោ ឧបដ្ឋានំ, នោ សតិ; សតិ ឧបដ្ឋានញ្ចេវ សតិ ច។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តំ កាយំ អនុបស្សតិ។ តេន វុច្ចតិ – “កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានភាវនា”តិ។

អនុបស្សតីតិ កថំ តំ កាយំ អនុបស្សតិ...បេ... ឯវំ តំ កាយំ អនុបស្សតិ។ ភាវនាតិ ចតស្សោ ភាវនា...បេ... អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា។ បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ, អស្សាសបស្សាសានំ សំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ, អវិក្ខេបដ្ឋេន ចិត្តវិសុទ្ធិ, ទស្សនដ្ឋេន ទិដ្ឋិវិសុទ្ធិ។ យោ តត្ថ សំវរដ្ឋោ, អយំ អធិសីលសិក្ខា; យោ តត្ថ អវិក្ខេបដ្ឋោ, អយំ អធិចិត្តសិក្ខា; យោ តត្ថ ទស្សនដ្ឋោ អយំ អធិបញ្ញាសិក្ខា។ ឥមា តិស្សោ សិក្ខាយោ អាវជ្ជន្តោ សិក្ខតិ...បេ... សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិករោន្តោ សិក្ខតិ, បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សាសបស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ វិទិតា វេទនា ឧប្បជ្ជន្តិ...បេ... បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សាសបស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានន្តោ ឥន្ទ្រិយានិ សមោធានេតិ...បេ... តេន វុច្ចតិ – “សមត្តំ បដិវិជ្ឈតី”តិ។

អដ្ឋ អនុបស្សនាញាណានិ, អដ្ឋ ច ឧបដ្ឋានានុស្សតិយោ , ចត្តារិ សុត្តន្តិកវត្ថូនិ កាយេ កាយានុបស្សនាយ។

ភាណវារោ។

ទុតិយចតុក្កនិទ្ទេសោ

໑໗໒. ກຖໍ “ປີຕິປຏິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີ”ຕິ ສິກ຺ຂຕິ “ປີຕິປຏິສໍເວທີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີ”ຕິ ສິກ຺ຂຕິ? ກຕມາ ປີຕິ? ທີຆໍ ອສ຺ສາສວເສນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕໍ ອວິເກ຺ຂປໍ ປຊານໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປີຕິ ປາໂມຊ຺ຊໍ. ຍາ ປີຕິ ປາໂມຊ຺ຊໍ ອາໂມທນາ ປໂມທນາ ຫາໂສ ປຫາໂສ ວິຕ຺ຕິ ໂອທຄ຺ຍໍ ອຕ຺ຕມນຕາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ທີຆໍ ປສ຺ສາສວເສນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕໍ ອວິເກ຺ຂປໍ ປຊານໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປີຕິ ປາໂມຊ຺ຊໍ...ເປ... ຣສ຺ສໍ ອສ຺ສາສວເສນ, ຣສ຺ສໍ ປສ຺ສາສວເສນ, ສພ຺ພກາຍປຏິສໍເວທີ ອສ຺ສາສວເສນ, ສພ຺ພກາຍປຏິສໍເວທີ ປສ຺ສາສວເສນ, ປສ຺ສມ຺ຠຍໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ອສ຺ສາສວເສນ, ປສ຺ສມ຺ຠຍໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ປສ຺ສາສວເສນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕໍ ອວິເກ຺ຂປໍ ປຊານໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປີຕິ ປາໂມຊ຺ຊໍ. ຍາ ປີຕິ ປາໂມຊ຺ຊໍ ອາໂມທນາ ປໂມທນາ ຫາໂສ ປຫາໂສ ວິຕ຺ຕິ ໂອທຄ຺ຍໍ ອຕ຺ຕມນຕາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ – ອຍໍ ປີຕິ.

ກຖໍ ສາ ປີຕິ ປຏິວິທິຕາ ໂຫຕິ? ທີຆໍ ອສ຺ສາສວເສນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕໍ ອວິເກ຺ຂປໍ ປຊານໂຕ ສຕິ ອຸປຏ຺ຐິຕາ ໂຫຕິ. ຕາຍ ສຕິຍາ ເຕນ ຎາເຓນ ສາ ປີຕິ ປຏິວິທິຕາ ໂຫຕິ. ທີຆໍ ປສ຺ສາສວເສນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕໍ ອວິເກ຺ຂປໍ ປຊານໂຕ ສຕິ ອຸປຏ຺ຐິຕາ ໂຫຕິ. ຕາຍ ສຕິຍາ ເຕນ ຎາເຓນ ສາ ປີຕິ ປຏິວິທິຕາ ໂຫຕິ. ຣສ຺ສໍ ອສ຺ສາສວເສນ...ເປ... ຣສ຺ສໍ ປສ຺ສາສວເສນ... ສພ຺ພກາຍປຏິສໍເວທີ ອສ຺ສາສວເສນ... ສພ຺ພກາຍປຏິສໍເວທີ ປສ຺ສາສວເສນ... ປສ຺ສມ຺ຠຍໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ອສ຺ສາສວເສນ... ປສ຺ສມ຺ຠຍໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ປສ຺ສາສວເສນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕໍ ອວິເກ຺ຂປໍ ປຊານໂຕ ສຕິ ອຸປຏ຺ຐິຕາ ໂຫຕິ. ຕາຍ ສຕິຍາ ເຕນ ຎາເຓນ ສາ ປີຕິ ປຏິວິທິຕາ ໂຫຕິ. ອາວຊ຺ຊໂຕ ສາ ປີຕິ ປຏິວິທິຕາ ໂຫຕິ, ຊານໂຕ...ເປ... ປສ຺ສໂຕ... ປຈ຺ຈເວກ຺ຂໂຕ... ຈິຕ຺ຕໍ ອຘິໂມຈຍໂຕ... ສທ຺ຘາຍ ອຘິມຸຈ຺ຈໂຕ... ວີຣິຍໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫໂຕ... ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐາປຍໂຕ... ຈິຕ຺ຕໍ ສມາທຫໂຕ... ປຎ຺ຎາຍ ປຊານໂຕ... ອຠິຎ຺ເຎຍ຺ຍໍ ອຠິຊານໂຕ... ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍໍ ປຣິຊານໂຕ... ປຫາຕພ຺ພໍ ປຊຫໂຕ... ຠາເວຕພ຺ພໍ ຠາວຍໂຕ... ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໍ ສຈ຺ຉິກໂຣໂຕ ສາ ປີຕິ ປຏິວິທິຕາ ໂຫຕິ. ເອວໍ ສາ ປີຕິ ປຏິວິທິຕາ ໂຫຕິ.

ປີຕິປຏິສໍເວທີ ອສ຺ສາສປສ຺ສາສວເສນ ເວທນາ ອຸປຏ຺ຐານໍ ສຕິ ອນຸປສ຺ສນາ ຎາຓໍ. ເວທນາ ອຸປຏ຺ຐານໍ, ໂນ ສຕິ; ສຕິ ອຸປຏ຺ຐານຎ຺ເຈວ ສຕິ ຈ. ຕາຍ ສຕິຍາ ເຕນ ຎາເຓນ ຕໍ ເວທນໍ ອນຸປສ຺ສຕິ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – “ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສ຺ສນາສຕິປຏ຺ຐານຠາວນາ”ຕິ.

ອນຸປສ຺ສຕີຕິ ກຖໍ ຕໍ ເວທນໍ ອນຸປສ຺ສຕິ? ອນິຈ຺ຈໂຕ ອນຸປສ຺ສຕິ...ເປ... ເອວໍ ຕໍ ເວທນໍ ອນຸປສ຺ສຕິ. ຠາວນາຕິ ຈຕສ຺ໂສ ຠາວນາ...ເປ... ອາເສວນຏ຺ເຐນ ຠາວນາ. ປີຕິປຏິສໍເວທີ ອສ຺ສາສປສ຺ສາສານໍ ສໍວຣຏ຺ເຐນ ສີລວິສຸທ຺ຘິ...ເປ... ປີຕິປຏິສໍເວທີ ອສ຺ສາສປສ຺ສາສວເສນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕໍ ອວິເກ຺ຂປໍ ປຊານໂຕ...ເປ... ປຊານນ຺ໂຕ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ສໂມຘາເນຕິ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – “ສມຕ຺ຖຎ຺ຈ ປຏິວິຊ຺ຊຕີ”ຕິ.

໑໗໓. ກຖໍ “ສຸຂປຏິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີ”ຕິ ສິກ຺ຂຕິ, “ສຸຂປຏິສໍເວທີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີ”ຕິ ສິກ຺ຂຕິ? ສຸຂນ຺ຕິ ເທ຺ວ ສຸຂານິ – ກາຍິກຎ຺ຈ ສຸຂໍ, ເຈຕສິກຎ຺ຈ ສຸຂໍ. ກຕມໍ ກາຍິກໍ ສຸຂໍ? ຍໍ ກາຍິກໍ ສາຕໍ ກາຍິກໍ ສຸຂໍ, ກາຍສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ສາຕໍ ສຸຂໍ ເວທຍິຕໍ, ກາຍສມ຺ຜສ຺ສຊາ ສາຕາ ສຸຂາ ເວທນາ – ອິທໍ ກາຍິກໍ ສຸຂໍ. ກຕມໍ ເຈຕສິກໍ ສຸຂໍ? ຍໍ ເຈຕສິກໍ ສາຕໍ ເຈຕສິກໍ ສຸຂໍ, ເຈໂຕສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ສາຕໍ ສຸຂໍ ເວທຍິຕໍ, ເຈໂຕສມ຺ຜສ຺ສຊາ ສາຕາ ສຸຂາ ເວທນາ – ອິທໍ ເຈຕສິກໍ ສຸຂໍ.

ກຖໍ ເຕ ສຸຂາ ປຏິວິທິຕາ ໂຫນ຺ຕິ? ທີຆໍ ອສ຺ສາສວເສນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕໍ ອວິເກ຺ຂປໍ ປຊານໂຕ ສຕິ ອຸປຏ຺ຐິຕາ ໂຫຕິ. ຕາຍ ສຕິຍາ

តេន ញាណេន តេ ធម្មា បដិវិទិតា ហោន្តិ។ ទីឃំ បស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តេ ធម្មា បដិវិទិតា ហោន្តិ...បេ... សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិករោតោ តេ ធម្មា បដិវិទិតា ហោន្តិ។ ឯវំ តេ ធម្មា បដិវិទិតា ហោន្តិ។ សុខបដិសំវេទី អស្សាសបស្សាសវសេន វេទនា ឧបដ្ឋានំ សតិ អនុបស្សនា ញាណំ។ វេទនា ឧបដ្ឋានំ, នោ សតិ; សតិ ឧបដ្ឋានញ្ចេវ សតិ ច។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តំ វេទនំ អនុបស្សតិ។ តេន វុច្ចតិ – “វេទនាសុ វេទនានុបស្សនាសតិបដ្ឋានភាវនា”តិ។

អនុបស្សតីតិ កថំ តំ វេទនំ អនុបស្សតិ។ អនិច្ចតោ អនុបស្សតិ...បេ... ឯវំ តំ វេទនំ អនុបស្សតិ។ ភាវនាតិ ចតស្សោ ភាវនា...បេ... អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា។ សុខបដិសំវេទី អស្សាសបស្សាសានំ សំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ...បេ... សុខបដិសំវេទី អស្សាសបស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ...បេ... បជានន្តោ ឥន្ទ្រិយានិ សមោធានេតិ។ តេន វុច្ចតិ – “សមត្ថញ្ច បដិវិជ្ឈតី”តិ។

១៧៣។ កថំ “ចិត្តសង្ខារបដិសំវេទី អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “ចិត្តសង្ខារបដិសំវេទី បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ? កតមេ ចិត្តសង្ខារា? ទីឃំ អស្សាសវសេន សញ្ញា ច វេទនា ច ចេតសិកា – ឯតេ ធម្មា ចិត្តបដិពទ្ធា ចិត្តសង្ខារា។ ទីឃំ បស្សាសវសេន សញ្ញា ច វេទនា ច ចេតសិកា – ឯតេ ធម្មា ចិត្តបដិពទ្ធា ចិត្តសង្ខារា...បេ... សុខបដិសំវេទី អស្សាសវសេន... សុខបដិសំវេទី បស្សាសវសេន សញ្ញា ច វេទនា ច ចេតសិកា – ឯតេ ធម្មា ចិត្តបដិពទ្ធា ចិត្តសង្ខារា – ឥមេ ចិត្តសង្ខារា។

កថំ តេ ចិត្តសង្ខារា បដិវិទិតា ហោន្តិ? ទីឃំ អស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តេ ចិត្តសង្ខារា បដិវិទិតា ហោន្តិ។ ទីឃំ បស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តេ ចិត្តសង្ខារា បដិវិទិតា ហោន្តិ...បេ... សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិករោតោ តេ ចិត្តសង្ខារា បដិវិទិតា ហោន្តិ។ ឯវំ តេ ចិត្តសង្ខារា បដិវិទិតា ហោន្តិ។ ចិត្តសង្ខារបដិសំវេទី អស្សាសបស្សាសវសេន វេទនា ឧបដ្ឋានំ សតិ អនុបស្សនា ញាណំ។ វេទនា ឧបដ្ឋានំ, នោ សតិ; សតិ ឧបដ្ឋានញ្ចេវ សតិ ច។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តំ វេទនំ អនុបស្សតិ។ តេន វុច្ចតិ – “វេទនាសុ វេទនានុបស្សនាសតិបដ្ឋានភាវនា”តិ។

អនុបស្សតីតិ កថំ តំ វេទនំ អនុបស្សតិ? អនិច្ចតោ អនុបស្សតិ...បេ... ឯវំ តំ វេទនំ អនុបស្សតិ។ ភាវនាតិ ចតស្សោ ភាវនា...បេ... អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា។ ចិត្តសង្ខារបដិសំវេទី អស្សាសបស្សាសានំ សំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ...បេ... ចិត្តសង្ខារបដិសំវេទី អស្សាសបស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ...បេ... បជានន្តោ ឥន្ទ្រិយានិ សមោធានេតិ។ តេន វុច្ចតិ – “សមត្ថញ្ច បដិវិជ្ឈតី”តិ។

១៧៤។ កថំ “បស្សម្ភយំ ចិត្តសង្ខារំ អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “បស្សម្ភយំ ចិត្តសង្ខារំ បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ? កតមេ ចិត្តសង្ខារា? ទីឃំ អស្សាសវសេន សញ្ញា ច វេទនា ច ចេតសិកា – ឯតេ ធម្មា ចិត្តបដិពទ្ធា ចិត្តសង្ខារា។ តេ ចិត្តសង្ខារេ បស្សម្ភេន្តោ និរោធេន្តោ

វូបសមេន្តោ សិក្ខតិ។ ទីឃំ បស្សាសវសេន សញ្ញា ច វេទនា ច ចេតសិកា – ឯតេ ធម្មា ចិត្តបដិពទ្ធា ចិត្តសង្ខារា។ តេ ចិត្តសង្ខារេ បស្សម្ភេន្តោ និរោធេន្តោ វូបសមេន្តោ សិក្ខតិ។ ចិត្តសង្ខារបដិសំវេទី អស្សាសវសេន... ចិត្តសង្ខារបដិសំវេទី បស្សាសវសេន សញ្ញា ច វេទនា ច ចេតសិកា – ឯតេ ធម្មា ចិត្តបដិពទ្ធា ចិត្តសង្ខារា។ តេ ចិត្តសង្ខារេ បស្សម្ភេន្តោ និរោធេន្តោ វូបសមេន្តោ សិក្ខតិ។ បស្សម្ភយំ ចិត្តសង្ខារំ អស្សាសបស្សាសវសេន វេទនា ឧបដ្ឋានំ សតិ អនុបស្សនា ញាណំ។ វេទនា ឧបដ្ឋានំ, នោ សតិ; សតិ ឧបដ្ឋានញ្ចេវ សតិ ច។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តំ វេទនំ អនុបស្សតិ។ តេន វុច្ចតិ – "វេទនាសុ វេទនានុបស្សនាសតិបដ្ឋានភាវនា"តិ។

អនុបស្សតីតិ កថំ តំ វេទនំ អនុបស្សតិ...បេ... ឯវំ តំ វេទនំ អនុបស្សតិ។ ភាវនាតិ ចតស្សោ ភាវនា...បេ... អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា។ បស្សម្ភយំ ចិត្តសង្ខារំ អស្សាសបស្សាសានំ សំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ...បេ... បស្សម្ភយំ ចិត្តសង្ខារំ អស្សាសបស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ...បេ... បជានន្តោ ឥន្ទ្រិយានិ សមោធានេតិ។ តេន វុច្ចតិ – "សមត្ថញ្ច បដិវិជ្ឈតី"តិ។

អដ្ឋ អនុបស្សនាញាណានិ អដ្ឋ ច ឧបដ្ឋានានុស្សតិយោ ចត្តារិ សុត្តន្តិកវត្ថូនិ វេទនាសុ វេទនានុបស្សនាយ។

តតិយចតុក្កនិទ្ទេសោ

១៧៩។ កថំ "ចិត្តបដិសំវេទី អស្សសិស្សាមី"តិ សិក្ខតិ, "ចិត្តបដិសំវេទី បស្សសិស្សាមី"តិ សិក្ខតិ? កតមំ តំ ចិត្តំ? ទីឃំ អស្សាសវសេន វិញ្ញាណំ ចិត្តំ។ យំ ចិត្តំ មនោ មានសំ ហទយំ បណ្ឌរំ មនោ មនាយតនំ មនិន្ទ្រិយំ វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ តជ្ជា មនោវិញ្ញាណធាតុ។ ទីឃំ បស្សាសវសេន ...បេ... បស្សម្ភយំ ចិត្តសង្ខារំ អស្សាសវសេន... បស្សម្ភយំ ចិត្តសង្ខារំ បស្សាសវសេន វិញ្ញាណំ ចិត្តំ។ យំ ចិត្តំ មនោ មានសំ ហទយំ បណ្ឌរំ មនោ មនាយតនំ មនិន្ទ្រិយំ វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ តជ្ជា មនោវិញ្ញាណធាតុ – ឥទំ ចិត្តំ។

កថំ តំ ចិត្តំ បដិវិទិតំ ហោតិ? ទីឃំ អស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តំ ចិត្តំ បដិវិទិតំ ហោតិ។ ទីឃំ បស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តំ ចិត្តំ បដិវិទិតំ ហោតិ...បេ... សច្ឆិកាតព្ពំ សច្ឆិករោតោ តំ ចិត្តំ បដិវិទិតំ ហោតិ។ ឯវំ តំ ចិត្តំ បដិវិទិតំ ហោតិ។ ចិត្តបដិសំវេទី អស្សាសបស្សាសវសេន វិញ្ញាណំ ចិត្តំ ឧបដ្ឋានំ សតិ អនុបស្សនា ញាណំ។ ចិត្តំ ឧបដ្ឋានំ, នោ សតិ; សតិ ឧបដ្ឋានញ្ចេវ សតិ ច។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តំ ចិត្តំ អនុបស្សតិ។ តេន វុច្ចតិ – "ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សនាសតិបដ្ឋានភាវនា"តិ។

អនុបស្សតីតិ កថំ តំ ចិត្តំ អនុបស្សតិ...បេ... ឯវំ តំ ចិត្តំ អនុបស្សតិ។ ភាវនាតិ ចតស្សោ ភាវនា...បេ... អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា។ ចិត្តបដិសំវេទី អស្សាសបស្សាសានំ សំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ...បេ... ចិត្តបដិសំវេទី អស្សាសបស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ...បេ... បជានន្តោ ឥន្ទ្រិយានិ សមោធានេតិ។ តេន វុច្ចតិ – "សមត្ថញ្ច បដិវិជ្ឈតី"តិ។

១៧៧. កថំ ‘‘អភិប្បមោទយំ ចិត្តំ អស្សសិស្សាមី’’តិ, ‘‘អភិប្បមោទយំ ចិត្តំ បស្សសិស្សាមី’’តិ សិក្ខតិ? កតមោ ចិត្តស្ស អភិប្បមោទោ? ទីឃំ អស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ ឧប្បជ្ជតិ ចិត្តស្ស អភិប្បមោទោ។ យោ ចិត្តស្ស អាមោទនា បមោទនា ហាសោ បហាសោ វិត្តិ ឱទគ្យំ អត្តមនតា ចិត្តស្ស។ ទីឃំ បស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ ឧប្បជ្ជតិ ចិត្តស្ស អភិប្បមោទោ។ យោ ចិត្តស្ស អាមោទនា បមោទនា ហាសោ បហាសោ វិត្តិ ឱទគ្យំ អត្តមនតា ចិត្តស្ស...បេ... ចិត្តបដិសំវេទី អស្សាសវសេន... ចិត្តបដិសំវេទី បស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ ឧប្បជ្ជតិ ចិត្តស្ស អភិប្បមោទោ។ យោ ចិត្តស្ស អាមោទនា បមោទនា ហាសោ បហាសោ វិត្តិ ឱទគ្យំ អត្តមនតា ចិត្តស្ស – អយំ ចិត្តស្ស អភិប្បមោទោ។ អភិប្បមោទយំ ចិត្តំ អស្សាសបស្សាសវសេន វិញ្ញាណំ ចិត្តំ ឧបដ្ឋានំ សតិ អនុបស្សនា ញាណំ។ ចិត្តំ ឧបដ្ឋានំ, នោ សតិ; សតិ ឧបដ្ឋានញ្ចេវ សតិ ច។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តំ ចិត្តំ អនុបស្សតិ។ តេន វុច្ចតិ – ‘‘ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សនាសតិបដ្ឋានភាវនា’’តិ។

អនុបស្សតីតិ កថំ តំ ចិត្តំ អនុបស្សតិ...បេ... ឯវំ តំ ចិត្តំ អនុបស្សតីតិ។ ភាវនាតិ ចតស្សោ ភាវនា...បេ... អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា។ អភិប្បមោទយំ ចិត្តំ អស្សាសបស្សាសានំ សំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ...បេ... អភិប្បមោទយំ ចិត្តំ អស្សាសបស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ...បេ... បជានន្តោ សមោធានេតិ។ តេន វុច្ចតិ – ‘‘សមត្តញ្ច បដិវិជ្ឈតី’’តិ។

១៧៨. កថំ ‘‘សមាទហំ ចិត្តំ អស្សសិស្សាមី’’តិ សិក្ខតិ, ‘‘សមាទហំ ចិត្តំ បស្សសិស្សាមី’’តិ សិក្ខតិ? កតមោ សមាធិ [កតមញ្ច សមាធិន្ទ្រិយំ (ស្យា.)]? ទីឃំ អស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ, យា ចិត្តស្ស ឋិតិ សណ្ឋិតិ អវដ្ឋិតិ [អធិដ្ឋិតិ (ស្យា.)] អវិសាហារោ អវិក្ខេបោ អវិសាហដមានសតា [អវិសាហតមានសតា (ស្យា. ក.)] សមថោ សមាធិន្ទ្រិយំ សមាធិពលំ សម្មាសមាធិ។ ទីឃំ បស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ...បេ... សមាទហំ ចិត្តំ អស្សាសវសេន...បេ... សមាទហំ ចិត្តំ បស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ។ យា ចិត្តស្ស ឋិតិ សណ្ឋិតិ អវដ្ឋិតិ អវិសាហារោ អវិក្ខេបោ អវិសាហដមានសតា សមថោ សមាធិន្ទ្រិយំ សមាធិពលំ សម្មាសមាធិ – អយំ សមាធិ។ សមាទហំ ចិត្តំ អស្សាសបស្សាសវសេន វិញ្ញាណំ ចិត្តំ ឧបដ្ឋានំ សតិ អនុបស្សនា ញាណំ។ ចិត្តំ ឧបដ្ឋានំ, នោ សតិ; សតិ ឧបដ្ឋានញ្ចេវ សតិ ច។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តំ ចិត្តំ អនុបស្សតិ។ តេន វុច្ចតិ – ‘‘ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សនាសតិបដ្ឋានភាវនា’’តិ។

អនុបស្សតីតិ កថំ តំ ចិត្តំ អនុបស្សតិ...បេ... ឯវំ តំ ចិត្តំ អនុបស្សតិ។ ភាវនាតិ ចតស្សោ ភាវនា...បេ... អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា។ សមាទហំ ចិត្តំ អស្សាសបស្សាសានំ សំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ...បេ... សមាទហំ ចិត្តំ អស្សាសបស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ...បេ... បជានន្តោ សមោធានេតិ។ តេន វុច្ចតិ – ‘‘សមត្តញ្ច បដិវិជ្ឈតី’’តិ។

១៧៩. កថំ ‘‘វិមោចយំ ចិត្តំ អស្សសិស្សាមី’’តិ សិក្ខតិ, ‘‘វិមោចយំ ចិត្តំ បស្សសិស្សាមី’’តិ សិក្ខតិ? ‘‘រាគតោ វិមោចយំ ចិត្តំ អស្សសិស្សាមី’’តិ សិក្ខតិ, ‘‘រាគតោ វិមោចយំ ចិត្តំ បស្សសិស្សាមី’’តិ សិក្ខតិ។ ‘‘ទោសតោ វិមោចយំ ចិត្តំ អស្សសិស្សាមី’’តិ សិក្ខតិ, ‘‘ទោសតោ វិមោចយំ ចិត្តំ បស្សសិស្សាមី’’តិ សិក្ខតិ។ ‘‘មោហតោ វិមោចយំ ចិត្តំ អស្សសិស្សាមី’’តិ សិក្ខតិ...បេ... មានតោ វិមោចយំ

ចិត្តំ... ទិដ្ឋិយា វិមោចយំ ចិត្តំ... វិចិកិច្ឆាយ វិមោចយំ ចិត្តំ... ថិនតោ វិមោចយំ ចិត្តំ... ឧទ្ធច្ចតោ វិមោចយំ ចិត្តំ... អហិរិកតោ វិមោចយំ ចិត្តំ... “អនោត្តប្បតោ វិមោចយំ ចិត្តំ អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “អនោត្តប្បតោ វិមោចយំ ចិត្តំ បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ។ វិមោចយំ ចិត្តំ អស្សាសបស្សាសវសេន វិញ្ញាណំ ចិត្តំ ឧបដ្ឋានំ សតិ...បេ...។

អនុបស្សតីតិ កថំ តំ ចិត្តំ អនុបស្សតិ...បេ... ឯវំ តំ ចិត្តំ អនុបស្សតិ។ ភាវនាតិ ចតស្សោ ភាវនា...បេ... អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា។ វិមោចយំ ចិត្តំ អស្សាសបស្សាសានំ សំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ...បេ... វិមោចយំ ចិត្តំ អស្សាសបស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ ...បេ... បជានន្តោ ឥន្ទ្រិយានិ សមោធានេតិ។ តេន វុច្ចតិ – “សមត្ថញ្ច បដិវិជ្ឈតី”តិ។

អដ្ឋ អនុបស្សនាញាណានិ អដ្ឋ ច ឧបដ្ឋានានុស្សតិយោ ចត្តារិ សុត្តន្តិកវត្ថូនិ ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សនាយ។

ចតុត្ថចតុក្កនិទ្ទេសោ

១៥០។ កថំ “អនិច្ចានុបស្សី អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “អនិច្ចានុបស្សី បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ? អនិច្ចន្តិ កិំ អនិច្ចំ? បញ្ចក្ខន្ធា អនិច្ចា។ កេនដ្ឋេន អនិច្ចា? ឧប្បាទវយដ្ឋេន អនិច្ចា។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ ឧទយំ បស្សន្តោ កតិ លក្ខណានិ បស្សតិ, វយំ បស្សន្តោ កតិ លក្ខណានិ បស្សតិ, ឧទយព្ពយំ បស្សន្តោ កតិ លក្ខណានិ បស្សតិ? បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ ឧទយំ បស្សន្តោ បញ្ចវីសតិ លក្ខណានិ បស្សតិ, វយំ បស្សន្តោ បញ្ចវីសតិ លក្ខណានិ បស្សតិ។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ ឧទយព្ពយំ បស្សន្តោ បញ្ញាស លក្ខណានិ បស្សតិ។

“រូបេ អនិច្ចានុបស្សី អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “រូបេ អនិច្ចានុបស្សី បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ។ “វេទនាយ...បេ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... វិញ្ញាណេ... ចក្ខុស្មិំ...បេ... ជរាមរណេ អនិច្ចានុបស្សី អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “ជរាមរណេ អនិច្ចានុបស្សី បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ។ អនិច្ចានុបស្សី អស្សាសបស្សាសវសេន ធម្មា ឧបដ្ឋានំ សតិ អនុបស្សនា ញាណំ។ ធម្មា ឧបដ្ឋានំ, នោ សតិ; សតិ ឧបដ្ឋានញ្ចេវ សតិ ច។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តេ ធម្មេ អនុបស្សតិ។ តេន វុច្ចតិ – “ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សនាសតិបដ្ឋានភាវនា”តិ។

អនុបស្សតីតិ កថំ តេ ធម្មេ អនុបស្សតិ...បេ... ឯវំ តេ ធម្មេ អនុបស្សតិ។ ភាវនាតិ ចតស្សោ ភាវនា...បេ... អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា។ អនិច្ចានុបស្សី អស្សាសបស្សាសានំ សំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ...បេ... អនិច្ចានុបស្សី អស្សាសបស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ...បេ... បជានន្តោ ឥន្ទ្រិយានិ សមោធានេតិ។ តេន វុច្ចតិ – “សមត្ថញ្ច បដិវិជ្ឈតី”តិ។

កថំ “វិរាគានុបស្សី អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “វិរាគានុបស្សី បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ? រូបេ អាទីនវំ ទិស្វា រូបវិរាគេ ឆន្ទជាតោ ហោតិ សទ្ធាធិមុត្តោ, ចិត្តញ្ចស្ស ស្វាធិដ្ឋិតំ។ “រូបេ វិរាគានុបស្សី អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “រូបេ វិរាគានុបស្សី បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ។ វេទនាយ...បេ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... វិញ្ញាណេ... ចក្ខុស្មិំ...បេ... ជរាមរណេ អាទីនវំ ទិស្វា ជរាមរណវិរាគេ ឆន្ទជាតោ ហោតិ

សទ្ធាធិមុត្តោ, ចិត្តញ្ចាស្ស ស្វាធិដ្ឋិតំ។ “ឌរាយទរណោ ចិរាកាតុបស្សី អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “ឌរាយទរណោ ចិរាកាតុបស្សី បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ។ ចិរាកាតុបស្សី អស្សាសបស្សាសចសេន ឆយ្ហា ឧបដ្ឋានំ សតិ អតុបស្សនា ញាណំ។ ឆយ្ហា ឧបដ្ឋានំ, នោ សតិ; សតិ ឧបដ្ឋានញ្ចេវ សតិ ច។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តំ ឆយ្ហំ អតុបស្សតិ។ តេន វុច្ចតិ – “ឆយ្ហេសុ ឆយ្ហាតុបស្សនាសតិបដ្ឋានភាវនា”តិ។

អតុបស្សតីតិ ពថំ តំ ឆយ្ហំ អតុបស្សតិ...បេ... ឯចំ តំ ឆយ្ហំ អតុបស្សតិ។ ភាចនាតិ ចតស្សោ ភាចនា...បេ... អាសេវនដ្ឋេន ភាចនា។ ចិរាកាតុបស្សី អស្សាសបស្សាសវសេន សំចរដ្ឋេន សីលចិសុទ្ធិ...បេ... ចិរាកាតុបស្សី អស្សាសបស្សាសចសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អចិក្ខេបំ បជានតោ...បេ... បជានន្តោ ញ្ញត្ថិយាតិ សមោធានេតិ។ តេន វុច្ចតិ – “សមត្តំញា បដិចិជ្ឈតី”តិ។

ពថំ “តិរោធាតុបស្សី អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “តិរោធាតុបស្សី បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ? រូបេ អាទីតចំ ទិស្វា រូបតិរោធេ ឆន្ទជាតោ ហោតិ សទ្ធាធិមុត្តោ, ចិត្តញ្ចាស្ស ស្វាធិដ្ឋិតំ។ “រូបេ តិរោធាតុបស្សី អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “រូបេ តិរោធាតុបស្សី បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ។ ចេទនាយ...បេ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... ចិញ្ញាណេ... ចក្ខុស្មិំ...បេ... ឌរាយទរណោ អាទីតចំ ទិស្វា ឌរាយទរណតិរោធេ ឆន្ទជាតោ ហោតិ សទ្ធាធិមុត្តោ, ចិត្តញ្ចាស្ស ស្វាធិដ្ឋិតំ។ “ឌរាយទរណោ តិរោធាតុបស្សី អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “ឌរាយទរណោ តិរោធាតុបស្សី បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ។

១ប័៧។ ពតិហាការេហិ អចិជ្ជាយ អាទីតចោ ហោតិ? ពតិហាការេហិ អចិជ្ជា តិរុជ្ឈតិ? បញ្ចហាការេហិ អចិជ្ជាយ អាទីតចោ ហោតិ។ អដ្ឋហាការេហិ អចិជ្ជា តិរុជ្ឈតិ។

ពតមេហិ បញ្ចហាការេហិ អចិជ្ជាយ អាទីតចោ ហោតិ? អតិច្ចដ្ឋេន អចិជ្ជាយ អាទីតចោ ហោតិ, ទុក្ខដ្ឋេន អចិជ្ជាយ អាទីតចោ ហោតិ, អតត្តដ្ឋេន អចិជ្ជាយ អាទីតចោ ហោតិ, សត្តាបដ្ឋេន អចិជ្ជាយ អាទីតចោ ហោតិ, ចិបរិណាមដ្ឋេន អចិជ្ជាយ អាទីតចោ ហោតិ – ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ អចិជ្ជាយ អាទីតចោ ហោតិ។

ពតមេហិ អដ្ឋហាការេហិ អចិជ្ជា តិរុជ្ឈតិ? តិទាតតិរោធេត អចិជ្ជា តិរុជ្ឈតិ, សមុទយតិរោធេត អចិជ្ជា តិរុជ្ឈតិ, ឌាតិតិរោធេត អចិជ្ជា តិរុជ្ឈតិ, បភចតិរោធេត [អាហារតិរោធេត (ស្យា។)] អចិជ្ជា តិរុជ្ឈតិ, ហេតុតិរោធេត អចិជ្ជា តិរុជ្ឈតិ, បច្ចយតិរោធេត អចិជ្ជា តិរុជ្ឈតិ, ញាណុប្បាទេត អចិជ្ជា តិរុជ្ឈតិ, តិរោធុបដ្ឋានេត អចិជ្ជា តិរុជ្ឈតិ – ឥមេហិ អដ្ឋហាការេហិ អចិជ្ជា តិរុជ្ឈតិ។ ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ អចិជ្ជាយ អាទីតចំ ទិស្វា – ឥមេហិ អដ្ឋហាការេហិ អចិជ្ជាតិរោធេ ឆន្ទជាតោ ហោតិ សទ្ធាធិមុត្តោ, ចិត្តញ្ចាស្ស ស្វាធិដ្ឋិតំ។ “អចិជ្ជាយ តិរោធាតុបស្សី អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “អចិជ្ជាយ តិរោធាតុបស្សី បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ។

ពតិហាការេហិ សង្ខារេសុ អាទីតចោ ហោតិ, ពតិហាការេហិ សង្ខារា តិរុជ្ឈន្តិ...បេ... ពតិហាការេហិ ចិញ្ញាណេ អាទីតចោ ហោតិ, ពតិហាការេហិ ចិញ្ញាណំ តិរុជ្ឈតិ... ពតិហាការេហិ តាមរូបេ អាទីតចោ ហោតិ, ពតិហាការេហិ តាមរូបំ តិរុជ្ឈតិ... ពតិហាការេហិ

សឡាយតនេ អាទីនវោ ហោតិ, កតិហាការេហិ សឡាយតនំ និរុជ្ឈតិ... កតិហាការេហិ ផស្សេ អាទីនវោ ហោតិ, កតិហាការេហិ ផស្សោ និរុជ្ឈតិ... កតិហាការេហិ វេទនាយ អាទីនវោ ហោតិ, កតិហាការេហិ វេទនា និរុជ្ឈតិ... កតិហាការេហិ តណ្ហាយ អាទីនវោ ហោតិ, កតិហាការេហិ តណ្ហា និរុជ្ឈតិ... កតិហាការេហិ ឧបាទានេ អាទីនវោ ហោតិ, កតិហាការេហិ ឧបាទានំ និរុជ្ឈតិ... កតិហាការេហិ ភវេ អាទីនវោ ហោតិ, កតិហាការេហិ ភវោ និរុជ្ឈតិ... កតិហាការេហិ ជាតិយា អាទីនវោ ហោតិ, កតិហាការេហិ ជាតិ និរុជ្ឈតិ... កតិហាការេហិ ជរាមរណេ អាទីនវោ ហោតិ, កតិហាការេហិ ជរាមរណំ និរុជ្ឈតិ? បញ្ចហាការេហិ ជរាមរណេ អាទីនវោ ហោតិ, អដ្ឋហាការេហិ ជរាមរណំ និរុជ្ឈតិ។

កតមេហិ បញ្ចហាការេហិ ជរាមរណេ អាទីនវោ ហោតិ? អនិច្ចដ្ឋេន ជរាមរណេ អាទីនវោ ហោតិ, ទុក្ខដ្ឋេន...បេ... អនត្តដ្ឋេន...បេ... សន្តាបដ្ឋេន...បេ... វិបរិណាមដ្ឋេន ជរាមរណេ អាទីនវោ ហោតិ – ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ ជរាមរណេ អាទីនវោ ហោតិ។

កតមេហិ អដ្ឋហាការេហិ ជរាមរណំ និរុជ្ឈតិ? និទាននិរោធេន ជរាមរណំ និរុជ្ឈតិ, សមុទយនិរោធេន...បេ... ជាតិនិរោធេន...បេ... បភវនិរោធេន [ភវនិរោធេន (ស្យា)] ... ហេតុនិរោធេន... បច្ចយនិរោធេន... ញាណុប្បាទេន...បេ... និរោធុបដ្ឋានេន ជរាមរណំ និរុជ្ឈតិ – ឥមេហិ អដ្ឋហាការេហិ ជរាមរណំ និរុជ្ឈតិ។ ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ ជរាមរណេ អាទីនវំ ញត្វា ឥមេហិ អដ្ឋហាការេហិ ជរាមរណនិរោធេ ឆន្ទជាតោ ហោតិ សទ្ធាធិមុត្តោ, ចិត្តញ្ចស្ស ស្វាធិដ្ឋិតំ។ “ជរាមរណេ និរោធានុបស្សី អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “ជរាមរណេ និរោធានុបស្សី បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ។ និរោធានុបស្សី អស្សាសបស្សាសវសេន ធម្មា ឧបដ្ឋានំ សតិ អនុបស្សនា ញាណំ។ ធម្មា ឧបដ្ឋានំ, នោ សតិ; សតិ ឧបដ្ឋានញ្ចេវ សតិ ច។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តេ ធម្មេ អនុបស្សតិ។ តេន វុច្ចតិ – “ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សនាសតិបដ្ឋានភាវនា”តិ។

អនុបស្សតីតិ កថំ តេ ធម្មេ អនុបស្សតិ...បេ... ឯវំ តេ ធម្មេ អនុបស្សតិ។ ភាវនាតិ ចតស្សោ ភាវនា...បេ... អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា។ និរោធានុបស្សី អស្សាសបស្សាសានំ សំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ...បេ... និរោធានុបស្សី អស្សាសបស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ...បេ... បជានន្តោ ឥន្ទ្រិយានិ សមោធានេតិ។ តេន វុច្ចតិ – “សមត្តញ្ច បដិវិជ្ឈតី”តិ។

១៥៧. កថំ “បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “បដិនិស្សគ្គានុបស្សី បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ? បដិនិស្សគ្គាតិ ទ្វេ បដិនិស្សគ្គា – បរិច្ចាគបដិនិស្សគ្គោ ច បក្ខន្ទនបដិនិស្សគ្គោ ច។ រូបំ បរិច្ចជតីតិ – បរិច្ចាគបដិនិស្សគ្គោ។ រូបនិរោធេ និព្ពានេ ចិត្តំ បក្ខន្ទតីតិ – បក្ខន្ទនបដិនិស្សគ្គោ។ “រូបេ បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “រូបេ បដិនិស្សគ្គានុបស្សី បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ។ វេទនំ...បេ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ... ចក្ខុំ...បេ... ជរាមរណំ បរិច្ចជតីតិ – បរិច្ចាគបដិនិស្សគ្គោ។ ជរាមរណនិរោធេ និព្ពានេ ចិត្តំ បក្ខន្ទតីតិ – បក្ខន្ទនបដិនិស្សគ្គោ។ “ជរាមរណេ បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ, “ជរាមរណេ បដិនិស្សគ្គានុបស្សី បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ។ បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សាសបស្សាសវសេន ធម្មា ឧបដ្ឋានំ សតិ អនុបស្សនា ញាណំ។ ធម្មា ឧបដ្ឋានំ, នោ សតិ; សតិ ឧបដ្ឋានញ្ចេវ សតិ ច។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តេ ធម្មេ អនុបស្សតិ។ តេន វុច្ចតិ – “ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សនាសតិបដ្ឋានភាវនា”តិ។

អនុបស្សតីតិ កថំ តំ ធម្មំ អនុបស្សតិ? អនិច្ចតោ អនុបស្សតិ, នោ និច្ចតោ...បេ... បដិនិស្សជ្ជតិ, នោ អាទិយតិ។ អនិច្ចតោ អនុបស្សន្តោ និច្ចសញ្ញំ បជហតិ...បេ... បដិនិស្សជ្ជន្តោ អាទានំ បជហតិ។ ឯវំ តំ ធម្មំ អនុបស្សតិ។ ភាវនាតិ ចតស្សោ ភាវនា។ តត្ថ ជាតានំ ធម្មានំ អនតិវត្តនដ្ឋេន ភាវនា...បេ... អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា។ បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សាសបស្សាសានំ សំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ, អវិក្ខេបដ្ឋេន ចិត្តវិសុទ្ធិ, ទស្សនដ្ឋេន ទិដ្ឋិវិសុទ្ធិ។ យោ តត្ថ សំវរដ្ឋោ, អយំ អធិសីលសិក្ខា; យោ តត្ថ អវិក្ខេបដ្ឋោ, អយំ អធិចិត្តសិក្ខា; យោ តត្ថ ទស្សនដ្ឋោ, អយំ អធិបញ្ញាសិក្ខា – ឥមា តិស្សោ សិក្ខាយោ អាវជ្ជន្តោ សិក្ខតិ ជានន្តោ សិក្ខតិ...បេ... សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិករោន្តោ សិក្ខតិ។

បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សាសបស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ វិទិតា វេទនា ឧប្បជ្ជន្តិ, វិទិតា ឧបដ្ឋហន្តិ, វិទិតា អព្ភត្ថំ គច្ឆន្តិ ...បេ... បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សាសបស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានន្តោ ឥន្ទ្រិយានិ សមោធានេតិ គោចរញ្ច បជានាតិ សមត្ថញ្ច បដិវិជ្ឈតិ; ពលានិ សមោធានេតិ... ពោជ្ឈង្គេ សមោធានេតិ... មគ្គំ សមោធានេតិ... ធម្មេ សមោធានេតិ គោចរញ្ច បជានាតិ សមត្ថញ្ច បដិវិជ្ឈតិ។

ឥន្ទ្រិយានិ សមោធានេតីតិ កថំ ឥន្ទ្រិយានិ សមោធានេតិ? អធិមោក្ខដ្ឋេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ សមោធានេតិ...បេ... តេន វុច្ចតិ – “សមត្ថញ្ច បដិវិជ្ឈតី”តិ។

អដ្ឋ អនុបស្សនេ ញាណានិ អដ្ឋ ច ឧបដ្ឋានានុស្សតិយោ ចត្តារិ សុត្តន្តិកវត្ថូនិ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សនាយ។ ឥមានិ ពាត្តិំស សតោការិស្ស ញាណានិ។

សតោការិញាណនិទ្ទេសោ បញ្ចមោ។

៩។ ញាណរាសិឆក្កនិទ្ទេសោ

១៦៧។ កតមានិ ចតុវីសតិ សមាធិវសេន ញាណានិ? ទីឃំ អស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ, ទីឃំ បស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ...បេ... វិមោចយំ ចិត្តំ អស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ, វិមោចយំ ចិត្តំ បស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ។ ឥមានិ ចតុវីសតិ សមាធិវសេន ញាណានិ។

កតមានិ ទ្វេសត្តតិ វិបស្សនាវសេន ញាណានិ? ទីឃំ អស្សាសំ អនិច្ចតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា, ទុក្ខតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា, អនត្តតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា, ទីឃំ បស្សាសំ អនិច្ចតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា, ទុក្ខតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា,

អតត្តតោ អតុបឃ្សតដ្ឋេត ចិបឃ្សតា...បេ... ចិរោធឃំ ចិត្តំ អឃ្សាសំ, ចិរោធឃំ ចិត្តំ បឃ្សាសំ អតិច្ចតោ អតុបឃ្សតដ្ឋេត ចិបឃ្សតា, ទុក្ខតោ អតុបឃ្សតដ្ឋេត ចិបឃ្សតា, អតត្តតោ អតុបឃ្សតដ្ឋេត ចិបឃ្សតា។ ឬមាតិ ទ្វេបត្តតិ ចិបឃ្សតាចរេត ញាណាតិ។

ពតមាតិ អដ្ឋ តិត្តិទាញាណាតិ? អតិច្ចាតុបឃ្សី អឃ្សាសំ ឃធាក្ខតំ ឌាតាតិ បឃ្សតីតិ – តិត្តិទាញាណំ, អតិច្ចាតុបឃ្សី បឃ្សាសំ ឃធាក្ខតំ ឌាតាតិ បឃ្សតីតិ – តិត្តិទាញាណំ...បេ... បដិតិឃ្សគ្គាតុបឃ្សី អឃ្សាសំ ឃធាក្ខតំ ឌាតាតិ បឃ្សតីតិ – តិត្តិទាញាណំ, បដិតិឃ្សគ្គាតុបឃ្សី បឃ្សាសំ ឃធាក្ខតំ ឌាតាតិ បឃ្សតីតិ – តិត្តិទាញាណំ។ ឬមាតិ អដ្ឋ តិត្តិទាញាណាតិ។

ពតមាតិ អដ្ឋ តិត្តិទាតុលេមេ ញាណាតិ? អតិច្ចាតុបឃ្សី អឃ្សាសំ កឃតុបដ្ឋាតេ បញ្ញា តិត្តិទាតុលេមេ ញាណំ, អតិច្ចាតុបឃ្សី បឃ្សាសំ កឃតុបដ្ឋាតេ បញ្ញា តិត្តិទាតុលេមេ ញាណំ...បេ... បដិតិឃ្សគ្គាតុបឃ្សី អឃ្សាសំ កឃតុបដ្ឋាតេ បញ្ញា តិត្តិទាតុលេមេ ញាណំ, បដិតិឃ្សគ្គាតុបឃ្សី បឃ្សាសំ កឃតុបដ្ឋាតេ បញ្ញា តិត្តិទាតុលេមេ ញាណំ – ឬមាតិ អដ្ឋ តិត្តិទាតុលេមេ ញាណាតិ។

ពតមាតិ អដ្ឋ តិត្តិទាបដិប្បឃ្សទ្ធិញាណាតិ? អតិច្ចាតុបឃ្សី អឃ្សាសំ បដិឃង្ខា ឃត្តិដ្ឋតា បញ្ញា តិត្តិទាបដិប្បឃ្សទ្ធិញាណំ, អតិច្ចាតុបឃ្សី បឃ្សាសំ បដិឃង្ខា ឃត្តិដ្ឋតា បញ្ញា តិត្តិទាបដិប្បឃ្សទ្ធិញាណំ...បេ... បដិតិឃ្សគ្គាតុបឃ្សី អឃ្សាសំ បដិឃង្ខា ឃត្តិដ្ឋតា បញ្ញា តិត្តិទាបដិប្បឃ្សទ្ធិញាណំ, បដិតិឃ្សគ្គាតុបឃ្សី បឃ្សាសំ បដិឃង្ខា ឃត្តិដ្ឋតា បញ្ញា តិត្តិទាបដិប្បឃ្សទ្ធិញាណំ – ឬមាតិ អដ្ឋ តិត្តិទាបដិប្បឃ្សទ្ធិញាណាតិ។

ពតមាតិ ឧពចឹឃតិ ចិមុត្តិឃុខេ ញាណាតិ? ឃោតាបត្តិមគ្គេត ឃក្កាមទិដ្ឋិមា បហីតត្តា ឃមុច្ឆិត្តត្តា ឧប្បជ្ជតិ ចិមុត្តិឃុខេ ញាណំ, ចិចិកិច្ឆាម បហីតត្តា ឃមុច្ឆិត្តត្តា ឧប្បជ្ជតិ ចិមុត្តិឃុខេ ញាណំ, ឃីលព្វតបរាមាឃឃ្ស...បេ... ទិដ្ឋាតុឃមឃ្ស, ចិចិកិច្ឆាតុឃមឃ្ស បហីតត្តា ឃមុច្ឆិត្តត្តា ឧប្បជ្ជតិ ចិមុត្តិឃុខេ ញាណំ, ឃពទាគាមិមគ្គេត ឱឡារិកឃ្ស, កាមរាគឃញ្ញោជតឃ្ស...បេ... បដិឃឃញ្ញោជតឃ្ស, ឱឡារិកឃ្ស កាមរាគាតុឃមឃ្ស, បដិឃាតុឃមឃ្ស បហីតត្តា ឃមុច្ឆិត្តត្តា ឧប្បជ្ជតិ ចិមុត្តិឃុខេ ញាណំ, អតាគាមិមគ្គេត អតុឃហគតឃ្ស កាមរាគឃញ្ញោជតឃ្ស...បេ... បដិឃឃញ្ញោជតឃ្ស, អតុឃហគតឃ្ស កាមរាគាតុឃមឃ្ស, បដិឃាតុឃមឃ្ស បហីតត្តា ឃមុច្ឆិត្តត្តា ឧប្បជ្ជតិ ចិមុត្តិឃុខេ ញាណំ, អរហត្តមគ្គេត, រូបរាគឃ្ស...បេ... អរូបរាគឃ្ស, មាតឃ្ស, ឧទ្ធច្ចឃ្ស, អចិជ្ជាម, មាតាតុឃមឃ្ស, កចរាគាតុឃមឃ្ស, អចិជ្ជាតុឃមឃ្ស បហីតត្តា ឃមុច្ឆិត្តត្តា ឧប្បជ្ជតិ ចិមុត្តិឃុខេ ញាណំ។ ឬមាតិ ឧពចឹឃតិ ចិមុត្តិឃុខេ ញាណាតិ។ ឃោឡឝឃចត្ថុកំ អាតាបាតឃ្សតិឃមាធិំ ភាចមតោ ឃមធិកាតិ ឬមាតិ ទ្វេ ញាណឃតាតិ ឧប្បជ្ជត្តិ។

ញាណរាឃិឆក្កតិទ្ទេឃោ ឆដ្ឋោ។

អាតាបាតឃ្សតិកថា [អាតាបាតកថា (ឃ្យា។ ក។)] តិដ្ឋិតា។

៤។ ឥន្ទ្រិយកថា

១។ បឋមសុត្តន្តនិទ្ទេសោ

១៨៤។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ភិក្ខវោ”តិ។ “ភទន្តេ”តិ [“ភទ្ទន្តេ”តិ (ក។)] តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ ភគវា ឯតទវោច –

“បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ, សតិន្ទ្រិយំ, សមាធិន្ទ្រិយំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចិន្ទ្រិយានី”តិ [សំ។ និ។ ៥។៤៧១]។

១៨៥។ ឥមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ កតិហាការេហិ វិសុជ្ឈន្តិ? ឥមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ បន្នរសហិ អាការេហិ វិសុជ្ឈន្តិ។ អស្សទ្ធេ បុគ្គលេ បរិវជ្ជយតោ, សទ្ធេ បុគ្គលេ សេវតោ ភជតោ បយិរុបាសតោ, បសាទនីយេ សុត្តន្តេ បច្ចវេក្ខតោ – ឥមេហិ តីហាការេហិ សទ្ធិន្ទ្រិយំ វិសុជ្ឈតិ។ កុសីតេ បុគ្គលេ បរិវជ្ជយតោ, អារទ្ធវីរិយេ បុគ្គលេ សេវតោ ភជតោ បយិរុបាសតោ, សម្មប្បធានេ បច្ចវេក្ខតោ – ឥមេហិ តីហាការេហិ វីរិយិន្ទ្រិយំ វិសុជ្ឈតិ។ មុដ្ឋស្សតី បុគ្គលេ បរិវជ្ជយតោ, ឧបដ្ឋិតស្សតី បុគ្គលេ សេវតោ ភជតោ បយិរុបាសតោ, សតិបដ្ឋានេ បច្ចវេក្ខតោ – ឥមេហិ តីហាការេហិ សតិន្ទ្រិយំ វិសុជ្ឈតិ។ អសមាហិតេ បុគ្គលេ បរិវជ្ជយតោ, សមាហិតេ បុគ្គលេ សេវតោ ភជតោ បយិរុបាសតោ, ឈានវិមោក្ខេ បច្ចវេក្ខតោ – ឥមេហិ តីហាការេហិ សមាធិន្ទ្រិយំ វិសុជ្ឈតិ។ ទុប្បញ្ញេ បុគ្គលេ បរិវជ្ជយតោ, បញ្ញវន្តេ បុគ្គលេ សេវតោ ភជតោ បយិរុបាសតោ, គម្ភីរញាណចរិយំ បច្ចវេក្ខតោ – ឥមេហិ តីហាការេហិ បញ្ញិន្ទ្រិយំ វិសុជ្ឈតិ។ ឥតិ ឥមេ បញ្ច បុគ្គលេ បរិវជ្ជយតោ , បញ្ច បុគ្គលេ សេវតោ ភជតោ បយិរុបាសតោ, បញ្ច សុត្តន្តក្ខន្ធេ បច្ចវេក្ខតោ – ឥមេហិ បន្នរសហិ អាការេហិ ឥមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ វិសុជ្ឈន្តិ។

កតិហាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិយន្តិ, កតិហាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ ភាវនា ហោតិ? ទសហាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិយន្តិ, ទសហាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ ភាវនា ហោតិ។ អស្សទ្ធិយំ បជហន្តោ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ, សទ្ធិន្ទ្រិយំ ភាវេន្តោ អស្សទ្ធិយំ បជហតិ; កោសជ្ជំ បជហន្តោ វីរិយិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ, វីរិយិន្ទ្រិយំ ភាវេន្តោ កោសជ្ជំ បជហតិ; បមាទំ បជហន្តោ សតិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ, សតិន្ទ្រិយំ ភាវេន្តោ បមាទំ បជហតិ; ឧទ្ធច្ចំ បជហន្តោ សមាធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ, សមាធិន្ទ្រិយំ ភាវេន្តោ ឧទ្ធច្ចំ បជហតិ; អវិជ្ជំ បជហន្តោ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវេន្តោ អវិជ្ជំ បជហតិ។ ឥមេហិ ទសហាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិយន្តិ, ឥមេហិ ទសហាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ ភាវនា ហោតិ។

កតិហាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ហោន្តិ សុភាវិតានិ? ទសហាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ហោន្តិ សុភាវិតានិ។ អស្សទ្ធិយស្ស បហីនត្តា សុប្បហីនត្តា សទ្ធិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ហោតិ សុភាវិតំ; សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស ភាវិតត្តា សុភាវិតត្តា អស្សទ្ធិយំ បហីនំ ហោតិ សុប្បហីនំ។

កោសជ្ជស្ស បហីនត្តា សុប្បហីនត្តា វីរិយិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ហោតិ សុភាវិតំ; វីរិយិន្ទ្រិយស្ស ភាវិតត្តា សុភាវិតត្តា កោសជ្ជំ បហីនំ ហោតិ សុប្បហីនំ។ បមាទស្ស បហីនត្តា សុប្បហីនត្តា សតិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ហោតិ សុភាវិតំ; សតិន្ទ្រិយស្ស ភាវិតត្តា សុភាវិតត្តា បមាទោ បហីនោ ហោតិ សុប្បហីនោ។ ឧទ្ធច្ចស្ស បហីនត្តា សុប្បហីនត្តា សមាធិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ហោតិ សុភាវិតំ; សមាធិន្ទ្រិយស្ស ភាវិតត្តា សុភាវិតត្តា ឧទ្ធច្ចំ បហីនំ ហោតិ សុប្បហីនំ។ អវិជ្ជាយ បហីនត្តា បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ហោតិ សុភាវិតំ; បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស ភាវិតត្តា សុភាវិតត្តា អវិជ្ជា បហីនា ហោតិ សុប្បហីនា។ ឥមេហិ ឆហាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ហោន្តិ សុភាវិតានិ។

១៥៩. កតិហាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិយន្តិ, កតិហាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ចេវ ហោន្តិ សុភាវិតានិ ច បដិប្បស្សទ្ធានិ ច សុប្បដិប្បស្សទ្ធានិ ច? ចតូហាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិយន្តិ ចតូហាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ចេវ ហោន្តិ សុភាវិតានិ ច បដិប្បស្សទ្ធានិ ច សុប្បដិប្បស្សទ្ធានិ ច។ សោតាបត្តិមគ្គក្ខណេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិយន្តិ; សោតាបត្តិផលក្ខណេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ចេវ ហោន្តិ សុភាវិតានិ ច បដិប្បស្សទ្ធានិ ច សុប្បដិប្បស្សទ្ធានិ ច។ សកទាគាមិមគ្គក្ខណេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិយន្តិ; សកទាគាមិផលក្ខណេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ចេវ ហោន្តិ សុភាវិតានិ ច បដិប្បស្សទ្ធានិ ច សុប្បដិប្បស្សទ្ធានិ ច។ អនាគាមិមគ្គក្ខណេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិយន្តិ; អនាគាមិផលក្ខណេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ចេវ ហោន្តិ សុភាវិតានិ ច បដិប្បស្សទ្ធានិ ច សុប្បដិប្បស្សទ្ធានិ ច។ អរហត្តមគ្គក្ខណេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិយន្តិ; អរហត្តផលក្ខណេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ចេវ ហោន្តិ សុភាវិតានិ ច បដិប្បស្សទ្ធានិ ច សុប្បដិប្បស្សទ្ធានិ ច។ ឥតិ ចតស្សោ មគ្គវិសុទ្ធិយោ, ចតស្សោ ផលវិសុទ្ធិយោ, ចតស្សោ សមុច្ឆេទវិសុទ្ធិយោ, ចតស្សោ បដិប្បស្សទ្ធិវិសុទ្ធិយោ។ ឥមេហិ ចតូហាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិយន្តិ; ឥមេហិ ចតូហាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ចេវ ហោន្តិ សុភាវិតានិ ច បដិប្បស្សទ្ធានិ ច សុប្បដិប្បស្សទ្ធានិ ច។

កតិនំ បុគ្គលានំ ឥន្ទ្រិយភាវនា; កតិ បុគ្គលា ភាវិតិន្ទ្រិយា? អដ្ឋន្នំ បុគ្គលានំ ឥន្ទ្រិយភាវនា; តយោ បុគ្គលា ភាវិតិន្ទ្រិយា។ កតមេសំ អដ្ឋន្នំ បុគ្គលានំ ឥន្ទ្រិយភាវនា? សត្តន្នញ្ច សេក្ខានំ, បុថុជ្ជនកល្យាណកស្ស ច – ឥមេសំ អដ្ឋន្នំ បុគ្គលានំ ឥន្ទ្រិយភាវនា។ កតមេ តយោ បុគ្គលា ភាវិតិន្ទ្រិយា? សវនេន ពុទ្ធោ តថាគតស្ស សាវកោ ខីណាសវោ ភាវិតិន្ទ្រិយោ, សយំ ភូតដ្ឋេន បច្ចេកសម្ពុទ្ធោ ភាវិតិន្ទ្រិយោ, អប្បមេយ្យដ្ឋេន តថាគតោ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ភាវិតិន្ទ្រិយោ – ឥមេ តយោ បុគ្គលា ភាវិតិន្ទ្រិយា។ ឥតិ ឥមេសំ អដ្ឋន្នំ បុគ្គលានំ ឥន្ទ្រិយភាវនា; ឥមេ តយោ បុគ្គលា ភាវិតិន្ទ្រិយា។

សុត្តន្តនិទ្ទេសោ បឋមោ។

៧. ទុតិយសុត្តន្តនិទ្ទេសោ

១៦០. សាវត្ថិនិទានំ។ "បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ, សតិន្ទ្រិយំ, សមាធិន្ទ្រិយំ , បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច

យថាភូតំ នប្បជានន្តិ, ន មេ តេ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សមណេសុ [ចេវ (ក។) សំ។ និ។ ៥។៤៧៩] វា សមណសម្មតា, ព្រាហ្មណេសុ វា ព្រាហ្មណសម្មតា; ន ច បនេតេ អាយស្មន្តា [អាយស្មន្តោ សំ។ និ។ ៥។៤៧៩] សាមញ្ញត្ថំ វា ព្រហ្មញ្ញត្ថំ វា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តិ។ យេ ច ខោ កេចិ [យេ កេចិ ខោ (ស្យា។), យេ ហិ កេចិ ខោ (ក។) សំ។ និ។ ៥។៤៧៩ បស្សិតព្ពា] ភិក្ខវេ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានន្តិ, តេ ខោ មេ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សមណេសុ វា សមណសម្មតា, ព្រាហ្មណេសុ វា ព្រាហ្មណសម្មតា; តេ ច បនាយស្មន្តា សាមញ្ញត្ថញ្ច ព្រហ្មញ្ញត្ថញ្ច ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តី"តិ។

១៥៥។ កតិហាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយោ ហោតិ; កតិហាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយំ បជានាតិ? កតិហាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អត្ថង្គមោ ហោតិ; កតិហាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អត្ថង្គមំ បជានាតិ? កតិហាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អស្សាទោ ហោតិ, កតិហាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អស្សាទំ បជានាតិ? កតិហាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អាទីនវោ ហោតិ; កតិហាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អាទីនវំ បជានាតិ? កតិហាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ និស្សរណំ ហោតិ; កតិហាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ និស្សរណំ បជានាតិ?

ចត្តារីសាយ អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយោ ហោតិ; ចត្តារីសាយ អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយំ បជានាតិ។ ចត្តារីសាយ អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អត្ថង្គមោ ហោតិ; ចត្តារីសាយ អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អត្ថង្គមំ បជានាតិ។ បញ្ចវីសតិយា អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អស្សាទោ ហោតិ; បញ្ចវីសតិយា អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អស្សាទំ បជានាតិ។ បញ្ចវីសតិយា អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អាទីនវោ ហោតិ; បញ្ចវីសតិយា អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អាទីនវំ បជានាតិ។ អសីតិសតំ អាការេហិ [អសីតិសតាការេហិ (ស្យា។)] បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ និស្សរណំ ហោតិ; អសីតិសតំ អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ និស្សរណំ បជានាតិ។

កតមេហិ ចត្តារីសាយ អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយោ ហោតិ; កតមេហិ ចត្តារីសាយ អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយំ បជានាតិ? អធិមោក្ខត្ថាយ អាវជ្ជនាយ សមុទយោ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, អធិមោក្ខវសេន ឆន្ទស្ស សមុទយោ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, អធិមោក្ខវសេន មនសិការស្ស សមុទយោ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស វសេន ឯកត្តុបដ្ឋានំ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ; បគ្គហត្ថាយ អាវជ្ជនាយ សមុទយោ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, បគ្គហវសេន ឆន្ទស្ស សមុទយោ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, បគ្គហវសេន មនសិការស្ស សមុទយោ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, វីរិយិន្ទ្រិយស្ស វសេន ឯកត្តុបដ្ឋានំ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ; ឧបដ្ឋានត្ថាយ អាវជ្ជនាយ សមុទយោ សតិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, ឧបដ្ឋានវសេន ឆន្ទស្ស សមុទយោ សតិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, ឧបដ្ឋានវសេន មនសិការស្ស សមុទយោ សតិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, សតិន្ទ្រិយស្ស វសេន ឯកត្តុបដ្ឋានំ សតិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ; អវិក្ខេបត្ថាយ អាវជ្ជនាយ សមុទយោ សមាធិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, អវិក្ខេបវសេន ឆន្ទស្ស សមុទយោ សមាធិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, អវិក្ខេបវសេន មនសិការស្ស សមុទយោ សមាធិន្ទ្រិយស្ស

សមុទយោ ហោតិ, សមាធិន្ទ្រិយស្ស វសេន ឯកត្តុបដ្ឋានំ សមាធិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ; ទស្សនត្ថាយ អាវជ្ជនាយ សមុទយោ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, ទស្សនវសេន ឆន្ទស្ស សមុទយោ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, ទស្សនវសេន មនសិការស្ស សមុទយោ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស វសេន ឯកត្តុបដ្ឋានំ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ។ អធិមោក្ខត្ថាយ អាវជ្ជនាយ សមុទយោ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, បគ្គហត្ថាយ អាវជ្ជនាយ សមុទយោ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, ឧបដ្ឋានត្ថាយ អាវជ្ជនាយ សមុទយោ សតិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, អវិក្ខេបត្ថាយ អាវជ្ជនាយ សមុទយោ សមាធិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, ទស្សនត្ថាយ អាវជ្ជនាយ សមុទយោ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ។ អធិមោក្ខវសេន ឆន្ទស្ស សមុទយោ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, បគ្គហវសេន ឆន្ទស្ស សមុទយោ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, ឧបដ្ឋានវសេន ឆន្ទស្ស សមុទយោ សតិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, អវិក្ខេបវសេន ឆន្ទស្ស សមុទយោ សមាធិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, ទស្សនវសេន ឆន្ទស្ស សមុទយោ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ។ អធិមោក្ខវសេន មនសិការស្ស សមុទយោ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, បគ្គហវសេន មនសិការស្ស សមុទយោ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, ឧបដ្ឋានវសេន មនសិការស្ស សមុទយោ សតិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, អវិក្ខេបវសេន មនសិការស្ស សមុទយោ សមាធិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, ទស្សនវសេន មនសិការស្ស សមុទយោ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ។ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស វសេន ឯកត្តុបដ្ឋានំ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស វសេន ឯកត្តុបដ្ឋានំ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, សតិន្ទ្រិយស្ស វសេន ឯកត្តុបដ្ឋានំ សតិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ, សមាធិន្ទ្រិយស្ស វសេន ឯកត្តុបដ្ឋានំ សមាធិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ , បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស វសេន ឯកត្តុបដ្ឋានំ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស សមុទយោ ហោតិ។

ឥមេហិ ចត្តារីសាយ អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយោ ហោតិ, ឥមេហិ ចត្តារីសាយ អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយំ បជានាតិ។

កតមេហិ ចត្តារីសាយ អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អត្ថង្គមោ ហោតិ; កតមេហិ ចត្តារីសាយ អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អត្ថង្គមំ បជានាតិ? អធិមោក្ខត្ថាយ អាវជ្ជនាយ អត្ថង្គមោ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អត្ថង្គមោ ហោតិ, អធិមោក្ខវសេន ឆន្ទស្ស អត្ថង្គមោ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អត្ថង្គមោ ហោតិ, អធិមោក្ខវសេន មនសិការស្ស អត្ថង្គមោ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អត្ថង្គមោ ហោតិ, សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស វសេន ឯកត្តអនុបដ្ឋានំ [ឯកត្តំ អនុបដ្ឋានំ (ស្យា.)] សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស វសេន អត្ថង្គមោ ហោតិ; បគ្គហត្ថាយ អាវជ្ជនាយ អត្ថង្គមោ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស អត្ថង្គមោ ហោតិ, បគ្គហវសេន ឆន្ទស្ស អត្ថង្គមោ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស អត្ថង្គមោ ហោតិ, បគ្គហវសេន មនសិការស្ស អត្ថង្គមោ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស អត្ថង្គមោ ហោតិ, វីរិយិន្ទ្រិយស្ស វសេន ឯកត្តអនុបដ្ឋានំ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស អត្ថង្គមោ ហោតិ; ឧបដ្ឋានត្ថាយ អាវជ្ជនាយ អត្ថង្គមោ សតិន្ទ្រិយស្ស អត្ថង្គមោ ហោតិ, ឧបដ្ឋានវសេន ឆន្ទស្ស អត្ថង្គមោ សតិន្ទ្រិយស្ស អត្ថង្គមោ ហោតិ, ឧបដ្ឋានវសេន មនសិការស្ស អត្ថង្គមោ សតិន្ទ្រិយស្ស អត្ថង្គមោ ហោតិ, សតិន្ទ្រិយស្ស វសេន ឯកត្តអនុបដ្ឋានំ សតិន្ទ្រិយស្ស អត្ថង្គមោ ហោតិ; អវិក្ខេបត្ថាយ អាវជ្ជនាយ អត្ថង្គមោ សមាធិន្ទ្រិយស្ស អត្ថង្គមោ ហោតិ, អវិក្ខេបវសេន ឆន្ទស្ស អត្ថង្គមោ សមាធិន្ទ្រិយស្ស អត្ថង្គមោ ហោតិ, អវិក្ខេបវសេន មនសិការស្ស អត្ថង្គមោ សមាធិន្ទ្រិយស្ស អត្ថង្គមោ ហោតិ, សមាធិន្ទ្រិយស្ស វសេន ឯកត្តអនុបដ្ឋានំ សមាធិន្ទ្រិយស្ស អត្ថង្គមោ ហោតិ; ទស្សនត្ថាយ អាវជ្ជនាយ អត្ថង្គមោ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស អត្ថង្គមោ ហោតិ, ទស្សនវសេន ឆន្ទស្ស អត្ថង្គមោ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស

ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩔᨶᩅᩈᩮᨶ ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩋᨵᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᩣᩅᨩ᩠ᨩᨶᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᨣ᩠ᨣᩉᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᩣᩅᨩ᩠ᨩᨶᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᩣᩅᨩ᩠ᨩᨶᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩈᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᩣᩅᨩ᩠ᨩᨶᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᩣᩅᨩ᩠ᨩᨶᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨵᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩅᩈᩮᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᨣ᩠ᨣᩉᩅᩈᩮᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩈᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩅᩈᩮᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩔᨶᩅᩈᩮᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨵᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩅᩈᩮᨶ ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᨣ᩠ᨣᩉᩅᩈᩮᨶ ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩈᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩅᩈᩮᨶ ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩔᨶᩅᩈᩮᨶ ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩦᩈᩣᨿ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩦᩈᩣᨿ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨

᪓᪨ ᩋᩔᩣᨴᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪑᪘᪕᪨ ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᩦᩈᨲᩥᨿᩣ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᩦᩈᨲᩥᨿᩣ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩋᩔᩣᨴᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ? ᩋᩔᨴ᩠ᨵᩥᨿᩔ ᩋᨶᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩔᨴ᩠ᨵᩥᨿᨸᩁᩥᩊᩣᩉᩔ ᩋᨶᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨵᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨧᩁᩥᨿᩣᨿ ᩅᩮᩈᩣᩁᨩ᩠ᨩᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᩉᩣᩁᩣᨵᩥᨣᨾᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩈᩩᨡᩴ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ᩋᨿᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ᪨

ᨠᩮᩣᩈᨩ᩠ᨩᩔ ᩋᨶᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩮᩣᩈᨩ᩠ᨩᨸᩁᩥᩊᩣᩉᩔ ᩋᨶᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᨣ᩠ᨣᩉᨧᩁᩥᨿᩣᨿ ᩅᩮᩈᩣᩁᨩ᩠ᨩᩴ ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᩉᩣᩁᩣᨵᩥᨣᨾᩮᩣ ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩴ ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩈᩩᨡᩴ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ᩋᨿᩴ ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ᪨

បមាទស្ស អនុបដ្ឋានំ សតិន្ទ្រិយស្ស អស្សាទោ ហោតិ, បមាទបរិឡាហស្ស អនុបដ្ឋានំ សតិន្ទ្រិយស្ស អស្សាទោ ហោតិ, ឧបដ្ឋានចរិយាយ វេសារជ្ជំ សតិន្ទ្រិយស្ស អស្សាទោ ហោតិ, សន្តា ច វិហារាធិគមា សតិន្ទ្រិយស្ស អស្សាទោ ហោតិ, យំ សតិន្ទ្រិយំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ អយំ សតិន្ទ្រិយស្ស អស្សាទោ.

ឧទ្ធច្ចស្ស អនុបដ្ឋានំ សមាធិន្ទ្រិយស្ស អស្សាទោ ហោតិ, ឧទ្ធច្ចបរិឡាហស្ស អនុបដ្ឋានំ សមាធិន្ទ្រិយស្ស អស្សាទោ ហោតិ, អវិក្ខេបចរិយាយ វេសារជ្ជំ សមាធិន្ទ្រិយស្ស អស្សាទោ ហោតិ, សន្តា ច វិហារាធិគមា សមាធិន្ទ្រិយស្ស អស្សាទោ ហោតិ, យំ សមាធិន្ទ្រិយំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ អយំ សមាធិន្ទ្រិយស្ស អស្សាទោ.

អវិជ្ជាយ អនុបដ្ឋានំ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស អស្សាទោ ហោតិ, អវិជ្ជាបរិឡាហស្ស អនុបដ្ឋានំ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស អស្សាទោ ហោតិ, ទស្សនចរិយាយ វេសារជ្ជំ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស អស្សាទោ ហោតិ , សន្តា ច វិហារាធិគមា បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស អស្សាទោ ហោតិ, យំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ អយំ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស អស្សាទោ.

ឥមេហិ បញ្ចវីសតិយា អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អស្សាទោ ហោតិ; ឥមេហិ បញ្ចវីសតិយា អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អស្សាទំ បជានាតិ.

៧. អាទីនវនិទ្ទេសោ

១៨០. កតមេហិ បញ្ចវីសតិយា អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អាទីនវោ ហោតិ; កតមេហិ បញ្ចវីសតិយា អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អាទីនវំ បជានាតិ? អស្សទ្ធិយស្ស ឧបដ្ឋានំ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ, អស្សទ្ធិយបរិឡាហស្ស ឧបដ្ឋានំ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ, អនិច្ចដ្ឋេន សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ, ទុក្ខដ្ឋេន សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ, អនត្តដ្ឋេន សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ.

កោសជ្ជស្ស ឧបដ្ឋានំ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ, កោសជ្ជបរិឡាហស្ស ឧបដ្ឋានំ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ, អនិច្ចដ្ឋេន វីរិយិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ, ទុក្ខដ្ឋេន...បេ... អនត្តដ្ឋេន វីរិយិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ.

បមាទស្ស ឧបដ្ឋានំ សតិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ, បមាទបរិឡាហស្ស ឧបដ្ឋានំ សតិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ, អនិច្ចដ្ឋេន សតិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ, ទុក្ខដ្ឋេន...បេ... អនត្តដ្ឋេន សតិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ.

ឧទ្ធច្ចស្ស ឧបដ្ឋានំ សមាធិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ, ឧទ្ធច្ចបរិឡាហស្ស ឧបដ្ឋានំ សមាធិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ, អនិច្ចដ្ឋេន

សមាធិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ, ទុក្ខដ្ឋេន...បេ... អនត្តដ្ឋេន សមាធិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ។

អវិជ្ជាយ ឧបដ្ឋានំ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ, អវិជ្ជាបរិឡាហស្ស ឧបដ្ឋានំ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ, អនិច្ចដ្ឋេន បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ, ទុក្ខដ្ឋេន បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ, អនត្តដ្ឋេន បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស អាទីនវោ ហោតិ។

ឥមេហិ បញ្ចវីសតិយា អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អាទីនវោ ហោតិ; ឥមេហិ បញ្ចវីសតិយា អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អាទីនវំ ជានាតិ។

៣។ និស្សរណនិទ្ទេសោ

១៤១។ កតមេហិ អសីតិសតំ អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ និស្សរណំ ហោតិ; កតមេហិ អសីតិសតំ អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ និស្សរណំ ជានាតិ? អធិមោក្ខដ្ឋេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ អស្សទ្ធិយា និស្សដំ ហោតិ, អស្សទ្ធិយបរិឡាហា និស្សដំ ហោតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច និស្សដំ ហោតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ និស្សដំ ហោតិ, តតោ បណីតតរសទ្ធិន្ទ្រិយស្ស បដិលាភា បុរិមតរសទ្ធិន្ទ្រិយា និស្សដំ ហោតិ; បគ្គហដ្ឋេន វីរិយិន្ទ្រិយំ កោសជ្ជា និស្សដំ ហោតិ, កោសជ្ជបរិឡាហា និស្សដំ ហោតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច និស្សដំ ហោតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ និស្សដំ ហោតិ, តតោ បណីតតរវីរិយិន្ទ្រិយស្ស បដិលាភា បុរិមតរវីរិយិន្ទ្រិយា និស្សដំ ហោតិ; ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិន្ទ្រិយំ បមាទា និស្សដំ ហោតិ, បមាទបរិឡាហា និស្សដំ ហោតិ , តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច និស្សដំ ហោតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ និស្សដំ ហោតិ, តតោ បណីតតរសតិន្ទ្រិយស្ស បដិលាភា បុរិមតរសតិន្ទ្រិយា និស្សដំ ហោតិ; អវិក្ខេបដ្ឋេន សមាធិន្ទ្រិយំ ឧទ្ធច្ចា និស្សដំ ហោតិ, ឧទ្ធច្ចបរិឡាហា និស្សដំ ហោតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច និស្សដំ ហោតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ និស្សដំ ហោតិ, តតោ បណីតតរសមាធិន្ទ្រិយស្ស បដិលាភា បុរិមតរសមាធិន្ទ្រិយា និស្សដំ ហោតិ; ទស្សនដ្ឋេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ អវិជ្ជាយ និស្សដំ ហោតិ, អវិជ្ជាបរិឡាហា និស្សដំ ហោតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច និស្សដំ ហោតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ និស្សដំ ហោតិ, តតោ បណីតតរបញ្ញិន្ទ្រិយស្ស បដិលាភា បុរិមតរបញ្ញិន្ទ្រិយា និស្សដំ ហោតិ។

១៤២។ បុព្ពភាគេ បញ្ចហិ ឥន្ទ្រិយេហិ បឋមជ្ឈានវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, បឋមេ ឈានេ បញ្ចហិ ឥន្ទ្រិយេហិ ទុតិយជ្ឈានវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, ទុតិយេ ឈានេ បញ្ចហិ ឥន្ទ្រិយេហិ តតិយជ្ឈានវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, តតិយេ ឈានេ បញ្ចហិ ឥន្ទ្រិយេហិ ចតុត្ថជ្ឈានវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, ចតុត្ថេ ឈានេ បញ្ចហិ ឥន្ទ្រិយេហិ អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ , អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិយា បញ្ចហិ ឥន្ទ្រិយេហិ វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិយា បញ្ចហិ ឥន្ទ្រិយេហិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយា បញ្ចហិ ឥន្ទ្រិយេហិ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា បញ្ចហិ ឥន្ទ្រិយេហិ

អនិច្ចានុបស្សនាវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ។

អនិច្ចានុបស្សនា បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ ទុក្ខានុបស្សនាវសេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, ទុក្ខានុបស្សនា បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ អនត្តានុបស្សនាវសេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, អនត្តានុបស្សនា បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ និព្វិទានុបស្សនាវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, និព្វិទានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ វិរាគានុបស្សនាវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, វិរាគានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ និរោធានុបស្សនាវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, និរោធានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ ខយានុបស្សនាវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, ខយានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ វយានុបស្សនាវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, វយានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ វិបរិណាមានុបស្សនាវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, វិបរិណាមានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ អនិមិត្តានុបស្សនាវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, អនិមិត្តានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ អប្បណិហិតានុបស្សនាវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, អប្បណិហិតានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ សុញ្ញតានុបស្សនាវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ សុញ្ញតានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ។ អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ យថាភូតញាណទស្សនវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, យថាភូតញាណទស្សនេ បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ អាទីនវានុបស្សនាវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, អាទីនវានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ បដិសង្ខានុបស្សនាវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, បដិសង្ខានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ វិវដ្ដនានុបស្សនាវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ។ វិវដ្ដនានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ សោតាបត្តិមគ្គវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ។

សោតាបត្តិមគ្គេ បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ សោតាបត្តិផលសមាបត្តិវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, សោតាបត្តិផលសមាបត្តិយា បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ សកទាគាមិមគ្គវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, សកទាគាមិមគ្គេ បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ សកទាគាមិផលសមាបត្តិវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, សកទាគាមិផលសមាបត្តិយា បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ អនាគាមិមគ្គវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, អនាគាមិមគ្គេ បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ អនាគាមិផលសមាបត្តិវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, អនាគាមិផលសមាបត្តិយា បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ អរហត្តមគ្គវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ, អរហត្តមគ្គេ បញ្ចិន្ទ្រិយេហិ អរហត្តផលសមាបត្តិវសេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ហោន្តិ។

នេក្ខម្មេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ កាមច្ឆន្ទតោ និស្សដានិ ហោន្តិ, អព្យាបាទេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ព្យាបាទតោ និស្សដានិ ហោន្តិ, អាលោកសញ្ញាយ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ថិនមិទ្ធតោ និស្សដានិ ហោន្តិ, អវិក្ខេបេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ឧទ្ធច្ចតោ និស្សដានិ ហោន្តិ, ធម្មវវត្ថានេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ វិចិកិច្ឆាយ និស្សដានិ ហោន្តិ, ញាណេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អវិជ្ជាយ និស្សដានិ ហោន្តិ, បាមោជ្ជេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អរតិយា និស្សដានិ ហោន្តិ។

១៥៧។ បឋមេ ឈានេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ នីវរណេហិ និស្សដានិ ហោន្តិ, ទុតិយេ ឈានេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ វិតក្កវិចារេហិ និស្សដានិ ហោន្តិ,

តតិយេ ឈានេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ បីតិយា និស្សដានិ ហោន្តិ, ចតុត្ថេ ឈានេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ សុខទុក្ខេហិ និស្សដានិ ហោន្តិ, អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិយា បញ្ចិន្ទ្រិយានិ រូបសញ្ញាយ បដិឃសញ្ញាយ នានត្តសញ្ញាយ និស្សដានិ ហោន្តិ, វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិយា បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អាកាសានញ្ចាយតនសញ្ញាយ និស្សដានិ ហោន្តិ, អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយា បញ្ចិន្ទ្រិយានិ វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញាយ និស្សដានិ ហោន្តិ, នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសញ្ញាយ និស្សដានិ ហោន្តិ។

អនិច្ចានុបស្សនា បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និច្ចសញ្ញាយ និស្សដានិ ហោន្តិ, ទុក្ខានុបស្សនា បញ្ចិន្ទ្រិយានិ សុខសញ្ញាយ និស្សដានិ ហោន្តិ, អនត្តានុបស្សនា បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អត្តសញ្ញាយ និស្សដានិ ហោន្តិ, និព្ពិទានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ នន្ទិយា និស្សដានិ ហោន្តិ, វិរាគានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ រាគតោ និស្សដានិ ហោន្តិ, និរោធានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ សមុទយតោ និស្សដានិ ហោន្តិ, បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អាទានតោ និស្សដានិ ហោន្តិ, ខយានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ឃនសញ្ញាយ និស្សដានិ ហោន្តិ , វយានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អាយូហនតោ និស្សដានិ ហោន្តិ, វិបរិណាមានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ធុវសញ្ញាយ និស្សដានិ ហោន្តិ, អនិមិត្តានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និមិត្តតោ និស្សដានិ ហោន្តិ, អប្បណិហិតានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ បណិធិយា និស្សដានិ ហោន្តិ, សុញ្ញតានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អភិនិវេសតោ និស្សដានិ ហោន្តិ។ អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ សារាទានាភិនិវេសតោ និស្សដានិ ហោន្តិ, យថាភូតញាណទស្សនេន បញ្ចិន្ទ្រិយានិ សម្មោហាភិនិវេសតោ និស្សដានិ ហោន្តិ, អាទីនវានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អាលយាភិនិវេសតោ និស្សដានិ ហោន្តិ, បដិសង្ខានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អប្បដិសង្ខាយ និស្សដានិ ហោន្តិ, វិវដ្ដនានុបស្សនាយ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ សញ្ញោគាភិនិវេសតោ និស្សដានិ ហោន្តិ។

សោតាបត្តិមគ្គេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ទិដ្ឋេកដ្ឋេហិ កិលេសេហិ និស្សដានិ ហោន្តិ, សកទាគាមិមគ្គេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ឱឡារិកេហិ កិលេសេហិ និស្សដានិ ហោន្តិ, អនាគាមិមគ្គេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អនុសហគតេហិ កិលេសេហិ និស្សដានិ ហោន្តិ, អរហត្តមគ្គេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ សព្ពកិលេសេហិ និស្សដានិ ហោន្តិ, សព្ពេសញ្ញេវ ខីណាសវានំ តត្ថ តត្ថ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ និស្សដានិ ចេវ ហោន្តិ សុនិស្សដានិ ច បដិប្បស្សទ្ធានិ ច សុប្បដិប្បស្សទ្ធានិ ច។

ឥមេហិ អសីតិសតំ អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ និស្សរណា ហោតិ; ឥមេហិ អសីតិសតំ អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ និស្សរណា បជានាតិ។

សុត្តន្តនិទ្ទេសោ ទុតិយោ។

បឋមភាណវារោ។

២. ទុតិយសុត្តន្តនិទ្ទេសោ

១៨៤. សាវត្ថិនិទានំ [សំ. និ. ៥.៤៧៨-៤៧៩ បស្សិតព្ពំ]. “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ. កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ, សតិន្ទ្រិយំ, សមាធិន្ទ្រិយំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ. កត្ថ ច, ភិក្ខវេ, សទ្ធិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ? ចតូសុ សោតាបត្តិយង្គេសុ – ឯត្ថ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ. កត្ថ ច, ភិក្ខវេ, វីរិយិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ? ចតូសុ សម្មប្បធានេសុ – ឯត្ថ វីរិយិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ. កត្ថ ច , ភិក្ខវេ, សតិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ? ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ – ឯត្ថ សតិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ. កត្ថ ច, ភិក្ខវេ, សមាធិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ? ចតូសុ ឈានេសុ – ឯត្ថ សមាធិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ. កត្ថ ច, ភិក្ខវេ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ? ចតូសុ អរិយសច្ចេសុ – ឯត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ”.

ចតូសុ សោតាបត្តិយង្គេសុ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស វសេន កតិហាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ទដ្ឋព្វានិ? ចតូសុ សម្មប្បធានេសុ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស វសេន កតិហាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ទដ្ឋព្វានិ? ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ សតិន្ទ្រិយស្ស វសេន កតិហាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ទដ្ឋព្វានិ? ចតូសុ ឈានេសុ សមាធិន្ទ្រិយស្ស វសេន កតិហាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ទដ្ឋព្វានិ? ចតូសុ អរិយសច្ចេសុ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស វសេន កតិហាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ទដ្ឋព្វានិ?

ចតូសុ សោតាបត្តិយង្គេសុ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស វសេន វីសតិយា អាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ទដ្ឋព្វានិ. ចតូសុ សម្មប្បធានេសុ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស វសេន វីសតិយា អាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ទដ្ឋព្វានិ. ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ សតិន្ទ្រិយស្ស វសេន វីសតិយា អាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ទដ្ឋព្វានិ. ចតូសុ ឈានេសុ សមាធិន្ទ្រិយស្ស វសេន វីសតិយា អាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ទដ្ឋព្វានិ. ចតូសុ អរិយសច្ចេសុ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស វសេន វីសតិយា អាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ទដ្ឋព្វានិ.

៣. បភេទគណននិទ្ទេសោ

១៨៥. ចតូសុ សោតាបត្តិយង្គេសុ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស វសេន កតមេហិ វីសតិយា អាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ទដ្ឋព្វានិ? សប្បុរិសសំសេវេ សោតាបត្តិយង្គេ អធិមោក្ខាធិបតេយ្យដ្ឋេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ, សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស វសេន បគ្គហដ្ឋេន វីរិយិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ, ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ, អវិក្ខេបដ្ឋេន សមាធិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ , ទស្សនដ្ឋេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ; សទ្ធម្មស្សវនេ សោតាបត្តិយង្គេ... យោនិសោមនសិការេ សោតាបត្តិយង្គេ... ធម្មានុធម្មបដិបត្តិយា សោតាបត្តិយង្គេ អធិមោក្ខាធិបតេយ្យដ្ឋេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ, សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស វសេន បគ្គហដ្ឋេន វីរិយិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ, ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ, អវិក្ខេបដ្ឋេន សមាធិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ, ទស្សនដ្ឋេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ. ចតូសុ សោតាបត្តិយង្គេសុ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស វសេន ឥមេហិ វីសតិយា អាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ទដ្ឋព្វានិ.

ចតូសុ សម្មប្បធានេសុ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស វសេន កតមេហិ វីសតិយា អាការេហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ទដ្ឋព្វានិ? អនុប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បាទាយ សម្មប្បធានេ បគ្គហាធិបតេយ្យដ្ឋេន វីរិយិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ, វីរិយិន្ទ្រិយស្ស វសេន ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ,

อวิกฺเขปฏฺเฐน สมาธินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, ทสฺสนฏฺเฐน ปญฺญินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, อธิโมกฺขฏฺเฐน สทฺธินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํฯ อุปฺปนฺนานํ ปาปกานํ อกุสลานํ ธมฺมานํ ปหานาย สมฺมปฺปธาเน...เป... อนุปฺปนฺนานํ กุสลานํ ธมฺมานํ อุปฺปาทาย สมฺมปฺปธาเน...เป... อุปฺปนฺนานํ กุสลานํ ธมฺมานํ ฐิติยา อสมฺโมสาย ภิยฺโยภาวาย เวปุลฺลาย ภาวนาย ปาริปูริยา สมฺมปฺปธาเน ปคฺคหาธิปเตยฺยฏฺเฐน วีริยินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, วีริยินฺทฺริยสฺส วเสน อุปฏฺฐานฏฺเฐน สตินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, อวิกฺเขปฏฺเฐน สมาธินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, ทสฺสนฏฺเฐน ปญฺญินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, อธิโมกฺขฏฺเฐน สทฺธินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํฯ จตูสุ สมฺมปฺปธาเนสุ วีริยินฺทฺริยสฺส วเสน อิเมหิ วีสติยา อากาเรหิ ปญฺจินฺทฺริยานิ ทฏฺฐพฺพานิฯ

จตูสุ สติปฏฺฐาเนสุ สตินฺทฺริยสฺส วเสน กตเมหิ วีสติยา อากาเรหิ ปญฺจินฺทฺริยานิ ทฏฺฐพฺพานิ? กาเย กายานุปสฺสนาสติปฏฺฐาเน อุปฏฺฐานาธิปเตยฺยฏฺเฐน สตินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, สตินฺทฺริยสฺส วเสน อวิกฺเขปฏฺเฐน สมาธินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, ทสฺสนฏฺเฐน ปญฺญินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, อธิโมกฺขฏฺเฐน สทฺธินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, ปคฺคหฏฺเฐน วีริยินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํฯ เวทนาสุ เวทนานุปสฺสนาสติปฏฺฐาเน...เป... จิตฺเต จิตฺตานุปสฺสนาสติปฏฺฐาเน... ธมฺเมสุ ธมฺมานุปสฺสนาสติปฏฺฐาเน อุปฏฺฐานาธิปเตยฺยฏฺเฐน สตินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, สตินฺทฺริยสฺส วเสน อวิกฺเขปฏฺเฐน สมาธินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, ทสฺสนฏฺเฐน ปญฺญินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, อธิโมกฺขฏฺเฐน สทฺธินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, ปคฺคหฏฺเฐน วีริยินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํฯ จตูสุ สติปฏฺฐาเนสุ สตินฺทฺริยสฺส วเสน อิเมหิ วีสติยา อากาเรหิ ปญฺจินฺทฺริยานิ ทฏฺฐพฺพานิฯ

จตูสุ ฌาเนสุ สมาธินฺทฺริยสฺส วเสน กตเมหิ วีสติยา อากาเรหิ ปญฺจินฺทฺริยานิ ทฏฺฐพฺพานิ? ปฐเม ฌาเน อวิกฺเขปาธิปเตยฺยฏฺเฐน สมาธินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, สมาธินฺทฺริยสฺส วเสน ทสฺสนฏฺเฐน ปญฺญินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, อธิโมกฺขฏฺเฐน สทฺธินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, ปคฺคหฏฺเฐน วีริยินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, อุปฏฺฐานฏฺเฐน สตินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํฯ ทุติเย ฌาเน...เป... ตติเย ฌาเน... จตุตฺเถ ฌาเน อวิกฺเขปาธิปเตยฺยฏฺเฐน สมาธินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, สมาธินฺทฺริยสฺส วเสน ทสฺสนฏฺเฐน ปญฺญินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, อธิโมกฺขฏฺเฐน สทฺธินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, ปคฺคหฏฺเฐน วีริยินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, อุปฏฺฐานฏฺเฐน สตินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํฯ จตูสุ ฌาเนสุ สมาธินฺทฺริยสฺส วเสน อิเมหิ วีสติยา อากาเรหิ ปญฺจินฺทฺริยานิ ทฏฺฐพฺพานิฯ

จตูสุ อริยสจฺเจสุ ปญฺญินฺทฺริยสฺส วเสน กตเมหิ วีสติยา อากาเรหิ ปญฺจินฺทฺริยานิ ทฏฺฐพฺพานิ? ทุกฺเข อริยสจฺเจ ทสฺสนาธิปเตยฺยฏฺเฐน ปญฺญินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, ปญฺญินฺทฺริยสฺส วเสน อธิโมกฺขฏฺเฐน สทฺธินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, ปคฺคหฏฺเฐน วีริยินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, อุปฏฺฐานฏฺเฐน สตินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, อวิกฺเขปฏฺเฐน สมาธินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํฯ ทุกฺขสมุทเย อริยสจฺเจ...เป... ทุกฺขนิโรเธ อริยสจฺเจ... ทุกฺขนิโรธคามินิยา ปฏิปทาย อริยสจฺเจ ทสฺสนาธิปเตยฺยฏฺเฐน ปญฺญินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, ปญฺญินฺทฺริยสฺส วเสน อธิโมกฺขฏฺเฐน สทฺธินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, ปคฺคหฏฺเฐน วีริยินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, อุปฏฺฐานฏฺเฐน สตินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํ, อวิกฺเขปฏฺเฐน สมาธินฺทฺริยํ ทฏฺฐพฺพํฯ จตูสุ อริยสจฺเจสุ ปญฺญินฺทฺริยสฺส วเสน อิเมหิ วีสติยา อากาเรหิ ปญฺจินฺทฺริยานิ ทฏฺฐพฺพานิฯ

๓ฯ จริยวาโร

១៥៩· ចត្ថុ សោតាបត្តិមគ្គេស្ស សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស ចរេត គតិហាការេហិ បច្ចាត្តិ ត្ថត្ត្រិយាត៌ ចរិយា ជដ្ឋា?

ចត្ថុ សមូប្បជាតេស្ស…េប… ចត្ថុ សតិបដ្ឋាតេស្ស… ចត្ថុ ឈាតេស្ស… ចត្ថុ អរិយសច្ចេស្ស បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស ចរេត គតិហាការេហិ បច្ចាត្តិ ត្ថត្ត្រិយាត៌ ចរិយា ជដ្ឋា? ចត្ថុ សោតាបត្តិមគ្គេស្ស សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស ចរេត ឌីសតិយា អាការេហិ បច្ចាត្តិ ត្ថត្ត្រិយាត៌ ចរិយា ជដ្ឋា· ចត្ថុ សមូប្បជាតេស្ស…េប… ចត្ថុ សតិបដ្ឋាតេស្ស… ចត្ថុ ឈាតេស្ស… ចត្ថុ អរិយសច្ចេស្ស បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស ចរេត ឌីសតិយា អាការេហិ បច្ចាត្តិ ត្ថត្ត្រិយាត៌ ចរិយា ជដ្ឋា·

ចត្ថុ សោតាបត្តិមគ្គេស្ស សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស ចរេត គតេយហិ ឌីសតិយា អាការេហិ បច្ចាត្តិ ត្ថត្ត្រិយាត៌ ចរិយា ជដ្ឋា? សប្បុរិសសំសេវេច សោតាបត្តិមគ្គេ អធិមោក្ខាធិបតេយ្យេដ្ឋេត សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា, សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស ចរេត បគ្គហេដ្ឋេត ឌីរិយិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា, ឧបដ្ឋាតេដ្ឋេត សតិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា, អចិក្ខេបេដ្ឋេត សមាធិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា, ជស្សតេដ្ឋេត បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា· សទ្ធម្មសចេត សោតាបត្តិមគ្គេ…េប… យោតិសោ មតសិការេ សោតាបត្តិមគ្គេ… ធម្មាតុធម្មបដិបត្តិយា សោតាបត្តិមគ្គេ អធិមោក្ខាធិបតេយ្យេដ្ឋេត សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា, សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស ចរេត បគ្គហេដ្ឋេត ឌីរិយិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា, ឧបដ្ឋាតេដ្ឋេត សតិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា, អចិក្ខេបេដ្ឋេត សមាធិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា, ជស្សតេដ្ឋេត បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា· ចត្ថុ សោតាបត្តិមគ្គេស្ស សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស ចរេត ត្ថេយហិ ឌីសតិយា អាការេហិ បច្ចាត្តិ ត្ថត្ត្រិយាត៌ ចរិយា ជដ្ឋា·

ចត្ថុ សមូប្បជាតេស្ស ឌីរិយិន្ទ្រិយស្ស ចរេត គតេយហិ ឌីសតិយា អាការេហិ បច្ចាត្តិ ត្ថត្ត្រិយាត៌ ចរិយា ជដ្ឋា? អតុប្បន្នាត៌ បាបកាត៌ អកុសលាត៌ ធម្មាត៌ អតុប្បាទាយ សមូប្បជាតេ បគ្គហាធិបតេយ្យេដ្ឋេត ឌីរិយិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា, ឌីរិយិន្ទ្រិយស្ស ចរេត ឧបដ្ឋាតេដ្ឋេត សតិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា, អចិក្ខេបេដ្ឋេត សមាធិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា, ជស្សតេដ្ឋេត បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា, អធិមោក្ខេដ្ឋេត សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា· ឧប្បន្នាត៌ បាបកាត៌ អកុសលាត៌ ធម្មាត៌ បហាតាយ សមូប្បជាតេ…េប… អតុប្បន្នាត៌ កុសលាត៌ ធម្មាត៌ ឧប្បាទាយ សមូប្បជាតេ…េប… ឧប្បន្នាត៌ កុសលាត៌ ធម្មាត៌ ឋិតិយា អសម្មោសាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវតាយ បារិបូរិយា សមូប្បជាតេ បគ្គហាធិបតេយ្យេដ្ឋេត ឌីរិយិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា…េប… ចត្ថុ សមូប្បជាតេស្ស ឌីរិយិន្ទ្រិយស្ស ចរេត ត្ថេយហិ ឌីសតិយា អាការេហិ បច្ចាត្តិ ត្ថត្ត្រិយាត៌ ចរិយា ជដ្ឋា·

ចត្ថុ សតិបដ្ឋាតេស្ស សតិន្ទ្រិយស្ស ចរេត គតេយហិ ឌីសតិយា អាការេហិ បច្ចាត្តិ ត្ថត្ត្រិយាត៌ ចរិយា ជដ្ឋា? កាយេ កាយាតុបស្សតាសតិបដ្ឋាតេ ឧបដ្ឋាតាធិបតេយ្យេដ្ឋេត សតិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា, សតិន្ទ្រិយស្ស ចរេត អចិក្ខេបេដ្ឋេត សមាធិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា, ជស្សតេដ្ឋេត បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា, អធិមោក្ខេដ្ឋេត សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា, បគ្គហេដ្ឋេត ឌីរិយិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា· វេទតាស្ស វេទតាតុបស្សតាសតិបដ្ឋាតេ…េប… ចិត្តេ ចិត្តាតុបស្សតាសតិបដ្ឋាតេ…េប… ធម្មេស្ស ធម្មាតុបស្សតាសតិបដ្ឋាតេ ឧបដ្ឋាតាធិបតេយ្យេដ្ឋេត សតិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ជដ្ឋា…េប… ចត្ថុ សតិបដ្ឋាតេស្ស សតិន្ទ្រិយស្ស ចរេត ត្ថេយហិ ឌីសតិយា អាការេហិ បច្ចាត្តិ ត្ថត្ត្រិយាត៌ ចរិយា ជដ្ឋា·

ចតូសុ ឈានេសុ សមាធិន្ទ្រិយស្ស វសេន កតមេហិ វីសតិយា អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ ចរិយា ទដ្ឋព្វា? បឋមេ ឈានេ អវិក្ខេបាធិបតេយ្យដ្ឋេន សមាធិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ទដ្ឋព្វា, សមាធិន្ទ្រិយស្ស វសេន ទស្សនដ្ឋេន បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ទដ្ឋព្វា, អធិមោក្ខដ្ឋេន សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ទដ្ឋព្វា, បគ្គហដ្ឋេន វីរិយិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ទដ្ឋព្វា, ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ទដ្ឋព្វា។ ទុតិយេ ឈានេ...បេ... តតិយេ ឈានេ...បេ... ចតុត្ថេ ឈានេ អវិក្ខេបាធិបតេយ្យដ្ឋេន សមាធិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ទដ្ឋព្វា...បេ... ចតូសុ ឈានេសុ សមាធិន្ទ្រិយស្ស វសេន ឥមេហិ វីសតិយា អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ ចរិយា ទដ្ឋព្វា។

ចតូសុ អរិយសច្ចេសុ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស វសេន កតមេហិ វីសតិយា អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ ចរិយា ទដ្ឋព្វា? ទុក្ខេ អរិយសច្ចេ ទស្សនាធិបតេយ្យដ្ឋេន បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ទដ្ឋព្វា, បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស វសេន អធិមោក្ខដ្ឋេន សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ទដ្ឋព្វា, បគ្គហដ្ឋេន វីរិយិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ទដ្ឋព្វា, ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ទដ្ឋព្វា, អវិក្ខេបដ្ឋេន សមាធិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ទដ្ឋព្វា។ ទុក្ខសមុទយេ អរិយសច្ចេ...បេ... ទុក្ខនិរោធេ អរិយសច្ចេ... ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អរិយសច្ចេ ទស្សនាធិបតេយ្យដ្ឋេន បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ទដ្ឋព្វា, បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស វសេន អធិមោក្ខដ្ឋេន សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ទដ្ឋព្វា, បគ្គហដ្ឋេន វីរិយិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ទដ្ឋព្វា, ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ទដ្ឋព្វា, អវិក្ខេបដ្ឋេន សមាធិន្ទ្រិយស្ស ចរិយា ទដ្ឋព្វា។ ចតូសុ អរិយសច្ចេសុ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស វសេន ឥមេហិ វីសតិយា អាការេហិ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ ចរិយា ទដ្ឋព្វា។

### ៣។ ចារវិហារនិទ្ទេសោ

១៨៤។ ចារោ ច វិហារោ ច អនុពុទ្ធោ ហោតិ បដិវិទ្ធោ, យថាចរន្តំ យថាវិហរន្តំ វិញ្ញូ សព្រហ្មចារី គម្ភីរេសុ ឋានេសុ ឱកប្បេយ្យុំ – “អទ្ធា, អយមាយស្មា បត្តោ វា បាបុណិស្សតិ វា”។

ចរិយាតិ អដ្ឋ ចរិយាយោ – ឥរិយាបថចរិយា, អាយតនចរិយា, សតិចរិយា, សមាធិចរិយា, ញាណចរិយា, មគ្គចរិយា, បត្តិចរិយា, លោកត្ថចរិយាតិ។ ឥរិយាបថចរិយាតិ ចតូសុ ឥរិយាបថេសុ។ អាយតនចរិយាតិ ឆសុ អជ្ឈត្តិកពាហិរេសុ អាយតនេសុ។ សតិចរិយាតិ ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ។ សមាធិចរិយាតិ ចតូសុ ឈានេសុ។ ញាណចរិយាតិ ចតូសុ អរិយសច្ចេសុ។ មគ្គចរិយាតិ ចតូសុ អរិយមគ្គេសុ។ បត្តិចរិយាតិ ចតូសុ សាមញ្ញផលេសុ។ លោកត្ថចរិយាតិ តថាគតេសុ អរហន្តេសុ សម្មាសម្ពុទ្ធេសុ, បទេសេ បច្ចេកពុទ្ធេសុ, បទេសេ សាវកេសុ។ ឥរិយាបថចរិយា ច បណិធិសម្បន្នានំ, អាយតនចរិយា ច ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារានំ, សតិចរិយា ច អប្បមាទវិហារីនំ, សមាធិចរិយា ច អធិចិត្តមនុយុត្តានំ, ញាណចរិយា ច ពុទ្ធិសម្បន្នានំ, មគ្គចរិយា ច សម្មាបដិបន្នានំ, បត្តិចរិយា ច អធិគតផលានំ, លោកត្ថចរិយា ច តថាគតានំ អរហន្តានំ សម្មាសម្ពុទ្ធានំ, បទេសេ បច្ចេកពុទ្ធានំ, បទេសេ សាវកានំ។ ឥមា អដ្ឋ ចរិយាយោ។

អបរាបិ អដ្ឋ ចរិយាយោ។ អធិមុច្ចន្តោ សទ្ធាយ ចរតិ, បគ្គណ្ហន្តោ វីរិយេន ចរតិ, ឧបដ្ឋាបេន្តោ សតិយា ចរតិ, អវិក្ខេបំ ករោន្តោ

ឞយាធិតា ធរតិ, បឌាតន្តោ បញ្ញាយ ធរតិ, ចិឌាតន្តោ ចិញ្ញាណធរិយាយ ធរតិ, ឲុធំ បដិបន្នស្ស ក្សលា ធម្មា អាយារបន្តីតិ អាយតនធរិយាយ ធរតិ, ឲុធំ បដិបន្នោ ចិសេឞមធិកច្ឆតីតិ ចិសេឞធរិយាយ ធរតិ – ឥមា អដ្ឋ ធរិយាយោ។

អបរាបិ អដ្ឋ ធរិយាយោ។ ឥន្ទ្រិយធរិយា ធ ឞម្មាទិដ្ឋិយា, អភិនិរោបនធរិយា ធ ឞម្មាឞង្កប្បស្ស, បរិក្កហធរិយា ធ ឞម្មាចាចាយ, ឞមុដ្ឋានធរិយា ធ ឞម្មាកម្មន្តស្ស, ចោទានធរិយា ធ ឞម្មាអាឌីចស្ស, បក្កហធរិយា ធ ឞម្មាចាយាមស្ស, ឧបដ្ឋានធរិយា ធ ឞម្មាឞតិយា, អចិក្ខេបធរិយា ធ ឞម្មាឞមាធិស្ស – ឥមា អដ្ឋ ធរិយាយោ។

ចិហារោតិ អធិមុច្ចន្តោ ឞទ្ធាយ ចិហរតិ, បក្កណ្ហន្តោ ចីរិយេន ចិហរតិ, ឧបដ្ឋាបេន្តោ ឞតិយា ចិហរតិ, អចិក្ខេបំ ករោន្តោ ឞមាធិនា ចិហរតិ, បឌានន្តោ បញ្ញាយ ចិហរតិ។

អនុព្ពុទ្ធោតិ ឞទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អធិមោក្ខដ្ឋោ អនុព្ពុទ្ធោ ហោតិ, ចីរិយិន្ទ្រិយស្ស បក្កហដ្ឋោ អនុព្ពុទ្ធោ ហោតិ, ឞតិន្ទ្រិយស្ស ឧបដ្ឋានដ្ឋោ អនុព្ពុទ្ធោ ហោតិ, ឞមាធិន្ទ្រិយស្ស អចិក្ខេបដ្ឋោ អនុព្ពុទ្ធោ ហោតិ, បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស ឥស្សនដ្ឋោ អនុព្ពុទ្ធោ ហោតិ។

បដិចិទ្ធោតិ ឞទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អធិមោក្ខដ្ឋោ បដិចិទ្ធោ ហោតិ, ចីរិយិន្ទ្រិយស្ស បក្កហដ្ឋោ បដិចិទ្ធោ ហោតិ, ឞតិន្ទ្រិយស្ស ឧបដ្ឋានដ្ឋោ បដិចិទ្ធោ ហោតិ, ឞមាធិន្ទ្រិយស្ស អចិក្ខេបដ្ឋោ បដិចិទ្ធោ ហោតិ, បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស ឥស្សនដ្ឋោ បដិចិទ្ធោ ហោតិ។ យថាធរន្តន្តិ ឲុធំ ឞទ្ធាយ ធរន្តំ, ឲុធំ ចីរិយេន ធរន្តំ, ឲុធំ ឞតិយា ធរន្តំ, ឲុធំ ឞមាធិនា ធរន្តំ, ឲុធំ បញ្ញាយ ធរន្តំ។ យថាចិហរន្តន្តិ ឲុធំ ឞទ្ធាយ ចិហរន្តំ, ឲុធំ ចីរិយេន ចិហរន្តំ, ឲុធំ ឞតិយា ចិហរន្តំ, ឲុធំ ឞមាធិនា ចិហរន្តំ, ឲុធំ បញ្ញាយ ចិហរន្តំ។ ចិញ្ញូតិ ចិញ្ញូ ចិភាចី មេធាចី បណ្ឌិតា ពុទ្ធិឞម្បន្នា។ ឞព្រហ្មធារីតិ ឲកកម្មំ ឲកុទ្ទេឞោ ឞមឞិក្ខតា។ កម្ភីរេឞុ ឋានេឞុ ញាណេន ឧទ្ធិតេឞុ ញាតេឞុ ឞិក្ខិតេឞុ គម្ភីរេឞុ ឋានេឞុ។ ក្ភីរានិ ឋានានិ ចុច្ចន្តិ ឈានា ធ ចិមោក្ខា ធ ឞមាធិ ធ ឞមាបត្តិយោ ធ មក្កា ធ ឥលានិ ធ អភិញ្ញាយោ ធ បដិឞម្ភិទា ធ។ ខ្ពកបេយ្យុន្តិ ឞទ្ទហេយ្យុំ អធិមុច្ចេយ្យុំ។ អទ្ធាតិ ឲកំឞធនមេតំ និស្សំឞយធនមេតំ និក្កង្ខធនមេតំ អទ្វេជ្ឈធនមេតំ អទ្វេឡ្ហកធនមេតំ និយោកធនមេតំ អបណ្ណកធនមេតំ អចត្ថាបនធនមេតំ – អទ្ធាតិ។ អាយស្មាតិ បិយធនមេតំ ករុធនមេតំ ឞការេធឞប្បតិស្សាធិធនមេតំ – អាយស្មាតិ។ បតត្វាចាតិ អធិកតោ ធា។ បិបុណិស្សតិ ចាតិ អធិកមិស្សតិ ធា។

ឞុត្តន្តនិទ្ទេឞោ ចតិយោ។

៦។ ធត្តុឞុត្តន្តនិទ្ទេឞោ

១៨៥។ បុរិមនិធានំ [បរិបុណ្ណនិធានំ (ឞ្យា។ ក។)]។ “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ បញ្ច? ឞទ្ធិន្ទ្រិយំ, ចីរិយិន្ទ្រិយំ, ឞតិន្ទ្រិយំ, ឞមាធិន្ទ្រិយំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចិន្ទ្រិយានិ។ ឥមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ កតិហាការេហិ កេនដ្ឋេន ឥដ្ឋព្វានិ? ឥមានិ

បញ្ហិត្រ្លិយាតិ ឈហាកាទេហិ តេតដ្ឋេត ងដ្ឋត្តាតិ – អាធិបតេយ្យដ្ឋេត អាទិចិតេយាឈតដ្ឋេត អធិយត្តដ្ឋេត, អធិដ្ឋាតដ្ឋេត, បទិយាឥាតដ្ឋេត, បតិដ្ឋាបកដ្ឋេត”៍

៣៍ អាធិបតេយ្យដ្ឋតិទ្ធេសោ

១៥៥៍ កធំ អាធិបតេយ្យដ្ឋេត ឰត្រ្លិយាតិ ងដ្ឋត្តាតិ? អឃ្សដ្ឋិយំ បឌហតោ អធិយោក្លាធិបតេយ្យដ្ឋេត សដ្ឋិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, សដ្ឋិត្រ្លិយស្ស ចរេត បក្កហដ្ឋេត ចិទិយិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, ក្ខបដ្ឋាតដ្ឋេត សតិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, អចិក្លេបដ្ឋេត សយាធិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, ងឃ្សតដ្ឋេត បញ្ញិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តា៍ កោសដ្ឋ បឌហតោ បក្កហាធិបតេយ្យដ្ឋេត ចិទិយិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, ចិទិយិត្រ្លិយស្ស ចរេត ក្ខបដ្ឋាតដ្ឋេត សតិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, អចិក្លេបដ្ឋេត សយាធិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, ងឃ្សតដ្ឋេត បញ្ញិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, អធិយោក្លដ្ឋេត សដ្ឋិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តា៍ បយាធំ បឌហតោ ក្ខបដ្ឋាតាធិបតេយ្យដ្ឋេត សតិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, សតិត្រ្លិយស្ស ចរេត អចិក្លេបដ្ឋេត សយាធិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, ងឃ្សតដ្ឋេត បញ្ញិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, អធិយោក្លដ្ឋេត សដ្ឋិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, បក្កហដ្ឋេត ចិទិយិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តា៍ ក្ខដ្ឋដ្ឋំ បឌហតោ អចិក្លេបាធិបតេយ្យដ្ឋេត សយាធិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, សយាធិត្រ្លិយស្ស ចរេត ងឃ្សតដ្ឋេត បញ្ញិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, អធិយោក្លដ្ឋេត សដ្ឋិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, បក្កហដ្ឋេត ចិទិយិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, ក្ខបដ្ឋាតដ្ឋេត សតិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តា៍ អចិដ្ឋ បឌហតោ ងឃ្សតាធិបតេយ្យដ្ឋេត បញ្ញិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, បញ្ញិត្រ្លិយស្ស ចរេត អធិយោក្លដ្ឋេត សដ្ឋិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, បក្កហដ្ឋេត ចិទិយិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, ក្ខបដ្ឋាតដ្ឋេត សតិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, អចិក្លេបដ្ឋេត សយាធិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, ងឃ្សតដ្ឋេត បញ្ញិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តា៍

កាយឆ្នត្តិ បឌហតោ តេក្លូមចរេត អធិយោក្លាធិបតេយ្យដ្ឋេត សដ្ឋិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, សដ្ឋិត្រ្លិយស្ស ចរេត បក្កហដ្ឋេត ចិទិយិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, ក្ខបដ្ឋាតដ្ឋេត សតិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, អចិក្លេបដ្ឋេត សយាធិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, ងឃ្សតដ្ឋេត បញ្ញិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តា៍ កាយឆ្នត្តិ បឌហតោ តេក្លូមចរេត បក្កហាធិបតេយ្យដ្ឋេត ចិទិយិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, ចិទិយិត្រ្លិយស្ស ចរេត ក្ខបដ្ឋាតដ្ឋេត សតិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, អចិក្លេបដ្ឋេត សយាធិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, ងឃ្សតដ្ឋេត បញ្ញិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, អធិយោក្លដ្ឋេត សដ្ឋិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តា៍ កាយឆ្នត្តិ បឌហតោ តេក្លូមចរេត ក្ខបដ្ឋាតាធិបតេយ្យដ្ឋេត សតិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, សតិត្រ្លិយស្ស ចរេត អចិក្លេបដ្ឋេត សយាធិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, ងឃ្សតដ្ឋេត បញ្ញិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, អធិយោក្លដ្ឋេត សដ្ឋិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, បក្កហដ្ឋេត ចិទិយិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តា៍ កាយឆ្នត្តិ បឌហតោ តេក្លូមចរេត អចិក្លេបាធិបតេយ្យដ្ឋេត សយាធិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, សយាធិត្រ្លិយស្ស ចរេត ងឃ្សតដ្ឋេត បញ្ញិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, អធិយោក្លដ្ឋេត សដ្ឋិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, បក្កហដ្ឋេត ចិទិយិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, ក្ខបដ្ឋាតដ្ឋេត សតិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តា៍ កាយឆ្នត្តិ បឌហតោ តេក្លូមចរេត ងឃ្សតាធិបតេយ្យដ្ឋេត បញ្ញិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, បញ្ញិត្រ្លិយស្ស ចរេត អធិយោក្លដ្ឋេត សដ្ឋិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, បក្កហដ្ឋេត ចិទិយិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, ក្ខបដ្ឋាតដ្ឋេត សតិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, អចិក្លេបដ្ឋេត សយាធិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តា៍

ឍ្យាបិធំ បឌហតោ អឍ្យាបិធចរេត...បេ... ធិតយិដ្ឋិ បឌហតោ អាលោកសញ្ញាចរេត...បេ... សញ្ញាកិលេសេ បឌហតោ អទហត្តុយក្កចរេត អធិយោក្លាធិបតេយ្យដ្ឋេត សដ្ឋិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, សដ្ឋិត្រ្លិយស្ស ចរេត បក្កហដ្ឋេត ចិទិយិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, ក្ខបដ្ឋាតដ្ឋេត សតិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, អចិក្លេបដ្ឋេត សយាធិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, ងឃ្សតដ្ឋេត បញ្ញិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ...បេ... សញ្ញាកិលេសេ បឌហតោ អទហត្តុយក្កចរេត ងឃ្សតាធិបតេយ្យដ្ឋេត បញ្ញិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, បញ្ញិត្រ្លិយស្ស ចរេត អធិយោក្លដ្ឋេត សដ្ឋិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ, បក្កហដ្ឋេត ចិទិយិត្រ្លិយំ ងដ្ឋត្តាំ,

ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ, អវិក្ខេបដ្ឋេន សមាធិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្វំ។ ឯវំ អាធិបតេយ្យដ្ឋេន ឥន្ទ្រិយានិ ទដ្ឋព្វានិ។

៧. អាទិវិសោធនដ្ឋនិទ្ទេសោ

១០០. កថំ អាទិវិសោធនដ្ឋេន ឥន្ទ្រិយានិ ទដ្ឋព្វានិ? អធិមោក្ខដ្ឋេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ, អស្សទ្ធិយសំវរដ្ឋេន [អស្សទ្ធិយំ សំវរដ្ឋេន (ស្យា. ក.) ឯវមីទិសេសុ បទេសុបិ] សីលវិសុទ្ធិ – សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អាទិវិសោធនា។ បគ្គហដ្ឋេន វីរិយិន្ទ្រិយំ, កោសជ្ជសំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ – វីរិយិន្ទ្រិយស្ស អាទិវិសោធនា។ ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិន្ទ្រិយំ, បមាទសំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ – សតិន្ទ្រិយស្ស អាទិវិសោធនា។ អវិក្ខេបដ្ឋេន សមាធិន្ទ្រិយំ, ឧទ្ធច្ចសំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ – សមាធិន្ទ្រិយស្ស អាទិវិសោធនា។ ទស្សនដ្ឋេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ, អវិជ្ជាសំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ – បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស អាទិវិសោធនា។ នេក្ខម្មេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ, កាមច្ឆន្ទសំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ – បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អាទិវិសោធនា។ អព្យាបាទេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ, ព្យាបាទសំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ – បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អាទិវិសោធនា...បេ... អរហត្តមគ្គេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ, សព្ពកិលេសសំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ – បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អាទិវិសោធនា។ ឯវំ អាទិវិសោធនដ្ឋេន ឥន្ទ្រិយានិ ទដ្ឋព្វានិ។

៨. អធិមត្តដ្ឋនិទ្ទេសោ

១០១. កថំ អធិមត្តដ្ឋេន ឥន្ទ្រិយានិ ទដ្ឋព្វានិ? សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស ភាវនាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ – ឆន្ទវសេន សទ្ធាវសេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ ឆន្ទវសេន បាមោជ្ជំ ឧប្បជ្ជតិ – បាមោជ្ជវសេន សទ្ធាវសេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ បាមោជ្ជវសេន បីតិ ឧប្បជ្ជតិ – បីតិវសេន សទ្ធាវសេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ បីតិវសេន បស្សទ្ធិ ឧប្បជ្ជតិ – បស្សទ្ធិវសេន សទ្ធាវសេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ បស្សទ្ធិវសេន សុខំ ឧប្បជ្ជតិ – សុខវសេន សទ្ធាវសេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ សុខវសេន ឱភាសោ ឧប្បជ្ជតិ – ឱភាសវសេន សទ្ធាវសេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ ឱភាសវសេន សំវេគោ ឧប្បជ្ជតិ – សំវេគវសេន សទ្ធាវសេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ សំវេជេត្វា ចិត្តំ សមាទហតិ – សមាធិវសេន សទ្ធាវសេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ តថា សមាហិតំ ចិត្តំ សាធុកំ បគ្គណ្ហាតិ – បគ្គហវសេន សទ្ធាវសេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ តថាបគ្គហិតំ ចិត្តំ សាធុកំ អជ្ឈុបេក្ខតិ – ឧបេក្ខាវសេន សទ្ធាវសេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ ឧបេក្ខាវសេន នានត្តកិលេសេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ – វិមោក្ខវសេន សទ្ធាវសេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ វិមុត្តត្តា តេ ធម្មា ឯករសា ហោន្តិ – ឯករសដ្ឋេន ភាវនាវសេន សទ្ធាវសេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ ភាវិតត្តា តតោ បណីតតរេ វិវដ្ដន្តិ – វិវដ្ដនាវសេន សទ្ធាវសេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ វិវដ្ដិតត្តា តតោ វោសជ្ជតិ [វោស្សជ្ជតិ (ស្យា. ក.)] – វោសគ្គវសេន សទ្ធាវសេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ វោសជ្ជិតត្តា តតោ និរុជ្ឈន្តិ – និរោធវសេន សទ្ធាវសេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ និរោធវសេន ទ្វេ វោសគ្គា – បរិច្ចាគវោសគ្គោ ច, បក្ខន្ទនវោសគ្គោ ច។ កិលេសេ ច ខន្ធេ ច បរិច្ចជតីតិ – បរិច្ចាគវោសគ្គោ។ និរោធនិព្ពានធាតុយា ចិត្តំ បក្ខន្ទតីតិ – បក្ខន្ទនវោសគ្គោ។ និរោធវសេន ឥមេ ទ្វេ វោសគ្គា។

អស្សទ្ធិយស្ស បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ...បេ... អស្សទ្ធិយបរិឡាហស្ស បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ... ទិដ្ឋេកដ្ឋានំ កិលេសានំ បហានាយ

ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ... ឱឡារិកានំ កិលេសានំ បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ... អនុសហគតានំ កិលេសានំ បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ... សព្វកិលេសានំ បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ – ឆន្ទវសេន សទ្ធាវសេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ...បេ... វីរិយិន្ទ្រិយស្ស ភាវនាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ...បេ... កោសជ្ជស្ស បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ... កោសជ្ជបរិឡាហស្ស បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ... ទិដ្ឋេកដ្ឋានំ កិលេសានំ បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ...បេ... សព្វកិលេសានំ បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ... សតិន្ទ្រិយស្ស ភាវនាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ...បេ... បមាទស្ស បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ... បមាទបរិឡាហស្ស បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ...បេ... សព្វកិលេសានំ បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ... សមាធិន្ទ្រិយស្ស ភាវនាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ...បេ... ឧទ្ធច្ចស្ស បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ឧទ្ធច្ចបរិឡាហស្ស បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ...បេ... សព្វកិលេសានំ បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ... បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស ភាវនាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ...បេ... អវិជ្ជាយ បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ... អវិជ្ជាបរិឡាហស្ស បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ... ទិដ្ឋេកដ្ឋានំ កិលេសានំ បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ... ឱឡារិកានំ កិលេសានំ បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ... អនុសហគតានំ កិលេសានំ បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ... សព្វកិលេសានំ បហានាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ – ឆន្ទវសេន បញ្ញាវសេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ ឆន្ទវសេន បាមោជ្ជំ ឧប្បជ្ជតិ – បាមោជ្ជវសេន បញ្ញាវសេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ បាមោជ្ជវសេន បីតិ ឧប្បជ្ជតិ – បីតិវសេន បញ្ញា វសេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ បីតិវសេន បស្សទ្ធិ ឧប្បជ្ជតិ – បស្សទ្ធិវសេន បញ្ញាវសេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ បស្សទ្ធិវសេន សុខំ ឧប្បជ្ជតិ – សុខវសេន បញ្ញាវសេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ សុខវសេន ឱភាសោ ឧប្បជ្ជតិ – ឱភាសវសេន បញ្ញាវសេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ ឱភាសវសេន សំវេគោ ឧប្បជ្ជតិ – សំវេគវសេន បញ្ញាវសេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ សំវេជេត្វា ចិត្តំ សមាទហតិ – សមាធិវសេន បញ្ញាវសេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ តថាសមាហិតំ ចិត្តំ សាធុកំ បគ្គណ្ហាតិ – បគ្គហវសេន បញ្ញាវសេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ តថាបគ្គហិតំ ចិត្តំ សាធុកំ អជ្ឈុបេក្ខតិ – ឧបេក្ខាវសេន បញ្ញាវសេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ ឧបេក្ខាវសេន នានត្តកិលេសេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ – វិមោក្ខវសេន បញ្ញាវសេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ វិមុត្តត្តា តេ ធម្មា ឯករសា ហោន្តិ – ភាវនាវសេន [ឯករសដ្ឋេន ភាវនាវសេន (ស្យា. ក.) អដ្ឋកថា ឱលោកេតព្វា] បញ្ញាវសេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ ភាវិតត្តា តតោ បណីតតរេ វិវដ្ដន្តិ – វិវដ្ដនាវសេន បញ្ញាវសេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ វិវដ្ដិតត្តា តតោ វោសជ្ជតិ – វោសគ្គវសេន បញ្ញាវសេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ វោសជ្ជិតត្តា តតោ និរុជ្ឈន្តិ – និរោធវសេន បញ្ញាវសេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ និរោធវសេន ទ្វេ វោសគ្គា – បរិច្ចាគវោសគ្គោ ច, បក្ខន្ទនវោសគ្គោ ច។ កិលេសេ ច ខន្ធេ ច បរិច្ចជតីតិ – បរិច្ចាគវោសគ្គោ។ និរោធនិព្វានធាតុយា ចិត្តំ បក្ខន្ទតីតិ – បក្ខន្ទនវោសគ្គោ។ និរោធវសេន ឥមេ ទ្វេ វោសគ្គា។ ឯវំ អធិមត្តដ្ឋេន ឥន្ទ្រិយានិ ទដ្ឋព្វានិ។

ទុតិយភាណវារោ។

## ៤. អធិដ្ឋានដ្ឋនិទ្ទេសោ

១០១. កថំ អធិដ្ឋានដ្ឋេន ឥន្ទ្រិយានិ ទដ្ឋព្វានិ? សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស ភាវនាយ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ – ឆន្ទវសេន សទ្ធាវសេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិដ្ឋាតិ។ ឆន្ទវសេន បាមោជ្ជំ ឧប្បជ្ជតិ – បាមោជ្ជវសេន សទ្ធាវសេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិដ្ឋាតិ...បេ... ឯវំ អធិដ្ឋានដ្ឋេន ឥន្ទ្រិយានិ ទដ្ឋព្វានិ។

ឌ៍ បរិឃាគាតដ្ឋេតិរេទ្ធសោ

ពចំ បរិឃាគាតដ្ឋេត ឰត្រ្ទិឃានិ ឥដ្ឋព្វានិ? អឝិរេយាក្លដ្ឋេត សទ្ធិត្រ្ទិឃំ អស្សទ្ធិឃំ បរិឃាឌិឃតិ , អស្សទ្ធិឃបរិឮអាឋំ បរិឃាឌិឃតិ៍ បក្កហដ្ឋេត ខឹរិឃិត្រ្ទិឃំ កោសជ្ជំ បរិឃាឌិឃតិ, កោសជ្ជបរិឮអាឋំ បរិឃាឌិឃតិ៍ ្ឋបដ្ឋានដ្ឋេត សតិត្រ្ទិឃំ បយាឌំ បរិឃាឌិឃតិ, បយាឌបរិឮអាឋំ បរិឃាឌិឃតិ៍ អចិក្លេបដ្ឋេត សយាធិត្រ្ទិឃំ ្ឋឧទ្ធច្ចំ បរិឃាឌិឃតិ, ្ឋឧទ្ធច្ចបរិឮអាឋំ បរិឃាឌិឃតិ៍ ឥស្សតដ្ឋេត បញ្ញិត្រ្ទិឃំ អចិជ្ជំ បរិឃាឌិឃតិ, អចិជ្ជាបរិឮអាឋំ បរិឃាឌិឃតិ៍ តេក្លម្មេ បញ្ចិត្រ្ទិឃានិ កាយច្ឆត្ថំ បរិឃាឌិឃត្តិ៍ អឮ្យាបាទេ បញ្ចិត្រ្ទិឃានិ ឮ្យាបាទំ បរិឃាឌិឃត្តិ៍ អាលោកសញ្ញាឃ បញ្ចិត្រ្ទិឃានិ ធិតមិទ្ធំ បរិឃាឌិឃត្តិ៍ អចិក្លេបេ បញ្ចិត្រ្ទិឃានិ ្ឋឧទ្ធច្ចំ បរិឃាឌិឃត្តិ...បេ... អរហត្តមគ្គេ បញ្ចិត្រ្ទិឃានិ សព្វកិលេសេ បរិឃាឌិឃត្តិ៍ ៧ចំ បរិឃាគាតដ្ឋេត ឰត្រ្ទិឃានិ ឥដ្ឋព្វានិ៍

ធ៍ បតិដ្ឋាបកដ្ឋេតិរេទ្ធសោ

១០៦៍ ពចំ បតិដ្ឋាបកដ្ឋេត ឰត្រ្ទិឃានិ ឥដ្ឋព្វានិ? សទ្ធោ សទ្ធិត្រ្ទិឃំ អឝិរេយាក្លេ បតិដ្ឋាបេតិ, សទ្ធស្ស សទ្ធិត្រ្ទិឃំ អឝិរេយាក្លេ បតិដ្ឋាបេតិ៍ ខឹរិឃធា ខឹរិឃិត្រ្ទិឃំ បក្កហេ បតិដ្ឋាបេតិ, ខឹរិឃធតោ ខឹរិឃិត្រ្ទិឃំ បក្កហេ បតិដ្ឋាបេតិ៍ សតិយា សតិត្រ្ទិឃំ ្ឋបដ្ឋានេ បតិដ្ឋាបេតិ, សតិយតោ សតិត្រ្ទិឃំ ្ឋបដ្ឋានេ បតិដ្ឋាបេតិ៍ សយាហិតោ សយាធិត្រ្ទិឃំ អចិក្លេបេ បតិដ្ឋាបេតិ, សយាហិតស្ស សយាធិត្រ្ទិឃំ អចិក្លេបេ បតិដ្ឋាបេតិ៍ បញ្ញាធា បញ្ញិត្រ្ទិឃំ ឥស្សនេ បតិដ្ឋាបេតិ, បញ្ញាធតោ បញ្ញិត្រ្ទិឃំ ឥស្សនេ បតិដ្ឋាបេតិ៍ ឃោកាចធរោ បញ្ចិត្រ្ទិឃានិ តេក្លម្មេ បតិដ្ឋាបេតិ, ឃោកាចធរស្ស បញ្ចិត្រ្ទិឃានិ តេក្លម្មេ បតិដ្ឋាបេត្តិ៍ ឃោកាចធរោ បញ្ចិត្រ្ទិឃានិ អឮ្យាបាទេ បតិដ្ឋាបេតិ, ឃោកាចធរស្ស បញ្ចិត្រ្ទិឃានិ អឮ្យាបាទេ បតិដ្ឋាបេត្តិ៍ ឃោកាចធរោ បញ្ចិត្រ្ទិឃានិ អាលោកសញ្ញាឃ បតិដ្ឋាបេតិ, ឃោកាចធរស្ស បញ្ចិត្រ្ទិឃានិ អាលោកសញ្ញាឃ បតិដ្ឋាបេត្តិ៍ ឃោកាចធរោ បញ្ចិត្រ្ទិឃានិ អចិក្លេបេ បតិដ្ឋាបេតិ , ឃោកាចធរស្ស បញ្ចិត្រ្ទិឃានិ អចិក្លេបេ បតិដ្ឋាបេត្តិ...បេ... ឃោកាចធរោ បញ្ចិត្រ្ទិឃានិ អរហត្តមគ្គេ បតិដ្ឋាបេតិ, ឃោកាចធរស្ស បញ្ចិត្រ្ទិឃានិ អរហត្តមគ្គេ បតិដ្ឋាបេត្តិ៍ ៧ចំ បតិដ្ឋាបកដ្ឋេត ឰត្រ្ទិឃានិ ឥដ្ឋព្វានិ៍

ឞុត្តត្តតិរេទ្ធសោ ចតុត្ថោ៍

វ៍ ឰត្រ្ទិឃសមោធានំ

១០៣៍ បុថុជ្ជនោ សយាធិំ ភាវេត្តោ កតិហាការេហិ ្ឋបដ្ឋានក្សុលោ ហោតិ? សេក្លោ សយាធិំ ភាវេត្តោ កតិហាការេហិ ្ឋបដ្ឋានក្សុលោ ហោតិ? ខឹតរាគោ សយាធិំ ភាវេត្តោ កតិហាការេហិ ្ឋបដ្ឋានក្សុលោ ហោតិ? បុថុជ្ជនោ សយាធិំ ភាវេត្តោ សត្តហិ អាការេហិ ្ឋបដ្ឋានក្សុលោ ហោតិ៍ សេក្លោ សយាធិំ ភាវេត្តោ អដ្ឋហិ អាការេហិ ្ឋបដ្ឋានក្សុលោ ហោតិ៍ ខឹតរាគោ សយាធិំ

ភាវេន្តោ ទសហិ អាការេហិ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ។

បុថុជ្ជនោ សមាធិំ ភាវេន្តោ កតមេហិ សត្តហាការេហិ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ? អាវជ្ជិតត្តា អារម្មណូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, សមថនិមិត្តូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, បគ្គហនិមិត្តូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, អវិក្ខេបូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, ឱភាសូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, សម្បហំសនូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, ឧបេក្ខូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ – បុថុជ្ជនោ សមាធិំ ភាវេន្តោ ឥមេហិ សត្តហិ អាការេហិ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ។

សេក្ខោ សមាធិំ ភាវេន្តោ កតមេហិ អដ្ឋហិ អាការេហិ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ? អាវជ្ជិតត្តា អារម្មណូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, សមថនិមិត្តូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, បគ្គហនិមិត្តូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, អវិក្ខេបូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, ឱភាសូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, សម្បហំសនូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, ឧបេក្ខូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, ឯកត្តូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ – សេក្ខោ សមាធិំ ភាវេន្តោ ឥមេហិ អដ្ឋហិ អាការេហិ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ។

វីតរាគោ សមាធិំ ភាវេន្តោ កតមេហិ ទសហិ អាការេហិ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ? អាវជ្ជិតត្តា អារម្មណូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ...បេ... ឯកត្តូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, ញាណូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, វិមុត្តូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ – វីតរាគោ សមាធិំ ភាវេន្តោ ឥមេហិ ទសហិ អាការេហិ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ។

១០៥។ បុថុជ្ជនោ វិបស្សនំ ភាវេន្តោ កតិហាការេហិ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, កតិហាការេហិ អនុបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ? សេក្ខោ វិបស្សនំ ភាវេន្តោ កតិហាការេហិ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ , កតិហាការេហិ អនុបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ? វីតរាគោ វិបស្សនំ ភាវេន្តោ កតិហាការេហិ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, កតិហាការេហិ អនុបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ?

បុថុជ្ជនោ វិបស្សនំ ភាវេន្តោ នវហិ អាការេហិ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, នវហិ អាការេហិ អនុបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ។ សេក្ខោ វិបស្សនំ ភាវេន្តោ ទសហិ អាការេហិ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, ទសហិ អាការេហិ អនុបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ។ វីតរាគោ វិបស្សនំ ភាវេន្តោ ទ្វាទសហិ អាការេហិ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, ទ្វាទសហិ អាការេហិ អនុបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ។

បុថុជ្ជនោ វិបស្សនំ ភាវេន្តោ កតមេហិ នវហិ អាការេហិ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, កតមេហិ នវហិ អាការេហិ អនុបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ? អនិច្ចតោ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, និច្ចតោ អនុបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ។ ទុក្ខតោ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, សុខតោ អនុបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ។ អនត្តតោ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, អត្តតោ អនុបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ។ ខយតោ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, ឃនតោ អនុបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ។ វយតោ ឧបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, អាយូហនានុបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ។ វិបរិណាមូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, ធុវតោ អនុបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ។ អនិមិត្តូបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ, និមិត្តានុបដ្ឋានកុសលោ ហោតិ។ អប្បណិហិតូបដ្ឋានកុសលោ

ហោតិ, បហិធិអត្យបច្ចាតក្យបលេ [បហិធាត្យបច្ចាតក្យបលេ (ស្យា។)] ហោតិ។ ឫញ្ញាត្យបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ, អកិតិចេសាត្យបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ – បុថុជ្ជតោ ចិបស្សតិ កាចេតក្តា ខ្លួយហិ តចហិ អាកាទេហិ រូបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ, ខ្លួយហិ តចហិ អាកាទេហិ អត្យបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ។

១០៩។ សេក្ខា ចិបស្សតិ កាចេតក្តា ពតយហិ ឥសហិ អាកាទេហិ រូបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ, ពតយហិ ឥសហិ អាកាទេហិ អត្យបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ? អតិច្ចតោ រូបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ, តិច្ចតោ អត្យបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ...បេ... ឫញ្ញាត្យបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ, អកិតិចេសាត្យបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ។ ពោលុបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ, អពោលអត្យបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ – សេក្ខា ចិបស្សតិ កាចេតក្តា ខ្លួយហិ ឥសហិ អាកាទេហិ រូបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ, ខ្លួយហិ ឥសហិ អាកាទេហិ អត្យបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ។

ឱតរាគោ ចិបស្សតិ កាចេតក្តា ពតយហិ ក្វាឥសហិ អាកាទេហិ រូបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ, ពតយហិ ក្វាឥសហិ អាកាទេហិ អត្យបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ? អតិច្ចតោ រូបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ, តិច្ចតោ អត្យបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ...បេ... ពោលុបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ, អពោលាត្យបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ។ ចិសញ្ញោក្យបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ, សញ្ញោកាត្យបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ។ តិទោឆ្នបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ, សប្លាទាត្យបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ – ឱតរាគោ ចិបស្សតិ កាចេតក្តា ខ្លួយហិ ក្វាឥសហិ អាកាទេហិ រូបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ, ខ្លួយហិ ក្វាឥសហិ អាកាទេហិ អត្យបច្ចាតក្យបលេ ហោតិ។

អាចជ្ជិតត្តា អាទេយុល្យបច្ចាតក្យបលចបេតេ ខ្លត្រៃឃាតិ សយោឆាតេតិ, កោចទេញ្ញា បឌាតាតិ, សយត្វញ្ញា បជិចិន្តាតិ...បេ... ឥយេុ សយោឆាតេតិ, កោចទេញ្ញា បឌាតាតិ, សយត្វញ្ញា បជិចិន្តាតិ។ ខ្លត្រៃឃាតិ សយោឆាតេតីតិ ពថំ ខ្លត្រៃឃាតិ សយោឆាតេតិ? អឌិយោក្លុងេត សង្គិត្រៃឃំ សយោឆាតេតិ...បេ... សយធតិយិត្វបច្ចាតក្យបលចបេតេ, បក្កហតិយិត្វបច្ចាតក្យបលចបេតេ, អចិទេក្លប្បបច្ចាតក្យបលចបេតេ, ឱ្ពកាឃ្នបច្ចាតក្យបលចបេតេ, សយ្យហំសត្វបច្ចាតក្យបលចបេតេ, រូបេក្លុបច្ចាតក្យបលចបេតេ , ឲពត្វបច្ចាតក្យបលចបេតេ, ពោលុបច្ចាតក្យបលចបេតេ, ចិយុត្វបច្ចាតក្យបលចបេតេ។

អតិច្ចតោ រូបច្ចាតក្យបលចបេតេ, តិច្ចតោ អត្យបច្ចាតក្យបលចបេតេ, ទុក្ខតោ រូបច្ចាតក្យបលចបេតេ, ឫលតោ អត្យបច្ចាតក្យបលចបេតេ, អតត្តតោ រូបច្ចាតក្យបលចបេតេ, អត្តតោ អត្យបច្ចាតក្យបលចបេតេ, ពឃតោ រូបច្ចាតក្យបលចបេតេ, ឈតតោ អត្យបច្ចាតក្យបលចបេតេ, ចឃតោ រូបច្ចាតក្យបលចបេតេ, អាឃ្វហតាត្យបច្ចាតក្យបលចបេតេ, ចិបទិលាយ្វបច្ចាតក្យបលចបេតេ, ឆុចតោ អត្យបច្ចាតក្យបលចបេតេ, អតិយិត្វបច្ចាតក្យបលចបេតេ, តិយិត្តាត្យបច្ចាតក្យបលចបេតេ, អប្យលិហិត្វបច្ចាតក្យបលចបេតេ, បហិធិអត្យបច្ចាតក្យបលចបេតេ, ឫញ្ញាត្យបច្ចាតក្យបលចបេតេ, អកិតិចេសាត្យបច្ចាតក្យបលចបេតេ, ពោលុបច្ចាតក្យបលចបេតេ, អពោលាត្យបច្ចាតក្យបលចបេតេ, ចិសញ្ញោក្យបច្ចាតក្យបលចបេតេ, សញ្ញោកាត្យបច្ចាតក្យបលចបេតេ , តិទោឆ្នបច្ចាតក្យបលចបេតេ, សប្លាទាត្យបច្ចាតក្យបលចបេតេ ខ្លត្រៃឃាតិ សយោឆាតេតិ, កោចទេញ្ញា បឌាតាតិ, សយត្វញ្ញា បជិចិន្តាតិ។

១០៤. ចតុសដ្ឋិយា អាការេហិ តិណ្ណន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ វសីភាវតាបញ្ញា អាសវានំ ខយេ ញាណន្តិ។ កតមេសំ តិណ្ណន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ? អនញ្ញាតញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយស្ស, អញ្ញិន្ទ្រិយស្ស, អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយស្ស។

អនញ្ញាតញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយំ កតិ ឋានានិ គច្ឆតិ? អញ្ញិន្ទ្រិយំ កតិ ឋានានិ គច្ឆតិ? អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ កតិ ឋានានិ គច្ឆតិ? អនញ្ញាតញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយំ ឯកំ ឋានំ គច្ឆតិ – សោតាបត្តិមគ្គំ។ អញ្ញិន្ទ្រិយំ ឆ ឋានានិ គច្ឆតិ – សោតាបត្តិផលំ, សកទាគាមិមគ្គំ, សកទាគាមិផលំ, អនាគាមិមគ្គំ, អនាគាមិផលំ, អរហត្តមគ្គំ។ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយំ ឯកំ ឋានំ គច្ឆតិ – អរហត្តផលំ។

សោតាបត្តិមគ្គក្ខណេ អនញ្ញាតញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយស្ស សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមោក្ខបរិវារំ ហោតិ, វីរិយិន្ទ្រិយំ បគ្គហបរិវារំ ហោតិ, សតិន្ទ្រិយំ ឧបដ្ឋានបរិវារំ ហោតិ, សមាធិន្ទ្រិយំ អវិក្ខេបបរិវារំ ហោតិ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ ទស្សនបរិវារំ ហោតិ, មនិន្ទ្រិយំ វិជាននបរិវារំ ហោតិ, សោមនស្សិន្ទ្រិយំ អភិសន្ទនបរិវារំ ហោតិ, ជីវិតិន្ទ្រិយំ បវត្តសន្តតាធិបតេយ្យបរិវារំ ហោតិ។ សោតាបត្តិមគ្គក្ខណេ ជាតា ធម្មា, ឋបេត្វា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ, សព្ពេវ កុសលា ហោន្តិ, សព្ពេវ អនាសវា ហោន្តិ, សព្ពេវ និយ្យានិកា ហោន្តិ, សព្ពេវ អបចយគាមិនោ ហោន្តិ, សព្ពេវ លោកុត្តរា ហោន្តិ, សព្ពេវ និព្ពានារម្មណា ហោន្តិ។ សោតាបត្តិមគ្គក្ខណេ អនញ្ញាតញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយស្ស ឥមានិ អដ្ឋិន្ទ្រិយានិ សហជាតបរិវារា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបរិវារា ហោន្តិ, និស្សយបរិវារា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបរិវារា ហោន្តិ, សហគតា ហោន្តិ, សហជាតា ហោន្តិ, សំសដ្ឋា ហោន្តិ, សម្បយុត្តា ហោន្តិ។ តេច តស្ស អាការា ចេវ ហោន្តិ បរិវារា ច។

សោតាបត្តិផលក្ខណេ…បេ… អរហត្តផលក្ខណេ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយស្ស សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមោក្ខបរិវារំ ហោតិ…បេ… ជីវិតិន្ទ្រិយំ បវត្តសន្តតាធិបតេយ្យបរិវារំ ហោតិ។ អរហត្តផលក្ខណេ ជាតា ធម្មា សព្ពេវ អព្យាកតា ហោន្តិ, ឋបេត្វា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ សព្ពេវ អនាសវា ហោន្តិ, សព្ពេវ លោកុត្តរា ហោន្តិ, សព្ពេវ និព្ពានារម្មណា ហោន្តិ។ អរហត្តផលក្ខណេ អញ្ញាតាវិន្ទ្រិយស្ស ឥមានិ អដ្ឋិន្ទ្រិយានិ សហជាតបរិវារា ហោន្តិ ។ តេច តស្ស អាការា ចេវ ហោន្តិ បរិវារា ច។ ឥតិ ឥមានិ អដ្ឋ អដ្ឋកានិ ចតុសដ្ឋិ ហោន្តិ។

អាសវាតិ កតមេ តេ អាសវា? កាមាសវោ, ភវាសវោ, ទិដ្ឋាសវោ, អវិជ្ជាសវោ។ កត្ថេតេ អាសវា ខីយន្តិ [ខិយ្យន្តិ (ក.)]? សោតាបត្តិមគ្គេន អនវសេសោ ទិដ្ឋាសវោ ខីយតិ។ អបាយគមនីយោ កាមាសវោ ខីយតិ, អបាយគមនីយោ ភវាសវោ ខីយតិ, អបាយគមនីយោ អវិជ្ជាសវោ ខីយតិ។ ឯត្ថេតេ អាសវា ខីយន្តិ។ សកទាគាមិមគ្គេន ឱឡារិកោ កាមាសវោ ខីយតិ, តទេកដ្ឋោ ភវាសវោ ខីយតិ, តទេកដ្ឋោ អវិជ្ជាសវោ ខីយតិ។ ឯត្ថេតេ អាសវា ខីយន្តិ។ អនាគាមិមគ្គេន អនវសេសោ កាមាសវោ ខីយតិ, តទេកដ្ឋោ ភវាសវោ ខីយតិ, តទេកដ្ឋោ អវិជ្ជាសវោ ខីយតិ។ ឯត្ថេតេ អាសវា ខីយន្តិ។ អរហត្តមគ្គេន អនវសេសោ ភវាសវោ ខីយតិ, អនវសេសោ អវិជ្ជាសវោ ខីយតិ។ ឯត្ថេតេ អាសវា ខីយន្តិ។

១០៥.

ន តស្ស អទ្ទិដ្ឋមិធត្ថិ កិញ្ចិ, អថោ អវិញ្ញាតមជានិតព្ពំ;

សព្ពំ អភិញ្ញាសិ យទត្ថិ នេយ្យំ, តថាគតោ តេន សមន្តចក្ខូតិ។

សមន្តចក្ខូតិ កេនដ្ឋេន សមន្តចក្ខុ? ចុទ្ទស ពុទ្ធញាណានិ – ទុក្ខេ ញាណំ ពុទ្ធញាណំ, ទុក្ខសមុទយេ ញាណំ ពុទ្ធញាណំ...បេ... សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ ពុទ្ធញាណំ, អនាវរណញាណំ ពុទ្ធញាណំ។ ឥមានិ ចុទ្ទស ពុទ្ធញាណានិ។ ឥមេសំ ចុទ្ទសន្នំ ពុទ្ធញាណានំ អដ្ឋ ញាណានិ សាវកសាធារណានិ, ឆ ញាណានិ អសាធារណានិ សាវកេហិ។

យាវតា ទុក្ខស្ស ទុក្ខដ្ឋោ ញាតោ, អញ្ញាតោ ទុក្ខដ្ឋោ នត្ថីតិ – សមន្តចក្ខុ។ យំ សមន្តចក្ខុ តំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស វសេន អធិមោក្ខដ្ឋេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ, បគ្គហដ្ឋេន វីរិយិន្ទ្រិយំ, ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិន្ទ្រិយំ, អវិក្ខេបដ្ឋេន សមាធិន្ទ្រិយំ។ យាវតា ទុក្ខស្ស ទុក្ខដ្ឋោ ទិដ្ឋោ វិទិតោ សច្ឆិកតោ ផស្សិតោ បញ្ញាយ; អផស្សិតោ បញ្ញាយ ទុក្ខដ្ឋោ នត្ថីតិ – សមន្តចក្ខុ។ យំ សមន្តចក្ខុ តំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស វសេន អធិមោក្ខដ្ឋេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ, បគ្គហដ្ឋេន វីរិយិន្ទ្រិយំ, ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិន្ទ្រិយំ, អវិក្ខេបដ្ឋេន សមាធិន្ទ្រិយំ។ យាវតា សមុទយស្ស សមុទយដ្ឋោ...បេ... យាវតា និរោធស្ស និរោធដ្ឋោ... យាវតា មគ្គស្ស មគ្គដ្ឋោ... យាវតា អត្ថបដិសម្ភិទាយ អត្ថបដិសម្ភិទដ្ឋោ... យាវតា ធម្មបដិសម្ភិទាយ ធម្មបដិសម្ភិទដ្ឋោ... យាវតា និរុត្តិបដិសម្ភិទាយ និរុត្តិបដិសម្ភិទដ្ឋោ... យាវតា បដិភានបដិសម្ភិទាយ បដិភានបដិសម្ភិទដ្ឋោ... យាវតា ឥន្ទ្រិយបរោបរិយត្តេ ញាណំ... យាវតា សត្តានំ អាសយានុសយេ ញាណំ... យាវតា យមកបាដិហីរេ ញាណំ... យាវតា មហាករុណាសមាបត្តិយា ញាណំ... យាវតា សទេវកស្ស លោកស្ស សមារកស្ស សព្រហ្មកស្ស សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ ទិដ្ឋំ សុតំ មុតំ វិញ្ញាតំ បត្តំ បរិយេសិតំ អនុវិចរិតំ មនសា, តំ ញាតំ ទិដ្ឋំ វិទិតំ សច្ឆិកតំ ផស្សិតំ បញ្ញាយ។ អផស្សិតំ បញ្ញាយ នត្ថីតិ – សមន្តចក្ខុ។ យំ សមន្តចក្ខុ តំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស វសេន អធិមោក្ខដ្ឋេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ, បគ្គហដ្ឋេន វីរិយិន្ទ្រិយំ, ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិន្ទ្រិយំ, អវិក្ខេបដ្ឋេន សមាធិន្ទ្រិយំ។

សទ្ទហន្តោ បគ្គណ្ហាតិ, បគ្គណ្ហន្តោ សទ្ទហតិ។ សទ្ទហន្តោ ឧបដ្ឋាបេតិ, ឧបដ្ឋាបេន្តោ សទ្ទហតិ។ សទ្ទហន្តោ សមាទហតិ, សមាទហន្តោ សទ្ទហតិ។ សទ្ទហន្តោ បជានាតិ, បជានន្តោ សទ្ទហតិ។ បគ្គណ្ហន្តោ ឧបដ្ឋាបេតិ, ឧបដ្ឋាបេន្តោ បគ្គណ្ហាតិ។ បគ្គណ្ហន្តោ សមាទហតិ, សមាទហន្តោ បគ្គណ្ហាតិ។ បគ្គណ្ហន្តោ បជានាតិ, បជានន្តោ បគ្គណ្ហាតិ។ បគ្គណ្ហន្តោ សទ្ទហតិ, សទ្ទហន្តោ បគ្គណ្ហាតិ។ ឧបដ្ឋាបេន្តោ សមាទហតិ, សមាទហន្តោ ឧបដ្ឋាបេតិ។ ឧបដ្ឋាបេន្តោ បជានាតិ, បជានន្តោ ឧបដ្ឋាបេតិ។ ឧបដ្ឋាបេន្តោ សទ្ទហតិ, សទ្ទហន្តោ ឧបដ្ឋាបេតិ។ ឧបដ្ឋាបេន្តោ បគ្គណ្ហាតិ, បគ្គណ្ហន្តោ ឧបដ្ឋាបេតិ។ សមាទហន្តោ បជានាតិ, បជានន្តោ សមាទហតិ។ សមាទហន្តោ សទ្ទហតិ, សទ្ទហន្តោ សមាទហតិ។ សមាទហន្តោ បគ្គណ្ហាតិ, បគ្គណ្ហន្តោ សមាទហតិ។ សមាទហន្តោ ឧបដ្ឋាបេតិ, ឧបដ្ឋាបេន្តោ សមាទហតិ។ បជានន្តោ សទ្ទហតិ, សទ្ទហន្តោ បជានាតិ។ បជានន្តោ បគ្គណ្ហាតិ, បគ្គណ្ហន្តោ បជានាតិ។ បជានន្តោ ឧបដ្ឋាបេតិ, ឧបដ្ឋាបេន្តោ បជានាតិ។ បជានន្តោ សមាទហតិ, សមាទហន្តោ បជានាតិ។

សទ្ទហិតត្តា បគ្គហិតំ, បគ្គហិតត្តា សទ្ទហិតំ។ សទ្ទហិតត្តា ឧបដ្ឋាបិតំ, ឧបដ្ឋាបិតត្តា សទ្ទហិតំ។ សទ្ទហិតត្តា សមាទហិតំ, សមាទហិតត្តា សទ្ទហិតំ។ សទ្ទហិតត្តា បជានិតំ, បជានិតត្តា សទ្ទហិតំ។ បគ្គហិតត្តា ឧបដ្ឋាបិតំ , ឧបដ្ឋាបិតត្តា បគ្គហិតំ។ បគ្គហិតត្តា សមាទហិតំ, សមាទហិតត្តា បគ្គហិតំ។ បគ្គហិតត្តា បជានិតំ បជានិតត្តា បគ្គហិតំ។ បគ្គហិតត្តា សទ្ទហិតំ, សទ្ទហិតត្តា បគ្គហិតំ។ ឧបដ្ឋាបិតត្តា សមាទហិតំ, សមាទហិតត្តា ឧបដ្ឋាបិតំ។ ឧបដ្ឋាបិតត្តា បជានិតំ, បជានិតត្តា ឧបដ្ឋាបិតំ។ ឧបដ្ឋាបិតត្តា សទ្ទហិតំ, សទ្ទហិតត្តា ឧបដ្ឋាបិតំ។ ឧបដ្ឋាបិតត្តា បគ្គហិតំ, បគ្គហិតត្តា ឧបដ្ឋាបិតំ។ សមាទហិតត្តា បជានិតំ, បជានិតត្តា សមាទហិតំ។ សមាទហិតត្តា សទ្ទហិតំ, សទ្ទហិតត្តា សមាទហិតំ។ សមាទហិតត្តា បគ្គហិតំ, បគ្គហិតត្តា សមាទហិតំ។ សមាទហិតត្តា ឧបដ្ឋាបិតំ, ឧបដ្ឋាបិតត្តា សមាទហិតំ។ បជានិតត្តា សទ្ទហិតំ, សទ្ទហិតត្តា បជានិតំ។ បជានិតត្តា បគ្គហិតំ, បគ្គហិតត្តា បជានិតំ។ បជានិតត្តា ឧបដ្ឋាបិតំ, ឧបដ្ឋាបិតត្តា បជានិតំ។ បជានិតត្តា សមាទហិតំ, សមាទហិតត្តា បជានិតំ។

យំ ពុទ្ធចក្ខុ តំ ពុទ្ធញាណំ, យំ ពុទ្ធញាណំ តំ ពុទ្ធចក្ខុ, យេន ចក្ខុនា តថាគតោ សត្តេ បស្សតិ អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេ អប្បេកច្ចេ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោ [បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនេ (ស្យា។ ក។)], អប្បេកច្ចេ នបរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោ។

អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេតិ សទ្ធោ បុគ្គលោ អប្បរជក្ខោ, អស្សទ្ធោ បុគ្គលោ មហារជក្ខោ។ អារទ្ធវីរិយោ បុគ្គលោ អប្បរជក្ខោ, កុសីតោ បុគ្គលោ មហារជក្ខោ។ ឧបដ្ឋិតស្សតិ បុគ្គលោ អប្បរជក្ខោ, មុដ្ឋស្សតិ បុគ្គលោ មហារជក្ខោ។ សមាហិតោ បុគ្គលោ អប្បរជក្ខោ, អសមាហិតោ បុគ្គលោ មហារជក្ខោ។ បញ្ញវា បុគ្គលោ អប្បរជក្ខោ, ទុប្បញ្ញោ បុគ្គលោ មហារជក្ខោ។

តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេតិ សទ្ធោ បុគ្គលោ តិក្ខិន្ទ្រិយោ, អស្សទ្ធោ បុគ្គលោ មុទិន្ទ្រិយោ...បេ... បញ្ញវា បុគ្គលោ តិក្ខិន្ទ្រិយោ, ទុប្បញ្ញោ បុគ្គលោ មុទិន្ទ្រិយោ។ ស្វាការេ ទ្វាការេតិ សទ្ធោ បុគ្គលោ ស្វាការោ, អស្សទ្ធោ បុគ្គលោ ទ្វាការោ...បេ... បញ្ញវា បុគ្គលោ ស្វាការោ, ទុប្បញ្ញោ បុគ្គលោ ទ្វាការោ។ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេតិ សទ្ធោ បុគ្គលោ សុវិញ្ញាបយោ, អស្សទ្ធោ បុគ្គលោ ទុវិញ្ញាបយោ...បេ... បញ្ញវា បុគ្គលោ សុវិញ្ញាបយោ, ទុប្បញ្ញោ បុគ្គលោ ទុវិញ្ញាបយោ។

អប្បេកច្ចេបរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោ, អប្បេកច្ចេ នបរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោតិ សទ្ធោ បុគ្គលោ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវី, អស្សទ្ធោ បុគ្គលោ នបរលោកវជ្ជភយទស្សាវី។ អារទ្ធវីរិយោ បុគ្គលោ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវី , កុសីតោ បុគ្គលោ នបរលោកវជ្ជភយទស្សាវី...បេ... បញ្ញវា បុគ្គលោ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវី, ទុប្បញ្ញោ បុគ្គលោ នបរលោកវជ្ជភយទស្សាវី។

លោកោតិ ខន្ធលោកោ ធាតុលោកោ អាយតនលោកោ វិបត្តិភវលោកោ វិបត្តិសម្ភវលោកោ សម្បត្តិភវលោកោ សម្បត្តិសម្ភវលោកោ។

ឯកោ លោកោ – សព្ពេ សត្តា អាហារដ្ឋិតិកា។ ទ្វេ លោកា – នាមញ្ច រូបញ្ច។ តយោ លោកា – តិស្សោ វេទនា។ ចត្តារោ លោកា – ចត្តារោ អាហារា។ បញ្ច លោកា – បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា។ ឆ លោកា – ឆ អជ្ឈត្តិកានិ អាយតនានិ។ សត្ត លោកា – សត្ត វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ។ អដ្ឋ លោកា – អដ្ឋ លោកធម្មា។ នវ លោកា – នវ សត្តាវាសា។ ទស លោកា – ទសាយតនានិ។ ទ្វាទស លោកា – ទ្វាទសាយតនានិ។ អដ្ឋារស លោកា – អដ្ឋារស ធាតុយោ។

វដ្ដន្តិ សព្ពេ កិលេសា វដ្ដា, សព្ពេ ទុច្ចរិតា វដ្ដា, សព្ពេ អភិសង្ខារា វដ្ដា, សព្ពេ ភវគាមិកម្មា វដ្ដា។ ឥតិ ឥមស្មិំ លោកេ ឥមស្មិំ វដ្ដេ តិព្វា ភយសញ្ញា បច្ចុបដ្ឋិតា ហោន្តិ, សេយ្យថាបិ ឧក្ខិត្តាសិកេ វធកេ។ ឥមេហិ បញ្ញាសាយ អាការេហិ ឥមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ជានាតិ បស្សតិ អញ្ញាតិ បដិវិជ្ឈតីតិ។

ឥន្ទ្រិយសមោធានោ បញ្ចមោ។

តតិយភាណវារោ។

ឥន្ទ្រិយកថា និដ្ឋិតា។

៥. វិមោក្ខកថា

១. ឧទ្ទេសោ

២០៩. បុរិមនិទានំ។ “តយោមេ , ភិក្ខវេ, វិមោក្ខា។ កតមេ តយោ? សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ, អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ, អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ វិមោក្ខា។

“អបិ ច, អដ្ឋសដ្ឋិ វិមោក្ខា – សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ, អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ, អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ; អជ្ឈត្តវុដ្ឋានោ វិមោក្ខោ, ពហិទ្ធាវុដ្ឋានោ វិមោក្ខោ, ទុភតោ វុដ្ឋានោ វិមោក្ខោ; អជ្ឈត្តវុដ្ឋានា ចត្តារោ វិមោក្ខា, ពហិទ្ធាវុដ្ឋានា ចត្តារោ វិមោក្ខា, ទុភតោ វុដ្ឋានា ចត្តារោ វិមោក្ខា; អជ្ឈត្តវុដ្ឋានានំ អនុលោមា ចត្តារោ វិមោក្ខា, ពហិទ្ធាវុដ្ឋានានំ អនុលោមា ចត្តារោ វិមោក្ខា, ទុភតោ វុដ្ឋានានំ អនុលោមា ចត្តារោ វិមោក្ខា; អជ្ឈត្តវុដ្ឋានបដិប្បស្សទ្ធី [អជ្ឈត្តវុដ្ឋានា បដិប្បស្សទ្ធិ (ស្យា។)] ចត្តារោ វិមោក្ខា, ពហិទ្ធាវុដ្ឋានបដិប្បស្សទ្ធី ចត្តារោ វិមោក្ខា, ទុភតោ វុដ្ឋានបដិប្បស្សទ្ធី ចត្តារោ វិមោក្ខា; រូបី រូបានិ បស្សតីតិ វិមោក្ខោ, អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតីតិ វិមោក្ខោ, សុភំ តេវ អធិមុត្តោ ហោតីតិ វិមោក្ខោ; អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិ វិមោក្ខោ, វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិ វិមោក្ខោ, អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិ វិមោក្ខោ; នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិ វិមោក្ខោ,

ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩮᨴᨿᩥᨲᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ; ᩈᨾᨿᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᩋᩈᨾᨿᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ; ᩈᩣᨾᨿᩥᨠᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᩋᩈᩣᨾᨿᩥᨠᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ; ᨠᩩᨷ᩠ᨷᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᩋᨠᩩᨷ᩠ᨷᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ; ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ; ᩈᩣᩈᩅᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᩋᨶᩣᩈᩅᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ; ᩈᩣᨾᩥᩈᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ; ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᩣᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᨲᩁᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᨷᨱᩥᩉᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᩋᨷ᩠ᨷᨱᩥᩉᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᨷᨱᩥᩉᩥᨲᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷ᩠ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩥ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ; ᩈᨬ᩠ᨬᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᩅᩥᩈᨬ᩠ᨬᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ; ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ , ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᨬᩣᨱᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ; ᩈᩦᨲᩥᩈᩥᨿᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ [ᩈᩦᨲᩦᩈᩥᨿᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨)], ᨫᩣᨶᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᩋᨶᩩᨷᩤᨴᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ”᪨

᪑᪨ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪑᪑᪐᪨ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ? ᩍᨵ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨣᩣᩁᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩍᨲᩥ ᨷᨭᩥᩈᨬ᩠ᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ – “ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨾᩥᨴᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᩮᨶ ᩅᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩴ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨

ᨠᨲᨾᩮᩣ ᩋᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ? ᩍᨵ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨣᩣᩁᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩍᨲᩥ ᨷᨭᩥᩈᨬ᩠ᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ – “ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨾᩥᨴᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᩮᨶ ᩅᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᩋᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᩋᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨

ᨠᨲᨾᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨱᩥᩉᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ? ᩍᨵ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨣᩣᩁᨣᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩍᨲᩥ ᨷᨭᩥᩈᨬ᩠ᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ – “ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨾᩥᨴᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᩮᨶ ᩅᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᨱᩥᨵᩥᩴ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᩋᨷ᩠ᨷᨱᩥᩉᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨱᩥᩉᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨

ᨠᨲᨾᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ? ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨫᩣᨶᩣᨶᩥ – ᩋᨿᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ? ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩋᩁᩪᨷᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ – ᩋᨿᩴ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨴᩩᨽᨲᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ? ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩣ – ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨽᨲᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨

ᨠᨲᨾᩮ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣ? ᨷᨮᨾᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᨶᩦᩅᩁᨱᩮᩉᩥ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩮᩉᩥ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᨷᩦᨲᩥᨿᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣ᪨

ᨠᨲᨾᩮ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣ? ᩋᩣᨠᩣᩈᩣᨶᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩁᩪᨷᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᨭᩥᨥᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨠᩣᩈᩣᨶᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨠᩥᨬ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᨶᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᨶᩮᩅᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᨶᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨠᩥᨬ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣ᪨

ᨠᨲᨾᩮ ᨴᩩᨽᨲᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣ? ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣᩈᩦᩃᨻ᩠ᨻᨲᨷᩁᩣᨾᩣᩈᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩩᩈᨿᩣ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣᨶᩩᩈᨿᩣ

វុដ្ឋាតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ។ សកទាគាមិមគ្គេ ឱឡារិកា កាមរាគសញ្ញោជនា បដិឃសញ្ញោជនា ឱឡារិកា កាមរាគានុសយា បដិឃានុសយា វុដ្ឋាតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ ។ អនាគាមិមគ្គេ អនុសហគតា កាមរាគសញ្ញោជនា បដិឃសញ្ញោជនា អនុសហគតា កាមរាគានុសយា បដិឃានុសយា វុដ្ឋាតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ។ អរហត្តមគ្គេ រូបរាគា អរូបរាគា មានា ឧទ្ធច្ចា អវិជ្ជាយ មានានុសយា ភវរាគានុសយា អវិជ្ជានុសយា វុដ្ឋាតិ, តទនុវត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋាតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ វុដ្ឋាតិ។ ឥមេ ទុភតោ វុដ្ឋានា ចត្តារោ វិមោក្ខា។

១១០។ កតមេ អជ្ឈត្តវុដ្ឋានតា អនុលោមា ចត្តារោ វិមោក្ខា? បឋមំ ឈានំ បដិលាភត្ថាយ វិតក្កោ ច វិចារោ ច បីតិ ច សុខញ្ច ចិត្តេកគ្គតា ច, ទុតិយំ ឈានំ បដិលាភត្ថាយ...បេ... តតិយំ ឈានំ បដិលាភត្ថាយ...បេ... ចតុត្ថំ ឈានំ បដិលាភត្ថាយ វិតក្កោ ច វិចារោ ច បីតិ ច សុខញ្ច ចិត្តេកគ្គតា ច – ឥមេ អជ្ឈត្តវុដ្ឋានតា អនុលោមា ចត្តារោ វិមោក្ខា។

កតមេ ពហិទ្ធាវុដ្ឋានតា អនុលោមា ចត្តារោ វិមោក្ខា? អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិំ បដិលាភត្ថាយ វិតក្កោ ច វិចារោ ច បីតិ ច សុខញ្ច ចិត្តេកគ្គតា ច, វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិំ...បេ... អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិំ ...បេ... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិំ បដិលាភត្ថាយ វិតក្កោ ច វិចារោ ច បីតិ ច សុខញ្ច ចិត្តេកគ្គតា ច – ឥមេ ពហិទ្ធាវុដ្ឋានតា អនុលោមា ចត្តារោ វិមោក្ខា។

កតមេ ទុភតោ វុដ្ឋានតា អនុលោមា ចត្តារោ វិមោក្ខា? សោតាបត្តិមគ្គំ បដិលាភត្ថាយ អនិច្ចានុបស្សនា,ទុក្ខានុបស្សនា,អនត្តានុបស្សនា។ សកទាគាមិមគ្គំ បដិលាភត្ថាយ...បេ... អនាគាមិមគ្គំ បដិលាភត្ថាយ...បេ... អរហត្តមគ្គំ បដិលាភត្ថាយ អនិច្ចានុបស្សនា,ទុក្ខានុបស្សនា,អនត្តានុបស្សនា – ឥមេ ទុភតោ វុដ្ឋានតា អនុលោមា ចត្តារោ វិមោក្ខា។

កតមេ អជ្ឈត្តវុដ្ឋានបដិប្បស្សទ្ធី ចត្តារោ វិមោក្ខា? បឋមស្ស ឈានស្ស បដិលាភោ វា វិបាកោ វា, ទុតិយស្ស ឈានស្ស...បេ... តតិយស្ស ឈានស្ស...បេ... ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស បដិលាភោ វា វិបាកោ វា – ឥមេ អជ្ឈត្តវុដ្ឋានបដិប្បស្សទ្ធី ចត្តារោ វិមោក្ខា។

កតមេ ពហិទ្ធាវុដ្ឋានបដិប្បស្សទ្ធី ចត្តារោ វិមោក្ខា? អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិយា បដិលាភោ វា វិបាកោ វា, វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិយា...បេ... អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយា...បេ... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា បដិលាភោ វា វិបាកោ វា – ឥមេ ពហិទ្ធាវុដ្ឋានបដិប្បស្សទ្ធី ចត្តារោ វិមោក្ខា។

កតមេ ទុភតោ វុដ្ឋានបដិប្បស្សទ្ធី ចត្តារោ វិមោក្ខា? សោតាបត្តិមគ្គស្ស សោតាបត្តិផលំ, សកទាគាមិមគ្គស្ស សកទាគាមិផលំ , អនាគាមិមគ្គស្ស អនាគាមិផលំ, អរហត្តមគ្គស្ស អរហត្តផលំ – ឥមេ ទុភតោ វុដ្ឋានបដិប្បស្សទ្ធី ចត្តារោ វិមោក្ខា។

២១២។ កថំ រូបី រូបានិ បស្សតីតិ – វិមោក្ខោ? ឥធេកច្ចោ អជ្ឈត្តំ បច្ចត្តំ នីលនិមិត្តំ មនសិករោតិ, នីលសញ្ញំ បដិលភតិ។ សោ តំ និមិត្តំ សុគ្គហិតំ ករោតិ, សូបធារិតំ ឧបធារេតិ, ស្វាវត្ថិតំ អវត្ថាបេតិ។ សោ តំ និមិត្តំ សុគ្គហិតំ កត្វា សូបធារិតំ [សុបធារិតំ (ក។)] ឧបធារេត្វា ស្វាវត្ថិតំ អវត្ថាបេត្វា ពហិទ្ធា នីលនិមិត្តេ ចិត្តំ ឧបសំហរតិ, នីលសញ្ញំ បដិលភតិ។ សោ តំ និមិត្តំ សុគ្គហិតំ ករោតិ, សូបធារិតំ ឧបធារេតិ, ស្វាវត្ថិតំ អវត្ថាបេតិ។ សោ តំ និមិត្តំ សុគ្គហិតំ កត្វា ឧបធារេត្វា ស្វាវត្ថិតំ អវត្ថាបេត្វា អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អជ្ឈត្តញ្ច ពហិទ្ធា ច ឧភយមិទំ រូប”ន្តិ, រូបសញ្ញី ហោតិ។ ឥធេកច្ចោ អជ្ឈត្តំ បច្ចត្តំ បីតនិមិត្តំ...បេ... លោហិតនិមិត្តំ...បេ... ឱទាតនិមិត្តំ មនសិករោតិ, ឱទាតសញ្ញំ បដិលភតិ។ សោ តំ និមិត្តំ សុគ្គហិតំ ករោតិ, សូបធារិតំ ឧបធារេតិ, ស្វាវត្ថិតំ អវត្ថាបេតិ។ សោ តំ និមិត្តំ សុគ្គហិតំ កត្វា សូបធារិតំ ឧបធារេត្វា ស្វាវត្ថិតំ អវត្ថាបេត្វា ពហិទ្ធា ឱទាតនិមិត្តេ ចិត្តំ ឧបសំហរតិ, ឱទាតសញ្ញំ បដិលភតិ។ សោ តំ និមិត្តំ សុគ្គហិតំ ករោតិ, សូបធារិតំ ឧបធារេតិ, ស្វាវត្ថិតំ អវត្ថាបេតិ។ សោ តំ និមិត្តំ សុគ្គហិតំ កត្វា សូបធារិតំ ឧបធារេត្វា ស្វាវត្ថិតំ អវត្ថាបេត្វា អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អជ្ឈត្តញ្ច ពហិទ្ធា ច ឧភយមិទំ រូប”ន្តិ, រូបសញ្ញី ហោតិ។ ឯវំ រូបី រូបានិ បស្សតីតិ – វិមោក្ខោ។

កថំ អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតីតិ – វិមោក្ខោ? ឥធេកច្ចោ អជ្ឈត្តំ បច្ចត្តំ នីលនិមិត្តំ ន មនសិករោតិ, នីលសញ្ញំ ន បដិលភតិ; ពហិទ្ធា នីលនិមិត្តេ ចិត្តំ ឧបសំហរតិ, នីលសញ្ញំ បដិលភតិ។ សោ តំ និមិត្តំ សុគ្គហិតំ ករោតិ, សូបធារិតំ ឧបធារេតិ, ស្វាវត្ថិតំ អវត្ថាបេតិ។ សោ តំ និមិត្តំ សុគ្គហិតំ កត្វា សូបធារិតំ ឧបធារេត្វា ស្វាវត្ថិតំ អវត្ថាបេត្វា អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អជ្ឈត្តំ អរូបំ, ពហិទ្ធា រូបមិទ”ន្តិ, រូបសញ្ញី ហោតិ។ ឥធេកច្ចោ អជ្ឈត្តំ បច្ចត្តំ បីតនិមិត្តំ...បេ... លោហិតនិមិត្តំ...បេ... ឱទាតនិមិត្តំ ន មនសិករោតិ, ឱទាតសញ្ញំ ន បដិលភតិ; ពហិទ្ធា ឱទាតនិមិត្តេ ចិត្តំ ឧបសំហរតិ, ឱទាតសញ្ញំ បដិលភតិ។ សោ តំ និមិត្តំ សុគ្គហិតំ ករោតិ, សូបធារិតំ ឧបធារេតិ, ស្វាវត្ថិតំ អវត្ថាបេតិ។ សោ តំ និមិត្តំ សុគ្គហិតំ កត្វា សូបធារិតំ ឧបធារេត្វា ស្វាវត្ថិតំ អវត្ថាបេត្វា អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “អជ្ឈត្តំ អរូបំ ពហិទ្ធា រូបមិទ”ន្តិ, រូបសញ្ញី ហោតិ។ ឯវំ អជ្ឈត្តំ អរូបសញ្ញី ពហិទ្ធា រូបានិ បស្សតីតិ – វិមោក្ខោ។

កថំ “សុភ”ន្តេវ អធិមុត្តោ ហោតីតិ – វិមោក្ខោ? ឥធ ភិក្ខុ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ, តថា ទុតិយំ, តថា តតិយំ, តថា ចតុត្ថំ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ មេត្តាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន [អព្យាបជ្ឈេន (ស្យា។)] ផរិត្វា វិហរតិ។ មេត្តាយ ភាវិតត្តា សត្តា អប្បដិកូលា ហោន្តិ។ ករុណាសហគតេន ចេតសា...បេ... ករុណាយ ភាវិតត្តា សត្តា អប្បដិកូលា ហោន្តិ។ មុទិតាសហគតេន ចេតសា...បេ... មុទិតាយ ភាវិតត្តា សត្តា អប្បដិកូលា ហោន្តិ។ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ...បេ... ឧបេក្ខាយ ភាវិតត្តា សត្តា អប្បដិកូលា ហោន្តិ។ ឯវំ “សុភំ” តេវ អធិមុត្តោ ហោតីតិ – វិមោក្ខោ។

២១៣។ កតមោ អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិ វិមោក្ខោ? ឥធ ភិក្ខុ សព្ពសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិឃសញ្ញានំ អត្ថង្គមា នានត្តសញ្ញានំ អមនសិការា “អនន្តោ អាកាសោ”តិ អាកាសានញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ – អយំ អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិ

ចិនេយាគេ្លា

ពតនេយា ចិន្ណាណញ្ចាយតនសយាបត្តិ ចិនេយាគេ្លា? ព្វឆ គិក្ខុ សន្ទនោ អាពាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម “អនន្តំ ចិន្ណាណ”ន្តិ ចិន្ណាណញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ ចិហរតិ – អយំ ចិន្ណាណញ្ចាយតនសយាបត្តិ ចិនេយាគេ្លា

ពតនេយា អាកិញ្ចញ្ញាយតនសយាបត្តិ ចិនេយាគេ្លា? ព្វឆ គិក្ខុ សន្ទនោ ចិន្ណាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម “នត្ថិ កិញ្ចិ”តិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ ចិហរតិ – អយំ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសយាបត្តិ ចិនេយាគេ្លា

ពតនេយា នេចសញ្ញានាសញ្ញាយតនសយាបត្តិ ចិនេយាគេ្លា? ព្វឆ គិក្ខុ សន្ទនោ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម នេចសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ ចិហរតិ – អយំ នេចសញ្ញានាសញ្ញាយតនសយាបត្តិ ចិនេយាគេ្លា

ពតនេយា សញ្ញាវេទយិតនិនោធសយាបត្តិ ចិនេយាគេ្លា? ព្វឆ គិក្ខុ សន្ទនោ នេចសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម សញ្ញាវេទយិតនិនោធំ ឧបសម្បជ្ជ ចិហរតិ – អយំ សញ្ញាវេទយិតនិនោធសយាបត្តិ ចិនេយាគេ្លា

ពតនេយា សមយចិនេយាគេ្លា? ចត្តារិ ច ឈានានិ ចតនេស្សា ច អរូបសយាបត្តិយោ – អយំ សមយចិនេយាគេ្លា

ពតនេយា អសមយចិនេយាគេ្លា? ចត្តារោ ច អរិយមគ្គា, ចត្តារិ ច សាមញ្ញផលានិ, និព្វានញ្ច – អយំ អសមយចិនេយាគេ្លា

ពតនេយា សាមយិកោ ចិនេយាគេ្លា? ចត្តារិ ច ឈានានិ, ចតនេស្សា ច អរូបសយាបត្តិយោ – អយំ សាមយិកោ ចិនេយាគេ្លា

ពតនេយា អសាមយិកោ ចិនេយាគេ្លា? ចត្តារោ ច អរិយមគ្គា, ចត្តារិ ច សាមញ្ញផលានិ, និព្វានញ្ច – អយំ អសាមយិកោ ចិនេយាគេ្លា

ពតនេយា កុប្បោ ចិនេយាគេ្លា? ចត្តារិ ច ឈានានិ, ចតនេស្សា ច អរូបសយាបត្តិយោ – អយំ កុប្បោ ចិនេយាគេ្លា

ពតនេយា អកុប្បោ ចិនេយាគេ្លា? ចត្តារោ ច អរិយមគ្គា, ចត្តារិ ច សាមញ្ញផលានិ, និព្វានញ្ច – អយំ អកុប្បោ ចិនេយាគេ្លា

ពតនេយា លោកិយោ ចិនេយាគេ្លា? ចត្តារិ ច ឈានានិ, ចតនេស្សា ច អរូបសយាបត្តិយោ – អយំ លោកិយោ ចិនេយាគេ្លា

ពតនេយា លោកុត្តរោ ចិនេយាគេ្លា? ចត្តារោ ច អរិយមគ្គា, ចត្តារិ ច សាមញ្ញផលានិ, និព្វានញ្ច – អយំ លោកុត្តរោ ចិនេយាគេ្លា

កតមោ សាសវោ វិមោក្ខោ? ចត្តារិ ច ឈានានិ, ចតស្សោ ច អរូបសមាបត្តិយោ – អយំ សាសវោ វិមោក្ខោ។

កតមោ អនាសវោ វិមោក្ខោ? ចត្តារោ ច អរិយមគ្គា, ចត្តារិ ច សាមញ្ញផលានិ, និព្វានញ្ច – អយំ អនាសវោ វិមោក្ខោ។

កតមោ សាមិសោ វិមោក្ខោ? រូបប្បដិសញ្ញុត្តោ វិមោក្ខោ – អយំ សាមិសោ វិមោក្ខោ។

កតមោ និរាមិសោ វិមោក្ខោ? អរូបប្បដិសញ្ញុត្តោ វិមោក្ខោ – អយំ និរាមិសោ វិមោក្ខោ។

កតមោ និរាមិសា និរាមិសតរោ វិមោក្ខោ? ចត្តារោ ច អរិយមគ្គា, ចត្តារិ ច សាមញ្ញផលានិ, និព្វានញ្ច – អយំ និរាមិសានិរាមិសតរោ វិមោក្ខោ។

កតមោ បណិហិតោ វិមោក្ខោ? ចត្តារិ ច ឈានានិ, ចតស្សោ ច អរូបសមាបត្តិយោ – អយំ បណិហិតោ វិមោក្ខោ។ កតមោ អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ? ចត្តារោ ច អរិយមគ្គា, ចត្តារិ ច សាមញ្ញផលានិ, និព្វានញ្ច – អយំ អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ។

កតមោ បណិហិតប្បដិប្បស្សទ្ធិ វិមោក្ខោ? បឋមស្ស ឈានស្ស បដិលាភោ ច វិបាកោ ច ...បេ... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា បដិលាភោ ច វិបាកោ ច – អយំ បណិហិតប្បដិប្បស្សទ្ធិ វិមោក្ខោ។

កតមោ សញ្ញុត្តោ វិមោក្ខោ? ចត្តារិ ច ឈានានិ, ចតស្សោ ច អរូបសមាបត្តិយោ – អយំ សញ្ញុត្តោ វិមោក្ខោ។

កតមោ វិសញ្ញុត្តោ វិមោក្ខោ? ចត្តារោ ច អរិយមគ្គា, ចត្តារិ ច សាមញ្ញផលានិ, និព្វានញ្ច – អយំ វិសញ្ញុត្តោ វិមោក្ខោ។

កតមោ ឯកត្តវិមោក្ខោ? ចត្តារោ ច អរិយមគ្គា, ចត្តារិ ច សាមញ្ញផលានិ, និព្វានញ្ច – អយំ ឯកត្តវិមោក្ខោ។

កតមោ នានត្តវិមោក្ខោ? ចត្តារិ ច ឈានានិ, ចតស្សោ ច អរូបសមាបត្តិយោ – អយំ នានត្តវិមោក្ខោ។

១១៣។ កតមោ សញ្ញាវិមោក្ខោ? សិយា ឯកោ សញ្ញាវិមោក្ខោ ទស សញ្ញាវិមោក្ខា ហោន្តិ, ទស សញ្ញាវិមោក្ខា ឯកោ សញ្ញាវិមោក្ខោ ហោតិ, វត្ថុវសេន បរិយាយេន។ កថញ្ច សិយា? អនិច្ចានុបស្សនាញាណំ និច្ចតោ សញ្ញាយ មុច្ចតីតិ – សញ្ញាវិមោក្ខោ។ ទុក្ខានុបស្សនាញាណំ សុខតោ សញ្ញាយ មុច្ចតីតិ – សញ្ញាវិមោក្ខោ។ អនត្តានុបស្សនាញាណំ អត្តតោ សញ្ញាយ មុច្ចតីតិ –

សញ្ញាវិវដ្ដោ។ និព្វិទានុបស្សនាញាណំ នន្ទិយា សញ្ញាយ វិវដ្ដតីតិ – សញ្ញាវិវដ្ដោ។ វិរាគានុបស្សនាញាណំ រាគតោ សញ្ញាយ វិវដ្ដតីតិ – សញ្ញាវិវដ្ដោ។ និរោធានុបស្សនាញាណំ សមុទយតោ សញ្ញាយ វិវដ្ដតីតិ – សញ្ញាវិវដ្ដោ។ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាញាណំ អាទានតោ សញ្ញាយ វិវដ្ដតីតិ – សញ្ញាវិវដ្ដោ។ អនិមិត្តានុបស្សនាញាណំ និមិត្តតោ សញ្ញាយ វិវដ្ដតីតិ – សញ្ញាវិវដ្ដោ។ អប្បណិហិតានុបស្សនាញាណំ បណិធិយា សញ្ញាយ វិវដ្ដតីតិ – សញ្ញាវិវដ្ដោ។ សុញ្ញតានុបស្សនាញាណំ អភិនិវេសតោ សញ្ញាយ វិវដ្ដតីតិ – សញ្ញាវិវដ្ដោ។ ឯវំ សិយា ឯកតោ សញ្ញាវិវដ្ដោ ទស សញ្ញាវិវដ្ដា ហោន្តិ, ទស សញ្ញាវិវដ្ដា ឯកតោ សញ្ញាវិវដ្ដោ ហោតិ វត្ថុវសេន បរិយាយេន។

រូបេ អនិច្ចានុបស្សនាញាណំ និច្ចតោ សញ្ញាយ វិវដ្ដតីតិ – សញ្ញាវិវដ្ដោ...បេ... រូបេ សុញ្ញតានុបស្សនាញាណំ អភិនិវេសតោ សញ្ញាយ វិវដ្ដតីតិ – សញ្ញាវិវដ្ដោ។ ឯវំ សិយា ឯកតោ សញ្ញាវិវដ្ដោ ទស សញ្ញាវិវដ្ដា ហោន្តិ, ទស សញ្ញាវិវដ្ដា ឯកតោ សញ្ញាវិវដ្ដោ ហោតិ វត្ថុវសេន បរិយាយេន។

វេទនាយ...បេ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... វិញ្ញាណេ... ចក្ខុស្មឹ...បេ... ជរាមរណេ អនិច្ចានុបស្សនាញាណំ និច្ចតោ សញ្ញាយ វិវដ្ដតីតិ – សញ្ញាវិវដ្ដោ...បេ... ជរាមរណេ សុញ្ញតានុបស្សនាញាណំ អភិនិវេសតោ សញ្ញាយ វិវដ្ដតីតិ – សញ្ញាវិវដ្ដោ ។ ឯវំ សិយា, ឯកតោ សញ្ញាវិវដ្ដោ ទស សញ្ញាវិវដ្ដា ហោន្តិ, ទស សញ្ញាវិវដ្ដា ឯកតោ សញ្ញាវិវដ្ដោ ហោតិ វត្ថុវសេន បរិយាយេន – អយំ សញ្ញាវិវដ្ដោ។

១៦៣។ កតមោ ញាណវិវដ្ដោ? សិយា ឯកតោ ញាណវិវដ្ដោ ទស ញាណវិវដ្ដា ហោន្តិ, ទស ញាណវិវដ្ដា ឯកតោ ញាណវិវដ្ដោ ហោតិ វត្ថុវសេន បរិយាយេន សិយាតិ ។ កថញ្ច សិយា? អនិច្ចានុបស្សនា យថាភូតំ ញាណំ និច្ចតោ សម្មោហា អញ្ញាណា វិវដ្ដតីតិ – ញាណវិវដ្ដោ។ ទុក្ខានុបស្សនា យថាភូតំ ញាណំ សុខតោ សម្មោហា អញ្ញាណា វិវដ្ដតីតិ – ញាណវិវដ្ដោ។ អនត្តានុបស្សនា យថាភូតំ ញាណំ អត្តតោ សម្មោហា អញ្ញាណា វិវដ្ដតីតិ – ញាណវិវដ្ដោ។ និព្វិទានុបស្សនា យថាភូតំ ញាណំ នន្ទិយា សម្មោហា អញ្ញាណា វិវដ្ដតីតិ – ញាណវិវដ្ដោ។ វិរាគានុបស្សនា យថាភូតំ ញាណំ រាគតោ សម្មោហា អញ្ញាណា វិវដ្ដតីតិ – ញាណវិវដ្ដោ។ និរោធានុបស្សនា យថាភូតំ ញាណំ សមុទយតោ សម្មោហា អញ្ញាណា វិវដ្ដតីតិ – ញាណវិវដ្ដោ។ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា យថាភូតំ ញាណំ អាទានតោ សម្មោហា អញ្ញាណា វិវដ្ដតីតិ – ញាណវិវដ្ដោ។ អនិមិត្តានុបស្សនា យថាភូតំ ញាណំ និមិត្តតោ សម្មោហា អញ្ញាណា វិវដ្ដតីតិ – ញាណវិវដ្ដោ។ អប្បណិហិតានុបស្សនា ថាភូតំ ញាណំ បណិធិយា សម្មោហា អញ្ញាណា វិវដ្ដតីតិ – ញាណវិវដ្ដោ។ សុញ្ញតានុបស្សនា យថាភូតំ ញាណំ អភិនិវេសតោ សម្មោហា អញ្ញាណា វិវដ្ដតីតិ – ញាណវិវដ្ដោ។ ឯវំ សិយា ឯកតោ ញាណវិវដ្ដោ ទស ញាណវិវដ្ដា ហោន្តិ, ទស ញាណវិវដ្ដា ឯកតោ ញាណវិវដ្ដោ ហោតិ វត្ថុវសេន បរិយាយេន។

រូបេ អនិច្ចានុបស្សនា យថាភូតំ ញាណំ និច្ចតោ សម្មោហា អញ្ញាណា វិវដ្ដតីតិ – ញាណវិវដ្ដោ...បេ... រូបេ សុញ្ញតានុបស្សនា

យថាភូតំ ញាណំ អភិនិវេសតោ សម្មោហា អញ្ញាណា មុច្ចតីតិ – ញាណវិមោក្ខោ។ ឯវំ សិយា ឯកោ ញាណវិមោក្ខោ ទស ញាណវិមោក្ខា ហោន្តិ, ទស ញាណវិមោក្ខា ឯកោ ញាណវិមោក្ខោ ហោតិ វត្ថុវសេន បរិយាយេន។

វេទនាយ ...បេ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... វិញ្ញាណេ... ចក្ខុស្មិំ...បេ... ជរាមរណេ អនិច្ចានុបស្សនា យថាភូតំ ញាណំ និច្ចតោ សម្មោហា អញ្ញាណា មុច្ចតីតិ – ញាណវិមោក្ខោ...បេ... ជរាមរណេ សុញ្ញតានុបស្សនា យថាភូតំ ញាណំ អភិនិវេសតោ សម្មោហា អញ្ញាណា មុច្ចតីតិ – ញាណវិមោក្ខោ។ ឯវំ សិយា ឯកោ ញាណវិមោក្ខោ ទស ញាណវិមោក្ខា ហោន្តិ, ទស ញាណវិមោក្ខា ឯកោ ញាណវិមោក្ខោ ហោតិ វត្ថុវសេន បរិយាយេន – អយំ ញាណវិមោក្ខោ។

១១៩។ កតមោ សីតិសិយាវិមោក្ខោ? សិយា ឯកោ សីតិសិយាវិមោក្ខោ ទស សីតិសិយាវិមោក្ខា ហោន្តិ, ទស សីតិសិយាវិមោក្ខា ឯកោ សីតិសិយាវិមោក្ខោ ហោតិ វត្ថុវសេន បរិយាយេន សិយាតិ។ កថញ្ច សិយា? អនិច្ចានុបស្សនា អនុត្តរំ សីតិភាវំ ញាណំ និច្ចតោ សន្តាបបរិឡាហទរថា មុច្ចតីតិ – សីតិសិយាវិមោក្ខោ។ ទុក្ខានុបស្សនា អនុត្តរំ សីតិភាវំ ញាណំ សុខតោ សន្តាបបរិឡាហទរថា មុច្ចតីតិ – សីតិសិយាវិមោក្ខោ។ អនត្តានុបស្សនា អនុត្តរំ សីតិភាវំ ញាណំ អត្តតោ សន្តាបបរិឡាហទរថា មុច្ចតីតិ – សីតិសិយាវិមោក្ខោ។ និព្វិទានុបស្សនា អនុត្តរំ សីតិភាវំ ញាណំ នន្ទិយា សន្តាបបរិឡាហទរថា មុច្ចតីតិ – សីតិសិយាវិមោក្ខោ។ វិរាគានុបស្សនា អនុត្តរំ សីតិភាវំ ញាណំ រាគតោ សន្តាបបរិឡាហទរថា មុច្ចតីតិ – សីតិសិយាវិមោក្ខោ។ និរោធានុបស្សនា អនុត្តរំ សីតិភាវំ ញាណំ សមុទយតោ សន្តាបបរិឡាហទរថា មុច្ចតីតិ – សីតិសិយាវិមោក្ខោ។ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា អនុត្តរំ សីតិភាវំ ញាណំ អាទានតោ សន្តាបបរិឡាហទរថា មុច្ចតីតិ – សីតិសិយាវិមោក្ខោ។ អនិមិត្តានុបស្សនា អនុត្តរំ សីតិភាវំ ញាណំ និមិត្តតោ សន្តាបបរិឡាហទរថា មុច្ចតីតិ – សីតិសិយាវិមោក្ខោ។ អប្បណិហិតានុបស្សនា អនុត្តរំ សីតិភាវំ ញាណំ បណិធិយា សន្តាបបរិឡាហទរថា មុច្ចតីតិ – សីតិសិយាវិមោក្ខោ។ សុញ្ញតានុបស្សនា អនុត្តរំ សីតិភាវំ ញាណំ អភិនិវេសតោ សន្តាបបរិឡាហទរថា មុច្ចតីតិ – សីតិសិយាវិមោក្ខោ។ ឯវំ សិយា ឯកោ សីតិសិយាវិមោក្ខោ ទស សីតិសិយាវិមោក្ខា ហោន្តិ, ទស សីតិសិយាវិមោក្ខា ឯកោ សីតិសិយាវិមោក្ខោ ហោតិ វត្ថុវសេន បរិយាយេន។

រូបេ អនិច្ចានុបស្សនា អនុត្តរំ សីតិភាវំ ញាណំ និច្ចតោ សន្តាបបរិឡាហទរថា មុច្ចតីតិ – សីតិសិយាវិមោក្ខោ...បេ... រូបេ សុញ្ញតានុបស្សនា អនុត្តរំ សីតិភាវំ ញាណំ អភិនិវេសតោ សន្តាបបរិឡាហទរថា មុច្ចតីតិ – សីតិសិយាវិមោក្ខោ។ ឯវំ សិយា ឯកោ សីតិសិយាវិមោក្ខោ ទស សីតិសិយាវិមោក្ខា ហោន្តិ, ទស សីតិសិយាវិមោក្ខា ឯកោ សីតិសិយាវិមោក្ខោ ហោតិ វត្ថុវសេន បរិយាយេន។

វេទនាយ...បេ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... វិញ្ញាណេ... ចក្ខុស្មិំ...បេ... ជរាមរណេ អនិច្ចានុបស្សនា អនុត្តរំ សីតិភាវំ ញាណំ និច្ចតោ សន្តាបបរិឡាហទរថា មុច្ចតីតិ – សីតិសិយាវិមោក្ខោ...បេ... ជរាមរណេ សុញ្ញតានុបស្សនា អនុត្តរំ សីតិភាវំ ញាណំ អភិនិវេសតោ សន្តាបបរិឡាហទរថា មុច្ចតីតិ – សីតិសិយាវិមោក្ខោ។ ឯវំ សិយា ឯកោ សីតិសិយាវិមោក្ខោ ទស សីតិសិយាវិមោក្ខា ហោន្តិ, ទស

និតិនិយាចិនយោក្លោ ឲនកោ និតិនិយាចិនយោនក្លោ នហោតិ ចត្តុចនវេត បរិយាវេយត – អយំ និតិនិយាចិនយោនក្លោ៊

១០លិ៍ កតនយោ ឥសាគចិនយោនក្លោ? នគក្លយំ ឥសាឃតីតិ [ឌាឃតីតិ (ឃ្យា៊)] ឥសាគំ៊ កាយត្ឋ្តំ ឥសានបតីតិ – ឥសាគំ៊ ឥសាឃនត្តា [ឌាឃនត្តា (ឃ្យា៊)] យុក្តតីតិ – ឥសាគចិនយោនក្លោ៊ ឥសានបនត្តា យុក្តតីតិ – ឥសាគចិនយោនក្លោ៊ ឥសាឃត្តីតិ – ឆយុ៊ ឥសានបតីតិ – កិនលេនយ៊ ឥសានតា ច ឥសានប ច ឌាគាតីតិ – ឥសាគចិនយោនក្លោ៊ អព្យាបិនដា ឥសាឃតីតិ – ឥសាគំ៊ ព្យាបាតំ ឥសានបតីតិ – ឥសាគំ៊ ឥសាឃនត្តា យុក្តតីតិ – ឥសាគចិនយោនក្លោ៊ ឥសានបនត្តា យុក្តតីតិ – ឥសាគចិនយោនក្លោ៊ ឥសាឃត្តីតិ – ឆយុ៊ ឥសានបតីតិ – កិនលេនយ៊ ឥសានតា ច ឥសានប ច ឌាគាតីតិ – ឥសាគចិនយោនក្លោ៊ អានលាកនញ្ញា ឥសាឃតីតិ – ឥសាគំ៊ ខិតមិទ្ធំ ឥសានបតីតិ – ឥសាគំ…នប… អចិនក្លេបំ ឥសាឃតីតិ – ឥសាគំ៊ ឧទ្ធច្ចំ ឥសានបតីតិ – ឥសាគំ៊ ឆយុចចត្តាគំ ឥសាឃតីតិ – ឥសាគំ៊ ចិចិកិច្ឆំ ឥសានបតីតិ – ឥសាគំ៊ ញាណំ ឥសាឃតីតិ – ឥសាគំ៊ អចិជ្ជំ ឥសានបតីតិ – ឥសាគំ៊ បិនយាជ្ជំ ឥសាឃតីតិ – ឥសាគំ៊ អរតិ ឥសានបតីតិ – ឥសាគំ៊ បឋមំ ឥសាគំ ឥសាឃតីតិ – ឥសាគំ៊ គីចរណេ ឥសានបតីតិ – ឥសាគំ… នប… អរហត្តមគ្គោ ឥសាឃតីតិ – ឥសាគំ៊ សព្វកិលេនស ឥសានបតីតិ – ឥសាគំ៊ ឥសាឃនត្តា យុក្តតីតិ – ឥសាគចិនយោនក្លោ៊ ឥសានបនត្តា យុក្តតីតិ – ឥសាគចិនយោនក្លោ៊ ឥសាឃត្តីតិ – ឆយុ៊ ឥសានបតីតិ – កិនលេនយ៊ ឥសានតា ច ឥសានប ច ឌាគាតីតិ – ឥសាគចិនយោនក្លោ – អយំ ឥសាគចិនយោនក្លោ៊

១០ប៉៊ កតនយោ អត្តបិដា ចិត្តស្ស ចិនយោនក្លោ? និយា ឲនកោ អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោនក្លោ ឥស អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោក្លោ នហាត្តិ, ឥស អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោក្លោ ឲនកោ អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោនក្លោ នហាតិ ចត្តុចនវេត បរិយាវេយត និយាតិ ៍ កតត្ថោ និយា? អតិច្ចាត្តបស្សតាតាណំ គិច្ចនតា ៤បិដាគា យុក្តតីតិ – អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោនក្លោ៊ ទុក្ខាត្តបស្សតាតាណំ សុខនតា ៤បិដាគា យុក្តតីតិ – អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោនក្លោ៊ អតត្តាត្តបស្សតាតាណំ អត្តនតា ៤បិដាគា យុក្តតីតិ – អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោនក្លោ៊ គិព្វិដាត្តបស្សតាតាណំ តត្តិយា ៤បិដាគា យុក្តតីតិ – អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោនក្លោ៊ ចិរាកាត្តបស្សតាតាណំ រាកនតា ៤បិដាគា យុក្តតីតិ – អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោនក្លោ៊ គិនរាធាត្តបស្សតាតាណំ សមុទយនតា ៤បិដាគា យុក្តតីតិ – អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោនក្លោ៊ បដិគិស្សក្កាត្តបស្សតាតាណំ អាដាគនតា ៤បិដាគា យុក្តតីតិ – អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោនក្លោ៊ អគិមិត្តាត្តបស្សតាតាណំ គិមិត្តនតា ៤បិដាគា យុក្តតីតិ – អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោនក្លោ៊ អប្បណិហិតាត្តបស្សតាតាណំ បណិធិយា ៤បិដាគា យុក្តតីតិ – អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោនក្លោ៊ សុញ្ញតាត្តបស្សតាតាណំ អភិគិនចសនតា ៤បិដាគា យុក្តតីតិ – អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោនក្លោ៊ ឲចំ និយា ឲនកោ អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោនក្លោ ឥស អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោក្លោ នហាត្តិ, ឥស អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោក្លោ ឲនកោ អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោនក្លោ នហាតិ ចត្តុចនវេត បរិយាវេយត៊

រូនប អតិច្ចាត្តបស្សតាតាណំ គិច្ចនតា ៤បិដាគា យុក្តតីតិ – អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោនក្លោ…នប… រូនប សុញ្ញតាត្តបស្សតាតាណំ អភិគិនចសនតា ៤បិដាគា យុក្តតីតិ – អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោនក្លោ៊ ឲចំ និយា ឲនកោ អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោនក្លោ ឥស អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោក្លោ នហាត្តិ, ឥស អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោក្លោ ឲនកោ អត្តបិដាចិត្តស្ស ចិនយោនក្លោ នហាតិ ចត្តុចនវេត បរិយាវេយត៊

នចទនាយ…នប… សញ្ញាយ… សង្ខានរសុ… ចិញ្ញានណ… ចក្ខុស្មិំ…នប… ឌរាមរនណ អតិច្ចាត្តបស្សតាតាណំ គិច្ចនតា ៤បិដាគា យុក្តតីតិ –

អនុបាទាចិត្តស្ស វិមោក្ខោ...បេ... ឌរាយរេណ សុញ្ញតានុបស្សនាញាណំ អភិនិវេសតោ ឧបាទានា មុច្ចតីតិ – អនុបាទាចិត្តស្ស វិមោក្ខោ។ ឯវំ សិយា ឯកោ អនុបាទាចិត្តស្ស វិមោក្ខោ ទស អនុបាទាចិត្តស្ស វិមោក្ខា ហោន្តិ, ទស អនុបាទាចិត្តស្ស វិមោក្ខា ឯកោ អនុបាទាចិត្តស្ស វិមោក្ខោ ហោតិ វត្ថុវសេន បរិយាយេន។

អនិច្ចានុបស្សនាញាណំ កតិហុបាទានេហិ មុច្ចតិ? ទុក្ខានុបស្សនាញាណំ កតិហុបាទានេហិ មុច្ចតិ? អនត្តានុបស្សនាញាណំ កតិហុបាទានេហិ មុច្ចតិ? និព្ពិទានុបស្សនាញាណំ...បេ... វិរាគានុបស្សនាញាណំ... និរោធានុបស្សនាញាណំ... បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាញាណំ... អនិមិត្តានុបស្សនាញាណំ... អប្បណិហិតានុបស្សនាញាណំ... សុញ្ញតានុបស្សនាញាណំ កតិហុបាទានេហិ មុច្ចតីតិ?

អនិច្ចានុបស្សនាញាណំ តីហុបាទានេហិ មុច្ចតិ។ ទុក្ខានុបស្សនាញាណំ ឯកុបាទានា មុច្ចតិ។ អនត្តានុបស្សនាញាណំ តីហុបាទានេហិ មុច្ចតិ។ និព្ពិទានុបស្សនាញាណំ ឯកុបាទានា មុច្ចតិ។ វិរាគានុបស្សនាញាណំ ឯកុបាទានា មុច្ចតិ។ និរោធានុបស្សនាញាណំ ចតូហុបាទានេហិ មុច្ចតិ។ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាញាណំ ចតូហុបាទានេហិ មុច្ចតិ។ អនិមិត្តានុបស្សនាញាណំ តីហុបាទានេហិ មុច្ចតិ។ អប្បណិហិតានុបស្សនាញាណំ ឯកុបាទានា មុច្ចតិ។ សុញ្ញតានុបស្សនាញាណំ តីហុបាទានេហិ មុច្ចតិ។

អនិច្ចានុបស្សនាញាណំ កតមេហិ តីហុបាទានេហិ មុច្ចតិ? ទិដ្ឋុបាទានា, សីលព្ពតុបាទានា, អត្តវាទុបាទានា – អនិច្ចានុបស្សនាញាណំ ឥមេហិ តីហុបាទានេហិ មុច្ចតិ។ ទុក្ខានុបស្សនាញាណំ កតមា ឯកុបាទានា [ឯកុបាទានា (សី. អដ្ឋ.)] មុច្ចតិ? កាមុបាទានា – ទុក្ខានុបស្សនាញាណំ ឥមម្ហា ឯកុបាទានា មុច្ចតិ។ [ឥមា ឯកុបាទានា (ស្យា.)] អនត្តានុបស្សនាញាណំ កតមេហិ តីហុបាទានេហិ មុច្ចតិ? ទិដ្ឋុបាទានា, សីលព្ពតុបាទានា, អត្តវាទុបាទានា – អនត្តានុបស្សនាញាណំ ឥមេហិ តីហុបាទានេហិ មុច្ចតិ។ និព្ពិទានុបស្សនាញាណំ កតមា ឯកុបាទានា មុច្ចតិ? កាមុបាទានា – និព្ពិទានុបស្សនាញាណំ ឥមម្ហា ឯកុបាទានា មុច្ចតិ។ វិរាគានុបស្សនាញាណំ កតមា ឯកុបាទានា មុច្ចតិ? កាមុបាទានា – វិរាគានុបស្សនាញាណំ ឥមម្ហា ឯកុបាទានា មុច្ចតិ។ និរោធានុបស្សនាញាណំ កតមេហិ ចតូហុបាទានេហិ មុច្ចតិ? កាមុបាទានា, ទិដ្ឋុបាទានា, សីលព្ពតុបាទានា, អត្តវាទុបាទានា – និរោធានុបស្សនាញាណំ ឥមេហិ ចតូហុបាទានេហិ មុច្ចតិ។ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាញាណំ កតមេហិ ចតូហុបាទានេហិ មុច្ចតិ? កាមុបាទានា, ទិដ្ឋុបាទានា, សីលព្ពតុបាទានា, អត្តវាទុបាទានា – បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាញាណំ ឥមេហិ ចតូហុបាទានេហិ មុច្ចតិ។ អនិមិត្តានុបស្សនាញាណំ កតមេហិ តីហុបាទានេហិ មុច្ចតិ? ទិដ្ឋុបាទានា, សីលព្ពតុបាទានា, អត្តវាទុបាទានា – អនិមិត្តានុបស្សនាញាណំ ឥមេហិ តីហុបាទានេហិ មុច្ចតិ។ អប្បណិហិតានុបស្សនាញាណំ កតមា ឯកុបាទានា មុច្ចតិ? កាមុបាទានា – អប្បណិហិតានុបស្សនាញាណំ ឥមម្ហា ឯកុបាទានា មុច្ចតិ។ សុញ្ញតានុបស្សនាញាណំ កតមេហិ តីហុបាទានេហិ មុច្ចតិ? ទិដ្ឋុបាទានា, សីលព្ពតុបាទានា, អត្តវាទុបាទានា – សុញ្ញតានុបស្សនាញាណំ ឥមេហិ តីហុបាទានេហិ មុច្ចតិ។

យញ្ច អនិច្ចានុបស្សនាញាណំ, យញ្ច អនត្តានុបស្សនាញាណំ, យញ្ច អនិមិត្តានុបស្សនាញាណំ, យញ្ច សុញ្ញតានុបស្សនាញាណំ – ឥមានិ

ចត្តារិ ឋានានិ តីហុបាទានេហិ មុត្តានិ – ទិដ្ឋុបាទានា, សីលព្ពតុបាទានា, អត្តវាទុបាទានា។ យញ្ច ទុក្ខានុបស្សនាញាណំ, យញ្ច និព្ពិទានុបស្សនាញាណំ, យញ្ច វិរាគានុបស្សនាញាណំ, យញ្ច អប្បណិហិតានុបស្សនាញាណំ – ឥមានិ ចត្តារិ ឋានានិ ឯកុបាទានា មុត្តានិ – កាមុបាទានា។ យញ្ច និរោធានុបស្សនាញាណំ, យញ្ច បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាញាណំ – ឥមានិ ទ្វេ ឋានានិ ចតូហុបាទានេហិ មុត្តានិ – កាមុបាទានា, ទិដ្ឋុបាទានា, សីលព្ពតុបាទានា, អត្តវាទុបាទានា – អយំ អនុបាទាចិត្តស្ស វិមោក្ខោ។

វិមោក្ខកថាយ បឋមភាណវារោ។

១០៨។ តីណិ ខោ បនិមានិ វិមោក្ខមុខានិ លោកនិយ្យានាយ សំវត្តន្តិ។ សព្ពសង្ខារេ បរិច្ឆេទបរិវដុមតោ [បរិច្ឆេទបរិវដ្ដុមតោ (ស្យា។)] សមនុបស្សនតាយ អនិមិត្តាយ ច ធាតុយា ចិត្តសម្បក្ខន្ទនតាយ, សព្ពសង្ខារេសុ មនោសមុត្តេជនតាយ អប្បណិហិតាយ ច ធាតុយា ចិត្តសម្បក្ខន្ទនតាយ, សព្ពធម្មេ បរតោ សមនុបស្សនតាយ សុញ្ញតាយ ច ធាតុយា ចិត្តសម្បក្ខន្ទនតាយ – ឥមានិ តីណិ វិមោក្ខមុខានិ លោកនិយ្យានាយ សំវត្តន្តិ។

អនិច្ចតោ មនសិករោតោ កថំ សង្ខារា ឧបដ្ឋហន្តិ? ទុក្ខតោ មនសិករោតោ កថំ សង្ខារា ឧបដ្ឋហន្តិ? អនត្តតោ មនសិករោតោ កថំ សង្ខារា ឧបដ្ឋហន្តិ? អនិច្ចតោ មនសិករោតោ ខយតោ សង្ខារា ឧបដ្ឋហន្តិ, ទុក្ខតោ មនសិករោតោ ភយតោ សង្ខារា ឧបដ្ឋហន្តិ, អនត្តតោ មនសិករោតោ សុញ្ញតោ សង្ខារា ឧបដ្ឋហន្តិ។

អនិច្ចតោ មនសិករោតោ កិំ ពហុលំ ចិត្តំ ហោតិ? ទុក្ខតោ មនសិករោតោ កិំ ពហុលំ ចិត្តំ ហោតិ? អនត្តតោ មនសិករោតោ កិំ ពហុលំ ចិត្តំ ហោតិ? អនិច្ចតោ មនសិករោតោ អធិមោក្ខពហុលំ ចិត្តំ ហោតិ ។ ទុក្ខតោ មនសិករោតោ បស្សទ្ធិពហុលំ ចិត្តំ ហោតិ។ អនត្តតោ មនសិករោតោ វេទពហុលំ ចិត្តំ ហោតិ។

អនិច្ចតោ មនសិករោន្តោ អធិមោក្ខពហុលោ កតមិន្ទ្រិយំ បដិលភតិ? ទុក្ខតោ មនសិករោន្តោ បស្សទ្ធិពហុលោ កតមិន្ទ្រិយំ បដិលភតិ? អនត្តតោ មនសិករោន្តោ វេទពហុលោ កតមិន្ទ្រិយំ បដិលភតិ? អនិច្ចតោ មនសិករោន្តោ អធិមោក្ខពហុលោ សទ្ធិន្ទ្រិយំ បដិលភតិ។ ទុក្ខតោ មនសិករោន្តោ បស្សទ្ធិពហុលោ សមាធិន្ទ្រិយំ បដិលភតិ។ អនត្តតោ មនសិករោន្តោ វេទពហុលោ បញ្ញិន្ទ្រិយំ បដិលភតិ។

អនិច្ចតោ មនសិករោតោ អធិមោក្ខពហុលស្ស កតមិន្ទ្រិយំ អាធិបតេយ្យំ ហោតិ, ភាវនាយ កតិន្ទ្រិយានិ តទន្វយា [តទន្វយានិ (ស្យា។)] ហោន្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ, ឯករសា ហោន្តិ, កេនដ្ឋេន ភាវនា, កោ ភាវេតិ? ទុក្ខតោ មនសិករោតោ បស្សទ្ធិពហុលស្ស កតមិន្ទ្រិយំ អាធិបតេយ្យំ ហោតិ, ភាវនាយ កតិន្ទ្រិយានិ តទន្វយា ហោន្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ, ឯករសា ហោន្តិ, កេនដ្ឋេន ភាវនា, កោ ភាវេតិ? អនត្តតោ មនសិករោតោ វេទពហុលស្ស កតមិន្ទ្រិយំ អាធិបតេយ្យំ ហោតិ, ភាវនាយ កតិន្ទ្រិយានិ

តទន្វយា ហោន្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ, ឯករសា ហោន្តិ, កេនដ្ឋេន ភាវនា, កោ ភាវេតិ? អនិច្ចតោ មនសិករោតោ អធិមោក្ខពហុលស្ស សទ្ធិន្ទ្រិយំ អាធិបតេយ្យំ ហោតិ ។ ភាវនាយ ចត្តារិន្ទ្រិយានិ តទន្វយា ហោន្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ, ឯករសា ហោន្តិ ។ ឯករសដ្ឋេន ភាវនា ។ យោ សម្មាបដិបន្នោ សោ ភាវេតិ; នត្ថិ មិច្ឆាបដិបន្នស្ស ឥន្ទ្រិយភាវនា ។ ទុក្ខតោ មនសិករោតោ បស្សទ្ធិពហុលស្ស សមាធិន្ទ្រិយំ អាធិបតេយ្យំ ហោតិ ។ ភាវនាយ ចត្តារិន្ទ្រិយានិ តទន្វយា ហោន្តិ , សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ , ឯករសា ហោន្តិ ។ ឯករសដ្ឋេន ភាវនា ។ យោ សម្មាបដិបន្នោ សោ ភាវេតិ; នត្ថិ មិច្ឆាបដិបន្នស្ស ឥន្ទ្រិយភាវនា ។ អនត្តតោ មនសិករោតោ វេទពហុលស្ស បញ្ញិន្ទ្រិយំ អាធិបតេយ្យំ ហោតិ ។ ភាវនាយ ចត្តារិន្ទ្រិយានិ តទន្វយា ហោន្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ, ឯករសា ហោន្តិ ។ ឯករសដ្ឋេន ភាវនា ។ យោ សម្មាបដិបន្នោ សោ ភាវេតិ; នត្ថិ មិច្ឆាបដិបន្នស្ស ឥន្ទ្រិយភាវនា ។

១១០ ។ អនិច្ចតោ មនសិករោតោ អធិមោក្ខពហុលស្ស កតមិន្ទ្រិយំ អាធិបតេយ្យំ ហោតិ? ភាវនាយ កតិន្ទ្រិយានិ តទន្វយា ហោន្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ? បដិវេធកាលេ កតមិន្ទ្រិយំ អាធិបតេយ្យំ ហោតិ? បដិវេធាយ កតិន្ទ្រិយានិ តទន្វយា ហោន្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ, ឯករសា ហោន្តិ? កេនដ្ឋេន ភាវនា? កេនដ្ឋេន បដិវេធោ? ទុក្ខតោ មនសិករោតោ បស្សទ្ធិពហុលស្ស កតមិន្ទ្រិយំ អាធិបតេយ្យំ ហោតិ? ភាវនាយ កតិន្ទ្រិយានិ តទន្វយា ហោន្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ , អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ? បដិវេធកាលេ កតមិន្ទ្រិយំ អាធិបតេយ្យំ ហោតិ? បដិវេធាយ កតិន្ទ្រិយានិ តទន្វយា ហោន្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ, ឯករសា ហោន្តិ? កេនដ្ឋេន ភាវនា? កេនដ្ឋេន បដិវេធោ? អនត្តតោ មនសិករោតោ វេទពហុលស្ស កតមិន្ទ្រិយំ អាធិបតេយ្យំ ហោតិ? ភាវនាយ កតិន្ទ្រិយានិ តទន្វយា ហោន្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ? បដិវេធកាលេ កតមិន្ទ្រិយំ អាធិបតេយ្យំ ហោតិ? បដិវេធាយ កតិន្ទ្រិយានិ តទន្វយា ហោន្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ, ឯករសា ហោន្តិ? កេនដ្ឋេន ភាវនា? កេនដ្ឋេន បដិវេធោ?

អនិច្ចតោ មនសិករោតោ អធិមោក្ខពហុលស្ស សទ្ធិន្ទ្រិយំ អាធិបតេយ្យំ ហោតិ ។ ភាវនាយ ចត្តារិន្ទ្រិយានិ តទន្វយា ហោន្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ , សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ ។ បដិវេធកាលេ បញ្ញិន្ទ្រិយំ អាធិបតេយ្យំ ហោតិ ។ បដិវេធាយ ចត្តារិន្ទ្រិយានិ តទន្វយា ហោន្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ, ឯករសា ហោន្តិ ។ ឯករសដ្ឋេន ភាវនា ។ ទស្សនដ្ឋេន បដិវេធោ ។ ឯវំ បដិវិជ្ឈន្តោបិ ភាវេតិ, ភាវេន្តោបិ បដិវិជ្ឈតិ ។ ទុក្ខតោ មនសិករោតោ បស្សទ្ធិពហុលស្ស សមាធិន្ទ្រិយំ អាធិបតេយ្យំ ហោតិ ។ ភាវនាយ

ចត្តារិន្ទ្រិយានិ តទន្វយា ហោន្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ។ បដិវេធកាលេ បញ្ញិន្ទ្រិយំ អាធិបតេយ្យំ ហោតិ។ បដិវេធាយ ចត្តារិន្ទ្រិយានិ តទន្វយា ហោន្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ, ឯករសា ហោន្តិ។ ឯករសដ្ឋេន ភាវនា។ ទស្សនដ្ឋេន បដិវេធោ។ ឯវំ បដិវិជ្ឈន្តោបិ ភាវេតិ, ភាវេន្តោបិ បដិវិជ្ឈតិ។ អនត្តតោ មនសិករោតោ វេទពហុលស្ស បញ្ញិន្ទ្រិយំ អាធិបតេយ្យំ ហោតិ។ ភាវនាយ ចត្តារិន្ទ្រិយានិ តទន្វយា ហោន្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ។ បដិវេធកាលេបិ បញ្ញិន្ទ្រិយំ អាធិបតេយ្យំ ហោតិ។ បដិវេធាយ ចត្តារិន្ទ្រិយានិ តទន្វយា ហោន្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ, ឯករសា ហោន្តិ។ ឯករសដ្ឋេន ភាវនា។ ទស្សនដ្ឋេន បដិវេធោ។ ឯវំ បដិវិជ្ឈន្តោបិ ភាវេតិ, ភាវេន្តោបិ បដិវិជ្ឈតិ។

១១៨។ អនិច្ចតោ មនសិករោតោ កតមិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ? កតមិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា សទ្ធាវិមុត្តោ [សទ្ធាធិមុត្តោ (ស្យា។)] ហោតិ? ទុក្ខតោ មនសិករោតោ កតមិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ? កតមិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា កាយសក្ខី [កាយសក្ខិ (ស្យា។ ក។) អភិ។ បុ។ ប។ ២៤ បស្សិតព្ពា] ហោតិ? អនត្តតោ មនសិករោតោ កតមិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ? កតមិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា ទិដ្ឋិប្បត្តោ ហោតិ?

អនិច្ចតោ មនសិករោតោ សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា សទ្ធាវិមុត្តោ ហោតិ។ ទុក្ខតោ មនសិករោតោ សមាធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ សមាធិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា កាយសក្ខី ហោតិ។ អនត្តតោ មនសិករោតោ បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា ទិដ្ឋិប្បត្តោ ហោតិ។

សទ្ទហន្តោ វិមុត្តោតិ – សទ្ធាវិមុត្តោ។ ផុដ្ឋត្តា សច្ឆិកតោតិ [សច្ឆិកតោតីតិ (ស្យា។ បី។)] – កាយសក្ខី។ ទិដ្ឋត្តា បត្តោតិ – ទិដ្ឋិប្បត្តោ។ សទ្ទហន្តោ វិមុច្ចតីតិ – សទ្ធាវិមុត្តោ។ ឈានផស្សំ បឋមំ ផុសតិ, បច្ឆា និរោធំ និព្ពានំ សច្ឆិករោតីតិ – កាយសក្ខី។ “ទុក្ខា សង្ខារា, សុខោ និរោធោ”តិ ញាតំ ហោតិ ទិដ្ឋំ វិទិតំ សច្ឆិកតំ ផស្សិតំ បញ្ញាយាតិ – ទិដ្ឋិប្បត្តោ។ យោ ចាយំ បុគ្គលោ សទ្ធាវិមុត្តោ, យោ ច កាយសក្ខី, យោ ច ទិដ្ឋិប្បត្តោ, សិយា ឥមេ តយោ បុគ្គលា សទ្ធាវិមុត្តាបិ កាយសក្ខីបិ ទិដ្ឋិប្បត្តាបិ វត្ថុវសេន បរិយាយេន សិយាតិ។ កថញ្ច សិយា? អនិច្ចតោ មនសិករោតោ សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា សទ្ធាវិមុត្តោ ហោតិ។ ទុក្ខតោ មនសិករោតោ សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា សទ្ធាវិមុត្តោ ហោតិ។ អនត្តតោ មនសិករោតោ សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា សទ្ធាវិមុត្តោ ហោតិ។ ឯវំ ឥមេ តយោ បុគ្គលា សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស វសេន សទ្ធាវិមុត្តា។

ទុក្ខតោ មនសិករោតោ សមាធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ សមាធិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា កាយសក្ខី ហោតិ។ អនត្តតោ មនសិករោតោ សមាធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ សមាធិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា កាយសក្ខី ហោតិ។ អនិច្ចតោ មនសិករោតោ សមាធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ សមាធិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា កាយសក្ខី ហោតិ។ ឯវំ ឥមេ តយោ បុគ្គលា សមាធិន្ទ្រិយស្ស វសេន កាយសក្ខី។

អនត្តតោ មនសិករោតោ បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា ទិដ្ឋិប្បត្តោ ហោតិ។ អនិច្ចតោ មនសិករោតោ បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា ទិដ្ឋិប្បត្តោ ហោតិ។ ទុក្ខតោ មនសិករោតោ បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា ទិដ្ឋិប្បត្តោ ហោតិ។ ឯវំ ឥមេ តយោ បុគ្គលា បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស វសេន ទិដ្ឋិប្បត្តា។

យោ ចាយំ បុគ្គលោ សទ្ធាវិមុត្តោ, យោ ច កាយសក្ខី, យោ ច ទិដ្ឋិប្បត្តោ, ឯវំ សិយា ឥមេ តយោ បុគ្គលា សទ្ធាវិមុត្តាបិ កាយសក្ខីបិ ទិដ្ឋិប្បត្តាបិ វត្ថុវសេន បរិយាយេន។ យោ ចាយំ បុគ្គលោ សទ្ធាវិមុត្តោ, យោ ច កាយសក្ខី, យោ ច ទិដ្ឋិប្បត្តោ, សិយា ឥមេ តយោ បុគ្គលា...បេ... អញ្ញោយេវ សទ្ធាវិមុត្តោ, អញ្ញោ កាយសក្ខី, អញ្ញោ ទិដ្ឋិប្បត្តោ សិយាតិ។ កថញ្ច សិយា? អនិច្ចតោ មនសិករោតោ សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា សទ្ធាវិមុត្តោ ហោតិ។ ទុក្ខតោ មនសិករោតោ សមាធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ សមាធិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា កាយសក្ខី ហោតិ។ អនត្តតោ មនសិករោតោ បញ្ញិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ។ បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា ទិដ្ឋិប្បត្តោ ហោតិ។ យោ ចាយំ បុគ្គលោ សទ្ធាវិមុត្តោ, យោ ច កាយសក្ខី, យោ ច ទិដ្ឋិប្បត្តោ, ឯវំ សិយា ឥមេ តយោ បុគ្គលា សទ្ធាវិមុត្តាបិ កាយសក្ខីបិ ទិដ្ឋិប្បត្តាបិ វត្ថុវសេន បរិយាយេន។ អញ្ញោយេវ សទ្ធាវិមុត្តោ, អញ្ញោ កាយសក្ខី, អញ្ញោ ទិដ្ឋិប្បត្តោ។

អនិច្ចតោ មនសិករោតោ សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ, សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា សោតាបត្តិមគ្គំ បដិលភតិ; តេន វុច្ចតិ – “សទ្ធានុសារី”។ ចត្តារិន្ទ្រិយានិ តទន្វយា ហោន្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ។ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស វសេន ចតុន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ ភាវនា ហោតិ។ យេ ហិ កេចិ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស វសេន សោតាបត្តិមគ្គំ បដិលភន្តិ , សព្វេ តេ សទ្ធានុសារិនោ។

អនិច្ចតោ មនសិករោតោ សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ, សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា សោតាបត្តិផលំ សច្ឆិកតំ ហោតិ; តេន វុច្ចតិ – “សទ្ធាវិមុត្តោ”។ ចត្តារិន្ទ្រិយានិ តទន្វយា ហោន្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ។ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស វសេន ចត្តារិន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ហោន្តិ សុភាវិតានិ ។ យេហិ កេចិ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស វសេន សោតាបត្តិផលំ សច្ឆិកតា, សព្វេ តេ សទ្ធាវិមុត្តា។

អនិច្ចតោ មនសិករោតោ សទ្ធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ, សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា សកទាគាមិមគ្គំ បដិលភតិ...បេ... សកទាគាមិផលំ សច្ឆិកតំ ហោតិ...បេ... អនាគាមិមគ្គំ បដិលភតិ... អនាគាមិផលំ សច្ឆិកតំ ហោតិ...បេ... អរហត្តមគ្គំ បដិលភតិ... អរហត្តំ [អរហត្តផលំ (ស្យា។ ក។) អដ្ឋកថា ឱលោកេតព្ពា] សច្ឆិកតំ ហោតិ; តេន វុច្ចតិ – “សទ្ធាវិមុត្តោ”។ ចត្តារិន្ទ្រិយានិ តទន្វយា ហោន្តិ...បេ... សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ។ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស វសេន ចត្តារិន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ហោន្តិ សុភាវិតានិ។ យេហិ កេចិ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស វសេន អរហត្តំ សច្ឆិកតា, សព្វេ តេ សទ្ធាវិមុត្តា។

ទុក្ខតោ មនសិករោតោ សមាធិន្ទ្រិយំ អធិមត្តំ ហោតិ, សមាធិន្ទ្រិយស្ស អធិមត្តត្តា សោតាបត្តិមគ្គំ បដិលភតិ; តេន វុច្ចតិ –

"ᨠᩣᨿᩈᨠ᩠ᨡᩦ"᪨ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨲᨴᨶ᩠ᩅᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩈ᩠ᩈᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ , ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᩅᩈᩮᨶ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᩅᩈᩮᨶ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨷᨭᩥᩃᨽᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᨠᩣᨿᩈᨠ᩠ᨡᩦ᪨

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨷᨭᩥᩃᨽᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩥᨹᩃᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨷᨭᩥᩃᨽᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨹᩃᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨷᨭᩥᩃᨽᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – "ᨠᩣᨿᩈᨠ᩠ᨡᩦ"᪨ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨲᨴᨶ᩠ᩅᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩈ᩠ᩈᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᩅᩈᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᩅᩈᩮᨶ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᨠᩣᨿᩈᨠ᩠ᨡᩦ᪨

ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨷᨭᩥᩃᨽᨲᩥ; ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – "ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ"᪨ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨲᨴᨶ᩠ᩅᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᩅᩈᩮᨶ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᩅᩈᩮᨶ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨷᨭᩥᩃᨽᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩥᨶᩮᩣ᪨

ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – "ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ"᪨ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨲᨴᨶ᩠ᩅᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᩅᩈᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᩅᩈᩮᨶ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨷᨭᩥᩃᨽᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩥᨹᩃᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨷᨭᩥᩃᨽᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨹᩃᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨷᨭᩥᩃᨽᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – "ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ"᪨ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨲᨴᨶ᩠ᩅᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩈ᩠ᩈᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᩅᩈᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᩅᩈᩮᨶ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪑᪑᪑᪨ ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩅᩣ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨽᩣᩅᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ, ᩋᨵᩥᨣᨲᩣ ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨣᨾᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ, ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩣ ᨷᩣᨷᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨷᩣᨷᩩᨱᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ, ᨷᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩣ ᨷᨭᩥᩃᨽᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨷᨭᩥᩃᨽᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ, ᨷᨭᩥᩅᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩣ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ, ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩣ ᩅᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ, ᨹᩈ᩠ᩈᩥᨲᩣ ᩅᩣ ᨹᩈ᩠ᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨹᩈ᩠ᩈᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ, ᩅᩈᩥᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩣ ᨷᩣᨷᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨷᩣᨷᩩᨱᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ, ᨷᩣᩁᨾᩥᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩣ ᨷᩣᨷᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨷᩣᨷᩩᨱᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ, ᩅᩮᩈᩣᩁᨩ᩠ᨩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩣ ᨷᩣᨷᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨷᩣᨷᩩᨱᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᩅᩈᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᩅᩈᩮᨶ ᨠᩣᨿᩈᨠ᩠ᨡᩦ, ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈ᩠ᩈ ᩅᩈᩮᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ខេយ ហិ ខេ៣ខិ អញ្ញាបរិខំ...ខេប... អាខេលិកសញ្ញា... អចិខេក្លបំ... ឆម្ចចច្ចាត់... ញាណំ... បាមេជ្ជំ... បឋមំ ឈាត់... ទុតិយំ ឈាត់... ពតិយំ ឈាត់... ចតុត្ថំ ឈាត់... អាកាសាភញ្ចាយតនសមាបត្តិ... ចិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិ ... អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិ... ខេតចសញ្ញាតាសញ្ញាយតនសមាបត្តិ... អតិច្ចាត្តុបស្សត់... ទុក្ខាត្តុបស្សត់... អតត្តាត្តុបស្សត់... តិព្វិទាត្តុបស្សត់... ចិរាកាត្តុបស្សត់ ... តិខេរាឆាត្តុបស្សត់... បដិតិស្សក្កាត្តុបស្សត់... ពយាត្តុបស្សត់... ចយាត្តុបស្សត់... ចិបរិណាមាត្តុបស្សត់... អតិមិត្តាត្តុបស្សត់... អប្បណិហិតាត្តុបស្សត់... ស្ញុញ្ញាតាត្តុបស្សត់... អធិបញ្ញាធម្មចិបស្សត់... យថាភូតញាណទស្សត់... អាទីតចាត្តុបស្សត់... បដិសង្ខាត្តុបស្សត់... ចិចដ្ឋតាត្តុបស្សត់... ខេសាតាបត្តិមគ្គោ... សកទាកាមិមគ្គោ... អតាកាមិមគ្គោ... អរហត្តមគ្គោ...៍

ខេយ ហិ ខេ៣ខិ ចត្តាខេរា សតិបដ្ឋាខេត... ចត្តាខេរា សម្មប្បធាខេត... ចត្តាខេរា ឥទ្ធិបាខេទ... បញ្ចិទ្រិយាតិ... បញ្ច ពលាតិ... សត្ត ខេពាជ្ឈង្គេ... អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ... ខេយ ហិ ខេ៣ខិ អដ្ឋ ចិខេមាខេក្ខ ភាចិតា ចា ភាខេចត្តិ ចា ភាចិស្សត្តិ ចា, អធិគតា ចា អធិគច្ឆត្តិ ចា អធិគមិស្សត្តិ ចា, បត្តា ចា បាបុណត្តិ ចា បាបុណិស្សត្តិ ចា, បដិលទ្ធា ចា បដិលភត្តិ ចា បដិលភិស្សត្តិ ចា, បដិចិទ្ធា ចា បដិចិជ្ឈត្តិ ចា បដិចិជ្ឈិស្សត្តិ ចា, សច្ឆិកតា ចា សច្ឆិកខេរាត្តិ ចា សច្ឆិករិស្សត្តិ ចា, ផស្សិតា ចា ផស្សត្តិ ចា ផស្សិស្សត្តិ ចា, ចសិប្បត្តា ចា បាបុណត្តិ ចា បាបុណិស្សត្តិ ចា បារមិប្បត្តា ចា បាបុណត្តិ ចា បាបុណិស្សត្តិ ចា, ខេចសារជ្ជប្បត្តា ចា បាបុណត្តិ ចា បាបុណិស្សត្តិ ចា, សខេត្តា ខេព សទ្ធិត្រិយស្ស ចខេសត សទ្ធាចិមុត្តា, សមាធិត្រិយស្ស ចខេសត កាយសក្ខិ, បញ្ញិត្រិយស្ស ចខេសត ទិដ្ឋិប្បត្តា៍

ខេយ ហិ ខេ៣ខិ ចតខេស្សា បដិសម្ភិទា បត្តា ចា បាបុណត្តិ ចា បាបុណិស្សត្តិ ចា...ខេប... សខេត្តា ខេព សទ្ធិត្រិយស្ស ចខេសត សទ្ធាចិមុត្តា, សមាធិត្រិយស្ស ចខេសត កាយសក្ខិ, បញ្ញិត្រិយស្ស ចខេសត ទិដ្ឋិប្បត្តា៍

ខេយ ហិ ខេ៣ខិ តិខេស្សា ចិជ្ជា បដិចិទ្ធា ចា បដិចិជ្ឈត្តិ ចា បដិចិជ្ឈិស្សត្តិ ចា...ខេប... សខេត្តា ខេព សទ្ធិត្រិយស្ស ចខេសត សទ្ធាចិមុត្តា, សមាធិត្រិយស្ស ចខេសត កាយសក្ខិ, បញ្ញិត្រិយស្ស ចខេសត ទិដ្ឋិប្បត្តា៍

ខេយ ហិ ខេ៣ខិ តិខេស្សា សិក្ខា សិក្ខិតា ចា សិក្ខត្តិ ចា សិក្ខិស្សត្តិ ចា, សច្ឆិកតា ចា សច្ឆិកខេរាត្តិ ចា សច្ឆិករិស្សត្តិ ចា, ផស្សិតា ចា ផស្សត្តិ ចា ផស្សិស្សត្តិ ចា, ចសិប្បត្តា ចា បាបុណត្តិ ចា បាបុណិស្សត្តិ ចា, បារមិប្បត្តា ចា បាបុណត្តិ ចា បាបុណិស្សត្តិ ចា, ខេចសារជ្ជប្បត្តា ចា បាបុណត្តិ ចា បាបុណិស្សត្តិ ចា, សខេត្តា ខេព សទ្ធិត្រិយស្ស ចខេសត សទ្ធាចិមុត្តា, សមាធិត្រិយស្ស ចខេសត កាយសក្ខិ, បញ្ញិត្រិយស្ស ចខេសត ទិដ្ឋិប្បត្តា៍

ខេយ ហិ ខេ៣ខិ ទុក្ខ បរិញ្ញាភត្តិ សមុទយំ បខេហត្តិ តិខេរាធំ សច្ឆិកខេរាត្តិ មគ្គំ ភាខេចត្តិ, សខេត្តា ខេព សទ្ធិត្រិយស្ស ចខេសត សទ្ធាចិមុត្តា, សមាធិត្រិយស្ស ចខេសត កាយសក្ខិ, បញ្ញិត្រិយស្ស ចខេសត ទិដ្ឋិប្បត្តា៍

កតិហាការេហិ សច្ចប្បដិវេធញាណំ ហោតិ? កតិហាការេហិ សច្ចានិ បដិវិទ្ធានិ? ចតូហាការេហិ សច្ចប្បដិវេធញាណំ ហោតិ។ ចតូហាការេហិ សច្ចានិ បដិវិទ្ធានិ។ ទុក្ខសច្ចំ បរិញ្ញាបដិវេធំ បដិវិទ្ធំ, សមុទយសច្ចំ បហានប្បដិវេធំ បដិវិទ្ធំ, និរោធសច្ចំ សច្ឆិកិរិយាបដិវេធំ បដិវិទ្ធំ, មគ្គសច្ចំ ភាវនាបដិវេធំ បដិវិទ្ធំ។ ឥមេហិ ចតូហាការេហិ សច្ចប្បដិវេធញាណំ ហោតិ។ ឥមេហិ ចតូហាការេហិ សច្ចានិ បដិវិទ្ធានិ។ សច្ចានិ បដិវិទ្ធត្តា សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស វសេន សទ្ធាវិមុត្តោ, សមាធិន្ទ្រិយស្ស វសេន កាយសក្ខិ, បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស វសេន ទិដ្ឋិប្បត្តោ។

កតិហាការេហិ សច្ចប្បដិវេធញាណំ ហោតិ? កតិហាការេហិ សច្ចានិ បដិវិទ្ធានិ ? នវហាការេហិ សច្ចប្បដិវេធញាណំ ហោតិ, នវហាការេហិ សច្ចានិ បដិវិទ្ធានិ។ ទុក្ខសច្ចំ បរិញ្ញាបដិវេធំ បដិវិទ្ធំ, សមុទយសច្ចំ បហានប្បដិវេធំ បដិវិទ្ធំ, និរោធសច្ចំ សច្ឆិកិរិយាបដិវេធំ បដិវិទ្ធំ, មគ្គសច្ចំ ភាវនាបដិវេធំ បដិវិទ្ធំ។ អភិញ្ញាបដិវេធោ ច សព្ពធម្មានំ, បរិញ្ញាបដិវេធោ ច សព្ពសង្ខារានំ, បហានប្បដិវេធោ ច សព្ពាកុសលានំ, ភាវនាបដិវេធោ ច ចតុន្នំ មគ្គានំ, សច្ឆិកិរិយាបដិវេធោ ច និរោធស្ស។ ឥមេហិ នវហាការេហិ សច្ចប្បដិវេធញាណំ ហោតិ។ ឥមេហិ នវហាការេហិ សច្ចានិ បដិវិទ្ធត្តា សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស វសេន សទ្ធាវិមុត្តោ, សមាធិន្ទ្រិយស្ស វសេន កាយសក្ខិ, បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស វសេន ទិដ្ឋិប្បត្តោ។

ទុតិយភាណវារោ។

១១២។ អនិច្ចតោ មនសិករោតោ កថំ សង្ខារា ឧបដ្ឋន្តិ? ទុក្ខតោ មនសិករោតោ កថំ សង្ខារា ឧបដ្ឋន្តិ? អនត្តតោ មនសិករោតោ កថំ សង្ខារា ឧបដ្ឋន្តិ? អនិច្ចតោ មនសិករោតោ ខយតោ សង្ខារា ឧបដ្ឋន្តិ។ ទុក្ខតោ មនសិករោតោ ភយតោ សង្ខារា ឧបដ្ឋន្តិ។ អនត្តតោ មនសិករោតោ សុញ្ញតោ សង្ខារា ឧបដ្ឋន្តិ។

អនិច្ចតោ មនសិករោតោ កិំ ពហុលំ ចិត្តំ ហោតិ? ទុក្ខតោ មនសិករោតោ កិំ ពហុលំ ចិត្តំ ហោតិ? អនត្តតោ មនសិករោតោ កិំ ពហុលំ ចិត្តំ ហោតិ? អនិច្ចតោ មនសិករោតោ អធិមោក្ខពហុលំ ចិត្តំ ហោតិ។ ទុក្ខតោ មនសិករោតោ បស្សទ្ធិពហុលំ ចិត្តំ ហោតិ។ អនត្តតោ មនសិករោតោ វេទពហុលំ ចិត្តំ ហោតិ។

អនិច្ចតោ មនសិករោន្តោ អធិមោក្ខពហុលោ កតមំ វិមោក្ខំ បដិលភតិ? ទុក្ខតោ មនសិករោន្តោ បស្សទ្ធិពហុលោ កតមំ វិមោក្ខំ បដិលភតិ? អនត្តតោ មនសិករោន្តោ វេទពហុលោ កតមំ វិមោក្ខំ បដិលភតិ? អនិច្ចតោ មនសិករោន្តោ អធិមោក្ខពហុលោ អនិមិត្តំ វិមោក្ខំ បដិលភតិ។ ទុក្ខតោ មនសិករោន្តោ បស្សទ្ធិពហុលោ អប្បណិហិតំ វិមោក្ខំ បដិលភតិ។ អនត្តតោ មនសិករោន្តោ វេទពហុលោ សុញ្ញតំ វិមោក្ខំ បដិលភតិ។

១១៣។ អនិច្ចតោ មនសិករោតោ អធិមោក្ខពហុលស្ស កតមោ វិមោក្ខោ អាធិបតេយ្យោ ហោតិ, ភាវនាយ កតិ វិមោក្ខា តទន្វយា ហោន្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ, ឯករសា ហោន្តិ,

កេតដ្ឋេត ការចតា, កោ ការចតិ? ទុក្ខតោ យតនិកេទារេតា បយ្យុន្ទិតាហុលស្ស កតយោ ចិរេយាក្លា អាធិបតេយ្យា ហោតិ, ការចតាយ កតិ ចិរេយាក្លា តទត្ថយា ហោត្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោត្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោត្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោត្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោត្តិ, ឧការសា ហោត្តិ, កេតដ្ឋេត ការចតា, កោ ការចតិ? អតត្តតោ យតនិកេទារេតា ចេតនាហុលស្ស កតយោ ចិរេយាក្លា អាធិបតេយ្យា ហោតិ, ការចតាយ កតិ ចិរេយាក្លា តទត្ថយា ហោត្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោត្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោត្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោត្តិ , សម្បយុត្តបច្ចយា ហោត្តិ, ឧការសា ហោត្តិ, កេតដ្ឋេត ការចតា, កោ ការចតិ?

អតិច្ចតោ យតនិកេទារេតា អធិយោក្លាតាហុលស្ស អតិមិត្តោ ចិរេយាក្លា អាធិបតេយ្យា ហោតិ៉ ការចតាយ ទ្វេ ចិរេយាក្លា តទត្ថយា ហោត្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោត្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោត្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោត្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោត្តិ, ឧការសា ហោត្តិ៉ ឧការសដ្ឋេត ការចតា៉ យោ សម្បាបដិបត្តោ សោ ការចតិ; តត្ថ មិច្ឆាបដិបត្តស្ស ចិរេយាក្លការចតា៉ ទុក្ខតោ យតនិកេទារេតា បយ្យុន្ទិតាហុលស្ស អប្បហិហិតោ ចិរេយាក្លា អាធិបតេយ្យា ហោតិ៉ ការចតាយ ទ្វេ ចិរេយាក្លា តទត្ថយា ហោត្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោត្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោត្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោត្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោត្តិ, ឧការសា ហោត្តិ៉ ឧការសដ្ឋេត ការចតា៉ យោ សម្បាបដិបត្តោ សោ ការចតិ; តត្ថ មិច្ឆាបដិបត្តស្ស ចិរេយាក្លការចតា៉ អតត្តតោ យតនិកេទារេតា ចេតនាហុលស្ស សុញ្ញតោ ចិរេយាក្លា អាធិបតេយ្យា ហោតិ៉ ការចតាយ ទ្វេ ចិរេយាក្លា តទត្ថយា ហោត្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោត្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោត្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោត្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោត្តិ, ឧការសា ហោត្តិ៉ ឧការសដ្ឋេត ការចតា៉ យោ សម្បាបដិបត្តោ សោ ការចតិ; តត្ថ មិច្ឆាបដិបត្តស្ស ចិរេយាក្លការចតា៉

អតិច្ចតោ យតនិកេទារេតា អធិយោក្លាតាហុលស្ស កតយោ ចិរេយាក្លា អាធិបតេយ្យា ហោតិ, ការចតាយ កតិ ចិរេយាក្លា តទត្ថយា ហោត្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោត្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោត្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោត្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោត្តិ, ឧការសា ហោត្តិ, បដិវេចឆការេល កតយោ ចិរេយាក្លា អាធិបតេយ្យា ហោតិ, បដិវេចឆាយ កតិ ចិរេយាក្លា តទត្ថយា ហោត្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោត្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោត្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោត្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោត្តិ, ឧការសា ហោត្តិ, កេតដ្ឋេត ការចតា, កេតដ្ឋេត បដិវេចឆោ? ទុក្ខតោ យតនិកេទារេតា បយ្យុន្ទិតាហុលស្ស កតយោ ចិរេយាក្លា អាធិបតេយ្យា ហោតិ, ការចតាយ កតិ ចិរេយាក្លា តទត្ថយា ហោត្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោត្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោត្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោត្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោត្តិ, ឧការសា ហោត្តិ, បដិវេចឆការេល កតយោ ចិរេយាក្លា អាធិបតេយ្យា ហោតិ, បដិវេចឆាយ កតិ ចិរេយាក្លា តទត្ថយា ហោត្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោត្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោត្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោត្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោត្តិ, ឧការសា ហោត្តិ, កេតដ្ឋេត ការចតា, កេតដ្ឋេត បដិវេចឆោ? អតត្តតោ យតនិកេទារេតា ចេតនាហុលស្ស កតយោ ចិរេយាក្លា អាធិបតេយ្យា ហោតិ, ការចតាយ កតិ ចិរេយាក្លា តទត្ថយា ហោត្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោត្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោត្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោត្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោត្តិ, ឧការសា ហោត្តិ, បដិវេចឆការេល កតយោ ចិរេយាក្លា អាធិបតេយ្យា ហោតិ, បដិវេចឆាយ កតិចិរេយាក្លា តទត្ថយា ហោត្តិ, សហជាតបច្ចយា ហោត្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោត្តិ , និស្សយបច្ចយា ហោត្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោត្តិ, ឧការសា ហោត្តិ, កេតដ្ឋេត ការចតា, កេតដ្ឋេត បដិវេចឆោ?

᪑᪑᪘᪨ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᩋᨵᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨻᩉᩩᩃᩔ ᩋᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨵᩥᨷᨲᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣ ᨲᨴᨶ᩠ᩅᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᩁᩈᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨠᩣᩃᩮᨷᩥ ᩋᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨵᩥᨷᨲᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨿ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣ ᨲᨴᨶ᩠ᩅᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᩁᩈᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᩁᩈᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨽᩣᩅᨶᩣ, ᩑᨠᩁᩈᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩮᩣ, ᩑᩅᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩥᨻᩉᩩᩃᩔ ᩋᨷ᩠ᨷᨱᩥᩉᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨵᩥᨷᨲᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣ ᨲᨴᨶ᩠ᩅᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᩁᩈᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨠᩣᩃᩮᨷᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨱᩥᩉᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨵᩥᨷᨲᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨿ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣ ᨲᨴᨶ᩠ᩅᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᩁᩈᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᩁᩈᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨽᩣᩅᨶᩣ, ᩑᨠᩁᩈᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩮᩣ, ᩑᩅᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᩅᩮᨴᨻᩉᩩᩃᩔ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨵᩥᨷᨲᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣ ᨲᨴᨶ᩠ᩅᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᩁᩈᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨠᩣᩃᩮᨷᩥ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨵᩥᨷᨲᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨿ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣ ᨲᨴᨶ᩠ᩅᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᩁᩈᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᩁᩈᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨽᩣᩅᨶᩣ, ᩑᨠᩁᩈᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩮᩣ, ᩑᩅᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨

᪑᪑᪙᪨ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᨠᨲᨾᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩔ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ? ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᨠᨲᨾᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩔ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩣᨿᩈᨠ᩠ᨡᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᨠᨲᨾᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩔ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ?

ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᩋᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩔ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨱᩥᩉᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨷ᩠ᨷᨱᩥᩉᩥᨲᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩔ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩣᨿᩈᨠ᩠ᨡᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩔ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩈᨴ᩠ᨴᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ – ᩈᨴ᩠ᨵᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩮᩣᨲᩥ – ᨠᩣᨿᩈᨠ᩠ᨡᩦ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ – ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ – ᩈᨴ᩠ᨵᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨫᩣᨶᨹᩔᩴ ᨷᨮᨾᩴ ᨹᩩᩈᨲᩥ, ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ – ᨠᩣᨿᩈᨠ᩠ᨡᩦ᪨ “ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ, ᩈᩩᨡᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ”ᨲᩥ ᨬᩣᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩴ ᨹᩔᩥᨲᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩣᨲᩥ – ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ...ᨷᩮ... ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩅᩣ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨽᩣᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ...ᨷᩮ... ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᩋᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩋᨷ᩠ᨷᨱᩥᩉᩥᨲᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᨠᩣᨿᩈᨠ᩠ᨡᩦ, ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᩴ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩈᨬ᩠ᨬᩴ... ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩴ... ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨷᩁᩥᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᨷᨩᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᨣ᩠ᨣᩴ

ភាវេន្តិ, សន្តេ តេ អនិមិត្តវិមោក្ខស្ស វសេន សទ្ធាវិមុត្តា, អប្បណិហិតវិមោក្ខស្ស វសេន កាយសក្ខី, សុញ្ញតវិមោក្ខស្ស វសេន ទិដ្ឋិប្បត្តា។

កតិហាការេហិ សច្ចប្បដិវេធោ ហោតិ? កតិហាការេហិ សច្ចានិ បដិវិទ្ធានិ? ចតូហាការេហិ សច្ចប្បដិវេធោ ហោតិ។ ចតូហាការេហិ សច្ចានិ បដិវិទ្ធានិ។ ទុក្ខសច្ចំ បរិញ្ញាបដិវេធំ បដិវិទ្ធំ, សមុទយសច្ចំ បហានបដិវេធំ បដិវិទ្ធំ។ និរោធសច្ចំ សច្ឆិកិរិយាបដិវេធំ បដិវិទ្ធំ។ មគ្គសច្ចំ ភាវនាបដិវេធំ បដិវិទ្ធំ។ ឥមេហិ ចតូហាការេហិ សច្ចប្បដិវេធោ ហោតិ។ ឥមេហិ ចតូហាការេហិ សច្ចានិ បដិវិទ្ធត្តា អនិមិត្តវិមោក្ខស្ស វសេន សទ្ធាវិមុត្តា, អប្បណិហិតវិមោក្ខស្ស វសេន កាយសក្ខី, សុញ្ញតវិមោក្ខស្ស វសេន ទិដ្ឋិប្បត្តា។

កតិហាការេហិ សច្ចប្បដិវេធោ ហោតិ? កតិហាការេហិ សច្ចានិ បដិវិទ្ធានិ? នវហាការេហិ សច្ចប្បដិវេធោ ហោតិ។ នវហាការេហិ សច្ចានិ បដិវិទ្ធានិ។ ទុក្ខសច្ចំ បរិញ្ញាបដិវេធំ បដិវិទ្ធំ...បេ... សច្ឆិកិរិយាបដិវេធោ ច និរោធស្ស។ ឥមេហិ នវហាការេហិ សច្ចប្បដិវេធោ ហោតិ។ ឥមេហិ នវហាការេហិ សច្ចានិ បដិវិទ្ធត្តា អនិមិត្តវិមោក្ខស្ស វសេន សទ្ធាវិមុត្តា, អប្បណិហិតវិមោក្ខស្ស វសេន កាយសក្ខី, សុញ្ញតវិមោក្ខស្ស វសេន ទិដ្ឋិប្បត្តា។

១១៧។ អនិច្ចតោ មនសិករោន្តោ កតមេ ធម្មេ យថាភូតំ ជានាតិ បស្សតិ? កថំ សម្មាទស្សនំ ហោតិ? កថំ តទន្វយេន សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចតោ សុទិដ្ឋា ហោន្តិ? កត្ថ កង្ខា បហីយតិ? ទុក្ខតោ មនសិករោន្តោ កតមេ ធម្មេ យថាភូតំ ជានាតិ បស្សតិ? កថំ សម្មាទស្សនំ ហោតិ? កថំ តទន្វយេន សព្ពេ សង្ខារា ទុក្ខតោ សុទិដ្ឋា ហោន្តិ? កត្ថ កង្ខា បហីយតិ? អនត្តតោ មនសិករោន្តោ កតមេ ធម្មេ យថាភូតំ ជានាតិ បស្សតិ? កថំ សម្មាទស្សនំ ហោតិ? កថំ តទន្វយេន សព្ពេ ធម្មា អនត្តតោ សុទិដ្ឋា ហោន្តិ? កត្ថ កង្ខា បហីយតិ?

អនិច្ចតោ មនសិករោន្តោ និមិត្តំ យថាភូតំ ជានាតិ បស្សតិ; តេន វុច្ចតិ – សម្មាទស្សនំ។ ឯវំ តទន្វយេន សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចតោ សុទិដ្ឋា ហោន្តិ។ ឯត្ថ កង្ខា បហីយតិ។ ទុក្ខតោ មនសិករោន្តោ បវត្តំ យថាភូតំ ជានាតិ បស្សតិ; តេន វុច្ចតិ – សម្មាទស្សនំ។ ឯវំ តទន្វយេន សព្ពេ សង្ខារា ទុក្ខតោ សុទិដ្ឋា ហោន្តិ។ ឯត្ថ កង្ខា បហីយតិ។ អនត្តតោ មនសិករោន្តោ និមិត្តញ្ច បវត្តញ្ច យថាភូតំ ជានាតិ បស្សតិ; តេន វុច្ចតិ – សម្មាទស្សនំ។ ឯវំ តទន្វយេន សព្ពេ ធម្មា អនត្តតោ សុទិដ្ឋា ហោន្តិ។ ឯត្ថ កង្ខា បហីយតិ។

យញ្ច យថាភូតំ ញាណំ យញ្ច សម្មាទស្សនំ យា ច កង្ខាវិតរណា, ឥមេ ធម្មា នានត្ថា ចេវ នានាព្យញ្ជនា ច, ឧទាហុ ឯកត្ថា, ព្យញ្ជនមេវ នានន្តិ? យញ្ច យថាភូតំ ញាណំ យញ្ច សម្មាទស្សនំ យា ច កង្ខាវិតរណា, ឥមេ ធម្មា ឯកត្ថា, ព្យញ្ជនមេវ នានំ។

អនិច្ចតោ មនសិករោន្តោ កិំ ភយតោ ឧបដ្ឋាតិ? ទុក្ខតោ មនសិករោន្តោ កិំ ភយតោ ឧបដ្ឋាតិ? អនត្តតោ មនសិករោន្តោ កិំ ភយតោ ឧបដ្ឋាតិ? អនិច្ចតោ មនសិករោន្តោ និមិត្តំ ភយតោ ឧបដ្ឋាតិ។ ទុក្ខតោ មនសិករោន្តោ បវត្តំ ភយតោ ឧបដ្ឋាតិ។ អនត្តតោ មនសិករោន្តោ និមិត្តញ្ច បវត្តញ្ច ភយតោ ឧបដ្ឋាតិ។

ឃា ច កឃត្យបដ្ឋានេត បញ្ញា ឃញ្ញា អាឌិតេច ខាលំ ឃា ច តិត្តិដា, ត្ថេយ ឆយ្ងា តាតត្វា ចេច តាតាឭញ្ញតា ច, ងដាហុ ឲកត្វា, ឭញ្ញតេយច តាតត្តិ? ឃា ច កឃត្យបដ្ឋានេត បញ្ញា ឃញ្ញា អាឌិតេច ខាលំ ឃា ច តិត្តិដា, ត្ថេយ ឆយ្ងា ឲកត្វា, ឭញ្ញតេយច តាត៌

ឃា ច អតត្តាតុបឃ្សតា ឃា ច ឃុត្តាតាតុបឃ្សតា, ត្ថេយ ឆយ្ងា តាតត្វា ចេច តាតាឭញ្ញតា ច, ងដាហុ ឲកត្វា, ឭញ្ញតេយច តាតត្តិ? ឃា ច អតត្តាតុបឃ្សតា ឃា ច ឃុត្តាតាតុបឃ្សតា, ត្ថេយ ឆយ្ងា ឲកត្វា, ឭញ្ញតេយច តាត៌

អតិច្ចតោ យតសិកទេរាតោ កិ បដិឃន្លា ខាលំ ងប្បជ្ជតិ? ទុក្ខតោ យតសិកទេរាតោ កិ បដិឃន្លា ខាលំ ងប្បជ្ជតិ? អតត្តតោ យតសិកទេរាតោ កិ បដិឃន្លា ខាលំ ងប្បជ្ជតិ? អតិច្ចតោ យតសិកទេរាតោ តិមិត្តំ បដិឃន្លា ខាលំ ងប្បជ្ជតិ៌ ទុក្ខតោ យតសិកទេរាតោ បចត្តំ បដិឃន្លា ខាលំ ងប្បជ្ជតិ៌ អតត្តតោ យតសិកទេរាតោ តិមិត្តញ្ញា បចត្តញ្ញា បដិឃន្លា ខាលំ ងប្បជ្ជតិ៌

ឃា ច ឃុត្តិត្យកយ្យតា ឃា ច បដិឃន្លាតុបឃ្សតា ឃា ច ឃន្លាទុរេបក្លា, ត្ថេយ ឆយ្ងា តាតត្វា ចេច តាតាឭញ្ញតា ច, ងដាហុ ឲកត្វា, ឭញ្ញតេយច តាតត្តិ? ឃា ច ឃុត្តិត្យកយ្យតា ឃា ច បដិឃន្លាតុបឃ្សតា ឃា ច ឃន្លាទុរេបក្លា, ត្ថេយ ឆយ្ងា ឲកត្វា, ឭញ្ញតេយច តាត៌

អតិច្ចតោ យតសិកទេរាតោ កុតោ ចិត្តំ ចុដ្ឋាតិ, កត្ថ ចិត្តំ បក្ខតតិ? ទុក្ខតោ យតសិកទេរាតោ កុតោ ចិត្តំ ចុដ្ឋាតិ, កត្ថ ចិត្តំ បក្ខតតិ? អតត្តតោ យតសិកទេរាតោ កុតោ ចិត្តំ ចុដ្ឋាតិ, កត្ថ ចិត្តំ បក្ខតតិ? អតិច្ចតោ យតសិកទេរាតោ តិមិត្តា ចិត្តំ ចុដ្ឋាតិ, អតិមិត្តេ ចិត្តំ បក្ខតតិ៌ ទុក្ខតោ យតសិកទេរាតោ បចត្តា ចិត្តំ ចុដ្ឋាតិ, អប្បចត្តេ ចិត្តំ បក្ខតតិ៌ អតត្តតោ យតសិកទេរាតោ តិមិត្តា ច បចត្តា ច ចិត្តំ ចុដ្ឋាតិ, អតិមិត្តេ អប្បចត្តេ តិទោឆ តិត្តាតឆាត្យឃា [តិទោឆតិត្តាតឆាត្យឃា (ឃិ៌)] ចិត្តំ បក្ខតតិ៌

ឃា ច ពហិទ្ធាចុដ្ឋាតចិចដ្ឋេត បញ្ញា ចេឃ ច កោព្ភក្ខ ឆយ្ងា, ត្ថេយ ឆយ្ងា តាតត្វា ចេច តាតាឭញ្ញតា ច, ងដាហុ ឲកត្វា, ឭញ្ញតេយច តាតត្តិ? ឃា ច ពហិទ្ធាចុដ្ឋាតចិចដ្ឋេត បញ្ញា ចេឃ ច កោព្ភក្ខ ឆយ្ងា, ត្ថេយ ឆយ្ងា ឲកត្វា, ឭញ្ញតេយច តាត៌

អតិច្ចតោ យតសិកទេរាត្តា កតេយត ចិយោក្លត ចិយុច្ចតិ? ទុក្ខតោ យតសិកទេរាត្តា កតេយត ចិយោក្លត ចិយុច្ចតិ? អតត្តតោ យតសិកទេរាត្តា កតេយត ចិយោក្លត ចិយុច្ចតិ? អតិច្ចតោ យតសិកទេរាត្តា អតិមិត្តចិយោក្លត ចិយុច្ចតិ៌ ទុក្ខតោ យតសិកទេរាត្តា អប្បណិហិតចិយោក្លត ចិយុច្ចតិ៌ អតត្តតោ យតសិកទេរាត្តា ឃុត្តាតចិយោក្លត ចិយុច្ចតិ៌ ឃា ច ទុកតោចុដ្ឋាតចិចដ្ឋេត បញ្ញា ឃញ្ញា យកេ្គ ខាលំ , ត្ថេយ ឆយ្ងា តាតត្វា ចេច តាតាឭញ្ញតា ច, ងដាហុ ឲកត្វា, ឭញ្ញតេយច តាតត្តិ? ឃា ច ទុកតោចុដ្ឋាតចិចដ្ឋេត បញ្ញា ឃញ្ញា យកេ្គ ខាលំ, ត្ថេយ ឆយ្ងា ឲកត្វា, ឭញ្ញតេយច តាត៌

១១ប៉៌ កតិហាកាទេហិ តឃោ ចិយោក្លា តាតាក្លណោ [តាតាពណោ (ឃ្យា៌ ក៌)] ហោត្តិ? កតិហាកាទេហិ តឃោ ចិយោក្លា ឲកក្លណោ

ເຫານ຺ຕິ? ຈຕຸຫາກາເຣຫິ ຕເຍາ ວິເມາກ຺ຂາ ນານາກ຺ຂເຓ ເຫານ຺ຕິ. ສຕ຺ຕຫາກາເຣຫິ ຕເຍາ ວິເມາກ຺ຂາ ເອກກ຺ຂເຓ ເຫານ຺ຕິ.

ກຕເມຫິ ຈຕຸຫາກາເຣຫິ ຕເຍາ ວິເມາກ຺ຂາ ນານາກ຺ຂເຓ ເຫານ຺ຕິ? ອາຘິປເຕຍ຺ຍເຏ຺ຐນ, ອຘິຏ຺ຐານເຏ຺ຐນ, ອຠິນີຫາຣເຏ຺ຐນ, ນິຍ຺ຍານເຏ຺ຐນ. ກຖໍ ອາຘິປເຕຍ຺ຍເຏ຺ຐນ ຕເຍາ ວິເມາກ຺ຂາ ນານາກ຺ຂເຓ ເຫານ຺ຕິ? ອນິຈ຺ຈເຕາ ມນສິກເຣາເຕາ ອນິມິຕ຺ເຕາ ວິເມາເກ຺ຂາ ອາຘິປເຕຍ຺ເຍາ ເຫາຕິ, ທຸກ຺ຂເຕາ ມນສິກເຣາເຕາ ອປ຺ປຓິຫິເຕາ ວິເມາເກ຺ຂາ ອາຘິປເຕຍ຺ເຍາ ເຫາຕິ, ອນຕ຺ຕເຕາ ມນສິກເຣາເຕາ ສຸຎ຺ຎເຕາ ວິເມາເກ຺ຂາ ອາຘິປເຕຍ຺ເຍາ ເຫາຕິ. ເອວໍ ອາຘິປເຕຍ຺ຍເຏ຺ຐນ ຕເຍາ ວິເມາກ຺ຂາ ນານາກ຺ຂເຓ ເຫານ຺ຕິ.

ກຖໍ ອຘິຏ຺ຐານເຏ຺ຐນ ຕເຍາ ວິເມາກ຺ຂາ ນານາກ຺ຂເຓ ເຫານ຺ຕິ? ອນິຈ຺ຈເຕາ ມນສິກເຣານ຺ເຕາ ອນິມິຕ຺ຕວິເມາກ຺ຂວເສນ ຈິຕ຺ຕໍ ອຘິຏ຺ຐາຕິ, ທຸກ຺ຂເຕາ ມນສິກເຣານ຺ເຕາ ອປ຺ປຓິຫິຕວິເມາກ຺ຂວເສນ ຈິຕ຺ຕໍ ອຘິຏ຺ຐາຕິ, ອນຕ຺ຕເຕາ ມນສິກເຣານ຺ເຕາ ສຸຎ຺ຎຕວິເມາກ຺ຂວເສນ ຈິຕ຺ຕໍ ອຘິຏ຺ຐາຕິ. ເອວໍ ອຘິຏ຺ຐານເຏ຺ຐນ ຕເຍາ ວິເມາກ຺ຂາ ນານາກ຺ຂເຓ ເຫານ຺ຕິ.

ກຖໍ ອຠິນີຫາຣເຏ຺ຐນ ຕເຍາ ວິເມາກ຺ຂາ ນານາກ຺ຂເຓ ເຫານ຺ຕິ? ອນິຈ຺ຈເຕາ ມນສິກເຣານ຺ເຕາ ອນິມິຕ຺ຕວິເມາກ຺ຂວເສນ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນີຫຣຕິ, ທຸກ຺ຂເຕາ ມນສິກເຣານ຺ເຕາ ອປ຺ປຓິຫິຕວິເມາກ຺ຂວເສນ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນີຫຣຕິ, ອນຕ຺ຕເຕາ ມນສິກເຣານ຺ເຕາ ສຸຎ຺ຎຕວິເມາກ຺ຂວເສນ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນີຫຣຕິ. ເອວໍ ອຠິນີຫາຣເຏ຺ຐນ ຕເຍາ ວິເມາກ຺ຂາ ນານາກ຺ຂເຓ ເຫານ຺ຕິ.

ກຖໍ ນິຍ຺ຍານເຏ຺ຐນ ຕເຍາ ວິເມາກ຺ຂາ ນານາກ຺ຂເຓ ເຫານ຺ຕິ? ອນິຈ຺ຈເຕາ ມນສິກເຣານ຺ເຕາ ອນິມິຕ຺ຕວິເມາກ຺ຂວເສນ ນິເຣາຘໍ ນິພ຺ພານໍ ນິຍ຺ຍາຕິ, ທຸກ຺ຂເຕາ ມນສິກເຣານ຺ເຕາ ອປ຺ປຓິຫິຕວິເມາກ຺ຂວເສນ ນິເຣາຘໍ ນິພ຺ພານໍ ນິຍ຺ຍາຕິ, ອນຕ຺ຕເຕາ ມນສິກເຣານ຺ເຕາ ສຸຎ຺ຎຕວິເມາກ຺ຂວເສນ ນິເຣາຘໍ ນິພ຺ພານໍ ນິຍ຺ຍາຕິ. ເອວໍ ນິຍ຺ຍານເຏ຺ຐນ ຕເຍາ ວິເມາກ຺ຂາ ນານາກ຺ຂເຓ ເຫານ຺ຕິ. ອິເມຫິ ຈຕຸຫາກາເຣຫິ ຕເຍາ ວິເມາກ຺ຂາ ນານາກ຺ຂເຓ ເຫານ຺ຕິ.

ກຕເມຫິ ສຕ຺ຕຫາກາເຣຫິ ຕເຍາ ວິເມາກ຺ຂາ ເອກກ຺ຂເຓ ເຫານ຺ຕິ ? ສເມາຘານເຏ຺ຐນ, ອຘິຄມນເຏ຺ຐນ, ປຏິລາຠເຏ຺ຐນ ປຏິເວຘເຏ຺ຐນ, ສຈ຺ຉິກິຣິຍເຏ຺ຐນ, ຜສ຺ສນເຏ຺ຐນ, ອຠິສມຍເຏ຺ຐນ. ກຖໍ ສເມາຘານເຏ຺ຐນ ອຘິຄມນເຏ຺ຐນ ປຏິລາຠເຏ຺ຐນ ປຏິເວຘເຏ຺ຐນ ສຈ຺ຉິກິຣິຍເຏ຺ຐນ ຜສ຺ສນເຏ຺ຐນ ອຠິສມຍເຏ຺ຐນ ຕເຍາ ວິເມາກ຺ຂາ ເອກກ຺ຂເຓ ເຫານ຺ຕິ? ອນິຈ຺ຈເຕາ ມນສິກເຣານ຺ເຕາ ນິມິຕ຺ຕາ ມຸຈ຺ຈຕີຕິ – ອນິມິຕ຺ເຕາ ວິເມາເກ຺ຂາ. ຍເຕາ ມຸຈ຺ຈຕິ, ຕຕ຺ຖ ນ ປຓິທຫຕີຕິ – ອປ຺ປຓິຫິເຕາ ວິເມາເກ຺ຂາ. ຍຕ຺ຖ ນ ປຓິທຫຕິ, ເຕນ ສຸຎ຺ເຎາຕິ – ສຸຎ຺ຎເຕາ ວິເມາເກ຺ຂາ. ເຍນ ສຸຎ຺ເຎາ, ເຕນ ນິມິຕ຺ເຕນ ອນິມິຕ຺ເຕາຕິ – ອນິມິຕ຺ເຕາ ວິເມາເກ຺ຂາ. ເອວໍ ສເມາຘານເຏ຺ຐນ ອຘິຄມນເຏ຺ຐນ ປຏິລາຠເຏ຺ຐນ ປຏິເວຘເຏ຺ຐນ ສຈ຺ຉິກິຣິຍເຏ຺ຐນ ຜສ຺ສນເຏ຺ຐນ ອຠິສມຍເຏ຺ຐນ ຕເຍາ ວິເມາກ຺ຂາ ເອກກ຺ຂເຓ ເຫານ຺ຕິ.

ທຸກ຺ຂເຕາ ມນສິກເຣານ຺ເຕາ ປຓິຘິຍາ ມຸຈ຺ຈຕີຕິ – ອປ຺ປຓິຫິເຕາ ວິເມາເກ຺ຂາ. ຍຕ຺ຖ ນ ປຓິທຫຕິ, ເຕນ ສຸຎ຺ເຎາຕິ – ສຸຎ຺ຎເຕາ ວິເມາເກ຺ຂາ. ເຍນ ສຸຎ຺ເຎາ, ເຕນ ນິມິຕ຺ເຕນ ອນິມິຕ຺ເຕາຕິ – ອນິມິຕ຺ເຕາ ວິເມາເກ຺ຂາ ເຍນ ນິມິຕ຺ເຕນ ອນິມິຕ຺ເຕາ, ຕຕ຺ຖ ນ ປຓິທຫຕີຕິ – ອປ຺ປຓິຫິເຕາ

វិមោក្ខោ។ ឯវំ សមោធានដ្ឋេន អធិគមដ្ឋេន បដិលាភដ្ឋេន បដិវេធដ្ឋេន សច្ឆិកិរិយដ្ឋេន ផស្សនដ្ឋេន អភិសមយដ្ឋេន តយោ វិមោក្ខា ឯកក្ខណេ ហោន្តិ។

អនត្តតោ មនសិករោន្តោ អភិនិវេសា មុច្ចតីតិ – សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ។ យេន សុញ្ញំ, តេន និមិត្តេន អនិមិត្តោតិ – អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ។ យេន និមិត្តេន អនិមិត្តោ, តត្ថ ន បណិទហតីតិ – អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ។ យត្ថ ន បណិទហតិ, តេន សុញ្ញោតិ – សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ។ ឯវំ សមោធានដ្ឋេន អធិគមដ្ឋេន បដិលាភដ្ឋេន បដិវេធដ្ឋេន សច្ឆិកិរិយដ្ឋេន ផស្សនដ្ឋេន អភិសមយដ្ឋេន តយោ វិមោក្ខា ឯកក្ខណេ ហោន្តិ។ ឥមេហិ សត្តហាការេហិ តយោ វិមោក្ខា ឯកក្ខណេ ហោន្តិ។

១១៨។ អត្ថិ វិមោក្ខោ, អត្ថិ មុខំ, អត្ថិ វិមោក្ខមុខំ, អត្ថិ វិមោក្ខបច្ចនីកំ, អត្ថិ វិមោក្ខានុលោមំ, អត្ថិ វិមោក្ខវិវដ្ដោ, អត្ថិ វិមោក្ខភាវនា, អត្ថិ វិមោក្ខបដិប្បស្សទ្ធិ។

កតមោ វិមោក្ខោ? សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ, អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ, អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ។ កតមោ សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ? អនិច្ចានុបស្សនាញាណំ និច្ចតោ អភិនិវេសា មុច្ចតីតិ – សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ។ ទុក្ខានុបស្សនាញាណំ សុខតោ អភិនិវេសា មុច្ចតីតិ – សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ។ អនត្តានុបស្សនាញាណំ អត្តតោ អភិនិវេសា មុច្ចតីតិ – សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ។ និព្វិទានុបស្សនាញាណំ នន្ទិយា អភិនិវេសា មុច្ចតីតិ – សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ។ វិរាគានុបស្សនាញាណំ រាគតោ អភិនិវេសា មុច្ចតីតិ – សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ។ និរោធានុបស្សនាញាណំ សមុទយតោ អភិនិវេសា មុច្ចតីតិ – សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ។ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាញាណំ អាទានតោ អភិនិវេសា មុច្ចតីតិ – សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ។ អនិមិត្តានុបស្សនាញាណំ និមិត្តតោ អភិនិវេសា មុច្ចតីតិ – សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ។ អប្បណិហិតានុបស្សនាញាណំ បណិធិយា អភិនិវេសា មុច្ចតីតិ – សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ។ សុញ្ញតានុបស្សនាញាណំ សព្វាភិនិវេសេហិ មុច្ចតីតិ – សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ។

រូបេ អនិច្ចានុបស្សនាញាណំ និច្ចតោ អភិនិវេសា មុច្ចតីតិ – សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ…បេ… រូបេ សុញ្ញតានុបស្សនាញាណំ សព្វាភិនិវេសេហិ មុច្ចតីតិ – សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ។ វេទនាយ…បេ… សញ្ញាយ… សង្ខារេសុ… វិញ្ញាណេ… ចក្ខុស្មិំ…បេ… ជរាមរណេ អនិច្ចានុបស្សនាញាណំ និច្ចតោ អភិនិវេសា មុច្ចតីតិ – សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ…បេ… ជរាមរណេ សុញ្ញតានុបស្សនាញាណំ សព្វាភិនិវេសេហិ មុច្ចតីតិ – សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ។ អយំ សុញ្ញតោ វិមោក្ខោ។

កតមោ អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ? អនិច្ចានុបស្សនាញាណំ និច្ចតោ និមិត្តា មុច្ចតីតិ – អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ។ ទុក្ខានុបស្សនាញាណំ សុខតោ និមិត្តា មុច្ចតីតិ – អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ។ អនត្តានុបស្សនាញាណំ អត្តតោ និមិត្តា មុច្ចតីតិ – អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ។ និព្វិទានុបស្សនាញាណំ នន្ទិយា និមិត្តា មុច្ចតីតិ – អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ។ វិរាគានុបស្សនាញាណំ រាគតោ និមិត្តា មុច្ចតីតិ – អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ។ និរោធានុបស្សនាញាណំ សមុទយតោ និមិត្តា មុច្ចតីតិ – អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ។ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាញាណំ អាទានតោ

និមិត្តា មុច្ចតីតិ – អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ។ អនិមិត្តានុបស្សនាញាណំ សព្ពនិមិត្តេហិ មុច្ចតីតិ – អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ។ អប្បណិហិតានុបស្សនាញាណំ បណិធិយា និមិត្តា មុច្ចតីតិ – អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ។ សុញ្ញតានុបស្សនាញាណំ អភិនិវេសតោ និមិត្តា មុច្ចតីតិ – អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ។

រូបេ អនិច្ចានុបស្សនាញាណំ និច្ចតោ និមិត្តា មុច្ចតីតិ – អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ ...បេ... រូបេ អនិមិត្តានុបស្សនាញាណំ សព្ពនិមិត្តេហិ មុច្ចតីតិ – អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ។ រូបេ អប្បណិហិតានុបស្សនាញាណំ បណិធិយា និមិត្តា មុច្ចតីតិ – អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ។ រូបេ សុញ្ញតានុបស្សនាញាណំ អភិនិវេសតោ និមិត្តា មុច្ចតីតិ – អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ។ វេទនាយ...បេ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... វិញ្ញាណេ... ចក្ខុស្មិំ...បេ... ជរាមរណេ អនិច្ចានុបស្សនាញាណំ និច្ចតោ និមិត្តា មុច្ចតីតិ – អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ...បេ... ជរាមរណេ អនិមិត្តានុបស្សនាញាណំ សព្ពនិមិត្តេហិ មុច្ចតីតិ – អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ។ ជរាមរណេ អប្បណិហិតានុបស្សនាញាណំ បណិធិយា និមិត្តា មុច្ចតីតិ – អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ។ ជរាមរណេ សុញ្ញតានុបស្សនាញាណំ អភិនិវេសតោ និមិត្តា មុច្ចតីតិ – អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ។ អយំ អនិមិត្តោ វិមោក្ខោ។

កតមោ អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ? អនិច្ចានុបស្សនាញាណំ និច្ចតោ បណិធិយា មុច្ចតីតិ – អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ។ ទុក្ខានុបស្សនាញាណំ សុខតោ បណិធិយា មុច្ចតីតិ – អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ។ អនត្តានុបស្សនាញាណំ អត្តតោ បណិធិយា មុច្ចតីតិ – អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ។ និព្ពិទានុបស្សនាញាណំ នន្ទិយា បណិធិយា មុច្ចតីតិ – អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ។ វិរាគានុបស្សនាញាណំ រាគតោ បណិធិយា មុច្ចតីតិ – អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ។ និរោធានុបស្សនាញាណំ សមុទយតោ បណិធិយា មុច្ចតីតិ – អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ។ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាញាណំ អាទានតោ បណិធិយា មុច្ចតីតិ – អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ។ អនិមិត្តានុបស្សនាញាណំ និមិត្តតោ បណិធិយា មុច្ចតីតិ – អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ។ អប្បណិហិតានុបស្សនាញាណំ សព្ពបណិធីហិ មុច្ចតីតិ – អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ។ សុញ្ញតានុបស្សនាញាណំ អភិនិវេសតោ បណិធិយា មុច្ចតីតិ – អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ។

រូបេ អនិច្ចានុបស្សនាញាណំ និច្ចតោ បណិធិយា មុច្ចតីតិ – អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ...បេ... រូបេ អប្បណិហិតានុបស្សនាញាណំ សព្ពបណិធីហិ មុច្ចតីតិ – អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ។ រូបេ សុញ្ញតានុបស្សនាញាណំ អភិនិវេសតោ បណិធិយា មុច្ចតីតិ – អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ។ វេទនាយ...បេ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... វិញ្ញាណេ... ចក្ខុស្មិំ...បេ... ជរាមរណេ អនិច្ចានុបស្សនាញាណំ និច្ចតោ បណិធិយា មុច្ចតីតិ – អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ...បេ... ជរាមរណេ អប្បណិហិតានុបស្សនាញាណំ សព្ពបណិធីហិ មុច្ចតីតិ – អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ។ ជរាមរណេ សុញ្ញតានុបស្សនាញាណំ អភិនិវេសតោ បណិធិយា មុច្ចតីតិ – អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ។ អយំ អប្បណិហិតោ វិមោក្ខោ។ អយំ វិមោក្ខោ។

២១០។ កតមំ មុខំ? យេ តត្ថ ជាតា អនវជ្ជា កុសលា ពោធិបក្ខិយាធម្មា, ឥទំ មុខំ។

កតមំ វិមោក្ខមុខំ? យំ តេសំ ធម្មានំ អារម្មណំ និរោធោ និព្វានំ, ឥទំ វិមោក្ខមុខំ។ វិមោក្ខញ្ច មុខញ្ច វិមោក្ខមុខំ, ឥទំ វិមោក្ខមុខំ។

កតមំ វិមោក្ខបច្ចត្ថិកំ? តីណិ អកុសលមូលានិ វិមោក្ខបច្ចត្ថិកានិ, តីណិ ទុច្ចរិតានិ វិមោក្ខបច្ចត្ថិកានិ, សព្ពេបិ អកុសលា ធម្មា វិមោក្ខបច្ចត្ថិកា, ឥទំ វិមោក្ខបច្ចត្ថិកំ។

កតមំ វិមោក្ខានុលោមិកំ? តីណិ កុសលមូលានិ វិមោក្ខានុលោមិកានិ, តីណិ សុចរិតានិ វិមោក្ខានុលោមិកានិ, សព្ពេបិ កុសលា ធម្មា វិមោក្ខានុលោមិកា, ឥទំ វិមោក្ខានុលោមិកំ។

កតមោ វិមោក្ខវិវដ្ដោ? សញ្ញាវិវដ្ដោ, ចេតោវិវដ្ដោ, ចិត្តវិវដ្ដោ, ញាណវិវដ្ដោ, វិមោក្ខវិវដ្ដោ, សច្ចវិវដ្ដោ។ សញ្ជានន្តោ វិវដ្ដតីតិ – សញ្ញាវិវដ្ដោ។ ចេតយន្តោ វិវដ្ដតីតិ – ចេតោវិវដ្ដោ។ វិជានន្តោ វិវដ្ដតីតិ – ចិត្តវិវដ្ដោ។ ញាណំ ករោន្តោ វិវដ្ដតីតិ – ញាណវិវដ្ដោ។ វោសជ្ជន្តោ វិវដ្ដតីតិ – វិមោក្ខវិវដ្ដោ។ តថដ្ឋេ វិវដ្ដតីតិ – សច្ចវិវដ្ដោ។

យត្ថ សញ្ញាវិវដ្ដោ តត្ថ ចេតោវិវដ្ដោ, យត្ថ ចេតោវិវដ្ដោ តត្ថ សញ្ញាវិវដ្ដោ, យត្ថ សញ្ញាវិវដ្ដោ ចេតោវិវដ្ដោ តត្ថ ចិត្តវិវដ្ដោ, យត្ថ ចិត្តវិវដ្ដោ តត្ថ សញ្ញាវិវដ្ដោ ចេតោវិវដ្ដោ។ យត្ថ សញ្ញាវិវដ្ដោ ចេតោវិវដ្ដោ ចិត្តវិវដ្ដោ តត្ថ ញាណវិវដ្ដោ, យត្ថ ញាណវិវដ្ដោ តត្ថ សញ្ញាវិវដ្ដោ ចេតោវិវដ្ដោ ចិត្តវិវដ្ដោ។ យត្ថ សញ្ញាវិវដ្ដោ ចេតោវិវដ្ដោ ចិត្តវិវដ្ដោ ញាណវិវដ្ដោ តត្ថ វិមោក្ខវិវដ្ដោ, យត្ថ វិមោក្ខវិវដ្ដោ តត្ថ សញ្ញាវិវដ្ដោ ចេតោវិវដ្ដោ ចិត្តវិវដ្ដោ ញាណវិវដ្ដោ។ យត្ថ សញ្ញាវិវដ្ដោ ចេតោវិវដ្ដោ ចិត្តវិវដ្ដោ ញាណវិវដ្ដោ វិមោក្ខវិវដ្ដោ តត្ថ សច្ចវិវដ្ដោ, យត្ថ សច្ចវិវដ្ដោ តត្ថ សញ្ញាវិវដ្ដោ ចេតោវិវដ្ដោ ចិត្តវិវដ្ដោ ញាណវិវដ្ដោ វិមោក្ខវិវដ្ដោ។ អយំ វិមោក្ខវិវដ្ដោ។

កតមា វិមោក្ខភាវនា? បឋមស្ស ឈានស្ស អាសេវនា ភាវនា ពហុលីកម្មំ, ទុតិយស្ស ឈានស្ស អាសេវនា ភាវនា ពហុលីកម្មំ, តតិយស្ស ឈានស្ស អាសេវនា ភាវនា ពហុលីកម្មំ, ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស អាសេវនា ភាវនា ពហុលីកម្មំ, អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិយា អាសេវនា ភាវនា ពហុលីកម្មំ, វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិយា...បេ... អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយា... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា អាសេវនា ភាវនា ពហុលីកម្មំ, សោតាបត្តិមគ្គស្ស អាសេវនា ភាវនា ពហុលីកម្មំ, សកទាគាមិមគ្គស្ស អាសេវនា ភាវនា ពហុលីកម្មំ, អនាគាមិមគ្គស្ស អាសេវនា ភាវនា ពហុលីកម្មំ, អរហត្តមគ្គស្ស អាសេវនា ភាវនា ពហុលីកម្មំ, អយំ វិមោក្ខភាវនា។

កតមា វិមោក្ខបដិប្បស្សទ្ធិ? បឋមស្ស ឈានស្ស បដិលាភោ វា វិបាកោ វា, ទុតិយស្ស ឈានស្ស បដិលាភោ វា វិបាកោ វា, តតិយស្ស ឈានស្ស...បេ... ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស... អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិយា... វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិយា... អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយា... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា បដិលាភោ វា វិបាកោ វា, សោតាបត្តិមគ្គស្ស

ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລໍ, ສກທາຄາມິມຄ຺ຄສ຺ສ ສກທາຄາມິຜລໍ, ອນາຄາມິມຄ຺ຄສ຺ສ ອນາຄາມິຜລໍ, ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄສ຺ສ ອຣຫຕ຺ຕຜລໍ, ອຍໍ ວິໂມກ຺ຂປ຺ປຕິປ຺ປສ຺ສທ຺ທີຕິ.

ຕຕິຍຠາຓວາໂຣ.

ວິໂມກ຺ຂກຖາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໙. ຄຕິກຖາ

໑໑໑. ຄຕິສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຎາຓສມ຺ປຍຸເຕ຺ຕ ກຕິນ຺ນໍ ເຫຕູນໍ ປຈ຺ຈຍາ ອຸປປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ? ຂຕ຺ຕິຍມຫາສາລານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓມຫາສາລານໍ ຄຫປຕິມຫາສາລານໍ ກາມາວຈຣານໍ ເທວານໍ ຎາຓສມ຺ປຍຸເຕ຺ຕ ກຕິນ຺ນໍ ເຫຕູນໍ ປຈ຺ຈຍາ ອຸປປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ? ຣູປາວຈຣານໍ ເທວານໍ ກຕິນ຺ນໍ ເຫຕູນໍ ປຈ຺ຈຍາ ອຸປປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ? ອຣູປາວຈຣານໍ ເທວານໍ ກຕິນ຺ນໍ ເຫຕູນໍ ປຈ຺ຈຍາ ອຸປປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ?

ຄຕິສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຎາຓສມ຺ປຍຸເຕ຺ຕ ອຏ຺ຐນ຺ນໍ ເຫຕູນໍ ປຈ຺ຈຍາ ອຸປປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ. ຂຕ຺ຕິຍມຫາສາລານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓມຫາສາລານໍ ຄຫປຕິມຫາສາລານໍ ກາມາວຈຣານໍ ເທວານໍ ຎາຓສມ຺ປຍຸເຕ຺ຕ ອຏ຺ຐນ຺ນໍ ເຫຕູນໍ ປຈ຺ຈຍາ ອຸປປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ. ຣູປາວຈຣານໍ ເທວານໍ ອຏ຺ຐນ຺ນໍ ເຫຕູນໍ ປຈ຺ຈຍາ ອຸປປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ. ອຣູປາວຈຣານໍ ເທວານໍ ອຏ຺ຐນ຺ນໍ ເຫຕູນໍ ປຈ຺ຈຍາ ອຸປປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ.

໑໑໒. ຄຕິສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຎາຓສມ຺ປຍຸເຕ຺ຕ ກຕເມສໍ ອຏ຺ຐນ຺ນໍ ເຫຕູນໍ ປຈ຺ຈຍາ ອຸປປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ? ກຸສລກມ຺ມສ຺ສ ຊວນກ຺ຂເຓ ຕໂຍ ເຫຕູ ກຸສລາ; ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ຊາຕເຈຕນາຍ ສຫຊາຕປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – ກຸສລມູລປຈ຺ຈຍາປິ ສງ຺ຂາຣາ. ນິກນ຺ຕິກ຺ຂເຓ ເທ຺ວ ເຫຕູ ອກຸສລາ; ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ຊາຕເຈຕນາຍ ສຫຊາຕປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – ອກຸສລມູລປຈ຺ຈຍາປິ ສງ຺ຂາຣາ. ປຏິສນ຺ຘິກ຺ຂເຓ ຕໂຍ ເຫຕູ ອພ຺ຍາກຕາ; ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ຊາຕເຈຕນາຍ ສຫຊາຕປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – “ນາມຣູປປຈ຺ຈຍາປິ ວິຎ຺ຎາຓໍ, ວິຎ຺ຎາຓປຈ຺ຈຍາປິ ນາມຣູປໍ”.

ປຏິສນ຺ຘິກ຺ຂເຓ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ ສຫຊາຕປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ອຎ຺ຎມຎ຺ຎປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ນິສ຺ສຍປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ. ປຏິສນ຺ຘິກ຺ຂເຓ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຫາຠູຕາ ສຫຊາຕປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ອຎ຺ຎມຎ຺ຎປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ນິສ຺ສຍປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ. ປຏິສນ຺ຘິກ຺ຂເຓ ຕໂຍ ຊີວິຕສງ຺ຂາຣາ ສຫຊາຕປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ອຎ຺ຎມຎ຺ຎປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ນິສ຺ສຍປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ , ວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ. ປຏິສນ຺ຘິກ຺ຂເຓ ນາມຎ຺ຈ ຣູປຎ຺ຈ ສຫຊາຕປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ອຎ຺ຎມຎ຺ຎປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ນິສ຺ສຍປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ. ປຏິສນ຺ຘິກ຺ຂເຓ ອິເມ ຈຸທ຺ທສ ຘມ຺ມາ ສຫຊາຕປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ອຎ຺ຎມຎ຺ຎປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ນິສ຺ສຍປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ. ປຏິສນ຺ຘິກ຺ຂເຓ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂນ຺ຘາ ອຣູປິໂນ ສຫຊາຕປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ອຎ຺ຎມຎ຺ຎປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ນິສ຺ສຍປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕປຈ຺ຈຍາ ໂຫນ຺ຕິ.

បដិសន្ធិក្ខណេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ។ បដិសន្ធិក្ខណេ តយោ ហេតូ សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ។ បដិសន្ធិក្ខណេ នាមញ្ច វិញ្ញាណញ្ច សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ។ បដិសន្ធិក្ខណេ ឥមេ ចុទ្ទស ធម្មា សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ។ បដិសន្ធិក្ខណេ ឥមេ អដ្ឋវីសតិ ធម្មា សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, វិប្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ។ គតិសម្បត្តិយា ញាណសម្បយុត្តេ ឥមេសំ អដ្ឋន្នំ ហេតូនំ បច្ចយា ឧបបត្តិ ហោតិ។

ខត្តិយមហាសាលានំ ព្រាហ្មណមហាសាលានំ គហបតិមហាសាលានំ កាមាវចរានំ ទេវានំ ញាណសម្បយុត្តេ កតមេសំ អដ្ឋន្នំ ហេតូនំ បច្ចយា ឧបបត្តិ ហោតិ? កុសលកម្មស្ស ជវនក្ខណេ តយោ ហេតូ កុសលា; តស្មិំ ខណេ ជាតចេតនាយ សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ។ តេន វុច្ចតិ – “កុសលមូលបច្ចយាបិ សង្ខារា”។ និកន្តិក្ខណេ ទ្វេ ហេតូ អកុសលា; តស្មិំ ខណេ ជាតចេតនាយ សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ។ តេន វុច្ចតិ – “អកុសលមូលបច្ចយាបិ សង្ខារា”។ បដិសន្ធិក្ខណេ តយោ ហេតូ អព្យាកតា; តស្មិំ ខណេ ជាតចេតនាយ សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ។ តេន វុច្ចតិ – “នាមរូបបច្ចយាបិ វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណបច្ចយាបិ នាមរូបំ”។

បដិសន្ធិក្ខណេ បញ្ចក្ខន្ធា សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, វិប្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ។ បដិសន្ធិក្ខណេ ចត្តារោ មហាភូតា សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ។ បដិសន្ធិក្ខណេ តយោ ជីវិតសង្ខារា សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, វិប្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ។ បដិសន្ធិក្ខណេ នាមញ្ច រូបញ្ច សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, វិប្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ។ បដិសន្ធិក្ខណេ ឥមេ ចុទ្ទស ធម្មា សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, វិប្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ។ បដិសន្ធិក្ខណេ ចត្តារោ ខន្ធា អរូបិនោ សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ។ បដិសន្ធិក្ខណេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ។ បដិសន្ធិក្ខណេ តយោ ហេតូ សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ។ បដិសន្ធិក្ខណេ នាមញ្ច វិញ្ញាណញ្ច សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ។ បដិសន្ធិក្ខណេ ឥមេ ចុទ្ទស ធម្មា សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, សម្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ។ បដិសន្ធិក្ខណេ ឥមេ អដ្ឋវីសតិ ធម្មា សហជាតបច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញបច្ចយា ហោន្តិ, និស្សយបច្ចយា ហោន្តិ, វិប្បយុត្តបច្ចយា ហោន្តិ។ ខត្តិយមហាសាលានំ ព្រាហ្មណមហាសាលានំ គហបតិមហាសាលានំ កាមាវចរានំ ទេវានំ ញាណសម្បយុត្តេ ឥមេសំ អដ្ឋន្នំ ហេតូនំ បច្ចយា ឧបបត្តិ ហោតិ។

រូបាវចរានំ ទេវានំ កតមេសំ អដ្ឋន្នំ ហេតូនំ បច្ចយា ឧបបត្តិ ហោតិ? កុសលកម្មស្ស ជវនក្ខណេ តយោ ហេតូ កុសលា…បេ… រូបាវចរានំ ទេវានំ ឥមេសំ អដ្ឋន្នំ ហេតូនំ បច្ចយា ឧបបត្តិ ហោតិ។

ᩋᩁᩪᨷᩣᩅᨧᩁᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨠᨲᨾᩮᩈᩴ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩉᩮᨲᩪᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩏᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᨠᩩᩈᩃᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨩᩅᨶᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᩉᩮᨲᩪ ᨠᩩᩈᩃᩣ; ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨱᩮ ᨩᩣᨲᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – “ᨠᩩᩈᩃᨾᩪᩃᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨷᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ”᪨ ᨶᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩉᩮᨲᩪ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ; ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨱᩮ ᨩᩣᨲᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – “ᩋᨠᩩᩈᩃᨾᩪᩃᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨷᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ”᪨ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᩉᩮᨲᩪ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩣ; ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨱᩮ ᨩᩣᨲᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – “ᨶᩣᨾᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨷᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨷᩥ ᨶᩣᨾᩴ”᪨

ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᩋᩁᩪᨷᩥᨶᩮᩣ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᩉᩮᨲᩪ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨶᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᩍᨾᩮ ᨧᩩᨴ᩠ᨴᩈ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩁᩪᨷᩣᩅᨧᩁᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩉᩮᨲᩪᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩏᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪑᪑᪨ ᨣᨲᩥᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨬᩣᨱᩅᩥᨷ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᨲᩥᨶᩴ ᩉᩮᨲᩪᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩏᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣᨶᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣᨶᩴ ᨣᩉᨷᨲᩥᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣᨶᩴ ᨠᩣᨾᩣᩅᨧᩁᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨬᩣᨱᩅᩥᨷ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᨲᩥᨶᩴ ᩉᩮᨲᩪᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩏᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ?

ᨣᨲᩥᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨬᩣᨱᩅᩥᨷ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᨲᩪᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩏᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣᨶᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣᨶᩴ ᨣᩉᨷᨲᩥᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣᨶᩴ ᨠᩣᨾᩣᩅᨧᩁᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨬᩣᨱᩅᩥᨷ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᨲᩪᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩏᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᪨

ᨣᨲᩥᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨬᩣᨱᩅᩥᨷ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᨲᨾᩮᩈᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᨲᩪᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩏᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᨠᩩᩈᩃᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨩᩅᨶᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩉᩮᨲᩪ ᨠᩩᩈᩃᩣ; ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨱᩮ ᨩᩣᨲᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – ᨠᩩᩈᩃᨾᩪᩃᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨷᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ᪨ ᨶᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩉᩮᨲᩪ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ; ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨱᩮ ᨩᩣᨲᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – ᩋᨠᩩᩈᩃᨾᩪᩃᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨷᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ᪨ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩉᩮᨲᩪ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩣ; ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨱᩮ ᨩᩣᨲᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – “ᨶᩣᨾᩁᩪᨷᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨷᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨷᩥ ᨶᩣᨾᩁᩪᨷᩴ”᪨

ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨷᨬ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨾᩉᩣᨽᩪᨲᩣ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨶᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᩁᩪᨷᨬ᩠ᨧ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮ

ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᩋᩁᩪᨷᩥᨶᩮᩣ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩉᩮᨲᩪ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨶᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᩍᨾᩮ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᩍᨾᩮ ᨧᨲᩩᩅᩦᩈᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨣᨲᩥᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨬᩣᨱᩅᩥᨷ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᨲᩪᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩏᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣᨶᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣᨶᩴ ᨣᩉᨷᨲᩥᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣᨶᩴ ᨠᩣᨾᩣᩅᨧᩁᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨬᩣᨱᩅᩥᨷ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᨲᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᨲᩪᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩏᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᨠᩩᩈᩃᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨩᩅᨶᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩉᩮᨲᩪ ᨠᩩᩈᩃᩣ; ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨱᩮ ᨩᩣᨲᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᩈᩉᨩᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – "ᨠᩩᩈᩃᨾᩪᩃᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨷᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ...ᨷᩮ... ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣᨶᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣᨶᩴ ᨣᩉᨷᨲᩥᨾᩉᩣᩈᩣᩃᩣᨶᩴ ᨠᩣᨾᩣᩅᨧᩁᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨬᩣᨱᩅᩥᨷ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᨲᩪᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩏᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ᪨

ᨣᨲᩥᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪘᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᨠᨳᩣ

᪒᪓᪔᪨ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ᪨ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨶᩣᩉᩮᩣᩈᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ᪨ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ᪨ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ᪨ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ᪨ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨶ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ᪨ [ᩋᨲᩦᨲᨠᨾ᩠ᨾᩴ]

ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨶ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ᪨ [ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨠᨾ᩠ᨾᩴ]

ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ᪨ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨶ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ᪨ [ᩋᨶᩣᨣᨲᨠᨾ᩠ᨾᩴ]

᪒᪓᪕᪨ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨠᩩᩈᩃᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ᪨ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨶᩣᩉᩮᩣᩈᩥ ᨠᩩᩈᩃᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ᪨ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩩᩈᩃᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ᪨ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩩᩈᩃᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ᪨ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ ᨠᩩᩈᩃᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ᪨ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨶ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ ᨠᩩᩈᩃᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ᪨

អត្ថិ កុសលំ កម្មំ, អត្ថិ កុសលស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ អត្ថិ កុសលំ កម្មំ, នត្ថិ កុសលស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ អត្ថិ កុសលំ កម្មំ, ភវិស្សតិ កុសលស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ អត្ថិ កុសលំ កម្មំ, ន ភវិស្សតិ កុសលស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។

ភវិស្សតិ កុសលំ កម្មំ, ភវិស្សតិ កុសលស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ ភវិស្សតិ កុសលំ កម្មំ, ន ភវិស្សតិ កុសលស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។

អហោសិ អកុសលំ កម្មំ, អហោសិ អកុសលស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ អហោសិ អកុសលំ កម្មំ, នាហោសិ អកុសលស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ អហោសិ អកុសលំ កម្មំ, អត្ថិ អកុសលស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ អហោសិ អកុសលំ កម្មំ, នត្ថិ អកុសលស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ អហោសិ អកុសលំ កម្មំ, ភវិស្សតិ អកុសលស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ អហោសិ អកុសលំ កម្មំ, ន ភវិស្សតិ អកុសលស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។

អត្ថិ អកុសលំ កម្មំ, អត្ថិ អកុសលស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ អត្ថិ អកុសលំ កម្មំ, នត្ថិ អកុសលស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ អត្ថិ អកុសលំ កម្មំ, ភវិស្សតិ អកុសលស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ អត្ថិ អកុសលំ កម្មំ, ន ភវិស្សតិ អកុសលស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។

ភវិស្សតិ អកុសលំ កម្មំ, ភវិស្សតិ អកុសលស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ ភវិស្សតិ អកុសលំ កម្មំ, ន ភវិស្សតិ អកុសលស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។

អហោសិ សាវជ្ជំ កម្មំ...បេ... អហោសិ អនវជ្ជំ កម្មំ...បេ... អហោសិ កណ្ហំកម្មំ...បេ... អហោសិ សុក្កំ កម្មំ...បេ... អហោសិ សុខុទ្រយំ កម្មំ...បេ... អហោសិ ទុក្ខុទ្រយំ កម្មំ...បេ... អហោសិ សុខវិបាកំ កម្មំ...បេ... អហោសិ ទុក្ខវិបាកំ កម្មំ, អហោសិ ទុក្ខវិបាកស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ អហោសិ ទុក្ខវិបាកំ កម្មំ, នាហោសិ ទុក្ខវិបាកស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ អហោសិ ទុក្ខវិបាកំ កម្មំ, អត្ថិ ទុក្ខវិបាកស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ អហោសិ ទុក្ខវិបាកំ កម្មំ, នត្ថិ ទុក្ខវិបាកស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ អហោសិ ទុក្ខវិបាកំ កម្មំ, ភវិស្សតិ ទុក្ខវិបាកស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ អហោសិ ទុក្ខវិបាកំ កម្មំ, ន ភវិស្សតិ ទុក្ខវិបាកស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។

អត្ថិ ទុក្ខវិបាកំ កម្មំ, អត្ថិ ទុក្ខវិបាកស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ អត្ថិ ទុក្ខវិបាកំ កម្មំ, នត្ថិ ទុក្ខវិបាកស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ អត្ថិ ទុក្ខវិបាកំ កម្មំ, ភវិស្សតិ ទុក្ខវិបាកស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ អត្ថិ ទុក្ខវិបាកំ កម្មំ, ន ភវិស្សតិ ទុក្ខវិបាកស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។

ភវិស្សតិ ទុក្ខវិបាកំ កម្មំ, ភវិស្សតិ ទុក្ខវិបាកស្ស កម្មស្ស វិបាកោ។ ភវិស្សតិ ទុក្ខវិបាកំ កម្មំ, ន ភវិស្សតិ ទុក្ខវិបាកស្ស កម្មស្ស វិបាកោតិ។

កម្មកថា និដ្ឋិតា។

## ៩។ វិបល្លាសកថា

១១៩។ បុរិមនិទានំ។ “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ [អ។ និ។ ៤។៤៩ បស្សិតព្ពា], សញ្ញាវិបល្លាសា ចិត្តវិបល្លាសា ទិដ្ឋិវិបល្លាសា។ កតមេ ចត្តារោ? អនិច្ចេ, ភិក្ខវេ, និច្ចន្តិ សញ្ញាវិបល្លាសោ ចិត្តវិបល្លាសោ ទិដ្ឋិវិបល្លាសោ។ ទុក្ខេ, ភិក្ខវេ, សុខន្តិ សញ្ញាវិបល្លាសោ ចិត្តវិបល្លាសោ ទិដ្ឋិវិបល្លាសោ។ អនត្តនិ, ភិក្ខវេ, អត្តាតិ សញ្ញាវិបល្លាសោ ចិត្តវិបល្លាសោ ទិដ្ឋិវិបល្លាសោ។ អសុភេ, ភិក្ខវេ, សុភន្តិ សញ្ញាវិបល្លាសោ ចិត្តវិបល្លាសោ ទិដ្ឋិវិបល្លាសោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ សញ្ញាវិបល្លាសា ចិត្តវិបល្លាសា ទិដ្ឋិវិបល្លាសា។

“ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, នសញ្ញាវិបល្លាសា នចិត្តវិបល្លាសា នទិដ្ឋិវិបល្លាសា។ កតមេ ចត្តារោ? អនិច្ចេ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចន្តិ នសញ្ញាវិបល្លាសោ នចិត្តវិបល្លាសោ នទិដ្ឋិវិបល្លាសោ។ ទុក្ខេ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខន្តិ នសញ្ញាវិបល្លាសោ នចិត្តវិបល្លាសោ នទិដ្ឋិវិបល្លាសោ។ អនត្តនិ, ភិក្ខវេ, អនត្តាតិ នសញ្ញាវិបល្លាសោ នចិត្តវិបល្លាសោ នទិដ្ឋិវិបល្លាសោ។ អសុភេ, ភិក្ខវេ, អសុភន្តិ នសញ្ញាវិបល្លាសោ នចិត្តវិបល្លាសោ នទិដ្ឋិវិបល្លាសោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ នសញ្ញាវិបល្លាសា នចិត្តវិបល្លាសា នទិដ្ឋិវិបល្លាសា”តិ។

“អនិច្ចេ និច្ចសញ្ញិនោ, ទុក្ខេ ច សុខសញ្ញិនោ;

អនត្តនិ ច អត្តាតិ [អត្តសញ្ញិនោ (ស្យា។) អ។ និ។ ៤។៤៩ បស្សិតព្ពា], អសុភេ សុភសញ្ញិនោ;

មិច្ឆាទិដ្ឋិហតា សត្តា, ខិត្តចិត្តា វិសញ្ញិនោ។

“តេ យោគយុត្តា មារស្ស, អយោគក្ខេមិនោ ជនា;

សត្តា គច្ឆន្តិ សំសារំ, ជាតិមរណគាមិនោ។

“យទា ច ពុទ្ធា លោកស្មិំ, ឧប្បជ្ជន្តិ បភង្ករា;

តេ ឥមំ ធម្មំ បកាសេន្តិ, ទុក្ខូបសមគាមិនំ។

“តេសំ សុត្វាន សប្បញ្ញា, សចិត្តំ បច្ចលទ្ធុ [បច្ចលទ្ធំ (ស្យា។), បច្ចលទ្ធា អ។ និ។ ៤។៤៩] តេ;

អនិច្ចំ អនិច្ចតោ ទក្ខុំ, ទុក្ខមទ្ទក្ខុ ទុក្ខតោ។

“អនត្តនិ អនត្តាតិ, អសុភំ អសុភតទ្ទសុំ;

សម្មាទិដ្ឋិ សមាទានា, សព្ព ទុក្ខា បមុច្ចរេ”តិ។

ឥមេ ចត្តារោ វិបល្លាសា ទិដ្ឋិសម្បន្នស្ស បុគ្គលស្ស បហីនា, អប្បហីនាតិ។ កេចិ បហីនា, កេចិ អប្បហីនា? អនិច្ចេ និច្ចន្តិ សញ្ញាវិបល្លាសោ ចិត្តវិបល្លាសោ ទិដ្ឋិវិបល្លាសោ បហីនោ។ ទុក្ខេ សុខន្តិ សញ្ញា ឧប្បជ្ជតិ, ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិវិបល្លាសោ បហីនោ។ អនត្តនិ អត្តាតិ សញ្ញាវិបល្លាសោ ចិត្តវិបល្លាសោ ទិដ្ឋិវិបល្លាសោ បហីនោ។ អសុភេ សុភន្តិ សញ្ញា ឧប្បជ្ជតិ, ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ, ទិដ្ឋិវិបល្លាសោ បហីនោ។ ទ្វីសុ វត្ថូសុ ៦ វិបល្លាសា បហីនា ។ ទ្វីសុ វត្ថូសុ ទ្វេ វិបល្លាសា បហីនា, ចត្តារោ វិបល្លាសា អប្បហីនា។ ចតូសុ វត្ថូសុ អដ្ឋ វិបល្លាសា បហីនា, ចត្តារោ វិបល្លាសា អប្បហីនាតិ។

វិបល្លាសកថា និដ្ឋិតា។

៩។ មគ្គកថា

១៦៧។ មគ្គោតិ កេនដ្ឋេន មគ្គោ? សោតាបត្តិមគ្គក្ខណេ ទស្សនដ្ឋេន សម្មាទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិយា បហានាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, សហជាតានំ ធម្មានំ ឧបត្ថម្ភនាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, កិលេសានំ បរិយាទានាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, បដិវេធាទិវិសោធនាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, ចិត្តស្ស អធិដ្ឋានាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, ចិត្តស្ស វោទានាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, វិសេសាធិគមាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, ឧត្តរិ បដិវេធាយ [ឧត្តរិំ បដិវេធាយ (ស្យា។)] មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, សច្ចាភិសមយាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, និរោធេ បតិដ្ឋាបកាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច។

អភិនិរោបនដ្ឋេន សម្មាសង្កប្បោ មិច្ឆាសង្កប្បស្ស បហានាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, សហជាតានំ ធម្មានំ ឧបត្ថម្ភនាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, កិលេសានំ បរិយាទានាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, បដិវេធាទិវិសោធនាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, ចិត្តស្ស អធិដ្ឋានាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, ចិត្តស្ស វោទានាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, វិសេសាធិគមាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, ឧត្តរិ បដិវេធាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, សច្ចាភិសមយាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, និរោធេ បតិដ្ឋាបកាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច។

បរិគ្គហដ្ឋេន សម្មាវាចា មិច្ឆាវាចាយ បហានាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, សហជាតានំ ធម្មានំ ឧបត្ថម្ភនាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, កិលេសានំ បរិយាទានាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, បដិវេធាទិវិសោធនាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, ចិត្តស្ស អធិដ្ឋានាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, ចិត្តស្ស វោទានាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, វិសេសាធិគមាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, ឧត្តរិ បដិវេធាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, សច្ចាភិសមយាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច, និរោធេ បតិដ្ឋាបកាយ មគ្គោ ចេវ ហេតុ ច។

សយុ្ងាតេ្ងត សយ្ងាពយុេត្តា យិឆ្នាពយុត្តស្ស បហាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, សហខាតាត៌ ឆយុ្ងាត៌ ង្កបត្ឋយុគ្គាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, កិេលសាត៌ បរិឃាគាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ បជិេខឆាឌិខិេសាឆតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, ខិត្តស្ស អឆិ្ងាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, ខិត្តស្ស េខាគាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, ខិេសសាឆិកយាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, ង្កត្តិ បជិេខឆាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, សឆ្នាកិសយឃាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, តិេទាេឆ បតិ្ងាបតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ៉

េខាគាតេ្ងត សយ្ងាអាខឹេខា យិឆ្នាអាខឹខស្ស បហាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ...េប... បក្កហេ្ងត សយ្ងាខាឃាេយា យិឆ្នាខាឃាយស្ស បហាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ...េប... ង្កប្ងាតេ្ងត សយ្ងាសតិ យិឆ្នាសតិឃា បហាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ...េប... អខិេក្លបេ្ងត សយ្ងាសយាឆិ យិឆ្នាសយាឆិស្ស បហាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, សហខាតាត៌ ឆយ្ងាត៌ ង្កបត្ឋយុគ្គាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, កិេលសាត៌ បរិឃាគាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, បជិេខឆាឌិខិេសាឆតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, ខិត្តស្ស អឆិ្ងាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, ខិត្តស្ស េខាគាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, ខិេសសាឆិកយាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, ង្កត្តិ បជិេខឆាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, សឆ្នាកិសយឃាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, តិេទាេឆ បតិ្ងាបតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ៉

សពខាកាយិយក្កេលា ឆស្សតេ្ងត សយ្ងាឌិ្ងិ...េប... អខិេក្លបេ្ងត សយ្ងាសយាឆិ ឌ្ឌអារិកស្ស កាយទាកសេណ្ណាឌតស្ស បជិឈសេណ្ណាឌតស្ស ឌ្ឌអារិកស្ស កាយទាកាត្យុសឃស្ស បជិឈាត្យុសឃស្ស បហាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, សហខាតាត៌ ឆយ្ងាត៌ ង្កបត្ឋយុគ្គាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, កិេលសាត៌ បរិឃាគាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, បជិេខឆាឌិខិេសាឆតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, ខិត្តស្ស អឆិ្ងាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, ខិត្តស្ស េខាគាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, ខិេសសាឆិកយាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, ង្កត្តិ បជិេខឆាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, សឆ្នាកិសយឃាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, តិេទាេឆ បតិ្ងាបតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ៉

អតាកាយិយក្កេលា ឆស្សតេ្ងត សយ្ងាឌិ្ងិ...េប... អខិេក្លបេ្ងត សយ្ងាសយាឆិ អត្យុសហកតស្ស កាយទាកសេណ្ណាឌតស្ស បជិឈសេណ្ណាឌតស្ស, អត្យុសហកតស្ស កាយទាកាត្យុសឃស្ស បជិឈាត្យុសឃស្ស បហាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, សហខាតាត៌ ឆយ្ងាត៌ ង្កបត្ឋយុគ្គាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, កិេលសាត៌ បរិឃាគាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, បជិេខឆាឌិខិេសាឆតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, ខិត្តស្ស អឆិ្ងាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, ខិត្តស្ស េខាគាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ , ខិេសសាឆិកយាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, ង្កត្តិ បជិេខឆាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, សឆ្នាកិសយឃាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, តិេទាេឆ បតិ្ងាបតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ៉

អេទហត្តយក្កេលា ឆស្សតេ្ងត សយ្ងាឌិ្ងិ...េប... អខិេក្លបេ្ងត សយ្ងាសយាឆិ ទ្យុបទាកស្ស អទ្យុបទាកស្ស យាតស្ស ង្កឆ្នស្ស អខិខ្លាយ, យាតាត្យុសឃស្ស កខទាកាត្យុសឃស្ស អខិខ្លាត្យុសឃស្ស បហាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, សហខាតាត៌ ឆយ្ងាត៌ ង្កបត្ឋយុគ្គាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, កិេលសាត៌ បរិឃាគាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, បជិេខឆាឌិខិេសាឆតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, ខិត្តស្ស អឆិ្ងាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, ខិត្តស្ស, េខាគាតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, ខិេសសាឆិកយាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, ង្កត្តិ បជិេខឆាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ, សឆ្នាកិសយឃាយ យេក្កា េខខ, េហត្យ ខ, តិេទាេឆ បតិ្ងាបតាយ យេក្កា េខខ េហត្យ ខ៉

ទស្សនមគ្គោ សម្មាទិដ្ឋិ, អភិនិរោបនមគ្គោ សម្មាសង្កប្បោ, បរិគ្គហមគ្គោ សម្មាវាចា, សមុដ្ឋានមគ្គោ សម្មាកម្មន្តោ, វោទានមគ្គោ សម្មាអាជីវោ, បគ្គហមគ្គោ សម្មាវាយាមោ, ឧបដ្ឋានមគ្គោ សម្មាសតិ, អវិក្ខេបមគ្គោ សម្មាសមាធិ។ ឧបដ្ឋានមគ្គោ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ, បវិចយមគ្គោ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ, បគ្គហមគ្គោ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ, ផរណមគ្គោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ, ឧបសមមគ្គោ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ, អវិក្ខេបមគ្គោ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ, បដិសង្ខានមគ្គោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ។

អស្សទ្ធិយេ អកម្បិយមគ្គោ សទ្ធាពលំ, កោសជ្ជេ អកម្បិយមគ្គោ វីរិយពលំ, បមាទេ អកម្បិយមគ្គោ សតិពលំ, ឧទ្ធច្ចេ អកម្បិយមគ្គោ សមាធិពលំ, អវិជ្ជាយ អកម្បិយមគ្គោ បញ្ញាពលំ។ អធិមោក្ខមគ្គោ សទ្ធិន្ទ្រិយំ, បគ្គហមគ្គោ វីរិយិន្ទ្រិយំ, ឧបដ្ឋានមគ្គោ សតិន្ទ្រិយំ, អវិក្ខេបមគ្គោ សមាធិន្ទ្រិយំ, ទស្សនមគ្គោ បញ្ញិន្ទ្រិយំ។

អាធិបតេយ្យដ្ឋេន ឥន្ទ្រិយា មគ្គោ, អកម្បិយដ្ឋេន ពលា មគ្គោ, និយ្យានដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា មគ្គោ, ហេតុដ្ឋេន មគ្គង្គា មគ្គោ, ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិបដ្ឋានា មគ្គោ, បទហនដ្ឋេន សម្មប្បធានា មគ្គោ, ឥជ្ឈនដ្ឋេន ឥទ្ធិបាទា មគ្គោ, តថដ្ឋេន សច្ចានិ មគ្គោ, អវិក្ខេបដ្ឋេន សមថោ មគ្គោ, អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា មគ្គោ, ឯករសដ្ឋេន សមថវិបស្សនា មគ្គោ, អនតិវត្តនដ្ឋេន យុគនន្ធំ មគ្គោ, សំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ មគ្គោ, អវិក្ខេបដ្ឋេន ចិត្តវិសុទ្ធិ មគ្គោ, ទស្សនដ្ឋេន ទិដ្ឋិវិសុទ្ធិ មគ្គោ, មុត្តដ្ឋេន វិមោក្ខោ មគ្គោ, បដិវេធដ្ឋេន វិជ្ជា មគ្គោ, បរិច្ចាគដ្ឋេន វិមុត្តិ មគ្គោ, សមុច្ឆេទដ្ឋេន ខយេ ញាណំ មគ្គោ, ឆន្ទោ មូលដ្ឋេន មគ្គោ, មនសិការោ សមុដ្ឋានដ្ឋេន មគ្គោ, ផស្សោ សមោធានដ្ឋេន មគ្គោ, វេទនា សមោសរណដ្ឋេន មគ្គោ, សមាធិ បមុខដ្ឋេន មគ្គោ, សតិ អាធិបតេយ្យដ្ឋេន មគ្គោ, បញ្ញា តទុត្តរដ្ឋេន មគ្គោ, វិមុត្តិ សារដ្ឋេន មគ្គោ, អមតោគធំ និព្ពានំ បរិយោសានដ្ឋេន មគ្គោតិ។

មគ្គកថា និដ្ឋិតា។

១០។ មណ្ឌបេយ្យកថា

១២៥។ “មណ្ឌបេយ្យមិទំ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មចរិយំ សត្ថា សម្មុខីភូតោ តិវត្តមណ្ឌោ [តិវិធោ មណ្ឌោ (ស្យា) អដ្ឋកថា ឱលោកេតព្ពា]។ សត្ថរិ សម្មុខីភូតេ ទេសនាមណ្ឌោ, បដិគ្គហមណ្ឌោ, ព្រហ្មចរិយមណ្ឌោ”។

កតមោ ទេសនាមណ្ឌោ? ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ អាចិក្ខនា ទេសនា បញ្ញាបនា បដ្ឋបនា វិវរណា វិភជនា ឧត្តានីកម្មំ [ឧត្តានិកម្មំ (ក។)], ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ…បេ… ចតុន្នំ សម្មប្បធានានំ… ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ… បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ… បញ្ចន្នំ ពលានំ… សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ… អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស អាចិក្ខនា ទេសនា បញ្ញាបនា បដ្ឋបនា វិវរណា វិភជនា ឧត្តានីកម្មំ – អយំ ទេសនាមណ្ឌោ។

ពតរយា បដិក្កហយរណ្ណា? កិក្ល កិក្លតិរឃា ក្ខបិរកា ក្ខបិរសិការរឃា ររចា យត្សុ្យា រឃ ចា បតរឡ្លាបិ រពធិ ចិឡ្លាតាររា – អឃំ បដិក្កហយរណ្ណា៓

ពតរយា (ចាហូចរិឃយរណ្ណា? អឃរយច អរិរឃា អដ្ឋក្ខិរពា យរក្កា, ររឃ្យចិធំ – ឃយ្ទាឌិដ្ឋិ, ឃយ្ទាឃក្ករប្យា, ឃយ្ទាចាចា, ឃយ្ទាពយ្ទន្តា, ឃយ្ទាអាឌីរចា, ឃយ្ទាចាឃារយា, ឃយ្ទាឃតិ, ឃយ្ទាឃយាធិ – អឃំ (ចាហូចរិឃយរណ្ណា៓

១១៥៓ អធិរយាក្លយរណ្ណា ឃដ្ឋិត្រ្តិឃំ, អឃ្សុដ្ឋិឃំ ពឃរដា; អឃ្សុដ្ឋិឃំ ពឃដំ លរដ្ឋូតា ឃដ្ឋិត្រ្តិឃឃ្ស អធិរយាក្លយណ្ណំ បិចតីតិ – យណ្ណរបឃ្យ៓ បក្កហយរណ្ណា ចីរិឃិត្រ្តិឃំ, រពាឃដ្ឋិ ពឃរដា; រពាឃដ្ឋិ ពឃដំ លរដ្ឋូតា ចីរិឃិត្រ្តិឃឃ្ស បក្កហយណ្ណំ បិចតីតិ – យណ្ណរបឃ្យ៓ ក្ខបដ្ឋាតយរណ្ណា ឃតិត្រ្តិឃំ, បយារដា ពឃរដា; បយាធំ ពឃដំ លរដ្ឋូតា ឃតិត្រ្តិឃឃ្ស ក្ខបដ្ឋាតយណ្ណំ បិចតីតិ – យណ្ណរបឃ្យ៓ អចិរក្លបយរណ្ណា ឃយាធិត្រ្តិឃំ, ក្ខដ្ឋធិ ពឃរដា; ក្ខដ្ឋធិ ពឃដំ លរដ្ឋូតា ឃយាធិត្រ្តិឃឃ្ស អចិរក្លបយណ្ណំ បិចតីតិ – យណ្ណរបឃ្យ៓ ឌឃ្សុតយរណ្ណា បឡ្លិត្រ្តិឃំ, អចិឌ្ឌិ ពឃរដា; អចិឌ្ឌិ ពឃដំ លរដ្ឋូតា បឡ្លិត្រ្តិឃឃ្ស ឌឃ្សុតយណ្ណំ បិចតីតិ – យណ្ណរបឃ្យ៓

អឃ្សុដ្ឋិរឃ អកយ្យិឃយរណ្ណា ឃដ្ឋាពាលំ, អឃ្សុដ្ឋិឃំ ពឃរដា; អឃ្សុដ្ឋិឃំ ពឃដំ លរដ្ឋូតា ឃដ្ឋាពាលឃ្ស អឃ្សុដ្ឋិរឃ អកយ្យិឃយណ្ណំ បិចតីតិ – យណ្ណរបឃ្យ៓ រពាឃដ្ឋិរឃ អកយ្យិឃយរណ្ណា ចីរិឃពាលំ, រពាឃដ្ឋិ ពឃរដា; រពាឃដ្ឋិ ពឃដំ លរដ្ឋូតា ចីរិឃពាលឃ្ស រពាឃដ្ឋិរឃ អកយ្យិឃយណ្ណំ បិចតីតិ – យណ្ណរបឃ្យ៓ បយារដ អកយ្យិឃយរណ្ណា ឃតិពាលំ, បយារដា ពឃរដា; បយាធំ ពឃដំ លរដ្ឋូតា ឃតិពាលឃ្ស បយារដ អកយ្យិឃយណ្ណំ បិចតីតិ – យណ្ណរបឃ្យ៓ ក្ខដ្ឋរធិ អកយ្យិឃយរណ្ណា ឃយាធិពាលំ, ក្ខដ្ឋធិ ពឃរដា; ក្ខដ្ឋធិ ពឃដំ លរដ្ឋូតា ឃយាធិពាលឃ្ស ក្ខដ្ឋរធិ អកយ្យិឃយណ្ណំ បិចតីតិ – យណ្ណរបឃ្យ៓ អចិឌ្ឌាឃ អកយ្យិឃយរណ្ណា បឡ្លាពាលំ, អចិឌ្ឌា ពឃរដា; អចិឌ្ឌិ ពឃដំ លរដ្ឋូតា បឡ្លាពាលឃ្ស អចិឌ្ឌាឃ អកយ្យិឃយណ្ណំ បិចតីតិ – យណ្ណរបឃ្យ៓

ក្ខបដ្ឋាតយរណ្ណា ឃតិឃរឡ្លាឌ្ឌក្កា, បយារដា ពឃរដា; បយាធំ ពឃដំ លរដ្ឋូតា ឃតិឃរឡ្លាឌ្ឌក្កឃ្ស ក្ខបដ្ឋាតយណ្ណំ បិចតីតិ – យណ្ណរបឃ្យ៓ បចិធឃយរណ្ណា ធយ្ទចិធឃឃរឡ្លាឌ្ឌក្កា, អចិឌ្ឌា ពឃរដា; អចិឌ្ឌិ ពឃដំ លរដ្ឋូតា ធយ្ទចិធឃឃរឡ្លាឌ្ឌក្កឃ្ស បចិធឃយណ្ណំ បិចតីតិ – យណ្ណរបឃ្យ៓ បក្កហយរណ្ណា ចីរិឃឃរឡ្លាឌ្ឌក្កា, រពាឃដ្ឋិ ពឃរដា; រពាឃដ្ឋិ ពឃដំ លរដ្ឋូតា ចីរិឃឃរឡ្លាឌ្ឌក្កឃ្ស បក្កហយណ្ណំ បិចតីតិ – យណ្ណរបឃ្យ៓ ឋរលាឃរណ្ណា បីតិឃរឡ្លាឌ្ឌក្កា, បរិត្យអាររហា ពឃរដា; បរិត្យអាហំ ពឃដំ លរដ្ឋូតា បីតិឃរឡ្លាឌ្ឌក្កឃ្ស ឋរលាឃណ្ណំ បិចតីតិ – យណ្ណរបឃ្យ៓ ក្ខបឃឃយរណ្ណា បឃ្សុដ្ឋិឃរឡ្លាឌ្ឌក្កា , ឌ្ឌក្សុ ពឃរដា; ឌ្ឌក្សុ ពឃដំ លរដ្ឋូតា បឃ្សុដ្ឋិឃរឡ្លាឌ្ឌក្កឃ្ស ក្ខបឃឃយណ្ណំ បិចតីតិ – យណ្ណរបឃ្យ៓ អចិរក្លបយរណ្ណា ឃយាធិឃរឡ្លាឌ្ឌក្កា, ក្ខដ្ឋធិ ពឃរដា; ក្ខដ្ឋធិ ពឃដំ លរដ្ឋូតា ឃយាធិឃរឡ្លាឌ្ឌក្កឃ្ស អចិរក្លបយណ្ណំ បិចតីតិ – យណ្ណរបឃ្យ៓ បដិឃក្លាតយរណ្ណា ក្ខបក្លាឃរឡ្លាឌ្ឌក្កា, អប្យដិឃក្លា ពឃរដា; អប្យដិឃក្លំ ពឃដំ លរដ្ឋូតា ក្ខបក្លាឃរឡ្លាឌ្ឌក្កឃ្ស បដិឃក្លាតយណ្ណំ បិចតីតិ – យណ្ណរបឃ្យ៓

ឌឃ្សុតយរណ្ណា ឃយ្ទាឌិដ្ឋិ, មិច្ឆាឌិដ្ឋិ ពឃរដា; មិច្ឆាឌិដ្ឋិ ពឃដំ លរដ្ឋូតា ឃយ្ទាឌិដ្ឋិឃា ឌឃ្សុតយណ្ណំ បិចតីតិ – យណ្ណរបឃ្យ៓ អគិតិរទាបតយរណ្ណា

ນຍູາສກູເບຸາ, ຍິຊ຺ຊາສກູເບຸາ ກສເຌີ; ຍິຊ຺ຊາສກູບັ ກສຌ ໜເຊ຺ຊຕາ ນຍູາສກູບຸຍ຺ຍ ອກິກິເຣາບຄຍລ຺ຌ ບິຈຕີຕິ – ຍລ຺ຌເບຍ຺ຍໍ
ບຣິກ຺ກທຍເລ຺ຌາ ນຍູາຈາຉາ, ຍິຊ຺ຊາຈາຉາ ກສເຌີ; ຍິຊ຺ຊາຈາຉໍ ກສຌ ໜເຊ຺ຊຕາ ນຍູາຈາຉາໝ ບຣິກ຺ກທຍລ຺ຌ ບິຈຕີຕິ – ຍລ຺ຌເບຍ຺ຍໍ
ນຍຸຊ຺ຊາຄຍເລ຺ຌາ ນຍູາກຍູເຕ຺ຕາ, ຍິຊ຺ຊາກຍູເຕ຺ຕາ ກສເຌີ; ຍິຊ຺ຊາກຍູຕ຺ຕິ ກສຌ ໜເຊ຺ຊຕາ ນຍູາກຍູຕ຺ຕຍ຺ຍ ນຍຸຊ຺ຊາຄຍລ຺ຌ ບິຈຕີຕິ – ຍລ຺ຌເບຍ຺ຍໍ
ເຈາຄາຄຍເລ຺ຌາ ນຍູາອາຂີເຈາ, ຍິຊ຺ຊາອາຂີເຈາ ກສເຌີ; ຍິຊ຺ຊາອາຂີຈໍ ກສຌ ໜເຊ຺ຊຕາ ນຍູາອາຂີຈຍ຺ຍ ເຈາຄາຄຍລ຺ຌ ບິຈຕີຕິ –
ຍລ຺ຌເບຍ຺ຍໍ ບກ຺ກທຍເລ຺ຌາ ນຍູາຈາໝາເຍາ, ຍິຊ຺ຊາຈາໝາເຍາ ກສເຌີ; ຍິຊ຺ຊາຈາໝາຍໍ ກສຌ ໜເຊ຺ຊຕາ ນຍູາຈາໝາຍຍ຺ຍ ບກ຺ກທຍລ຺ຌ ບິຈຕີຕິ
– ຍລ຺ຌເບຍ຺ຍໍ ຊບຊ຺ຊາຄຍເລ຺ຌາ ນຍູານຕິ, ຍິຊ຺ຊານຕິ ກສເຌີ; ຍິຊ຺ຊານຕີ ກສຌ ໜເຊ຺ຊຕາ ນຍູານຕິໝາ ຊບຊ຺ຊາຄຍລ຺ຌ ບິຈຕີຕິ – ຍລ຺ຌເບຍ຺ຍໍ
ອຈິເກ຺ລບຍເລ຺ຌາ ນຍູານຍາຄິ, ຍິຊ຺ຊານຍາຄິ ກສເຌີ; ຍິຊ຺ຊານຍາຄີ ກສຌ ໜເຊ຺ຊຕາ ນຍູານຍາຄິຍ຺ຍ ອຈິເກ຺ລບຍລ຺ຌ ບິຈຕີຕິ – ຍລ຺ຌເບຍ຺ຍໍ

໑໓໐ ອຕ຺ຖິ ຍເລ຺ຌາ, ອຕ຺ຖິ ເບຍ຺ຍໍ, ອຕ຺ຖິ ກສເຌີ ອຄິເຍາກ຺ລຍເລ຺ຌາ ນຊ຺ຊິເຕ຺ຕີຍໍ, ອຍ຺ຍຊ຺ຊີຍໍ ກສເຌີ; ເໝາ ຕຕ຺ຕ ອຕ຺ຕເຣໝາ ຄຍູເຣໝາ
ຈິຍຸຕ຺ຕິເຣໝາ – ຍລ຺ຌ ເບຍ຺ຍໍ ບກ຺ກທຍເລ຺ຌາ ຊີຣິຍິເຕ຺ຕີຍໍ, ເການຊ຺ຊ ກສເຌີ; ເໝາ ຕຕ຺ຕ ອຕ຺ຕເຣໝາ ຄຍູເຣໝາ ຈິຍຸຕ຺ຕິເຣໝາ – ຍລ຺ຌ ເບຍ຺ຍໍ
ຊບຊ຺ຊາຄຍເລ຺ຌາ ນຕິເຕ຺ຕີຍໍ, ບຍາເຄາ ກສເຌີ; ເໝາ ຕຕ຺ຕ ອຕ຺ຕເຣໝາ ຄຍູເຣໝາ ຈິຍຸຕ຺ຕິເຣໝາ – ຍລ຺ຌ ເບຍ຺ຍໍ ອຈິເກ຺ລບຍເລ຺ຌາ ນຍາຄິເຕ຺ຕີຍໍ,
ຊຊ຺ຊຊ຺ຊິ ກສເຌີ; ເໝາ ຕຕ຺ຕ ອຕ຺ຕເຣໝາ ຄຍູເຣໝາ ຈິຍຸຕ຺ຕິເຣໝາ – ຍລ຺ຌ ເບຍ຺ຍໍ ຄຍ຺ຍຄຍເລ຺ຌາ ບຊ຺ຊາເຕ຺ຕີຍໍ, ອຈິຊ຺ຊາ ກສເຌີ; ເໝາ ຕຕ຺ຕ
ອຕ຺ຕເຣໝາ ຄຍູເຣໝາ ຈິຍຸຕ຺ຕິເຣໝາ – ຍລ຺ຌ ເບຍ຺ຍໍ

ອຍ຺ຍຊ຺ຊີເໝ ອກຍຸີໝຍເລ຺ຌາ ນຊ຺ຊາຕລ໌, ອຍ຺ຍຊ຺ຊີຍໍ ກສເຌີ; ເໝາ ຕຕ຺ຕ ອຕ຺ຕເຣໝາ ຄຍູເຣໝາ ຈິຍຸຕ຺ຕິເຣໝາ – ຍລ຺ຌ ເບຍ຺ຍໍ ເການເຊ຺ຊ
ອກຍຸີໝຍເລ຺ຌາ ຊີຣິໝຕລ໌, ເການຊ຺ຊ ກສເຌີ; ເໝາ ຕຕ຺ຕ ອຕ຺ຕເຣໝາ ຄຍູເຣໝາ ຈິຍຸຕ຺ຕິເຣໝາ – ຍລ຺ຌ ເບຍ຺ຍໍ ບຍາເຄ ອກຍຸີໝຍເລ຺ຌາ
ນຕິຕລ໌, ບຍາເຄາ ກສເຌີ; ເໝາ ຕຕ຺ຕ ອຕ຺ຕເຣໝາ ຄຍູເຣໝາ ຈິຍຸຕ຺ຕິເຣໝາ – ຍລ຺ຌ ເບຍ຺ຍໍ ຊຊ຺ຊເຊ຺ຊ ອກຍຸີໝຍເລ຺ຌາ ນຍາຄິຕລ໌, ຊຊ຺ຊຊ຺ຊິ
ກສເຌີ; ເໝາ ຕຕ຺ຕ ອຕ຺ຕເຣໝາ ຄຍູເຣໝາ ຈິຍຸຕ຺ຕິເຣໝາ – ຍລ຺ຌ ເບຍ຺ຍໍ ອຈິຊ຺ຊາໝ ອກຍຸີໝຍເລ຺ຌາ ບຊ຺ຊາຕລ໌, ອຈິຊ຺ຊາ ກສເຌີ; ເໝາ ຕຕ຺ຕ
ອຕ຺ຕເຣໝາ ຄຍູເຣໝາ ຈິຍຸຕ຺ຕິເຣໝາ – ຍລ຺ຌ ເບຍ຺ຍໍ

ຊບຊ຺ຊາຄຍເລ຺ຌາ ນຕິນເຍຸາຊ຺ຊຸຊ຺ຊາ, ບຍາເຄາ ກສເຌີ; ເໝາ ຕຕ຺ຕ ອຕ຺ຕເຣໝາ ຄຍູເຣໝາ ຈິຍຸຕ຺ຕິເຣໝາ – ຍລ຺ຌ ເບຍ຺ຍໍ ບຈິຈໝຍເລ຺ຌາ
ຄຍູຈິຈໝນເຍຸາຊ຺ຊຸຊ຺ຊາ, ອຈິຊ຺ຊາ ກສເຌີ; ເໝາ ຕຕ຺ຕ ອຕ຺ຕເຣໝາ ຄຍູເຣໝາ ຈິຍຸຕ຺ຕິເຣໝາ – ຍລ຺ຌ ເບຍ຺ຍໍ ບກ຺ກທຍເລ຺ຌາ ຊີຣິໝນເຍຸາຊ຺ຊຸຊ຺ຊາ,
ເການຊ຺ຊ ກສເຌີ; ເໝາ ຕຕ຺ຕ ອຕ຺ຕເຣໝາ ຄຍູເຣໝາ ຈິຍຸຕ຺ຕິເຣໝາ – ຍລ຺ຌ ເບຍ຺ຍໍ ຜເຣຫຍເລ຺ຌາ ບີຕິນເຍຸາຊ຺ຊຸຊ຺ຊາ, ບຣິຍອາເທາ ກສເຌີ;
ເໝາ ຕຕ຺ຕ ອຕ຺ຕເຣໝາ ຄຍູເຣໝາ ຈິຍຸຕ຺ຕິເຣໝາ – ຍລ຺ຌ ເບຍ຺ຍໍ ຊບນຍເລ຺ຌາ ບຍ຺ຍຊ຺ຊີນເຍຸາຊ຺ຊຸຊ຺ຊາ, ຊຊ຺ຊລ຺ລິ ກສເຌີ; ເໝາ ຕຕ຺ຕ ອຕ຺ຕເຣໝາ
ຄຍູເຣໝາ ຈິຍຸຕ຺ຕິເຣໝາ – ຍລ຺ຌ ເບຍ຺ຍໍ ອຈິເກ຺ລບຍເລ຺ຌາ ນຍາຄິນເຍຸາຊ຺ຊຸຊ຺ຊາ, ຊຊ຺ຊຊ຺ຊິ ກສເຌີ; ເໝາ ຕຕ຺ຕ ອຕ຺ຕເຣໝາ ຄຍູເຣໝາ ຈິຍຸຕ຺ຕິເຣໝາ –
ຍລ຺ຌ ເບຍ຺ຍໍ ບຂີນຊ຺ຊາຄຍເລ຺ຌາ ຊບກ຺ລານເຍຸາຊ຺ຊຸຊ຺ຊາ, ອບຂີນຊ຺ຊາ ກສເຌີ; ເໝາ ຕຕ຺ຕ ອຕ຺ຕເຣໝາ ຄຍູເຣໝາ ຈິຍຸຕ຺ຕິເຣໝາ – ຍລ຺ຌ ເບຍ຺ຍໍ

ຄຍ຺ຍຄຍເລ຺ຌາ ນຍູາຊີຊ຺ຊີ, ຍິຊ຺ຊາຊີຊ຺ຊີ ກສເຌີ; ເໝາ ຕຕ຺ຕ ອຕ຺ຕເຣໝາ ຄຍູເຣໝາ ຈິຍຸຕ຺ຕິເຣໝາ – ຍລ຺ຌ ເບຍ຺ຍໍ ອກິກິເຣາບຄຍເລ຺ຌາ
ນຍູາສກູເບຸາ, ຍິຊ຺ຊາສກູເບຸາ ກສເຌີ; ເໝາ ຕຕ຺ຕ ອຕ຺ຕເຣໝາ ຄຍູເຣໝາ ຈິຍຸຕ຺ຕິເຣໝາ – ຍລ຺ຌ ເບຍ຺ຍໍ ບຣິກ຺ກທຍເລ຺ຌາ ນຍູາຈາຉາ,

មិច្ឆាវាចា កសដោ; យោ តត្ថ អត្ថរសោ ធម្មរសោ វិមុត្តិរសោ – ឥទំ បេយ្យំ សមុដ្ឋានមណ្ឌោ សម្មាកម្មន្តោ, មិច្ឆាកម្មន្តោ កសដោ; យោ តត្ថ អត្ថរសោ ធម្មរសោ វិមុត្តិរសោ – ឥទំ បេយ្យំ វោទានមណ្ឌោ សម្មាអាជីវោ, មិច្ឆាអាជីវោ កសដោ; យោ តត្ថ អត្ថរសោ ធម្មរសោ វិមុត្តិរសោ – ឥទំ បេយ្យំ បគ្គហមណ្ឌោ សម្មាវាយាមោ, មិច្ឆាវាយាមោ កសដោ; យោ តត្ថ អត្ថរសោ ធម្មរសោ វិមុត្តិរសោ – ឥទំ បេយ្យំ ឧបដ្ឋានមណ្ឌោ សម្មាសតិ, មិច្ឆាសតិ កសដោ; យោ តត្ថ អត្ថរសោ ធម្មរសោ វិមុត្តិរសោ – ឥទំ បេយ្យំ អវិក្ខេបមណ្ឌោ សម្មាសមាធិ, មិច្ឆាសមាធិ កសដោ; យោ តត្ថ អត្ថរសោ ធម្មរសោ វិមុត្តិរសោ – ឥទំ បេយ្យំ

ទស្សនមណ្ឌោ សម្មាទិដ្ឋិ... អភិនិរោបនមណ្ឌោ សម្មាសង្កប្បោ... បរិគ្គហមណ្ឌោ សម្មាវាចា... សមុដ្ឋានមណ្ឌោ សម្មាកម្មន្តោ... វោទានមណ្ឌោ សម្មាអាជីវោ... បគ្គហមណ្ឌោ សម្មាវាយាមោ... ឧបដ្ឋានមណ្ឌោ សម្មាសតិ... អវិក្ខេបមណ្ឌោ សម្មាសមាធិ។

ឧបដ្ឋានមណ្ឌោ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ... បវិចយមណ្ឌោ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ... បគ្គហមណ្ឌោ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ... ផរណមណ្ឌោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ... ឧបសមមណ្ឌោ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ... អវិក្ខេបមណ្ឌោ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ... បដិសង្ខានមណ្ឌោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ។

អស្សទ្ធិយេ អកម្បិយមណ្ឌោ សទ្ធាពលំ... កោសជ្ជេ អកម្បិយមណ្ឌោ វីរិយពលំ... បមាទេ អកម្បិយមណ្ឌោ សតិពលំ... ឧទ្ធច្ចេ អកម្បិយមណ្ឌោ សមាធិពលំ... អវិជ្ជាយ អកម្បិយមណ្ឌោ បញ្ញាពលំ។

អធិមោក្ខមណ្ឌោ សទ្ធិន្ទ្រិយំ... បគ្គហមណ្ឌោ វីរិយិន្ទ្រិយំ... ឧបដ្ឋានមណ្ឌោ សតិន្ទ្រិយំ... អវិក្ខេបមណ្ឌោ សមាធិន្ទ្រិយំ... ទស្សនមណ្ឌោ បញ្ញិន្ទ្រិយំ។

អាធិបតេយ្យដ្ឋេន ឥន្ទ្រិយា មណ្ឌោ, អកម្បិយដ្ឋេន ពលា មណ្ឌោ, និយ្យានដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា មណ្ឌោ, ហេតុដ្ឋេន មគ្គោ មណ្ឌោ, ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិបដ្ឋានា មណ្ឌោ, បទហនដ្ឋេន សម្មប្បធានា មណ្ឌោ, ឥជ្ឈនដ្ឋេន ឥទ្ធិបាទា មណ្ឌោ, តថដ្ឋេន សច្ចា មណ្ឌោ, អវិក្ខេបដ្ឋេន សមថោ មណ្ឌោ, អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា មណ្ឌោ, ឯករសដ្ឋេន សមថវិបស្សនា មណ្ឌោ, អនតិវត្តនដ្ឋេន យុគនទ្ធំ មណ្ឌោ, សំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ មណ្ឌោ, អវិក្ខេបដ្ឋេន ចិត្តវិសុទ្ធិ មណ្ឌោ, ទស្សនដ្ឋេន ទិដ្ឋិវិសុទ្ធិ មណ្ឌោ, មុត្តដ្ឋេន វិមោក្ខោ មណ្ឌោ, បដិវេធដ្ឋេន វិជ្ជា មណ្ឌោ, បរិច្ចាគដ្ឋេន វិមុត្តិ មណ្ឌោ, សមុច្ឆេទដ្ឋេន ខយេ ញាណំ មណ្ឌោ, បដិប្បស្សទ្ធដ្ឋេន អនុប្បាទេ ញាណំ មណ្ឌោ, ឆន្ទោ មូលដ្ឋេន មណ្ឌោ, មនសិការោ សមុដ្ឋានដ្ឋេន មណ្ឌោ, ផស្សោ សមោធានដ្ឋេន មណ្ឌោ, វេទនា សមោសរណដ្ឋេន មណ្ឌោ, សមាធិ បមុខដ្ឋេន មណ្ឌោ, សតិ អាធិបតេយ្យដ្ឋេន មណ្ឌោ, បញ្ញា តទុត្តរដ្ឋេន មណ្ឌោ, វិមុត្តិ សារដ្ឋេន មណ្ឌោ, អមតោគធំ និព្ពានំ បរិយោសានដ្ឋេន មណ្ឌោតិ។

ចតុត្ថភាណវារោ។

មណ្ឌបេយ្យកថា និដ្ឋិតា។

មហាវគ្គោ បឋមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ញាណទិដ្ឋី ច អស្សាសា, ឥន្ទ្រិយំ វិមោក្ខបញ្ចមា;

គតិកម្មវិបល្លាសា, មគ្គោ មណ្ឌេន តេ ទសាតិ។

ឯស និកាយធរេហិ ឋបិតោ, អសមោ [អស្សមោ (ស្យា។)] បឋមោ បវរោ

វរវគ្គោតិ [វរមគ្គោតិ (ស្យា។)]។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

## ៣. យុគនទ្ធវគ្គោ

### ១. យុគនទ្ធកថា

១. ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ អាយស្មា អានន្ទោ កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ។ តត្រ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អាវុសោ ភិក្ខវោ”តិ។ “អាវុសោ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស បច្ចស្សោសុំ។ អាយស្មា អានន្ទោ ឯតទវោច –

“យោ ហិ កោចិ, អាវុសោ, ភិក្ខុ វា ភិក្ខុនី វា មម សន្តិកេ អរហត្តប្បត្តិំ [អរហត្តំ (ស្យា.), អរហត្តបត្តិំ អ. និ. ៤.១៧០] ព្យាករោតិ, សព្ពោ សោ ចតូហិ មគ្គេហិ ឯតេសំ វា អញ្ញតរេន។ កតមេហិ ចតូហិ?

“ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ សមថបុព្ពង្គមំ វិបស្សនំ ភាវេតិ។ តស្ស សមថបុព្ពង្គមំ វិបស្សនំ ភាវយតោ មគ្គោ សញ្ជាយតិ។ សោ តំ មគ្គំ អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតិ [ពហុលំ ករោតិ (ក.) អ. និ. ៤.១៧០ បស្សិតព្ពំ]។ តស្ស តំ មគ្គំ អាសេវតោ ភាវយតោ ពហុលីករោតោ សំយោជនានិ បហីយន្តិ, អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ វិបស្សនាបុព្ពង្គមំ សមថំ ភាវេតិ។ តស្ស វិបស្សនាបុព្ពង្គមំ សមថំ ភាវយតោ មគ្គោ សញ្ជាយតិ។ សោ តំ មគ្គំ អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតិ។ តស្ស តំ មគ្គំ អាសេវតោ ភាវយតោ ពហុលីករោតោ សំយោជនានិ បហីយន្តិ, អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ [យុគនន្ធំ (ក. សី. អដ្ឋ.)] ភាវេតិ។ តស្ស សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវយតោ មគ្គោ សញ្ជាយតិ។ សោ តំ មគ្គំ អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតិ។ តស្ស តំ មគ្គំ អាសេវតោ ភាវយតោ ពហុលីករោតោ សំយោជនានិ បហីយន្តិ, អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ ធម្មុទ្ធច្ចវិគ្គហិតំ មានសំ ហោតិ។ សោ, អាវុសោ, សមយោ យំ តំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តមេវ [អជ្ឈត្តំ ចេវ (ស្យា. ក.)] សន្តិដ្ឋតិ សន្និសីទតិ ឯកោទិ ហោតិ សមាធិយតិ។ តស្ស មគ្គោ សញ្ជាយតិ។ សោ តំ មគ្គំ អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតិ។ តស្ស តំ មគ្គំ អាសេវតោ ភាវយតោ ពហុលីករោតោ សំយោជនានិ បហីយន្តិ, អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។

“យោ ហិ កោចិ, អាវុសោ, ភិក្ខុ វា ភិក្ខុនី វា មម សន្តិកេ អរហត្តប្បត្តិំ ព្យាករោតិ, សព្ពោ ឥមេហិ ចតូហិ មគ្គេហិ, ឯតេសំ វា អញ្ញតរេនា”តិ។

๑. สุตฺตนฺตนิทฺเทโส

๕. กถํ สมถปุพฺพงฺคมํ วิปสฺสนํ ภาเวติ? เนกฺขมฺมวเสน จิตฺตสฺส เอกคฺคตา อวิกฺเขโป สมาธิ. ตตฺถ ชาเต ธมฺเม อนิจฺจโต อนุปสฺสนฏฺเฐน วิปสฺสนา, ทุกฺขโต อนุปสฺสนฏฺเฐน วิปสฺสนา, อนตฺตโต อนุปสฺสนฏฺเฐน วิปสฺสนา. อิติ ปฐมํ สมโถ, ปจฺฉา วิปสฺสนา. เตน วุจฺจติ – “สมถปุพฺพงฺคมํ วิปสฺสนํ ภาเวตี”ติ. ภาเวตีติ จตสฺโส ภาวนา – ตตฺถ ชาตานํ ธมฺมานํ อนติวตฺตนฏฺเฐน ภาวนา, อินฺทฺริยานํ เอกรสฏฺเฐน ภาวนา, ตทุปควีริยวาหนฏฺเฐน ภาวนา, อาเสวนฏฺเฐน ภาวนา.

มคฺโค สญฺชายตีติ กถํ มคฺโค สญฺชายติ? ทสฺสนฏฺเฐน สมฺมาทิฏฺฐิ มคฺโค สญฺชายติ, อภินิโรปนฏฺเฐน สมฺมาสงฺกปฺโป มคฺโค สญฺชายติ, ปริคฺคหฏฺเฐน สมฺมาวาจา มคฺโค สญฺชายติ, สมุฏฺฐานฏฺเฐน สมฺมากมฺมนฺโต มคฺโค สญฺชายติ, โวทานฏฺเฐน สมฺมาอาชีโว มคฺโค สญฺชายติ, ปคฺคหฏฺเฐน สมฺมาวายาโม มคฺโค สญฺชายติ, อุปฏฺฐานฏฺเฐน สมฺมาสติ มคฺโค สญฺชายติ, อวิกฺเขปฏฺเฐน สมฺมาสมาธิ มคฺโค สญฺชายติ – เอวํ มคฺโค สญฺชายติ.

โส ตํ มคฺคํ อาเสวติ ภาเวติ พหุลีกโรติ อาเสวตีติ กถํ อาเสวติ? อาวชฺชนฺโต อาเสวติ, ชานนฺโต อาเสวติ, ปสฺสนฺโต อาเสวติ, ปจฺจเวกฺขนฺโต อาเสวติ, จิตฺตํ อธิฏฺฐหนฺโต อาเสวติ, สทฺธาย อธิมุจฺจนฺโต อาเสวติ, วีริยํ ปคฺคณฺหนฺโต อาเสวติ, สตึ อุปฏฺฐาเปนฺโต อาเสวติ, จิตฺตํ สมาทหนฺโต อาเสวติ, ปญฺญาย ปชานนฺโต อาเสวติ, อภิญฺเญยฺยํ อภิชานนฺโต อาเสวติ, ปริญฺเญยฺยํ ปริชานนฺโต อาเสวติ, ปหาตพฺพํ ปชหนฺโต อาเสวติ , ภาเวตพฺพํ ภาเวนฺโต อาเสวติ, สจฺฉิกาตพฺพํ สจฺฉิกโรนฺโต อาเสวติ – เอวํ อาเสวติ.

ภาเวตีติ กถํ ภาเวติ? อาวชฺชนฺโต ภาเวติ, ชานนฺโต ภาเวติ, ปสฺสนฺโต ภาเวติ, ปจฺจเวกฺขนฺโต ภาเวติ, จิตฺตํ อธิฏฺฐหนฺโต ภาเวติ, สทฺธาย อธิมุจฺจนฺโต ภาเวติ, วีริยํ ปคฺคณฺหนฺโต ภาเวติ, สตึ อุปฏฺฐาเปนฺโต ภาเวติ, จิตฺตํ สมาทหนฺโต ภาเวติ, ปญฺญาย ปชานนฺโต ภาเวติ, อภิญฺเญยฺยํ อภิชานนฺโต ภาเวติ, ปริญฺเญยฺยํ ปริชานนฺโต ภาเวติ, ปหาตพฺพํ ปชหนฺโต ภาเวติ, ภาเวตพฺพํ ภาเวนฺโต ภาเวติ, สจฺฉิกาตพฺพํ สจฺฉิกโรนฺโต ภาเวติ – เอวํ ภาเวติ.

พหุลีกโรตีติ กถํ พหุลีกโรติ? อาวชฺชนฺโต พหุลีกโรติ, ชานนฺโต พหุลีกโรติ, ปสฺสนฺโต พหุลีกโรติ, ปจฺจเวกฺขนฺโต พหุลีกโรติ, จิตฺตํ อธิฏฺฐหนฺโต พหุลีกโรติ, สทฺธาย อธิมุจฺจนฺโต พหุลีกโรติ, วีริยํ ปคฺคณฺหนฺโต พหุลีกโรติ, สตึ อุปฏฺฐาเปนฺโต พหุลีกโรติ, จิตฺตํ สมาทหนฺโต พหุลีกโรติ, ปญฺญาย ปชานนฺโต พหุลีกโรติ, อภิญฺเญยฺยํ อภิชานนฺโต พหุลีกโรติ, ปริญฺเญยฺยํ ปริชานนฺโต พหุลีกโรติ, ปหาตพฺพํ ปชหนฺโต พหุลีกโรติ, ภาเวตพฺพํ ภาเวนฺโต พหุลีกโรติ, สจฺฉิกาตพฺพํ สจฺฉิกโรนฺโต พหุลีกโรติ – เอวํ พหุลีกโรติ.

ពស្ស ពំ យក្កំ អាសេវចេតា ភាចយេតា ពាហុលីករោតា សំញោជនានិ បហីយន្តិអនុសយា ព្យន្តីហោន្តីតិ កថំ សំញោជនានិ បហីយន្តិ, អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ? សោតាបត្តិយេក្កន, សក្កាយទិដ្ឋិ, ចិចិកិច្ឆា, សីលព្វតបរាមាសោ – ឥមានិ តីណិ សំញោជនានិ បហីយន្តិ; ទិដ្ឋានុសយោ, ចិចិកិច្ឆានុសយោ – ឥមេ ទ្វេ អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។ សកទាគាមិយេក្កន ឱឡារិកំ កាមរាគសំញោជនំ, បដិឃសំញោជនំ – ឥមានិ ទ្វេ សំញោជនានិ បហីយន្តិ; ឱឡារិកោ កាមរាគានុសយោ, បដិឃានុសយោ – ឥមេ ទ្វេ អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។ អនាគាមិយេក្កន អនុសហគតំ កាមរាគសំញោជនំ, បដិឃសំញោជនំ – ឥមានិ ទ្វេ សំញោជនានិ បហីយន្តិ; អនុសហគតោ កាមរាគានុសយោ, បដិឃានុសយោ – ឥមេ ទ្វេ អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។ អរហត្តយេក្កន រូបរាគោ, អរូបរាគោ, យានោ, ឧទ្ធច្ចំ, អចិជ្ជា – ឥមានិ បញ្ច សំញោជនានិ បហីយន្តិ; យានានុសយោ, ភចរាគានុសយោ , អចិជ្ជានុសយោ – ឥមេ តយោ អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។ ឯចំ សំញោជនានិ បហីយន្តិ, អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។

៦។ អព្យាបាទចសេន ចិត្តស្ស ឯកក្កតា អចិក្ខេបោ សយាធិ…បេ… អាលោកសញ្ញាចសេន ចិត្តស្ស ឯកក្កតា អចិក្ខេបោ សយាធិ…បេ… បដិនិស្សក្កានុបស្សី អស្សាសចសេន បដិនិស្សក្កានុបស្សី បស្សាសចសេន ចិត្តស្ស ឯកក្កតា អចិក្ខេបោ សយាធិ។ ពស្ស ញាណេន ធម្មេ អនិច្ចតោ អនុបស្សនដ្ឋេន ចិបស្សនា, ទុក្ខតោ អនុបស្សនដ្ឋេន ចិបស្សនា, អនត្តតោ អនុបស្សនដ្ឋេន ចិបស្សនា។ ឥតិ បឋមំ សយថោ, បច្ឆា ចិបស្សនា។ តេន ចុច្ចតិ – “សយថបុព្វង្គមំ ចិបស្សនំ ភាចេតី”តិ។ ភាចេតីតិ ចតស្សោ ភាចនា – តត្ថ ជាតានំ ធម្មានំ អនតិចត្តនដ្ឋេន ភាចនា, ឥន្ទ្រិយានំ ឯករសដ្ឋេន ភាចនា, តទុបកចីរិយចាហនដ្ឋេន ភាចនា, អាសេចនដ្ឋេន ភាចនា។

យក្កោ សញ្ជាយតីតិ កថំ យក្កោ សញ្ជាយតិ? ទស្សនដ្ឋេន សយ្មាទិដ្ឋិ យក្កោ សញ្ជាយតិ, អភិនិរោបនដ្ឋេន សយ្មាសង្កប្បោ យក្កោ សញ្ជាយតិ…បេ… អចិក្ខេបដ្ឋេន សយ្មាសយាធិ យក្កោ សញ្ជាយតិ។ ឯចំ យក្កោ សញ្ជាយតិ។

សោ តំ យក្កំ អាសេចតិ ភាចេតិ ពាហុលីករោតិ អាសេចតីតិ កថំ អាសេចតិ? អាចជ្ជន្តោ អាសេចតិ…បេ… សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិករោន្តោ អាសេចតិ, ឯចំ អាសេចតិ។ ភាចេតីតិ កថំ ភាចេតិ? អាចជ្ជន្តោ ភាចេតិ, ជានន្តោ ភាចេតិ…បេ… សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិករោន្តោ ភាចេតិ, ឯចំ ភាចេតិ។ ពាហុលីករោតីតិ កថំ ពាហុលីករោតិ? អាចជ្ជន្តោ ពាហុលីករោតិ, ជានន្តោ ពាហុលីករោតិ…បេ… សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិករោន្តោ ពាហុលីករោតិ, ឯចំ ពាហុលីករោតិ។

ពស្ស ពំ យក្កំ អាសេវចេតា ភាចយេតា ពាហុលីករោតា សំញោជនានិ បហីយន្តិ, អនុសយា ព្យន្តីហោន្តីតិ កថំ សំញោជនា បហីយន្តិ, អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ? សោតាបត្តិយេក្កន សក្កាយទិដ្ឋិ ចិចិកិច្ឆា សីលព្វតបរាមាសោ – ឥមានិ តីណិ សំញោជនានិ បហីយន្តិ; ទិដ្ឋានុសយោ, ចិចិកិច្ឆានុសយោ – ឥមេ ទ្វេ អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។ សកទាគាមិយេក្កន ឱឡារិកំ កាមរាគសំញោជនំ, បដិឃសំញោជនំ – ឥមានិ ទ្វេ សំញោជនានិ បហីយន្តិ; ឱឡារិកោ កាមរាគានុសយោ បដិឃានុសយោ – ឥមេ ទ្វេ អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។ អនាគាមិយេក្កន អនុសហគតំ កាមរាគសំញោជនំ, បដិឃសំញោជនំ – ឥមានិ ទ្វេ សំញោជនានិ បហីយន្តិ;

អនុសហគតោ កាមរាគានុសយោ, បដិឃានុសយោ – ឥមេ ទ្វេ អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។ អនាគាមិមគ្គេន រូបរាគោ, អរូបរាគោ, មានោ, ឧទ្ធច្ចំ, អវិជ្ជា – ឥមានិ បញ្ច សំយោជនានិ បហីយន្តិ; មានានុសយោ, ភវរាគានុសយោ, អវិជ្ជានុសយោ – ឥមេ តយោ អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។ ឯវំ សំយោជនានិ បហីយន្តិ, អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។ ឯវំ សមថបុព្ពង្គមំ វិបស្សនំ ភាវេតិ។

៣. កថំ វិបស្សនាបុព្ពង្គមំ សមថំ ភាវេតិ? អនិច្ចតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា, ទុក្ខតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា, អនត្តតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា។ តត្ថ ជាតានំ ធម្មានញ្ច វោសគ្គារម្មណតា [វោស្សគ្គារម្មណតា (ស្យា។ ក។)] ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ។ សមាធិ ឥតិ បឋមំ វិបស្សនា, បច្ឆា សមថោ។ តេន វុច្ចតិ – "វិបស្សនាបុព្ពង្គមំ សមថំ ភាវេតី"តិ។ ភាវេតីតិ ចតស្សោ ភាវនា – អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា...បេ... មគ្គោ សញ្ជាយតីតិ កថំ មគ្គោ សញ្ជាយតិ...បេ... ឯវំ មគ្គោ សញ្ជាយតិ។ ឯវំ សំយោជនានិ បហីយន្តិ, អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។

រូបំ អនិច្ចតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា, រូបំ ទុក្ខតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា, រូបំ អនត្តតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា។ តត្ថ ជាតានំ ធម្មានញ្ច វោសគ្គារម្មណតា ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ។ ឥតិ បឋមំ វិបស្សនា, បច្ឆា សមថោ។ តេន វុច្ចតិ – "វិបស្សនាបុព្ពង្គមំ សមថំ ភាវេតី"តិ។ ភាវេតីតិ ចតស្សោ ភាវនា – អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា...បេ... មគ្គោ សញ្ជាយតីតិ កថំ មគ្គោ សញ្ជាយតិ...បេ... ឯវំ មគ្គោ សញ្ជាយតិ។ ឯវំ សំយោជនានិ បហីយន្តិ, អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។

វេទនំ...បេ... សញ្ញំ ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ... ចក្ខុំ...បេ... ជរាមរណំ អនិច្ចតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា, ជរាមរណំ ទុក្ខតោ...បេ... អនត្តតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា។ តត្ថ ជាតានំ ធម្មានញ្ច វោសគ្គារម្មណតា ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ។ ឥតិ បឋមំ វិបស្សនា, បច្ឆា សមថោ។ តេន វុច្ចតិ – "វិបស្សនាបុព្ពង្គមំ សមថំ ភាវេតី"តិ។ ភាវេតីតិ ចតស្សោ ភាវនា – អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា...បេ... មគ្គោ សញ្ជាយតីតិ កថំ មគ្គោ សញ្ជាយតិ...បេ... ឯវំ មគ្គោ សញ្ជាយតិ។ ឯវំ សំយោជនានិ បហីយន្តិ, អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។ ឯវំ វិបស្សនាបុព្ពង្គមំ សមថំ ភាវេតិ។

៤. កថំ សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតិ? សោឡសហិ អាការេហិ សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតិ។ អារម្មណដ្ឋេន គោចរដ្ឋេន បហានដ្ឋេន បរិច្ចាគដ្ឋេន វុដ្ឋានដ្ឋេន វិវដ្ដនដ្ឋេន សន្តដ្ឋេន បណីតដ្ឋេន វិមុត្តដ្ឋេន អនាសវដ្ឋេន តរណដ្ឋេន អនិមិត្តដ្ឋេន អប្បណិហិតដ្ឋេន សុញ្ញតដ្ឋេន ឯករសដ្ឋេន អនតិវត្តនដ្ឋេន យុគនទ្ធដ្ឋេន។

កថំ អារម្មណដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតិ? ឧទ្ធច្ចំ បជហតោ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ និរោធារម្មណោ, អវិជ្ជំ បជហតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា និរោធារម្មណា។ ឥតិ អារម្មណដ្ឋេន សមថវិបស្សនា ឯករសា ហោន្តិ, យុគនទ្ធា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញំ នាតិវត្តន្តីតិ។ តេន វុច្ចតិ – "អារម្មណដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតី"តិ។ ភាវេតីតិ ចតស្សោ ភាវនា – អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា...បេ... មគ្គោ សញ្ជាយតីតិ កថំ មគ្គោ សញ្ជាយតិ...បេ... ឯវំ មគ្គោ សញ្ជាយតិ។ ឯវំ សំយោជនានិ បហីយន្តិ, អនុសយា

ញន្តិហោន្តិ។ ឯវំ អារម្មណដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតិ។

កថំ គោចរដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតិ? ឧទ្ធច្ចំ បជហតោ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ និរោធគោចរោ, អវិជ្ជំ បជហតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា និរោធគោចរា។ ឥតិ គោចរដ្ឋេន សមថវិបស្សនា ឯករសា ហោន្តិ, យុគនទ្ធា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញំ នាតិវត្តន្តីតិ។ តេន វុច្ចតិ – “គោចរដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតី”តិ។

កថំ បហានដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតិ? ឧទ្ធច្ចសហគតកិលេសេ ច ខន្ធេ ច បជហតោ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ និរោធគោចរោ, អវិជ្ជាសហគតកិលេសេ ច ខន្ធេ ច បជហតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា និរោធគោចរា។ ឥតិ បហានដ្ឋេន សមថវិបស្សនា ឯករសា ហោន្តិ, យុគនទ្ធា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញំ នាតិវត្តន្តីតិ។ តេន វុច្ចតិ – “បហានដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតី”តិ។

កថំ បរិច្ចាគដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតិ? ឧទ្ធច្ចសហគតកិលេសេ ច ខន្ធេ ច បរិច្ចជតោ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ និរោធគោចរោ, អវិជ្ជាសហគតកិលេសេ ច ខន្ធេ ច បរិច្ចជតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា និរោធគោចរា។ ឥតិ បរិច្ចាគដ្ឋេន សមថវិបស្សនា ឯករសា ហោន្តិ, យុគនទ្ធា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញំ នាតិវត្តន្តីតិ។ តេន វុច្ចតិ – “បរិច្ចាគដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតី”តិ។

កថំ វុដ្ឋានដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតិ? ឧទ្ធច្ចសហគតកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋហតោ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ និរោធគោចរោ, អវិជ្ជាសហគតកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វុដ្ឋហតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា និរោធគោចរា។ ឥតិ វុដ្ឋានដ្ឋេន សមថវិបស្សនា ឯករសា ហោន្តិ, យុគនទ្ធា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញំ នាតិវត្តន្តីតិ។ តេន វុច្ចតិ – “វុដ្ឋានដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតី”តិ។

កថំ វិវដ្ដនដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតិ? ឧទ្ធច្ចសហគតកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វិវដ្ដតោ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ និរោធគោចរោ, អវិជ្ជាសហគតកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច វិវដ្ដតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា និរោធគោចរា។ ឥតិ វិវដ្ដនដ្ឋេន សមថវិបស្សនា ឯករសា ហោន្តិ, យុគនទ្ធា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញំ នាតិវត្តន្តីតិ។ តេន វុច្ចតិ – “វិវដ្ដនដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតី”តិ។

កថំ សន្តដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតិ? ឧទ្ធច្ចំ បជហតោ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ សន្តោ ហោតិ និរោធគោចរោ, អវិជ្ជំ បជហតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា សន្តា ហោតិ និរោធគោចរា។ ឥតិ សន្តដ្ឋេន សមថវិបស្សនា ឯករសា ហោន្តិ, យុគនទ្ធា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញំ នាតិវត្តន្តីតិ។ តេន វុច្ចតិ – “សន្តដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតី”តិ។

កថំ បណីតដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតិ? ឧទ្ធច្ចំ បជហតោ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ បណីតោ ហោតិ និរោធគោចរោ, អវិជ្ជំ បជហតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា បណីតា ហោតិ និរោធគោចរា ។ ឥតិ បណីតដ្ឋេន សមថវិបស្សនា ឯករសា ហោន្តិ, យុគនទ្ធា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញំ នាតិវត្តន្តីតិ។ តេន វុច្ចតិ – “បណីតដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតី”តិ។

កថំ វិមុត្តដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតិ? ឧទ្ធច្ចំ បជហតោ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ កាមាសវា វិមុត្តោ ហោតិ និរោធគោចរោ, អវិជ្ជំ បជហតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា អវិជ្ជាសវា វិមុត្តា ហោតិ និរោធគោចរា។ ឥតិ រាគវិរាគា ចេតោវិមុត្តិ អវិជ្ជាវិរាគា បញ្ញា វិមុត្តដ្ឋេន សមថវិបស្សនា ឯករសា ហោន្តិ, យុគនទ្ធា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញំ នាតិវត្តន្តីតិ។ តេន វុច្ចតិ – “វិមុត្តដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតី”តិ។

កថំ អនាសវដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតិ? ឧទ្ធច្ចំ បជហតោ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ កាមាសវេន អនាសវោ ហោតិ និរោធគោចរោ, អវិជ្ជំ បជហតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា អវិជ្ជាសវេន អនាសវា ហោតិ និរោធគោចរា។ ឥតិ អនាសវដ្ឋេន សមថវិបស្សនា ឯករសា ហោន្តិ, យុគនទ្ធា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញំ នាតិវត្តន្តីតិ។ តេន វុច្ចតិ – “អនាសវដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតី”តិ។

កថំ តរណដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតិ? ឧទ្ធច្ចសហគតកិលេសេ ច ខន្ធេ ច តរតោ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ និរោធគោចរោ, អវិជ្ជាសហគតកិលេសេ ច ខន្ធេ ច តរតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា និរោធគោចរា។ ឥតិ តរណដ្ឋេន សមថវិបស្សនា ឯករសា ហោន្តិ, យុគនទ្ធា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញំ នាតិវត្តន្តីតិ។ តេន វុច្ចតិ – “តរណដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតី”តិ។

កថំ អនិមិត្តដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំភាវេតិ? ឧទ្ធច្ចំ បជហតោ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ សព្វនិមិត្តេហិ អនិមិត្តោ ហោតិ និរោធគោចរោ, អវិជ្ជំ បជហតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា សព្វនិមិត្តេហិ អនិមិត្តា ហោតិ និរោធគោចរា។ ឥតិ អនិមិត្តដ្ឋេន សមថវិបស្សនា ឯករសា ហោន្តិ, យុគនទ្ធា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញំ នាតិវត្តន្តីតិ។ តេន វុច្ចតិ – “អនិមិត្តដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតី”តិ។

កថំ អប្បណិហិតដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតិ? ឧទ្ធច្ចំ បជហតោ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ សព្វបណិធីហិ អប្បណិហិតោ ហោតិ និរោធគោចរោ, អវិជ្ជំ បជហតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា សព្វបណិធីហិ អប្បណិហិតា ហោតិ និរោធគោចរា។ ឥតិ អប្បណិហិតដ្ឋេន សមថវិបស្សនា ឯករសា ហោន្តិ, យុគនទ្ធា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញំ នាតិវត្តន្តីតិ។ តេន វុច្ចតិ – “អប្បណិហិតដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតី”តិ។

កថំ សុញ្ញតដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតិ? ឧទ្ធច្ចំ បជហតោ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមាធិ សព្ពនិមិត្តេហិ សុញ្ញោ ហោតិ និរោធគោចរោ, អវិជ្ជំ បជហតោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា សព្ពនិមិត្តេហិ សុញ្ញា ហោតិ និរោធគោចរា។ ឥតិ សុញ្ញតដ្ឋេន សមថវិបស្សនា ឯករសា ហោន្តិ, យុគនទ្ធា ហោន្តិ, អញ្ញមញ្ញំ នាតិវត្តន្តីតិ។ តេន វុច្ចតិ – “សុញ្ញតដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតី”តិ។ ភាវេតីតិ ចតស្សោ ភាវនា – អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា...បេ... មគ្គំ សមោធានេតីតិ កថំ មគ្គំ សមោធានេតិ...បេ... ឯវំ មគ្គំ សមោធានេតិ។ ឯវំ សំយោជនានិ បហីយន្តិ, អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។ ឯវំ សុញ្ញតដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតិ។ ឥមេហិ សោឡសហិ អាការេហិ សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតិ, ឯវំ សមថវិបស្សនំ យុគនទ្ធំ ភាវេតិ។

សុត្តន្តនិទ្ទេសោ

១. ធម្មុទ្ធច្ចវារនិទ្ទេសោ

៦. កថំ ធម្មុទ្ធច្ចវិគ្គហិតំ មានសំ ហោតិ? អនិច្ចតោ មនសិករោតោ ឱភាសោ ឧប្បជ្ជតិ, ឱភាសោ ធម្មោតិ ឱភាសំ អាវជ្ជតិ, តតោ វិក្ខេបោ ឧទ្ធច្ចំ។ តេន ឧទ្ធច្ចេន វិគ្គហិតមានសោ អនិច្ចតោ ឧបដ្ឋានំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, ទុក្ខតោ ឧបដ្ឋានំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, អនត្តតោ ឧបដ្ឋានំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ តេន វុច្ចតិ – “ធម្មុទ្ធច្ចវិគ្គហិតមានសោ ហោតិ សោ សមយោ, យំ តំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តមេវ សន្តិដ្ឋតិ សន្និសីទតិ ឯកោទិ ហោតិ សមាធិយតិ ។ តស្ស មគ្គោ សញ្ជាយតី”តិ កថំ មគ្គោ សញ្ជាយតិ...បេ... ឯវំ មគ្គោ សញ្ជាយតិ, ឯវំ សំយោជនានិ បហីយន្តិ, អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។

អនិច្ចតោ មនសិករោតោ ញាណំ ឧប្បជ្ជតិ, បីតិ ឧប្បជ្ជតិ, បស្សទ្ធិ ឧប្បជ្ជតិ, សុខំ ឧប្បជ្ជតិ, អធិមោក្ខោ ឧប្បជ្ជតិ, បគ្គហោ ឧប្បជ្ជតិ, ឧបដ្ឋានំ ឧប្បជ្ជតិ, ឧបេក្ខា ឧប្បជ្ជតិ, និកន្តិ ឧប្បជ្ជតិ, ‘និកន្តិ ធម្មោ’តិ និកន្តិំ អាវជ្ជតិ។ តតោ វិក្ខេបោ ឧទ្ធច្ចំ។ តេន ឧទ្ធច្ចេន វិគ្គហិតមានសោ អនិច្ចតោ ឧបដ្ឋានំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, ទុក្ខតោ ឧបដ្ឋានំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, អនត្តតោ ឧបដ្ឋានំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ តេន វុច្ចតិ – “ធម្មុទ្ធច្ចវិគ្គហិតមានសោ ហោតិ សោ សមយោ, យំ តំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តមេវ សន្តិដ្ឋតិ សន្និសីទតិ ឯកោទិ ហោតិ សមាធិយតិ។ តស្ស មគ្គោ សញ្ជាយតី”តិ។ កថំ មគ្គោ សញ្ជាយតិ...បេ... ឯវំ មគ្គោ សញ្ជាយតិ, ឯវំ សំយោជនានិ បហីយន្តិ, អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។

ទុក្ខតោ មនសិករោតោ...បេ... អនត្តតោ មនសិករោតោ ឱភាសោ ឧប្បជ្ជតិ...បេ... ញាណំ ឧប្បជ្ជតិ, បីតិ ឧប្បជ្ជតិ, បស្សទ្ធិ ឧប្បជ្ជតិ, សុខំ ឧប្បជ្ជតិ, អធិមោក្ខោ ឧប្បជ្ជតិ, បគ្គហោ ឧប្បជ្ជតិ, ឧបដ្ឋានំ ឧប្បជ្ជតិ, ឧបេក្ខា ឧប្បជ្ជតិ, និកន្តិ ឧប្បជ្ជតិ, ‘និកន្តិ ធម្មោ’តិ និកន្តិំ អាវជ្ជតិ។ តតោ វិក្ខេបោ ឧទ្ធច្ចំ។ តេន ឧទ្ធច្ចេន វិគ្គហិតមានសោ អនត្តតោ ឧបដ្ឋានំ, អនិច្ចតោ ឧបដ្ឋានំ, ទុក្ខតោ ឧបដ្ឋានំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ។ តេន វុច្ចតិ – “ធម្មុទ្ធច្ចវិគ្គហិតមានសោ...បេ... ឯវំ សំយោជនានិ បហីយន្តិ, អនុសយា ព្យន្តីហោន្តី”តិ។

ຣູປໍ ອນິຈ຺ຈໂຕ ມນສິກໂຣໂຕ...ເປ... ຣູປໍ ທຸກ຺ຂໂຕ ມນສິກໂຣໂຕ... ຣູປໍ ອນຕ຺ຕໂຕ ມນສິກໂຣໂຕ... ເວທນໍ...ເປ... ສຎ຺ຎໍ... ສງ຺ຂາເຣ... ວິຎ຺ຎາຓໍ... ຈກ຺ຂຸໍ...ເປ... ຊຣາມຣຓໍ ອນິຈ຺ຈໂຕ ມນສິກໂຣໂຕ...ເປ... ຊຣາມຣຓໍ ທຸກ຺ຂໂຕ ມນສິກໂຣໂຕ, ຊຣາມຣຓໍ ອນຕ຺ຕໂຕ ມນສິກໂຣໂຕ ໂອພາໂສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ...ເປ... ຎາຓໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ປີຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ປສ຺ສທ຺ທິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ສຸຂໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ອທິໂມກ຺ໂຂ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ປຄ຺ໂຄຫ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ອຸປຏ຺ຐາຓໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ອຸເປກ຺ຂາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ນິກນ຺ຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, 'ນິກນ຺ຕິ ທມ຺ໂມ'ຕິ ນິກນ຺ຕິໍ ອາວຊ຺ຊຕິ. ຕໂຕ ວິກ຺ເຂໂປ ອຸທ຺ທຈ຺ຈໍ. ເຕນ ອຸທ຺ທເຈ຺ຈນ ວິຄ຺ຄຫິຕມານໂສ. ຊຣາມຣຓໍ ອນຕ຺ຕໂຕ ອຸປຏ຺ຐາຕໍ ຍຖາພູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ. ຊຣາມຣຓໍ ອນິຈ຺ຈໂຕ ອຸປຏ຺ຐາຕໍ ຍຖາພູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ, ຊຣາມຣຓໍ ທຸກ຺ຂໂຕ ອຸປຏ຺ຐາຕໍ ຍຖາພູຕໍ ນປ຺ປຊານາຕິ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – "ທມ຺ມຸທ຺ທຈ຺ຈວິຄ຺ຄຫິຕມານໂສ ໂຫຕິ. ໂສ ສມໂຍ, ຍໍ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕເມວ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ ສນ຺ນິສີທຕິ ເອໂກທິ ໂຫຕິ ສມາທິຍຕິ. ຕສ຺ສ ມຄ຺ໂຄ ສຎ຺ຊາຍຕີ"ຕິ. ກຖໍ ມຄ຺ໂຄ ສຎ຺ຊາຍຕິ...ເປ... ເອວໍ ມຄ຺ໂຄ ສຎ຺ຊາຍຕິ. ເອວໍ ສໂຍ຺ຊນານິ ປຫີຍນ຺ຕິ, ອນຸສຍາ ພ຺ຍນ຺ຕີໂຫນ຺ຕິ. ເອວໍ ທມ຺ມຸທ຺ທຈ຺ຈວິຄ຺ຄຫິຕໍ ມານສໍ ໂຫຕິ.

ລິ.

ໂອພາເສ ເຈວ ຎາເຓ ຈ, ປີຕິຍາ ຈ ວິກມ຺ປຕິ;

ປສ຺ສທ຺ທິຍາ ສຸເຂ ເຈວ, ເຍຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ປເວທຕິ.

ອທິໂມກ຺ເຂ ຈ ປຄ຺ຄເຫ, ອຸປຏ຺ຐາເນ ຈ ກມ຺ປຕິ;

ອຸເປກ຺ຂາວຊ຺ຊນາຍ ເຈວ, ອຸເປກ຺ຂາຍ ຈ ນິກນ຺ຕິຍາ.

ອິມານິ ທສ ຐານານິ, ປຎ຺ຎາ ຍສ຺ສ ປຣິຈ຺ຈິຕາ;

ທມ຺ມຸທ຺ທຈ຺ຈກຸສໂລ ໂຫຕິ, ນ ຈ ສໍໂມຫ ຄຈ຺ຉຕິ.

ວິກ຺ຂິປຕິ ເຈວ ກິລິສ຺ສຕິ ຈ, ຈວຕິ ຈິຕ຺ຕພາວນາ;

ວິກ຺ຂິປຕິ ນ ກິລິສ຺ສຕິ, ພາວນາ ປຣິຫາຍຕິ.

ວິກ຺ຂິປຕິ ນ ກິລິສ຺ສຕິ, ພາວນາ ນ ປຣິຫາຍຕິ;

ᨶ ᨧ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᨠᩥᩃᩥᩔᨲᩥ, ᨶ ᨧᩅᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᨲᩣ᪨

ᩑᨲᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨮᩣᨶᩮᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨷᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ [ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨷᩴ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩴ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨴᩈ ᨮᩣᨶᩮ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ᪨

ᨿᩩᨣᨶᨴ᩠ᨵᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪒᪨ ᩈᨧ᩠ᨧᨠᨳᩣ

ᨸᩣ᪨ ᨸᩩᩁᩥᨾᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ "ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ [ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪕᪨᪑᪐᪙᪐], ᨲᨳᩣᨶᩥ ᩋᩅᩥᨲᨳᩣᨶᩥ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨳᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? 'ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ'ᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨳᨾᩮᨲᩴ ᩋᩅᩥᨲᨳᨾᩮᨲᩴ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨳᨾᩮᨲᩴ; 'ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ'ᨲᩥ ᨲᨳᨾᩮᨲᩴ ᩋᩅᩥᨲᨳᨾᩮᨲᩴ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨳᨾᩮᨲᩴ, 'ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ'ᨲᩥ ᨲᨳᨾᩮᨲᩴ ᩋᩅᩥᨲᨳᨾᩮᨲᩴ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨳᨾᩮᨲᩴ, 'ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩤᨾᩥᨶᩦ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ'ᨲᩥ ᨲᨳᨾᩮᨲᩴ ᩋᩅᩥᨲᨳᨾᩮᨲᩴ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨳᨾᩮᨲᩴ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨲᨳᩣᨶᩥ ᩋᩅᩥᨲᨳᩣᨶᩥ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨳᩣᨶᩥ"᪨

᪑᪨ ᨸᨮᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

ᨠᨳᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ? ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩣ ᨲᨳᩣ ᩋᩅᩥᨲᨳᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨳᩣ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨸᩦᩊᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩈᨦ᩠ᨡᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨸᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨭ᩠ᨮᩮᩣ – ᩍᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩣ ᨲᨳᩣ ᩋᩅᩥᨲᨳᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨳᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨

ᨠᨳᩴ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ? ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᨭ᩠ᨮᩣ ᨲᨳᩣ ᩋᩅᩥᨲᨳᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨳᩣ᪨ ᩈᨾᩩᨴᨿᩔ ᩌᨿᩪᩉᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨶᩥᨴᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩈᩴᨿᩮᩣᨣᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨸᩃᩥᨻᩮᩣᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ – ᩍᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᨭ᩠ᨮᩣ ᨲᨳᩣ ᩋᩅᩥᨲᨳᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨳᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨

ᨠᨳᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ? ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩔ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨭ᩠ᨮᩣ ᨲᨳᩣ ᩋᩅᩥᨲᨳᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨳᩣ᪨ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩔ ᨶᩥᩔᩁᨱᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩅᩥᩅᩮᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᩈᨦ᩠ᨡᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᨾᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ – ᩍᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩔ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨭ᩠ᨮᩣ ᨲᨳᩣ ᩋᩅᩥᨲᨳᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨳᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨

ᨠᨳᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ? ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᨭ᩠ᨮᩣ ᨲᨳᩣ ᩋᩅᩥᨲᨳᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨳᩣ᪨ ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩉᩮᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨴᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩌᨵᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᨭ᩠ᨮᩮᩣ – ᩍᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᨭ᩠ᨮᩣ ᨲᨳᩣ ᩋᩅᩥᨲᨳᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨳᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨

᪒᪨ ᨠᨲᩥᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨸ᩠ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ? ᨧᨲᩪᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨸ᩠ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᩈᨧ᩠ᨧᨭ᩠ᨮᩮᨶ,

ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᩈᩘ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨿᩴ ᩑᨠᩈᩘ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᩮᨶ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ – ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ? ᨧᨲᩪᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩈᨾᩩᨴᨿᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩔ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᩣ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᩈᩘ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨿᩴ ᩑᨠᩈᩘ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᩮᨶ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ – ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ? ᨧᨲᩪᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩈᨾᩩᨴᨿᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩔ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᩈᩘ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨿᩴ ᩑᨠᩈᩘ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᩮᨶ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ – ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᩈᨧ᩠ᨧᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ? ᨧᨲᩪᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩈᨾᩩᨴᨿᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩔ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᨭ᩠ᨮᩮᩣ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᩈᩘ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨿᩴ ᩑᨠᩈᩘ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᩮᨶ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ – ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ? ᨧᨲᩪᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩈᨾᩩᨴᨿᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩔ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᩈᩘ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ ᨿᩴ ᩑᨠᩈᩘ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᩮᨶ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ – ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨

᪑᪐᪨ ᨠᨲᩥᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ? ᨿᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨲᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨿᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨬ᩠ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨬ᩠ᨧ ᨲᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨿᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨬ᩠ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨬ᩠ᨧ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨲᩴ ᨲᨳᩴ᪨ ᨿᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨬ᩠ᨧ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨲᨳᨬ᩠ᨧ ᨲᩴ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᨿᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨬ᩠ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨬ᩠ᨧ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨲᨳᨬ᩠ᨧ ᩈᨧ᩠ᨧᨬ᩠ᨧ ᨲᩴ ᩑᨠᩈᩘ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ᪨ ᨿᩴ ᩑᨠᩈᩘ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᩮᨶ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ – ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨

ᨠᨲᩥᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ? ᨶᩅᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᩈᨧ᩠ᨧᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᨷᩉᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᨽᩣᩅᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᨭ᩠ᨮᩮᨶ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨶᩅᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᩈᩘ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨿᩴ ᩑᨠᩈᩘ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᩮᨶ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ – ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ? ᨧᨲᩪᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩈᨾᩩᨴᨿᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩔ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨸᩉᩣᨶᩔ ᨸᩉᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨽᩣᩅᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᩣ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨿᩴ ᩑᨠᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᩮᨶ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ – ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ… ᩈᨧ᩠ᨧᨭ᩠ᨮᩮᨶ… ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ? ᨧᨲᩪᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩈᨾᩩᨴᨿᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩔ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨸᩉᩣᨶᩔ ᨸᩉᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨽᩣᩅᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨿᩴ ᩑᨠᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᩮᨶ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ – ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨

᪑᪑᪨ ᨠᨲᩥᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ? ᩈᩮᩣᩊᩈᩉᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᩈᨧ᩠ᨧᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᩋᨽᩥᨩᩣᨶᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᨸᩁᩥᨩᩣᨶᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᨵᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᨹᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ, ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᨭ᩠ᨮᩮᨶ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᩈᩮᩣᩊᩈᩉᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨿᩴ ᩑᨠᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᩮᨶ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ – ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ? ᩈᩮᩣᩊᩈᩉᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨸᩦᩊᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩈᨦ᩠ᨡᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨸᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᩣ; ᩈᨾᩩᨴᨿᩔ ᩋᩣᨿᩪᩉᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨶᩥᨴᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩈᩴᨿᩮᩣᨣᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨸᩃᩥᨻᩮᩣᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᩣ; ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩔ ᨶᩥᩔᩁᨱᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩅᩥᩅᩮᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᩈᨦ᩠ᨡᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᨾᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᩣ; ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩉᩮᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨴᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᩣᨵᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᩣ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᩈᩮᩣᩊᩈᩉᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨿᩴ ᩑᨠᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᩮᨶ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ – ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ…ᨸᩮ… ᩈᨧ᩠ᨧᨭ᩠ᨮᩮᨶ… ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ… ᩋᨽᩥᨩᩣᨶᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ… ᨸᩁᩥᨩᩣᨶᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ… ᨵᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩮᨶ… ᨲᨳᨭ᩠ᨮᩮᨶ… ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ… ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᨭ᩠ᨮᩮᨶ… ᨹᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ… ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ? ᩈᩮᩣᩊᩈᩉᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩑᨠᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩣᨶᩥ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨸᩦᩊᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩈᨦ᩠ᨡᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨸᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᨭ᩠ᨮᩮᩣ; ᩈᨾᩩᨴᨿᩔ ᩋᩣᨿᩪᩉᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨶᩥᨴᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩈᩴᨿᩮᩣᨣᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨸᩃᩥᨻᩮᩣᨵᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᨭ᩠ᨮᩮᩣ; ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩔ ᨶᩥᩔᩁᨱᨭ᩠ᨮᩮᩣ , ᩅᩥᩅᩮᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᩈᨦ᩠ᨡᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᨾᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᨭ᩠ᨮᩮᩣ; ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩉᩮᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨴᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᩣᨵᩥᨸᨲᩮᨿ᩠ᨿᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᨭ᩠ᨮᩮᩣ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᩈᩮᩣᩊᩈᩉᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ

អភិញ្ញេយ្យដ្ឋេន ចត្តារិ ខន្ធានិ ឯកសង្គហិតានិ។ យំ ឯកសង្គហិតំ តំ ឯកត្តំ។ ឯកត្តំ ឯកេន ញាណេន បដិវិជ្ឈតីតិ – ចត្តារិ ខន្ធានិ ឯកប្បដិវេធានិ។

១៧. ខន្ធានំ កតិ លក្ខណានិ? ខន្ធានំ ទ្វេ លក្ខណានិ។ សង្ខតលក្ខណញ្ច, អសង្ខតលក្ខណញ្ច – ខន្ធានំ ឥមានិ ទ្វេ លក្ខណានិ។

ខន្ធានំ កតិ លក្ខណានិ? ខន្ធានំ ឆ លក្ខណានិ។ សង្ខតានំ ខន្ធានំ ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ, វយោ បញ្ញាយតិ, ឋិតានំ អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយតិ អសង្ខតស្ស ខន្ធស្ស ន ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ , ន វយោ បញ្ញាយតិ, ន ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយតិ – ខន្ធានំ ឥមានិ ឆ លក្ខណានិ។

ខន្ធានំ កតិ លក្ខណានិ? ខន្ធានំ ទ្វាទស លក្ខណានិ។ ទុក្ខខន្ធស្ស ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ, វយោ បញ្ញាយតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយតិ; សមុទយខន្ធស្ស ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ, វយោ បញ្ញាយតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយតិ; មគ្គខន្ធស្ស ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ, វយោ បញ្ញាយតិ, ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយតិ; និរោធខន្ធស្ស ន ឧប្បាទោ បញ្ញាយតិ, ន វយោ បញ្ញាយតិ, ន ឋិតស្ស អញ្ញថត្តំ បញ្ញាយតិ – ខន្ធានំ ឥមានិ ទ្វាទស លក្ខណានិ។

ចតុន្នំ ខន្ធានំ កតិ កុសលា, កតិ អកុសលា, កតិ អព្យាកតា? សមុទយខន្ធំ អកុសលំ, មគ្គខន្ធំ កុសលំ , និរោធខន្ធំ អព្យាកតំ។ ទុក្ខខន្ធំ សិយា កុសលំ, សិយា អកុសលំ, សិយា អព្យាកតំ។

សិយា តីណិ ខន្ធានិ ឯកខន្ធេន សង្គហិតានិ, ឯកខន្ធំ តីហិ ខន្ធេហិ សង្គហិតំ? ចតុព្ភេទេន បរិយាយេន សិយាតិ។ កថញ្ច សិយា? យំ ទុក្ខខន្ធំ អកុសលំ, សមុទយខន្ធំ អកុសលំ – ឯវំ អកុសលដ្ឋេន ទ្វេ ខន្ធានិ ឯកខន្ធេន សង្គហិតានិ, ឯកខន្ធំ ទ្វីហិ ខន្ធេហិ សង្គហិតំ។ យំ ទុក្ខខន្ធំ កុសលំ, មគ្គខន្ធំ កុសលំ – ឯវំ កុសលដ្ឋេន ទ្វេ ខន្ធានិ ឯកខន្ធេន សង្គហិតានិ , ឯកខន្ធំ ទ្វីហិ ខន្ធេហិ សង្គហិតំ។ យំ ទុក្ខខន្ធំ អព្យាកតំ, និរោធខន្ធំ អព្យាកតំ – ឯវំ អព្យាកតដ្ឋេន ទ្វេ ខន្ធានិ ឯកខន្ធេន សង្គហិតានិ, ឯកខន្ធំ ទ្វីហិ ខន្ធេហិ សង្គហិតំ។ ឯវំ សិយា តីណិ ខន្ធានិ ឯកខន្ធេន សង្គហិតានិ, ឯកខន្ធំ តីហិ ខន្ធេហិ សង្គហិតំ ចតុព្ភេទេន បរិយាយេនាតិ។

៣. ទុតិយសុត្តន្តបាឡិ

១៨. “បុព្វេ មេ, ភិក្ខវេ [សំ. និ. ៣.២៦], សម្ពោធា អនភិសម្ពុទ្ធស្ស ពោធិសត្តស្សេវ សតោ ឯតទហោសិ – ‘កោ នុ ខោ រូបស្ស អស្សាទោ, កោ អាទីនវោ, កិំ និស្សរណំ; កោ វេទនាយ អស្សាទោ, កោ អាទីនវោ, កិំ និស្សរណំ; កោ សញ្ញាយ អស្សាទោ, កោ អាទីនវោ, កិំ និស្សរណំ; កោ សង្ខារានំ អស្សាទោ, កោ អាទីនវោ, កិំ និស្សរណំ; កោ វិញ្ញាណស្ស អស្សាទោ, កោ អាទីនវោ, កិំ និស្សរណ’ន្តិ? តស្ស មយ្ហំ ភិក្ខវេ, ឯតទហោសិ – ‘យំ ខោ រូបំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ – អយំ រូបស្ស អស្សាទោ។ យំ រូបំ អនិច្ចំ, តំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ – អយំ រូបស្ស អាទីនវោ។ យោ រូបស្មិំ ឆន្ទរាគវិនយោ ឆន្ទរាគប្បហានំ – ឥទំ រូបស្ស និស្សរណំ។ យំ វេទនំ

បដិច្ច…បេ… យំ សញ្ញំ បដិច្ច… យំ សង្ខារេ បដិច្ច… យំ វិញ្ញាណំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ – អយំ វិញ្ញាណស្ស អស្សាទោ។ យំ វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ – អយំ វិញ្ញាណស្ស អាទីនវោ។ យោ វិញ្ញាណស្មិំ ឆន្ទរាគវិនយោ ឆន្ទរាគប្បហានំ – ឥទំ វិញ្ញាណស្ស និស្សរណំ”។

“យាវកីវញ្ចាហំ , ភិក្ខវេ, ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ ឯវំ អស្សាទញ្ច អស្សាទតោ អាទីនវញ្ច អាទីនវតោ និស្សរណញ្ច និស្សរណតោ យថាភូតំ នាព្ភញ្ញាសិំ, នេវ តាវាហំ, ភិក្ខវេ, សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ ‘អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោ’តិ បច្ចញ្ញាសិំ [អភិសម្ពុទ្ធោ បច្ចញ្ញាសិំ (ស្យា.) សំ. និ. ៣.២៦ បស្សិតព្វំ] យតោ ច ខ្វាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ ឯវំ អស្សាទញ្ច អស្សាទតោ អាទីនវញ្ច អាទីនវតោ និស្សរណញ្ច និស្សរណតោ យថាភូតំ អព្ភញ្ញាសិំ, អថាហំ, ភិក្ខវេ, ‘សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោ’តិ បច្ចញ្ញាសិំ។ ញាណញ្ច បន មេ ទស្សនំ ឧទបាទិ – ‘អកុប្បា មេ វិមុត្តិ [ចេតោវិមុត្តិ (ស្យា. ក.) សំ. និ. ៣. ២៦ បស្សិតព្វំ]។ អយមន្តិមា ជាតិ, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ’”តិ។

២. ទុតិយសុត្តន្តនិទ្ទេសោ

១៣. យំ រូបំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ, អយំ រូបស្ស អស្សាទោតិ – បហានបដិវេធោ សមុទយសច្ចំ។ យំ រូបំ អនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, អយំ រូបស្ស អាទីនវោតិ – បរិញ្ញាបដិវេធោ ទុក្ខសច្ចំ។ យោ រូបស្មិំ ឆន្ទរាគវិនយោ ឆន្ទរាគប្បហានំ, ឥទំ រូបស្ស និស្សរណន្តិ – សច្ឆិកិរិយាបដិវេធោ និរោធសច្ចំ។ យា ឥមេសុ តីសុ ឋានេសុ ទិដ្ឋិ សង្កប្បោ វាចា កម្មន្តោ អាជីវោ វាយាមោ សតិ សមាធិ – ភាវនាបដិវេធោ មគ្គសច្ចំ។

យំ វេទនំ បដិច្ច…បេ… យំ សញ្ញំ បដិច្ច… យំ សង្ខារេ បដិច្ច… យំ វិញ្ញាណំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ, អយំ វិញ្ញាណស្ស អស្សាទោតិ – បហានបដិវេធោ សមុទយសច្ចំ។ យំ វិញ្ញាណំ អនិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, អយំ វិញ្ញាណស្ស អាទីនវោតិ – បរិញ្ញាបដិវេធោ ទុក្ខសច្ចំ។ យោ វិញ្ញាណស្មិំ ឆន្ទរាគវិនយោ ឆន្ទរាគប្បហានំ, ឥទំ វិញ្ញាណស្ស និស្សរណន្តិ – សច្ឆិកិរិយាបដិវេធោ និរោធសច្ចំ។ យា ឥមេសុ តីសុ ឋានេសុ ទិដ្ឋិ សង្កប្បោ វាចា កម្មន្តោ អាជីវោ វាយាមោ សតិ សមាធិ – ភាវនាបដិវេធោ មគ្គសច្ចំ។

១៤. សច្ចន្តិ កតិហាការេហិ សច្ចំ? ឯសនដ្ឋេន , បរិគ្គហដ្ឋេន, បដិវេធដ្ឋេន។ កថំ ឯសនដ្ឋេន សច្ចំ? ជរាមរណំ កិំនិទានំ, កិំសមុទយំ, កិំជាតិកំ, កិំបភវន្តិ – ឯវំ ឯសនដ្ឋេន សច្ចំ។ ជរាមរណំ ជាតិនិទានំ, ជាតិសមុទយំ, ជាតិជាតិកំ, ជាតិប្បភវន្តិ – ឯវំ បរិគ្គហដ្ឋេន សច្ចំ។ ជរាមរណញ្ច បជានាតិ, ជរាមរណសមុទយញ្ច បជានាតិ, ជរាមរណនិរោធញ្ច បជានាតិ, ជរាមរណនិរោធគាមិនិំ បដិបទញ្ច បជានាតិ – ឯវំ បដិវេធដ្ឋេន សច្ចំ។

ᨩᩣᨲᩥ ᨠᩥᩴᨶᩥᨴᩣᨶᩣ, ᨠᩥᩴᩈᨾᩩᨴᨿᩣ, ᨠᩥᩴᨩᩣᨲᩥᨠᩣ, ᨠᩥᩴᨷᨽᩅᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ ᨩᩣᨲᩥ ᨽᩅᨶᩥᨴᩣᨶᩣ, ᨽᩅᩈᨾᩩᨴᨿᩣ, ᨽᩅᨩᩣᨲᩥᨠᩣ, ᨽᩅᨷ᩠ᨷᨽᩅᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ ᨩᩣᨲᩥᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨩᩣᨲᩥᩈᨾᩩᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨩᩣᨲᩥᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨩᩣᨲᩥᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᨬ᩠ᨧ ᨷᨭᩥᨷᨴᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ

ᨽᩅᩮᩣ ᨠᩥᩴᨶᩥᨴᩣᨶᩮᩣ, ᨠᩥᩴᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ, ᨠᩥᩴᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ, ᨠᩥᩴᨷᨽᩅᩮᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ ᨽᩅᩮᩣ ᩏᨷᩣᨴᩣᨶᨶᩥᨴᩣᨶᩮᩣ, ᩏᨷᩣᨴᩣᨶᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ, ᩏᨷᩣᨴᩣᨶᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ, ᩏᨷᩣᨴᩣᨶᨷ᩠ᨷᨽᩅᩮᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ ᨽᩅᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨽᩅᩈᨾᩩᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨽᩅᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨽᩅᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᨬ᩠ᨧ ᨷᨭᩥᨷᨴᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ

ᩏᨷᩣᨴᩣᨶᩴ ᨠᩥᩴᨶᩥᨴᩣᨶᩴ, ᨠᩥᩴᩈᨾᩩᨴᨿᩴ, ᨠᩥᩴᨩᩣᨲᩥᨠᩴ, ᨠᩥᩴᨷᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ ᩏᨷᩣᨴᩣᨶᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨶᩥᨴᩣᨶᩴ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᨾᩩᨴᨿᩴ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨩᩣᨲᩥᨠᩴ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨷᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ ᩏᨷᩣᨴᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩏᨷᩣᨴᩣᨶᩈᨾᩩᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩏᨷᩣᨴᩣᨶᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᩏᨷᩣᨴᩣᨶᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᨬ᩠ᨧ ᨷᨭᩥᨷᨴᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ

ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨠᩥᩴᨶᩥᨴᩣᨶᩣ, ᨠᩥᩴᩈᨾᩩᨴᨿᩣ, ᨠᩥᩴᨩᩣᨲᩥᨠᩣ, ᨠᩥᩴᨷᨽᩅᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩥᨴᩣᨶᩣ, ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᨾᩩᨴᨿᩣ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨩᩣᨲᩥᨠᩣ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨷᨽᩅᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᨾᩩᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᨬ᩠ᨧ ᨷᨭᩥᨷᨴᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ

ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨠᩥᩴᨶᩥᨴᩣᨶᩣ, ᨠᩥᩴᩈᨾᩩᨴᨿᩣ, ᨠᩥᩴᨩᩣᨲᩥᨠᩣ, ᨠᩥᩴᨷᨽᩅᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨹᩔᨶᩥᨴᩣᨶᩣ, ᨹᩔᩈᨾᩩᨴᨿᩣ, ᨹᩔᨩᩣᨲᩥᨠᩣ, ᨹᩔᨷ᩠ᨷᨽᩅᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ ᩅᩮᨴᨶᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᨾᩩᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᨬ᩠ᨧ ᨷᨭᩥᨷᨴᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ

ᨹᩔᩮᩣ ᨠᩥᩴᨶᩥᨴᩣᨶᩮᩣ, ᨠᩥᩴᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ, ᨠᩥᩴᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ, ᨠᩥᩴᨷᨽᩅᩮᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ ᨹᩔᩮᩣ ᩈᩊᩣᨿᨲᨶᨶᩥᨴᩣᨶᩮᩣ, ᩈᩊᩣᨿᨲᨶᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ, ᩈᩊᩣᨿᨲᨶᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ, ᩈᩊᩣᨿᨲᨶᨷ᩠ᨷᨽᩅᩮᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ ᨹᩔᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨹᩔᩈᨾᩩᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨹᩔᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨹᩔᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᨬ᩠ᨧ ᨷᨭᩥᨷᨴᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ

ᩈᩊᩣᨿᨲᨶᩴ ᨠᩥᩴᨶᩥᨴᩣᨶᩴ, ᨠᩥᩴᩈᨾᩩᨴᨿᩴ, ᨠᩥᩴᨩᩣᨲᩥᨠᩴ, ᨠᩥᩴᨷᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ ᩈᩊᩣᨿᨲᨶᩴ ᨶᩣᨾᩁᩪᨷᨶᩥᨴᩣᨶᩴ, ᨶᩣᨾᩁᩪᨷᩈᨾᩩᨴᨿᩴ, ᨶᩣᨾᩁᩪᨷᨩᩣᨲᩥᨠᩴ, ᨶᩣᨾᩁᩪᨷᨷ᩠ᨷᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ ᩈᩊᩣᨿᨲᨶᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩈᩊᩣᨿᨲᨶᩈᨾᩩᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩈᩊᩣᨿᨲᨶᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩈᩊᩣᨿᨲᨶᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᨬ᩠ᨧ ᨷᨭᩥᨷᨴᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ

ᨶᩣᨾᩁᩪᨷᩴ ᨠᩥᩴᨶᩥᨴᩣᨶᩴ, ᨠᩥᩴᩈᨾᩩᨴᨿᩴ, ᨠᩥᩴᨩᩣᨲᩥᨠᩴ, ᨠᩥᩴᨷᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ ᨶᩣᨾᩁᩪᨷᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶᩥᨴᩣᨶᩴ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩈᨾᩩᨴᨿᩴ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨩᩣᨲᩥᨠᩴ,

ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨸ᩠ᨸᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ – ᩑᩅᩴ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᨬ᩠ᨧ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᩈᨾᩩᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨬ᩠ᨧ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᨬ᩠ᨧ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ – ᩑᩅᩴ ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨

ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨠᩥᩴᨶᩥᨴᩣᨶᩴ, ᨠᩥᩴᩈᨾᩩᨴᨿᩴ, ᨠᩥᩴᨩᩣᨲᩥᨠᩴ, ᨠᩥᩴᨸᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ – ᩑᩅᩴ ᩑᩈᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨶᩥᨴᩣᨶᩴ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᩩᨴᨿᩴ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨩᩣᨲᩥᨠᩴ , ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨸ᩠ᨸᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ – ᩑᩅᩴ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩈᨾᩩᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨬ᩠ᨧ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᨬ᩠ᨧ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ – ᩑᩅᩴ ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨

ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨠᩥᩴᨶᩥᨴᩣᨶᩣ, ᨠᩥᩴᩈᨾᩩᨴᨿᩣ, ᨠᩥᩴᨩᩣᨲᩥᨠᩣ, ᨠᩥᩴᨸᨽᩅᩣᨲᩥ – ᩑᩅᩴ ᩑᩈᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨶᩥᨴᩣᨶᩣ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᨾᩩᨴᨿᩣ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨩᩣᨲᩥᨠᩣ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨸᨽᩅᩣᨲᩥ – ᩑᩅᩴ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᨧ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᩩᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨬ᩠ᨧ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᨬ᩠ᨧ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ – ᩑᩅᩴ ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨

᪑᪙᪨ ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨩᩣᨲᩥ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᨩᩣᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᩅᩮᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᨽᩅᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩏᨸᩣᨴᩣᨶᩴ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᩏᨸᩣᨴᩣᨶᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨹᩔᩮᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᨹᩔᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩈᩊᩣᨿᨲᨶᩴ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᩈᩊᩣᨿᨲᨶᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᩴ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨

ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᩈᩥᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩈᩥᨿᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᨩᩣᨲᩥ ᩈᩥᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ , ᩈᩥᨿᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ...ᨸᩮ... ᨽᩅᩮᩣ ᩈᩥᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩈᩥᨿᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨽᩣᨱᩅᩣᩁᩮᩣ᪨

ᩈᨧ᩠ᨧᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

## ᪓᪨ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᨠᨳᩣ

១៦. សាវត្ថិនិទានំ. “សត្តិមេ, ភិក្ខវេ [សំ. និ. ៥.១០០], ពោជ្ឈង្គា. កតមេ សត្ត? សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ, ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ, វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ, បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ, បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ, សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ, ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា”.

ពោជ្ឈង្គាតិ កេនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា? ពោធាយ សំវត្តន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា. ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា. អនុពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា. បដិពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា. សម្ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា.

ពុជ្ឈនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, អនុពុជ្ឈនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, បដិពុជ្ឈនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, សម្ពុជ្ឈនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា.

ពោធេន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា. អនុពោធេន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា. បដិពោធេន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា. សម្ពោធេន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា.

ពោធនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, អនុពោធនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, បដិពោធនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, សម្ពោធនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា.

ពោធិបក្ខិយដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, អនុពោធិបក្ខិយដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, បដិពោធិបក្ខិយដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, សម្ពោធិបក្ខិយដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា.

ពុទ្ធិលភនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, ពុទ្ធិបដិលភនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, ពុទ្ធិរោបនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, ពុទ្ធិអភិរោបនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, ពុទ្ធិបាបនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, ពុទ្ធិសម្បាបនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា.

មូលមូលកាទិកថា

១៧. មូលដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, មូលចរិយដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, មូលបរិគ្គហដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, មូលបរិវារដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, មូលបរិបូរណដ្ឋេន [មូលបរិបូរដ្ឋេន (ស្យា. ក.) ឯវមុបរិបិ] ពោជ្ឈង្គា, មូលបរិបាកដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, មូលបដិសម្ភិទដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, មូលបដិសម្ភិទាបាបនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, មូលបដិសម្ភិទាយ វសីភាវដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, មូលបដិសម្ភិទាយ វសីភាវប្បត្តានម្បិ ពោជ្ឈង្គា.

ហេតុដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, ហេតុចរិយដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, ហេតុបរិគ្គហដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, ហេតុបរិវារដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, ហេតុបរិបូរណដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, ហេតុបរិបាកដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, ហេតុបដិសម្ភិទដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, ហេតុបដិសម្ភិទាបាបនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, ហេតុបដិសម្ភិទាយ វសីភាវដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, ហេតុបដិសម្ភិទាយ វសីភាវប្បត្តានម្បិ ពោជ្ឈង្គា.

បច្ចយដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, បច្ចយចរិយដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, បច្ចយបរិគ្គហដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, បច្ចយបរិវារដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, បច្ចយបរិបូរដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, បច្ចយបរិបាកដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, បច្ចយបដិសម្ភិទដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, បច្ចយបដិសម្ភិទាបាបនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, បច្ចយបដិសម្ភិទាយ វសីភាវដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, បច្ចយបដិសម្ភិទាយ វសីភាវប្បត្តានម្បិ ពោជ្ឈង្គា។

វិសុទ្ធដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិសុទ្ធិចរិយដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិសុទ្ធិបរិគ្គហដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិសុទ្ធិបរិវារដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិសុទ្ធិបរិបូរដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិសុទ្ធិបរិបាកដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិសុទ្ធិបដិសម្ភិទដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិសុទ្ធិបដិសម្ភិទាបាបនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិសុទ្ធិបដិសម្ភិទាយ វសីភាវដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិសុទ្ធិបដិសម្ភិទាយ វសីភាវប្បត្តានម្បិ ពោជ្ឈង្គា។

អនវជ្ជដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, អនវជ្ជចរិយដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, អនវជ្ជបរិគ្គហដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, អនវជ្ជបរិវារដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, អនវជ្ជបរិបូរដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, អនវជ្ជបរិបាកដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, អនវជ្ជបដិសម្ភិទដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, អនវជ្ជបដិសម្ភិទាបាបនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, អនវជ្ជបដិសម្ភិទាយ វសីភាវដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, អនវជ្ជបដិសម្ភិទាយ វសីភាវប្បត្តានម្បិ ពោជ្ឈង្គា។

នេក្ខម្មដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, នេក្ខម្មចរិយដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, នេក្ខម្មបរិគ្គហដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, នេក្ខម្មបរិវារដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, នេក្ខម្មបរិបូរដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, នេក្ខម្មបរិបាកដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, នេក្ខម្មបដិសម្ភិទដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, នេក្ខម្មបដិសម្ភិទាបាបនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, នេក្ខម្មបដិសម្ភិទាយ វសីភាវដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, នេក្ខម្មបដិសម្ភិទាយ វសីភាវប្បត្តានម្បិ ពោជ្ឈង្គា។

វិមុត្តដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិមុត្តិចរិយដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិមុត្តិបរិគ្គហដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិមុត្តិបរិវារដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិមុត្តិបរិបូរដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិមុត្តិបរិបាកដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិមុត្តិបដិសម្ភិទដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិមុត្តិបដិសម្ភិទាបាបនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិមុត្តិបដិសម្ភិទាយ វសីភាវដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិមុត្តិបដិសម្ភិទាយ វសីភាវប្បត្តានម្បិ ពោជ្ឈង្គា។

អនាសវដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, អនាសវចរិយដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, អនាសវបរិគ្គហដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, អនាសវបរិវារដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, អនាសវបរិបូរដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, អនាសវបរិបាកដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា , អនាសវបដិសម្ភិទដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, អនាសវបដិសម្ភិទាបាបនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, អនាសវបដិសម្ភិទាយ វសីភាវដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, អនាសវបដិសម្ភិទាយ វសីភាវប្បត្តានម្បិ ពោជ្ឈង្គា។

វិវេកដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិវេកចរិយដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិវេកបរិគ្គហដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិវេកបរិវារដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិវេកបរិបូរដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិវេកបរិបាកដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិវេកបដិសម្ភិទដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិវេកបដិសម្ភិទាបាបនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិវេកបដិសម្ភិទាយ វសីភាវដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វិវេកបដិសម្ភិទាយ វសីភាវប្បត្តានម្បិ ពោជ្ឈង្គា។

វោសគ្គដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វោសគ្គចរិយដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វោសគ្គបរិគ្គហដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វោសគ្គបរិវារដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា,

វោសគ្គបរិបូរណដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វោសគ្គបរិបាកដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វោសគ្គបដិសម្ភិទដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វោសគ្គបដិសម្ភិទាបាបនដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វោសគ្គបដិសម្ភិទាយ វសីភាវដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា, វោសគ្គបដិសម្ភិទាយ វសីភាវប្បត្តានម្បិ ពោជ្ឈង្គា។

១៥។ មូលង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ហេតុង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ បច្ចយង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ វិសុទ្ធង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ អនវជ្ជង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ នេក្ខម្មង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ វិមុត្តង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ អនាសវង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ វិវេកង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ វោសគ្គង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។

មូលចរិយង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ហេតុចរិយង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ បច្ចយចរិយង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ វិសុទ្ធិចរិយង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ អនវជ្ជចរិយង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ នេក្ខម្មចរិយង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ វិមុត្តិចរិយង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ អនាសវចរិយង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ វិវេកចរិយង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ វោសគ្គចរិយង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។

មូលបរិគ្គហង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា…បេ… វោសគ្គបរិគ្គហង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ មូលបរិវារង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា…បេ… វោសគ្គបរិវារង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ មូលបរិបូរណង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា…បេ… វោសគ្គបរិបូរង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ មូលបរិបាកង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា…បេ… វោសគ្គបរិបាកង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ មូលបដិសម្ភិទង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា…បេ… វោសគ្គបដិសម្ភិទង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ មូលបដិសម្ភិទាបាបនង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា…បេ… វោសគ្គបដិសម្ភិទាបាបនង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ មូលបដិសម្ភិទាយ វសីភាវង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា…បេ… វោសគ្គបដិសម្ភិទាយ វសីភាវង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា…បេ…។

បរិគ្គហង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ បរិវារង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ បរិបូរង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ឯកគ្គង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ អវិក្ខេបង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ បគ្គហង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ អវិសារង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ អនាវិលង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ អនិញ្ជនង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ឯកត្តុបដ្ឋានវសេន ចិត្តស្ស ឋិតង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ អារម្មណង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ គោចរង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ បហានង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ បរិច្ចាគង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ វុដ្ឋានង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ វិវដ្ដនង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ សន្តង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ បណីតង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ វិមុត្តង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ អនាសវង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ តរណង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ អនិមិត្តង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ អប្បណិហិតង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ សុញ្ញតង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ឯករសង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ អនតិវត្តនង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ យុគនទ្ធង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ និយ្យានង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ហេតុង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ទស្សនង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ អាធិបតេយ្យង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។

សមថស្ស អវិក្ខេបង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ វិបស្សនាយ អនុបស្សនង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ សមថវិបស្សនានំ ឯករសង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ យុគនទ្ធស្ស អនតិវត្តនង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ សិក្ខាយ សមាទានង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ អារម្មណស្ស គោចរង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ លីនស្ស ចិត្តស្ស បគ្គហង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ឧទ្ធតស្ស ចិត្តស្ស និគ្គហង់ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ឧភោវិសុទ្ធានំ អជ្ឈុបេក្ខនង់

ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ វិសេសាធិគមដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ឧត្តរិ បដិវេធដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ សច្ចាភិសមយដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ និរោធេ បតិដ្ឋាបកដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។

សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស អធិមោក្ខដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា...បេ... បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស ទស្សនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ សទ្ធាពលស្ស អស្សទ្ធិយេ អកម្បិយដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា...បេ... បញ្ញាពលស្ស អវិជ្ជាយ អកម្បិយដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧបដ្ឋានដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស បដិសង្ខានដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ សម្មាទិដ្ឋិយា ទស្សនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា...បេ... សម្មាសមាធិស្ស អវិក្ខេបដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។

ឥន្ទ្រិយានំ អាធិបតេយ្យដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ពលានំ អកម្បិយដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ពោជ្ឈង្គានំ និយ្យានដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ មគ្គស្ស ហេតុដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ សតិបដ្ឋានានំ ឧបដ្ឋានដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ សម្មប្បធានានំ បទហនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ឥទ្ធិបាទានំ ឥជ្ឈនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ សច្ចានំ តថដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ បយោគានំ បដិប្បស្សទ្ធដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ផលានំ សច្ឆិកិរិយដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។

វិតក្កស្ស អភិនិរោបនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ វិចារស្ស ឧបវិចារដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ បីតិយា ផរណដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ សុខស្ស អភិសន្ទនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ចិត្តស្ស ឯកគ្គដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។

អាវជ្ជនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ វិជាននដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ បជាននដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ សញ្ជាននដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ឯកោទដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ អភិញ្ញាយ ញាតដ្ឋំ [អភិញ្ញេយ្យដ្ឋំ (ស្យា។)] ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ បរិញ្ញាយ តីរណដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ បហានស្ស បរិច្ចាគដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ភាវនាយ ឯករសដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ សច្ឆិកិរិយាយ ផស្សនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ខន្ធានំ ខន្ធដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ធាតូនំ ធាតុដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ អាយតនានំ អាយតនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ សង្ខតានំ សង្ខតដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ អសង្ខតស្ស អសង្ខតដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។

ចិត្តដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ចិត្តានន្តរិយដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ចិត្តស្ស វុដ្ឋានដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ចិត្តស្ស វិវដ្ដនដ្ឋំ [វិវដ្ដដ្ឋំ (ស្យា។)] ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ចិត្តស្ស ហេតុដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ចិត្តស្ស បច្ចយដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ចិត្តស្ស វត្ថុដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ចិត្តស្ស ភូមដ្ឋំ [ភុម្មដ្ឋំ (ស្យា។) បដិ។ ម។ ១។១៣ បស្សិតព្ពា] ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ចិត្តស្ស អារម្មណដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ចិត្តស្ស គោចរដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ចិត្តស្ស ចរិយដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ចិត្តស្ស គតដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ចិត្តស្ស អភិនីហារដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ចិត្តស្ស និយ្យានដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ចិត្តស្ស និស្សរណដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។

ឯកត្តេ អាវជ្ជនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ឯកត្តេ វិជាននដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ឯកត្តេ បជាននដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា។ ឯកត្តេ

សញ្ញានដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត ឯកោទដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ( ) [(ឯកត្ត ឧបត្ថម្ភដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា) (សព្ពត្ថ)] ឯកត្ត បក្ខន្ទនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត បសីទនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត សន្តិដ្ឋនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត វិមុច្ចនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត ឯតំ សន្តន្តិ បស្សនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត យានីកតដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត វត្ថុកតដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត អនុដ្ឋិតដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត បរិចិតដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត សុសមារទ្ធដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត បរិគ្គហដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត បរិវារដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត បរិបូរដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត សមោធានដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត អធិដ្ឋានដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត អាសេវនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត ភាវនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត ពហុលីកម្មដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត សុសមុគ្គតដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត សុវិមុត្តដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត ពុជ្ឈនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត អនុពុជ្ឈនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត បដិពុជ្ឈនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត សម្ពុជ្ឈនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត ពោធនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត អនុពោធនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត បដិពោធនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត សម្ពោធនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត ពោធិបក្ខិយដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត អនុពោធិបក្ខិយដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត បដិពោធិបក្ខិយដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត សម្ពោធិបក្ខិយដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត ជោតនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត ឧជ្ជោតនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត អនុជោតនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត បដិជោតនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឯកត្ត សញ្ជោតនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា

បតាបនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា វិរោចនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា កិលេសានំ សន្តាបនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា អមលដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា វិមលដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា និម្មលដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា សមដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា សមយដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា វិវេកដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា វិវេកចរិយដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា វិរាគដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា វិរាគចរិយដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា និរោធដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា និរោធចរិយដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា វោសគ្គដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា វោសគ្គចរិយដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា វិមុត្តដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា វិមុត្តិចរិយដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា

ឆន្ទដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឆន្ទស្ស មូលដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឆន្ទស្ស បាទដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឆន្ទស្ស បធានដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឆន្ទស្ស ឥជ្ឈនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឆន្ទស្ស អធិមោក្ខដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឆន្ទស្ស បគ្គហដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឆន្ទស្ស ឧបដ្ឋានដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឆន្ទស្ស អវិក្ខេបដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា ឆន្ទស្ស ទស្សនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា

វីរិយដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា...បេ... ចិត្តដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា...បេ... វីមំសដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា វីមំសាយ មូលដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា វីមំសាយ បាទដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា វីមំសាយ បធានដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា វីមំសាយ ឥជ្ឈនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា វីមំសាយ អធិមោក្ខដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា វីមំសាយ បគ្គហដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា វីមំសាយ ឧបដ្ឋានដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា វីមំសាយ អវិក្ខេបដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា វីមំសាយ ទស្សនដ្ឋំ ពុជ្ឈន្តីតិ – ពោជ្ឈង្គា

ទុក្ខំ ញាណន្តិ – វោហារោ ទុក្ខស្ស បីឡនដ្ឋំ ញាណន្តិ – វោហារោ ទុក្ខស្ស សង្ខតដ្ឋំ ញាណន្តិ – វោហារោ ទុក្ខស្ស សន្តាបដ្ឋំ ញាណន្តិ – វោហារោ ទុក្ខស្ស វិបរិណាមដ្ឋំ ញាណន្តិ – វោហារោ សមុទយំ ញាណន្តិ – វោហារោ សមុទយស្ស អាយូហនដ្ឋំ និទានដ្ឋំ សញ្ញោគដ្ឋំ បលិពោធដ្ឋំ ញាណន្តិ – វោហារោ និរោធំ ញាណន្តិ – វោហារោ និរោធស្ស និស្សរណដ្ឋំ វិវេកដ្ឋំ អសង្ខតដ្ឋំ អមតដ្ឋំ ញាណន្តិ – វោហារោ មគ្គំ ញាណន្តិ – វោហារោ មគ្គស្ស និយ្យានដ្ឋំ ហេតុដ្ឋំ ទស្សនដ្ឋំ អាធិបតេយ្យដ្ឋំ ញាណន្តិ – វោហារោ

តថំ ញាណន្តិ – វោហារោ អនត្តំ ញាណន្តិ – វោហារោ សច្ចំ ញាណន្តិ – វោហារោ បដិវេធំ ញាណន្តិ – វោហារោ អភិជាននំ ញាណន្តិ – វោហារោ បរិជាននំ ញាណន្តិ – វោហារោ ធម្មំ ញាណន្តិ – វោហារោ ធាតុំ ញាណន្តិ – វោហារោ ញាតំ ញាណន្តិ – វោហារោ សច្ឆិកិរិយំ ញាណន្តិ – វោហារោ ផស្សនំ ញាណន្តិ – វោហារោ អភិសមយំ ញាណន្តិ – វោហារោ

នេក្ខម្មំ ញាណន្តិ – វោហារោ អព្យាបាទំ ញាណន្តិ – វោហារោ អាលោកសញ្ញំ ញាណន្តិ – វោហារោ អវិក្ខេបំ ញាណន្តិ – វោហារោ ធម្មវវត្ថានំ ញាណន្តិ – វោហារោ ញាណំ ញាណន្តិ – វោហារោ បាមោជ្ជំ ញាណន្តិ – វោហារោ បឋមំ ឈានំ ញាណន្តិ – វោហារោ...បេ... អរហត្តមគ្គំ ញាណន្តិ – វោហារោ អរហត្តផលសមាបត្តិំ ញាណន្តិ – វោហារោ

អធិមោក្ខដ្ឋេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ ញាណន្តិ – វោហារោ...បេ... ទស្សនដ្ឋេន បញ្ញិន្ទ្រិយំ ញាណន្តិ – វោហារោ អស្សទ្ធិយេ អកម្បិយដ្ឋេន សទ្ធាពលំ ញាណន្តិ – វោហារោ...បេ... អវិជ្ជាយ អកម្បិយដ្ឋេន បញ្ញាពលំ ញាណន្តិ – វោហារោ ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ញាណន្តិ – វោហារោ...បេ... បដិសង្ខានដ្ឋេន ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ញាណន្តិ – វោហារោ

ទស្សនដ្ឋេន សម្មាទិដ្ឋិំ ញាណន្តិ – វោហារោ...បេ... អវិក្ខេបដ្ឋេន សម្មាសមាធិំ ញាណន្តិ – វោហារោ អាធិបតេយ្យដ្ឋេន ឥន្ទ្រិយំ ញាណន្តិ – វោហារោ អកម្បិយដ្ឋេន ពលំ ញាណន្តិ – វោហារោ និយ្យានដ្ឋំ ញាណន្តិ – វោហារោ ហេតុដ្ឋេន មគ្គំ ញាណន្តិ – វោហារោ ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិបដ្ឋានំ ញាណន្តិ – វោហារោ បទហនដ្ឋេន សម្មប្បធានំ ញាណន្តិ – វោហារោ ឥជ្ឈនដ្ឋេន ឥទ្ធិបាទំ ញាណន្តិ – វោហារោ តថដ្ឋេន សច្ចំ ញាណន្តិ – វោហារោ អវិក្ខេបដ្ឋេន សមថំ ញាណន្តិ – វោហារោ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនំ ...បេ... ឯករសដ្ឋេន សមថវិបស្សនំ ញាណន្តិ – វោហារោ អនតិវត្តនដ្ឋេន យុគនទ្ធំ ញាណន្តិ – វោហារោ សំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិំ ញាណន្តិ – វោហារោ អវិក្ខេបដ្ឋេន ចិត្តវិសុទ្ធិំ ញាណន្តិ – វោហារោ ទស្សនដ្ឋេន ទិដ្ឋិវិសុទ្ធិំ ញាណន្តិ – វោហារោ មុត្តដ្ឋេន វិមោក្ខំ ញាណន្តិ – វោហារោ បដិវេធដ្ឋេន វិជ្ជំ ញាណន្តិ – វោហារោ បរិច្ចាគដ្ឋេន វិមុត្តិំ ញាណន្តិ – វោហារោ សមុច្ឆេទដ្ឋេន ខយេ ញាណំ ញាណន្តិ – វោហារោ បដិប្បស្សទ្ធដ្ឋេន អនុប្បាទេ ញាណំ ញាណន្តិ – វោហារោ

ឆន្ទោ មូលដ្ឋេន ញាណន្តិ – វោហារោ មនសិការោ សមុដ្ឋានដ្ឋេន ញាណន្តិ – វោហារោ ផស្សោ សមោធានដ្ឋេន ញាណន្តិ – វោហារោ វេទនា សមោសរណដ្ឋេន ញាណន្តិ – វោហារោ សមាធិ បមុខដ្ឋេន ញាណន្តិ – វោហារោ សតិ អាធិបតេយ្យដ្ឋេន ញាណន្តិ – វោហារោ បញ្ញា តតុត្តរដ្ឋេន ញាណន្តិ – វោហារោ វិមុត្តិ សារដ្ឋេន ញាណន្តិ – វោហារោ អមតោគធំ និព្ពានំ បរិយោសានដ្ឋេន ញាណន្តិ – វោហារោ

១០. សាវត្ថិនិទានំ. តត្រ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អាវុសោ ភិក្ខវេ”តិ [អាវុសោតិ (ស្យា.) សំ. និ. ៥.១៨៥ បស្សិតព្វំ]. “អាវុសោ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស បច្ចស្សោសុំ. អាយស្មា សារិបុត្តោ ឯតទវោច –

“សត្តិមេ, អាវុសោ, ពោជ្ឈង្គា. កតមេ សត្ត? សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ, ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ – ឥមេ ខោ, អាវុសោ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា. ឥមេសំ ខ្វាហំ, អាវុសោ, សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ យេន យេន ពោជ្ឈង្គេន អាកង្ខាមិ បុព្ពណ្ហសមយំ វិហរិតុំ, តេន តេន ពោជ្ឈង្គេន បុព្ពណ្ហសមយំ វិហរាមិ. យេន យេន ពោជ្ឈង្គេន អាកង្ខាមិ មជ្ឈន្ហិកសមយំ...បេ... សាយន្ហសមយំ វិហរិតុំ, តេន តេន ពោជ្ឈង្គេន សាយន្ហសមយំ វិហរាមិ. សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឥតិ ចេ មេ, ‘អាវុសោ, ហោតិ, អប្បមាណោ’តិ មេ ហោតិ, ‘សុសមារទ្ធោ’តិ មេ ហោតិ. តិដ្ឋន្តញ្ច នំ [តិដ្ឋន្តំ ចនំ (ស្យា.) សំ. និ. ៥.១៨៥ បស្សិតព្វំ] ‘តិដ្ឋតី’តិ បជានាមិ. សចេបិ មេ ចវតិ, ‘ឥទប្បច្ចយា មេ ចវតី’តិ បជានាមិ. ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឥតិ ចេ មេ, អាវុសោ, ហោតិ, ‘អប្បមាណោ’តិ មេ ហោតិ, ‘សុសមារទ្ធោ’តិ មេ ហោតិ. តិដ្ឋន្តញ្ច នំ ‘តិដ្ឋតី’តិ បជានាមិ. សចេបិ មេ ចវតិ, ‘ឥទប្បច្ចយា មេ ចវតី’តិ បជានាមិ.

“សេយ្យថាបិ, អាវុសោ, រញ្ញោ វា រាជមហាមត្តស្ស វា នានារត្តានំ ទុស្សានំ ទុស្សករណ្ឌកោ បូរោ អស្ស. សោ យញ្ញទេវ ទុស្សយុគំ អាកង្ខេយ្យ បុព្ពណ្ហសមយំ បារុបិតុំ, តំ តទេវ ទុស្សយុគំ បុព្ពណ្ហសមយំ បារុបេយ្យ. យញ្ញទេវ ទុស្សយុគំ អាកង្ខេយ្យ មជ្ឈន្ហិកសមយំ...បេ... សាយន្ហសមយំ បារុបិតុំ, តំ តទេវ ទុស្សយុគំ សាយន្ហសមយំ បារុបេយ្យ. ឯវមេវ ខ្វាហំ, អាវុសោ, ឥមេសំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ យេន យេន ពោជ្ឈង្គេន អាកង្ខាមិ បុព្ពណ្ហសមយំ វិហរិតុំ, តេន តេន ពោជ្ឈង្គេន បុព្ពណ្ហសមយំ វិហរាមិ. យេន យេន ពោជ្ឈង្គេន អាកង្ខាមិ មជ្ឈន្ហិកសមយំ...បេ... សាយន្ហសមយំ វិហរិតុំ, តេន តេន ពោជ្ឈង្គេន សាយន្ហសមយំ វិហរាមិ. សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឥតិ ចេ មេ, អាវុសោ, ហោតិ, ‘អប្បមាណោ’តិ មេ ហោតិ, ‘សុសមារទ្ធោ’តិ មេ ហោតិ. តិដ្ឋន្តញ្ច នំ ‘តិដ្ឋតី’តិ បជានាមិ. សចេបិ មេ ចវតិ, ‘ឥទប្បច្ចយា មេ ចវតី’តិ បជានាមិ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឥតិ ចេ មេ, អាវុសោ, ហោតិ, ‘អប្បមាណោ’តិ មេ ហោតិ, ‘សុសមារទ្ធោ’តិ មេ ហោតិ. តិដ្ឋន្តញ្ច នំ ‘តិដ្ឋតី’តិ បជានាមិ. សចេបិ មេ ចវតិ, ‘ឥទប្បច្ចយា មេ ចវតី’តិ បជានាមិ”.

សុត្តន្តនិទ្ទេសោ

១១. កថំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឥតិ ចេ មេ ហោតីតិ ពោជ្ឈង្គោ? យាវតា និរោធុបដ្ឋាតិ តាវតា សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឥតិ ចេ មេ ហោតីតិ ពោជ្ឈង្គោ. សេយ្យថាបិ តេលប្បទីបស្ស ឈាយតោ យាវតា អច្ចិ តាវតា វណ្ណោ, យាវតា វណ្ណោ តាវតា អច្ចិ. ឯវមេវ យាវតា និរោធុបដ្ឋាតិ តាវតា សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឥតិ ចេ មេ ហោតីតិ ពោជ្ឈង្គោ.

កថំ អប្បមាណោ ឥតិ ចេ មេ ហោតីតិ ពោជ្ឈង្គោ? បមាណពទ្ធា [បមាណវន្តា (ស្យា.), អដ្ឋកថា ឱលោកេតព្វា] កិលេសា, សព្វេ ច បរិយុដ្ឋានា, យេ ច សង្ខារា បោនោភវិកា អប្បមាណោ និរោធោ អចលដ្ឋេន អសង្ខតដ្ឋេន. យាវតា និរោធុបដ្ឋាតិ តាវតា

អប្បមាណោ ឥតិ ចេ មេ ហោតីតិ ពោជ្ឈង្គោ។

កថំ សុសមារទ្ធោ ឥតិ ចេ មេ ហោតីតិ – ពោជ្ឈង្គោ? វិសមា កិលេសា, សព្ពេ ច បរិយុដ្ឋានា, យេ ច សង្ខារា បោនោព្ភវិកា, សមធម្មោ និរោធោ សន្តដ្ឋេន បណីតដ្ឋេន។ យាវតា និរោធុបដ្ឋាតិ តាវតា សុសមារទ្ធោ ឥតិ ចេ មេ ហោតីតិ ពោជ្ឈង្គោ។

កថំ “តិដ្ឋន្តញ្ច នំ តិដ្ឋតី”តិ បជានាតិ; សចេបិ ចវតិ “ឥទប្បច្ចយា ចវតី”តិ បជានាតិ? កតិហាការេហិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ? កតិហាការេហិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ចវតិ? អដ្ឋហាការេហិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ។ អដ្ឋហាការេហិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ចវតិ។

កតមេហិ អដ្ឋហាការេហិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ? អនុប្បាទំ អាវជ្ជិតត្តា សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ, ឧប្បាទំ អនាវជ្ជិតត្តា សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ, អប្បវត្តំ អាវជ្ជិតត្តា សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ, បវត្តំ អនាវជ្ជិតត្តា សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ, អនិមិត្តំ អាវជ្ជិតត្តា សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ, និមិត្តំ អនាវជ្ជិតត្តា សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ, និរោធំ អាវជ្ជិតត្តា សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ, សង្ខារេ អនាវជ្ជិតត្តា សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ – ឥមេហិ អដ្ឋហាការេហិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ។

កតមេហិ អដ្ឋហាការេហិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ចវតិ? ឧប្បាទំ អាវជ្ជិតត្តា សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ចវតិ, អនុប្បាទំ អនាវជ្ជិតត្តា សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ចវតិ, បវត្តំ អាវជ្ជិតត្តា សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ចវតិ, អប្បវត្តំ អនាវជ្ជិតត្តា សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ចវតិ, និមិត្តំ អាវជ្ជិតត្តា សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ចវតិ, អនិមិត្តំ អនាវជ្ជិតត្តា សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ចវតិ, សង្ខារេ អាវជ្ជិតត្តា សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ចវតិ, និរោធំ អនាវជ្ជិតត្តា សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ចវតិ – ឥមេហិ អដ្ឋហាការេហិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ចវតិ។ ឯវំ “តិដ្ឋន្តញ្ច នំ តិដ្ឋតី”តិ បជានាតិ។ សចេបិ ចវតិ, “ឥទប្បច្ចយា មេ ចវតី”តិ បជានាតិ…បេ…។

កថំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឥតិ ចេ មេ ហោតីតិ ពោជ្ឈង្គោ? យាវតា និរោធុបដ្ឋាតិ តាវតា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឥតិ ចេ មេ ហោតីតិ ពោជ្ឈង្គោ។ សេយ្យថាបិ តេលប្បទីបស្ស ឈាយតោ យាវតា អច្ចិ តាវតា វណ្ណោ, យាវតា វណ្ណោ តាវតា អច្ចិ។ ឯវមេវ យាវតា និរោធុបដ្ឋាតិ តាវតា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឥតិ ចេ ហោតីតិ ពោជ្ឈង្គោ។

កថំ អប្បមាណោ ឥតិ ចេ ហោតីតិ ពោជ្ឈង្គោ? បមាណពទ្ធា កិលេសា, សព្ពេ ច បរិយុដ្ឋានា, យេ ច សង្ខារា បោនោព្ភវិកា អប្បមាណោ និរោធោ អចលដ្ឋេន អសង្ខតដ្ឋេន។ យាវតា និរោធុបដ្ឋាតិ តាវតា អប្បមាណោ ឥតិ ចេ ហោតីតិ ពោជ្ឈង្គោ។

កថំ សុសមារទ្ធោ ឥតិ ចេ ហោតីតិ ពោជ្ឈង្គោ? វិសមា កិលេសា, សព្ពេ ច បរិយុដ្ឋានា, យេ ច សង្ខារា បោនោព្ភវិកា សមធម្មោ និរោធោ សន្តដ្ឋេន បណីតដ្ឋេន។ យាវតា និរោធុបដ្ឋាតិ តាវតា សុសមារទ្ធោ ឥតិ ចេ ហោតីតិ ពោជ្ឈង្គោ។

កថំ “តិដ្ឋន្តញ្ច តំ តិដ្ឋតី”តិ បជានាតិ; យេនបិ ចលតិ “តប្បច្ចយា ច ចលតី”តិ បជានាតិ? កតិហាការេហិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ? កតិហាការេហិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ចលតិ ? អដ្ឋហាការេហិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ· អដ្ឋហាការេហិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ចលតិ·

កតមេហិ អដ្ឋហាការេហិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ? អនុប្បាទំ អាវជ្ជិតត្តា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ, ឧប្បាទំ អនាវជ្ជិតត្តា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ, អប្បវត្តំ អាវជ្ជិតត្តា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ, បវត្តំ អនាវជ្ជិតត្តា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ, អនិមិត្តំ អាវជ្ជិតត្តា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ, និមិត្តំ អនាវជ្ជិតត្តា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ, និរោធំ អាវជ្ជិតត្តា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ, សង្ខារេ អនាវជ្ជិតត្តា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ – ឥមេហិ អដ្ឋហាការេហិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តិដ្ឋតិ·

កតមេហិ អដ្ឋហាការេហិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ចលតិ? ឧប្បាទំ អាវជ្ជិតត្តា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ចលតិ, អនុប្បាទំ អនាវជ្ជិតត្តា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ចលតិ, បវត្តំ អាវជ្ជិតត្តា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ចលតិ, អប្បវត្តំ អនាវជ្ជិតត្តា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ចលតិ, និមិត្តំ អាវជ្ជិតត្តា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ចលតិ , អនិមិត្តំ អនាវជ្ជិតត្តា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ចលតិ, សង្ខារេ អាវជ្ជិតត្តា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ចលតិ, និរោធំ អនាវជ្ជិតត្តា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ចលតិ – ឥមេហិ អដ្ឋហាការេហិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ចលតិ· ឯវំ “តិដ្ឋន្តញ្ច តំ តិដ្ឋតី”តិ បជានាតិ; យេនបិ ចលតិ, “តប្បច្ចយា ច ចលតី”តិ បជានាតិ·

ពោជ្ឈង្គកថា និដ្ឋិតា·

៤· មេត្តាកថា

១១· សាវត្ថិនិទានំ · “មេត្តាយ , ភិក្ខវេ, ចេតោវិមុត្តិយា អាសេវិតាយ ភាវិតាយ ពហុលីកតាយ យានីកតាយ វត្ថុកតាយ អនុដ្ឋិតាយ បរិចិតាយ សុសមារទ្ធាយ ឯកាទសានិសំសា បាដិកង្ខា· កតមេ ឯកាទស? សុខំ សុបតិ, សុខំ បដិពុជ្ឈតិ, ន បាបកំ សុបិនំ បស្សតិ, មនុស្សានំ បិយោ ហោតិ, អមនុស្សានំ បិយោ ហោតិ, ទេវតា រក្ខន្តិ, នាស្ស អគ្គិ វា វិសំ វា សត្ថំ វា កមតិ, តុវដំ ចិត្តំ សមាធិយតិ, មុខវណ្ណោ វិប្បសីទតិ, អសម្មូឡ្ហោ កាលង្ករោតិ, ឧត្តរិ [ឧត្តរិំ (ស្យា· បី·) អ· និ· ១១·១៥ បស្សិតព្ពា] អប្បដិវិជ្ឈន្តោ ព្រហ្មលោកូបគោ ហោតិ· មេត្តាយ, ភិក្ខវេ, ចេតោវិមុត្តិយា អាសេវិតាយ ភាវិតាយ ពហុលីកតាយ យានីកតាយ វត្ថុកតាយ អនុដ្ឋិតាយ បរិចិតាយ សុសមារទ្ធាយ – ឥមេ ឯកាទសានិសំសា បាដិកង្ខា” ·

អត្ថិ អនោធិសោផរណា មេត្តាចេតោវិមុត្តិ, អត្ថិ ឱធិសោផរណា មេត្តាចេតោវិមុត្តិ, អត្ថិ ទិសាផរណា មេត្តាចេតោវិមុត្តិ· កតិហាការេហិ អនោធិសោផរណា មេត្តាចេតោវិមុត្តិ, កតិហាការេហិ ឱធិសោផរណា មេត្តាចេតោវិមុត្តិ, កតិហាការេហិ ទិសាផរណា មេត្តាចេតោវិមុត្តិ? បញ្ចហាការេហិ អនោធិសោផរណា មេត្តាចេតោវិមុត្តិ, សត្តហាការេហិ ឱធិសោផរណា មេត្តាចេតោវិមុត្តិ, ទសហាការេហិ ទិសាផរណា មេត្តាចេតោវិមុត្តិ·

កតមេហិ បញ្ចហាការេហិ អនោធិសោ ផរណា មេត្តាចេតោវិមុត្តិ? សព្វេ សត្តា អវេរា អព្យាបជ្ជា [អព្យាបជ្ឈា (ស្យា.)] អនីឃា សុខី អត្តានំ បរិហរន្តុ។ សព្វេ បាណា...បេ... សព្វេ ភូតា...បេ... សព្វេ បុគ្គលា...បេ... សព្វេ អត្តភាវបរិយាបន្នា អវេរា អព្យាបជ្ជា អនីឃា សុខី អត្តានំ បរិហរន្តូតិ។ ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ អនោធិសោ ផរណា មេត្តាចេតោវិមុត្តិ។

កតមេហិ សត្តហាការេហិ ឱធិសោ ផរណា មេត្តាចេតោវិមុត្តិ? សព្វា ឥត្ថិយោ អវេរា អព្យាបជ្ជា អនីឃា សុខី អត្តានំ បរិហរន្តុ។ សព្វេ បុរិសា...បេ... សព្វេ អរិយា...បេ... សព្វេ អនរិយា...បេ... សព្វេ ទេវា...បេ... សព្វេ មនុស្សា...បេ... សព្វេ វិនិបាតិកា អវេរា អព្យាបជ្ជា អនីឃា សុខី អត្តានំ បរិហរន្តូតិ។ ឥមេហិ សត្តហាការេហិ ឱធិសោ ផរណា មេត្តាចេតោវិមុត្តិ។

កតមេហិ ទសហាការេហិ ទិសាផរណា មេត្តាចេតោវិមុត្តិ? សព្វេ បុរត្ថិមាយ ទិសាយ សត្តា អវេរា អព្យាបជ្ជា អនីឃា សុខី អត្តានំ បរិហរន្តុ។ សព្វេ បច្ឆិមាយ ទិសាយ សត្តា...បេ... សព្វេ ឧត្តរាយ ទិសាយ សត្តា...បេ... សព្វេ ទក្ខិណាយ ទិសាយ សត្តា...បេ... សព្វេ បុរត្ថិមាយ អនុទិសាយ សត្តា...បេ... សព្វេ បច្ឆិមាយ អនុទិសាយ សត្តា...បេ... សព្វេ ឧត្តរាយ អនុទិសាយ សត្តា...បេ... សព្វេ ទក្ខិណាយ អនុទិសាយ សត្តា...បេ... សព្វេ ហេដ្ឋិមាយ ទិសាយ សត្តា...បេ... សព្វេ ឧបរិមាយ ទិសាយ សត្តា អវេរា អព្យាបជ្ជា អនីឃា សុខី អត្តានំ បរិហរន្តុ។ សព្វេ បុរត្ថិមាយ ទិសាយ បាណា...បេ... ភូតា... បុគ្គលា... អត្តភាវបរិយាបន្នា... សព្វា ឥត្ថិយោ... សព្វេ បុរិសា... សព្វេ អរិយា... សព្វេ អនរិយា... សព្វេ ទេវា... សព្វេ មនុស្សា... សព្វេ វិនិបាតិកា អវេរា អព្យាបជ្ជា អនីឃា សុខី អត្តានំ បរិហរន្តុ។ សព្វេ បច្ឆិមាយ ទិសាយ វិនិបាតិកា...បេ... សព្វេ ឧត្តរាយ ទិសាយ វិនិបាតិកា... សព្វេ ទក្ខិណាយ ទិសាយ វិនិបាតិកា... សព្វេ បុរត្ថិមាយ អនុទិសាយ វិនិបាតិកា... សព្វេ បច្ឆិមាយ អនុទិសាយ វិនិបាតិកា... សព្វេ ឧត្តរាយ អនុទិសាយ វិនិបាតិកា... សព្វេ ទក្ខិណាយ អនុទិសាយ វិនិបាតិកា... សព្វេ ហេដ្ឋិមាយ ទិសាយ វិនិបាតិកា... សព្វេ ឧបរិមាយ ទិសាយ វិនិបាតិកា អវេរា អព្យាបជ្ជា អនីឃា សុខី អត្តានំ បរិហរន្តូតិ។ ឥមេហិ ទសហាការេហិ ទិសាផរណា មេត្តាចេតោវិមុត្តិ។

១។ ឥន្ទ្រិយវារោ

១១។ សព្វេសំ សត្តានំ បីឡនំ វជ្ជេត្វា អបីឡនាយ, ឧបឃាតំ វជ្ជេត្វា អនុបឃាតេន, សន្តាបំ វជ្ជេត្វា អសន្តាបេន, បរិយាទានំ វជ្ជេត្វា អបរិយាទានេន, វិហេសំ វជ្ជេត្វា អវិហេសាយ, សព្វេ សត្តា អវេរិនោ ហោន្តុ មា វេរិនោ, សុខិនោ ហោន្តុ មា ទុក្ខិនោ, សុខិតត្តា ហោន្តុ មា ទុក្ខិតត្តាតិ – ឥមេហិ អដ្ឋហាការេហិ សព្វេ សត្តេ មេត្តាយតីតិ – មេត្តា។ តំ ធម្មំ ចេតយតីតិ – ចេតោ។ សព្វព្យាបាទបរិយុដ្ឋានេហិ វិមុច្ចតីតិ – វិមុត្តិ។ មេត្តា ច ចេតោ ច វិមុត្តិ ចាតិ – មេត្តាចេតោវិមុត្តិ។

សព្វេ សត្តា អវេរិនោ ហោន្តុ, ខេមិនោ ហោន្តុ, សុខិនោ ហោន្តូតិ – សទ្ធាយ អធិមុច្ចតិ។ សទ្ធិន្ទ្រិយបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ។

ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩅᩮᩁᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᨡᩮᨾᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᩈᩩᨡᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩪᨲᩥ – ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᨸᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨸᩁᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩅᩮᩁᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᨡᩮᨾᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᩈᩩᨡᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩪᨲᩥ – ᩈᨲᩥᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨸᩁᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩅᩮᩁᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᨡᩮᨾᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᩈᩩᨡᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩪᨲᩥ – ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩣᨴᩉᨲᩥ᪨ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨸᩁᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩅᩮᩁᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᨡᩮᨾᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᩈᩩᨡᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩪᨲᩥ – ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨸᩁᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᩣᩈᩮᩅᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮᩉᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩈᩮᩅᩦᨿᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨽᩣᩅᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮᩉᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨽᩣᩅᩦᨿᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮᩉᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩦᨿᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮᩉᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩈ᩠ᩅᩣᩃᨦ᩠ᨠᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮᩉᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮᩉᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨸᩁᩥᩅᩩᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᩣᩈᩮᩅᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩣᩅᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩦ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩉᨣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩉᨩᩣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᩈᩦᨴᨶᩣ [ᩈᩴᩈᩦᨴᨶᩣ (ᨠ᪨ ᩈᩦ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨)] ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, “ᩑᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨹᩔᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᩣᨶᩦᨠᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ , ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨶᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᩁᩥᨧᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩩᩈᨾᩣᩁᨴ᩠ᨵᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩩᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈ᩠ᩅᩣᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩩᩈᨾᩩᨣ᩠ᨣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ , ᩈᩩᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩮᩣᨲᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨲᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪂᪨ ᨻᩃᩅᩣᩁᩮᩣ

᪂᪃᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩅᩮᩁᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᨡᩮᨾᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᩈᩩᨡᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩪᨲᩥ – ᩋᩔᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮ ᨶ ᨠᨾ᩠ᨸᨲᩥ᪨ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨻᩃᨸᩁᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨

សព្វេ សត្តា អវេរិនោ ហោន្តុ, ខេមិនោ ហោន្តុ, សុខិនោ ហោន្តូតិ – កោសជ្ជេ ន កម្បតិ។ វីរិយពលបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ។

សព្វេ សត្តា អវេរិនោ ហោន្តុ, ខេមិនោ ហោន្តុ, សុខិនោ ហោន្តូតិ – បមាទេ ន កម្បតិ។ សតិពលបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ។

សព្វេ សត្តា អវេរិនោ ហោន្តុ, ខេមិនោ ហោន្តុ, សុខិនោ ហោន្តូតិ – ឧទ្ធច្ចេ ន កម្បតិ។ សមាធិពលបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ។

សព្វេ សត្តា អវេរិនោ ហោន្តុ, ខេមិនោ ហោន្តុ, សុខិនោ ហោន្តូតិ – អវិជ្ជាយ ន កម្បតិ។ បញ្ញាពលបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ។

ឥមានិ បញ្ច ពលានិ មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា អាសេវនា ហោន្តិ។ ឥមេហិ បញ្ចហិ ពលេហិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ អាសេវីយតិ។ ឥមានិ បញ្ច ពលានិ មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា ភាវនា ហោន្តិ។ ឥមេហិ បញ្ចហិ ពលេហិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ ភាវីយតិ។ ឥមានិ បញ្ច ពលានិ មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា ពហុលីកតា ហោន្តិ។ ឥមេហិ បញ្ចហិ ពលេហិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ ពហុលីករីយតិ។ ឥមានិ បញ្ច ពលានិ មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា អលង្ការា ហោន្តិ។ ឥមេហិ បញ្ចហិ ពលេហិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ ស្វាលង្កតា ហោតិ។ ឥមានិ បញ្ច ពលានិ មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា បរិក្ខារា ហោន្តិ។ ឥមេហិ បញ្ចហិ ពលេហិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ សុបរិក្ខតា ហោតិ។ ឥមានិ បញ្ច ពលានិ មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា បរិវារា ហោន្តិ។ ឥមេហិ បញ្ចហិ ពលេហិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ សុបរិវុតា ហោតិ។ ឥមានិ បញ្ច ពលានិ មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា អាសេវនា ហោន្តិ, ភាវនា ហោន្តិ, ពហុលីកតា ហោន្តិ, អលង្ការា ហោន្តិ, បរិក្ខារា ហោន្តិ, បរិវារា ហោន្តិ, បារិបូរី ហោន្តិ, សហគតា ហោន្តិ, សហជាតា ហោន្តិ, សំសដ្ឋា ហោន្តិ, សម្បយុត្តា ហោន្តិ, បក្ខន្ទនា ហោន្តិ, បសីទនា ហោន្តិ, សន្តិដ្ឋនា ហោន្តិ, វិមុច្ចនា ហោន្តិ, “ឯតំ សន្ត”ន្តិ ផស្សនា ហោន្តិ, យានីកតា ហោន្តិ, វត្ថុកតា ហោន្តិ, អនុដ្ឋិតា ហោន្តិ, បរិចិតា ហោន្តិ, សុសមារទ្ធា ហោន្តិ, សុភាវិតា ហោន្តិ, ស្វាធិដ្ឋិតា ហោន្តិ, សុសមុគ្គតា ហោន្តិ, សុវិមុត្តា ហោន្តិ និព្ពត្តេន្តិ ជោតេន្តិ បតាបេន្តិ។

៦។ ពោជ្ឈង្គវារោ

៦៥។ សព្វេ សត្តា អវេរិនោ ហោន្តុ, ខេមិនោ ហោន្តុ, សុខិនោ ហោន្តូតិ – សតិំ ឧបដ្ឋាបេតិ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ។

សព្វេ សត្តា អវេរិនោ ហោន្តុ, ខេមិនោ ហោន្តុ, សុខិនោ ហោន្តូតិ – បញ្ញាយ បវិចិនាតីតិ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ។

សព្វេ សត្តា អវេរិនោ ហោន្តុ, ខេមិនោ ហោន្តុ, សុខិនោ ហោន្តូតិ – វីរិយំ បគ្គណ្ហាតីតិ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ។

សព្វេ សត្តា អវេរិនោ ហោន្តុ, ខេមិនោ ហោន្តុ, សុខិនោ ហោន្តូតិ – បរិឡាហំ បដិប្បស្សម្ភេតីតិ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ។

សព្វេ សត្តា អវេរិនោ ហោន្តុ, ខេមិនោ ហោន្តុ, សុខិនោ ហោន្តូតិ – ទុដ្ឋុល្លំ បដិប្បស្សម្ភេតីតិ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ។

សព្វេ សត្តា អវេរិនោ ហោន្តុ, ខេមិនោ ហោន្តុ, សុខិនោ ហោន្តូតិ – ចិត្តំ សមាទហតីតិ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ។

សព្វេ សត្តា អវេរិនោ ហោន្តុ, ខេមិនោ ហោន្តុ, សុខិនោ ហោន្តូតិ – ញាណេន កិលេសេ បដិសង្ខាតីតិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ។

ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា អាសេវនា ហោន្តិ។ ឥមេហិ សត្តហិ ពោជ្ឈង្គេហិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ អាសេវីយតិ។ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា ភាវនា ហោន្តិ។ ឥមេហិ សត្តហិ ពោជ្ឈង្គេហិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ ភាវីយតិ។ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា ពហុលីកតា ហោន្តិ។ ឥមេហិ សត្តហិ ពោជ្ឈង្គេហិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ ពហុលីករីយតិ។ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា អលង្ការា ហោន្តិ។ ឥមេហិ សត្តហិ ពោជ្ឈង្គេហិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ ស្វាលង្កតា ហោតិ។ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា បរិក្ខារា ហោន្តិ។ ឥមេហិ សត្តហិ ពោជ្ឈង្គេហិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ សុបរិក្ខតា ហោតិ។ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា បរិវារា ហោន្តិ។ ឥមេហិ សត្តហិ ពោជ្ឈង្គេហិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ សុបរិវុតា ហោតិ។ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា អាសេវនា ហោន្តិ, ភាវនា ហោន្តិ, ពហុលីកតា ហោន្តិ, អលង្ការា ហោន្តិ, បរិក្ខារា ហោន្តិ, បរិវារា ហោន្តិ, បារិបូរី ហោន្តិ, សហគតា ហោន្តិ, សហជាតា ហោន្តិ, សំសដ្ឋា ហោន្តិ, សម្បយុត្តា ហោន្តិ, បក្ខន្ទនា ហោន្តិ, បសីទនា ហោន្តិ, សន្តិដ្ឋនា ហោន្តិ, វិមុច្ចនា ហោន្តិ, “ឯតំ សន្ត”ន្តិ ផស្សនា ហោន្តិ, យានីកតា ហោន្តិ, វត្ថុកតា ហោន្តិ, អនុដ្ឋិតា ហោន្តិ, បរិចិតា ហោន្តិ, សុសមារទ្ធា ហោន្តិ, សុភាវិតា ហោន្តិ, ស្វាធិដ្ឋិតា ហោន្តិ, សុសមុគ្គតា ហោន្តិ, សុវិមុត្តា ហោន្តិ, និព្ពត្តេន្តិ ជោតេន្តិ បតាបេន្តិ។

᪓᪨ ᨾᨣ᩠ᨣᨦ᩠ᨣᩅᩣᩁᩮᩣ

᪑᪙᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩅᩮᩁᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᨡᩮᨾᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᩈᩩᨡᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩪᨲᩥ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᩔᨲᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨷᩁᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩅᩮᩁᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᨡᩮᨾᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᩈᩩᨡᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩪᨲᩥ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨽᩥᨶᩥᩁᩮᩣᨷᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨷ᩠ᨷᨷᩁᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩅᩮᩁᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᨡᩮᨾᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᩈᩩᨡᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩪᨲᩥ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨧᩣᨷᩁᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩅᩮᩁᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᨡᩮᨾᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᩈᩩᨡᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩪᨲᩥ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᨷᩁᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩅᩮᩁᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᨡᩮᨾᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᩈᩩᨡᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩪᨲᩥ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩮᩣᨴᩣᨷᩮᨲᩥ ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩋᩣᨩᩦᩅᨷᩁᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩅᩮᩁᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᨡᩮᨾᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᩈᩩᨡᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩪᨲᩥ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨿᩣᨾᨷᩁᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩅᩮᩁᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᨡᩮᨾᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᩈᩩᨡᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩪᨲᩥ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨲᩥᨷᩁᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩅᩮᩁᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᨡᩮᨾᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᩈᩩᨡᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩪᨲᩥ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨾᩣᨴᩉᨲᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥᨷᩁᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᩍᨾᩮ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨾᨣ᩠ᨣᨦ᩠ᨣᩣ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᩣᩈᩮᩅᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩉᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩈᩮᩅᩦᨿᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨾᨣ᩠ᨣᨦ᩠ᨣᩣ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨽᩣᩅᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩉᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨽᩣᩅᩦᨿᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨾᨣ᩠ᨣᨦ᩠ᨣᩣ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩉᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩦᨿᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨾᨣ᩠ᨣᨦ᩠ᨣᩣ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨿ

ចេតោវិមុត្តិយា អលង្ការា ហោន្តិ។ ឥមេហិ អដ្ឋហិ មគ្គង្គេហិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ ស្វាលង្កតា ហោន្តិ។ ឥមេ អដ្ឋ មគ្គង្គា មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា បរិក្ខារា ហោន្តិ។ ឥមេហិ អដ្ឋហិ មគ្គង្គេហិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ សុបរិក្ខតា ហោតិ។ ឥមេ អដ្ឋ មគ្គង្គា មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា បរិវារា ហោន្តិ។ ឥមេហិ អដ្ឋហិ មគ្គង្គេហិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ សុបរិវុតា ហោតិ។ ឥមេ អដ្ឋ មគ្គង្គា មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា អាសេវនា ហោន្តិ , ភាវនា ហោន្តិ , ពហុលីកតា ហោន្តិ, អលង្ការា ហោន្តិ, បរិក្ខារា ហោន្តិ, បរិវារា ហោន្តិ, បារិបូរី ហោន្តិ, សហគតា ហោន្តិ, សហជាតា ហោន្តិ, សំសដ្ឋា ហោន្តិ, សម្បយុត្តា ហោន្តិ, បក្ខន្ទនា ហោន្តិ, បសីទនា ហោន្តិ, សន្តិដ្ឋនា ហោន្តិ, វិមុច្ចនា ហោន្តិ, “ឯតំ សន្ត”ន្តិ ផស្សនា ហោន្តិ, យានីកតា ហោន្តិ, វត្ថុកតា ហោន្តិ, អនុដ្ឋិតា ហោន្តិ, បរិចិតា ហោន្តិ, សុសមារទ្ធា ហោន្តិ, សុភាវិតា ហោន្តិ, ស្វាធិដ្ឋិតា ហោន្តិ, សុសមុគ្គតា ហោន្តិ, សុវិមុត្តា ហោន្តិ និព្វត្តេន្តិ ជោតេន្តិ បតាបេន្តិ។

១៧. សព្វេសំ បាណានំ...បេ... សព្វេសំ ភូតានំ... សព្វេសំ បុគ្គលានំ... សព្វេសំ អត្តភាវបរិយាបន្នានំ... សព្វាសំ ឥត្ថីនំ... សព្វេសំ បុរិសានំ... សព្វេសំ អរិយានំ... សព្វេសំ អនរិយានំ... សព្វេសំ ទេវានំ... សព្វេសំ មនុស្សានំ... សព្វេសំ វិនិបាតិកានំ បីឡនំ វជ្ជេត្វា អបីឡនាយ, ឧបឃាតំ វជ្ជេត្វា អនុបឃាតេន, សន្តាបំ វជ្ជេត្វា អសន្តាបេន, បរិយាទានំ វជ្ជេត្វា អបរិយាទានេន, វិហេសំ វជ្ជេត្វា អវិហេសាយ, សព្វេ វិនិបាតិកា អវេរិនោ ហោន្តុ មា វេរិនោ, សុខិនោ ហោន្តុ មា ទុក្ខិនោ, សុខិតត្តា ហោន្តុ មា ទុក្ខិតត្តាតិ – ឥមេហិ អដ្ឋហាការេហិ សព្វេ វិនិបាតិកេ មេត្តាយតីតិ – មេត្តា។ តំ ធម្មំ ចេតយតីតិ – ចេតោ។ សព្វព្យាបាទបរិយុដ្ឋានេហិ វិមុច្ចតីតិ – វិមុត្តិ។ មេត្តា ច ចេតោ ច វិមុត្តិ ចាតិ – មេត្តាចេតោវិមុត្តិ។

សព្វេ វិនិបាតិកា អវេរិនោ ហោន្តុ, ខេមិនោ ហោន្តុ, សុខិនោ ហោន្តូតិ – សទ្ធាយ អធិមុច្ចតិ។ សទ្ធិន្ទ្រិយបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ...បេ... និព្វត្តេន្តិ ជោតេន្តិ បតាបេន្តិ។

សព្វេសំ បុរត្ថិមាយ ទិសាយ សត្តានំ...បេ... សព្វេសំ បច្ឆិមាយ ទិសាយ សត្តានំ... សព្វេសំ ឧត្តរាយ ទិសាយ សត្តានំ... សព្វេសំ ទក្ខិណាយ ទិសាយ សត្តានំ... សព្វេសំ បុរត្ថិមាយ អនុទិសាយ សត្តានំ... សព្វេសំ បច្ឆិមាយ អនុទិសាយ សត្តានំ... សព្វេសំ ឧត្តរាយ អនុទិសាយ សត្តានំ... សព្វេសំ ទក្ខិណាយ អនុទិសាយ សត្តានំ... សព្វេសំ ហេដ្ឋិមាយ ទិសាយ សត្តានំ... សព្វេសំ ឧបរិមាយ ទិសាយ សត្តានំ បីឡនំ វជ្ជេត្វា អបីឡនាយ, ឧបឃាតំ វជ្ជេត្វា អនុបឃាតេន, សន្តាបំ វជ្ជេត្វា អសន្តាបេន, បរិយាទានំ វជ្ជេត្វា អបរិយាទានេន, វិហេសំ វជ្ជេត្វា អវិហេសាយ, សព្វេ ឧបរិមាយ ទិសាយ សត្តា អវេរិនោ ហោន្តុ មា វេរិនោ, សុខិនោ ហោន្តុ មា ទុក្ខិនោ, សុខិតត្តា ហោន្តុ មា ទុក្ខិតត្តាតិ – ឥមេហិ អដ្ឋហាការេហិ សព្វេ ឧបរិមាយ ទិសាយ សត្តេ មេត្តាយតីតិ – មេត្តា។ តំ ធម្មំ ចេតយតីតិ – ចេតោ។ សព្វព្យាបាទបរិយុដ្ឋានេហិ វិមុច្ចតីតិ – វិមុត្តិ។ មេត្តា ច ចេតោ ច វិមុត្តិ ចាតិ – មេត្តាចេតោវិមុត្តិ។

សព្វេ ឧបរិមាយ ទិសាយ សត្តា អវេរិនោ ហោន្តុ, ខេមិនោ ហោន្តុ, សុខិនោ ហោន្តូតិ – សទ្ធាយ អធិមុច្ចតិ។ សទ្ធិន្ទ្រិយបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ...បេ... និព្វត្តេន្តិ ជោតេន្តិ បតាបេន្តិ។

ສພ຺ເພສໍ ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ປາຓານໍ...ເປ... ຠູຕານໍ... ປຸຄ຺ຄລານໍ... ອຕ຺ຕຠາວປຣິຍາປນ຺ນານໍ... ສພ຺ພາສໍ ອິຕ຺ຖີນໍ... ສພ຺ເພສໍ ປຸຣິສານໍ... ສພ຺ເພສໍ ອຣິຍານໍ... ສພ຺ເພສໍ ອນຣິຍານໍ... ສພ຺ເພສໍ ເທວານໍ... ສພ຺ເພສໍ ມນຸສ຺ສານໍ... ສພ຺ເພສໍ ວິນິປາຕິການໍ... ສພ຺ເພສໍ ປຈ຺ຉິມາຍ ທິສາຍ ວິນິປາຕິການໍ... ສພ຺ເພສໍ ອຸຕ຺ຕຣາຍ ທິສາຍ ວິນິປາຕິການໍ... ສພ຺ເພສໍ ທກ຺ຂິຓາຍ ທິສາຍ ວິນິປາຕິການໍ... ສພ຺ເພສໍ ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ອນຸທິສາຍ ວິນິປາຕິການໍ... ສພ຺ເພສໍ ປຈ຺ຉິມາຍ ອນຸທິສາຍ ວິນິປາຕິການໍ... ສພ຺ເພສໍ ອຸຕ຺ຕຣາຍ ອນຸທິສາຍ ວິນິປາຕິການໍ... ສພ຺ເພສໍ ທກ຺ຂິຓາຍ ອນຸທິສາຍ ວິນິປາຕິການໍ... ສພ຺ເພສໍ ເຫຏ຺ຐິມາຍ ທິສາຍ ວິນິປາຕິການໍ... ສພ຺ເພສໍ ອຸປຣິມາຍ ທິສາຍ ວິນິປາຕິການໍ ປີຩນໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອປີຩນາຍ, ອຸປຆາຕໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອນຸປຆາເຕນ, ສນ຺ຕາປໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອສນ຺ຕາເປນ, ປຣິຍາທານໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອປຣິຍາທາເນນ, ວິເຫສໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອວິເຫສາຍ, ສພ຺ເພ ອຸປຣິມາຍ ທິສາຍ ວິນິປາຕິກາ ອເວຣິໂນ ໂຫນ຺ຕຸ ມາ ເວຣິໂນ, ສຸຂິໂນ ໂຫນ຺ຕຸ ມາ ທຸກ຺ຂິໂນ, ສຸຂິຕຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕຸ ມາ ທຸກ຺ຂິຕຕ຺ຕາຕິ – ອິເມຫິ ອຏ຺ຐຫາກາເຣຫິ ສພ຺ເພ ອຸປຣິມາຍ ທິສາຍ ວິນິປາຕິເກ ເມຕ຺ຕາຍຕີຕິ – ເມຕ຺ຕາ. ຕໍ ຘມ຺ມໍ ເຈຕຍຕີຕິ – ເຈຕນາ. ສພ຺ພພ຺ຍາປາທປຣິຍຸຏ຺ຐາເນຫິ ວິມຸຈ຺ຈຕີຕິ – ວິມຸຕ຺ຕິ. ເມຕ຺ຕາ ຈ ເຈຕນາ ຈ ວິມຸຕ຺ຕິ ຈາຕິ – ເມຕ຺ຕາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ.

ສພ຺ເພ ອຸປຣິມາຍ ທິສາຍ ວິນິປາຕິກາ ອເວຣາ ໂຫນ຺ຕຸ, ເຂມິໂນ ໂຫນ຺ຕຸ, ສຸຂິໂນ ໂຫນ຺ຕູຕິ – ສທ຺ຘາຍ ອຘິມຸຈ຺ຈຕິ. ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍປຣິຠາວິຕາ ໂຫຕິ ເມຕ຺ຕາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ.

ສພ຺ເພ ອຸປຣິມາຍ ທິສາຍ ວິນິປາຕິກາ ອເວຣາ ໂຫນ຺ຕຸ, ເຂມິໂນ ໂຫນ຺ຕຸ, ສຸຂິໂນ ໂຫນ຺ຕູຕິ – ວີຣິຍໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ. ວີຣິຍິນ຺ທ຺ຣິຍປຣິຠາວິຕາ ໂຫຕິ ເມຕ຺ຕາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ.

ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐາເປຕິ. ສຕິນ຺ທ຺ຣິຍປຣິຠາວິຕາ ໂຫຕິ ເມຕ຺ຕາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ. ຈິຕ຺ຕໍ ສມາທຫຕິ. ສມາຘິນ຺ທ຺ຣິຍປຣິຠາວິຕາ ໂຫຕິ ເມຕ຺ຕາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ. ປຎ຺ຎາຍ ປຊານາຕິ. ປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍປຣິຠາວິຕາ ໂຫຕິ ເມຕ຺ຕາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ.

ອິມານິ ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ເມຕ຺ຕາຍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິຍາ ອາເສວນາ ໂຫນ຺ຕິ. ອິເມຫິ ປຎ຺ຈຫິ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍຫິ ເມຕ຺ຕາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ອາເສວີຍຕິ...ເປ... ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ຕິ ໂຊເຕນ຺ຕິ ປຕາເປນ຺ຕິ.

ສພ຺ເພ ອຸປຣິມາຍ ທິສາຍ ວິນິປາຕິກາ ອເວຣາ ໂຫນ຺ຕຸ, ເຂມິໂນ ໂຫນ຺ຕຸ, ສຸຂິໂນ ໂຫນ຺ຕູຕິ – ອສ຺ສທ຺ຘິເຍ ນ ກມ຺ປຕິ. ສທ຺ຘາພລປຣິຠາວິຕາ ໂຫຕິ ເມຕ຺ຕາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ. ໂກສຊ຺ເຊ ນ ກມ຺ປຕິ. ວີຣິຍພລປຣິຠາວິຕາ ໂຫຕິ ເມຕ຺ຕາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ. ປມາເທ ນ ກມ຺ປຕິ. ສຕິພລປຣິຠາວິຕາ ໂຫຕິ ເມຕ຺ຕາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ. ອຸທ຺ຘຈ຺ເຈ ນ ກມ຺ປຕິ. ສມາຘິພລປຣິຠາວິຕາ ໂຫຕິ ເມຕ຺ຕາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ. ອວິຊ຺ຊາຍ ນ ກມ຺ປຕິ. ປຎ຺ຎາພລປຣິຠາວິຕາ ໂຫຕິ ເມຕ຺ຕາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ.

ອິມານິ ປຎ຺ຈ ພລານິ ເມຕ຺ຕາຍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິຍາ ອາເສວນາ ໂຫນ຺ຕິ. ອິເມຫິ ປຎ຺ຈຫິ ພເລຫິ ເມຕ຺ຕາເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ອາເສວີຍຕິ...ເປ... ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ຕິ ໂຊເຕນ຺ຕິ ປຕາເປນ຺ຕິ.

សព្វេ ឧបរិមាយ ទិសាយ វិនិបាតិកា អវេរិនោ ហោន្តុ, ខេមិនោ ហោន្តុ, សុខិនោ ហោន្តូតិ – សតិំ ឧបដ្ឋាបេតិ៍ សតិសម្ពោជ្ឈង្គបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ៍

បញ្ញាយ បវិចិនាតិ៍ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ៍ វីរិយំ បគ្គណ្ហាតិ៍ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ៍ បរិឡាហំ បដិប្បស្សម្ភេតិ៍ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ៍ ទុដ្ឋុល្លំ បដិប្បស្សម្ភេតិ៍ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ៍ ចិត្តំ សមាទហតិ៍ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ៍ ញាណេន កិលេសេ បដិសង្ខាតិ៍ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ៍

ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា អាសេវនា ហោន្តិ៍ ឥមេហិ សត្តហិ ពោជ្ឈង្គេហិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ អាសេវីយតិ...បេ... និព្វត្តេន្តិ ជោតេន្តិ បតាបេន្តិ៍

សព្វេ ឧបរិមាយ ទិសាយ វិនិបាតិកា អវេរិនោ ហោន្តុ, ខេមិនោ ហោន្តុ, សុខិនោ ហោន្តូតិ – សម្មា បស្សតិ៍ សម្មាទិដ្ឋិ បរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ៍ សម្មា អភិនិរោបេតិ៍ សម្មាសង្កប្បបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ៍ សម្មា បរិគ្គណ្ហាតិ៍ សម្មាវាចាបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ៍ សម្មា សមុដ្ឋាបេតិ៍ សម្មាកម្មន្តបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ៍ សម្មា វោទាបេតិ៍ សម្មា អាជីវបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ៍ សម្មា បគ្គណ្ហាតិ៍ សម្មាវាយាមបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ៍ សម្មា ឧបដ្ឋាតិ៍ សម្មាសតិបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ៍ សម្មា សមាទហតិ៍ សម្មាសមាធិបរិភាវិតា ហោតិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ៍

ឥមេ អដ្ឋ មគ្គង្គា មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា អាសេវនា ហោន្តិ៍ ឥមេហិ អដ្ឋហិ មគ្គង្គេហិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ អាសេវីយតិ...បេ... ឥមេ អដ្ឋ មគ្គង្គា មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា បរិវារា ហោន្តិ៍ ឥមេហិ អដ្ឋហិ មគ្គង្គេហិ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ សុបរិវុតា ហោតិ៍ ឥមេ អដ្ឋ មគ្គង្គា មេត្តាយ ចេតោវិមុត្តិយា អាសេវនា ហោន្តិ, ភាវនា ហោន្តិ, ពហុលីកតា ហោន្តិ, អលង្ការា ហោន្តិ, បរិក្ខារា ហោន្តិ, បរិវារា ហោន្តិ, បារិបូរី ហោន្តិ, សហគតា ហោន្តិ, សហជាតា ហោន្តិ , សំសដ្ឋា ហោន្តិ, សម្បយុត្តា ហោន្តិ, បក្ខន្ទនា ហោន្តិ, បសីទនា ហោន្តិ, សន្តិដ្ឋនា ហោន្តិ, វិមុច្ចនា ហោន្តិ, “ឯតំ សន្ត”ន្តិ ផស្សនា ហោន្តិ, យានីកតា ហោន្តិ, វត្ថុកតា ហោន្តិ, អនុដ្ឋិតា ហោន្តិ, បរិចិតា ហោន្តិ, សុសមារទ្ធា ហោន្តិ, សុភាវិតា ហោន្តិ, ស្វាធិដ្ឋិតា ហោន្តិ, សុសមុគ្គតា ហោន្តិ, សុវិមុត្តា ហោន្តិ និព្វត្តេន្តិ ជោតេន្តិ បតាបេន្តីតិ៍

មេត្តាកថា និដ្ឋិតា៍

៥៍ វិរាគកថា

ឲ្យប៉៏ ចិរាកោ យក្កោ, ចិយុត្តិ ឞល៏ ពធំ ចិរាកោ យក្កោ? សោតាបត្តិយក្កក្ខណេ ឥឞ្ឞតឌ្ឌេត ឞយ្យាឌិដ្ឋិ យិឆ្ឆាឌិដ្ឋិយា ចិរឌ្ឍតិ, តឥតុចត្តកកិលេសេហិ ឆ ឍេន្ធេហិ ឆ ចិរឌ្ឍតិ, ពាហិទ្ធា ឆ ឞព្ពតិយិត្តេហិ ចិរឌ្ឍតិ៏ ចិរាកោ ចិរាការយ្យណោ ចិរាកកោឆរោ ចិរាកេ ឞយុឥាកតោ [ឞយុបាកតោ (ស្យា៏)] ចិរាកេ ឋិតោ ចិរាកេ បតិដ្ឋិតោ៏

ចិរាកោតិ ឌ្វេ ចិរាកា – តិព្ពាតញ្ច ចិរាកោ, យេ ច តិព្ពាតារយ្យណតាឌាតា ធយ្យា ឞព្ពេ ចិរាកា ហោន្តីតិ – ចិរាកា៏ ឞហឌាតាតិ ឞត្តង្គាតិ ចិរាកំ កច្ឆន្តីតិ – ចិរាកោ យក្កោ៏ ឯតេត យក្កេត ពុទ្ធា ឆ ឞាចកា ឆ អកតំ ឌិឞំ តិព្ពាតំ កច្ឆន្តីតិ – អដ្ឋង្គិកោ យក្កោ៏ យាចតា បុធុឞយណព្រាហ្មណាតំ បរប្បចាឌាតំ យក្កោ, អយមេច អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ យក្កោ អក្កោ ឆ សេដ្ឋោ ឆ បាយោក្ខោ [ចិយោក្ខោ (ស្យា៏), យោក្ខោ (អដ្ឋ៏)] ឆ ឧត្តយោ ឆ បចរោ ឆាតិ – យក្កាតំ អដ្ឋង្គិកោ សេដ្ឋោ៏

អធិតិរោបតដ្ឋេត ឞយ្យាឞង្កប្បោ យិច្ឆាឞង្កប្បា ចិរឌ្ឍតិ៏ បរិក្កហដ្ឋេត ឞយ្យាចាចា យិច្ឆាចាចាយ ចិរឌ្ឍតិ៏ ឞយុដ្ឋាតដ្ឋេត ឞយ្យាកយ្យន្តោ យិច្ឆាកយ្យន្តា ចិរឌ្ឍតិ៏ ចោឌាតដ្ឋេត ឞយ្យាអាឌីចោ យិច្ឆាអាឌីចា ចិរឌ្ឍតិ៏ បក្កហដ្ឋេត ឞយ្យាចាយាយោ យិច្ឆាចាយាយា ចិរឌ្ឍតិ៏ ឧបដ្ឋាតដ្ឋេត ឞយ្យាឞតិ យិច្ឆាឞតិយា ចិរឌ្ឍតិ៏ អចិក្ខេបដ្ឋេត ឞយ្យាឞយាធិ យិច្ឆាឞយាធិតោ ចិរឌ្ឍតិ៏ តឥតុចត្តកកិលេសេហិ ឆ ឍេន្ធេហិ ឆ ចិរឌ្ឍតិ៏ ពាហិទ្ធា ឆ ឞព្ពតិយិត្តេហិ ចិរឌ្ឍតិ៏ ចិរាកោ ចិរាការយ្យណោ ចិរាកកោឆរោ ចិរាកេ ឞយុឥាកតោ ចិរាកេ ឋិតោ ចិរាកេ បតិដ្ឋិតោ៏

ចិរាកោតិ ឌ្វេ ចិរាកា – តិព្ពាតញ្ច ចិរាកោ, យេ ច តិព្ពាតារយ្យណតាឌាតា ធយ្យា ឞព្ពេ ចិរាកា ហោន្តីតិ – ចិរាកា៏ ឞហឌាតាតិ ឞត្តង្គាតិ ចិរាកំ កច្ឆន្តីតិ – ចិរាកោ យក្កោ ៏ ឯតេត យក្កេត ពុទ្ធា ឆ ឞាចកា ឆ អកតំ ឌិឞំ តិព្ពាតំ កច្ឆន្តីតិ – អដ្ឋង្គិកោ យក្កោ៏ យាចតា បុធុឞយណព្រាហ្មណាតំ បរប្បចាឌាតំ យក្កោ, អយមេច អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ យក្កោ អក្កោ ឆ សេដ្ឋោ ឆ បាយោក្ខោ ឆ ឧត្តយោ ឆ បចរោ ឆាតិ – យក្កាតំ អដ្ឋង្គិកោ សេដ្ឋោ៏

ឞកទាកាយិយក្កក្ខណេ ឥឞ្ឞតដ្ឋេត ឞយ្យាឌិដ្ឋិ...បេ... អចិក្ខេបដ្ឋេត ឞយ្យាឞយាធិ ឱឡារិកា កាយរាកឞញ្ញោឌតា បដិឃឞញ្ញោឌតា ឱឡារិកា កាយរាកាតុឞយា បដិឃាតុឞយា ចិរឌ្ឍតិ, តឥតុចត្តកកិលេសេហិ ឆ ឍេន្ធេហិ ឆ ចិរឌ្ឍតិ, ពាហិទ្ធា ឆ ឞព្ពតិយិត្តេហិ ចិរឌ្ឍតិ៏ ចិរាកោ ចិរាការយ្យណោ ចិរាកកោឆរោ ចិរាកេ ឞយុឥាកតោ ចិរាកេ ឋិតោ ចិរាកេ បតិដ្ឋិតោ៏

ចិរាកោតិ ឌ្វេ ចិរាកា – តិព្ពាតញ្ច ចិរាកោ, យេ ច តិព្ពាតារយ្យណតាឌាតា ធយ្យា ឞព្ពេ ចិរាកា ហោន្តីតិ – ចិរាកា៏ ឞហឌាតាតិ ឞត្តង្គាតិ ចិរាកំ កច្ឆន្តីតិ – ចិរាកោ យក្កោ៏ ឯតេត យក្កេត ពុទ្ធា ឆ ឞាចកា ឆ អកតំ ឌិឞំ តិព្ពាតំ កច្ឆន្តីតិ – អដ្ឋង្គិកោ យក្កោ៏ យាចតា បុធុឞយណព្រាហ្មណាតំ បរប្បចាឌាតំ យក្កោ៏ អយមេច អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ យក្កោ អក្កោ ឆ សេដ្ឋោ ឆ បាយោក្ខោ ឆ ឧត្តយោ ឆ បចរោ ឆាតិ – យក្កាតំ អដ្ឋង្គិកោ សេដ្ឋោ៏

អតាកាយិយក្កក្លលោ ឝស្សតដ្ឋេត នយ្ទាឌិដ្ឋិ…ពេ… អចិរេក្លបដ្ឋេត នយ្ទានយាឆិ អត្យុនហកតា កាយរាកនឡ្ហោខតា បជិឈនឡ្ហោខតា អត្យុនហកតា កាយរាកាត្យុនឃា បជិឈាត្យុនឃា ចិរជ្ជតិ, តឝត្យុចត្តកកិលេសេហិ ច ពន្ធេហិ ច ចិរជ្ជតិ, ឆាហិទ្ធា ច នព្ទតិមិត្តេហិ ចិរជ្ជតិ៑ ចិរាគោ ចិរាការម្មណោ…ពេ… យក្កាត៌ អដ្ឋក្កិកោ នេដ្ឋោ៑

អរហត្តមក្កក្លលោ ឝស្សតដ្ឋេត នយ្ទាឌិដ្ឋិ…ពេ… អចិរេក្លបដ្ឋេត នយ្ទានយាឆិ រូបរាកោ អរូបរាកោ យាតោ ឧទ្ធច្ចា អចិជ្ជាឃ យាតាត្យុនឃា កចរាកាត្យុនឃា អចិជ្ជាត្យុនឃា ចិរជ្ជតិ, តឝត្យុចត្តកកិលេសេហិ ច ពន្ធេហិ ច ចិរជ្ជតិ, ឆាហិទ្ធា ច នព្ទតិមិត្តេហិ ចិរជ្ជតិ ចិរាគោ ចិរាការម្មណោ ចិរាកគោចរោ ចិរាគេ នមុទាកតោ ចិរាគេ ឋិតោ ចិរាគេ បតិដ្ឋិតោ៑

ចិរាគោតិ ទ្វេ ចិរាកា – តិព្ទាតញ្ច ចិរាគោ, យេ ច តិព្ទាតាម្មណតាជាតា ធម្មា នព្ទេ ចិរាកា ហោន្តីតិ – ចិរាកា៑ នហជាតាតិ នត្តក្កាតិ ចិរាក៌ កច្ឆន្តីតិ – ចិរាគោ យក្កោ៑ ឯតេត យក្កេត ពុទ្ធា ច នាចកា ច អកតំ ឌិសំ តិព្ទាត៌ កច្ឆន្តីតិ – អដ្ឋក្កិកោ យក្កោ៑ ឃាចតា បុត្ថុនមណព្រាហ្មណាត៌ បរប្បចាឝាត៌ យក្កោ៑ អឃមេច អរិយោ អដ្ឋក្កិកោ យក្កោ អក្កោ ច នេដ្ឋោ ច បិមោយក្លោ ច ឧត្តមោ ច បចរោ ចាតិ – យក្កាត៌ អដ្ឋក្កិកោ នេដ្ឋោ៑

ឝស្សតចិរាគោ នយ្ទាឌិដ្ឋិ៑ អកិតិរោបតចិរាគោ នយ្ទានក្កប្បោ៑ បរិក្កហចិរាគោ នយ្ទាចាចា៑ នមុដ្ឋាតចិរាគោ នយ្ទាកម្មន្តោ៑ ចោទាឝាតចិរាគោ នយ្ទាអាឌីចោ៑ បក្កហចិរាគោ នយ្ទាចាឃាមោ ឧបដ្ឋាតចិរាគោ នយ្ទានតិ៑ អចិរេក្លបចិរាគោ នយ្ទានយាឆិ៑ ឧបដ្ឋាតចិរាគោ នតិនព្ទោជ្ឈក្កោ៑ បចិចយចិរាគោ ឆម្មចិចយនព្ទោជ្ឈក្កោ៑ បក្កហចិរាគោ ចីរិយនព្ទោជ្ឈក្កោ៑ ឞរណចិរាគោ បីតិនព្ទោជ្ឈក្កោ៑ ឧបនមចិរាគោ បស្សទ្ធិនព្ទោជ្ឈក្កោ៑ អចិរេក្លបចិរាគោ នយាឆិនព្ទោជ្ឈក្កោ៑ បជិនក្លាតចិរាគោ ឧបេក្ខានព្ទោជ្ឈក្កោ៑ អស្សទ្ធិយេ អកម្បិយចិរាគោ នទ្ធាពលំ៑ កោនជ្ជេ អកម្បិយចិរាគោ ចីរិយពលំ៑ បមាទេ អកម្បិយចិរាគោ នតិពលំ៑ ឧទ្ធច្ចេ អកម្បិយចិរាគោ នយាឆិពលំ៑ អចិជ្ជាឃ អកម្បិយចិរាគោ បញ្ញាពលំ៑ អធិមោក្ខចិរាគោ នទ្ធិន្ទ្រិយំ៑ បក្កហចិរាគោ ចីរិយិន្ទ្រិយំ៑ ឧបដ្ឋាតចិរាគោ នតិន្ទ្រិយំ៑ អចិរេក្លបចិរាគោ នយាឆិន្ទ្រិយំ៑ ឝស្សតចិរាគោ បញ្ញិន្ទ្រិយំ៑ អាឆិបតេយ្យដ្ឋេត ឥន្ទ្រិយាតិ ចិរាគោ៑ អកម្បិយដ្ឋេត ពលំ ចិរាគោ៑ តិយ្យាតដ្ឋេត ពោជ្ឈក្កា ចិរាគោ៑ ហេតុដ្ឋេត យក្កោ ចិរាគោ៑ ឧបដ្ឋាតដ្ឋេត នតិបដ្ឋាតា ចិរាគោ៑ បឝហតដ្ឋេត នម្មប្បឆាតា ចិរាគោ៑ ឥជ្ឈតដ្ឋេត ឥទ្ធិបាឝា ចិរាគោ៑ តថដ្ឋេត នច្ចា ចិរាគោ៑ អចិរេក្លបដ្ឋេត នមថោ ចិរាគោ៑ អត្យុបស្សតដ្ឋេត ចិបស្សតា ចិរាគោ៑ ឯករនដ្ឋេត នមថចិបស្សតា ចិរាគោ៑ អតតិចត្តតដ្ឋេត ឃុកតទ្ធំ ចិរាគោ៑ នំចរដ្ឋេត នីលចិសុទ្ធិ ចិរាគោ៑ អចិរេក្លបដ្ឋេត ចិត្តចិសុទ្ធិ ចិរាគោ៑ ឝស្សតដ្ឋេត ឌិដ្ឋិចិសុទ្ធិ ចិរាគោ៑ ចិមុត្តដ្ឋេត ចិមោរេក្លា ចិរាគោ៑ បជិចេធដ្ឋេត ចិជ្ជា ចិរាគោ៑ បរិច្ចាកដ្ឋេត ចិមុត្តិ ចិរាគោ៑ នមុច្ឆេឝដ្ឋេត ខយេ ញាណំ ចិរាគោ៑ ឆន្ទោ មូលដ្ឋេត ចិរាគោ៑ មតសិការោ នមុដ្ឋាតដ្ឋេត ចិរាគោ៑ ឞស្សោ នមោឆាតដ្ឋេត ចិរាគោ៑ ចេឝតា នមោនរណដ្ឋេត ចិរាគោ៑ នយាឆិ បមុខដ្ឋេត ចិរាគោ៑ នតិ អាឆិបតេយ្យដ្ឋេត ចិរាគោ៑ បញ្ញា តតុត្តរដ្ឋេត ចិរាគោ៑ ចិមុត្តិ នារដ្ឋេត ចិរាគោ៑ អមតោកធំ តិព្ទាត៌ បរិយោនាតដ្ឋេត យក្កោ៑

ឌស្សតបេក្កា សម្មាទិដ្ឋិ, អភិនិរោបតបេក្កា សម្មាសង្កប្បោ...បេ... អមតោគធំ និព្ពានំ បរិយោសានដ្ឋេន បេក្កា។ ឲចំ ចិរាគោ បេក្កា។

១៥៍។ កតំ ចិមុត្តិ ផលំ? សោតាបត្តិផលក្ខណេ ឌស្សនដ្ឋេន សម្មាទិដ្ឋិ មិច្ឆាទិដ្ឋិយា ចិមុត្តា ហោតិ, តទនុចត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច ចិមុត្តា ហោតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ ចិមុត្តា ហោតិ, ចិមុត្តិ ចិមុត្តារម្មណា ចិមុត្តិគោចរា ចិមុត្តិយា សមុទាគតា ចិមុត្តិយា ឋិតា ចិមុត្តិយា បតិដ្ឋិតា។ ចិមុត្តីតិ ទ្វេ មុត្តិយោ – និព្ពានញ្ច ចិមុត្តិ, យេ ច និព្ពានារម្មណតាជាតា ធម្មា សព្ពេ ច ចិមុត្តា ហោន្តីតិ – ចិមុត្តិ ផលំ។

អភិនិរោបនដ្ឋេន សម្មាសង្កប្បោ មិច្ឆាសង្កប្បា ចិមុត្តោ ហោតិ, តទនុចត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច ចិមុត្តោ ហោតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ ចិមុត្តោ ហោតិ, ចិមុត្តិ ចិមុត្តារម្មណា ចិមុត្តិគោចរា ចិមុត្តិយា សមុទាគតា ចិមុត្តិយា ឋិតា ចិមុត្តិយា បតិដ្ឋិតា។ ចិមុត្តីតិ ទ្វេ ចិមុត្តិយោ – និព្ពានញ្ច ចិមុត្តិ, យេ ច និព្ពានារម្មណតាជាតា ធម្មា សព្ពេ ចិមុត្តា ហោន្តីតិ – ចិមុត្តិ ផលំ។

បរិគ្គហដ្ឋេន សម្មាចាចា មិច្ឆាចាចាយ ចិមុត្តា ហោតិ, សមុដ្ឋានដ្ឋេន សម្មាកម្មន្តោ មិច្ឆាកម្មន្តា ចិមុត្តោ ហោតិ, ចោទានដ្ឋេន សម្មាអាជីចោ មិច្ឆាអាជីចា ចិមុត្តោ ហោតិ, បគ្គហដ្ឋេន សម្មាចាយាមោ មិច្ឆាចាយាមា ចិមុត្តោ ហោតិ, ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សម្មាសតិ មិច្ឆាសតិយា ចិមុត្តា ហោតិ, អចិក្ខេបដ្ឋេន សម្មាសមាធិ មិច្ឆាសមាធិតោ ចិមុត្តោ ហោតិ, តទនុចត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច ចិមុត្តោ ហោតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ ចិមុត្តោ ហោតិ, ចិមុត្តិ ចិមុត្តារម្មណា ចិមុត្តិគោចរា ចិមុត្តិយា សមុទាគតា ចិមុត្តិយា ឋិតា ចិមុត្តិយា បតិដ្ឋិតា។ ចិមុត្តីតិ។ ទ្វេ ចិមុត្តិយោ – និព្ពានញ្ច ចិមុត្តិ, យេ ច និព្ពានារម្មណតាជាតា ធម្មា សព្ពេ ចិមុត្តា ហោន្តីតិ – ចិមុត្តិ ផលំ។

សកទាគាមិផលក្ខណេ ឌស្សនដ្ឋេន សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... អចិក្ខេបដ្ឋេន សម្មាសមាធិ ឱឡារិកា កាមរាគសញ្ញោជនា បដិឃសញ្ញោជនា ឱឡារិកា កាមរាគានុសយា បដិឃានុសយា ចិមុត្តោ ហោតិ, តទនុចត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច ចិមុត្តោ ហោតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ ចិមុត្តោ ហោតិ, ចិមុត្តិ ចិមុត្តារម្មណា ចិមុត្តិគោចរា ចិមុត្តិយា សមុទាគតា ចិមុត្តិយា ឋិតា ចិមុត្តិយា បតិដ្ឋិតា។ ចិមុត្តីតិ ទ្វេ ចិមុត្តិយោ – និព្ពានញ្ច ចិមុត្តិ, យេ ច និព្ពានារម្មណតាជាតា ធម្មា សព្ពេ ចិមុត្តា ហោន្តីតិ – ចិមុត្តិ ផលំ។

អនាគាមិផលក្ខណេ ឌស្សនដ្ឋេន សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... អចិក្ខេបដ្ឋេន សម្មាសមាធិ អនុសហគតា កាមរាគសញ្ញោជនា បដិឃសញ្ញោជនា អនុសហគតា កាមរាគានុសយា បដិឃានុសយា ចិមុត្តោ ហោតិ, តទនុចត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច ចិមុត្តោ ហោតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ ចិមុត្តោ ហោតិ, ចិមុត្តិ ចិមុត្តារម្មណា ចិមុត្តិគោចរា ចិមុត្តិយា សមុទាគតា ចិមុត្តិយា ឋិតា ចិមុត្តិយា បតិដ្ឋិតា...បេ...។

អរហត្តផលក្ខណេ ឌស្សនដ្ឋេន សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... អចិក្ខេបដ្ឋេន សម្មាសមាធិ រូបរាគា អរូបរាគា មានា ឧទ្ធច្ចា អចិជ្ជាយ មានានុសយា ភចរាគានុសយា អចិជ្ជានុសយា ចិមុត្តោ ហោតិ, តទនុចត្តកកិលេសេហិ ច ខន្ធេហិ ច ចិមុត្តោ ហោតិ, ពហិទ្ធា ច សព្ពនិមិត្តេហិ

ចិយុត្តោ ហោតិ, ចិយុត្តិ ចិយុត្តារម្មណា ចិយុត្តិកោចរា ចិយុត្តិឃា សយុភាគតា ចិយុត្តិឃា ជិតា ចិយុត្តិឃា បតិដ្ឋិតា។ ចិយុត្តីតិ ធ្មេ ចិយុត្តិយោ – តិដ្ឋាតទ្ឋា ចិយុត្តិ, យេ ច តិដ្ឋាតារម្មណតា ឌាតា ឆម្មា សេដ្ឋា ចិយុត្តា ហោត្តីតិ – ចិយុត្តិ ឋល៉។

ឥស្សុតចិយុត្តិ សម្មាឌិដ្ឋិ...បេ... អចិរេក្លបចិយុត្តិ សម្មាសមាឌិ, ក្ខបដ្ឋាតចិយុត្តិ សតិសេដ្ឋាឡក្ខោដ្ឋា, បដិសង្ខាតចិយុត្តិ ក្ខបេក្ខាសេដ្ឋាឡក្ខោដ្ឋា។ អស្សង្គិយេ អកមរិយចិយុត្តិ សង្គាពល...បេ... អចិដ្ឋាឃ អកមរិយចិយុត្តិ បញ្ញាពល។ អឌិយោក្លចិយុត្តិ សង្គិន្ទ្រិយំ...បេ... ឥស្សុតចិយុត្តិ បញ្ញិន្ទ្រិយំ។

អាឌិបតេយ្យដ្ឋេត ព្ចន្ទ្រិយា ចិយុត្តិ។ អកមរិយដ្ឋេត ពលា ចិយុត្តិ, តិយ្យាតដ្ឋេត ពោជ្ឈង្គា ចិយុត្តិ, ហេតុដ្ឋេត មគ្គោ ចិយុត្តិ, ក្ខបដ្ឋាតដ្ឋេត សតិបដ្ឋាតា ចិយុត្តិ, បឌហតដ្ឋេត សម្មប្បធាតា ចិយុត្តិ, ព្ចជ្ឈតដ្ឋេត ព្ចទ្ធិបាទា ចិយុត្តិ, តថដ្ឋេត សច្ចា ចិយុត្តិ, អចិរេក្លបដ្ឋេត សមថោ ចិយុត្តិ, អតុបស្សតដ្ឋេត ចិបស្សតា ចិយុត្តិ, ឯករសដ្ឋេត សមថចិបស្សតា ចិយុត្តិ, អតតិចត្តតដ្ឋេត យុគតទ្ធំ ចិយុត្តិ, សំចរដ្ឋេត សីលចិសុទ្ធិ ចិយុត្តិ, អចិរេក្លបដ្ឋេត ចិត្តចិសុទ្ធិ ចិយុត្តិ, ឥស្សុតដ្ឋេត ឌិដ្ឋិចិសុទ្ធិ ចិយុត្តិ, ចិយុត្តដ្ឋេត ចិមោរេក្លា ចិយុត្តិ, បដិចេឆដ្ឋេត ចិជ្ជា ចិយុត្តិ, បរិច្ចាគដ្ឋេត ចិយុត្តិ ចិយុត្តិ, បដិប្បស្សទ្ធិយដ្ឋេត អតុប្បាទេ ញាណំ ចិយុត្តិ, ឆន្ទោ មូលដ្ឋេត ចិយុត្តិ, មតសិការោ សមុដ្ឋាតដ្ឋេត ចិយុត្តិ, ឋស្សោ សមោឆាតដ្ឋេត ចិយុត្តិ, ចេឥតា សមោសរណដ្ឋេត ចិយុត្តិ, សមាឌិ បមុខដ្ឋេត ចិយុត្តិ, សតិ អាឌិបតេយ្យដ្ឋេត ចិយុត្តិ, បញ្ញា តតុត្តរដ្ឋេត ចិយុត្តិ, ចិយុត្តិ សារដ្ឋេត ចិយុត្តិ, អមតោគធំ តិដ្ឋាតំ បរិយោសាតដ្ឋេត ចិយុត្តិ។ ឯចំ ចិយុត្តិ ឋល៉។ ឯចំ ចិរាគោ មគ្គោ , ចិយុត្តិ ឋលត្តិ។

ចិរាគកថា តិដ្ឋិតា។

៩។ បដិសម្ភិទាកថា

១។ ឆម្មចក្កបចត្តតចារោ

១០។ ឯចំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគចា ពារាណសិយំ ចិហរតិ ឥសិបតតេ មិគទាយេ។ តត្រ ខោ ភគចា បញ្ចចគ្គិយេ ភិក្ខូ អាមត្តេសិ –

“ទ្វេមេ , ភិក្ខចេ, អត្តា បព្ចជិតេត ត សេចិតព្ចា។ កតមេ ទ្វេ? យោ ចាយំ កាមេសុ កាមសុខល្លិកាតុយោគោ ហីតោ គម្មោ បោថុជ្ជតិកោ អតរិយោ អតត្ថសំហិតោ; យោ ចាយំ អត្តកិលមថាតុយោគោ ទុក្ខោ អតរិយោ អតត្ថសំហិតោ។ ឯតេ ខោ [ឯតេ តេ (ស្យា។ ក។ សី។ អដ្ឋ។) សំ។ តិ។ ៥។១០៨១; មហាច។ ១៣ បស្សិតព្ចា], ភិក្ខចេ, ក្ខភោ អត្តេ អតុបគម្ម មជ្ឈិមា បដិបទា តថាគតេត អភិសម្ពុទ្ធា ចក្ខុករណី ញាណករណី ក្ខបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ តិដ្ឋាតាយ សំចត្តតិ។

“កតមា ច សា, ភិក្ខចេ, មជ្ឈិមា បដិបទា តថាគតេត អភិសម្ពុទ្ធា ចក្ខុករណី ញាណករណី ក្ខបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ តិដ្ឋាតាយ

សំវត្តតិ? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ។ អយំ ខោ សា, ភិក្ខវេ, មជ្ឈិមា បដិបទា តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា ចក្ខុករណី ញាណករណី ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតិ។

“ឥទំ ខោ បន, ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ។ ជាតិបិ ទុក្ខា, ជរាបិ ទុក្ខា, ព្យាធិបិ ទុក្ខោ, មរណម្បិ ទុក្ខំ, អប្បិយេហិ សម្បយោគោ ទុក្ខោ, បិយេហិ វិប្បយោគោ ទុក្ខោ, យម្បិច្ឆំ ន លភតិ តម្បិ ទុក្ខំ; សំខិត្តេន បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា ទុក្ខា។ ឥទំ ខោ បន, ភិក្ខវេ, ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ – យាយំ តណ្ហា បោនោភវិកា នន្ទីរាគសហគតា តត្រតត្រាភិនន្ទិនី , សេយ្យថិទំ – កាមតណ្ហា, ភវតណ្ហា, វិភវតណ្ហា។ ឥទំ ខោ បន, ភិក្ខវេ, ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ – យោ តស្សាយេវ តណ្ហាយ អសេសវិរាគនិរោធោ ចាគោ បដិនិស្សគ្គោ មុត្តិ អនាលយោ។ ឥទំ ខោ បន, ភិក្ខវេ, ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ – អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ។

“‘ឥទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ច’ន្តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។ ‘តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ បរិញ្ញេយ្យ’ន្តិ មេ, ភិក្ខវេ...បេ... បរិញ្ញាតន្តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។

“‘ឥទំ ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ច’ន្តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។ ‘តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ បហាតព្ព’ន្តិ មេ, ភិក្ខវេ...បេ... បហីនន្តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។

“‘ឥទំ ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ច’ន្តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។ ‘តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ សច្ឆិកាតព្ព’ន្តិ មេ, ភិក្ខវេ...បេ... សច្ឆិកតន្តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។

“‘ឥទំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ច’ន្តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។ ‘តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ ភាវេតព្ព’ន្តិ មេ, ភិក្ខវេ...បេ... ភាវិតន្តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។

“យាវកីវញ្ច មេ, ភិក្ខវេ, ឥមេសុ ចតូសុ អរិយសច្ចេសុ ឯវំ តិបរិវដ្ដំ ទ្វាទសាការំ យថាភូតំ ញាណទស្សនំ ន សុវិសុទ្ធំ អហោសិ , នេវ តាវាហំ, ភិក្ខវេ , សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ ‘អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោ’តិ បច្ចញ្ញាសិំ។ យតោ ច ខោ មេ, ភិក្ខវេ, ឥមេសុ ចតូសុ អរិយសច្ចេសុ ឯវំ តិបរិវដ្ដំ ទ្វាទសាការំ យថាភូតំ ញាណទស្សនំ

សុវិសុទ្ធំ អហោសិ, អថាហំ, ភិក្ខវេ, សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ ‘អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោ’តិ បច្ចញ្ញាសិំ។ ញាណញ្ច បន មេ ទស្សនំ ឧទបាទិ – ‘អកុប្បា មេ វិមុត្តិ, អយមន្តិមា ជាតិ, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ’”តិ។

ឥទមវោច ភគវា។ អត្តមនា បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទុន្តិ។

ឥមស្មិញ្ច បន វេយ្យាករណស្មិំ ភញ្ញមានេ អាយស្មតោ កោណ្ឌញ្ញស្ស វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុ ឧទបាទិ – “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ។

បវត្តិតេ ច បន ភគវតា ធម្មចក្កេ ភុម្មា [ភុម្ម (ក។)] ទេវា សទ្ទមនុស្សាវេសុំ – “ឯតំ ភគវតា ពារាណសិយំ ឥសិបតនេ មិគទាយេ អនុត្តរំ ធម្មចក្កំ បវត្តិតំ អប្បដិវត្តិយំ សមណេន វា ព្រាហ្មណេន វា ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មុនា វា កេនចិ វា លោកស្មិ”ន្តិ។ ភុម្មានំ ទេវានំ សទ្ទំ សុត្វា ចាតុមហារាជិកា [ចាតុម្មហារាជិកា (ស្យា។)] ទេវា សទ្ទមនុស្សាវេសុំ…បេ… ចាតុមហារាជិកានំ ទេវានំ សទ្ទំ សុត្វា តាវតិំសា ទេវា…បេ… យាមា ទេវា…បេ… តុសិតា ទេវា…បេ… និម្មានរតី ទេវា…បេ… បរនិម្មិតវសវត្តី ទេវា…បេ… ព្រហ្មកាយិកា ទេវា សទ្ទមនុស្សាវេសុំ – “ឯតំ ភគវតា ពារាណសិយំ ឥសិបតនេ មិគទាយេ អនុត្តរំ ធម្មចក្កំ បវត្តិតំ អប្បដិវត្តិយំ សមណេន វា ព្រាហ្មណេន វា ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មុនា វា កេនចិ វា លោកស្មិ”ន្តិ។

ឥតិហ តេន ខណេន តេន លយេន តេន មុហុត្តេន យាវ ព្រហ្មលោកា សទ្ទោ អព្ភុគ្គច្ឆិ។ អយញ្ច ទសសហស្សី លោកធាតុ សង្កម្បិ សម្បកម្បិ សម្បវេធិ, អប្បមាណោ ច ឧឡារោ ឱភាសោ លោកេ បាតុរហោសិ អតិក្កម្ម [អតិក្កមេវ (ស្យា។ ក។) សំ។ និ។ ៥។១០៨១ បស្សិតព្ពំ] ទេវានំ ទេវានុភាវន្តិ។

អថ ខោ ភគវា ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ – “អញ្ញាសិ វត, ភោ, កោណ្ឌញ្ញោ; អញ្ញាសិ វត, ភោ, កោណ្ឌញ្ញោ”តិ។ ឥតិ ហិទំ អាយស្មតោ កោណ្ឌញ្ញស្ស អញ្ញាសិកោណ្ឌញ្ញោ ត្វេវ [អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញោត្វេវ (ស្យា។)] នាមំ អហោសិ។

[ក] ‘ឥទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ច’ន្តិ បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ”។

ចក្ខុ ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? ញាណំ ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? បញ្ញា ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? វិជ្ជា ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? អាលោកោ ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? ចក្ខុ ឧទបាទីតិ – ទស្សនដ្ឋេន។ ញាណំ ឧទបាទីតិ – ញាតដ្ឋេន។ បញ្ញា ឧទបាទីតិ – បជានដ្ឋេន។ វិជ្ជា ឧទបាទីតិ – បដិវេធដ្ឋេន។ អាលោកោ ឧទបាទីតិ – ឱភាសដ្ឋេន។

ចក្ខុ ធម្មោ, ញាណំ ធម្មោ, បញ្ញា ធម្មោ, វិជ្ជា ធម្មោ, អាលោកោ ធម្មោ។ ឥមេ បញ្ច ធម្មា ធម្មបដិសម្ភិទាយ អារម្មណា ចេវ ហោន្តិ គោចរា ច។ យេ តស្សា អារម្មណា តេ តស្សា គោចរា។ យេ តស្សា គោចរា តេ តស្សា អារម្មណា។ តេន វុច្ចតិ – “ធម្មេសុ ញាណំ ធម្មបដិសម្ភិទា”។

ទស្សនដ្ឋោ អត្ថោ, ញាតដ្ឋោ អត្ថោ, បជាននដ្ឋោ អត្ថោ, បដិវេធដ្ឋោ អត្ថោ, ឱភាសដ្ឋោ អត្ថោ។ ឥមេ បញ្ច អត្ថា អត្ថបដិសម្ភិទាយ អារម្មណា ចេវ ហោន្តិ គោចរា ច។ យេ តស្សា អារម្មណា តេ តស្សា គោចរា។ យេ តស្សា គោចរា តេ តស្សា អារម្មណា។ តេន វុច្ចតិ – “អត្ថេសុ ញាណំ អត្ថបដិសម្ភិទា”។

បញ្ច ធម្មេ សន្ទស្សេតុំ ព្យញ្ជននិរុត្តាភិលាបា, បញ្ច អត្ថេ សន្ទស្សេតុំ ព្យញ្ជននិរុត្តាភិលាបា។ ឥមា ទស និរុត្តិយោ និរុត្តិបដិសម្ភិទាយ អារម្មណា ចេវ ហោន្តិ គោចរា ច។ យេ តស្សា អារម្មណា តេ តស្សា គោចរា។ យេ តស្សា គោចរា តេ តស្សា អារម្មណា។ តេន វុច្ចតិ – “និរុត្តីសុ ញាណំ និរុត្តិបដិសម្ភិទា”។

បញ្ចសុ ធម្មេសុ ញាណានិ, បញ្ចសុ អត្ថេសុ ញាណានិ, ទសសុ និរុត្តីសុ ញាណានិ។ ឥមានិ វីសតិ ញាណានិ បដិភានបដិសម្ភិទាយ អារម្មណា ចេវ ហោន្តិ គោចរា ច។ យេ តស្សា អារម្មណា តេ តស្សា គោចរា។ យេ តស្សា គោចរា តេ តស្សា អារម្មណា។ តេន វុច្ចតិ – “បដិភានេសុ ញាណំ បដិភានបដិសម្ភិទា”។

“‘តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ បរិញ្ញេយ្យ’ន្តិ...បេ... បរិញ្ញាតន្តិ បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ”។

ចក្ខុំ ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? ញាណំ ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? បញ្ញា ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? វិជ្ជា ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? អាលោកោ ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? ចក្ខុំ ឧទបាទីតិ – ទស្សនដ្ឋេន។ ញាណំ ឧទបាទីតិ – ញាតដ្ឋេន។ បញ្ញា ឧទបាទីតិ – បជាននដ្ឋេន។ វិជ្ជា ឧទបាទីតិ – បដិវេធដ្ឋេន។ អាលោកោ ឧទបាទីតិ – ឱភាសដ្ឋេន។

ចក្ខុ ធម្មោ, ញាណំ ធម្មោ, បញ្ញា ធម្មោ, វិជ្ជា ធម្មោ, អាលោកោ ធម្មោ។ ឥមេ បញ្ច ធម្មា ធម្មបដិសម្ភិទាយ អារម្មណា ចេវ ហោន្តិ គោចរា ច។ យេ តស្សា អារម្មណា តេ តស្សា គោចរា។ យេ តស្សា គោចរា តេ តស្សា អារម្មណា។ តេន វុច្ចតិ – “ធម្មេសុ ញាណំ ធម្មបដិសម្ភិទា”។

ទស្សនដ្ឋោ អត្ថោ, ញាតដ្ឋោ អត្ថោ, បជាននដ្ឋោ អត្ថោ, បដិវេធដ្ឋោ អត្ថោ, ឱភាសដ្ឋោ អត្ថោ។ ឥមេ បញ្ច អត្ថា

ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ພິທາຍ ອາຣມ຺ມຓາ ເຈວ ໂຫນ຺ຕິ ໂຄຈຣາ ຈ. ເຍ ຕສ຺ສາ ອາຣມ຺ມຓາ ເຕ ຕສ຺ສາ ໂຄຈຣາ. ເຍ ຕສ຺ສາ ໂຄຈຣາ ເຕ ຕສ຺ສາ ອາຣມ຺ມຓາ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – "ອເຕ຺ຖສຸ ຎາຓໍ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ພິທາ".

ປຎ຺ຈ ທມ຺ເມ ສນ຺ທສ຺ເສຕຸໍ ພ຺ຍຎ຺ຊນນິຣຸຕ຺ຕາພິລາປາ, ປຎ຺ຈ ອເຕ຺ຖ ສນ຺ທສ຺ເສຕຸໍ ພ຺ຍຎ຺ຊນນິຣຸຕ຺ຕາພິລາປາ. ຍາ ທສ ນິຣຸຕ຺ຕິເຍາ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ພິທາຍ ອາຣມ຺ມຓາ ເຈວ ໂຫນ຺ຕິ ໂຄຈຣາ ຈ. ເຍ ຕສ຺ສາ ອາຣມ຺ມຓາ ເຕ ຕສ຺ສາ ໂຄຈຣາ. ເຍ ຕສ຺ສາ ໂຄຈຣາ ເຕ ຕສ຺ສາ ອາຣມ຺ມຓາ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – "ນິຣຸຕ຺ຕີສຸ ຎາຓໍ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ພິທາ".

ປຎ຺ຈສຸ ທມ຺ເມສຸ ຎາຓານິ, ປຎ຺ຈສຸ ອເຕ຺ຖສຸ ຎາຓານິ, ທສສຸ ນິຣຸຕ຺ຕີສຸ ຎາຓານິ. ຍານິ ວີສຕິ ຎາຓານິ ປຏິພານປຏິສມ຺ພິທາຍ ອາຣມ຺ມຓາ ເຈວ ໂຫນ຺ຕິ ໂຄຈຣາ ຈ. ເຍ ຕສ຺ສາ ອາຣມ຺ມຓາ ເຕ ຕສ຺ສາ ໂຄຈຣາ. ເຍ ຕສ຺ສາ ໂຄຈຣາ ເຕ ຕສ຺ສາ ອາຣມ຺ມຓາ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – "ປຏິພາເນສຸ ຎາຓໍ ປຏິພານປຏິສມ຺ພິທາ".

ທຸເກ຺ຂ ອຣິຍສເຈ຺ຈ ປຎ຺ຈ ທມ຺ມາ, ປຎ຺ຈ ອຕ຺ຖາ, ທສ ນິຣຸຕ຺ຕິເຍາ, ວີສຕິ ຎາຓານິ.

[໒] "'ອິທໍ ທຸກ຺ຂສມຸທຍໍ ອຣິຍສຈ຺ຈ'ນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ທມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ...ເປ... ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ. 'ຕໍ ໂຂ ປນິທໍ ທຸກ຺ຂສມຸທຍໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປຫາຕພ຺ພ'ນ຺ຕິ...ເປ... ປຫີນນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ທມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ...ເປ. ... ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ...ເປ..."."

ທຸກ຺ຂສມຸທເຍ ອຣິຍສເຈ຺ຈ ປຎ຺ຈ ທມ຺ມາ, ປຎ຺ຈ ອຕ຺ຖາ, ທສ ນິຣຸຕ຺ຕິເຍາ, ວີສຕິ ຎາຓານິ.

[໓] "'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣທໍ ອຣິຍສຈ຺ຈ'ນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ທມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ...ເປ... ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ. 'ຕໍ ໂຂ ປນິທໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣທໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພ'ນ຺ຕິ...ເປ... ສຈ຺ຉິກຕນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ທມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ...ເປ... ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ...ເປ..."."

ທຸກ຺ຂນິໂຣເທ ອຣິຍສເຈ຺ຈ ປຎ຺ຈ ທມ຺ມາ, ປຎ຺ຈ ອຕ຺ຖາ, ທສ ນິຣຸຕ຺ຕິເຍາ, ວີສຕິ ຎາຓານິ.

[໔] "'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣທຄາມິນີ ປຏິປທາ ອຣິຍສຈ຺ຈ'ນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ທມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ...ເປ... ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ. 'ຕໍ ໂຂ ປນິທໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣທຄາມິນີ ປຏິປທາ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ພາເວຕພ຺ພ'ນ຺ຕິ...ເປ... ພາວິຕນ຺ຕິ ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ທມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ...ເປ... ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ...ເປ..."."

ທຸກ຺ຂນິໂຣທຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍ ອຣິຍສເຈ຺ຈ ປຎ຺ຈ ທມ຺ມາ, ປຎ຺ຈ ອຕ຺ຖາ, ທສ ນິຣຸຕ຺ຕິເຍາ, ວີສຕິ ຎາຓານິ.

ចតូសុ អរិយសច្ចេសុ បញ្ច ធម្មា, បញ្ច អត្ថា, វីសតិសតនិរុត្តិយោ, ចត្តាលីសញ្ច ទ្វេ ច ញាណសតានិ។

២. សតិបដ្ឋានវារោ

២៣. “‘អយំ កាយេ កាយានុបស្សនា’តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ…បេ… អាលោកោ ឧទបាទិ។ សា ខោ បនាយំ កាយេ កាយានុបស្សនា ភាវេតព្វាតិ មេ, ភិក្ខវេ,…បេ… ភាវិតាតិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ…បេ… អាលោកោ ឧទបាទិ”។

“អយំ វេទនាសុ…បេ… អយំ ចិត្តេ…បេ… អយំ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សនាតិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ…បេ… អាលោកោ ឧទបាទិ។ សា ខោ បនាយំ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សនា ភាវេតព្វា តិ…បេ… ភាវិតាតិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ…បេ… អាលោកោ ឧទបាទិ”។

[ក] “‘អយំ កាយេ កាយានុបស្សនា’តិ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ…បេ… អាលោកោ ឧទបាទិ…បេ… សា ខោ បនាយំ កាយេ កាយានុបស្សនា ភាវេតព្វាតិ…បេ… ភាវិតាតិ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ”។

ចក្ខុំ ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? ញាណំ ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? បញ្ញា ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? វិជ្ជា ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? អាលោកោ ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? ចក្ខុំ ឧទបាទីតិ – ទស្សនដ្ឋេន។ ញាណំ ឧទបាទីតិ – ញាតដ្ឋេន។ បញ្ញាឧទបាទីតិ – បជាននដ្ឋេន។ វិជ្ជា ឧទបាទីតិ – បដិវេធដ្ឋេន។ អាលោកោ ឧទបាទីតិ – ឱភាសដ្ឋេន។

ចក្ខុំ ធម្មោ, ញាណំ ធម្មោ, បញ្ញា ធម្មោ, វិជ្ជា ធម្មោ, អាលោកោ ធម្មោ។ ឥមេ បញ្ច ធម្មា ធម្មបដិសម្ភិទាយ អារម្មណា ចេវ ហោន្តិ គោចរា ច។ យេ តស្សា អារម្មណា តេ តស្សា គោចរា។ យេ តស្សា គោចរា តេ តស្សា អារម្មណា។ តេន វុច្ចតិ – “ធម្មេសុ ញាណំ ធម្មបដិសម្ភិទា”។

ទស្សនដ្ឋោ អត្ថោ, ញាតដ្ឋោ អត្ថោ, បជាននដ្ឋោ អត្ថោ, បដិវេធដ្ឋោ អត្ថោ, ឱភាសដ្ឋោ អត្ថោ។ ឥមេ បញ្ច អត្ថា អត្ថបដិសម្ភិទាយ អារម្មណា ចេវ ហោន្តិ គោចរា ច។ យេ តស្សា អារម្មណា តេ តស្សា គោចរា។ យេ តស្សា គោចរា តេ តស្សា អារម្មណា។ តេន វុច្ចតិ – “អត្ថេសុ ញាណំ អត្ថបដិសម្ភិទា”។

បញ្ច ធម្មេ សន្ទស្សេតុំ ព្យញ្ជននិរុត្តាភិលាបា, បញ្ច អត្ថេ សន្ទស្សេតុំ ព្យញ្ជននិរុត្តាភិលាបា។ ឥមា ទស និរុត្តិយោ និរុត្តិបដិសម្ភិទាយ

អារម្មណា ចេវ ហោន្តិ គោចរា ច។ យេ តស្សា អារម្មណា តេ តស្សា គោចរា។ យេ តស្សា គោចរា តេ តស្សា អារម្មណា។ តេន វុច្ចតិ – “និរុត្តីសុ ញាណំ និរុត្តិបដិសម្ភិទា”។

បញ្ចសុ ធម្មេសុ ញាណានិ, បញ្ចសុ អត្ថេសុ ញាណានិ, ទសសុ និរុត្តីសុ ញាណានិ។ ឥមានិ វីសតិ ញាណានិ បដិភានបដិសម្ភិទាយ អារម្មណា ចេវ ហោន្តិ គោចរា ច។ យេ តស្សា អារម្មណា តេ តស្សា គោចរា។ យេ តស្សា គោចរា តេ តស្សា អារម្មណា។ តេន វុច្ចតិ – “បដិភានេសុ ញាណំ បដិភានបដិសម្ភិទា”។

កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានេ បន្នរស ធម្មា, បន្នរស អត្ថា, តិំស និរុត្តិយោ, សដ្ឋិ ញាណានិ។

[ខ-ឈ] “អយំ វេទនាសុ...បេ... អយំ ចិត្តេ...បេ... អយំ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សនាតិ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ...បេ... អាលោកោ ឧទបាទិ...បេ... សា ខោ បនាយំ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សនា ភាវេតព្វា តិ...បេ... ភាវិតាតិ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ...បេ... អាលោកោ ឧទបាទិ...បេ...”។

ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សនា សតិបដ្ឋានេ បន្នរស ធម្មា, បន្នរស អត្ថា, តិំស និរុត្តិយោ, សដ្ឋិ ញាណានិ។

ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ សដ្ឋិ ធម្មា, សដ្ឋិ អត្ថា, វីសតិសតនិរុត្តិយោ, ចត្តាលីសញ្ច ទ្វេ ច ញាណសតានិ។

៧. ឥទ្ធិបាទវារោ

១៧. “អយំ ឆន្ទសមាធិបធានសង្ខារសមន្នាគតោ ឥទ្ធិបាទោតិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ...បេ... អាលោកោ ឧទបាទិ។ សោ ខោ បនាយំ ឆន្ទសមាធិបធានសង្ខារសមន្នាគតោ ឥទ្ធិបាទោ ភាវេតព្វោតិ មេ, ភិក្ខវេ...បេ... ភាវិតោតិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ...បេ... អាលោកោ ឧទបាទិ។

“អយំ វីរិយសមាធិ...បេ... អយំ ចិត្តសមាធិ...បេ... អយំ វីមំសាសមាធិបធានសង្ខារសមន្នាគតោ ឥទ្ធិបាទោតិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ...បេ... អាលោកោ ឧទបាទិ។ សោ ខោ បនាយំ វីមំសាសមាធិបធានសង្ខារសមន្នាគតោ ឥទ្ធិបាទោ ភាវេតព្វោតិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ...បេ... អាលោកោ ឧទបាទិ”។

[ក] “‘អយំ ឆន្ទសមាធិបធានសង្ខារសមន្នាគតោ ឥទ្ធិបាទោ’តិ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ...បេ... អាលោកោ ឧទបាទិ...បេ... សោ ខោ បនាយំ ឆន្ទសមាធិបធានសង្ខារសមន្នាគតោ ឥទ្ធិបាទោ ភាវេតព្វោតិ...បេ... ភាវិតោតិ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ

ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ, ຎາຓໍ ອຸທປາທິ, ປຎ຺ຎາ ອຸທປາທິ, ວິຊ຺ຊາ ອຸທປາທິ, ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ”.

ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທີຕິ – ເກນເຏ຺ຐນ? ຎາຓໍ ອຸທປາທີຕິ – ເກນເຏ຺ຐນ? ປຎ຺ຎາ ອຸທປາທີຕິ – ເກນເຏ຺ຐນ? ວິຊ຺ຊາ ອຸທປາທີຕິ – ເກນເຏ຺ຐນ? ອາໂລໂກ ອຸທປາທີຕິ – ເກນເຏ຺ຐນ? ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທີຕິ – ທສ຺ສນເຏ຺ຐນ. ຎາຓໍ ອຸທປາທີຕິ – ຎາຕເຏ຺ຐນ. ປຎ຺ຎາ ອຸທປາທີຕິ – ປຊານນເຏ຺ຐນ. ວິຊ຺ຊາ ອຸທປາທີຕິ – ປຏິເວຘເຏ຺ຐນ. ອາໂລໂກອຸທປາທີຕິ – ໂອຠາສເຏ຺ຐນ.

ຈກ຺ຂຸໍ ທໂມ຺ມ, ຎາຓໍ ທໂມ຺ມ, ປຎ຺ຎາ ທໂມ຺ມ, ວິຊ຺ຊາ ທໂມ຺ມ, ອາໂລໂກ ທໂມ຺ມ. ອິເມ ປຎ຺ຈ ທມ຺ມາ ທມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາຍ ອາຣມ຺ມຓາ ເຈວ ໂຫນ຺ຕິ ໂຄຈຣາ ຈ. ເຍ ຕສ຺ສາ ອາຣມ຺ມຓາ ເຕ ຕສ຺ສາ ໂຄຈຣາ. ເຍ ຕສ຺ສາ ໂຄຈຣາ ເຕ ຕສ຺ສາ ອາຣມ຺ມຓາ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – “ທເມ຺ມສຸ ຎາຓໍ ທມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາ”.

ທສ຺ສນໂຏ຺ຐ ອໂຕ຺ຖ, ຎາຕໂຏ຺ຐ ອໂຕ຺ຖ, ປຊານນໂຏ຺ຐ ອໂຕ຺ຖ, ປຏິເວຘໂຏ຺ຐ ອໂຕ຺ຖ, ໂອຠາສໂຏ຺ຐ ອໂຕ຺ຖ. ອິເມ ປຎ຺ຈ ອຕ຺ຖາ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາຍ ອາຣມ຺ມຓາ ເຈວ ໂຫນ຺ຕິ ໂຄຈຣາ ຈ. ເຍ ຕສ຺ສາ ອາຣມ຺ມຓາ ເຕ ຕສ຺ສາ ໂຄຈຣາ. ເຍ ຕສ຺ສາ ໂຄຈຣາ ເຕ ຕສ຺ສາ ອາຣມ຺ມຓາ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – “ອເຕ຺ຖສຸ ຎາຓໍ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ຠິທາ”.

ປຎ຺ຈ ທເມ຺ມ ສນ຺ທເສ຺ສຕຸໍ ພ຺ຍຎ຺ຊນນິຣຸຕ຺ຕາຠິລາປາ, ປຎ຺ຈ ອເຕ຺ຖ ສນ຺ທເສ຺ສຕຸໍ ພ຺ຍຎ຺ຊນນິຣຸຕ຺ຕາຠິລາປາ. ອິມາ ທສ ນິຣຸຕ຺ຕິໂຍ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ຠິທາຍ ອາຣມ຺ມຓາ ເຈວ ໂຫນ຺ຕິ ໂຄຈຣາ ຈ. ເຍ ຕສ຺ສາ ອາຣມ຺ມຓາ ເຕ ຕສ຺ສາ ໂຄຈຣາ. ເຍ ຕສ຺ສາ ໂຄຈຣາ ເຕ ຕສ຺ສາ ອາຣມ຺ມຓາ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – “ນິຣຸຕ຺ຕີສຸ ຎາຓໍ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ຠິທາ”.

ປຎ຺ຈສຸ ທເມ຺ມສຸ ຎາຓານິ, ປຎ຺ຈສຸ ອເຕ຺ຖສຸ ຎາຓານິ, ທສສຸ ນິຣຸຕ຺ຕີສຸ ຎາຓານິ. ອິມານິ ວີສຕິ ຎາຓານິ ປຏິຠານປຏິສມ຺ຠິທາຍ ອາຣມ຺ມຓາ ເຈວ ໂຫນ຺ຕິ ໂຄຈຣາ ຈ. ເຍ ຕສ຺ສາ ອາຣມ຺ມຓາ ເຕ ຕສ຺ສາ ໂຄຈຣາ. ເຍ ຕສ຺ສາ ໂຄຈຣາ ເຕ ຕສ຺ສາ ອາຣມ຺ມຓາ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – “ປຏິຠາເນສຸ ຎາຓໍ ປຏິຠານປຏິສມ຺ຠິທາ”.

ຉນ຺ທສມາທິປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄເຕ ອິທ຺ຘິປາເທ ປຎ຺ຈ ທມ຺ມາ, ປຎ຺ຈ ອຕ຺ຖາ, ທສ ນິຣຸຕ຺ຕິໂຍ, ວີສຕິ ຎາຓານິ.

[ຆ-ຌ] “ອຍໍ ວີຣິຍສມາທິ...ເປ... ອຍໍ ຈິຕ຺ຕສມາທິ...ເປ... ອຍໍ ວີມໍສາສມາທິປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄໂຕ ອິທ຺ຘິປາໂທຕິ ປຸເພ຺ພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ທເມ຺ມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ...ເປ... ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ...ເປ... ໂສ ໂຂ ປນາຍໍ ວີມໍສາສມາທິປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄໂຕ ອິທ຺ຘິປາໂທ ຠາເວຕໂພ຺ພຕິ...ເປ... ຠາວິໂຕຕິ ປຸເພ຺ພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ທເມ຺ມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ...ເປ... ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ...ເປ...”.

ວີມໍສາສມາທິປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄເຕ ອິທ຺ຘິປາເທ ປຎ຺ຈ ທມ຺ມາ, ປຎ຺ຈ ອຕ຺ຖາ, ທສ ນິຣຸຕ຺ຕິໂຍ, ວີສຕິ ຎາຓານິ.

ចតូសុ ឥទ្ធិបាទេសុ សដ្ឋិ ធម្មា, សដ្ឋិ អត្ថា, វីសតិសតនិរុត្តិយោ, ចត្តាលីសញ្ច ទ្វេ ច ញាណសតានិ។

៣. សត្តពោធិសត្តវារោ

១១. ‘‘‘សមុទយោ សមុទយោ’តិ មេ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ…បេ… អាលោកោ ឧទបាទិ។ ‘និរោធោ និរោធោ’តិ មេ, ភិក្ខវេ, វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ…បេ… អាលោកោ ឧទបាទិ’’។ វិបស្សិស្ស ពោធិសត្តស្ស វេយ្យាករណេ ទស ធម្មា, ទស អត្ថា, វីសតិ និរុត្តិយោ, ចត្តាលីសំ [ចត្តាលីស (ក.)] ញាណានិ។

‘‘‘សមុទយោ សមុទយោ’តិ មេ, ភិក្ខវេ, សិខិស្ស ពោធិសត្តស្ស…បេ… វេស្សភុស្ស ពោធិសត្តស្ស…បេ… កកុសន្ធស្ស ពោធិសត្តស្ស…បេ… កោណាគមនស្ស ពោធិសត្តស្ស…បេ… កស្សបស្ស ពោធិសត្តស្ស បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ…បេ… អាលោកោ ឧទបាទិ។ ‘និរោធោ និរោធោ’តិ មេ, ភិក្ខវេ, កស្សបស្ស ពោធិសត្តស្ស បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ…បេ… អាលោកោ ឧទបាទិ’’។ កស្សបស្ស ពោធិសត្តស្ស វេយ្យាករណេ ទស ធម្មា, ទស អត្ថា, វីសតិ និរុត្តិយោ, ចត្តាលីស ញាណានិ។

‘‘‘សមុទយោ សមុទយោ’តិ មេ, ភិក្ខវេ, គោតមស្ស ពោធិសត្តស្ស បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ…បេ… អាលោកោ ឧទបាទិ។ ‘និរោធោ និរោធោ’តិ មេ, ភិក្ខវេ, គោតមស្ស ពោធិសត្តស្ស បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ…បេ… អាលោកោ ឧទបាទិ’’។ គោតមស្ស ពោធិសត្តស្ស វេយ្យាករណេ ទស ធម្មា, ទស អត្ថា, វីសតិ និរុត្តិយោ, ចត្តាលីស ញាណានិ។

សត្តន្នំ ពោធិសត្តានំ សត្តសុ វេយ្យាករណេសុ សត្តតិ ធម្មា, សត្តតិ អត្ថា, ចត្តាលីសសតំ [ចត្តារីសសតា (ស្យា.)] និរុត្តិយោ, អសីតិ ច ទ្វេ ច ញាណសតានិ។

៤. អភិញ្ញាទិវារោ

១២. ‘‘‘យាវតា អភិញ្ញាយ អភិញ្ញដ្ឋោ ញាតោ ទិដ្ឋោ វិទិតោ សច្ឆិកតោ ផស្សិតោ បញ្ញាយ។ អផស្សិតោ បញ្ញាយ អភិញ្ញដ្ឋោ នត្ថី’តិ – ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ’’។ អភិញ្ញាយ អភិញ្ញដ្ឋេ បញ្ចវីសតិ ធម្មា , បញ្ចវីសតិ អត្ថា, បញ្ញាស និរុត្តិយោ, សតំ ញាណានិ។

‘‘‘យាវតា បរិញ្ញាយ បរិញ្ញដ្ឋោ…បេ… យាវតា បហានស្ស បហានដ្ឋោ…បេ… យាវតា ភាវនាយ ភាវនដ្ឋោ…បេ… យាវតា សច្ឆិកិរិយាយ សច្ឆិកិរិយដ្ឋោ ញាតោ ទិដ្ឋោ វិទិតោ សច្ឆិកតោ ផស្សិតោ បញ្ញាយ។ អផស្សិតោ បញ្ញាយ សច្ឆិកិរិយដ្ឋោ នត្ថី’តិ – ចក្ខុំ

ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ”។ សច្ឆិកិរិយាយ សច្ឆិកិរិយដ្ឋេ បញ្ចវីសតិ ធម្មា, បញ្ចវីសតិ អត្ថា, បញ្ញាស និរុត្តិយោ, សតំ ញាណានិ។

អភិញ្ញាយ អភិញ្ញដ្ឋេ, បរិញ្ញាយ បរិញ្ញដ្ឋេ, បហានាយ បហានដ្ឋេ, ភាវនាយ ភាវនដ្ឋេ, សច្ឆិកិរិយាយ សច្ឆិកិរិយដ្ឋេ បញ្ចវីសតិសតំ ធម្មា, បញ្ចវីសតិសតំ អត្ថា, អឌ្ឍតេយ្យានិ និរុត្តិសតានិ, បញ្ច ញាណសតានិ។

៩។ ខន្ធាទិវារោ

១៥។ “‘យាវតា ខន្ធានំ ខន្ធដ្ឋោ, ញាតោ ទិដ្ឋោ វិទិតោ សច្ឆិកតោ ផស្សិតោ បញ្ញាយ។ អផស្សិតោ បញ្ញាយ ខន្ធដ្ឋោ នត្ថី’តិ – ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ”។ ខន្ធានំ ខន្ធដ្ឋេ បញ្ចវីសតិ ធម្មា, បញ្ចវីសតិ អត្ថា, បញ្ញាស និរុត្តិយោ, សតំ ញាណានិ។

“‘យាវតា ធាតូនំ ធាតុដ្ឋោ…បេ… យាវតា អាយតនានំ អាយតនដ្ឋោ…បេ… យាវតា សង្ខតានំ សង្ខតដ្ឋោ…បេ… យាវតា អសង្ខតស្ស អសង្ខតដ្ឋោ ញាតោ ទិដ្ឋោ វិទិតោ សច្ឆិកតោ ផស្សិតោ បញ្ញាយ។ អផស្សិតោ បញ្ញាយ អសង្ខតដ្ឋោ នត្ថី’តិ – ចក្ខុំ ឧទបាទិ…បេ… អាលោកោ ឧទបាទិ”។ អសង្ខតស្ស អសង្ខតដ្ឋេ បញ្ចវីសតិ ធម្មា, បញ្ចវីសតិ អត្ថា, បញ្ញាស និរុត្តិយោ, សតំ ញាណានិ។

ខន្ធានំ ខន្ធដ្ឋេ, ធាតូនំ ធាតុដ្ឋេ, អាយតនានំ អាយតនដ្ឋេ សង្ខតានំ សង្ខតដ្ឋេ, អសង្ខតស្ស អសង្ខតដ្ឋេ បញ្ចវីសតិសតំ ធម្មា, បញ្ចវីសតិសតំ អត្ថា, អឌ្ឍតេយ្យានិ និរុត្តិសតានិ, បញ្ច ញាណសតានិ។

១០។ សច្ចវារោ

១៦។ “‘យាវតា ទុក្ខស្ស ទុក្ខដ្ឋោ, ញាតោ ទិដ្ឋោ វិទិតោ សច្ឆិកតោ ផស្សិតោ បញ្ញាយ។ អផស្សិតោ បញ្ញាយ ទុក្ខដ្ឋោ នត្ថី’តិ – ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ”។ ទុក្ខស្ស ទុក្ខដ្ឋេ បញ្ចវីសតិ ធម្មា, បញ្ចវីសតិ អត្ថា, បញ្ញាស និរុត្តិយោ, សតំ ញាណានិ។

“‘យាវតា សមុទយស្ស សមុទយដ្ឋោ…បេ… យាវតា និរោធស្ស និរោធដ្ឋោ…បេ… យាវតា មគ្គស្ស មគ្គដ្ឋោ ញាតោ ទិដ្ឋោ វិទិតោ សច្ឆិកតោ ផស្សិតោ បញ្ញាយ។ អផស្សិតោ បញ្ញាយ មគ្គដ្ឋោ នត្ថី’តិ – ចក្ខុំ ឧទបាទិ…បេ… អាលោកោ ឧទបាទិ”។ មគ្គស្ស មគ្គដ្ឋេ បញ្ចវីសតិ ធម្មា, បញ្ចវីសតិ អត្ថា, បញ្ញាស និរុត្តិយោ, សតំ ញាណានិ។

ຈຕູສຸ ອຣິຍສຈ຺ເຈສຸ ສຕໍ ຘມ຺ມາ, ສຕໍ ອຕ຺ຖາ, ເທ຺ວ ນິຣຸຕ຺ຕິສຕານິ, ຈຕ຺ຕາຣິ ຎາຓສຕານິ.

໘. ປຏິສມ຺ພິທາຈາໂຣ

໑໗. "'ຍາວຕາ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ພິທາຍ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ພິທຏ຺ໂຐ, ຎາໂຕ ທິຏ຺ໂຐ ວິທິໂຕ ສຈ຺ຉິກໂຕ ຜສ຺ສິໂຕ ປຎ຺ຎາຍ. ອຜສ຺ສິໂຕ ປຎ຺ຎາຍ ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ພິທຏ຺ໂຐ ນຕ຺ຖີ'ຕິ – ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ...ເປ... ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ". ອຕ຺ຖປຏິສມ຺ພິທຏ຺ເຐ ປຎ຺ຈວີສຕິ ຘມ຺ມາ, ປຎ຺ຈວີສຕິ ອຕ຺ຖາ, ປຎ຺ຎາສ ນິຣຸຕ຺ຕິໂຍ, ສຕໍ ຎາຓານິ.

"'ຍາວຕາ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ພິທາຍ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ພິທຏ຺ໂຐ...ເປ... ຍາວຕາ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ພິທາຍ ນິຣຸຕ຺ຕິປຏິສມ຺ພິທຏ຺ໂຐ...ເປ... ຍາວຕາ ປຏິພານປຏິສມ຺ພິທາຍ ປຏິພານປຏິສມ຺ພິທຏ຺ໂຐ, ຎາໂຕ ທິຏ຺ໂຐ ວິທິໂຕ ສຈ຺ຉິກໂຕ ຜສ຺ສິໂຕ ປຎ຺ຎາຍ. ອຜສ຺ສິໂຕ ປຎ຺ຎາຍ ປຏິພານປຏິສມ຺ພິທຏ຺ໂຐ ນຕ຺ຖີ'ຕິ – ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ ...ເປ... ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ". ປຏິພານປຏິສມ຺ພິທຏ຺ເຐ ປຎ຺ຈວີສຕິ ຘມ຺ມາ, ປຎ຺ຈວີສຕິ ອຕ຺ຖາ, ປຎ຺ຎາສ ນິຣຸຕ຺ຕິໂຍ, ສຕໍ ຎາຓານິ.

ຈຕູສຸ ປຏິສມ຺ພິທາສຸ ສຕໍ ຘມ຺ມາ, ສຕໍ ອຕ຺ຖາ, ເທ຺ວ ນິຣຸຕ຺ຕິສຕານິ, ຈຕ຺ຕາຣິ ຎາຓສຕານິ.

໙. ຉພຸທ຺ຘຘມ຺ມຈາໂຣ

໑໘. "'ຍາວຕາ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປໂຣປຣິຍເຕ຺ຕ ຎາຓໍ, ຎາຕໍ ທິຏ຺ຐໍ ວິທິຕໍ ສຈ຺ຉິກຕໍ ຜສ຺ສິຕໍ ປຎ຺ຎາຍ. ອຜສ຺ສິຕໍ ປຎ຺ຎາຍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປໂຣປຣິຍເຕ຺ຕ ຎາຓໍ ນຕ຺ຖີ'ຕິ – ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ...ເປ... ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ". ອິນ຺ທ຺ຣິຍປໂຣປຣິຍເຕ຺ຕ ຎາເຓ ປຎ຺ຈວີສຕິ ຘມ຺ມາ, ປຎ຺ຈວີສຕິ ອຕ຺ຖາ, ປຎ຺ຎາສ ນິຣຸຕ຺ຕິໂຍ, ສຕໍ ຎາຓານິ.

"'ຍາວຕາ ສຕ຺ຕານໍ ອາສຍານຸສເຍ ຎາຓໍ...ເປ... ຍາວຕາ ຍມກປາຏິຫີເຣ ຎາຓໍ ...ເປ... ຍາວຕາ ມຫາກຣຸຓາສມາປຕ຺ຕິຍາ ຎາຓໍ...ເປ... ຍາວຕາ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓໍ...ເປ... ຍາວຕາ ອນາວຣຓໍ ຎາຓໍ, ຎາຕໍ ທິຏ຺ຐໍ ວິທິຕໍ ສຈ຺ຉິກຕໍ ຜສ຺ສິຕໍ ປຎ຺ຎາຍ. ອຜສ຺ສິຕໍ ປຎ຺ຎາຍ ອນາວຣຓໍ ຎາຓໍ ນຕ຺ຖີ'ຕິ – ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ, ຎາຓໍ ອຸທປາທິ, ປຎ຺ຎາ ອຸທປາທິ , ວິຊ຺ຊາ ອຸທປາທິ, ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ". ອນາວຣເຓ ຎາເຓ ປຎ຺ຈວີສຕິ ຘມ຺ມາ, ປຎ຺ຈວີສຕິ ອຕ຺ຖາ, ປຎ຺ຎາສ ນິຣຸຕ຺ຕິໂຍ, ສຕໍ ຎາຓານິ.

ຉສຸ ພຸທ຺ຘຘມ຺ເມສຸ ນິຍຸຕສຕໍ ຘມ຺ມາ, ນິຍຸຕສຕໍ ອຕ຺ຖາ, ຕີຓິ ນິຣຸຕ຺ຕິສຕານິ, ຉ ຎາຓສຕານິ.

ປຏິສມ຺ພິທານິກ຺ເຂໂປ [ປຏິສມ຺ພິທາປກ຺ເຂໂປ (ສ຺ຍາ.)] ອຏ຺ຐກຈຘມ຺ມສຕານິ [ອຏ຺ຐກຈຍານິ ຘມ຺ມສຕານິ (ສ຺ຍາ.), ອຏ຺ຐກຈຍຘມ຺ມສຕານິ (ກ.)],

អដ្ឋនចអត្ថសតានិ, និរុត្តិសហស្សានិ សត្ត ច និរុត្តិសតានិ, តីណិ ច ញាណសហស្សានិ, ចត្តារិ ច ញាណសតានីតិ។

បដិសម្ភិទាកថា និដ្ឋិតា។

៩. ធម្មចក្កកថា

១. សច្ចវារោ

២៩. ឯកំ សមយំ ភគវា ពារាណសិយំ វិហរតិ...បេ... ឥតិ ហិទំ អាយស្មតោ កោណ្ឌញ្ញស្ស “អញ្ញាសិកោណ្ឌញ្ញោ” ត្វេវ នាមំ អហោសិ។

[ក] “ឥទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ច”ន្តិ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។

ចក្ខុំ ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? ញាណំ ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? បញ្ញា ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? វិជ្ជា ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? អាលោកោ ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? ចក្ខុំ ឧទបាទីតិ – ទស្សនដ្ឋេន។ ញាណំ ឧទបាទីតិ – ញាតដ្ឋេន។ បញ្ញា ឧទបាទីតិ – បជាននដ្ឋេន។ វិជ្ជា ឧទបាទីតិ – បដិវេធដ្ឋេន។ អាលោកោ ឧទបាទីតិ – ឱភាសដ្ឋេន។

ចក្ខុំ ធម្មោ, ទស្សនដ្ឋោ អត្ថោ។ ញាណំ ធម្មោ, ញាតដ្ឋោ អត្ថោ។ បញ្ញា ធម្មោ, បជាននដ្ឋោ អត្ថោ។ វិជ្ជា ធម្មោ, បដិវេធដ្ឋោ អត្ថោ។ អាលោកោ ធម្មោ, ឱភាសដ្ឋោ អត្ថោ។ ឥមេ បញ្ច ធម្មា បញ្ច អត្ថា ទុក្ខវត្ថុកា សច្ចវត្ថុកា សច្ចារម្មណា សច្ចគោចរា សច្ចសង្គហិតា សច្ចបរិយាបន្នា សច្ចេ សមុទាគតា សច្ចេ ឋិតា សច្ចេ បតិដ្ឋិតា។

៣០. ធម្មចក្កន្តិ កេនដ្ឋេន ធម្មចក្កំ? ធម្មញ្ច បវត្តេតិ ចក្កញ្ចាតិ – ធម្មចក្កំ។ ចក្កញ្ច បវត្តេតិ ធម្មញ្ចាតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេន បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មចរិយាយ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេ ឋិតោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេ បតិដ្ឋិតោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេ បតិដ្ឋាបេន្តោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេ វសិប្បត្តោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេ វសិំ បាបេន្តោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេ បារមិប្បត្តោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេ បារមិំ បាបេន្តោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេ វេសារជ្ជប្បត្តោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេ វេសារជ្ជំ បាបេន្តោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មំ សក្ករោន្តោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មំ គរុំ ករោន្តោ [គរុករោន្តោ (ស្យា។)] បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មំ មានេន្តោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មំ បូជេន្តោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មំ អបចាយមានោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មទ្ធជោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មកេតុ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មាធិបតេយ្យោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ តំ ខោ បន ធម្មចក្កំ អប្បដិវត្តិយំ សមណេន វា ព្រាហ្មណេន វា ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មុនា វា កេនចិ វា លោកស្មិន្តិ – ធម្មចក្កំ។

សទ្ធិន្ទ្រិយំ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ វីរិយិន្ទ្រិយំ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ សតិន្ទ្រិយំ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ សមាធិន្ទ្រិយំ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ សទ្ធាពលំ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ វីរិយពលំ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ សតិពលំ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ សមាធិពលំ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ បញ្ញាពលំ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ សម្មាទិដ្ឋិ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ សម្មាសង្កប្បោ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ សម្មាវាចា ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ សម្មាកម្មន្តោ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ សម្មាអាជីវោ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ សម្មាវាយាមោ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ សម្មាសតិ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ សម្មាសមាធិ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ

អាធិបតេយ្យដ្ឋេន ឥន្ទ្រិយំ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ អកម្បិយដ្ឋេន ពលំ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ និយ្យានិកដ្ឋេន ពោជ្ឈង្គា ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ ហេតុដ្ឋេន មគ្គោ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ ឧបដ្ឋានដ្ឋេន សតិបដ្ឋានា ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ បទហនដ្ឋេន សម្មប្បធានា ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ ឥជ្ឈនដ្ឋេន ឥទ្ធិបាទា ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ តថដ្ឋេន សច្ចា ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ អវិក្ខេបដ្ឋេន សមថោ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ អនុបស្សនដ្ឋេន វិបស្សនា ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ ឯករសដ្ឋេន សមថវិបស្សនា ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ អនតិវត្តនដ្ឋេន យុគនទ្ធំ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ សំវរដ្ឋេន សីលវិសុទ្ធិ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ អវិក្ខេបដ្ឋេន ចិត្តវិសុទ្ធិ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ ទស្សនដ្ឋេន ទិដ្ឋិវិសុទ្ធិ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ មុត្តដ្ឋេន វិមោក្ខោ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ បដិវេធដ្ឋេន វិជ្ជា ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ បរិច្ចាគដ្ឋេន វិមុត្តិ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ សមុច្ឆេទដ្ឋេន ខយេ ញាណំ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ បដិប្បស្សទ្ធដ្ឋេន អនុប្បាទេ ញាណំ ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ ឆន្ទោ មូលដ្ឋេន ធម្មោ តំ ធម្មោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ មនសិការោ សមុដ្ឋានដ្ឋេន ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ ផស្សោ សមោធានដ្ឋេន ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ វេទនា សមោសរណដ្ឋេន ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ សមាធិ បមុខដ្ឋេន ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ សតិ អាធិបតេយ្យដ្ឋេន ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ បញ្ញា តតុត្តរដ្ឋេន ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ វិមុត្តិ សារដ្ឋេន ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ អមតោគធំ និព្ពានំ បរិយោសានដ្ឋេន ធម្មោ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ

“តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ បរិញ្ញេយ្យ”ន្តិ...បេ... បរិញ្ញាតន្តិ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ...បេ... អាលោកោ ឧទបាទិ

ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨷᩤᨴᩦᨲᩥ – ᨠᩮᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩤᨴᩦᨲᩥ – ᨠᩮᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ? ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨷᩤᨴᩦᨲᩥ – ᨴᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩤᨴᩦᨲᩥ – ᩒᨽᩣᩈᨭ᩠ᨮᩮᨶ᪨ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᨴᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩒᨽᩣᩈᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩍᨾᩮ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᨬ᩠ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᨣᩮᩣᨧᩁᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᨷᩁᩥᨿᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩮ ᩈᨾᩩᨴᩣᨣᨲᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩮ ᨮᩥᨲᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩮᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ? ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨠᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᨧᨠ᩠ᨠᨬ᩠ᨧ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩦᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᨷᩁᩥᨿᩣᨿ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩦᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩦᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩦᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ...ᨷᩮ... ᩋᨾᨲᩮᩣᨣᨵᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩣᩉᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩦᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ᪨

[ᨩ-ᨫ] “ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᩋᩁᩥᨿᩈᨧ᩠ᨧ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨶᨶᩩᩔᩩᨲᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ...ᨷᩮ... “ᨲᩴ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩥᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᩋᩁᩥᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ...ᨷᩮ... “ᨷᩉᩦᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨶᨶᩩᩔᩩᨲᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ᪨

ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨷᩤᨴᩦᨲᩥ – ᨠᩮᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩤᨴᩦᨲᩥ – ᨠᩮᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ? ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨷᩤᨴᩦᨲᩥ – ᨴᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩤᨴᩦᨲᩥ – ᩒᨽᩣᩈᨭ᩠ᨮᩮᨶ᪨

ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᨴᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩒᨽᩣᩈᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩍᨾᩮ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᨬ᩠ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ...ᨷᩮ... ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ...ᨷᩮ... ᨾᨣ᩠ᨣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᨣᩮᩣᨧᩁᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᨷᩁᩥᨿᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩮ ᩈᨾᩩᨴᩣᨣᨲᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩮ ᨮᩥᨲᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩮᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ? ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨠᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᨧᨠ᩠ᨠᨬ᩠ᨧ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩦᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩣᨿ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩦᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩦᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩦᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ...ᨷᩮ... ᩋᨾᨲᩮᩣᨣᨵᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩣᩉᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ᪨ ᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩦᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ᪨

᪇᪨ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩣᩁᩮᩣ

᪃᪈᪨ “‘ᩋᨿᩴ ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨷᩔᨶᩣ’ᨲᩥ ᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨶᨶᩩᩔᩩᨲᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ᪨ ᩈᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩣᨿᩴ ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨷᩔᨶᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ,...ᨷᩮ... ᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨲᩥ ᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨶᨶᩩᩔᩩᨲᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ”᪨

“ᩋᨿᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩩ...ᨷᩮ... ᩋᨿᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ... ᩋᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨷᩔᨶᩣᨲᩥ ᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨶᨶᩩᩔᩩᨲᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ...ᨷᩮ...

ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ᪨ ᩈᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩣᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨷᩔᨶᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ...ᨷᩮ... ᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨲᩥ ᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨶᨶᩩᩔᩩᨲᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ”᪨

ᩋᨿᩴ ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨷᩔᨶᩣᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨶᨶᩩᩔᩩᨲᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ...ᨷᩮ... ᩈᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩣᨿᩴ ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨷᩔᨶᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨶᨶᩩᩔᩩᨲᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ᪨

ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨷᩤᨴᩦᨲᩥ – ᨠᩮᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩤᨴᩦᨲᩥ – ᨠᩮᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ? ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨷᩤᨴᩦᨲᩥ – ᨴᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩤᨴᩦᨲᩥ – ᩒᨽᩣᩈᨭ᩠ᨮᩮᨶ᪨

ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᨴᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩒᨽᩣᩈᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩍᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᨬ᩠ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᩣ ᨠᩣᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ...ᨷᩮ... ᩅᩮᨴᨶᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ... ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ... ᨵᨾ᩠ᨾᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᨣᩮᩣᨧᩁᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᨷᩁᩥᨿᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩈᨾᩩᨴᩣᨣᨲᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᩥᨲᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩮᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ? ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨠᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᨧᨠ᩠ᨠᨬ᩠ᨧ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩦᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩣᨿ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩦᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩦᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩦᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ ...ᨷᩮ... ᩋᨾᨲᩮᩣᨣᨵᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩣᩉᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ᪨ ᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩦᨲᩥ – ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ᪨

᪓᪨ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩤᨴᩅᩤᩁᩮᩣ

᪓᪑᪨ “‘ᩋᨿᩴ ᨨᨶ᩠ᨴᩈᨾᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᨵᩤᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩤᨴᩮᩣ’ᨲᩥ ᨾᩮ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨶᨶᩩᩔᩩᨲᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ᪨ ‘ᩈᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩣᨿᩴ ᨨᨶ᩠ᨴᩈᨾᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᨵᩤᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩤᨴᩮᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ’ᨲᩥ ᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ...ᨷᩮ... ᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨶᨶᩩᩔᩩᨲᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ᪨

“ᩋᨿᩴ ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᨾᩣᨵᩥ...ᨷᩮ... ᩋᨿᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᨵᩥ...ᨷᩮ... ᩋᨿᩴ ᩅᩦᨾᩴᩈᩣᩈᨾᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᨵᩤᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩤᨴᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨶᨶᩩᩔᩩᨲᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩣᨿᩴ ᩅᩦᨾᩴᩈᩣᩈᨾᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᨵᩤᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩤᨴᩮᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ...ᨷᩮ... ᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨶᨶᩩᩔᩩᨲᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ”᪨

ᩋᨿᩴ ᨨᨶ᩠ᨴᩈᨾᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᨵᩤᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩤᨴᩮᩣᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨶᨶᩩᩔᩩᨲᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ...ᨷᩮ... ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ...ᨷᩮ...

សោ ខោ បនាយំ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតោ ឥទ្ធិបាទោ ភាវេតព្ពោតិ...បេ... ភាវិតោតិ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។

ចក្ខុំ ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? ញាណំ ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? បញ្ញា ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? វិជ្ជា ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? អាលោកោ ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? ចក្ខុំ ឧទបាទីតិ – ទស្សនដ្ឋេន។ ញាណំ ឧទបាទីតិ – ញាតដ្ឋេន។ បញ្ញា ឧទបាទីតិ – បជាននដ្ឋេន។ វិជ្ជា ឧទបាទីតិ – បដិវេធដ្ឋេន។ អាលោកោ ឧទបាទីតិ – ឱភាសដ្ឋេន។

ចក្ខុំ ធម្មោ, ទស្សនដ្ឋោ អត្ថោ។ ញាណំ ធម្មោ, ញាតដ្ឋោ អត្ថោ។ បញ្ញា ធម្មោ, បជាននដ្ឋោ អត្ថោ។ វិជ្ជា ធម្មោ, បដិវេធដ្ឋោ អត្ថោ។ អាលោកោ ធម្មោ, ឱភាសដ្ឋោ អត្ថោ។ ឥមេ បញ្ច ធម្មា បញ្ច អត្ថា ឆន្ទវត្ថុកា ឥទ្ធិបាទវត្ថុកា ឥទ្ធិបាទារម្មណា ឥទ្ធិបាទគោចរា ឥទ្ធិបាទសង្គហិតា ឥទ្ធិបាទបរិយាបន្នា ឥទ្ធិបាទេ សមុទាគតា ឥទ្ធិបាទេ ឋិតា ឥទ្ធិបាទេ បតិដ្ឋិតា។

ធម្មចក្កន្តិ កេនដ្ឋេន ធម្មចក្កំ? ធម្មញ្ច បវត្តេតិ ចក្កញ្ចាតិ – ធម្មចក្កំ។ ចក្កញ្ច បវត្តេតិ ធម្មញ្ចាតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេន បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មចរិយាយ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេ ឋិតោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេ បតិដ្ឋិតោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេ បតិដ្ឋាបេន្តោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេ វសិប្បត្តោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេ វសី បាបេន្តោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេ បារមិប្បត្តោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេ បារមី បាបេន្តោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ...បេ... ធម្មំ អបចាយមានោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មទ្ធជោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មកេតុ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មាធិបតេយ្យោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ តំ ខោ បន ធម្មចក្កំ អប្បដិវត្តិយំ សមណេន វា ព្រាហ្មណេន វា ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មុនា វា កេនចិ វា លោកស្មិន្តិ – ធម្មចក្កំ។

សទ្ធិន្ទ្រិយំ ធម្មោ។ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ...បេ... អមតោគធំ និព្ពានំ បរិយោសានដ្ឋេន ធម្មោ។ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។

អយំ វីរិយសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតោ ឥទ្ធិបាទោតិ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ...បេ... អាលោកោ ឧទបាទិ...បេ... សោ ខោ បនាយំ វីរិយសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតោ ឥទ្ធិបាទោ ភាវេតព្ពោតិ...បេ... ភាវិតោតិ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ...បេ... អាលោកោ ឧទបាទិ។

ចក្ខុំ ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន...បេ... អាលោកោ ឧទបាទីតិ – កេនដ្ឋេន? ចក្ខុំ ឧទបាទីតិ – ទស្សនដ្ឋេន...បេ... អាលោកោ ឧទបាទីតិ – ឱភាសដ្ឋេន។

ចក្ខុំ ធម្មោ, ទស្សនដ្ឋោ អត្ថោ...បេ... អាលោកោ ធម្មោ, ឱភាសដ្ឋោ អត្ថោ។ ឥមេ បញ្ច ធម្មា បញ្ច អត្ថា វីរិយវត្ថុកា ឥទ្ធិបាទវត្ថុកា...បេ... ចិត្តវត្ថុកា ឥទ្ធិបាទវត្ថុកា... វីមំសាវត្ថុកា ឥទ្ធិបាទវត្ថុកា ឥទ្ធិបាទារម្មណា ឥទ្ធិបាទគោចរា ឥទ្ធិបាទសង្គហិតា

ឥទ្ធិបាទបរិយាបន្នា ឥទ្ធិបាទេ សមុទាគតា ឥទ្ធិបាទេ ឋិតា ឥទ្ធិបាទេ បតិដ្ឋិតា ។

ធម្មចក្កន្តិ កេនដ្ឋេន ធម្មចក្កំ? ធម្មញ្ច បវត្តេតិ ចក្កញ្ចាតិ – ធម្មចក្កំ។ ចក្កញ្ច បវត្តេតិ ធម្មញ្ចាតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេន បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មចរិយាយ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេ ឋិតោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។ ធម្មេ បតិដ្ឋិតោ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ…បេ… អមតោគធំ និព្ពានំ បរិយោសានដ្ឋេន ធម្មោ។ តំ ធម្មំ បវត្តេតីតិ – ធម្មចក្កំ។

ធម្មចក្កកថា និដ្ឋិតា។

៨. លោកុត្តរកថា

៣៩. កតមេ ធម្មា លោកុត្តរា? ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា, ចត្តារោ សម្មប្បធានា, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា, បញ្ចិន្ទ្រិយានិ, បញ្ច ពលានិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា, អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, ចត្តារោ អរិយមគ្គា, ចត្តារិ ច សាមញ្ញផលានិ, និព្ពានញ្ច – ឥមេ ធម្មា លោកុត្តរា។

លោកុត្តរាតិ កេនដ្ឋេន លោកុត្តរា? លោកំ តរន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកា ឧត្តរន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកតោ ឧត្តរន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកម្ហា ឧត្តរន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកំ អតិក្កមន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកំ សមតិក្កមន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកំ សមតិក្កន្តាតិ – លោកុត្តរា។ លោកេន អតិរេកាតិ – លោកុត្តរា។ លោកន្តំ តរន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកា និស្សរន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកតោ និស្សរន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកម្ហា និស្សរន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកា និស្សដាតិ – លោកុត្តរា។ លោកេន និស្សដាតិ – លោកុត្តរា។ លោកម្ហា និស្សដាតិ – លោកុត្តរា។ លោកេ ន តិដ្ឋន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកស្មិំ ន តិដ្ឋន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកេ ន លិម្បន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកេន ន លិម្បន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកេ អសំលិត្តាតិ – លោកុត្តរា។ លោកេន អសំលិត្តាតិ – លោកុត្តរា។ លោកេ អនុបលិត្តាតិ – លោកុត្តរា។ លោកេន អនុបលិត្តាតិ – លោកុត្តរា។ លោកេ វិប្បមុត្តាតិ – លោកុត្តរា។ លោកេន វិប្បមុត្តាតិ – លោកុត្តរា។ លោកា វិប្បមុត្តាតិ – លោកុត្តរា។ លោកតោ វិប្បមុត្តាតិ – លោកុត្តរា។ លោកម្ហា វិប្បមុត្តាតិ – លោកុត្តរា។ លោកេ វិសញ្ញុត្តាតិ – លោកុត្តរា។ លោកេន វិសញ្ញុត្តាតិ – លោកុត្តរា។ លោកា វិសញ្ញុត្តាតិ – លោកុត្តរា។ លោកស្មិំ វិសញ្ញុត្តាតិ – លោកុត្តរា។ លោកតោ វិសញ្ញុត្តាតិ – លោកុត្តរា។ លោកម្ហា វិសញ្ញុត្តាតិ – លោកុត្តរា។ លោកា សុជ្ឈន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកតោ សុជ្ឈន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកម្ហា សុជ្ឈន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកា វិសុជ្ឈន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកតោ វិសុជ្ឈន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកម្ហា វិសុជ្ឈន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកា វុដ្ឋហន្តីតិ [វុដ្ឋន្តីតិ (ក.), វុដ្ឋហន្តីតិ (សី. អដ្ឋ.)] – លោកុត្តរា។ លោកតោ វុដ្ឋហន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកម្ហា វុដ្ឋហន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកា វិវដ្ដន្តីតិ – លោកុត្តរា ។ លោកតោ វិវដ្ដន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកម្ហា វិវដ្ដន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកេ ន សជ្ជន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកេ ន គយ្ហន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកេ ន ពជ្ឈន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកំ សមុច្ឆិន្ទន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកំ សមុច្ឆិន្នត្តាតិ – លោកុត្តរា។ លោកំ បដិប្បស្សម្ភេន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកំ បដិប្បស្សទ្ធត្តាតិ – លោកុត្តរា។ លោកស្ស អបថាតិ – លោកុត្តរា។ លោកស្ស អគតីតិ – លោកុត្តរា។ លោកស្ស អវិសយាតិ – លោកុត្តរា។ លោកស្ស អសាធារណាតិ – លោកុត្តរា។ លោកំ

ចយន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកំ ន បច្ចាចយន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកំ បជហន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកំ ន ឧបាទិយន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកំ វិសិនេន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកំ ន ឧស្សិនេន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកំ វិធូបេន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកំ ន សំធូបេន្តីតិ – លោកុត្តរា។ លោកំ សមតិក្កម្ម អភិភុយ្យ តិដ្ឋន្តីតិ – លោកុត្តរា។

លោកុត្តរកថា និដ្ឋិតា។

៩. ពលកថា

៤៤. សាវត្ថិនិទានំ [សំ. និ. ៥.៦០៥-៦១៧ បស្សិតព្ពា]។ “បញ្ចិមានិ , ភិក្ខវេ, ពលានិ។ កតមានិ បញ្ច? សទ្ធាពលំ, វីរិយពលំ, សតិពលំ, សមាធិពលំ, បញ្ញាពលំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច ពលានិ។

“អបិ ច, អដ្ឋសដ្ឋិ ពលានិ – សទ្ធាពលំ, វីរិយពលំ, សតិពលំ, សមាធិពលំ, បញ្ញាពលំ, ហិរិពលំ, ឱត្តប្បពលំ, បដិសង្ខានពលំ, ភាវនាពលំ, អនវជ្ជពលំ, សង្គហពលំ, ខន្តិពលំ, បញ្ញត្តិពលំ, និជ្ឈត្តិពលំ, ឥស្សរិយពលំ , អធិដ្ឋានពលំ, សមថពលំ, វិបស្សនាពលំ, ទស សេខពលានិ, ទស អសេខពលានិ, ទស ខីណាសវពលានិ, ទស ឥទ្ធិពលានិ, ទស តថាគតពលានិ”។

កតមំ សទ្ធាពលំ? អស្សទ្ធិយេ ន កម្បតីតិ – សទ្ធាពលំ។ សហជាតានំ ធម្មានំ ឧបត្ថម្ភនដ្ឋេន សទ្ធាពលំ, កិលេសានំ បរិយាទានដ្ឋេន សទ្ធាពលំ, បដិវេធាទិវិសោធនដ្ឋេន សទ្ធាពលំ, ចិត្តស្ស អធិដ្ឋានដ្ឋេន សទ្ធាពលំ, ចិត្តស្ស វោទានដ្ឋេន សទ្ធាពលំ, វិសេសាធិគមដ្ឋេន សទ្ធាពលំ, ឧត្តរិ បដិវេធដ្ឋេន សទ្ធាពលំ, សច្ចាភិសមយដ្ឋេន សទ្ធាពលំ, និរោធេ បតិដ្ឋាបកដ្ឋេន សទ្ធាពលំ។ ឥទំ សទ្ធាពលំ។

កតមំ វីរិយពលំ? កោសជ្ជេ ន កម្បតីតិ – វីរិយពលំ។ សហជាតានំ ធម្មានំ ឧបត្ថម្ភនដ្ឋេន វីរិយពលំ, កិលេសានំ បរិយាទានដ្ឋេន វីរិយពលំ, បដិវេធាទិវិសោធនដ្ឋេន វីរិយពលំ, ចិត្តស្ស អធិដ្ឋានដ្ឋេន វីរិយពលំ, ចិត្តស្ស វោទានដ្ឋេន វីរិយពលំ, វិសេសាធិគមដ្ឋេន វីរិយពលំ, ឧត្តរិ បដិវេធដ្ឋេន វីរិយពលំ, សច្ចាភិសមយដ្ឋេន វីរិយពលំ, និរោធេ បតិដ្ឋាបកដ្ឋេន វីរិយពលំ។ ឥទំ វីរិយពលំ។

កតមំ សតិពលំ? បមាទេ ន កម្បតីតិ – សតិពលំ។ សហជាតានំ ធម្មានំ ឧបត្ថម្ភនដ្ឋេន សតិពលំ…បេ… និរោធេ បតិដ្ឋាបកដ្ឋេន សតិពលំ។ ឥទំ សតិពលំ។

កតមំ សមាធិពលំ? ឧទ្ធច្ចេ ន កម្បតីតិ – សមាធិពលំ។ សហជាតានំ ធម្មានំ ឧបត្ថម្ភនដ្ឋេន សមាធិពលំ…បេ… និរោធេ បតិដ្ឋាបកដ្ឋេន សមាធិពលំ។ ឥទំ សមាធិពលំ។

កតមំ បញ្ញាពលំ? អវិជ្ជាយ ន កម្បតីតិ – បញ្ញាពលំ។ សហជាតានិ ធម្មានិ ឧបត្ថម្ភនដ្ឋេន បញ្ញាពលំ…បេ… និរោធេ បតិដ្ឋាបកដ្ឋេន បញ្ញាពលំ។ ឥទំ បញ្ញាពលំ។

កតមំ ហិរិពលំ? នេក្ខម្មេន កាមច្ឆន្ទំ ហិរីយតីតិ [ហិរិយតីតិ (ស្យា។ ក។)] – ហិរិពលំ។ អព្យាបាទេន ព្យាបាទំ ហិរីយតីតិ – ហិរិពលំ។ អាលោកសញ្ញាយ ថិនមិទ្ធំ ហិរីយតីតិ – ហិរិពលំ។ អវិក្ខេបេន ឧទ្ធច្ចំ ហិរីយតីតិ – ហិរិពលំ។ ធម្មវវត្ថានេន វិចិកិច្ឆំ ហិរីយតីតិ – ហិរិពលំ។ ញាណេន អវិជ្ជំ ហិរីយតីតិ – ហិរិពលំ។ បាមោជ្ជេន អរតិំ ហិរីយតីតិ – ហិរិពលំ។ បឋមេន ឈានេន នីវរណេ ហិរីយតីតិ – ហិរិពលំ…បេ… អរហត្តមគ្គេន សព្ពកិលេសេ ហិរីយតីតិ – ហិរិពលំ។ ឥទំ ហិរិពលំ។

កតមំ ឱត្តប្បពលំ? នេក្ខម្មេន កាមច្ឆន្ទំ ឱត្តប្បតីតិ – ឱត្តប្បពលំ។ អព្យាបាទេន ព្យាបាទំ ឱត្តប្បតីតិ – ឱត្តប្បពលំ។ អាលោកសញ្ញាយ ថិនមិទ្ធំ ឱត្តប្បតីតិ – ឱត្តប្បពលំ។ អវិក្ខេបេន ឧទ្ធច្ចំ ឱត្តប្បតីតិ – ឱត្តប្បពលំ។ ធម្មវវត្ថានេន វិចិកិច្ឆំ ឱត្តប្បតីតិ – ឱត្តប្បពលំ។ ញាណេន អវិជ្ជំ ឱត្តប្បតីតិ – ឱត្តប្បពលំ ។ បាមោជ្ជេន អរតិំ ឱត្តប្បតីតិ – ឱត្តប្បពលំ។ បឋមេន ឈានេន នីវរណេ ឱត្តប្បតីតិ – ឱត្តប្បពលំ…បេ… អរហត្តមគ្គេន សព្ពកិលេសេ ឱត្តប្បតីតិ – ឱត្តប្បពលំ។ ឥទំ ឱត្តប្បពលំ។

កតមំ បដិសង្ខានពលំ? នេក្ខម្មេន កាមច្ឆន្ទំ បដិសង្ខាតីតិ – បដិសង្ខានពលំ។ អព្យាបាទេន ព្យាបាទំ បដិសង្ខាតីតិ – បដិសង្ខានពលំ។ អាលោកសញ្ញាយ ថិនមិទ្ធំ បដិសង្ខាតីតិ – បដិសង្ខានពលំ។ អវិក្ខេបេន ឧទ្ធច្ចំ បដិសង្ខាតីតិ – បដិសង្ខានពលំ។ ធម្មវវត្ថានេន វិចិកិច្ឆំ បដិសង្ខាតីតិ – បដិសង្ខានពលំ។ ញាណេន អវិជ្ជំ បដិសង្ខាតីតិ – បដិសង្ខានពលំ ។ បាមោជ្ជេន អរតិំ បដិសង្ខាតីតិ – បដិសង្ខានពលំ។ បឋមេន ឈានេន នីវរណេ បដិសង្ខាតីតិ – បដិសង្ខានពលំ…បេ… អរហត្តមគ្គេន សព្ពកិលេសេ បដិសង្ខាតីតិ – បដិសង្ខានពលំ។ ឥទំ បដិសង្ខានពលំ។

កតមំ ភាវនាពលំ? កាមច្ឆន្ទំ បជហន្តោ នេក្ខម្មំ ភាវេតីតិ – ភាវនាពលំ។ ព្យាបាទំ បជហន្តោ អព្យាបាទំ ភាវេតីតិ – ភាវនាពលំ។ ថិនមិទ្ធំ បជហន្តោ អាលោកសញ្ញំ ភាវេតីតិ – ភាវនាពលំ។ ឧទ្ធច្ចំ បជហន្តោ អវិក្ខេបំ ភាវេតីតិ – ភាវនាពលំ។ វិចិកិច្ឆំ បជហន្តោ ធម្មវវត្ថានំ ភាវេតីតិ – ភាវនាពលំ។ អវិជ្ជំ បជហន្តោ ញាណំ ភាវេតីតិ – ភាវនាពលំ។ អរតិំ បជហន្តោ បាមោជ្ជំ ភាវេតីតិ – ភាវនាពលំ។ នីវរណេ បជហន្តោ បឋមំ ឈានំ ភាវេតីតិ – ភាវនាពលំ…បេ… សព្ពកិលេសេ បជហន្តោ អរហត្តមគ្គំ ភាវេតីតិ – ភាវនាពលំ។ ឥទំ ភាវនាពលំ។

កតមំ អនវជ្ជពលំ? កាមច្ឆន្ទស្ស បហីនត្តា នេក្ខម្មេ នត្ថិ កិញ្ចិ វជ្ជន្តិ – អនវជ្ជពលំ។ ព្យាបាទស្ស បហីនត្តា អព្យាបាទេ នត្ថិ កិញ្ចិ វជ្ជន្តិ – អនវជ្ជពលំ។ ថិនមិទ្ធស្ស បហីនត្តា អាលោកសញ្ញាយ នត្ថិ កិញ្ចិ វជ្ជន្តិ – អនវជ្ជពលំ។ ឧទ្ធច្ចស្ស បហីនត្តា អវិក្ខេបេ នត្ថិ កិញ្ចិ វជ្ជន្តិ – អនវជ្ជពលំ។ វិចិកិច្ឆាយ បហីនត្តា ធម្មវវត្ថានេ នត្ថិ កិញ្ចិ វជ្ជន្តិ – អនវជ្ជពលំ។ អវិជ្ជាយ បហីនត្តា ញាណេ នត្ថិ កិញ្ចិ វជ្ជន្តិ –

អនវជ្ជពលំ. អរតិយា បហីនត្តា បាមោជ្ជេ នត្ថិ កិញ្ចិ វជ្ជន្តិ អនវជ្ជពលំ. នីវរណានំ បហីនត្តា បឋមជ្ឈានេ នត្ថិ កិញ្ចិ វជ្ជន្តិ – អនវជ្ជពលំ...បេ... សព្ពកិលេសានំ បហីនត្តា អរហត្តមគ្គេ នត្ថិ កិញ្ចិ វជ្ជន្តិ – អនវជ្ជពលំ. ឥទំ អនវជ្ជពលំ.

កតមំ សង្គហពលំ? កាមច្ឆន្ទំ បជហតោ នេក្ខម្មវសេន ចិត្តំ សង្គណ្ហាតីតិ – សង្គហពលំ. ព្យាបាទំ បជហតោ អព្យាបាទវសេន ចិត្តំ សង្គណ្ហាតីតិ – សង្គហពលំ. ថិនមិទ្ធំ បជហតោ អាលោកសញ្ញាវសេន ចិត្តំ សង្គណ្ហាតីតិ – សង្គហពលំ...បេ... សព្ពកិលេសេ បជហតោ អរហត្តមគ្គវសេន ចិត្តំ សង្គណ្ហាតីតិ – សង្គហពលំ. ឥទំ សង្គហពលំ.

កតមំ ខន្តិពលំ? កាមច្ឆន្ទស្ស បហីនត្តា នេក្ខម្មំ ខមតីតិ – ខន្តិពលំ. ព្យាបាទស្ស បហីនត្តា អព្យាបាទោ ខមតីតិ – ខន្តិពលំ. ថិនមិទ្ធស្ស បហីនត្តា អាលោកសញ្ញា ខមតីតិ – ខន្តិពលំ. ឧទ្ធច្ចស្ស បហីនត្តា អវិក្ខេបោ ខមតីតិ – ខន្តិពលំ. វិចិកិច្ឆាយ បហីនត្តា ធម្មវវត្ថានំ ខមតីតិ – ខន្តិពលំ. អវិជ្ជាយ បហីនត្តា វិជ្ជា ខមតីតិ – ខន្តិពលំ. អរតិយា បហីនត្តា បាមោជ្ជំ ខមតីតិ – ខន្តិពលំ. នីវរណានំ បហីនត្តា បឋមំ ឈានំ ខមតីតិ – ខន្តិពលំ...បេ... សព្ពកិលេសានំ បហីនត្តា អរហត្តមគ្គោ ខមតីតិ – ខន្តិពលំ. ឥទំ ខន្តិពលំ.

កតមំ បញ្ញត្តិពលំ? កាមច្ឆន្ទំ បជហតោ នេក្ខម្មវសេន ចិត្តំ បញ្ញាបេតីតិ – បញ្ញត្តិពលំ. ព្យាបាទំ បជហតោ អព្យាបាទវសេន ចិត្តំ បញ្ញាបេតីតិ – បញ្ញត្តិពលំ. ថិនមិទ្ធំ បជហតោ អាលោកសញ្ញាវសេន ចិត្តំ បញ្ញាបេតីតិ – បញ្ញត្តិពលំ...បេ... សព្ពកិលេសេ បជហតោ អរហត្តមគ្គវសេន ចិត្តំ បញ្ញាបេតីតិ – បញ្ញត្តិពលំ. ឥទំ បញ្ញត្តិពលំ.

កតមំ និជ្ឈត្តិពលំ? កាមច្ឆន្ទំ បជហតោ នេក្ខម្មវសេន ចិត្តំ និជ្ឈាបេតីតិ – និជ្ឈត្តិពលំ. ព្យាបាទំ បជហតោ អព្យាបាទវសេន ចិត្តំ និជ្ឈាបេតីតិ – និជ្ឈត្តិពលំ. ថិនមិទ្ធំ បជហតោ អាលោកសញ្ញាវសេន ចិត្តំ និជ្ឈាបេតីតិ – និជ្ឈត្តិពលំ...បេ... សព្ពកិលេសេ បជហតោ អរហត្តមគ្គវសេន ចិត្តំ និជ្ឈាបេតីតិ – និជ្ឈត្តិពលំ. ឥទំ និជ្ឈត្តិពលំ.

កតមំ ឥស្សរិយពលំ? កាមច្ឆន្ទំ បជហតោ នេក្ខម្មវសេន ចិត្តំ វសំ វត្តេតីតិ – ឥស្សរិយពលំ. ព្យាបាទំ បជហតោ អព្យាបាទវសេន ចិត្តំ វសំ វត្តេតីតិ – ឥស្សរិយពលំ. ថិនមិទ្ធំ បជហតោ អាលោកសញ្ញាវសេន ចិត្តំ វសំ វត្តេតីតិ – ឥស្សរិយពលំ...បេ... សព្ពកិលេសេ បជហតោ អរហត្តមគ្គវសេន ចិត្តំ វសំ វត្តេតីតិ – ឥស្សរិយពលំ. ឥទំ ឥស្សរិយពលំ.

កតមំ អធិដ្ឋានពលំ? កាមច្ឆន្ទំ បជហតោ នេក្ខម្មវសេន ចិត្តំ អធិដ្ឋាតីតិ – អធិដ្ឋានពលំ. ព្យាបាទំ បជហតោ អព្យាបាទវសេន ចិត្តំ អធិដ្ឋាតីតិ – អធិដ្ឋានពលំ. ថិនមិទ្ធំ បជហតោ អាលោកសញ្ញាវសេន ចិត្តំ អធិដ្ឋាតីតិ – អធិដ្ឋានពលំ...បេ... សព្ពកិលេសេ បជហតោ អរហត្តមគ្គវសេន ចិត្តំ អធិដ្ឋាតីតិ – អធិដ្ឋានពលំ. ឥទំ អធិដ្ឋានពលំ.

កតមំ សមថពលំ? នេក្ខម្មវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមថពលំ, អព្យាបាទវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមថពលំ,

អាលោកសញ្ញាវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមថពលំ…បេ… បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមថពលំ, បដិនិស្សគ្គានុបស្សី បស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា អវិក្ខេបោ សមថពលំ។

សមថពលន្តិ កេនដ្ឋេន សមថពលំ? បឋមេន ឈានេន នីវរណេ ន កម្បតីតិ – សមថពលំ។ ទុតិយេន ឈានេន វិតក្កវិចារេ ន កម្បតីតិ – សមថពលំ។ តតិយេន ឈានេន បីតិយា ន កម្បតីតិ – សមថពលំ។ ចតុត្ថេន ឈានេន សុខទុក្ខេ ន កម្បតីតិ – សមថពលំ។ អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិយា រូបសញ្ញាយ បដិឃសញ្ញាយ នានត្តសញ្ញាយ ន កម្បតីតិ – សមថពលំ។ វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិយា អាកាសានញ្ចាយតនសញ្ញាយ ន កម្បតីតិ – សមថពលំ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយា វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញាយ ន កម្បតីតិ – សមថពលំ។ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា អាកិញ្ចញ្ញាយតនសញ្ញាយ ន កម្បតីតិ – សមថពលំ។ ឧទ្ធច្ចេ ច ឧទ្ធច្ចសហគតកិលេសេ ច ខន្ធេ ច ន កម្បតិ ន ចលតិ ន វេធតីតិ – សមថពលំ។ ឥទំ សមថពលំ។

កតមំ វិបស្សនាពលំ? អនិច្ចានុបស្សនា វិបស្សនាពលំ, ទុក្ខានុបស្សនា វិបស្សនាពលំ…បេ… បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា វិបស្សនាពលំ, រូបេ អនិច្ចានុបស្សនា វិបស្សនាពលំ, រូបេ ទុក្ខានុបស្សនា វិបស្សនាពលំ…បេ… រូបេ បដិនស្សគ្គានុបស្សនា វិបស្សនាពលំ, វេទនាយ…បេ… សញ្ញាយ… សង្ខារេសុ… វិញ្ញាណេ… ចក្ខុស្មិំ…បេ… ជរាមរណេ អនិច្ចានុបស្សនា វិបស្សនាពលំ, ជរាមរណេ ទុក្ខានុបស្សនា វិបស្សនាពលំ…បេ… ជរាមរណេ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា វិបស្សនាពលំ។ វិបស្សនាពលន្តិ កេនដ្ឋេន វិបស្សនាពលំ? អនិច្ចានុបស្សនាយ និច្ចសញ្ញាយ ន កម្បតីតិ – វិបស្សនាពលំ។ ទុក្ខានុបស្សនាយ សុខសញ្ញាយ ន កម្បតីតិ – វិបស្សនាពលំ។ អនត្តានុបស្សនាយ អត្តសញ្ញាយ កម្បតីតិ – វិបស្សនាពលំ។ និព្ពិទានុបស្សនាយ នន្ទិយា ន កម្បតីតិ – វិបស្សនាពលំ។ វិរាគានុបស្សនាយ រាគេ ន កម្បតីតិ – វិបស្សនាពលំ។ និរោធានុបស្សនា សមុទយេ ន កម្បតីតិ – វិបស្សនាពលំ។ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាយ អាទានេ ន កម្បតីតិ – វិបស្សនាពលំ។ អវិជ្ជាយ អវិជ្ជាសហគតកិលេសេ ច ខន្ធេ ច ន កម្បតិ ន ចលតិ ន វេធតីតិ – វិបស្សនាពលំ។ ឥទំ វិបស្សនាពលំ។

កតមានិ ទស សេខពលានិ, ទស អសេខពលានិ? សម្មាទិដ្ឋិំ [សម្មាទិដ្ឋិ (ក·) ឯវមីទិសេសុ នវសុ បទេសុ ទុតិយន្តវចនេន· ទី· និ· ៣·៣៤៨ បស្សិតព្វា] សិក្ខតីតិ – សេខពលំ។ តត្ថ សិក្ខិតត្តា អសេខពលំ។ សម្មាសង្កប្បំ សិក្ខតីតិ – សេខពលំ។ តត្ថ សិក្ខិតត្តា – អសេខពលំ។ សម្មាវាចំ…បេ… សម្មាកម្មន្តំ… សម្មាអាជីវំ… សម្មាវាយាមំ… សម្មាសតិំ… សម្មាសមាធិំ… សម្មាញាណំ…បេ… សម្មាវិមុត្តិំ សិក្ខតីតិ – សេខពលំ។ តត្ថ សិក្ខិតត្តា – អសេខពលំ។ ឥមានិ ទស សេខពលានិ, ទស អសេខពលានិ។

កតមានិ ទស ខីណាសវពលានិ?[អ· និ· ១០·៩០ បស្សិតព្វា] ឥធ ខីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ អនិច្ចតោ សព្ពេ សង្ខារា យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ សុទិដ្ឋា ហោន្តិ។ យម្បិ ខីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ អនិច្ចតោ សព្ពេ សង្ខារា យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ សុទិដ្ឋា ហោន្តិ, ឥទម្បិ ខីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ ពលំ ហោតិ, យំ ពលំ អាគម្ម ខីណាសវោ ភិក្ខុ អាសវានំ ខយំ បដិជានាតិ – “ខីណា មេ អាសវា”តិ។

បុន ចបរំ ខីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ អង្គារកាសូបមា កាមា យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ សុទិដ្ឋា ហោន្តិ។ យម្បិ ខីណាសវស្ស ភិក្ខុនោ

ᩋᨦ᩠ᨣᩣᩁᨠᩣᩈᩪᨸᨾᩣ ᨠᩣᨾᩣ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩍᨴᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨻᩃᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩴ ᨻᩃᩴ ᩋᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩴ ᨸᨭᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ – "ᨡᩦᨱᩣ ᨾᩮ ᩋᩣᩈᩅᩣ"ᨲᩥ᪨

ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨸᩮᩣᨱᩴ ᩅᩥᩅᩮᨠᨸᨻ᩠ᨽᩣᩁᩴ ᩅᩥᩅᩮᨠᨭ᩠ᨮᩴ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩣᨽᩥᩁᨲᩴ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩦᨽᩪᨲᩴ [ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥᨽᩪᨲᩴ (ᨠ᪨)] ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᩋᩣᩈᩅᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ᪨ ᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨸᩮᩣᨱᩴ ᩅᩥᩅᩮᨠᨸᨻ᩠ᨽᩣᩁᩴ ᩅᩥᩅᩮᨠᨭ᩠ᨮᩴ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩣᨽᩥᩁᨲᩴ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩦᨽᩪᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᩋᩣᩈᩅᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ, ᩍᨴᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨻᩃᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩴ ᨻᩃᩴ ᩋᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩴ ᨸᨭᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ – "ᨡᩦᨱᩣ ᨾᩮ ᩋᩣᩈᩅᩣ"ᨲᩥ᪨

ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨽᩣᩅᩥᨲᩣ᪨ ᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨽᩣᩅᩥᨲᩣ, ᩍᨴᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨻᩃᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩴ ᨻᩃᩴ ᩋᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩴ ᨸᨭᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ – "ᨡᩦᨱᩣ ᨾᩮ ᩋᩣᩈᩅᩣ"ᨲᩥ᪨

ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨽᩣᩅᩥᨲᩣ...ᨸᩮ... ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨽᩣᩅᩥᨲᩣ... ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ... ᨸᨬ᩠ᨧ ᨻᩃᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ... ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩤ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨽᩣᩅᩥᨲᩣ...ᨸᩮ... ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ, ᩍᨴᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨻᩃᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩴ ᨻᩃᩴ ᩋᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩴ ᨸᨭᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ – "ᨡᩦᨱᩣ ᨾᩮ ᩋᩣᩈᩅᩣ"ᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨴᩈ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᨻᩃᩣᨶᩥ᪨

ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨴᩈ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨻᩃᩣᨶᩥ? ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᩅᩥᨠᩩᨻ᩠ᨻᨶᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᨾᨶᩮᩣᨾᨿᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᨬᩣᨱᩅᩥᨸ᩠ᨹᩣᩁᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᩈᨾᩣᨵᩥᩅᩥᨸ᩠ᨹᩣᩁᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩣᨠᨩᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩅᨲᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨾᨿᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᨿᩮᩣᨣᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩍᨩ᩠ᨫᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨴᩈ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨻᩃᩣᨶᩥ᪨

ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨴᩈ ᨲᨳᩣᨣᨲᨻᩃᩣᨶᩥ? ᩍᨵ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨮᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨮᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩍᨴᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨲᨳᩣᨣᨲᨻᩃᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩴ ᨻᩃᩴ ᩋᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᩣᩈᨽᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨸᨭᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᩈᩣᩈᩩ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᨲᩥ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ᪨

ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᨲᩦᨲᩣᨶᩣᨣᨲᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩣᨶᩴ ᨮᩣᨶᩈᩮᩣ ᩉᩮᨲᩩᩈᩮᩣ ᩅᩥᨸᩣᨠᩴ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᨲᩦᨲᩣᨶᩣᨣᨲᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩣᨶᩴ ᨮᩣᨶᩈᩮᩣ ᩉᩮᨲᩩᩈᩮᩣ ᩅᩥᨸᩣᨠᩴ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩍᨴᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨲᨳᩣᨣᨲᨻᩃᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩴ ᨻᩃᩴ ᩋᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᩣᩈᨽᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨸᨭᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨸᩁᩥᩈᩣᩈᩩ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ, ᨶᨴᨲᩥ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ᪨

បុន ចបរំ តថាគតោ សព្ពត្ថគាមិនិំ បដិបទំ [សព្ពត្ថគាមិនិបដិបទំ (ស្យា.) ម. និ. ១.១៤៨ បស្សិតព្ពំ] យថាភូតំ បជានាតិ. យម្បិ តថាគតោ សព្ពត្ថគាមិនិំ បដិបទំ យថាភូតំ បជានាតិ, ឥទម្បិ តថាគតស្ស តថាគតពលំ ហោតិ, យំ ពលំ អាគម្ម តថាគតោ អាសភំ ឋានំ បដិជានាតិ, បរិសាសុ សីហនាទំ នទតិ, ព្រហ្មចក្កំ បវត្តេតិ.

បុន ចបរំ តថាគតោ អនេកធាតុនានាធាតុលោកំ យថាភូតំ បជានាតិ. យម្បិ តថាគតោ អនេកធាតុនានាធាតុលោកំ យថាភូតំ បជានាតិ, ឥទម្បិ តថាគតស្ស...បេ...

បុន ចបរំ តថាគតោ សត្តានំ នានាធិមុត្តិកតំ យថាភូតំ បជានាតិ. យម្បិ តថាគតោ សត្តានំ នានាធិមុត្តិកតំ យថាភូតំ បជានាតិ, ឥទម្បិ តថាគតស្ស...បេ...

បុន ចបរំ តថាគតោ បរសត្តានំ បរបុគ្គលានំ ឥន្ទ្រិយបរោបរិយត្តំ យថាភូតំ បជានាតិ. យម្បិ តថាគតោ បរសត្តានំ បរបុគ្គលានំ ឥន្ទ្រិយបរោបរិយត្តំ យថាភូតំ បជានាតិ, ឥទម្បិ តថាគតស្ស...បេ...

បុន ចបរំ តថាគតោ ឈានវិមោក្ខសមាធិសមាបត្តីនំ សំកិលេសំ វោទានំ វុដ្ឋានំ យថាភូតំ បជានាតិ. យម្បិ តថាគតោ ឈានវិមោក្ខសមាធិសមាបត្តីនំ សំកិលេសំ វោទានំ វុដ្ឋានំ យថាភូតំ បជានាតិ, ឥទម្បិ តថាគតស្ស...បេ...

បុន ចបរំ តថាគតោ អនេកវិហិតំ បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរតិ, សេយ្យថិទំ – ឯកម្បិ ជាតិំ ទ្វេបិ ជាតិយោ...បេ... ឥតិ សាការំ សឧទ្ទេសំ អនេកវិហិតំ បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរតិ. យម្បិ តថាគតោ អនេកវិហិតំ បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរតិ. សេយ្យថិទំ – ឯកម្បិ ជាតិំ ទ្វេបិ ជាតិយោ...បេ... ឥទម្បិ តថាគតស្ស...បេ...

បុន ចបរំ តថាគតោ ទិព្ពេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន សត្តេ បស្សតិ ចវមានេ ឧបបជ្ជមានេ...បេ... យម្បិ តថាគតោ ទិព្ពេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន សត្តេ បស្សតិ ចវមានេ ឧបបជ្ជមានេ...បេ... ឥទម្បិ តថាគតស្ស...បេ...

បុន ចបរំ តថាគតោ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ. យម្បិ តថាគតោ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, ឥទម្បិ តថាគតស្ស តថាគតពលំ ហោតិ, យំ ពលំ អាគម្ម តថាគតោ អាសភំ ឋានំ បដិជានាតិ, បរិសាសុ សីហនាទំ នទតិ, ព្រហ្មចក្កំ បវត្តេតិ. ឥមានិ ទស តថាគតពលានិ.

៣៣. កេនដ្ឋេន សទ្ធាពលំ? កេនដ្ឋេន វីរិយពលំ? កេនដ្ឋេន សតិពលំ? កេនដ្ឋេន សមាធិពលំ? កេនដ្ឋេន បញ្ញាពលំ? កេនដ្ឋេន

ហិរិពលំ? កតមញ្ច ឱត្តប្បពលំ? កតមញ្ច បដិសង្ខានពលំ...បេ... កតមញ្ច តថាគតពលំ?

អស្សទ្ធិយេ អកម្បិយដ្ឋេន សទ្ធាពលំ។ កោសជ្ជេ អកម្បិយដ្ឋេន វីរិយពលំ។ បមាទេ អកម្បិយដ្ឋេន សតិពលំ។ ឧទ្ធច្ចេ អកម្បិយដ្ឋេន សមាធិពលំ។ អវិជ្ជាយ អកម្បិយដ្ឋេន បញ្ញាពលំ។ ហិរីយតិ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេតិ – ហិរិពលំ។ ឱត្តប្បតិ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេតិ – ឱត្តប្បពលំ។ ញាណេន កិលេសេ បដិសង្ខាតីតិ – បដិសង្ខានពលំ។ តត្ថ ជាតា ធម្មា ឯករសា ហោន្តីតិ – ភាវនាពលំ។ តត្ថ នត្ថិ កិញ្ចិ វជ្ជន្តិ – អនវជ្ជពលំ។ តេន ចិត្តំ សង្គណ្ហាតីតិ – សង្គហពលំ។ តំ តស្ស ខមតីតិ – [តំ ខមតីតិ (ក·)] ខន្តិពលំ។ តេន ចិត្តំ បញ្ញាបេតីតិ – បញ្ញត្តិពលំ។ តេន ចិត្តំ និជ្ឈាបេតីតិ – និជ្ឈត្តិពលំ។ តេន ចិត្តំ វសំ វត្តេតីតិ – ឥស្សរិយពលំ។ តេន ចិត្តំ អធិដ្ឋាតីតិ – អធិដ្ឋានពលំ។ តេន ចិត្តំ ឯកគ្គន្តិ – សមថពលំ។ តត្ថ ជាតេ ធម្មេ អនុបស្សតីតិ – វិបស្សនាពលំ។ តត្ថ សិក្ខតីតិ – សេខពលំ។ តត្ថ សិក្ខិតត្តា – អសេខពលំ។ តេន អាសវា ខីណាតិ – ខីណាសវពលំ។ តស្ស ឥជ្ឈតីតិ – ឥទ្ធិពលំ។ អប្បមេយ្យដ្ឋេន តថាគតពលន្តិ។

ពលកថា និដ្ឋិតា។

១០។ សុញ្ញកថា

៣៩។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

"'សុញ្ញោ លោកោ, សុញ្ញោ លោកោ'តិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ ។ កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, 'សុញ្ញោ លោកោ'តិ វុច្ចតី"តិ? "យស្មា ខោ, អានន្ទ, សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា, តស្មា 'សុញ្ញោ លោកោ'តិ វុច្ចតិ។ កិញ្ចានន្ទ [កិញ្ច អានន្ទ សំ· និ· ៤·៨៥], សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា? ចក្ខុ ខោ, អានន្ទ, សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា។ រូបា សុញ្ញា អត្តេន វា អត្តនិយេន វា។ ចក្ខុវិញ្ញាណំ សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា។ ចក្ខុសម្ផស្សោ សុញ្ញោ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា។ យម្បិទំ [យទិទំ (ក·) សំ· និ· ៤·៨៥ បស្សិតព្ពំ] ចក្ខុសម្ផស្សបច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា, តម្បិ សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា។

"សោតំ សុញ្ញំ...បេ... សទ្ទា សុញ្ញា... ឃានំ សុញ្ញំ... គន្ធា សុញ្ញា... ជិវ្ហា សុញ្ញា... រសា សុញ្ញា... កាយោ សុញ្ញោ... ផោដ្ឋព្ពា សុញ្ញា... មនោ សុញ្ញោ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា។ ធម្មា សុញ្ញា អត្តេន វា អត្តនិយេន វា។ មនោវិញ្ញាណំ សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា។ មនោសម្ផស្សោ សុញ្ញោ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា។ យម្បិទំ មនោសម្ផស្សបច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា, តម្បិ សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា។ យស្មា ខោ, អានន្ទ, សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា តស្មា 'សុញ្ញោ លោកោ'តិ វុច្ចតី"តិ។

១។ មាតិកា

៤៣. សុញ្ញសុញ្ញំ [សុញ្ញំ សុញ្ញំ (ស្យា.)], សង្ខារសុញ្ញំ, វិបរិណាមសុញ្ញំ, អគ្គសុញ្ញំ, លក្ខណសុញ្ញំ, វិក្ខម្ភនសុញ្ញំ, តទង្គសុញ្ញំ, សមុច្ឆេទសុញ្ញំ, បដិប្បស្សទ្ធិសុញ្ញំ , និស្សរណសុញ្ញំ, អជ្ឈត្តសុញ្ញំ , ពហិទ្ធាសុញ្ញំ, ទុភតោសុញ្ញំ, សភាគសុញ្ញំ, វិសភាគសុញ្ញំ, ឯសនាសុញ្ញំ, បរិគ្គហសុញ្ញំ, បដិលាភសុញ្ញំ, បដិវេធសុញ្ញំ, ឯកត្តសុញ្ញំ, នានត្តសុញ្ញំ, ខន្តិសុញ្ញំ, អធិដ្ឋានសុញ្ញំ, បរិយោគាហណសុញ្ញំ [បរិយោគាហនសុញ្ញំ (ស្យា.)], សម្បជានស្ស បវត្តបរិយាទានំ សព្ពសុញ្ញតានំ បរមត្ថសុញ្ញំ.

## ១. និទ្ទេសោ

៤៥. កតមំ សុញ្ញសុញ្ញំ? ចក្ខុ សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា និច្ចេន វា ធុវេន វា សស្សតេន វា អវិបរិណាមធម្មេន វា. សោតំ សុញ្ញំ...បេ... ឃានំ សុញ្ញំ... ជិវ្ហា សុញ្ញា... កាយោ សុញ្ញោ... មនោ សុញ្ញោ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា និច្ចេន វា ធុវេន វា សស្សតេន វា អវិបរិណាមធម្មេន វា. ឥទំ សុញ្ញសុញ្ញំ.

កតមំ សង្ខារសុញ្ញំ? តយោ សង្ខារា – បុញ្ញាភិសង្ខារោ, អបុញ្ញាភិសង្ខារោ, អានេញ្ជាភិសង្ខារោ. បុញ្ញាភិសង្ខារោ អបុញ្ញាភិសង្ខារេន ច អានេញ្ជាភិសង្ខារេន ច សុញ្ញោ. អបុញ្ញាភិសង្ខារោ បុញ្ញាភិសង្ខារេន ច អានេញ្ជាភិសង្ខារេន ច សុញ្ញោ. អានេញ្ជាភិសង្ខារោ បុញ្ញាភិសង្ខារេន ច អបុញ្ញាភិសង្ខារេន ច សុញ្ញោ. ឥមេ តយោ សង្ខារា.

អបរេបិ តយោ សង្ខារា – កាយសង្ខារោ, វចីសង្ខារោ, ចិត្តសង្ខារោ. កាយសង្ខារោ វចីសង្ខារេន ច ចិត្តសង្ខារេន ច សុញ្ញោ. វចីសង្ខារោ កាយសង្ខារេន ច ចិត្តសង្ខារេន ច សុញ្ញោ. ចិត្តសង្ខារោ កាយសង្ខារេន ច វចីសង្ខារេន ច សុញ្ញោ. ឥមេ តយោ សង្ខារា.

អបរេបិ តយោ សង្ខារា – អតីតា សង្ខារា, អនាគតា សង្ខារា, បច្ចុប្បន្នា សង្ខារា. អតីតា សង្ខារា អនាគតេហិ ច បច្ចុប្បន្នេហិ ច សង្ខារេហិ សុញ្ញា. អនាគតា សង្ខារា អតីតេហិ ច បច្ចុប្បន្នេហិ ច សង្ខារេហិ សុញ្ញា បច្ចុប្បន្នា សង្ខារា អតីតេហិ ច អនាគតេហិ ច សង្ខារេហិ សុញ្ញា. ឥមេ តយោ សង្ខារា; ឥទំ សង្ខារសុញ្ញំ.

កតមំ វិបរិណាមសុញ្ញំ? ជាតំ រូបំ សភាវេន សុញ្ញំ. វិគតំ រូបំ វិបរិណតញ្ចេវ សុញ្ញញ្ច. ជាតា វេទនា សភាវេន សុញ្ញា. វិគតា វេទនា វិបរិណតា ចេវ សុញ្ញា ច ...បេ... ជាតា សញ្ញា... ជាតា សង្ខារា... ជាតំ វិញ្ញាណំ... ជាតំ ចក្ខុ...បេ... ជាតោ ភវោ សភាវេន សុញ្ញោ. វិគតោ ភវោ វិបរិណតោ ចេវ សុញ្ញោ ច. ឥទំ វិបរិណាមសុញ្ញំ.

កតមំ អគ្គសុញ្ញំ? អគ្គមេតំ បទំ សេដ្ឋមេតំ បទំ វិសិដ្ឋមេតំ [វិសេដ្ឋមេតំ (ក.)] បទំ យទិទំ សព្ពសង្ខារសមថោ សព្ពូបធិបដិនិស្សគ្គោ

តណ្ហក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពានំ ឥទំ អគ្គសុញ្ញំ

កតមំ លក្ខណសុញ្ញំ? ទ្វេ លក្ខណានិ – ពាលលក្ខណញ្ច បណ្ឌិតលក្ខណញ្ច ពាលលក្ខណំ បណ្ឌិតលក្ខណេន សុញ្ញំ បណ្ឌិតលក្ខណំ ពាលលក្ខណេន សុញ្ញំ តីណិ លក្ខណានិ – ឧប្បាទលក្ខណំ, វយលក្ខណំ, ឋិតញ្ញថត្តលក្ខណំ ឧប្បាទលក្ខណំ វយលក្ខណេន ច ឋិតញ្ញថត្តលក្ខណេន ច សុញ្ញំ វយលក្ខណំ ឧប្បាទលក្ខណេន ច ឋិតញ្ញថត្តលក្ខណេន ច សុញ្ញំ, ឋិតញ្ញថត្តលក្ខណំ ឧប្បាទលក្ខណេន ច វយលក្ខណេន ច សុញ្ញំ

រូបស្ស ឧប្បាទលក្ខណំ វយលក្ខណេន ច ឋិតញ្ញថត្តលក្ខណេន ច សុញ្ញំ រូបស្ស វយលក្ខណំ ឧប្បាទលក្ខណេន ច ឋិតញ្ញថត្តលក្ខណេន ច សុញ្ញំ រូបស្ស ឋិតញ្ញថត្តលក្ខណំ ឧប្បាទលក្ខណេន ច វយលក្ខណេន ច សុញ្ញំ វេទនាយ...បេ... សញ្ញាយ... សង្ខារានំ... វិញ្ញាណស្ស... ចក្ខុស្ស... ជរាមរណស្ស ឧប្បាទលក្ខណំ វយលក្ខណេន ច ឋិតញ្ញថត្តលក្ខណេន ច សុញ្ញំ ជរាមរណស្ស វយលក្ខណំ ឧប្បាទលក្ខណេន ច ឋិតញ្ញថត្តលក្ខណេន ច សុញ្ញំ ជរាមរណស្ស ឋិតញ្ញថត្តលក្ខណំ ឧប្បាទលក្ខណេន ច វយលក្ខណេន ច សុញ្ញំ ឥទំ លក្ខណសុញ្ញំ

កតមំ វិក្ខម្ភនសុញ្ញំ? នេក្ខម្មេន កាមច្ឆន្ទោ វិក្ខម្ភិតោ ចេវ សុញ្ញោ ច អព្យាបាទេន ព្យាបាទោ វិក្ខម្ភិតោ ចេវ សុញ្ញោ ច អាលោកសញ្ញាយ ថិនមិទ្ធំ វិក្ខម្ភិតញ្ចេវ សុញ្ញញ្ច អវិក្ខេបេន ឧទ្ធច្ចំ វិក្ខម្ភិតញ្ចេវ សុញ្ញញ្ច ធម្មវវត្ថានេន វិចិកិច្ឆា វិក្ខម្ភិតា ចេវ សុញ្ញា ច ញាណេន អវិជ្ជា វិក្ខម្ភិតា ចេវ សុញ្ញា ច បាមោជ្ជេន អរតិ វិក្ខម្ភិតា ចេវ សុញ្ញា ច បឋមេន ឈានេន នីវរណា វិក្ខម្ភិតា ចេវ សុញ្ញា ច...បេ... អរហត្តមគ្គេន សព្ពកិលេសា វិក្ខម្ភិតា ចេវ សុញ្ញា ច ឥទំ វិក្ខម្ភនសុញ្ញំ

កតមំ តទង្គសុញ្ញំ? នេក្ខម្មេន កាមច្ឆន្ទោ តទង្គសុញ្ញោ អព្យាបាទេន ព្យាបាទោ តទង្គសុញ្ញោ អាលោកសញ្ញាយ ថិនមិទ្ធំ តទង្គសុញ្ញំ អវិក្ខេបេន ឧទ្ធច្ចំ តទង្គសុញ្ញំ ធម្មវវត្ថានេន វិចិកិច្ឆា តទង្គសុញ្ញា ញាណេន អវិជ្ជា តទង្គសុញ្ញា បាមោជ្ជេន អរតិ តទង្គសុញ្ញា បឋមេន ឈានេន នីវរណា តទង្គសុញ្ញា...បេ... វិវដ្ដនានុបស្សនាយ សញ្ញោគាភិនិវេសោ តទង្គសុញ្ញោ ឥទំ តទង្គសុញ្ញំ

កតមំ សមុច្ឆេទសុញ្ញំ? នេក្ខម្មេន កាមច្ឆន្ទោ សមុច្ឆិន្នោ ចេវ សុញ្ញោ ច អព្យាបាទេន ព្យាបាទោ សមុច្ឆិន្នោ ចេវ សុញ្ញោ ច អាលោកសញ្ញាយ ថិនមិទ្ធំ សមុច្ឆិន្នញ្ចេវ សុញ្ញញ្ច អវិក្ខេបេន ឧទ្ធច្ចំ សមុច្ឆិន្នញ្ចេវ សុញ្ញញ្ច ធម្មវវត្ថានេន វិចិកិច្ឆា សមុច្ឆិន្នា ចេវ សុញ្ញា ច ញាណេន អវិជ្ជា សមុច្ឆិន្នា ចេវ សុញ្ញា ច បាមោជ្ជេន អរតិ សមុច្ឆិន្នា ចេវ សុញ្ញា ច បឋមេន ឈានេន នីវរណា សមុច្ឆិន្នា ចេវ សុញ្ញា ច...បេ... អរហត្តមគ្គេន សព្ពកិលេសា សមុច្ឆិន្នា ចេវ សុញ្ញា ច ឥទំ សមុច្ឆេទសុញ្ញំ

កតមំ បដិប្បស្សទ្ធិសុញ្ញំ? នេក្ខម្មេន កាមច្ឆន្ទោ បដិប្បស្សទ្ធោ ចេវ សុញ្ញោ ច អព្យាបាទេន ព្យាបាទោ បដិប្បស្សទ្ធោ ចេវ សុញ្ញោ ច អាលោកសញ្ញាយ ថិនមិទ្ធំ បដិប្បស្សទ្ធញ្ចេវ សុញ្ញញ្ច អវិក្ខេបេន ឧទ្ធច្ចំ បដិប្បស្សទ្ធញ្ចេវ សុញ្ញញ្ច ធម្មវវត្ថានេន វិចិកិច្ឆា បដិប្បស្សទ្ធា ចេវ សុញ្ញា ច ញាណេន អវិជ្ជា បដិប្បស្សទ្ធា ចេវ សុញ្ញា ច បាមោជ្ជេន អរតិ បដិប្បស្សទ្ធា ចេវ សុញ្ញា ច បឋមេន

ឈានេន នីវរណា បដិប្បស្សទ្ធា ចេវ សុញ្ញា ច…បេ… អរហត្តមគ្គេន សព្ពកិលេសា បដិប្បស្សទ្ធា ចេវ សុញ្ញា ច។ ឥទំ បដិប្បស្សទ្ធិសុញ្ញំ។

កតមំ និស្សរណសុញ្ញំ? នេក្ខម្មេន កាមច្ឆន្ទោ និស្សដោ ចេវ សុញ្ញោ ច។ អព្យាបាទេន ព្យាបាទោ និស្សដោ ចេវ សុញ្ញោ ច។ អាលោកសញ្ញាយ ថិនមិទ្ធំ និស្សដញ្ចេវ សុញ្ញញ្ច។ អវិក្ខេបេន ឧទ្ធច្ចំ និស្សដញ្ចេវ សុញ្ញញ្ច។ ធម្មវវត្ថានេន វិចិកិច្ឆា និស្សដា ចេវ សុញ្ញា ច។ ញាណេន អវិជ្ជា និស្សដា ចេវ សុញ្ញា ច។ បាមោជ្ជេន អរតិ និស្សដា ចេវ សុញ្ញា ច។ បឋមេន ឈានេន នីវរណា និស្សដា ចេវ សុញ្ញា ច …បេ… អរហត្តមគ្គេន សព្ពកិលេសា និស្សដា ចេវ សុញ្ញា ច។ ឥទំ និស្សរណសុញ្ញំ។

កតមំ អជ្ឈត្តសុញ្ញំ? អជ្ឈត្តំ ចក្ខុ សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា និច្ចេន វា ធុវេន វា សស្សតេន វា អវិបរិណាមធម្មេន វា។ អជ្ឈត្តំ សោតំ សុញ្ញំ… អជ្ឈត្តំ ឃានំ សុញ្ញំ… អជ្ឈត្តា ជិវ្ហា សុញ្ញា… អជ្ឈត្តោ កាយោ សុញ្ញោ… អជ្ឈត្តំ មនោ សុញ្ញោ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា និច្ចេន វា ធុវេន វា សស្សតេន វា អវិបរិណាមធម្មេន វា។ ឥទំ អជ្ឈត្តសុញ្ញំ។

កតមំ ពហិទ្ធាសុញ្ញំ? ពហិទ្ធា រូបា សុញ្ញា…បេ… ពហិទ្ធា ធម្មា សុញ្ញា អត្តេន វា អត្តនិយេន វា និច្ចេន វា ធុវេន វា សស្សតេន វា អវិបរិណាមធម្មេន វា។ ឥទំ ពហិទ្ធាសុញ្ញំ។

កតមំ ទុភតោសុញ្ញំ? យញ្ច អជ្ឈត្តំ ចក្ខុ យេ ច ពហិទ្ធា រូបា ឧភយមេតំ សុញ្ញំ [ឧភយតោ តំ សុញ្ញា (ស្យា។)] អត្តេន វា អត្តនិយេន វា និច្ចេន វា ធុវេន វា សស្សតេន វា អវិបរិណាមធម្មេន វា។ យញ្ច អជ្ឈត្តំ សោតំ យេ ច ពហិទ្ធា សទ្ទា…បេ… យញ្ច អជ្ឈត្តំ ឃានំ យេ ច ពហិទ្ធា គន្ធា… យា ច អជ្ឈត្តា ជិវ្ហា យេ ច ពហិទ្ធា រសា… យោ ច អជ្ឈត្តោ កាយោ យេ ច ពហិទ្ធា ផោដ្ឋព្ពា… យោ ច អជ្ឈត្តំ មនោ យេ ច ពហិទ្ធា ធម្មា ឧភយមេតំ សុញ្ញំ អត្តេន វា អត្តនិយេន វា និច្ចេន វា ធុវេន វា សស្សតេន វា អវិបរិណាមធម្មេន វា។ ឥទំ ទុភតោសុញ្ញំ។

កតមំ សភាគសុញ្ញំ? ឆ អជ្ឈត្តិកានិ អាយតនានិ សភាគានិ ចេវ សុញ្ញានិ ច។ ឆ ពាហិរានិ អាយតនានិ សភាគានិ ចេវ សុញ្ញានិ ច។ ឆ វិញ្ញាណកាយា សភាគា ចេវ សុញ្ញា ច។ ឆ ផស្សកាយា សភាគា ចេវ សុញ្ញា ច។ ឆ វេទនាកាយា សភាគា ចេវ សុញ្ញា ច។ ឆ សញ្ញាកាយា សភាគា ចេវ សុញ្ញា ច។ ឆ ចេតនាកាយា សភាគា ចេវ សុញ្ញា ច។ ឥទំ សភាគសុញ្ញំ។

កតមំ វិសភាគសុញ្ញំ? ឆ អជ្ឈត្តិកានិ អាយតនានិ ឆហិ ពាហិរេហិ អាយតនេហិ វិសភាគានិ ចេវ សុញ្ញានិ ច។ ឆ ពាហិរានិ អាយតនានិ ឆហិ វិញ្ញាណកាយេហិ វិសភាគានិ ចេវ សុញ្ញានិ ច។ ឆ វិញ្ញាណកាយា ឆហិ ផស្សកាយេហិ វិសភាគា ចេវ សុញ្ញា ច។ ឆ ផស្សកាយា ឆហិ វេទនាកាយេហិ វិសភាគា ចេវ សុញ្ញា ច។ ឆ វេទនាកាយា ឆហិ សញ្ញាកាយេហិ វិសភាគា ចេវ សុញ្ញា ច។ ឆ សញ្ញាកាយា ឆហិ ចេតនាកាយេហិ វិសភាគា ចេវ សុញ្ញា ច។ ឥទំ វិសភាគសុញ្ញំ។

កតមំ ឯសនាសុញ្ញំ? នេក្ខម្មេសនា កាមច្ឆន្ទេន សុញ្ញា។ អព្យាបាទេសនា ព្យាបាទេន សុញ្ញា។ អាលោកសញ្ញេសនា ថីនមិទ្ធេន សុញ្ញា។ អវិក្ខេបេសនា ឧទ្ធច្ចេន សុញ្ញា។ ធម្មវវត្ថានេសនា វិចិកិច្ឆាយ សុញ្ញា។ ញាណេសនា អវិជ្ជាយ សុញ្ញា។ បាមោជ្ជេសនា អរតិយា សុញ្ញា។ បឋមជ្ឈានេសនា នីវរណេហិ សុញ្ញា...បេ... អរហត្តមគ្គេសនា សព្វកិលេសេហិ សុញ្ញា។ ឥទំ ឯសនាសុញ្ញំ។

កតមំ បរិគ្គហសុញ្ញំ? នេក្ខម្មបរិគ្គហោ កាមច្ឆន្ទេន សុញ្ញោ។ អព្យាបាទបរិគ្គហោ ព្យាបាទេន សុញ្ញោ។ អាលោកសញ្ញាបរិគ្គហោ ថីនមិទ្ធេន សុញ្ញោ។ អវិក្ខេបបរិគ្គហោ ឧទ្ធច្ចេន សុញ្ញោ។ ធម្មវវត្ថានបរិគ្គហោ វិចិកិច្ឆាយ សុញ្ញោ។ ញាណបរិគ្គហោ អវិជ្ជាយ សុញ្ញោ។ បាមោជ្ជបរិគ្គហោ អរតិយា សុញ្ញោ។ បឋមជ្ឈានបរិគ្គហោ នីវរណេហិ សុញ្ញោ...បេ... អរហត្តមគ្គបរិគ្គហោ សព្វកិលេសេហិ សុញ្ញោ។ ឥទំ បរិគ្គហសុញ្ញំ។

កតមំ បដិលាភសុញ្ញំ? នេក្ខម្មបដិលាភោ កាមច្ឆន្ទេន សុញ្ញោ។ អព្យាបាទបដិលាភោ ព្យាបាទេន សុញ្ញោ។ អាលោកសញ្ញាបដិលាភោ ថីនមិទ្ធេន សុញ្ញោ។ អវិក្ខេបបដិលាភោ ឧទ្ធច្ចេន សុញ្ញោ។ ធម្មវវត្ថានបដិលាភោ វិចិកិច្ឆាយ សុញ្ញោ។ ញាណបដិលាភោ អវិជ្ជាយ សុញ្ញោ។ បាមោជ្ជបដិលាភោ អរតិយា សុញ្ញោ។ បឋមជ្ឈានបដិលាភោ នីវរណេហិ សុញ្ញោ...បេ... អរហត្តមគ្គបដិលាភោ សព្វកិលេសេហិ សុញ្ញោ។ ឥទំ បដិលាភសុញ្ញំ។

កតមំ បដិវេធសុញ្ញំ? នេក្ខម្មប្បដិវេធោ កាមច្ឆន្ទេន សុញ្ញោ។ អព្យាបាទប្បដិវេធោ ព្យាបាទេន សុញ្ញោ។ អាលោកសញ្ញាប្បដិវេធោ ថីនមិទ្ធេន សុញ្ញោ។ អវិក្ខេបប្បដិវេធោ ឧទ្ធច្ចេន សុញ្ញោ។ ធម្មវវត្ថានប្បដិវេធោ វិចិកិច្ឆាយ សុញ្ញោ។ ញាណប្បដិវេធោ អវិជ្ជាយ សុញ្ញោ។ បាមោជ្ជប្បដិវេធោ អរតិយា សុញ្ញោ។ បឋមជ្ឈានប្បដិវេធោ នីវរណេហិ សុញ្ញោ...បេ... អរហត្តមគ្គប្បដិវេធោ សព្វកិលេសេហិ សុញ្ញោ។ ឥទំ បដិវេធសុញ្ញំ។

កតមំ ឯកត្តសុញ្ញំ, នានត្តសុញ្ញំ? កាមច្ឆន្ទោ នានត្តំ, នេក្ខម្មំ ឯកត្តំ។ នេក្ខម្មេកត្តំ ចេតយតោ កាមច្ឆន្ទេន សុញ្ញំ។ ព្យាបាទោ នានត្តំ, អព្យាបាទោ ឯកត្តំ។ អព្យាបាទេកត្តំ ចេតយតោ ព្យាបាទេន សុញ្ញំ។ ថីនមិទ្ធំ នានត្តំ, អាលោកសញ្ញា ឯកត្តំ។ អាលោកសញ្ញេកត្តំ ចេតយតោ ថីនមិទ្ធេន សុញ្ញំ។ ឧទ្ធច្ចំ នានត្តំ, អវិក្ខេបោ ឯកត្តំ។ អវិក្ខេបេកត្តំ ចេតយតោ ឧទ្ធច្ចេន សុញ្ញំ។ វិចិកិច្ឆា នានត្តំ, ធម្មវវត្ថានំ ឯកត្តំ។ ធម្មវវត្ថានេកត្តំ ចេតយតោ វិចិកិច្ឆាយ សុញ្ញំ។ អវិជ្ជា នានត្តំ, ញាណំ ឯកត្តំ។ ញាណេកត្តំ ចេតយតោ អវិជ្ជាយ សុញ្ញំ។ អរតិ នានត្តំ, បាមោជ្ជំ ឯកត្តំ។ បាមោជ្ជេកត្តំ ចេតយតោ អរតិយា សុញ្ញំ។ នីវរណា នានត្តំ, បឋមជ្ឈានំ ឯកត្តំ។ បឋមជ្ឈានេកត្តំ ចេតយតោ នីវរណេហិ សុញ្ញំ...បេ... សព្វកិលេសា នានត្តំ, អរហត្តមគ្គោ ឯកត្តំ។ អរហត្តមគ្គេកត្តំ ចេតយតោ សព្វកិលេសេហិ សុញ្ញំ។ ឥទំ ឯកត្តសុញ្ញំ នានត្តសុញ្ញំ។

កតមំ ខន្តិសុញ្ញំ? នេក្ខម្មខន្តិ កាមច្ឆន្ទេន សុញ្ញា។ អព្យាបាទខន្តិ ព្យាបាទេន សុញ្ញា។ អាលោកសញ្ញាខន្តិ ថីនមិទ្ធេន សុញ្ញា។ អវិក្ខេបខន្តិ ឧទ្ធច្ចេន សុញ្ញា។ ធម្មវវត្ថានខន្តិ វិចិកិច្ឆាយ សុញ្ញា។ ញាណខន្តិ អវិជ្ជាយ សុញ្ញា។ បាមោជ្ជខន្តិ អរតិយា សុញ្ញា។ បឋមជ្ឈានខន្តិ

ᨶᩦᩅᩁᨱᩮᩉᩥ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ...ᨸᩮ... ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩉᩥ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᩍᨴᩴ ᨡᨶ᩠ᨲᩥᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨

ᨠᨲᨾᩴ ᩋᨵᩥᨭᩛᩣᨶᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ? ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩣᨵᩥᨭᩛᩣᨶᩴ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩤᨴᩣᨵᩥᨭᩛᩣᨶᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩤᨴᩮᨶ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᩌᩃᩮᩣᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣᨵᩥᨭᩛᩣᨶᩴ ᨳᩥᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩣᨵᩥᨭᩛᩣᨶᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩣᨵᩥᨭᩛᩣᨶᩴ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᨬᩣᨱᩣᨵᩥᨭᩛᩣᨶᩴ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᨸᩤᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩣᨵᩥᨭᩛᩣᨶᩴ ᩋᩁᨲᩥᨿᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᨸᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᩣᨵᩥᨭᩛᩣᨶᩴ ᨶᩦᩅᩁᨱᩮᩉᩥ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ...ᨸᩮ... ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩣᨵᩥᨭᩛᩣᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩉᩥ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᩍᨴᩴ ᩋᨵᩥᨭᩛᩣᨶᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨

ᨠᨲᨾᩴ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩤᩉᨱᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ? ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩤᩉᨱᩴ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩤᨴᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩤᩉᨱᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩤᨴᩮᨶ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᩌᩃᩮᩣᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩤᩉᨱᩴ ᨳᩥᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩤᩉᨱᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩤᩉᨱᩴ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᨬᩣᨱᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩤᩉᨱᩴ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᨸᩤᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩤᩉᨱᩴ ᩋᩁᨲᩥᨿᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᨸᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩤᩉᨱᩴ ᨶᩦᩅᩁᨱᩮᩉᩥ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ...ᨸᩮ... ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩤᩉᨱᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩉᩥ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᩍᨴᩴ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨣᩤᩉᨱᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ᪨

ᨠᨲᨾᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩔ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᨿᩤᨴᩣᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣᨶᩴ ᨸᩁᨾᨲ᩠ᨳᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ? ᩍᨵ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᩤᨴᩥᨿᨲᩥ, ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩤᨴᩮᨶ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩤᨴᩔ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᩤᨴᩥᨿᨲᩥ, ᩌᩃᩮᩣᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨳᩥᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᩔ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᩤᨴᩥᨿᨲᩥ, ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᨶ ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᩔ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᩤᨴᩥᨿᨲᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩮᨶ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᩤᨴᩥᨿᨲᩥ, ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᩤᨴᩥᨿᨲᩥ, ᨸᩤᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩮᨶ ᩋᩁᨲᩥᨿᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᩤᨴᩥᨿᨲᩥ, ᨸᨮᨾᩮᨶ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨶᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᩤᨴᩥᨿᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨶᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᩤᨴᩥᨿᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᨸᨶ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩔ ᩋᨶᩩᨸᩤᨴᩥᩈᩮᩈᩣᨿ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᨶ᩠ᨲᩔ ᩍᨴᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᩤᨴᩥᨿᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨧ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩍᨴᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᩈᩮᩣᨲᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ...ᨸᩮ... ᨥᩣᨶᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ... ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ... ᨠᩣᨿᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ... ᨾᨶᩮᩣᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᩤᨴᩥᨿᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨧ ᨾᨶᩮᩣᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩔ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᨿᩤᨴᩣᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣᨶᩴ ᨸᩁᨾᨲ᩠ᨳᩈᩩᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭᩛᩥᨲᩣ᪨

ᨿᩩᨣᨶᨴ᩠ᨵᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᨿᩩᨣᨶᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ, ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩁᩣᨣᨸᨬ᩠ᨧᨾᩣ;

ᨸᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ, ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨻᩃᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣᨲᩥ᪨

ឲឃ ភិកាឃឆរេហិ ឍបិពោ, អឃយោ ឲពិឃោ បចរោ

ចរចក្កោពិ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

# ៣. បញ្ញាវគ្គោ

## ១. មហាបញ្ញាកថា

១. អនិច្ចានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ? ទុក្ខានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ? អនត្តានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ...បេ... បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ?

អនិច្ចានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា ជវនបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ ទុក្ខានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា និព្ពេធិកបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ អនត្តានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា មហាបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ និព្ពិទានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា តិក្ខបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ វិរាគានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា វិបុលបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ និរោធានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា គម្ភីរបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា អសាមន្តបញ្ញំ [អស្សាមន្តបញ្ញំ (ស្យា។)] បរិបូរេតិ។ ឥមា សត្ត បញ្ញា ភាវិតា ពហុលីកតា បណ្ឌិច្ចំ បរិបូរេន្តិ។ ឥមា អដ្ឋ បញ្ញា ភាវិតា ពហុលីកតា បុថុបញ្ញំ បរិបូរេន្តិ។ ឥមា នវ បញ្ញា ភាវិតា ពហុលីកតា ហាសបញ្ញំ បរិបូរេន្តិ។

ហាសបញ្ញា បដិភានបដិសម្ភិទា។ តស្សា អត្ថវវត្ថានតោ អត្ថបដិសម្ភិទា អធិគតា ហោតិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។ ធម្មវវត្ថានតោ ធម្មបដិសម្ភិទា អធិគតា ហោតិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។ និរុត្តិវវត្ថានតោ និរុត្តិបដិសម្ភិទា អធិគតា ហោតិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។ បដិភានវវត្ថានតោ បដិភានបដិសម្ភិទា អធិគតា ហោតិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។ តស្សិមា ចតស្សោ បដិសម្ភិទាយោ អធិគតា ហោន្តិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។

រូបេ អនិច្ចានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ...បេ... រូបេ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ? រូបេ អនិច្ចានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា ជវនបញ្ញំ បរិបូរេតិ...បេ... រូបេ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា អសាមន្តបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ ឥមា សត្ត បញ្ញា ភាវិតា ពហុលីកតា បណ្ឌិច្ចំ បរិបូរេន្តិ។ ឥមា អដ្ឋ បញ្ញា ភាវិតា ពហុលីកតា បុថុបញ្ញំ បរិបូរេន្តិ។ ឥមា នវ បញ្ញា ភាវិតា ពហុលីកតា ហាសបញ្ញំ បរិបូរេន្តិ។

ហាសបញ្ញា បដិភានបដិសម្ភិទា។ តស្សា អត្ថវវត្ថានតោ អត្ថបដិសម្ភិទា អធិគតា ហោតិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។ ធម្មវវត្ថានតោ ធម្មបដិសម្ភិទា អធិគតា ហោតិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។ និរុត្តិវវត្ថានតោ និរុត្តិបដិសម្ភិទា អធិគតា ហោតិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។ បដិភានវវត្ថានតោ បដិភានបដិសម្ភិទា អធិគតា ហោតិ, សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។ តស្សិមា ចតស្សោ បដិសម្ភិទាយោ អធិគតា ហោន្តិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។

វេទនាយ...បេ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... វិញ្ញាណេ... ចក្ខុស្មិំ...បេ... ជរាមរណេ អនិច្ចានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ...បេ... ជរាមរណេ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ? ជរាមរណេ អនិច្ចានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា ជវនបញ្ញំ បរិបូរេតិ...បេ... ជរាមរណេ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា អសាមន្តបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ ឥមា សត្ត បញ្ញា ភាវិតា ពហុលីកតា បណ្ឌិច្ចំ បរិបូរេន្តិ។ ឥមា អដ្ឋ បញ្ញា ភាវិតា ពហុលីកតា បុថុបញ្ញំ បរិបូរេន្តិ។ ឥមា នវ បញ្ញា ភាវិតា ពហុលីកតា ហាសបញ្ញំ បរិបូរេន្តិ។

ហាសបញ្ញា បដិភានបដិសម្ភិទា។ តស្សា អត្ថវវត្ថានតោ អត្ថបដិសម្ភិទា អធិគតា ហោតិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។ ធម្មវវត្ថានតោ ធម្មបដិសម្ភិទា អធិគតា ហោតិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។ និរុត្តិវវត្ថានតោ និរុត្តិបដិសម្ភិទា អធិគតា ហោតិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។ បដិភានវវត្ថានតោ បដិភានបដិសម្ភិទា អធិគតា ហោតិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។ តស្សិមា ចតស្សោ បដិសម្ភិទាយោ អធិគតា ហោន្តិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។

៧។ រូបេ អនិច្ចានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ? អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេ រូបេ អនិច្ចានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ? រូបេ ទុក្ខានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ? អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេ រូបេ ទុក្ខានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ? រូបេ អនត្តានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ? អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេ រូបេ អនត្តានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ? រូបេ និព្ពិទានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ? អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេ រូបេ និព្ពិទានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ? រូបេ វិរាគានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ? អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេ រូបេ វិរាគានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ? រូបេ និរោធានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ? អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេ រូបេ និរោធានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ? រូបេ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ? អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេ រូបេ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ?

រូបេ អនិច្ចានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា ជវនបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេ រូបេ អនិច្ចានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា ជវនបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ រូបេ ទុក្ខានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា និព្វេធិកបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេ រូបេ ទុក្ខានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា ជវនបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ រូបេ អនត្តានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា មហាបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេ រូបេ អនត្តានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា ជវនបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ រូបេ និព្ពិទានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា តិក្ខបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេ រូបេ និព្ពិទានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា ជវនបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ រូបេ វិរាគានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា វិបុលបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេ រូបេ វិរាគានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា ជវនបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ រូបេ និរោធានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា គម្ភីរបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេ រូបេ និរោធានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា

ជវនបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ រូបេ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា អសាមន្តបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេ រូបេ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា ជវនបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ ឥមា សត្ត បញ្ញា ភាវិតា ពហុលីកតា បណ្ឌិច្ចំ បរិបូរេន្តិ។ ឥមា អដ្ឋ បញ្ញា ភាវិតា ពហុលីកតា បុថុបញ្ញំ បរិបូរេន្តិ។ ឥមា នវ បញ្ញា ភាវិតា ពហុលីកតា ហាសបញ្ញំ បរិបូរេន្តិ។

ហាសបញ្ញា បដិភានបដិសម្ភិទា។ តស្សា អត្ថវវត្ថានតោ អត្ថបដិសម្ភិទា អធិគតា ហោតិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។ ធម្មវវត្ថានតោ ធម្មបដិសម្ភិទា អធិគតា ហោតិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។ និរុត្តិវវត្ថានតោ និរុត្តិបដិសម្ភិទា អធិគតា ហោតិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។ បដិភានវវត្ថានតោ បដិភានបដិសម្ភិទា អធិគតា ហោតិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។ តស្សិមា ចតស្សោ បដិសម្ភិទាយោ អធិគតា ហោន្តិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។

វេទនាយ...បេ... សញ្ញាយ... សង្ខារេសុ... វិញ្ញាណេ... ចក្ខុស្មិំ...បេ... ជរាមរណេ អនិច្ចានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ? អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេ ជរាមរណេ អនិច្ចានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ...បេ... ជរាមរណេ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ? អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេ ជរាមរណេ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា កតមំ បញ្ញំ បរិបូរេតិ? ជរាមរណេ អនិច្ចានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា ជវនបញ្ញំ បរិបូរេតិ។ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នេ ជរាមរណេ អនិច្ចានុបស្សនា ភាវិតា ពហុលីកតា ជវនបញ្ញំ បរិបូរេតិ...បេ... តស្សិមា ចតស្សោ បដិសម្ភិទាយោ អធិគតា ហោន្តិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ។

៧។ “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ [សំ។ និ។ ៥។១០០១], ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តិ។ កតមេ ចត្តារោ? សប្បុរិសសំសេវោ, សទ្ធម្មស្សវនំ, យោនិសោមនសិការោ, ធម្មានុធម្មប្បដិបត្តិ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តិ។

“ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា សកទាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តិ...បេ... អនាគាមិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តិ...បេ... អរហត្តផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តិ។ កតមេ ចត្តារោ? សប្បុរិសសំសេវោ, សទ្ធម្មស្សវនំ, យោនិសោមនសិការោ, ធម្មានុធម្មប្បដិបត្តិ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា អរហត្តប្ផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តិ។

“ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា បញ្ញាបដិលាភាយ សំវត្តន្តិ...បេ... បញ្ញាវុឌ្ឍិយា សំវត្តន្តិ, បញ្ញាវេបុល្លាយ សំវត្តន្តិ, មហាបញ្ញតាយ សំវត្តន្តិ, បុថុបញ្ញតាយ សំវត្តន្តិ, វិបុលបញ្ញតាយ សំវត្តន្តិ, គម្ភីរបញ្ញតាយ សំវត្តន្តិ, អសាមន្តបញ្ញតាយ [អស្សាមន្តបញ្ញតាយ (ស្យា។) សំ។ និ។ ៥ បស្សិតព្វា] សំវត្តន្តិ, ភូរិបញ្ញតាយ សំវត្តន្តិ, បញ្ញាពាហុល្លាយ សំវត្តន្តិ, សីឃបញ្ញតាយ សំវត្តន្តិ, លហុបញ្ញតាយ សំវត្តន្តិ, ហាសបញ្ញតាយ សំវត្តន្តិ, ជវនបញ្ញតាយ សំវត្តន្តិ, តិក្ខបញ្ញតាយ សំវត្តន្តិ, និព្វេធិកបញ្ញតាយ សំវត្តន្តិ។ កតមេ ចត្តារោ? សប្បុរិសសំសេវោ, សទ្ធម្មស្សវនំ, យោនិសោមនសិការោ, ធម្មានុធម្មប្បដិបត្តិ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ,

ចត្តារោ មគ្គា កុសលា ពហុលីកតា បញ្ញាបដិលាភាយ សំវត្តន្តិ, បញ្ញាវុឌ្ឍិយា សំវត្តន្តិ...បេ... និព្ពេធិកបញ្ញតាយ សំវត្តន្តី"តិ។

១។ សោឡសបញ្ញានិទ្ទេសោ

៤។ បញ្ញាបដិលាភាយ សំវត្តន្តីតិ កតមោ បញ្ញាបដិលាភោ? ចតុន្នំ មគ្គញាណានំ, ចតុន្នំ ផលញាណានំ, ចតុន្នំ បដិសម្ភិទាញាណានំ, ឆន្នំ អភិញ្ញាញាណានំ, តេសត្តតីនំ ញាណានំ, សត្តសត្តតីនំ ញាណានំ លាភោ បដិលាភោ បត្តិ សម្បត្តិ ផស្សនា [ផុសនា (ក។)] សច្ឆិកិរិយា ឧបសម្បទា។ បញ្ញាបដិលាភាយ សំវត្តន្តីតិ – អយំ បញ្ញា បដិលាភោ។

បញ្ញាវុឌ្ឍិយាសំវត្តន្តីតិ កតមា បញ្ញាវុឌ្ឍិ? សត្តន្នញ្ច សេក្ខានំ បុថុជ្ជនកល្យាណកស្ស ច បញ្ញា វឌ្ឍតិ, អរហតោ បញ្ញា វឌ្ឍតិ។ វឌ្ឍិតវឌ្ឍនា បញ្ញាវុឌ្ឍិយា សំវត្តន្តីតិ – អយំ បញ្ញាវុឌ្ឍិ។

បញ្ញាវេបុល្លាយ សំវត្តន្តីតិ កតមំ បញ្ញាវេបុល្លំ? សត្តន្នំ សេក្ខានំ បុថុជ្ជនកល្យាណកស្ស ច បញ្ញាវេបុល្លំ គច្ឆតិ។ អរហតោ បញ្ញាវេបុល្លគតា បញ្ញាវេបុល្លាយ សំវត្តន្តីតិ – ឥទំ បញ្ញាវេបុល្លំ។

មហាបញ្ញតាយ សំវត្តន្តីតិ កតមា មហាបញ្ញា? មហន្តេ អត្ថេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហន្តេ ធម្មេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហន្តា និរុត្តិយោ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហន្តានិ បដិភានានិ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហន្តេ សីលក្ខន្ធេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហន្តេ សមាធិក្ខន្ធេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហន្តេ បញ្ញាក្ខន្ធេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហន្តេ វិមុត្តិក្ខន្ធេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា ។ មហន្តេ វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហន្តានិ ឋានាដ្ឋានានិ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហន្តា វិហារសមាបត្តិយោ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហន្តានិ អរិយសច្ចានិ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហន្តេ សតិបដ្ឋានេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហន្តេ សម្មប្បធានេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហន្តេ ឥទ្ធិបាទេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហន្តានិ ឥន្ទ្រិយានិ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហន្តានិ ពលានិ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហន្តេ ពោជ្ឈង្គេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហន្តំ អរិយមគ្គំ [មហន្តេ អរិយមគ្គេ (ក។)] បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហន្តានិ សាមញ្ញផលានិ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហន្តា អភិញ្ញាយោ [មហាភិញ្ញាយោ (ក។)] បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហន្តំ បរមត្ថំ និព្ពានំ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – មហាបញ្ញា។ មហាបញ្ញតាយ សំវត្តន្តីតិ – អយំ មហាបញ្ញា។

បុថុបញ្ញតាយ សំវត្តន្តីតិ កតមា បុថុបញ្ញា? បុថុនានាខន្ធេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា។ បុថុនានាធាតូសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា។ បុថុនានាអាយតនេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា។ បុថុនានាបដិច្ចសមុប្បាទេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា។ បុថុនានាសុញ្ញតមនុបលព្ភេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា។ បុថុនានាអត្ថេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា។ បុថុនានាធម្មេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា។ បុថុនានានិរុត្តីសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា។ បុថុនានាបដិភានេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា។

បុថុនានាសីលក្ខន្ធេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា. បុថុនានាសមាធិក្ខន្ធេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា. បុថុនានាបញ្ញាក្ខន្ធេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា. បុថុនានាវិមុត្តិក្ខន្ធេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា. បុថុនានាវិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា. បុថុនានាឋានាដ្ឋានេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា. បុថុនានាវិហារសមាបត្តីសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា. បុថុនានាអរិយសច្ចេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា. បុថុនានាសតិបដ្ឋានេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា. បុថុនានាសម្មប្បធានេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា. បុថុនានាឥទ្ធិបាទេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា. បុថុនានាឥន្ទ្រិយេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា. បុថុនានាពលេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា. បុថុនានាពោជ្ឈង្គេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា. បុថុនានាអរិយមគ្គេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា. បុថុនានាសាមញ្ញផលេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា. បុថុនានាអភិញ្ញាសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា. បុថុជ្ជនសាធារណេ ធម្មេ អតិក្កម្ម [សមតិក្កម្ម (ស្យា.)] បរមត្ថេ និព្ពានេ ញាណំ បវត្តតីតិ – បុថុបញ្ញា. បុថុបញ្ញតាយ សំវត្តន្តីតិ – អយំ បុថុបញ្ញា.

វិបុលបញ្ញតាយសំវត្តន្តីតិ កតមា វិបុលបញ្ញា? វិបុលេ អត្ថេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលេ ធម្មេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលា និរុត្តិយោ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលានិ បដិភានានិ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលេ សីលក្ខន្ធេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលេ សមាធិក្ខន្ធេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលេ បញ្ញាក្ខន្ធេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលេ វិមុត្តិក្ខន្ធេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលេ វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលានិ ឋានាដ្ឋានានិ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលា វិហារសមាបត្តិយោ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលានិ អរិយសច្ចានិ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលេ សតិបដ្ឋានេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលេ សម្មប្បធានេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលេ ឥទ្ធិបាទេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលានិ ឥន្ទ្រិយានិ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលានិ ពលានិ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលេ ពោជ្ឈង្គេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលេ អរិយមគ្គេ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលានិ សាមញ្ញផលានិ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលា អភិញ្ញាយោ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលំ បរមត្ថំ និព្ពានំ បរិគ្គណ្ហាតីតិ – វិបុលបញ្ញា. វិបុលបញ្ញតាយ សំវត្តន្តីតិ – អយំ វិបុលបញ្ញា.

គម្ភីរបញ្ញតាយ សំវត្តន្តីតិ កតមា គម្ភីរបញ្ញា? គម្ភីរេសុ ខន្ធេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – គម្ភីរបញ្ញា. គម្ភីរាសុ ធាតូសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – គម្ភីរបញ្ញា. គម្ភីរេសុ អាយតនេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – គម្ភីរបញ្ញា. គម្ភីរេសុ បដិច្ចសមុប្បាទេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – គម្ភីរបញ្ញា. គម្ភីរេសុ សុញ្ញតបដិសំយុត្តេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – គម្ភីរបញ្ញា. គម្ភីរេសុ អត្ថេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – គម្ភីរបញ្ញា. គម្ភីរេសុ ធម្មេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – គម្ភីរបញ្ញា. គម្ភីរាសុ និរុត្តីសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – គម្ភីរបញ្ញា. គម្ភីរេសុ បដិភានេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – គម្ភីរបញ្ញា. គម្ភីរេសុ សីលក្ខន្ធេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – គម្ភីរបញ្ញា. គម្ភីរេសុ សមាធិក្ខន្ធេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – គម្ភីរបញ្ញា . គម្ភីរេសុ បញ្ញាក្ខន្ធេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – គម្ភីរបញ្ញា. គម្ភីរេសុ វិមុត្តិក្ខន្ធេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – គម្ភីរបញ្ញា. គម្ភីរេសុ វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – គម្ភីរបញ្ញា. គម្ភីរេសុ ឋានាដ្ឋានេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – គម្ភីរបញ្ញា. គម្ភីរាសុ វិហារសមាបត្តីសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – គម្ភីរបញ្ញា. គម្ភីរេសុ អរិយសច្ចេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ – គម្ភីរបញ្ញា. គម្ភីរេសុ សតិបដ្ឋានេសុ

ញាណំ បវត្តតីតិ — គម្ភីរបញ្ញា។ គម្ភីរេសុ សម្មប្បធានេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ — គម្ភីរបញ្ញា។ គម្ភីរេសុ ឥទ្ធិបាទេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ — គម្ភីរបញ្ញា។ គម្ភីរេសុ ឥន្ទ្រិយេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ — គម្ភីរបញ្ញា។ គម្ភីរេសុ ពលេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ — គម្ភីរបញ្ញា។ គម្ភីរេសុ ពោជ្ឈង្គេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ — គម្ភីរបញ្ញា។ គម្ភីរេសុ អរិយមគ្គេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ — គម្ភីរបញ្ញា។ គម្ភីរេសុ សាមញ្ញផលេសុ ញាណំ បវត្តតីតិ — គម្ភីរបញ្ញា។ គម្ភីរាសុ អភិញ្ញាសុ ញាណំ បវត្តតីតិ — គម្ភីរបញ្ញា។ គម្ភីរេ បរមត្ថេ និព្ពានេ ញាណំ បវត្តតីតិ — គម្ភីរបញ្ញា។ គម្ភីរបញ្ញតាយ សំវត្តន្តីតិ — អយំ គម្ភីរបញ្ញា។

អសាមន្តបញ្ញតាយ សំវត្តន្តីតិ កតមា អសាមន្តបញ្ញា? យស្ស បុគ្គលស្ស អត្ថវវត្ថានតោ អត្ថបដិសម្ភិទា អធិគតា ហោតិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ, ធម្មវវត្ថានតោ ធម្មបដិសម្ភិទា អធិគតា ហោតិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ, និរុត្តិវវត្ថានតោ និរុត្តិបដិសម្ភិទា អធិគតា ហោតិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ, បដិភានវវត្ថានតោ បដិភានបដិសម្ភិទា អធិគតា ហោតិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយ, តស្ស អត្ថេ ច ធម្មេ ច និរុត្តិយា ច បដិភានេ ច ន អញ្ញោ កោចិ សក្កោតិ អភិសម្ភវិតុំ។ អនភិសម្ភវនីយោ ច សោ អញ្ញេហីតិ — អសាមន្តបញ្ញោ។

បុថុជ្ជនកល្យាណកស្ស បញ្ញា អដ្ឋមកស្ស បញ្ញាយ ទូរេ វិទូរេ សុវិទូរេ ន សន្តិកេ ន សាមន្តា។ បុថុជ្ជនកល្យាណកំ ឧបាទាយ អដ្ឋមកោ អសាមន្តបញ្ញោ។ អដ្ឋមកស្ស បញ្ញា សោតាបន្នស្ស បញ្ញាយ ទូរេ វិទូរេ សុវិទូរេ ន សន្តិកេ ន សាមន្តា។ អដ្ឋមកំ ឧបាទាយ សោតាបន្នោ អសាមន្តបញ្ញោ។ សោតាបន្នស្ស បញ្ញា សកទាគាមិស្ស បញ្ញាយ ទូរេ វិទូរេ សុវិទូរេ ន សន្តិកេ ន សាមន្តា។ សោតាបន្នំ ឧបាទាយ សកទាគាមី អសាមន្តបញ្ញោ។ សកទាគាមិស្ស បញ្ញា អនាគាមិស្ស បញ្ញាយ ទូរេ វិទូរេ សុវិទូរេ ន សន្តិកេ ន សាមន្តា។ សកទាគាមិំ ឧបាទាយ អនាគាមី អសាមន្តបញ្ញោ។ អនាគាមិស្ស បញ្ញា អរហតោ បញ្ញាយ ទូរេ វិទូរេ សុវិទូរេ ន សន្តិកេ ន សាមន្តា។ អនាគាមិំ ឧបាទាយ អរហា អសាមន្តបញ្ញោ។ អរហតោ បញ្ញា បច្ចេកសម្ពុទ្ធស្ស [បច្ចេកពុទ្ធស្ស (ស្យា។ ក។) អដ្ឋកថា ឱលោកេតព្ពា] បញ្ញាយ ទូរេ វិទូរេ សុវិទូរេ ន សន្តិកេ ន សាមន្តា។ អរហន្តំ ឧបាទាយ បច្ចេកពុទ្ធោ អសាមន្តបញ្ញោ។ បច្ចេកពុទ្ធញ្ច សទេវកញ្ច លោកំ ឧបាទាយ តថាគតោ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ អគ្គោ អសាមន្តបញ្ញោ។

៤។ បញ្ញាបភេទកុសលោ បភិន្នញាណោ អធិគតបដិសម្ភិទោ ចតុវេសារជ្ជប្បត្តោ ទសពលធារី បុរិសាសភោ បុរិសសីហោ បុរិសនាគោ បុរិសាជញ្ញោ បុរិសធោរយ្ហោ អនន្តញាណោ អនន្តតេជោ អនន្តយសោ អឌ្ឍោ មហទ្ធនោ ធនវា នេតា វិនេតា អនុនេតា បញ្ញាបេតា និជ្ឈាបេតា បេក្ខេតា បសាទេតា។ សោ ហិ ភគវា អនុប្បន្នស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទេតា, អសញ្ជាតស្ស មគ្គស្ស សញ្ជនេតា [សញ្ជានេតា (ស្យា។)], អនក្ខាតស្ស មគ្គស្ស អក្ខាតា, មគ្គញ្ញូ មគ្គវិទូ មគ្គកោវិទោ មគ្គានុគាមី [មគ្គានុគា (ស្យា។) មហានិ។ ៩៨ បស្សិតព្ពំ] ច បនស្ស ឯតរហិ សាវកា វិហរន្តិ បច្ឆា សមន្នាគតា។

សោ ហិ ភគវា ជានំ ជានាតិ, បស្សំ បស្សតិ, ចក្ខុភូតោ ញាណភូតោ ធម្មភូតោ ព្រហ្មភូតោ វត្តា បវត្តា អត្ថស្ស និន្នេតា អមតស្ស ទាតា ធម្មស្សាមី តថាគតោ។ នត្ថិ តស្ស ភគវតោ អញ្ញាតំ អទិដ្ឋំ អវិទិតំ អសច្ឆិកតំ អផស្សិតំ បញ្ញាយ។ អតីតំ អនាគតំ បច្ចុប្បន្នំ

[អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ (ស្យា.) មហានិ. ៦៩] ឧបាទាយ សព្វេ ធម្មា សព្វាការេន ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ញាណមុខេ អាបាថំ អាគច្ឆន្តិ។ យំ កិញ្ចិ នេយ្យំ នាម អត្ថិ តំ សព្វំ ជានិតព្វំ [សព្វំ ធម្មំ ជានិតព្វំ (ក.)]។ អត្តត្ថោ វា បរត្ថោ វា ឧភយត្ថោ វា ទិដ្ឋធម្មិកោ វា អត្ថោ សម្បរាយិកោ វា អត្ថោ ឧត្តានោ វា អត្ថោ គម្ភីរោ វា អត្ថោ គូឡ្ហោ វា អត្ថោ បដិច្ឆន្នោ វា អត្ថោ នេយ្យោ វា អត្ថោ នីតោ វា អត្ថោ អនវជ្ជោ វា អត្ថោ និក្កិលេសោ វា អត្ថោ វោទានោ វា អត្ថោ បរមត្ថោ វា អត្ថោ, សព្វំ តំ អន្តោពុទ្ធញាណេ បរិវត្តតិ។

សព្វំ កាយកម្មំ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ញាណានុបរិវត្តិ។ សព្វំ វចីកម្មំ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ញាណានុបរិវត្តិ។ សព្វំ មនោកម្មំ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ញាណានុបរិវត្តិ។ អតីតេ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ អប្បដិហតំ ញាណំ។ អនាគតេ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ អប្បដិហតំ ញាណំ។ បច្ចុប្បន្នេ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ អប្បដិហតំ ញាណំ។ យាវតកំ នេយ្យំ តាវតកំ ញាណំ, យាវតកំ ញាណំ តាវតកំ នេយ្យំ។ នេយ្យបរិយន្តិកំ ញាណំ, ញាណបរិយន្តិកំ នេយ្យំ។ នេយ្យំ អតិក្កមិត្វា ញាណំ នប្បវត្តតិ។ ញាណំ អតិក្កមិត្វា នេយ្យបថោ នត្ថិ។ អញ្ញមញ្ញបរិយន្តដ្ឋាយិនោ តេ ធម្មា។ យថា ទ្វិន្នំ សមុគ្គបដលានំ សម្មា ផុសិតានំ [សុផុសិតានំ (ស្យា. ក.)] ហេដ្ឋិមំ សមុគ្គបដលំ ឧបរិមំ នាតិវត្តតិ, ឧបរិមំ សមុគ្គបដលំ ហេដ្ឋិមំ នាតិវត្តតិ, អញ្ញមញ្ញបរិយន្តដ្ឋាយិនោ; ឯវមេវ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ នេយ្យញ្ច ញាណញ្ច អញ្ញមញ្ញបរិយន្តដ្ឋាយិនោ។ យាវតកំ នេយ្យំ តាវតកំ ញាណំ, យាវតកំ ញាណំ តាវតកំ នេយ្យំ។ នេយ្យបរិយន្តិកំ ញាណំ, ញាណបរិយន្តិកំ នេយ្យំ។ នេយ្យំ អតិក្កមិត្វា ញាណំ នប្បវត្តតិ។ ញាណំ អតិក្កមិត្វា នេយ្យបថោ នត្ថិ។ អញ្ញមញ្ញបរិយន្តដ្ឋាយិនោ តេ ធម្មា។ សព្វធម្មេសុ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ញាណំ បវត្តតិ។

សព្វេ ធម្មា ពុទ្ធស្ស ភគវតោ អាវជ្ជនបដិពទ្ធា អាកង្ខបដិពទ្ធា មនសិការបដិពទ្ធា ចិត្តុប្បាទបដិពទ្ធា។ សព្វសត្តេសុ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ញាណំ បវត្តតិ។ សព្វេសំ សត្តានំ ពុទ្ធោ អាសយំ ជានាតិ, អនុសយំ ជានាតិ, ចរិតំ [ចរិយំ (ស្យា.) មហានិ. ៦៩ បស្សិតព្វំ] ជានាតិ, អធិមុត្តិំ ជានាតិ។ អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេ ភព្វាភព្វេ សត្តេ បជានាតិ។ សទេវកោ លោកោ សមារកោ សព្រហ្មកោ សស្សមណព្រាហ្មណី បជា សទេវមនុស្សា អន្តោពុទ្ធញាណេ បរិវត្តតិ។

យថា យេ កេចិ មច្ឆកច្ឆបា, អន្តមសោ តិមិតិមិង្គលំ ឧបាទាយ, អន្តោមហាសមុទ្ទេ បរិវត្តន្តិ, ឯវមេវំ សទេវកោ លោកោ សមារកោ សព្រហ្មកោ សស្សមណព្រាហ្មណី បជា សទេវមនុស្សា អន្តោពុទ្ធញាណេ បរិវត្តតិ។ យថា យេ កេចិ បក្ខិនោ, អន្តមសោ គរុឡំ វេនតេយ្យំ ឧបាទាយ, អាកាសស្ស បទេសេ បរិវត្តន្តិ; ឯវមេវ យេបិ តេ សារិបុត្តសមា បញ្ញាយ តេបិ ពុទ្ធញាណស្ស បទេសេ បរិវត្តន្តិ។ ពុទ្ធញាណំ ទេវមនុស្សានំ បញ្ញំ ផរិត្វា អភិភវិត្វា តិដ្ឋតិ។ យេបិ តេ ខត្តិយបណ្ឌិតា ព្រាហ្មណបណ្ឌិតា គហបតិបណ្ឌិតា សមណបណ្ឌិតា និបុណា កតបរប្បវាទា វាលវេធិរូបា វោភិន្ទន្តា [តេ ភិន្ទន្តា (ស្យា. ក.)] មញ្ញេ ចរន្តិ បញ្ញាគតេន ទិដ្ឋិគតានិ, តេ បញ្ហំ អភិសង្ខរិត្វា អភិសង្ខរិត្វា តថាគតំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆន្តិ គូឡ្ហានិ ច បដិច្ឆន្នានិ ច, កថិតា វិសជ្ជិតា ច តេ បញ្ហា ភគវតា ហោន្តិ និទ្ទិដ្ឋការណា [និទ្ទិដ្ឋិការណា (ស្យា.)]។ ឧបក្ខិត្តកា ច តេ ភគវតោ សម្បជ្ជន្តិ។ អថ ខោ ភគវា តត្ថ អតិរោចតិ យទិទំ បញ្ញាយាតិ។ អគ្គោ អសាមន្តបញ្ញោ, អសាមន្តបញ្ញតាយ សំវត្តតីតិ – អយំ អសាមន្តបញ្ញា។

៩់ក្ខិបញ្ញាតាយសំចត្តត្តិតិ កតមា ក្ខិបញ្ញា? ទាក់ អភិក្ខ្យញ្ញឹតិតិ – ក្ខិបញ្ញា់ អភិកចិតាតិ – ក្ខិបញ្ញា់ ខេដារំ អភិក្ខ្យញ្ញឹតិតិ – ក្ខិបញ្ញា់ អភិកចិតាតិ – ក្ខិបញ្ញា់ ខេយាហំ អភិក្ខ្យញ្ញឹតិតិ – ក្ខិបញ្ញា់ អភិកចិតាតិ – ក្ខិបញ្ញា់ ខេកាឆំ...ខេប... ក្ខបតាហំ ... យក្លិ... បញ្ញអារំ... ត្ថាស្សំ... យឆ្នទិយំ... យាឃំ... ឃារេដញ្ជំ... ឆយុំ... ឃារយុំ... យាគំ... អតិយាគំ... យដំ... បយាដំ... ឃខេត្ត កិលេខេឃ... ឃខេត្ត ក្ខត្ចទិខេត... ឃខេត្ត អភិឃង្ខារេរ...ខេប... ឃខេត្ត កចកាយិកខេយ្ខ អភិក្ខ្យញ្ញឹតិតិ – ក្ខិបញ្ញា់ អភិកចិតាតិ – ក្ខិបញ្ញា់ ទារេកា អទិ់ តំ អទិ៍ យដ្ឋគិបញ្ញាតិ – ក្ខិបញ្ញា់ ខេដារេឃា អទិ់ តំ អទិ៍ យដ្ឋគិបញ្ញាតិ – ក្ខិបញ្ញា់ ខេយារេហា អទិ់ តំ អទិ៍ យដ្ឋគិបញ្ញាតិ – ក្ខិបញ្ញា់ ខេការេឆា...ខេប... ក្ខបតារេហា... យខេក្លា... បញ្ញអារេឃា... ត្ថាស្សា... យឆ្នទិយំ... យាឃា... ឃារេដញ្ជំ... ឆយុទា... ឃារយុទា... យារេគា... អតិយារេគា... យខេដា... បយារេដា... ឃខេត្ត កិលេឃា... ឃខេត្ត ក្ខត្ចទិតា... ឃខេត្ត អភិឃង្ខារា...ខេប... ឃខេត្ត កចកាយិកយ្ខា អទិ់ តំ អទិ៍ យដ្ឋគិបញ្ញាតិ – ក្ខិបញ្ញា់ ក្ខិ ចុត្ចតិ បឆឌី [បឆឌី (ឃ្យា់)]់ តាយ បឆចិឃយាយ ចិត្តតាយ ចិបុលិយ បញ្ញាយ ឃយត្នាកេតាតិ – ក្ខិបញ្ញា់ អបិ ច, បញ្ញាយ ខេយតំ អឆិចចត់ ក្ខិ ខេយឆា បរិណាឃិកាតិ – ក្ខិបញ្ញា់ ក្ខិបញ្ញាតាយ សំចត្តត្តិតិ – អយំ ក្ខិបញ្ញា់

បញ្ញាពាហុល្លាយសំចត្តត្តិតិ កតមំ បញ្ញាពាហុល្លំ? ត្ថខេឆកខេច្ចា បញ្ញាករុកោ ខេហាតិ បញ្ញាចរិខេតា បញ្ញាឃខេយា បញ្ញាឆិយុខេត្តា បញ្ញាឆខេឌា បញ្ញាខេកតុ បញ្ញាឆិបខេតខេយ្យា ចិចយពាហុខេលា បចិចយពាហុខេលា ឌុក្លាឃតពាហុខេលា ឃខេយាក្លាឃតពាហុខេលា [ឃខេយ្យក្លាឃតពាហុខេលា (ឃ្យា់ ក់) យហាគ៌ ១០៖ បឃ្សឹតក្តា] ឃខេយ្យក្លាឃតឆខេយ្ខា ចិក្ខតចិហារី តច្ចទិខេតា តក្កុខេកា តត្តហុខេលា តត្តិខេត្តា តខេប្បារណា តប្បត្តារេទា តឆឆិយុខេត្តា តឆឆិបខេតខេយ្យា់ យឆា កណករុកោ ចុត្ចតិ “កណពាហុលិកោ”តិ, ឌីចរករុកោ ចុត្ចតិ “ឌីចរពាហុលិកោ”តិ, បត្តករុកោ ចុត្ចតិ “បត្តពាហុលិកោ”តិ, ខេឃតាឃតករុកោ ចុត្ចតិ “ខេឃតាឃតពាហុលិកោ”តិ; ៦ចខេយចំ ត្ថខេឆកខេច្ចា បញ្ញា ករុកោ ខេហាតិ បញ្ញាចរិខេតា បញ្ញាឃខេយា បញ្ញាឆិយុខេត្តា បញ្ញាឆខេឌា បញ្ញាខេកតុ បញ្ញាឆិបខេតខេយ្យា ចិចយពាហុខេលា បចិចយពាហុខេលា ឌុក្លាឃតពាហុខេលា ឃខេយាក្លាឃតពាហុខេលា ឃខេយ្យក្លាឃតឆខេយ្ខា ចិក្ខតចិហារី តច្ចទិខេតា តក្កុខេកា តត្តហុខេលា តត្តិខេត្តា តខេប្បារណា តប្បត្តារេទា តឆឆិយុខេត្តា តឆឆិបខេតខេយ្យា់ បញ្ញាពាហុល្លាយ សំចត្តត្តិតិ – ត្ថដំ បញ្ញាពាហុល្លំ់

ឃីឈបញ្ញាតាយ សំចត្តត្តិតិ កតមា ឃីឈបញ្ញា? ឃីឈំ ឃីឈំ ឃីលានិ បរិបូរេតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ ត្ថន្ទ្រិយសំចរំ បរិបូរេតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ ខេភាជខេត យត្តញ្ញុតំ បរិបូរេតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ ជាករិយានុខេយាគំ បរិបូរេតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ ឃីលក្ខន្ធំ បរិបូរេតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ ឃយាឆិក្ខន្ធំ បរិបូរេតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ បញ្ញាក្ខន្ធំ បរិបូរេតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ ចិមុត្តិក្ខន្ធំ បរិបូរេតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ ចិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធំ បរិបូរេតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ ដាតាដ្ឋាភាគិ បដិចិជ្ឈតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ ចិហារឃយាបត្តិខេយា បរិបូរេតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ អរិយឃច្ចានិ បដិចិជ្ឈតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ ឃតិបដ្ឋាខេន ភាខេចតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ ឃយ្ខប្បធាខេន ភាខេចតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ ត្ថទ្ធិបាខេឌ ភាខេចតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ ត្ថន្ទ្រិយានិ ភាខេចតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ ពលានិ ភាខេចតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ ខេពាជ្ឈង្គេ ភាខេចតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ អរិយមគ្គំ ភាខេចតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ ឃាមញ្ញផលានិ ឃច្ឆិកខេរាតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ អភិញ្ញាខេយា បដិចិជ្ឈតីតិ – ឃីឈបញ្ញា់ ឃីឈំ ឃីឈំ បរមត្ថំ គិព្វាគំ

សច្ឆិករោតីតិ – សីឃបញ្ញា សីឃបញ្ញតាយ សំវត្តន្តីតិ – អយំ សីឃបញ្ញា

លហុបញ្ញតាយ សំវត្តន្តីតិ កតមា លហុបញ្ញា? លហុំ លហុំ សីលានិ បរិបូរេតីតិ – លហុបញ្ញា លហុំ លហុំ ឥន្ទ្រិយសំវរំ បរិបូរេតីតិ – លហុបញ្ញា លហុំ លហុំ ភោជនេ មត្តញ្ញុតំ បរិបូរេតីតិ – លហុបញ្ញា លហុំ លហុំ ជាគរិយានុយោគំ បរិបូរេតីតិ – លហុបញ្ញា លហុំ លហុំ សីលក្ខន្ធំ ...បេ... សមាធិក្ខន្ធំ ... បញ្ញាក្ខន្ធំ... វិមុត្តិក្ខន្ធំ... វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធំ បរិបូរេតីតិ – លហុបញ្ញា លហុំ លហុំ ឋានាដ្ឋានានិ បដិវិជ្ឈតីតិ – លហុបញ្ញា លហុំ លហុំ វិហារសមាបត្តិយោ បរិបូរេតីតិ – លហុបញ្ញា លហុំ លហុំ អរិយសច្ចានិ បដិវិជ្ឈតីតិ – លហុបញ្ញា លហុំ លហុំ សតិបដ្ឋានេ ភាវេតីតិ – លហុបញ្ញា លហុំ លហុំ សម្មប្បធានេ ភាវេតីតិ – លហុបញ្ញា លហុំ លហុំ ឥទ្ធិបាទេ ភាវេតីតិ – លហុបញ្ញា លហុំ លហុំ ឥន្ទ្រិយានិ ភាវេតីតិ – លហុបញ្ញា លហុំ លហុំ ពលានិ ភាវេតីតិ – លហុបញ្ញា លហុំ លហុំ ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតីតិ – លហុបញ្ញា លហុំ លហុំ អរិយមគ្គំ ភាវេតីតិ – លហុបញ្ញា លហុំ លហុំ សាមញ្ញផលានិ សច្ឆិករោតីតិ – លហុបញ្ញា លហុំ លហុំ អភិញ្ញាយោ បដិវិជ្ឈតីតិ – លហុបញ្ញា លហុំ លហុំ បរមត្ថំ និព្ពានំ សច្ឆិករោតីតិ – លហុបញ្ញា លហុបញ្ញតាយ សំវត្តន្តីតិ – អយំ លហុបញ្ញា

ហាសបញ្ញតាយ សំវត្តន្តីតិ កតមា ហាសបញ្ញា? ឥធេកច្ចោ ហាសពហុលោ វេទពហុលោ តុដ្ឋិពហុលោ បាមោជ្ជពហុលោ សីលានិ បរិបូរេតីតិ – ហាសបញ្ញា ហាសពហុលោ វេទពហុលោ តុដ្ឋិពហុលោ បាមោជ្ជពហុលោ ឥន្ទ្រិយសំវរំ បរិបូរេតីតិ – ហាសបញ្ញា ហាសពហុលោ វេទពហុលោ តុដ្ឋិពហុលោ បាមោជ្ជពហុលោ ភោជនេ មត្តញ្ញុតំ បរិបូរេតីតិ – ហាសបញ្ញា ហាសពហុលោ វេទពហុលោ តុដ្ឋិពហុលោ បាមោជ្ជពហុលោ ជាគរិយានុយោគំ បរិបូរេតីតិ – ហាសបញ្ញា ហាសពហុលោ វេទពហុលោ តុដ្ឋិពហុលោ បាមោជ្ជពហុលោ សីលក្ខន្ធំ...បេ... សមាធិក្ខន្ធំ... បញ្ញាក្ខន្ធំ... វិមុត្តិក្ខន្ធំ... វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធំ បរិបូរេតីតិ...បេ... ឋានាដ្ឋានានិ បដិវិជ្ឈតីតិ... វិហារសមាបត្តិយោ បរិបូរេតីតិ ... អរិយសច្ចានិ បដិវិជ្ឈតីតិ... សតិបដ្ឋានេ ភាវេតីតិ... សម្មប្បធានេ ភាវេតីតិ... ឥទ្ធិបាទេ ភាវេតីតិ... ឥន្ទ្រិយានិ ភាវេតីតិ... ពលានិ ភាវេតីតិ... ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតីតិ ... អរិយមគ្គំ ភាវេតីតិ...បេ... សាមញ្ញផលានិ សច្ឆិករោតីតិ – ហាសបញ្ញា ហាសពហុលោ វេទពហុលោ តុដ្ឋិពហុលោ បាមោជ្ជពហុលោ អភិញ្ញាយោ បដិវិជ្ឈតីតិ – ហាសបញ្ញា ហាសពហុលោ វេទពហុលោ តុដ្ឋិពហុលោ បាមោជ្ជពហុលោ បរមត្ថំ និព្ពានំ សច្ឆិករោតីតិ – ហាសបញ្ញា ហាសបញ្ញតាយ សំវត្តន្តីតិ – អយំ ហាសបញ្ញា

ជវនបញ្ញតាយ សំវត្តន្តីតិ កតមា ជវនបញ្ញា? យំ កិញ្ចិ រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ រូបំ អនិច្ចតោ ខិប្បំ ជវតីតិ – ជវនបញ្ញា ទុក្ខតោ ខិប្បំ ជវតីតិ – ជវនបញ្ញា អនត្តតោ ខិប្បំ ជវតីតិ – ជវនបញ្ញា យា កាចិ វេទនា...បេ... យា កាចិ សញ្ញា... យេ កេចិ សង្ខារា... យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ វិញ្ញាណំ អនិច្ចតោ ខិប្បំ ជវតីតិ – ជវនបញ្ញា ទុក្ខតោ ខិប្បំ ជវតីតិ – ជវនបញ្ញា អនត្តតោ ខិប្បំ ជវតីតិ – ជវនបញ្ញា ចក្ខុ...បេ... ជរាមរណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អនិច្ចតោ ខិប្បំ ជវតីតិ – ជវនបញ្ញា ទុក្ខតោ ខិប្បំ ជវតីតិ – ជវនបញ្ញា អនត្តតោ ខិប្បំ

ឌចតីតិ – ឌចតបញ្ញា៍

ទ្វបំ អតីតាតាគតបច្ចុប្បត្តំ អតិច្ចំ លឃដ្ឋេត ទុក្ខំ កឃដ្ឋេត អតត្តា អសារកដ្ឋេតាតិ តុលឃិត្វា តីរឃិត្វា ចិកាចឃិត្វា ចិក្វតំ កត្វា ទ្វបតិរោធេ តិព្វាតេ លិប្បំ ឌចតីតិ – ឌចតបញ្ញា៍ ចេទតា...បេ... សញ្ញា... សង្ខារា... ចិញ្ញាណំ... ចក្ខុ...បេ... ឌរាយរណំ អតីតាតាគតបច្ចុប្បត្តំ អតិច្ចំ លឃដ្ឋេត ទុក្ខំ កឃដ្ឋេត អតត្តា អសារកដ្ឋេតាតិ តុលឃិត្វា តីរឃិត្វា ចិកាចឃិត្វា ចិក្វតំ កត្វា ឌរាយរណតិរោធេ [ឌរាយរណំ ទ្វបតិរោធេ (ស្យា៍)] តិព្វាតេ លិប្បំ ឌចតីតិ – ឌចតបញ្ញា៍

ទ្វបំ អតីតាតាគតបច្ចុប្បត្តំ អតិច្ចំ សង្ខតំ បដិច្ចសយុប្បត្តំ លឃធម្មំ ចឃធម្មំ ចិរាគធម្មំ តិរោធធម្មត្តិ តុលឃិត្វា តីរឃិត្វា ចិកាចឃិត្វា ចិក្វតំ កត្វា ទ្វបតិរោធេ តិព្វាតេ លិប្បំ ឌចតីតិ – ឌចតបញ្ញា៍ ចេទតា...បេ... សញ្ញា... សង្ខារា... ចិញ្ញាណំ... ចក្ខុ...បេ... ឌរាយរណំ អតីតាតាគតបច្ចុប្បត្តំ អតិច្ចំ សង្ខតំ បដិច្ចសយុប្បត្តំ លឃធម្មំ ចឃធម្មំ ចិរាគធម្មំ តិរោធធម្មត្តិ តុលឃិត្វា តីរឃិត្វា ចិកាចឃិត្វា ចិក្វតំ កត្វា ឌរាយរណតិរោធេ តិព្វាតេ លិប្បំ ឌចតីតិ – ឌចតបញ្ញា៍ ឌចតបញ្ញាតាឃ សំចត្តត្តិតិ – អឃំ ឌចតបញ្ញា៍

តិក្ខបញ្ញាតាឃ សំចត្តត្តិតិ កតយា តិក្ខបញ្ញា? លិប្បំ កិលេសេ ឆិត្ទតីតិ – តិក្ខបញ្ញា៍ ឧប្បត្តំ កាយចិតក្កំ តាធិចាសេតិ បជហតិ ចិតោទេតិ ព្យត្តីករោតិ [ព្យត្តឹ ករោតិ (ក៍)] អតកាចំ គយេតីតិ – តិក្ខបញ្ញា៍ ឧប្បត្តំ ព្យាបាទចិតក្កំ តាធិចាសេតិ បជហតិ ចិតោទេតិ ព្យត្តីករោតិ អតកាចំ គយេតីតិ – តិក្ខបញ្ញា៍ ឧប្បត្តំ ចិហិសាចិតក្កំ តាធិចាសេតិ...បេ... ឧប្បត្តុប្បត្តេ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ តាធិចាសេតិ បជហតិ ចិតោទេតិ ព្យត្តីករោតិ អតកាចំ គយេតីតិ – តិក្ខបញ្ញា៍ ឧប្បត្តំ រាគំ តាធិចាសេតិ បជហតិ ចិតោទេតិ ព្យត្តីករោតិ អតកាចំ គយេតីតិ – តិក្ខបញ្ញា៍ ឧប្បត្តំ ទោសំ...បេ... ឧប្បត្តំ យោហំ ... ឧប្បត្តំ កោធំ... ឧប្បត្តំ ឧបតាហំ... យក្ខំ... បឡាសំ... ឥស្សំ... យច្ឆរិយំ... យាយំ... សាឋេយ្យំ... ថម្ភំ... សារម្ភំ... យាតំ... អតិយាតំ... យទំ... បយាទំ... សព្វេ កិលេសេ... សព្វេ ទុច្ចរិតេ... សព្វេ អកិសង្ខារេ...បេ... សព្វេ កចកាយិកេ ធម្មេ តាធិចាសេតិ បជហតិ ចិតោទេតិ ព្យត្តីករោតិ អតកាចំ គយេតីតិ – តិក្ខបញ្ញា៍ ឯកម្ហិ អាសតេ ចត្តារោ ច អរិយយគ្គា ចត្តារិ ច សាយញ្ញផលាតិ ចតស្សោ បដិសម្ភិទាយោ ឆ អកិញ្ញាយោ អធិគតា ហោត្តិ សច្ឆិកតា ផស្សិតា បញ្ញាយាតិ – តិក្ខបញ្ញា៍ តិក្ខបញ្ញាតាឃ សំចត្តត្តិតិ – អឃំ តិក្ខបញ្ញា៍

តិព្វេធិកបញ្ញាតាឃ សំចត្តត្តិតិ កតយា តិព្វេធិកបញ្ញា? ឥធេកច្ចោ សព្វសង្ខារេសុ ឧព្វេគពហុលោ ហោតិ ឧត្តាសពហុលោ ឧក្កណ្ឋតពហុលោ អរតិពហុលោ អតកិរតិពហុលោ៍ ពហិមុខោ ត រយតិ សព្វសង្ខារេសុ៍ អតិព្វិទ្ធបុព្វំ អប្បទាលិតបុព្វំ លោកក្ខត្ធំ តិព្វិជ្ឈតិ បទាលេតីតិ – តិព្វេធិកបញ្ញា៍ អតិព្វិទ្ធបុព្វំ អប្បទាលិតបុព្វំ ទោសក្ខត្ធំ តិព្វិជ្ឈតិ បទាលេតីតិ – តិព្វេធិកបញ្ញា៍ អតិព្វិទ្ធបុព្វំ អប្បទាលិតបុព្វំ យោហក្ខត្ធំ តិព្វិជ្ឈតិ បទាលេតីតិ – តិព្វេធិកបញ្ញា ៍ អតិព្វិទ្ធបុព្វំ អប្បទាលិតបុព្វំ កោធំ...បេ... ឧបតាហំ... យក្ខំ... បឡាសំ... ឥស្សំ... យច្ឆរិយំ... យាយំ... សាឋេយ្យំ... ថម្ភំ... សារម្ភំ... យាតំ... អតិយាតំ... យទំ... បយាទំ... សព្វេ កិលេសេ... សព្វេ ទុច្ចរិតេ... សព្វេ អកិសង្ខារេ...បេ... សព្វេ កចកាយិកេ ធម្មេ តិព្វិជ្ឈតិ បទាលេតីតិ – តិព្វេធិកបញ្ញា៍ តិព្វេធិកបញ្ញាតាឃ សំចត្តត្តិតិ – អឃំ តិព្វេធិកបញ្ញា៍

ឥមា សោឡស បញ្ញាយោ។ ឥមាហិ សោឡសហិ បញ្ញាហិ សមន្នាគតោ បុគ្គលោ បដិសម្ភិទប្បត្តោ។

## ៧។ បុគ្គលវិសេសនិទ្ទេសោ

៥។ ទ្វេ បុគ្គលា បដិសម្ភិទប្បត្តា – ឯកោ បុព្ពយោគសម្បន្នោ, ឯកោ ន បុព្ពយោគសម្បន្នោ។ យោ បុព្ពយោគសម្បន្នោ សោ តេន អតិរេកោ ហោតិ, អធិកោ ហោតិ, វិសេសោ ហោតិ។ តស្ស ញាណំ បភិជ្ជតិ។

ទ្វេ បុគ្គលា បដិសម្ភិទប្បត្តា, ទ្វេបិ បុព្ពយោគសម្បន្នា – ឯកោ ពហុស្សុតោ, ឯកោ ន ពហុស្សុតោ ។ យោ ពហុស្សុតោ, សោ តេន អតិរេកោ ហោតិ, អធិកោ ហោតិ, វិសេសោ ហោតិ។ តស្ស ញាណំ បភិជ្ជតិ។

ទ្វេ បុគ្គលា បដិសម្ភិទប្បត្តា, ទ្វេបិ បុព្ពយោគសម្បន្នា, ទ្វេបិ ពហុស្សុតា – ឯកោ ទេសនាពហុលោ, ឯកោ ន ទេសនាពហុលោ។ យោ ទេសនាពហុលោ, សោ តេន អតិរេកោ ហោតិ, អធិកោ ហោតិ, វិសេសោ ហោតិ។ តស្ស ញាណំ បភិជ្ជតិ។

ទ្វេ បុគ្គលា បដិសម្ភិទប្បត្តា, ទ្វេបិ បុព្ពយោគសម្បន្នា, ទ្វេបិ ពហុស្សុតា, ទ្វេបិ ទេសនាពហុលា – ឯកោ គរុបនិស្សិតោ, ឯកោ ន គរុបនិស្សិតោ ។ យោ គរុបនិស្សិតោ, សោ តេន អតិរេកោ ហោតិ, អធិកោ ហោតិ, វិសេសោ ហោតិ។ តស្ស ញាណំ បភិជ្ជតិ។

ទ្វេ បុគ្គលា បដិសម្ភិទប្បត្តា, ទ្វេបិ បុព្ពយោគសម្បន្នា, ទ្វេបិ ពហុស្សុតា, ទ្វេបិ ទេសនាពហុលា, ទ្វេបិ គរុបនិស្សិតា – ឯកោ វិហារពហុលោ, ឯកោ ន វិហារពហុលោ។ យោ វិហារពហុលោ, សោ តេន អតិរេកោ ហោតិ, អធិកោ ហោតិ, វិសេសោ ហោតិ។ តស្ស ញាណំ បភិជ្ជតិ។

ទ្វេ បុគ្គលា បដិសម្ភិទប្បត្តា, ទ្វេបិ បុព្ពយោគសម្បន្នា, ទ្វេបិ ពហុស្សុតា, ទ្វេបិ ទេសនាពហុលា, ទ្វេបិ គរុបនិស្សិតា, ទ្វេបិ វិហារពហុលា – ឯកោ បច្ចវេក្ខណាពហុលោ , ឯកោ ន បច្ចវេក្ខណាពហុលោ។ យោ បច្ចវេក្ខណាពហុលោ, សោ តេន អតិរេកោ ហោតិ, អធិកោ ហោតិ, វិសេសោ ហោតិ។ តស្ស ញាណំ បភិជ្ជតិ។

ទ្វេ បុគ្គលា បដិសម្ភិទប្បត្តា, ទ្វេបិ បុព្ពយោគសម្បន្នា, ទ្វេបិ ពហុស្សុតា, ទ្វេបិ ទេសនាពហុលា, ទ្វេបិ គរុបនិស្សិតា, ទ្វេបិ វិហារពហុលា, ទ្វេបិ បច្ចវេក្ខណាពហុលា – ឯកោ សេខបដិសម្ភិទប្បត្តោ, ឯកោ អសេខបដិសម្ភិទប្បត្តោ។ យោ អសេខបដិសម្ភិទប្បត្តោ, សោ តេន អតិរេកោ ហោតិ, អធិកោ ហោតិ, វិសេសោ ហោតិ។ តស្ស ញាណំ បភិជ្ជតិ។

ᨡ᩠ᨧᩮ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ, ᨡ᩠ᨧᩮᨷᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨿᩮᩣᨣᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ, ᨡ᩠ᨧᩮᨷᩥ ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᩣ, ᨡ᩠ᨧᩮᨷᩥ ᨴᩮᩈᨶᩣᨻᩉᩩᩃᩣ, ᨡ᩠ᨧᩮᨷᩥ ᨣᩁᩩᨷᨶᩥᩔᩥᨲᩣ, ᨡ᩠ᨧᩮᨷᩥ ᩅᩥᩉᩣᩁᨻᩉᩩᩃᩣ, ᨡ᩠ᨧᩮᨷᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᩣᨻᩉᩩᩃᩣ, ᨡ᩠ᨧᩮᨷᩥ ᩋᩈᩮᨡᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ – ᩑᨠᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᨷᩣᩁᨾᩥᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩑᨠᩮᩣ ᨶ ᩈᩣᩅᨠᨷᩣᩁᨾᩥᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᨷᩣᩁᨾᩥᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ , ᩈᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨵᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨬᩣᨱᩴ ᨷᨽᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

ᨡ᩠ᨧᩮ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ, ᨡ᩠ᨧᩮᨷᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨿᩮᩣᨣᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ, ᨡ᩠ᨧᩮᨷᩥ ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᩣ, ᨡ᩠ᨧᩮᨷᩥ ᨴᩮᩈᨶᩣᨻᩉᩩᩃᩣ, ᨡ᩠ᨧᩮᨷᩥ ᨣᩁᩩᨷᨶᩥᩔᩥᨲᩣ, ᨡ᩠ᨧᩮᨷᩥ ᩅᩥᩉᩣᩁᨻᩉᩩᩃᩣ, ᨡ᩠ᨧᩮᨷᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᩣᨻᩉᩩᩃᩣ, ᨡ᩠ᨧᩮᨷᩥ ᩋᩈᩮᨡᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ – ᩑᨠᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᨷᩣᩁᨾᩥᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩑᨠᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨵᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨬᩣᨱᩴ ᨷᨽᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᨴᩮᩅᨠᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᨽᩮᨴᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᩋᨵᩥᨣᨲᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩮᩣ ᨧᨲᩩᩅᩮᩈᩣᩁᨩ᩠ᨩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩈᨻᩃᨵᩣᩁᩦ ᨷᩩᩁᩥᩈᩣᩈᨽᩮᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᩈᩦᩉᩮᩣ…ᨷᩮ… ᨿᩮᨷᩥ ᨲᩮ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ ᨣᩉᨷᨲᩥᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ ᩈᨾᨱᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ ᨶᩥᨷᩩᨱᩣ ᨠᨲᨷᩁᨷ᩠ᨷᩅᩣᨴᩣ ᩅᩣᩃᩅᩮᨵᩥᩁᩪᨷᩣ ᩅᩮᩣᨽᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᨾᨬ᩠ᨬᩮ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨣᨲᩮᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩣᨶᩥ, ᨲᩮ ᨷᨬ᩠ᩉᩴ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩴ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩪᩊ᩠ᩉᩣᨶᩥ ᨧ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣᨶᩥ ᨧ᪨ ᨠᨳᩥᨲᩣ ᩅᩥᩈᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ ᨧ ᨲᩮ ᨷᨬ᩠ᩉᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨠᩣᩁᨱᩣ, ᩏᨷᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨧ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨲᩥᩁᩮᩣᨧᨲᩥ, ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨾᩉᩣᨷᨬ᩠ᨬᩣᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪁᪨ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨠᨳᩣ

᪉᪨ ᨠᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ? ᨠᨲᩥ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮᩣ? ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨠᨲᩥ ᨽᩪᨾᩥᨿᩮᩣ, ᨠᨲᩥ ᨷᩣᨴᩣ, ᨠᨲᩥ ᨷᨴᩣᨶᩥ, ᨠᨲᩥ ᨾᩪᩃᩣᨶᩥ? ᨠᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩦᨲᩥ? ᩍᨩ᩠ᨫᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᨠᨲᩥ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮᩣᨲᩥ? ᨴᩈ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮᩣ᪨ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨠᨲᩥ ᨽᩪᨾᩥᨿᩮᩣᨲᩥ? ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨽᩪᨾᩥᨿᩮᩣ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨷᩣᨴᩣ, ᩋᨭ᩠ᨮ ᨷᨴᩣᨶᩥ, ᩈᩮᩣᩊᩈ ᨾᩪᩃᩣᨶᩥ᪨

᪁᪀᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨴᩈ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮᩣ? ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᩅᩥᨠᩩᨻ᩠ᨻᨶᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᨾᨶᩮᩣᨾᨿᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᨬᩣᨱᩅᩥᨷ᩠ᨹᩣᩁᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᩈᨾᩣᨵᩥᩅᩥᨷ᩠ᨹᩣᩁᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨷᩣᨠᨩᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩅᨲᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨾᨿᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᨿᩮᩣᨣᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ [ᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨿᩮᩣᨣᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᩍᨩ᩠ᨫᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ᪨

ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨠᨲᨾᩣ ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨽᩪᨾᩥᨿᩮᩣ? ᩅᩥᩅᩮᨠᨩᩣᨽᩪᨾᩥ ᨷᨮᨾᩴ ᨫᩣᨶᩴ, ᨷᩦᨲᩥᩈᩩᨡᨽᩪᨾᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᨫᩣᨶᩴ, ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᩩᨡᨽᩪᨾᩥ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᨫᩣᨶᩴ, ᩋᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩈᩩᨡᨽᩪᨾᩥ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᨫᩣᨶᩴ᪨ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩍᨾᩣ ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨽᩪᨾᩥᨿᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᩃᩣᨽᩣᨿ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᨭᩥᩃᩣᨽᩣᨿ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᨠᩩᨻ᩠ᨻᨶᨲᩣᨿ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩈᩅᩥᨲᩣᨿ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᩅᩈᩦᨽᩣᩅᩣᨿ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᩅᩮᩈᩣᩁᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ᪨

ອິທ຺ຘິຍາ ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປາທາ? ອິຘ ຠິກ຺ຂຸ ຉນ຺ທສມາຘິປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕໍ ອິທ຺ຘິປາທໍ ຠາເວຕິ, ຈິຕ຺ຕສມາຘິປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕໍ ອິທ຺ຘິປາທໍ ຠາເວຕິ, ວີຣິຍສມາຘິປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕໍ ອິທ຺ຘິປາທໍ ຠາເວຕິ, ວີມໍສາສມາຘິປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕໍ ອິທ຺ຘິປາທໍ ຠາເວຕິ. ອິທ຺ຘິຍາ ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປາທາ ອິທ຺ຘິລາຠາຍ ອິທ຺ຘິປຏິລາຠາຍ ອິທ຺ຘິວິກຸພ຺ພນຕາຍ ອິທ຺ຘິວິສວິຕາຍ ອິທ຺ຘິວສີຠາວາຍ ອິທ຺ຘິເວສາຣຊ຺ຊາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ.

ອິທ຺ຘິຍາ ກຕມານິ ອຏ຺ຐ ປທານິ? ຉນ຺ທໍ ເຈ ຠິກ຺ຂຸ ນິສ຺ສາຍ ລຠຕິ ສມາຘິໍ, ລຠຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕໍ. ຉນ຺ໂທ ນ ສມາຘິ, ສມາຘິ ນ ຉນ຺ໂທ. ອນ຺ໂຎ ຉນ຺ໂທ, ອນ຺ໂຎ ສມາຘິ. ວີຣິຍໍ ເຈ ຠິກ຺ຂຸ ນິສ຺ສາຍ ລຠຕິ ສມາຘິໍ, ລຠຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕໍ. ວີຣິຍໍ ນ ສມາຘິ, ສມາຘິ ນ ວີຣິຍໍ. ອນ຺ຎໍ ວີຣິຍໍ, ອນ຺ໂຎ ສມາຘິ. ຈິຕ຺ຕໍ ເຈ ຠິກ຺ຂຸ ນິສ຺ສາຍ ລຠຕິ ສມາຘິໍ, ລຠຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕໍ. ຈິຕ຺ຕໍ ນ ສມາຘິ, ສມາຘິ ນ ຈິຕ຺ຕໍ. ອນ຺ຎໍ ຈິຕ຺ຕໍ, ອນ຺ໂຎ ສມາຘິ. ວີມໍສໍ ເຈ ຠິກ຺ຂຸ ນິສ຺ສາຍ ລຠຕິ ສມາຘິໍ, ລຠຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕໍ. ວີມໍສາ ນ ສມາຘິ, ສມາຘິ ນ ວີມໍສາ. ອນ຺ຎາ ວີມໍສາ, ອນ຺ໂຎ ສມາຘິ. ອິທ຺ຘິຍາ ອິມານິ ອຏ຺ຐ ປທານິ ອິທ຺ຘິລາຠາຍ ອິທ຺ຘິປຏິລາຠາຍ ອິທ຺ຘິວິກຸພ຺ພນຕາຍ ອິທ຺ຘິວິສວິຕາຍ ອິທ຺ຘິວສີຠາວາຍ ອິທ຺ຘິເວສາຣຊ຺ຊາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ.

ອິທ຺ຘິຍາ ກຕມານິ ໂສຬສ ມູລານິ? ອໂນນຕໍ [ອໂນຓຕໍ (ກ.)] ຈິຕ຺ຕໍ ໂກສຊ຺ເຊ ນ ອິຎ຺ຊຕີຕິ – ອາເນຎ຺ຊໍ. ອນຸນ຺ນຕໍ [(ອນຸຓ຺ຓຕໍ (ກ.)] ຈິຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ເຈ ນ ອິຎ຺ຊຕີຕິ – ອາເນຎ຺ຊໍ. ອນຠິນຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຣາເຄ ນ ອິຎ຺ຊຕີຕິ – ອາເນຎ຺ຊໍ. ອນປນຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາປາເທ ນ ອິຎ຺ຊຕີຕິ – ອາເນຎ຺ຊໍ. ອນິສ຺ສິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ທິຏ຺ຐິຍາ ນ ອິຎ຺ຊຕີຕິ – ອາເນຎ຺ຊໍ. ອປ຺ປຏິພທ຺ຘໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຉນ຺ທຣາເຄ ນ ອິຎ຺ຊຕີຕິ – ອາເນຎ຺ຊໍ. ວິປ຺ປມຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ກາມຣາເຄ ນ ອິຎ຺ຊຕີຕິ – ອາເນຎ຺ຊໍ. ວິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ກິເລເສ ນ ອິຎ຺ຊຕີຕິ – ອາເນຎ຺ຊໍ. ວິມຣິຍາທິກຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ກິເລສມຣິຍາເທ ນ ອິຎ຺ຊຕີຕິ – ອາເນຎ຺ຊໍ. ເອກຕ຺ຕຄຕໍ [ເອກຄ຺ຄຕໍ (ສ຺ຍາ.)] ຈິຕ຺ຕໍ ນານຕ຺ຕກິເລເສຫິ [ນານຕ຺ຕກິເລເສ (ສ຺ຍາ.)] ນ ອິຎ຺ຊຕີຕິ – ອາເນຎ຺ຊໍ. ສທ຺ຘາຍ ປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອສ຺ສທ຺ຘິເຍ ນ ອິຎ຺ຊຕີຕິ – ອາເນຎ຺ຊໍ. ວີຣິເຍນ ປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂກສຊ຺ເຊ ນ ອິຎ຺ຊຕີຕິ – ອາເນຎ຺ຊໍ. ສຕິຍາ ປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປມາເທ ນ ອິຎ຺ຊຕີຕິ – ອາເນຎ຺ຊໍ. ສມາຘິນາ ປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ເຈ ນ ອິຎ຺ຊຕີຕິ – ອາເນຎ຺ຊໍ. ປຎ຺ຎາຍ ປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອວິຊ຺ຊາຍ ນ ອິຎ຺ຊຕີຕິ – ອາເນຎ຺ຊໍ. ໂອຠາສຄຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອວິຊ຺ຊນ຺ຘກາເຣ ນ ອິຎ຺ຊຕີຕິ – ອາເນຎ຺ຊໍ. ອິທ຺ຘິຍາ ອິມານິ ໂສຬສ ມູລານິ ອິທ຺ຘິລາຠາຍ ອິທ຺ຘິປຏິລາຠາຍ ອິທ຺ຘິວິກຸພ຺ພນຕາຍ ອິທ຺ຘິວິສວິຕາຍ ອິທ຺ຘິວສີຠາວາຍ ອິທ຺ຘິເວສາຣຊ຺ຊາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ.

ທສິທ຺ຘິນິທ຺ເທໂສ

໑໐. ກຕມາ ອຘິຏ຺ຐານາ ອິທ຺ຘິ? ອິຘ ຠິກ຺ຂຸ ອເນກວິຫິຕໍ ອິທ຺ຘິວິຘໍ ປຈ຺ຈນຸໂຠຕິ – ເອໂກປິ ຫຸຕ຺ວາ ພຫຸຘາ ໂຫຕິ, ພຫຸຘາປິ ຫຸຕ຺ວາ ເອໂກ ໂຫຕິ; ອາວິຠາວໍ ຕິໂຣຠາວໍ; ຕິໂຣກຸຏ຺ຏໍ ຕິໂຣປາກາຣໍ ຕິໂຣປພ຺ພຕໍ ອສຊ຺ຊມາໂນ ຄຈ຺ຉຕິ, ເສຍ຺ຍຘາປິ ອາກາເສ. ປຐວິຍາປິ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນິມຸຊ຺ຊໍ ກໂຣຕິ, ເສຍ຺ຍຘາປິ ອຸທເກ. ອຸທເກປິ ອຠິຊ຺ຊມາເນ [ອຠິຊ຺ຊມາໂນ (ກ.) ທີ. ນິ. ໑.໒໓໘ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ] ຄຈ຺ຉຕິ, ເສຍ຺ຍຘາປິ ປຐວິຍໍ. ອາກາເສປິ ປລ຺ລງ຺ເກນ ກມຕິ, ເສຍ຺ຍຘາປິ ປກ຺ຂີ ສກຸເຓາ. ອິເມປິ ຈນ຺ທິມສູຣິເຍ ເອວໍມຫິທ຺ຘິເກ ເອວໍມຫານຸຠາເວ ປາຓິນາ ປຣາມສຕິ

បរិមជ្ជតិ។ យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេតីតិ។

ឥធាតិ ឥមិស្សា ទិដ្ឋិយា ឥមិស្សា ខន្តិយា ឥមិស្សា រុចិយា ឥមស្មិំ អាទាយេ ឥមស្មិំ ធម្មេ ឥមស្មិំ វិនយេ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ ឥមស្មិំ បាវចនេ ឥមស្មិំ ព្រហ្មចរិយេ ឥមស្មិំ សត្ថុសាសនេ។ តេន វុច្ចតិ – "ឥធា"តិ។ ភិក្ខូតិ បុថុជ្ជនកល្យាណកោ វា ហោតិ សេក្ខោ វា អរហា វា អកុប្បធម្មោ។ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតីតិ នានប្បការំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតិ។ ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតីតិ បកតិយា ឯកោ ពហុកំ អាវជ្ជតិ, សតំ វា សហស្សំ វា សតសហស្សំ វា អាវជ្ជតិ។ អាវជ្ជិត្វា ញាណេន អធិដ្ឋាតិ – "ពហុកោ ហោមី"តិ [ហោតូតិ (ក.)]។ ពហុកោ ហោតិ។ យថាយស្មា ចូឡបន្ថកោ [ចុល្លបន្ថកោ (ស្យា.)] ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ, ឯវមេវ សោ ឥទ្ធិមា ចេតោវសិប្បត្តោ ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ។ ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោតីតិ បកតិយា ពហុកោ ឯកំ អាវជ្ជតិ; អាវជ្ជិត្វា ញាណេន អធិដ្ឋាតិ – "ឯកោ ហោមី"តិ។ ឯកោ ហោតិ។ យថាយស្មា ចូឡបន្ថកោ ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោតិ, ឯវមេវ សោ ឥទ្ធិមា ចេតោវសិប្បត្តោ ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោតិ។

១០. អាវិភាវន្តិ កេនចិ អនាវដំ ហោតិ អប្បដិច្ឆន្នំ វិវដំ បាកដំ។ តិរោភាវន្តិ កេនចិ អាវដំ ហោតិ បដិច្ឆន្នំ បិហិតំ បដិកុជ្ជិតំ។ តិរោកុដ្ដំ តិរោបាការំ តិរោបព្ពតំ អសជ្ជមានោ គច្ឆតិ, សេយ្យថាបិអាកាសេតិ បកតិយា អាកាសកសិណសមាបត្តិយា លាភី ហោតិ។ តិរោកុដ្ដំ តិរោបាការំ តិរោបព្ពតំ អាវជ្ជតិ។ អាវជ្ជិត្វា ញាណេន អធិដ្ឋាតិ – "អាកាសោ ហោតូ"តិ។ អាកាសោ ហោតិ។ សោ តិរោកុដ្ដំ តិរោបាការំ តិរោបព្ពតំ អសជ្ជមានោ គច្ឆតិ។ យថា មនុស្សា បកតិយា អនិទ្ធិមន្តោ កេនចិ អនាវដេ អបរិក្ខិត្តេ អសជ្ជមានា គច្ឆន្តិ, ឯវមេវ សោ ឥទ្ធិមា ចេតោវសិប្បត្តោ តិរោកុដ្ដំ តិរោបាការំ តិរោបព្ពតំ អសជ្ជមានោ គច្ឆតិ, សេយ្យថាបិ អាកាសេ។

បថវិយាបិ ឧម្មុជ្ជនិមុជ្ជំ ករោតិ, សេយ្យថាបិ ឧទកេតិ បកតិយា អាបោកសិណសមាបត្តិយា លាភី ហោតិ។ បថវិំ អាវជ្ជតិ។ អាវជ្ជិត្វា ញាណេន អធិដ្ឋាតិ – "ឧទកំ ហោតូ"តិ។ ឧទកំ ហោតិ។ សោ បថវិយា ឧម្មុជ្ជនិមុជ្ជំ ករោតិ។ យថា មនុស្សា បកតិយា អនិទ្ធិមន្តោ ឧទកេ ឧម្មុជ្ជនិមុជ្ជំ ករោន្តិ, ឯវមេវ សោ ឥទ្ធិមា ចេតោវសិប្បត្តោ បថវិយា ឧម្មុជ្ជនិមុជ្ជំ ករោតិ, សេយ្យថាបិ ឧទកេ។

ឧទកេបិអភិជ្ជមានេ គច្ឆតិ, សេយ្យថាបិ បថវិយន្តិ បកតិយា បថវីកសិណសមាបត្តិយា លាភី ហោតិ។ ឧទកំ អាវជ្ជតិ។ អាវជ្ជិត្វា ញាណេន អធិដ្ឋាតិ – "បថវី ហោតូ"តិ។ បថវី ហោតិ។ សោ អភិជ្ជមានេ ឧទកេ គច្ឆតិ។ យថា មនុស្សា បកតិយា អនិទ្ធិមន្តោ អភិជ្ជមានាយ បថវិយា គច្ឆន្តិ, ឯវមេវ សោ ឥទ្ធិមា ចេតោវសិប្បត្តោ អភិជ្ជមានេ ឧទកេ គច្ឆតិ, សេយ្យថាបិ បថវិយំ។

អាកាសេបិ បល្លង្កេន កមតិ, សេយ្យថាបិ បក្ខី សកុណោតិ បកតិយា បថវីកសិណសមាបត្តិយា លាភី ហោតិ។ អាកាសំ អាវជ្ជតិ ។ អាវជ្ជិត្វា ញាណេន អធិដ្ឋាតិ – "បថវី ហោតូ"តិ។ បថវី ហោតិ។ សោ អាកាសេ អន្តលិក្ខេ ចង្កមតិបិ តិដ្ឋតិបិ និសីទតិបិ សេយ្យម្បិ កប្បេតិ។ យថា មនុស្សា បកតិយា អនិទ្ធិមន្តោ បថវិយា ចង្កមន្តិបិ តិដ្ឋន្តិបិ និសីទន្តិបិ សេយ្យម្បិ កប្បេន្តិ, ឯវមេវ សោ ឥទ្ធិមា ចេតោវសិប្បត្តោ អាកាសេ អន្តលិក្ខេ ចង្កមតិបិ តិដ្ឋតិបិ និសីទតិបិ សេយ្យម្បិ កប្បេតិ, សេយ្យថាបិ បក្ខី សកុណោ។

១២។ ឥមេបិ ចន្ទិមសូរិយេ ឯវំមហិទ្ធិកេ ឯវំមហានុភាវេ បាណិនា បរាមសតិ បរិមជ្ជតីតិ ឥធ សោ ឥទ្ធិមា ចេតោវសិប្បត្តោ និសិន្នកោ វា និបន្នកោ វា ចន្ទិមសូរិយេ អាវជ្ជតិ។ អាវជ្ជិត្វា ញាណេន អធិដ្ឋាតិ – “ហត្ថបាសេ ហោតូ”តិ។ ហត្ថបាសេ ហោតិ។ សោ និសិន្នកោ វា និបន្នកោ វា ចន្ទិមសូរិយេ បាណិនា អាមសតិ បរាមសតិ បរិមជ្ជតិ។ យថា មនុស្សា បកតិយា អនិទ្ធិមន្តោ កិញ្ចិទេវ រូបគតំ ហត្ថបាសេ អាមសន្តិ បរាមសន្តិ បរិមជ្ជន្តិ, ឯវមេវំ សោ ឥទ្ធិមា ចេតោវសិប្បត្តោ និសិន្នកោ វា និបន្នកោ វា ចន្ទិមសូរិយេ បាណិនា អាមសតិ បរាមសតិ បរិមជ្ជតិ។

យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេតីតិ ឥធ សោ ឥទ្ធិមា ចេតោវសិប្បត្តោ ព្រហ្មលោកំ គន្តុកាមោ ហោតិ, ទូរេបិ សន្តិកេ អធិដ្ឋាតិ – “សន្តិកេ ហោតូ”តិ។ សន្តិកេ ហោតិ។ សន្តិកេបិ ទូរេ អធិដ្ឋាតិ – “ទូរេ ហោតូ”តិ។ ទូរេ ហោតិ។ ពហុកម្បិ ថោកំ អធិដ្ឋាតិ – “ថោកំ ហោតូ”តិ។ ថោកំ ហោតិ។ ថោកម្បិ ពហុកំ អធិដ្ឋាតិ – “ពហុកំ ហោតូ”តិ។ ពហុកំ ហោតិ។ ទិព្វេន ចក្ខុនា តស្ស ព្រហ្មុនោ រូបំ បស្សតិ។ ទិព្វាយ សោតធាតុយា តស្ស ព្រហ្មុនោ សទ្ទំ សុណាតិ។ ចេតោបរិយញាណេន តស្ស ព្រហ្មុនោ ចិត្តំ បជានាតិ។ ឥធ សោ ឥទ្ធិមា ចេតោវសិប្បត្តោ ទិស្សមានេន កាយេន ព្រហ្មលោកំ គន្តុកាមោ ហោតិ, កាយវសេន ចិត្តំ បរិណាមេតិ, កាយវសេន ចិត្តំ អធិដ្ឋាតិ។ កាយវសេន ចិត្តំ បរិណាមេត្វា, កាយវសេន ចិត្តំ អធិដ្ឋហិត្វា, សុខសញ្ញញ្ច លហុសញ្ញញ្ច ឱក្កមិត្វា ទិស្សមានេន កាយេន ព្រហ្មលោកំ គច្ឆតិ។ ឥធ សោ ឥទ្ធិមា ចេតោវសិប្បត្តោ អទិស្សមានេន កាយេន ព្រហ្មលោកំ គន្តុកាមោ ហោតិ, ចិត្តវសេន កាយំ បរិណាមេតិ, ចិត្តវសេន កាយំ អធិដ្ឋាតិ។ ចិត្តវសេន កាយំ បរិណាមេត្វា, ចិត្តវសេន កាយំ អធិដ្ឋហិត្វា សុខសញ្ញញ្ច លហុសញ្ញញ្ច ឱក្កមិត្វា អទិស្សមានេន កាយេន ព្រហ្មលោកំ គច្ឆតិ។ សោ តស្ស ព្រហ្មុនោ បុរតោ រូបិំ [រូបំ (ស្យា។ ក។) ទី។ និ។ ១។២៣៩ បស្សិតព្វា] អភិនិម្មិនាតិ មនោមយំ សព្វង្គបច្ចង្គិំ [សព្វង្គបច្ចង្គំ (ស្យា។ ក។)] អហីនិន្ទ្រិយំ។ សចេ សោ ឥទ្ធិមា ចង្កមតិ, និម្មិតោបិ តត្ថ ចង្កមតិ។ សចេ សោ ឥទ្ធិមា តិដ្ឋតិ, និម្មិតោបិ តត្ថ តិដ្ឋតិ។ សចេ សោ ឥទ្ធិមា និសីទតិ, និម្មិតោបិ តត្ថ និសីទតិ។ សចេ សោ ឥទ្ធិមា សេយ្យំ កប្បេតិ, និម្មិតោបិ តត្ថ សេយ្យំ កប្បេតិ។ សចេ សោ ឥទ្ធិមា ធូមាយតិ, និម្មិតោបិ តត្ថ ធូមាយតិ។ សចេ សោ ឥទ្ធិមា បជ្ជលតិ, និម្មិតោបិ តត្ថ បជ្ជលតិ។ សចេ សោ ឥទ្ធិមា ធម្មំ ភាសតិ, និម្មិតោបិ តត្ថ ធម្មំ ភាសតិ។ សចេ សោ ឥទ្ធិមា បញ្ហំ បុច្ឆតិ, និម្មិតោបិ តត្ថ បញ្ហំ បុច្ឆតិ។ សចេ សោ ឥទ្ធិមា បញ្ហំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេតិ, និម្មិតោបិ តត្ថ បញ្ហំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេតិ។ សចេ សោ ឥទ្ធិមា តេន ព្រហ្មុនា សទ្ធិំ សន្តិដ្ឋតិ សល្លបតិ សាកច្ឆំ សមាបជ្ជតិ, និម្មិតោបិ តត្ថ តេន ព្រហ្មុនា សទ្ធិំ សន្តិដ្ឋតិ សល្លបតិ សាកច្ឆំ សមាបជ្ជតិ។ យញ្ញទេវ សោ ឥទ្ធិមា ករោតិ, តំ តទេវ ហិ សោ និម្មិតោ ករោតីតិ – អយំ អធិដ្ឋានា ឥទ្ធិ។

១៣។ កតមា វិកុព្វនា ឥទ្ធិ? សិខិស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អភិភូ នាម សាវកោ ព្រហ្មលោកេ ឋិតោ សហស្សិលោកធាតុំ [សហស្សីលោកធាតុំ (ស្យា។) វត្ថុ សំ។ និ។ ១។១៨៥] សរេន វិញ្ញាបេតិ។ សោ ទិស្សមានេនបិ កាយេន ធម្មំ ទេសេតិ; អទិស្សមានេនបិ កាយេន ធម្មំ ទេសេតិ; ទិស្សមានេនបិ ហេដ្ឋិមេន ឧបឌ្ឍកាយេន អទិស្សមានេនបិ ឧបរិមេន ឧបឌ្ឍកាយេន ធម្មំ ទេសេតិ។ ទិស្សមានេនបិ ឧបរិមេន ឧបឌ្ឍកាយេន, អទិស្សមានេនបិ ហេដ្ឋិមេន ឧបឌ្ឍកាយេន ធម្មំ ទេសេតិ។ សោ បកតិវណ្ណំ វិជហិត្វា កុមារកវណ្ណំ វា ទស្សេតិ, នាគវណ្ណំ វា ទស្សេតិ, សុបណ្ណវណ្ណំ វា ទស្សេតិ, យក្ខវណ្ណំ វា ទស្សេតិ, ឥន្ទវណ្ណំ វា [អសុរវណ្ណំ វា ទស្សេតិ, ឥន្ទវណ្ណំ វា (ស្យា។)]

ទស្សេតិ, ទេវវណ្ណំ វា ទស្សេតិ, ព្រហ្មវណ្ណំ វា ទស្សេតិ, សមុទ្ទវណ្ណំ វា ទស្សេតិ, បព្ពតវណ្ណំ វា ទស្សេតិ, វនវណ្ណំ វា ទស្សេតិ, សីហវណ្ណំ វា ទស្សេតិ, ព្យគ្ឃវណ្ណំ វា ទស្សេតិ, ទីបិវណ្ណំ វា ទស្សេតិ, ហត្ថិម្បិ ទស្សេតិ, អស្សម្បិ ទស្សេតិ, រថម្បិ ទស្សេតិ, បត្តិម្បិ ទស្សេតិ, វិវិធម្បិ សេនាព្យូហំ ទស្សេតីតិ – អយំ វិកុព្វនា ឥទ្ធិ។

១៣។ កតមា មនោមយា ឥទ្ធិ? ឥធ ភិក្ខុ ឥមម្ហាកាយា អញ្ញំ កាយំ អភិនិម្មិនាតិ រូបិំ មនោមយំ សព្ពង្គបច្ចង្គិំ អហីនិន្ទ្រិយំ។ សេយ្យថាបិ បុរិសោ មុញ្ជម្ហា ឦសិកំ បវាហេយ្យ។ តស្ស ឯវមស្ស – “អយំ មុញ្ជោ, អយំ ឦសិកា។ អញ្ញោ មុញ្ជោ, អញ្ញា ឦសិកា។ មុញ្ជម្ហា ត្វេវ ឦសិកា បវាឡ្ហា”តិ។ សេយ្យថា វា បន បុរិសោ អសិំ កោសិយា បវាហេយ្យ។ តស្ស ឯវមស្ស – “អយំ អសិ, អយំ កោសិ។ អញ្ញោ អសិ, អញ្ញា កោសិ។ កោសិយា ត្វេវ អសិ បវាឡ្ហោ”តិ។ សេយ្យថា វា បន បុរិសោ អហិំ ករណ្ឌា ឧទ្ធរេយ្យ។ តស្ស ឯវមស្ស – “អយំ អហិ, អយំ ករណ្ឌោ។ អញ្ញោ អហិ, អញ្ញោ ករណ្ឌោ។ ករណ្ឌា ត្វេវ អហិ ឧព្ភតោ”តិ។ ឯវមេវ ភិក្ខុ ឥមម្ហាកាយា អញ្ញំ កាយំ អភិនិម្មិនាតិ រូបិំ មនោមយំ សព្ពង្គបច្ចង្គិំ អហីនិន្ទ្រិយំ។ អយំ មនោមយា ឥទ្ធិ។

១៤។ កតមា ញាណវិប្ផារា ឥទ្ធិ? អនិច្ចានុបស្សនាយ និច្ចសញ្ញាយ បហានដ្ឋោ ឥជ្ឈតីតិ – ញាណវិប្ផារា ឥទ្ធិ។ ទុក្ខានុបស្សនាយ សុខសញ្ញាយ... អនត្តានុបស្សនាយ អត្តសញ្ញាយ... និព្ពិទានុបស្សនាយ នន្ទិយា... វិរាគានុបស្សនាយ រាគស្ស... និរោធានុបស្សនាយ សមុទយស្ស... បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាយ អាទានស្ស បហានដ្ឋោ ឥជ្ឈតីតិ – ញាណវិប្ផារា ឥទ្ធិ។ អាយស្មតោ ពាកុលស្ស ញាណវិប្ផារា ឥទ្ធិ, អាយស្មតោ សង្កិច្ចស្ស ញាណវិប្ផារា ឥទ្ធិ, អាយស្មតោ ភូតបាលស្ស ញាណវិប្ផារា ឥទ្ធិ។ អយំ ញាណវិប្ផារា ឥទ្ធិ។

១៥។ កតមា សមាធិវិប្ផារា ឥទ្ធិ? បឋមេន ឈានេន នីវរណានំ បហានដ្ឋោ ឥជ្ឈតីតិ – សមាធិវិប្ផារា ឥទ្ធិ។ ទុតិយេន ឈានេន វិតក្កវិចារានំ បហានដ្ឋោ ឥជ្ឈតីតិ – សមាធិវិប្ផារា ឥទ្ធិ។ តតិយេន ឈានេន បីតិយា បហានដ្ឋោ ឥជ្ឈតីតិ...បេ... ចតុត្ថេន ឈានេន សុខទុក្ខានំ បហានដ្ឋោ ឥជ្ឈតីតិ...បេ... អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិយា រូបសញ្ញាយ បដិឃសញ្ញាយ នានត្តសញ្ញាយ បហានដ្ឋោ ឥជ្ឈតីតិ...បេ... វិញ្ញាណញ្ចាយតនសមាបត្តិយា អាកាសានញ្ចាយតនសញ្ញាយ បហានដ្ឋោ ឥជ្ឈតីតិ...បេ... អាកិញ្ចញ្ញាយតនសមាបត្តិយា វិញ្ញាណញ្ចាយតនសញ្ញាយ បហានដ្ឋោ ឥជ្ឈតីតិ...បេ... នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា អាកិញ្ចញ្ញាយតនសញ្ញាយ បហានដ្ឋោ ឥជ្ឈតីតិ – សមាធិវិប្ផារា ឥទ្ធិ។ អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស សមាធិវិប្ផារា ឥទ្ធិ, អាយស្មតោ សញ្ជីវស្ស សមាធិវិប្ផារា ឥទ្ធិ, អាយស្មតោ ខាណុកោណ្ឌញ្ញស្ស សមាធិវិប្ផារា ឥទ្ធិ, ឧត្តរាយ ឧបាសិកាយ សមាធិវិប្ផារា ឥទ្ធិ, សាមាវតិយា ឧបាសិកាយ សមាធិវិប្ផារា ឥទ្ធិ។ អយំ សមាធិវិប្ផារា ឥទ្ធិ។

១៦។ កតមា អរិយា ឥទ្ធិ? ឥធ ភិក្ខុ [ម។ និ។ ២។៣៥១ បស្សិតព្ពា] សចេ អាកង្ខតិ – “បដិក្កូលេ អប្បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យ”ន្តិ, អប្បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ។ សចេ អាកង្ខតិ – “អប្បដិក្កូលេ បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យ”ន្តិ, បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ។ សចេ អាកង្ខតិ – “បដិក្កូលេ ច អប្បដិក្កូលេ ច អប្បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យ”ន្តិ, អប្បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ។ សចេ អាកង្ខតិ – “អប្បដិក្កូលេ ច បដិក្កូលេ ច បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យ”ន្តិ, បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ។ សចេ អាកង្ខតិ – “បដិក្កូលេ ច អប្បដិក្កូលេ ច តទុភយំ

អភិនិវជ្ជេត្វា ឧបេក្ខកោ វិហរេយ្យំ សតោ សម្បជានោ”តិ, ឧបេក្ខកោ តត្ថ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ។

កថំ បដិក្កូលេ អប្បដិក្កូលសញ្ញី វិហរតិ? អនិដ្ឋស្មិំ វត្ថុស្មិំ មេត្តាយ វា ផរតិ, ធាតុតោ វា ឧបសំហរតិ។ ឯវំ បដិក្កូលេ អប្បដិក្កូលសញ្ញី វិហរតិ។

កថំ អប្បដិក្កូលេ បដិក្កូលសញ្ញី វិហរតិ? ឥដ្ឋស្មិំ វត្ថុស្មិំ អសុភាយ វា ផរតិ, អនិច្ចតោ វា ឧបសំហរតិ។ ឯវំ អប្បដិក្កូលេ បដិក្កូលសញ្ញី វិហរតិ។

កថំ បដិក្កូលេ ច អប្បដិក្កូលេ ច អប្បដិក្កូលសញ្ញី វិហរតិ? អនិដ្ឋស្មិញ្ច ឥដ្ឋស្មិញ្ច វត្ថុស្មិំ មេត្តាយ វា ផរតិ, ធាតុតោ វា ឧបសំហរតិ។ ឯវំ បដិក្កូលេ ច អប្បដិក្កូលេ ច អប្បដិក្កូលសញ្ញី វិហរតិ ។

កថំ អប្បដិក្កូលេ ច បដិក្កូលេ ច បដិក្កូលសញ្ញី វិហរតិ? ឥដ្ឋស្មិញ្ច អនិដ្ឋស្មិញ្ច វត្ថុស្មិំ អសុភាយ វា ផរតិ, អនិច្ចតោ វា ឧបសំហរតិ។ ឯវំ អប្បដិក្កូលេ ច បដិក្កូលេ ច បដិក្កូលសញ្ញី វិហរតិ។

កថំ បដិក្កូលេ ច អប្បដិក្កូលេ ច តទុភយំ អភិនិវជ្ជេត្វា ឧបេក្ខកោ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ? ឥធ ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា នេវ សុមនោ ហោតិ ន ទុម្មនោ, ឧបេក្ខកោ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា…បេ… ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា… ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា… កាយេន ផោដ្ឋព្ពំ ផុសិត្វា… មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ នេវ សុមនោ ហោតិ ន ទុម្មនោ, ឧបេក្ខកោ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ។ ឯវំ បដិក្កូលេ ច អប្បដិក្កូលេ ច តទុភយំ អភិនិវជ្ជេត្វា ឧបេក្ខកោ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ។ អយំ អរិយា ឥទ្ធិ។

១៦។ កតមា កម្មវិបាកជា ឥទ្ធិ? សព្ពេសំ បក្ខីនំ, សព្ពេសំ ទេវានំ, ឯកច្ចានំ មនុស្សានំ, ឯកច្ចានំ វិនិបាតិកានំ។ អយំ កម្មវិបាកជា ឥទ្ធិ។

កតមា បុញ្ញវតោ ឥទ្ធិ? រាជា ចក្កវត្តិ [ចក្កវត្តី (ស្យា។)] វេហាសំ គច្ឆតិ សទ្ធិំ ចតុរង្គិនិយា សេនាយ, អន្តមសោ អស្សពន្ធគោបកេ [អស្សពន្ធគោបកេ បុរិសេ (ស្យា។)] ឧបាទាយ។ ជោតិកស្ស គហបតិស្ស បុញ្ញវតោ ឥទ្ធិ, ជដិលស្ស គហបតិស្ស បុញ្ញវតោ ឥទ្ធិ, មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស បុញ្ញវតោ ឥទ្ធិ, ឃោសិតស្ស គហបតិស្ស បុញ្ញវតោ ឥទ្ធិ, បញ្ចន្នំ មហាបុញ្ញានំ បុញ្ញវតោ ឥទ្ធិ។ អយំ បុញ្ញវតោ ឥទ្ធិ។

កតមា វិជ្ជាមយា ឥទ្ធិ? វិជ្ជាធរា វិជ្ជំ បរិជបេត្វា វេហាសំ គច្ឆន្តិ, អាកាសេ អន្តលិក្ខេ ហត្ថិម្បិ ទស្សេន្តិ, អស្សម្បិ ទស្សេន្តិ, រថម្បិ ទស្សេន្តិ, បត្តិម្បិ ទស្សេន្តិ, វិវិធម្បិ សេនាព្យូហំ ទស្សេន្តិ។ អយំ វិជ្ជាមយា ឥទ្ធិ។

ກຖໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມາ ປເຍາຄປຈ຺ຈຍາ ອິຊ຺ຌນຏ຺ເຐນ ອິທ຺ຘິ? ເນກ຺ຂເມນ ກາມຈ຺ຉນ຺ທສ຺ສ ປຫານຏ຺ເຐາ ອິຊ຺ຌຕີຕິ – ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມາ ປເຍາຄປຈ຺ຈຍາ ອິຊ຺ຌນຏ຺ເຐນ ອິທ຺ຘິ. ອພ຺ຍາປາເທນ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ປຫານຏ຺ເຐາ ອິຊ຺ຌຕີຕິ – ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມາ ປເຍາຄປຈ຺ຈຍາ ອິຊ຺ຌນຏ຺ເຐນ ອິທ຺ຘິ…ເປ… ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ເຄນ ສພ຺ພກິເລສານໍ ປຫານຏ຺ເຐາ ອິຊ຺ຌຕີຕິ – ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມາ ປເຍາຄປຈ຺ຈຍາ ອິຊ຺ຌນຏ຺ເຐນ ອິທ຺ຘິ. ອຍໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມາ ປເຍາຄປຈ຺ຈຍາ ອິຊ຺ຌນຏ຺ເຐນ ອິທ຺ຘິ. ອິມາ ທສ ອິທ຺ຘິເຍາ.

ອິທ຺ຘິກຖາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໔. ອຠິສມຍກຖາ

໑໔. ອຠິສມເຍາຕິ – ເກນ ອຠິສເມຕິ? ຈິຕ຺ເຕນ ອຠິສເມຕິ.

ຫຎ຺ຈິ ຈິຕ຺ເຕນ ອຠິສເມຕິ, ເຕນ ຫິ ອຎ຺ຎາຓີ ອຠິສເມຕິ? ນ ອຎ຺ຎາຓີ ອຠິສເມຕິ. ຎາເຓນ ອຠິສເມຕິ.

ຫຎ຺ຈິ ຎາເຓນ ອຠິສເມຕິ, ເຕນ ຫິ ອຈິຕ຺ເຕນ ຈ ຎາເຓນ ຈ ອຈິຕ຺ຕເກາ [ເຕນ ຫິ ອຈິຕ຺ຕເກາ (ສ຺ຍາ.)] ອຠິສເມຕິ? ນ ອຈິຕ຺ຕເກາ ອຠິສເມຕິ. ຈິຕ຺ເຕນ ຈ ຎາເຓນ ຈ ອຠິສເມຕິ.

ຫຎ຺ຈິ ຈິຕ຺ເຕນ ຈ ຎາເຓນ ຈ ອຠິສເມຕິ, ເຕນ ຫິ ກາມາວຈຣຈິຕ຺ເຕນ ຈ ຎາເຓນ ຈ ອຠິສເມຕິ? ນ ກາມາວຈຣຈິຕ຺ເຕນ ຈ ຎາເຓນ ຈ ອຠິສເມຕິ.

ເຕນ ຫິ ຣູປາວຈຣຈິຕ຺ເຕນ ຈ ຎາເຓນ ຈ ອຠິສເມຕິ? ນ ຣູປາວຈຣຈິຕ຺ເຕນ ຈ ຎາເຓນ ຈ ອຠິສເມຕິ.

ເຕນ ຫິ ອຣູປາວຈຣຈິຕ຺ເຕນ ຈ ຎາເຓນ ຈ ອຠິສເມຕິ? ນ ອຣູປາວຈຣຈິຕ຺ເຕນ ຈ ຎາເຓນ ຈ ອຠິສເມຕິ.

ເຕນ ຫິ ກມ຺ມສ຺ສກຕຈິຕ຺ເຕນ ຈ ຎາເຓນ ຈ ອຠິສເມຕິ? ນ ກມ຺ມສ຺ສກຕຈິຕ຺ເຕນ ຈ ຎາເຓນ ຈ ອຠິສເມຕິ.

ເຕນ ຫິ ສຈ຺ຈານຸເລາມິກຈິຕ຺ເຕນ ຈ ຎາເຓນ ຈ ອຠິສເມຕິ? ນ ສຈ຺ຈານຸເລາມິກຈິຕ຺ເຕນ ຈ ຎາເຓນ ຈ ອຠິສເມຕິ.

ເຕນ ຫິ ອຕີຕຈິຕ຺ເຕນ ຈ ຎາເຓນ ຈ ອຠິສເມຕິ? ນ ອຕີຕຈິຕ຺ເຕນ ຈ ຎາເຓນ ຈ ອຠິສເມຕິ.

ខេត ហិ អតាគតចិត្តេត ច ញាណេណត ច អកិនរេយតិ? ត អតាគតចិត្តេត ច ញាណេណត ច អកិនរេយតិ៉

ខេត ហិ បច្ចុប្បន្នលោកិយចិត្តេត ច ញាណេណត ច អកិនរេយតិ? ត បច្ចុប្បន្នលោកិយចិត្តេត ច ញាណេណត ច អកិនរេយតិ៉ លោកុត្តរមគ្គក្ខណេ បច្ចុប្បន្នចិត្តេត ច ញាណេណត ច អកិនរេយតិ៉

កថំ លោកុត្តរមគ្គក្ខណេ បច្ចុប្បន្នចិត្តេត ច ញាណេណត ច អកិនរេយតិ? លោកុត្តរមគ្គក្ខណេ ឆន្ទាធិបតេយ្យំ ចិត្តំ ញាណស្ស ហេតុ បច្ចយោ ច៉ តំសម្បយុត្តំ តិរោធគោចរំ ធម្មតាធិបតេយ្យំ ញាណំ ចិត្តស្ស ហេតុ បច្ចយោ ច៉ តំសម្បយុត្តំ ញាណំ តិរោធគោចរំ៉ ឯវំ លោកុត្តរមគ្គក្ខណេ បច្ចុប្បន្នចិត្តេត ច ញាណេណត ច អកិនរេយតិ៉

១០៉ កតិ នុ ឧត្តរោការេហ អកិនយរោតិ? ត ហិ៉ លោកុត្តរមគ្គក្ខណេ ធម្មតាកិនយរោ សម្មាទិដ្ឋិ, អភិតិរោបតាកិនយរោ សម្មាសង្កប្បោ, បរិគ្គហាកិនយរោ សម្មាចាចា, សមុដ្ឋាតាកិនយរោ សម្មាកម្មន្តោ, ចោធាតាកិនយរោ សម្មាអាជីវោ, បគ្គហាកិនយរោ សម្មាចាយាមោ, ឧបដ្ឋាតាកិនយរោ សម្មាសតិ, អចិក្ខេបកិនយរោ សម្មាសមាធិ; ឧបដ្ឋាតាកិនយរោ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ, បចិចយាកិនយរោ ធម្មចិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ, បគ្គហាកិនយរោ ចិរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ, ផរណាកិនយរោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ, ឧបសមាកិនយរោ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ, អចិក្ខេបកិនយរោ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ, បដិសង្ខាតាកិនយរោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ; អស្សទ្ធិយេ អកម្បិយាកិនយរោ សទ្ធាពលំ, កោសជ្ជេ អកម្បិយាកិនយរោ ចិរិយពលំ, បមាទេ អកម្បិយាកិនយរោ សតិពលំ, ឧទ្ធច្ចេ អកម្បិយាកិនយរោ សមាធិពលំ, អចិជ្ជាយ អកម្បិយាកិនយរោ បញ្ញាពលំ; អធិមោក្ខាកិនយរោ សទ្ធិន្ទ្រិយំ, បគ្គហាកិនយរោ ចិរិយិន្ទ្រិយំ, ឧបដ្ឋាតាកិនយរោ សតិន្ទ្រិយំ, អចិក្ខេបកិនយរោ សមាធិន្ទ្រិយំ, ធម្មតាកិនយរោ បញ្ញិន្ទ្រិយំ៉ អាធិបតេយ្យដ្ឋេត ឥន្ទ្រិយាកិនយរោ, អកម្បិយដ្ឋេត ពលាកិនយរោ, តិយ្យាតដ្ឋេត ពោជ្ឈង្គាកិនយរោ, ហេតុដ្ឋេត មគ្គាកិនយរោ, ឧបដ្ឋាតដ្ឋេត សតិបដ្ឋាតាកិនយរោ, បធាតដ្ឋេត សម្មប្បធាតាកិនយរោ, ឥទ្ធដ្ឋេត ឥទ្ធិបាទាកិនយរោ, តថដ្ឋេត សច្ចាកិនយរោ, អចិក្ខេបដ្ឋេត សមថាកិនយរោ, អនុបស្សតដ្ឋេត ចិបស្សតាកិនយរោ, ឯករសដ្ឋេត សមថចិបស្សតាកិនយរោ, អតតិចត្តតដ្ឋេត យុគនទ្ធាកិនយរោ, សំចរដ្ឋេត សីលចិសុទ្ធិអកិនយរោ, អចិក្ខេបដ្ឋេត ចិត្តចិសុទ្ធិអកិនយរោ, ធម្មតដ្ឋេត ទិដ្ឋិចិសុទ្ធិអកិនយរោ, មុត្តដ្ឋេត ចិមោក្ខាកិនយរោ, បដិវេធដ្ឋេត ចិជ្ជាកិនយរោ, បរិច្ចាគដ្ឋេត ចិមុត្តិអកិនយរោ, សមុច្ឆេទដ្ឋេត ខយេ ញាណំ អកិនយរោ៉ ឆន្ទោ មូលដ្ឋេត អកិនយរោ, មនសិការោ សមុដ្ឋាតដ្ឋេត អកិនយរោ, ផស្សោ សមោធាតដ្ឋេត អកិនយរោ, ចេទតា សមោសរណដ្ឋេត អកិនយរោ, សមាធិ បមុខដ្ឋេត អកិនយរោ , សតិ អាធិបតេយ្យដ្ឋេត អកិនយរោ, បញ្ញា តទុត្តរដ្ឋេត អកិនយរោ, ចិមុត្តិ សារដ្ឋេត អកិនយរោ, អមតោគធំ តិព្ពាតំ បរិយោសាតដ្ឋេត អកិនយរោ៉

១១៉ កតិ នុ ឧត្តរោការេហ អកិនយរោតិ? ត ហិ៉ សោតាបត្តិមគ្គក្ខណេ ធម្មតាកិនយរោ សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... អមតោគធំ តិព្ពាតំ បរិយោសាតដ្ឋេត អកិនយរោ៉

កិំ នុ ខ្វេត្តកេនេវ អភិសមយោតិ? ន ហិ។ សោតាបត្តិផលក្ខណេ ទស្សនាភិសមយោ សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... បដិប្បស្សទ្ធដ្ឋេន អនុប្បាទេ ញាណំ អភិសមយោ។ ឆន្ទោ មូលដ្ឋេន អភិសមយោ...បេ... អមតោគធំ វ៉ និព្ពានំ បរិយោសានដ្ឋេន អភិសមយោ។

កិំ នុ ខ្វេត្តកេនេវ អភិសមយោតិ?

ន ហិ។ សកទាគាមិមគ្គក្ខណេ...បេ... សកទាគាមិផលក្ខណេ... អនាគាមិមគ្គក្ខណេ... អនាគាមិផលក្ខណេ... អរហត្តមគ្គក្ខណេ...បេ... អរហត្តផលក្ខណេ ទស្សនាភិសមយោ សម្មាទិដ្ឋិ, អភិនិរោបនាភិសមយោ សម្មាសង្កប្បោ...បេ... បដិប្បស្សទ្ធដ្ឋេន អនុប្បាទេ ញាណំ អភិសមយោ។ ឆន្ទោ មូលដ្ឋេន អភិសមយោ...បេ... អមតោគធំ និព្ពានំ បរិយោសានដ្ឋេន អភិសមយោ។

ស្វាយំ [ស្យាយំ (ស្យា។ បី។)] កិលេសេ បជហតិ, អតីតេ កិលេសេ បជហតិ...បេ... អនាគតេ កិលេសេ បជហតិ, បច្ចុប្បន្នេ កិលេសេ បជហតិ, អតីតេ កិលេសេ បជហតីតិ។ ហញ្ចិ អតីតេ កិលេសេ បជហតិ, តេន ហិ ខីណំ ខេបេតិ, និរុទ្ធំ និរោធេតិ, វិគតំ វិគមេតិ, អត្ថង្គតំ អត្ថង្គមេតិ, អតីតំ យំ ន អត្ថិ តំ បជហតីតិ? ន អតីតេ កិលេសេ បជហតីតិ។ អនាគតេ កិលេសេ បជហតីតិ។ ហញ្ចិ អនាគតេ កិលេសេ បជហតិ, តេន ហិ អជាតំ បជហតិ, អនិព្វត្តំ បជហតិ, អនុប្បន្នំ បជហតិ, អបាតុភូតំ បជហតិ, អនាគតំ យំ ន អត្ថិ តំ បជហតីតិ? ន អនាគតេ កិលេសេ បជហតីតិ។ បច្ចុប្បន្នេ កិលេសេ បជហតីតិ។ ហញ្ចិ បច្ចុប្បន្នេ កិលេសេ បជហតិ, តេន ហិ រត្តោ រាគំ បជហតិ, ទុដ្ឋោ ទោសំ បជហតិ, មូឡ្ហោ មោហំ បជហតិ, វិនិពទ្ធោ មានំ បជហតិ, បរាមដ្ឋោ ទិដ្ឋិំ បជហតិ ,

វិក្ខេបគតោ ឧទ្ធច្ចំ បជហតិ, អនិដ្ឋង្គតោ វិចិកិច្ឆំ បជហតិ, ថាមគតោ អនុសយំ បជហតិ, កណ្ហសុក្កធម្មា យុគនទ្ធា សមមេវ វត្តន្តិ, សំកិលេសិកា [តំសំកិលេសិកា (ស្យា។ ក។)] មគ្គភាវនា ហោតិ?

ន ហិ អតីតេ កិលេសេ បជហតិ, ន អនាគតេ កិលេសេ បជហតិ, ន បច្ចុប្បន្នេ កិលេសេ បជហតីតិ។ ហញ្ចិ ន អតីតេ កិលេសេ បជហតិ, ន អនាគតេ...បេ... ន បច្ចុប្បន្នេ កិលេសេ បជហតិ, តេន ហិ នត្ថិ មគ្គភាវនា, នត្ថិ ផលសច្ឆិកិរិយា, នត្ថិ កិលេសប្បហានំ, នត្ថិ ធម្មាភិសមយោតិ? អត្ថិ មគ្គភាវនា, អត្ថិ ផលសច្ឆិកិរិយា, អត្ថិ កិលេសប្បហានំ, អត្ថិ ធម្មាភិសមយោ។ យថា កថំ វិយ? សេយ្យថាបិ តរុណោ រុក្ខោ អជាតផលោ។ តមេនំ បុរិសោ មូលេ ឆិន្ទេយ្យ។ យេ តស្ស រុក្ខស្ស អជាតផលា, តេ អជាតាយេវ ន ជាយន្តិ, អនិព្វត្តាយេវ ន និព្វត្តន្តិ, អនុប្បន្នាយេវ ន ឧប្បជ្ជន្តិ, អបាតុភូតាយេវ ន បាតុភវន្តិ។ ឯវមេវ ឧប្បាទោ ហេតុ, ឧប្បាទោ បច្ចយោ កិលេសានំ និព្វត្តិយាតិ។ ឧប្បាទេ អាទីនវំ ទិស្វា អនុប្បាទេ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ។ អនុប្បាទេ ចិត្តស្ស បក្ខន្ទត្តា យេ ឧប្បាទបច្ចយា កិលេសា និព្វត្តេយ្យុំ, តេ អជាតាយេវ ន ជាយន្តិ, អនិព្វត្តាយេវ ន និព្វត្តន្តិ, អនុប្បន្នាយេវ ន ឧប្បជ្ជន្តិ, អបាតុភូតាយេវ ន បាតុភវន្តិ។ ឯវំ ហេតុនិរោធា ទុក្ខនិរោធោ។ បវត្តំ ហេតុ, និមិត្តំ ហេតុ, អាយូហនា ហេតុ។ អាយូហនា បច្ចយោ កិលេសានំ និព្វត្តិយាតិ។ អាយូហនេ អាទីនវំ ទិស្វា អនាយូហនេ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ។ អនាយូហនេ ចិត្តស្ស បក្ខន្ទត្តា, យេ អាយូហនបច្ចយា កិលេសា និព្វត្តេយ្យុំ, តេ អជាតាយេវ ន ជាយន្តិ, អនិព្វត្តាយេវ ន និព្វត្តន្តិ, អនុប្បន្នាយេវ ន ឧប្បជ្ជន្តិ, អបាតុភូតាយេវ ន បាតុភវន្តិ។ ឯវំ ហេតុនិរោធា ទុក្ខនិរោធោ។

ᩑᩅᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᨽᩣᩅᨶᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩥᩃᩮᩈᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩴ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

## ᪔᪨ ᩅᩥᩅᩮᨠᨠᨳᩣ

᪒᪒᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ [ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪕᪨᪑᪔᪙ ᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ]᪨ “ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᨻᩃᨠᩁᨱᩦᨿᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨠᩁᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᨸᨳᩅᩥᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨸᨳᩅᩥᨿᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩑᩅᨾᩮᨲᩮ ᨻᩃᨠᩁᨱᩦᨿᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨠᩁᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩮᩅ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩴ...ᨸᩮ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨧᩴ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩋᩣᨩᩦᩅᩴ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨿᩣᨾᩴ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨲᩥᩴ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨

᪒᪓᪨ “ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ [ᨿᩮᩅᩥᨾᩮ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨) ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪕᪨᪑᪕᪐ ᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ] ᨻᩦᨩᨣᩣᨾᨽᩪᨲᨣᩣᨾᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᨸᨳᩅᩥᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨸᨳᩅᩥᨿᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩑᩅᨾᩮᨲᩮ ᨻᩦᨩᨣᩣᨾᨽᩪᨲᨣᩣᨾᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ? ᩍᨵ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨧᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩋᩣᨩᩦᩅᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨿᩣᨾᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨲᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩪ”ᨲᩥ᪨

### ᪑᪨ ᨾᨣ᩠ᨣᨦ᩠ᨣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ

᪒᪔᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨸᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᩅᩮᨠᩣ, ᨸᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣ, ᨸᨬ᩠ᨧ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ, ᨸᨬ᩠ᨧ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᩣ, ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈ ᨶᩥᩔᨿᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩔ...ᨸᩮ...

ឧប្ខាចាចាយ... ឧប្ខាកប្ខត្តឃ្យ... ឧប្ខាអាឌីចឃ្យ... ឧប្ខាចាឃាយឃ្យ... ឧប្ខាឧតិយា... ឧប្ខាឧយាឆិឃ្យ បញ្ញា ចិរចកា, បញ្ញា ចិរាកា, បញ្ញា តិរទាឆា, បញ្ញា ទចាឃ្យក្កា, ក្ខាគឧ តិឃ្យយា៍

ឧប្ខាឌិ៏ខ្ញីយាកតទយ បញ្ញា ចិរចកា? ចិក្លបូតចិរចទកា, តគក្កចិរចទកា ឧបុទ្ធ្នគចិរចទកា, បដិប្យឃ្យខ្ញីចិរចទកា, តិឃ្យុទលាចិរចទកា៍ ចិក្លបូតចិរចទកា ច តឹចទលាត់ បចយឌ្ឍាត់ កាចឃទតា , តគក្កចិរចទកា ច ឌិ៏ខ្ញីកតាត់ តិទន្តាឆកាកិឃំ ឧយាឆិ កាចឃទតា, ឧបុទ្ធ្នគចិរចទកា ច ទលិក្យត្តទំ ពឃកាយិបក្កិ កាចឃទតា, បដិប្យឃ្យខ្ញីចិរចទកា ច ឋលក្កទលា, តិឃ្យុទលាចិរចទកា ច តិរទាឆា តិន្លាត់៍ ឧប្ខាឌិ៏ខ្ញីយា ត្តទយ បញ្ញា ចិរចកា៍ ត្តទយឃុ បញ្ញាឃុ ចិរចទកាឃុ លត្តឌាទតា ទហាតិ ឧឌ្ឍាឆិបុទត្តា, ចិត្តញ្ញាឃ្យ ភ្ជាឆិ៏ខ្ញីតំ៍

ឧប្ខាឌិ៏ខ្ញីយា កតទយ បញ្ញា ចិរាកា? ចិក្លបូតចិរាទកា, តគក្កចិរាទកា, ឧបុទ្ធ្នគចិរាទកា, បដិប្យឃ្យខ្ញីចិរាទកា, តិឃ្យុទលាចិរាទកា៍ ចិក្លបូតចិរាទកា ច តឹចទលាត់ បចយឌ្ឍាត់ កាចឃទតា, តគក្កចិរាទកា ច ឌិ៏ខ្ញីកតាត់ តិទន្តាឆកាកិឃំ ឧយាឆិ កាចឃទតា, ឧបុទ្ធ្នគចិរាទកា ច ទលិក្យត្តទំ ពឃកាយិបក្កិ កាចឃទតា, បដិប្យឃ្យខ្ញីចិរាទកា ច ឋលក្កទលា, តិឃ្យុទលាចិរាទកា ច តិរទាឆា តិន្លាត់៍ ឧប្ខាឌិ៏ខ្ញីយា ត្តទយ បញ្ញា ចិរាកា៍ ត្តទយឃុ បញ្ញាឃុ ចិរាទកាឃុ លត្តឌាទតា ទហាតិ ឧឌ្ឍាឆិបុទត្តា, ចិត្តញ្ញាឃ្យ ភ្ជាឆិ៏ខ្ញីតំ៍

ឧប្ខាឌិ៏ខ្ញីយាកតទយ បញ្ញា តិរទាឆា? ចិក្លបូតតិរទាទឆា, តគក្កតិរទាទឆា, ឧបុទ្ធ្នគតិរទាទឆា, បដិប្យឃ្យខ្ញីតិរទាទឆា, តិឃ្យុទលាតិរទាទឆា៍ ចិក្លបូតតិរទាទឆា ច តឹចទលាត់ បចយឌ្ឍាត់ កាចឃទតា, តគក្កតិរទាទឆា ច ឌិ៏ខ្ញីកតាត់ តិទន្តាឆកាកិឃំ ឧយាឆិ កាចឃទតា, ឧបុទ្ធ្នគតិរទាទឆា ច ទលិក្យត្តទំ ពឃកាយិបក្កិ កាចឃទតា, បដិប្យឃ្យខ្ញីតិរទាទឆា ច ឋលក្កទលា, តិឃ្យុទលាតិរទាទឆា ច អយតា ឆាត្យ៍ ឧប្ខាឌិ៏ខ្ញីយា ត្តទយ បញ្ញា តិរទាឆា៍ ត្តទយឃុ បញ្ញាឃុ តិរទាទឆឃុ លត្តឌាទតា ទហាតិ ឧឌ្ឍាឆិបុទត្តា, ចិត្តញ្ញាឃ្យ ភ្ជាឆិ៏ខ្ញីតំ៍

ឧប្ខាឌិ៏ខ្ញីយា កតទយ បញ្ញា ទចាឃ្យក្កា? ចិក្លបូតទចាឃ្យទក្កា, តគក្កទចាឃ្យទក្កា, ឧបុទ្ធ្នគទចាឃ្យទក្កា, បដិប្យឃ្យខ្ញីទចាឃ្យទក្កា, តិឃ្យុទលាទចាឃ្យទក្កា៍ ចិក្លបូតទចាឃ្យទក្កា ច តឹចទលាត់ បចយឌ្ឍាត់ កាចឃទតា, តគក្កទចាឃ្យទក្កា ច ឌិ៏ខ្ញីកតាត់ តិទន្តាឆកាកិឃំ ឧយាឆិ កាចឃទតា, ឧបុទ្ធ្នគទចាឃ្យទក្កា ច ទលិក្យត្តទំ ពឃកាយិបក្កិ កាចឃទតា, បដិប្យឃ្យខ្ញីទចាឃ្យទក្កា ច ឋលក្កទលា, តិឃ្យុទលាទចាឃ្យទក្កា ច តិរទាទឆា តិន្លាត់៍ ឧប្ខាឌិ៏ខ្ញីយា ត្តទយ បញ្ញា ទចាឃ្យក្កា៍ ត្តទយឃុ បញ្ញាឃុ ទចាឃ្យទក្កឃុ លត្តឌាទតា ទហាតិ ឧឌ្ឍាឆិបុទត្តា, ចិត្តញ្ញាឃ្យ ភ្ជាឆិ៏ខ្ញីតំ៍ ឧប្ខាឌិ៏ខ្ញីយា ត្តទយ បញ្ញា ចិរចកា, បញ្ញា ចិរាកា, បញ្ញា តិរទាឆា, បញ្ញា ទចាឃ្យក្កា, ក្ខាគឧ តិឃ្យយា៍

៧៥៍ ឧប្ខាឧក្ខប្យឃ្យ...ទប... ឧប្ខាចាចាយ... ឧប្ខាកប្ខត្តឃ្យ... ឧប្ខាអាឌីចឃ្យ... ឧប្ខាចាឃាយឃ្យ... ឧប្ខាឧតិយា... ឧប្ខាឧយាឆិឃ្យ កតទយ បញ្ញា ចិរចកា? ចិក្លបូតចិរចទកា, តគក្កចិរចទកា, ឧបុទ្ធ្នគចិរចទកា, បដិប្យឃ្យខ្ញីចិរចទកា, តិឃ្យុទលាចិរចទកា៍ ចិក្លបូតចិរចទកា ច តឹចទលាត់ បចយឌ្ឍាត់ កាចឃទតា, តគក្កចិរចទកា ច ឌិ៏ខ្ញីកតាត់ តិទន្តាឆកាកិឃំ ឧយាឆិ កាចឃទតា, ឧបុទ្ធ្នគចិរចទកា ច ទលិក្យត្តទំ ពឃកាយិបក្កិ កាចឃទតា, បដិប្យឃ្យខ្ញីចិរចទកា ច ឋលក្កទលា តិឃ្យុទលាចិរចទកា ច តិរទាឆា តិន្លាត់៍ ឧប្ខាឧយាឆិឃ្យ ត្តទយ បញ្ញា ចិរចកា៍ ត្តទយឃុ បញ្ញាឃុ ចិរចទកាឃុ លត្តឌាទតា ទហាតិ ឧឌ្ឍាឆិបុទត្តា, ចិត្តញ្ញាឃ្យ ភ្ជាឆិ៏ខ្ញីតំ៍

សម្មាសមាធិស្ស កតមេ បញ្ច វិរាគា? វិក្ខម្ភនវិរាគោ, តទង្គវិរាគោ, សមុច្ឆេទវិរាគោ , បដិប្បស្សទ្ធិវិរាគោ, និស្សរណវិរាគោ។ វិក្ខម្ភនវិរាគោ ច នីវរណានំ បឋមជ្ឈានំ ភាវយតោ, តទង្គវិរាគោ ច ទិដ្ឋិគតានំ និព្ពេធភាគិយំ សមាធិំ ភាវយតោ, សមុច្ឆេទវិរាគោ ច លោកុត្តរំ ខយគាមិមគ្គំ ភាវយតោ, បដិប្បស្សទ្ធិវិរាគោ ច ផលក្ខណេ, និស្សរណវិរាគោ ច និរោធោ និព្ពានំ។ សម្មាសមាធិស្ស ឥមេ បញ្ច វិរាគា។ ឥមេសុ បញ្ចសុ វិរាគេសុ ឆន្ទជាតោ ហោតិ សទ្ធាធិមុត្តោ, ចិត្តញ្ចស្ស ស្វាធិដ្ឋិតំ។

សម្មាសមាធិស្ស កតមេ បញ្ច និរោធា? វិក្ខម្ភននិរោធោ , តទង្គនិរោធោ, សមុច្ឆេទនិរោធោ, បដិប្បស្សទ្ធិនិរោធោ, និស្សរណនិរោធោ។ វិក្ខម្ភននិរោធោ ច នីវរណានំ បឋមជ្ឈានំ ភាវយតោ, តទង្គនិរោធោ ច ទិដ្ឋិគតានំ និព្ពេធភាគិយំ សមាធិំ ភាវយតោ, សមុច្ឆេទនិរោធោ ច លោកុត្តរំ ខយគាមិមគ្គំ ភាវយតោ, បដិប្បស្សទ្ធិនិរោធោ ច ផលក្ខណេ, និស្សរណនិរោធោ ច អមតា ធាតុ។ សម្មាសមាធិស្ស ឥមេ បញ្ច និរោធា។ ឥមេសុ បញ្ចសុ និរោធេសុ ឆន្ទជាតោ ហោតិ សទ្ធាធិមុត្តោ, ចិត្តញ្ចស្ស ស្វាធិដ្ឋិតំ។

សម្មាសមាធិស្ស កតមេ បញ្ច វោស្សគ្គា? វិក្ខម្ភនវោស្សគ្គោ, តទង្គវោស្សគ្គោ, សមុច្ឆេទវោស្សគ្គោ, បដិប្បស្សទ្ធិវោស្សគ្គោ, និស្សរណវោស្សគ្គោ។ វិក្ខម្ភនវោស្សគ្គោ ច នីវរណានំ បឋមជ្ឈានំ ភាវយតោ, តទង្គវោស្សគ្គោ ច ទិដ្ឋិគតានំ និព្ពេធភាគិយំ សមាធិំ ភាវយតោ, សមុច្ឆេទវោស្សគ្គោ ច លោកុត្តរំ ខយគាមិមគ្គំ ភាវយតោ, បដិប្បស្សទ្ធិវោស្សគ្គោ ច ផលក្ខណេ, និស្សរណវោស្សគ្គោ ច និរោធោ និព្ពានំ។ សម្មាសមាធិស្ស ឥមេ បញ្ច វោស្សគ្គា។ ឥមេសុ បញ្ចសុ វោស្សគ្គេសុ ឆន្ទជាតោ ហោតិ សទ្ធាធិមុត្តោ, ចិត្តញ្ចស្ស ស្វាធិដ្ឋិតំ។ សម្មាសមាធិស្ស ឥមេ បញ្ច វិវេកា, បញ្ច វិរាគា, បញ្ច និរោធា, បញ្ច វោស្សគ្គា, ទ្វាទស និស្សយា។

១៩។ "សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ ពលករណីយា កម្មន្តា ករីយន្តិ , សព្ពេ តេ បថវិំ និស្សាយ បថវិយំ បតិដ្ឋាយ ឯវមេតេ ពលករណីយា កម្មន្តា ករីយន្តិ; ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ...បេ... សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ វេបុល្លំ បាបុណាតិ ធម្មេសុ...បេ... បញ្ច ពលានិ ភាវេតិ, បញ្ច ពលានិ ពហុលីករោតិ...បេ... បញ្ច ពលានិ ភាវេន្តោ បញ្ច ពលានិ ពហុលីករោន្តោ វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ វេបុល្លំ បាបុណាតិ ធម្មេសុ...បេ... បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវេតិ, បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ពហុលីករោតិ...បេ...។

"សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ ពីជគាមភូតគាមា វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ វេបុល្លំ អាបជ្ជន្តិ, សព្ពេ តេ បថវិំ និស្សាយ បថវិយំ បតិដ្ឋាយ ឯវមេតេ ពីជគាមភូតគាមា វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ វេបុល្លំ អាបជ្ជន្តិ, ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវេន្តោ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ពហុលីករោន្តោ វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ វេបុល្លំ បាបុណាតិ ធម្មេសុ។

"កថញ្ច , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវេន្តោ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ពហុលីករោន្តោ វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ វេបុល្លំ បាបុណាតិ ធម្មេសុ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ វីរិយិន្ទ្រិយំ

ករោតិ...បេ... សតិន្ទ្រិយំ ករោតិ...បេ... សមាធិន្ទ្រិយំ ករោតិ...បេ... បញ្ញិន្ទ្រិយំ ករោតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ...បេ... បាបុណាតិ ធម្មេសូ"តិ។

១. ឥន្ទ្រិយនិទ្ទេសោ

១៧. សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស បញ្ច វិវេកា, បញ្ច វិរាគា, បញ្ច និរោធា, បញ្ច វោស្សគ្គា, ទ្វាទស និស្សយា។ វីរិយិន្ទ្រិយស្ស...បេ... សតិន្ទ្រិយស្ស... សមាធិន្ទ្រិយស្ស... បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស បញ្ច វិវេកា, បញ្ច វិរាគា, បញ្ច និរោធា, បញ្ច វោស្សគ្គា, ទ្វាទស និស្សយា។

សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស កតមេ បញ្ច វិវេកា? វិក្ខម្ភនវិវេកោ, តទង្គវិវេកោ, សមុច្ឆេទវិវេកោ, បដិប្បស្សទ្ធិវិវេកោ, និស្សរណវិវេកោ។ វិក្ខម្ភនវិវេកោ ច នីវរណានំ បឋមជ្ឈានំ ភាវយតោ, តទង្គវិវេកោ ច ទិដ្ឋិគតានំ និព្វេធភាគិយំ សមាធិំ ភាវយតោ, សមុច្ឆេទវិវេកោ ច លោកុត្តរំ ខយគាមិមគ្គំ ភាវយតោ, បដិប្បស្សទ្ធិវិវេកោ ច ផលក្ខណេ, និស្សរណវិវេកោ ច និរោធោ និព្វានំ។ សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស ឥមេ បញ្ច វិវេកា។ ឥមេសុ បញ្ចសុ វិវេកេសុ ឆន្ទជាតោ ហោតិ សទ្ធាធិមុត្តោ, ចិត្តញ្ចស្ស ស្វាធិដ្ឋិតំ...បេ... សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស ឥមេ បញ្ច វិវេកា, បញ្ច វិរាគា, បញ្ច និរោធា, បញ្ច វោស្សគ្គា, ទ្វាទស និស្សយា។

វីរិយិន្ទ្រិយស្ស...បេ... សតិន្ទ្រិយស្ស...បេ... សមាធិន្ទ្រិយស្ស... បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស កតមេ បញ្ច វិវេកា? វិក្ខម្ភនវិវេកោ, តទង្គវិវេកោ, សមុច្ឆេទវិវេកោ, បដិប្បស្សទ្ធិវិវេកោ, និស្សរណវិវេកោ...បេ... បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស ឥមេ បញ្ច វិវេកា, បញ្ច វិរាគា, បញ្ច និរោធា , បញ្ច វោស្សគ្គា, ទ្វាទស និស្សយាតិ។

វិវេកកថា និដ្ឋិតា។

៥. ចរិយាកថា

១៨. ចរិយាតិ , អដ្ឋ ចរិយាយោ – ឥរិយាបថចរិយា, អាយតនចរិយា, សតិចរិយា, សមាធិចរិយា, ញាណចរិយា, មគ្គចរិយា, បត្តិចរិយា, លោកត្ថចរិយាតិ។

ឥរិយាបថចរិយាតិ ចតូសុ ឥរិយាបថេសុ។ អាយតនចរិយាតិ ឆសុ អជ្ឈត្តិកពាហិរេសុ អាយតនេសុ។ សតិចរិយាតិ ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ។ សមាធិចរិយាតិ ចតូសុ ឈានេសុ។ ញាណចរិយាតិ ចតូសុ អរិយសច្ចេសុ។ មគ្គចរិយាតិ ចតូសុ អរិយមគ្គេសុ។ បត្តិចរិយាតិ ចតូសុ សាមញ្ញផលេសុ។ លោកត្ថចរិយាតិ តថាគតេសុ អរហន្តេសុ សម្មាសម្ពុទ្ធេសុ បទេសេ [បទេសោ (ស្យា។)] បច្ចេកពុទ្ធេសុ បទេសេ សាវកេសុ។

ឥរិយាបថចរិយា ច បណិធិសម្បន្នានំ។ អាយតនចរិយា ច ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារានំ។ សតិចរិយា ច អប្បមាទវិហារីនំ។ សមាធិចរិយា ច អធិចិត្តមនុយុត្តានំ។ ញាណចរិយា ច ពុទ្ធិសម្បន្នានំ។ មគ្គចរិយា ច សម្មាបដិបន្នានំ។ បត្តិចរិយា ច អធិគតផលានំ។ លោកត្ថចរិយា ច តថាគតានំ អរហន្តានំ សម្មាសម្ពុទ្ធានំ បទេសេ បច្ចេកពុទ្ធានំ បទេសេ សាវកានំ។ ឥមា អដ្ឋ ចរិយាយោ។

៣៩។ អបរាបិ អដ្ឋ ចរិយាយោ។ អធិមុច្ចន្តោ សទ្ធាយ ចរតិ, បគ្គណ្ហន្តោ វីរិយេន ចរតិ, ឧបដ្ឋាបេន្តោ សតិយា ចរតិ, អវិក្ខេបំ ករោន្តោ សមាធិនា ចរតិ, បជានន្តោ បញ្ញាយ ចរតិ, វិជានន្តោ វិញ្ញាណចរិយាយ ចរតិ, ឯវំ បដិបន្នស្ស កុសលា ធម្មា អាយាបេន្តីតិ អាយតនចរិយាយ ចរតិ, ឯវំ បដិបន្នោ វិសេសមធិគច្ឆតីតិ វិសេសចរិយាយ ចរតិ។ ឥមា អដ្ឋ ចរិយាយោ។

អបរាបិ អដ្ឋ ចរិយាយោ។ ទស្សនចរិយា ច សម្មាទិដ្ឋិយា, អភិនិរោបនចរិយា ច សម្មាសង្កប្បស្ស, បរិគ្គហចរិយា ច សម្មាវាចាយ, សមុដ្ឋានចរិយា ច សម្មាកម្មន្តស្ស, វោទានចរិយា ច សម្មាអាជីវស្ស, បគ្គហចរិយា ច សម្មាវាយាមស្ស, ឧបដ្ឋានចរិយា ច សម្មាសតិយា, អវិក្ខេបចរិយា ច សម្មាសមាធិស្ស។ ឥមា អដ្ឋ ចរិយាយោតិ។

ចរិយាកថា និដ្ឋិតា។

៦។ បាដិហារិយកថា

៣០។ “តីណិមានិ , ភិក្ខវេ [អ។ និ។ ៣។៦១ បស្សិតព្ពំ], បាដិហារិយានិ។ កតមានិ តីណិ? ឥទ្ធិបាដិហារិយំ, អាទេសនាបាដិហារិយំ, អនុសាសនីបាដិហារិយំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាដិហារិយំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតិ – ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ , ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោតិ; អាវិភាវំ តិរោភាវំ…បេ… យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាដិហារិយំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, អាទេសនាបាដិហារិយំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ និមិត្តេន អាទិសតិ – ‘ឯវម្បិ តេ មនោ, ឥត្ថម្បិ តេ មនោ, ឥតិបិ តេ ចិត្ត’ន្តិ។ សោ ពហុំ ចេបិ អាទិសតិ, តថេវ តំ ហោតិ, នោ អញ្ញថា។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ន ហេវ ខោ និមិត្តេន អាទិសតិ, អបិ ច ខោ មនុស្សានំ វា អមនុស្សានំ វា ទេវតានំ វា សទ្ទំ សុត្វា អាទិសតិ – ‘ឯវម្បិ តេ មនោ, ឥត្ថម្បិ តេ មនោ, ឥតិបិ តេ ចិត្ត’ន្តិ។ សោ ពហុំ ចេបិ អាទិសតិ, តថេវ តំ ហោតិ, នោ អញ្ញថា។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ន ហេវ ខោ និមិត្តេន អាទិសតិ, នបិ មនុស្សានំ វា អមនុស្សានំ វា ទេវតានំ វា សទ្ទំ សុត្វា អាទិសតិ, អបិ ច ខោ វិតក្កយតោ វិចារយតោ វិតក្កវិប្ផារសទ្ទំ សុត្វា អាទិសតិ –

‘ເອວມ຺ປິ ເຕ ມເນາ, ອິຕ຺ຖມ຺ປິ ເຕ ມເນາ, ອິຕິປິ ເຕ ຈິຕ຺ຕ’ນ຺ຕິ. ເສາ ພຫຸໍ ເຈປິ ອາທິສຕິ, ຕເຖວ ຕໍ ເຫາຕິ, ເນາ ອຎ຺ຎຖາ. ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກເຈ຺ຈາ ນ ເຫວ ເຂາ ນິມິເຕ຺ຕນ ອາທິສຕິ, ນປິ ມນຸສ຺ສານໍ ວາ ອມນຸສ຺ສານໍ ວາ ເທວຕານໍ ວາ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ອາທິສຕິ, ນປິ ວິຕກ຺ກຍເຕາ ວິຈາຣຍເຕາ ວິຕກ຺ກວິປ຺ຜາຣສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ອາທິສຕິ, ອປິ ຈ ເຂາ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິໍ ສມາປນ຺ນສ຺ສ ເຈຕສາ ເຈເຕາ ປຣິຈ຺ຈ ປຊານາຕິ – ‘ຍຖາ ອິມສ຺ສ ເຠາເຕາ ມເນາສງ຺ຂາຣາ ປຓິຫິຕາ ອິມສ຺ສ [ຕຖາ ອິມສ຺ສ (ສ຺ຍາ.), ຍຖາ ອິມສ຺ສ (ກ.) ອ. ນິ. ໓.໖໑ ປສ຺ສິຕພ຺ພາ] ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອນນ຺ຕຣາ ອມຸກໍ ນາມ ວິຕກ຺ກໍ ວິຕກ຺ກຍິສ຺ສຕີ’ຕິ [ວິຕເກ຺ກສ຺ສຕີຕິ (ສ຺ຍາ.) ອ. ນິ. ໓.໖໑]. ເສາ ພຫຸໍ ເຈປິ ອາທິສຕິ, ຕເຖວ ຕໍ ເຫາຕິ, ເນາ ອຎ຺ຎຖາ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາເທສນາປາຏິຫາຣິຍໍ.

“ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນຸສາສນີປາຏິຫາຣິຍໍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ເອວມນຸສາສຕິ – ‘ເອວໍ ວິຕເກ຺ກຖ, ມາ ເອວໍ ວິຕກ຺ກຍິຕ຺ຖ. ເອວໍ ມນສິ ກເຣາຖ, ມາ ເອວໍ ມນສິ ກາຣິຕ຺ຖ. ອິທໍ ປຊຫຖ, ອິທໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຖາ’ຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນຸສາສນີປາຏິຫາຣິຍໍ. ອິມານິ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕີຓິ ປາຏິຫາຣິຍານີ”ຕິ.

໑໘. ເນກ຺ຂມ຺ມໍ ອິຊ຺ຌຕີຕິ – ອິທ຺ຘິ. ກາມຈ຺ຉນ຺ທໍ ປຏິຫຣຕີຕິ – ປາຏິຫາຣິຍໍ. ເຍ ເຕນ ເນກ຺ຂມ຺ເມນ ສມນ຺ນາຄຕາ, ສເພ຺ພ ເຕ ວິສຸທ຺ຘຈິຕ຺ຕາ ອນາວິລສງ຺ກປ຺ປາຕິ – ອາເທສນາປາຏິຫາຣິຍໍ. “ຕໍ ເຂາ ປນ ເນກ຺ຂມ຺ມໍ ເອວໍ ອາເສວິຕພ຺ພໍ, ເອວໍ ຠາເວຕພ຺ພໍ , ເອວໍ ພຫຸລີກາຕພ຺ພໍ, ເອວໍ ຕທນຸຘມ຺ມຕາ ສຕິ ອຸປເຏ຺ຐາເປຕພ຺ພາ”ຕິ – ອນຸສາສນີປາຏິຫາຣິຍໍ.

ອພ຺ຍາປາເທາ ອິຊ຺ຌຕີຕິ – ອິທ຺ຘິ. ພ຺ຍາປາທໍ ປຏິຫຣຕີຕິ – ປາຏິຫາຣິຍໍ. ເຍ ເຕນ ອພ຺ຍາປາເທນ ສມນ຺ນາຄຕາ, ສເພ຺ພ ເຕ ວິສຸທ຺ຘຈິຕ຺ຕາ ອນາວິລສງ຺ກປ຺ປາຕິ – ອາເທສນາປາຏິຫາຣິຍໍ. “ເສາ ເຂາ ປນ ອພ຺ຍາປາເທາ ເອວໍ ອາເສວິຕເພ຺ພາ, ເອວໍ ຠາເວຕເພ຺ພາ, ເອວໍ ພຫຸລີກາຕເພ຺ພາ, ເອວໍ ຕທນຸຘມ຺ມຕາ ສຕິ ອຸປເຏ຺ຐາເປຕພ຺ພາ”ຕິ – ອນຸສາສນີປາຏິຫາຣິຍໍ.

ອາເລາກສຎ຺ຎາ ອິຊ຺ຌຕີຕິ – ອິທ຺ຘິ. ຖິນມິທ຺ຘໍ ປຏິຫຣຕີຕິ – ປາຏິຫາຣິຍໍ. ເຍ ຕາຍ ອາເລາກສຎ຺ຎາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ, ສເພ຺ພ ເຕ ວິສຸທ຺ຘຈິຕ຺ຕາ ອນາວິລສງ຺ກປ຺ປາຕິ – ອາເທສນາປາຏິຫາຣິຍໍ. “ສາ ເຂາ ປນ ອາເລາກສຎ຺ຎາ ເອວໍ ອາເສວິຕພ຺ພາ, ເອວໍ ຠາເວຕພ຺ພາ, ເອວໍ ພຫຸລີກາຕພ຺ພາ, ເອວໍ ຕທນຸຘມ຺ມຕາ ສຕິ ອຸປເຏ຺ຐາເປຕພ຺ພາ”ຕິ – ອນຸສາສນີປາຏິຫາຣິຍໍ.

ອວິເກ຺ຂເປາ ອິຊ຺ຌຕີຕິ – ອິທ຺ຘິ. ອຸທ຺ຘຈ຺ຈໍ ປຏິຫຣຕີຕິ – ປາຏິຫາຣິຍໍ. ເຍ ເຕນ ອວິເກ຺ຂເປນ ສມນ຺ນາຄຕາ, ສເພ຺ພ ເຕ ວິສຸທ຺ຘຈິຕ຺ຕາ ອນາວິລສງ຺ກປ຺ປາຕິ – ອາເທສນາປາຏິຫາຣິຍໍ. “ເສາ ເຂາ ປນ ອວິເກ຺ຂເປາ ເອວໍ ອາເສວິຕເພ຺ພາ, ເອວໍ ຠາເວຕເພ຺ພາ, ເອວໍ ພຫຸລີກາຕເພ຺ພາ, ເອວໍ ຕທນຸຘມ຺ມຕາ ສຕິ ອຸປເຏ຺ຐາເປຕພ຺ພາ”ຕິ – ອນຸສາສນີປາຏິຫາຣິຍໍ.

ຘມ຺ມວວຕ຺ຖານໍ ອິຊ຺ຌຕີຕິ – ອິທ຺ຘິ. ວິຈິກິຈ຺ຉໍ ປຏິຫຣຕີຕິ – ປາຏິຫາຣິຍໍ. ເຍ ເຕນ ຘມ຺ມວວຕ຺ຖາເນນ ສມນ຺ນາຄຕາ, ສເພ຺ພ ເຕ ວິສຸທ຺ຘຈິຕ຺ຕາ ອນາວິລສງ຺ກປ຺ປາຕິ – ອາເທສນາປາຏິຫາຣິຍໍ. “ຕໍ ເຂາ ປນ ຘມ຺ມວວຕ຺ຖານໍ ເອວໍ ອາເສວິຕພ຺ພໍ, ເອວໍ ຠາເວຕພ຺ພໍ, ເອວໍ ພຫຸລີກາຕພ຺ພໍ, ເອວໍ

ᨲᨴᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣ, ᩈᨲᩥ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ – ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨶᩦᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ᪨

ᨬᩣᨱᩴ ᩍᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ – ᩍᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩴ ᨸᨭᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ – ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ᪨ ᨿᩮ ᨲᩮᨶ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩣᩅᩥᩃᩈᩘ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩣᨲᩥ – ᩋᩣᨴᩮᩈᨶᩣᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ᪨ “ᨲᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨬᩣᨱᩴ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᨲᨴᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣ ᩈᨲᩥ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ – ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨶᩦᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ᪨

ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᩍᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ – ᩍᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᩋᩁᨲᩥᩴ ᨸᨭᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ – ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ᪨ ᨿᩮ ᨲᩮᨶ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩣᩅᩥᩃᩈᩘ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩣᨲᩥ – ᩋᩣᨴᩮᩈᨶᩣᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ᪨ “ᨲᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ , ᩑᩅᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᨲᨴᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣ ᩈᨲᩥ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ – ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨶᩦᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ...ᨸᩮ...᪨

ᨸᨮᨾᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩍᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ – ᩍᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᨶᩦᩅᩁᨱᩮ ᨸᨭᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ – ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ᪨ ᨿᩮ ᨲᩮᨶ ᨸᨮᨾᩮᨶ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩣᩅᩥᩃᩈᩘ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩣᨲᩥ – ᩋᩣᨴᩮᩈᨶᩣᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ᪨ “ᨲᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨸᨮᨾᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᨲᨴᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣ ᩈᨲᩥ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ – ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨶᩦᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ...ᨸᩮ...᪨

ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩍᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ – ᩍᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᨸᨭᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ – ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ᪨ ᨿᩮ ᨲᩮᨶ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩣᩅᩥᩃᩈᩘ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩣᨲᩥ – ᩋᩣᨴᩮᩈᨶᩣᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ᪨ “ᩈᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩑᩅᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩑᩅᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩑᩅᩴ ᨲᨴᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣ ᩈᨲᩥ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ – ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨶᩦᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ᪨

᪑᪑᪨ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩴ ᩍᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ – ᩍᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨭᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ – ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ᪨ ᨿᩣ ᨧ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ ᨿᨬ᩠ᨧ ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ, ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ᪨ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᩣ ᩍᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ – ᩍᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩴ ᨸᨭᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ – ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ᪨ ᨿᩣ ᨧ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ ᨿᨬ᩠ᨧ ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ, ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ᪨ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩍᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ – ᩍᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᨳᩥᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᨸᨭᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ – ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ...ᨸᩮ... ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩍᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ – ᩍᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᨸᨭᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ – ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ᪨ ᨿᩣ ᨧ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ ᨿᨬ᩠ᨧ ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ, ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪗᪨ ᩈᨾᩈᩦᩈᨠᨳᩣ

᪑᪒᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ [ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ (᪓᪨) ᨸᨭᩥ᪨ ᨾ᪨ ᪑᪨᪕ ᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ] ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮ ᨧ ᩋᨶᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨾᩈᩦᩈᨭ᩠ᨮᩮ ᨬᩣᨱᩴ᪨

សព្ពធម្មានន្តិ បញ្ចក្ខន្ធា, ទ្វាទសាយតនានិ, អដ្ឋារស ធាតុយោ, កុសលា ធម្មា, អកុសលា ធម្មា, អព្យាកតា ធម្មា, កាមាវចរា ធម្មា, រូបាវចរា ធម្មា, អរូបាវចរា ធម្មា, អបរិយាបន្នា ធម្មា។ សម្មា សមុច្ឆេទេតិ នេក្ខម្មេន កាមច្ឆន្ទំ សម្មា សមុច្ឆិន្ទតិ, អព្យាបាទេន ព្យាបាទំ សម្មា សមុច្ឆិន្ទតិ, អាលោកសញ្ញាយ ថិនមិទ្ធំ សម្មា សមុច្ឆិន្ទតិ, អវិក្ខេបេន ឧទ្ធច្ចំ សម្មា សមុច្ឆិន្ទតិ, ធម្មវវត្ថានេន វិចិកិច្ឆំ សម្មា សមុច្ឆិន្ទតិ, ញាណេន អវិជ្ជំ សម្មា សមុច្ឆិន្ទតិ, បាមោជ្ជេន អរតឹ សម្មា សមុច្ឆិន្ទតិ, បឋមេន ឈានេន នីវរណេ សម្មា សមុច្ឆិន្ទតិ...បេ... អរហត្តមគ្គេន សព្ពកិលេសេ សម្មា សមុច្ឆិន្ទតិ។

និរោធេតិ នេក្ខម្មេន កាមច្ឆន្ទំ និរោធេតិ, អព្យាបាទេន ព្យាបាទំ និរោធេតិ, អាលោកសញ្ញាយ ថិនមិទ្ធំ និរោធេតិ, អវិក្ខេបេន ឧទ្ធច្ចំ និរោធេតិ, ធម្មវវត្ថានេន វិចិកិច្ឆំ និរោធេតិ, ញាណេន អវិជ្ជំ និរោធេតិ, បាមោជ្ជេន អរតឹ និរោធេតិ, បឋមេន ឈានេន នីវរណេ និរោធេតិ...បេ... អរហត្តមគ្គេន សព្ពកិលេសេ និរោធេតិ។

អនុបដ្ឋានតាតិ នេក្ខម្មំ បដិលទ្ធស្ស កាមច្ឆន្ទោ នុបដ្ឋាតិ, អព្យាបាទំ បដិលទ្ធស្ស ព្យាបាទោ នុបដ្ឋាតិ, អាលោកសញ្ញំ បដិលទ្ធស្ស ថិនមិទ្ធំ នុបដ្ឋាតិ, អវិក្ខេបំ បដិលទ្ធស្ស ឧទ្ធច្ចំ នុបដ្ឋាតិ, ធម្មវវត្ថានំ បដិលទ្ធស្ស វិចិកិច្ឆា នុបដ្ឋាតិ, ញាណំ បដិលទ្ធស្ស អវិជ្ជា នុបដ្ឋាតិ, បាមោជ្ជំ បដិលទ្ធស្ស អរតិ នុបដ្ឋាតិ, បឋមំ ឈានំ បដិលទ្ធស្ស នីវរណា នុបដ្ឋន្តិ...បេ... អរហត្តមគ្គំ បដិលទ្ធស្ស សព្ពកិលេសា នុបដ្ឋន្តិ។

សមន្តិ កាមច្ឆន្ទស្ស បហីនត្តា នេក្ខម្មំ សមំ, ព្យាបាទស្ស បហីនត្តា អព្យាបាទោ សមំ, ថិនមិទ្ធស្ស បហីនត្តា អាលោកសញ្ញា សមំ, ឧទ្ធច្ចស្ស បហីនត្តា អវិក្ខេបោ សមំ, វិចិកិច្ឆាយ បហីនត្តា ធម្មវវត្ថានំ សមំ, អវិជ្ជាយ បហីនត្តា ញាណំ សមំ, អរតិយា បហីនត្តា បាមោជ្ជំ សមំ, នីវរណានំ បហីនត្តា បឋមំ ឈានំ សមំ...បេ... សព្ពកិលេសានំ បហីនត្តា អរហត្តមគ្គោ សមំ។

សីសន្តិ តេរស សីសានិ – បលិពោធសីសញ្ច តណ្ហា, វិនិពន្ធនសីសញ្ច មានោ , បរាមាសសីសញ្ច ទិដ្ឋិ, វិក្ខេបសីសញ្ច ឧទ្ធច្ចំ, សំកិលេសសីសញ្ច អវិជ្ជា, អធិមោក្ខសីសញ្ច សទ្ធា, បគ្គហសីសញ្ច វីរិយំ, ឧបដ្ឋានសីសញ្ច សតិ, អវិក្ខេបសីសញ្ច សមាធិ, ទស្សនសីសញ្ច បញ្ញា, បវត្តសីសញ្ច ជីវិតិន្ទ្រិយំ, គោចរសីសញ្ច វិមោក្ខោ, សង្ខារសីសញ្ច និរោធោតិ។

សមសីសកថា និដ្ឋិតា។

## ៨។ សតិបដ្ឋានកថា

៣៤។ សាវត្ថិនិទានំ ។ “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, សតិបដ្ឋានា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី

សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ វេទនាសុ...បេ... ចិត្តេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា”តិ។

៣៥។ [ក] កថំ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ? ឥធេកច្ចោ បថវីកាយំ អនិច្ចតោ អនុបស្សតិ, នោ និច្ចតោ; ទុក្ខតោ អនុបស្សតិ, នោ សុខតោ; អនត្តតោ អនុបស្សតិ, នោ អត្តតោ; និព្ពិន្ទតិ, នោ នន្ទតិ; វិរជ្ជតិ, នោ រជ្ជតិ; និរោធេតិ, នោ សមុទេតិ, បដិនិស្សជ្ជតិ, នោ អាទិយតិ។ អនិច្ចតោ អនុបស្សន្តោ និច្ចសញ្ញំ បជហតិ, ទុក្ខតោ អនុបស្សន្តោ សុខសញ្ញំ បជហតិ, អនត្តតោ អនុបស្សន្តោ អត្តសញ្ញំ បជហតិ, និព្ពិន្ទន្តោ នន្ទិំ បជហតិ, វិរជ្ជន្តោ រាគំ បជហតិ, និរោធេន្តោ សមុទយំ បជហតិ, បដិនិស្សជ្ជន្តោ អាទានំ បជហតិ។ ឥមេហិ សត្តហិ អាការេហិ កាយំ អនុបស្សតិ។ កាយោ ឧបដ្ឋានំ, នោ សតិ។ សតិ ឧបដ្ឋានញ្ចេវ សតិ ច។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តំ កាយំ អនុបស្សតិ។ តេន វុច្ចតិ – “កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានា”។

ភាវនាតិ ចតស្សោ ភាវនា – តត្ថ ជាតានំ ធម្មានំ អនតិវត្តនដ្ឋេន ភាវនា, ឥន្ទ្រិយានំ ឯករសដ្ឋេន ភាវនា, តទុបគវីរិយវាហនដ្ឋេន ភាវនា, អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា។

ឥធេកច្ចោ អាបោកាយំ...បេ... តេជោកាយំ... វាយោកាយំ... កេសកាយំ... លោមកាយំ... ឆវិកាយំ... ចម្មកាយំ... មំសកាយំ... រុហិរកាយំ... ន្ហារុកាយំ [នហារុកាយំ (ស្យា។)] ... អដ្ឋិកាយំ... អដ្ឋិមិញ្ជកាយំ អនិច្ចតោ អនុបស្សតិ, នោ និច្ចតោ; ទុក្ខតោ អនុបស្សតិ, នោ សុខតោ ; អនត្តតោ អនុបស្សតិ, នោ អត្តតោ; និព្ពិន្ទតិ, នោ នន្ទតិ; វិរជ្ជតិ, នោ រជ្ជតិ, និរោធេតិ, នោ សមុទេតិ; បដិនិស្សជ្ជតិ, នោ អាទិយតិ។ អនិច្ចតោ អនុបស្សន្តោ និច្ចសញ្ញំ បជហតិ, ទុក្ខតោ អនុបស្សន្តោ សុខសញ្ញំ បជហតិ, អនត្តតោ អនុបស្សន្តោ អត្តសញ្ញំ បជហតិ, និព្ពិន្ទន្តោ នន្ទិំ បជហតិ, វិរជ្ជន្តោ រាគំ បជហតិ, និរោធេន្តោ សមុទយំ បជហតិ, បដិនិស្សជ្ជន្តោ អាទានំ បជហតិ។ ឥមេហិ សត្តហិ អាការេហិ កាយំ អនុបស្សតិ។ កាយោ ឧបដ្ឋានំ, នោ សតិ។ សតិ ឧបដ្ឋានញ្ចេវ សតិ ច។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តំ កាយំ អនុបស្សតិ។ តេន វុច្ចតិ – “កាយេ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានា”។

ភាវនាតិ ចតស្សោ ភាវនា – តត្ថ ជាតានំ ធម្មានំ អនតិវត្តនដ្ឋេន ភាវនា, ឥន្ទ្រិយានំ ឯករសដ្ឋេន ភាវនា, តទុបគវីរិយវាហនដ្ឋេន ភាវនា, អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា។ ឯវំ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ។

[ខ] កថំ វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហរតិ? ឥធេកច្ចោ សុខំ វេទនំ អនិច្ចតោ អនុបស្សតិ, នោ និច្ចតោ...បេ... បដិនិស្សជ្ជតិ, នោ អាទិយតិ។ អនិច្ចតោ អនុបស្សន្តោ និច្ចសញ្ញំ បជហតិ...បេ... បដិនិស្សជ្ជន្តោ អាទានំ បជហតិ។ ឥមេហិ សត្តហិ អាការេហិ វេទនំ អនុបស្សតិ។ វេទនា ឧបដ្ឋានំ, នោ សតិ។ សតិ ឧបដ្ឋានញ្ចេវ សតិ ច។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តំ វេទនំ អនុបស្សតិ។ តេន វុច្ចតិ – “វេទនាសុ វេទនានុបស្សនាសតិបដ្ឋានា”។

កាចតាតិ ចតរេយ្យា កាចតា...រេប... អារេបចតរេដ្ឋត កាចតា...រេប... ឲ្ងរេឆកេឆ្វា ទុក្ខ រេចទត់...រេប... អទុក្ខយបុខំ រេចទត់... បាយិរំ បុខំ រេចទត់... តិរាយិរំ បុខំ រេចទត់... បាយិរំ ទុក្ខ រេចទត់... តិរាយិរំ ទុក្ខ រេចទត់... បាយិរំ អទុក្ខយបុខំ រេចទត់... តិរាយិរំ អទុក្ខយបុខំ រេចទត់... ចក្ខុបយ្យប្បេះ រេចទត់... រេបាតបយ្យប្បេះ រេចទត់... ឈាតបយ្យប្បេះ រេចទត់... ឌិច្ឆាបយ្យប្បេះ រេចទត់... កាឃបយ្យប្បេះ រេចទត់... យរេតាបយ្យប្បេះ រេចទត់ អតិច្ចរេតា អតុបស្សតិ, រេតា តិច្ចរេតា...រេប... បដិតិស្សដ្ឋតិ, រេតា អាឌិឃតិ៍ អតិច្ចរេតា អតុបស្សរេត្តា តិច្ចបញ្ញា បឌហតិ...រេប... បដិតិស្សដ្ឋរេត្តា អាគាត់ បឌហតិ៍ ឲ្ងរេយហិ បត្តហិ អាការរេហិ រេចទត់ អតុបស្សតិ៍ រេចទតា ឧ្បដ្ឋាត់, រេតា បតិ៍ បតិ ឧ្បដ្ឋាតរេញ្ចច បតិ ច៍ តាឃ បតិឃា រេតត ញាររេណត ចំ រេចទត់ អតុបស្សតិ៍ រេតត ចុច្ចតិ – “រេចទតាបុ រេចទតាតុបស្សតាបតិបដ្ឋាតា”៍

កាចតាតិ ចតរេយ្យា កាចតា...រេប... ឲចំ រេចទតាបុ រេចទតាតុបស្សី ចិហរតិ៍

[ក] កធំ ចិរេត្ត ចិត្តាតុបស្សី ចិហរតិ? ឲ្ងរេឆកេឆ្វា បរាគំ ចិត្តំ អតិច្ចរេតា អតុបស្សតិ, រេតា តិច្ចរេតា...រេប... បដិតិស្សដ្ឋតិ, រេតា អាឌិឃតិ៍ អតិច្ចរេតា អតុបស្សរេត្តា តិច្ចបញ្ញា បឌហតិ...រេប... បដិតិស្សដ្ឋរេត្តា អាគាត់ បឌហតិ ៍ ឲ្ងរេយហិ បត្តហិ អាការរេហិ ចិត្តំ អតុបស្សតិ៍ ចិត្តំ ឧ្បដ្ឋាត់, រេតា បតិ៍ បតិ ឧ្បដ្ឋាតរេញ្ចច បតិ ច៍ តាឃ បតិឃា រេតត ញាររេណត ចំ ចិត្តំ អតុបស្សតិ៍ រេតត ចុច្ចតិ – “ចិរេត្ត ចិត្តាតុបស្សតាបតិបដ្ឋាតា”៍

កាចតាតិ ចតរេយ្យា កាចតា...រេប... អារេបចតរេដ្ឋត កាចតា៍

ឲ្ងរេឆកេឆ្វា ចឹតរាគំ ចិត្តំ...រេប... បរេទាបំ ចិត្តំ... ចឹតរេទាបំ ចិត្តំ... បរេមាហំ ចិត្តំ... ចឹតរេមាហំ ចិត្តំ... បំខិត្តំ ចិត្តំ... ចិក្ខិត្តំ ចិត្តំ... យហគ្គតំ ចិត្តំ... អយហគ្គតំ ចិត្តំ... ចំរាត្តរំ ចិត្តំ... អតុត្តរំ ចិត្តំ... បយាហិតំ ចិត្តំ... អបយាហិតំ ចិត្តំ... ចិមុត្តំ ចិត្តំ... អចិមុត្តំ ចិត្តំ... ចក្ខុចិញ្ញាណំ... រេបាតចិញ្ញាណំ... ឈាតចិញ្ញាណំ... ឌិច្ឆាចិញ្ញាណំ... កាឃចិញ្ញាណំ... យរេតាចិញ្ញាណំ អតិច្ចរេតា អតុបស្សតិ, រេតា តិច្ចរេតា...រេប... បដិតិស្សដ្ឋតិ, រេតា អាឌិឃតិ៍ អតិច្ចរេតា អតុបស្សរេត្តា តិច្ចបញ្ញា បឌហតិ...រេប... បដិតិស្សដ្ឋរេត្តា អាគាត់ បឌហតិ៍ ឲ្ងរេយហិ បត្តហិ អាការរេហិ ចិត្តំ អតុបស្សតិ៍ ចិត្តំ ឧ្បដ្ឋាត់, រេតា បតិ៍ បតិ ឧ្បដ្ឋាតរេញ្ចច បតិ ច៍ តាឃ បតិឃា រេតត ញាររេណត ចំ ចិត្តំ អតុបស្សតិ៍ រេតត ចុច្ចតិ – “ចិរេត្ត ចិត្តាតុបស្សតាបតិបដ្ឋាតា”៍

កាចតាតិ ចតរេយ្យា កាចតា...រេប... អារេបចតរេដ្ឋត កាចតា៍ ឲចំ ចិរេត្ត ចិត្តាតុបស្សី ចិហរតិ៍

[ឃ] កធំ ធរេម្មុ ធម្មាតុបស្សី ចិហរតិ? ឲ្ងរេឆកេឆ្វា ធរេបត្វា កាឃំ ធរេបត្វា រេចទត់ ធរេបត្វា ចិត្តំ តឌចរេបរេប ធរេម្ម អតិច្ចរេតា អតុបស្សតិ, រេតា តិច្ចរេតា; ទុក្ខរេតា អតុបស្សតិ, រេតា បុខរេតា; អតត្តរេតា អតុបស្សតិ, រេតា អត្តរេតា; តិព្វិត្ថតិ, រេតា តត្ថតិ; ចិរជ្ជតិ, រេតា រជ្ជតិ; តិររាធេតិ, រេតា បមុទេតិ; បដិតិស្សដ្ឋតិ, រេតា អាឌិឃតិ៍ អតិច្ចរេតា អតុបស្សរេត្តា តិច្ចបញ្ញា បឌហតិ, ទុក្ខរេតា អតុបស្សរេត្តា បុខបញ្ញា បឌហតិ, អតត្តរេតា អតុបស្សរេត្តា អត្តបញ្ញា បឌហតិ, តិព្វិត្ថរេត្តា តត្ថិ បឌហតិ, ចិរជ្ជរេត្តា រាគំ បឌហតិ, តិររាធរេត្តា បមុទឃំ

បជហតិ, បដិនិស្សជ្ជេត្វា អាទានំ បជហតិ។ ឥមេហិ សត្តហិ អាការេហិ តេ ធម្មេ អនុបស្សតិ។ ធម្មា ឧបដ្ឋានំ, នោ សតិ។ សតិ ឧបដ្ឋានញ្ចេវ សតិ ច។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន តេ ធម្មេ អនុបស្សតិ។ តេន វុច្ចតិ – “ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ”។

ភាវនាតិ ចតស្សោ ភាវនា – តត្ថ ជាតានំ ធម្មានំ អនតិវត្តនដ្ឋេន ភាវនា, ឥន្ទ្រិយានំ ឯករសដ្ឋេន ភាវនា, តទុបគវីរិយវាហនដ្ឋេន ភាវនា, អាសេវនដ្ឋេន ភាវនា។ ឯវំ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតីតិ។

សតិបដ្ឋានកថា និដ្ឋិតា។

## ៩។ វិបស្សនាកថា

១៦។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ភិក្ខវោ”តិ។ “ភទន្តេ”តិ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ ភគវា ឯតទវោច –

“សោ វត, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កញ្ចិ [កិញ្ចិ (ក។) អ។ និ។ ៦។៩៨-១០០ បស្សិតព្ពា] សង្ខារំ និច្ចតោ សមនុបស្សន្តោ អនុលោមិកាយ ខន្តិយា សមន្នាគតោ ភវិស្សតីតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ; អនុលោមិកាយ ខន្តិយា អសមន្នាគតោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមិស្សតីតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ; សម្មត្តនិយាមំ អនោក្កមមានោ សោតាបត្តិផលំ វា សកទាគាមិផលំ វា អនាគាមិផលំ វា អរហត្តំ វា [អរហត្តផលំ វា (ស្យា។ ក។) អ។ និ។ ៦។៩៨ បស្សិតព្ពា] សច្ឆិករិស្សតីតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។

“សោ វត, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សព្វសង្ខារេ អនិច្ចតោ សមនុបស្សន្តោ អនុលោមិកាយ ខន្តិយា សមន្នាគតោ ភវិស្សតីតិ – ឋានមេតំ វិជ្ជតិ; អនុលោមិកាយ ខន្តិយា សមន្នាគតោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមិស្សតីតិ – ឋានមេតំ វិជ្ជតិ, សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមមានោ សោតាបត្តិផលំ វា សកទាគាមិផលំ វា អនាគាមិផលំ វា អរហត្តំ វា សច្ឆិករិស្សតីតិ – ឋានមេតំ វិជ្ជតិ។

“សោ វត, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កញ្ចិ សង្ខារំ សុខតោ សមនុបស្សន្តោ អនុលោមិកាយ ខន្តិយា សមន្នាគតោ ភវិស្សតីតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ; អនុលោមិកាយ ខន្តិយា អសមន្នាគតោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមិស្សតីតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ; សម្មត្តនិយាមំ អនោក្កមមានោ សោតាបត្តិផលំ វា សកទាគាមិផលំ វា អនាគាមិផលំ វា អរហត្តំ វា សច្ឆិករិស្សតីតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ ។

“សោ វត, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សព្វសង្ខារេ ទុក្ខតោ សមនុបស្សន្តោ អនុលោមិកាយ ខន្តិយា សមន្នាគតោ ភវិស្សតីតិ – ឋានមេតំ វិជ្ជតិ; អនុលោមិកាយ ខន្តិយា សមន្នាគតោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមិស្សតីតិ – ឋានមេតំ វិជ្ជតិ; សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមមានោ សោតាបត្តិផលំ វា សកទាគាមិផលំ វា អនាគាមិផលំ វា អរហត្តំ វា សច្ឆិករិស្សតីតិ – ឋានមេតំ វិជ្ជតិ។

“យោ ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កញ្ចិ ធម្មំ អត្តតោ សមនុបស្សន្តោ អនុលោមិកាយ ខន្តិយា សមន្នាគតោ ភវិស្សតីតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ; អនុលោមិកាយ ខន្តិយា អសមន្នាគតោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមិស្សតីតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ; សម្មត្តនិយាមំ អនោក្កមមានោ សោតាបត្តិផលំ វា សកទាគាមិផលំ វា អនាគាមិផលំ វា អរហត្តំ វា សច្ឆិករិស្សតីតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។

“យោ ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សព្វធម្មេ [កញ្ចិ ធម្មំ (ស្យា។), កិញ្ចិ ធម្មំ (ក។) អ។ និ។ ៦។១០០ បស្សិតព្វា] អនត្តតោ សមនុបស្សន្តោ អនុលោមិកាយ ខន្តិយា សមន្នាគតោ ភវិស្សតីតិ – ឋានមេតំ វិជ្ជតិ; អនុលោមិកាយ ខន្តិយា សមន្នាគតោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមិស្សតីតិ – ឋានមេតំ វិជ្ជតិ; សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមមានោ សោតាបត្តិផលំ វា សកទាគាមិផលំ វា អនាគាមិផលំ វា អរហត្តំ វា សច្ឆិករិស្សតីតិ – ឋានមេតំ វិជ្ជតិ។

“យោ ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ និព្វានំ ទុក្ខតោ សមនុបស្សន្តោ អនុលោមិកាយ ខន្តិយា សមន្នាគតោ ភវិស្សតីតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ; អនុលោមិកាយ ខន្តិយា អសមន្នាគតោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមិស្សតីតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ; សម្មត្តនិយាមំ អនោក្កមមានោ សោតាបត្តិផលំ វា សកទាគាមិផលំ វា អនាគាមិផលំ វា អរហត្តំ វា សច្ឆិករិស្សតីតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។

“យោ ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ និព្វានំ សុខតោ សមនុបស្សន្តោ អនុលោមិកាយ ខន្តិយា សមន្នាគតោ ភវិស្សតីតិ – ឋានមេតំ វិជ្ជតិ; អនុលោមិកាយ ខន្តិយា សមន្នាគតោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមិស្សតីតិ – ឋានមេតំ វិជ្ជតិ; សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមមានោ សោតាបត្តិផលំ វា សកទាគាមិផលំ វា អនាគាមិផលំ វា អរហត្តំ វា សច្ឆិករិស្សតីតិ – ឋានមេតំ វិជ្ជតិ”។

៦៧។ កតិហាការេហិ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ, កតិហាការេហិ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ? ចត្តារីសាយ អាការេហិ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ, ចត្តារីសាយ អាការេហិ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ។

កតមេហិ ចត្តារីសាយ អាការេហិ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ, កតមេហិ ចត្តារីសាយ អាការេហិ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ? បញ្ចក្ខន្ធេ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ គណ្ឌតោ សល្លតោ អឃតោ អាពាធតោ បរតោ បលោកតោ ឦតិតោ ឧបទ្ទវតោ ភយតោ ឧបសគ្គតោ ចលតោ បភង្គុតោ [បភង្គតោ (ស្យា។)] អទ្ធុវតោ អតាណតោ [អត្តាណតោ (ស្យា។)] អលេណតោ អសរណតោ រិត្តតោ តុច្ឆតោ សុញ្ញតោ អនត្តតោ អាទីនវតោ វិបរិណាមធម្មតោ អសារកតោ អឃមូលតោ វធកតោ វិភវតោ សាសវតោ សង្ខតតោ មារាមិសតោ ជាតិធម្មតោ ជរាធម្មតោ ព្យាធិធម្មតោ មរណធម្មតោ សោកធម្មតោ បរិទេវធម្មតោ ឧបាយាសធម្មតោ សំកិលេសិកធម្មតោ។

៦៨។ បញ្ចក្ខន្ធេ អនិច្ចតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ និច្ចំ និព្វានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ

ឱក្កមតិ៍ បញ្ចក្ខន្ធេ ទុក្ខតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ សុខំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ៍ បញ្ចក្ខន្ធេ រោគតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អារោគ្យំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ៍ បញ្ចក្ខន្ធេ គណ្ឌតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អគណ្ឌំ [និគណ្ឌោ (ស្យា៍)] និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ៍ បញ្ចក្ខន្ធេ សល្លតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ វិសល្លំ [និស្សល្លំ (ស្យា៍)] និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ៍

បញ្ចក្ខន្ធេ អឃតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អនឃោ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ៍ បញ្ចក្ខន្ធេ អាពាធតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អនាពាធោ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ៍ បញ្ចក្ខន្ធេ បរតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អបរប្បច្ចយំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ៍ បញ្ចក្ខន្ធេ បលោកតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អបលោកធម្មោ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ៍ បញ្ចក្ខន្ធេ ឦតិតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អនីតិកំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ៍

បញ្ចក្ខន្ធេ ឧបទ្ទវតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អនុបទ្ទវំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ៍ បញ្ចក្ខន្ធេ ភយតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អភយំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ៍ បញ្ចក្ខន្ធេ ឧបសគ្គតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អនុបសគ្គំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ៍ បញ្ចក្ខន្ធេ ចលតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អចលំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ៍ បញ្ចក្ខន្ធេ បភង្គុតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អបភង្គុ [អប្បភង្គុំ (ស្យា៍)] និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ៍

បញ្ចក្ខន្ធេ អទ្ធុវតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ ធុវំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ៍ បញ្ចក្ខន្ធេ អតាណតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ តាណំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ៍ បញ្ចក្ខន្ធេ អលេណតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ លេណំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ៍ បញ្ចក្ខន្ធេ អសរណតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ សរណំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ៍ បញ្ចក្ខន្ធេ រិត្តតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អរិត្តំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ៍

បញ្ចក្ខន្ធេ តុច្ឆតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អតុច្ឆំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ៍ បញ្ចក្ខន្ធេ សុញ្ញតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ៍ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ បរមសុញ្ញំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ

ឱក្កមតិ។ បញ្ចក្ខន្ធេ អនត្តតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ បរមត្ថំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ។ បញ្ចក្ខន្ធេ អាទីនវតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អនាទីនវំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ។ បញ្ចក្ខន្ធេ វិបរិណាមធម្មតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អវិបរិណាមធម្មំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ។

បញ្ចក្ខន្ធេ អសារកតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ សារំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ។ បញ្ចក្ខន្ធេ អឃមូលតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អនឃមូលំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ។ បញ្ចក្ខន្ធេ វធកតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អវធកំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ។ បញ្ចក្ខន្ធេ វិភវតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អវិភវំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ។ បញ្ចក្ខន្ធេ សាសវតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អនាសវំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ។

បញ្ចក្ខន្ធេ សង្ខតតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អសង្ខតំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ។ បញ្ចក្ខន្ធេ មារាមិសតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ និរាមិសំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ។ បញ្ចក្ខន្ធេ ជាតិធម្មតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អជាតំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ។ បញ្ចក្ខន្ធេ ជរាធម្មតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អជរំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ។ បញ្ចក្ខន្ធេ ព្យាធិធម្មតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អព្យាធិ [អព្យាធិធម្មំ (ស្យា។)] និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ។

បញ្ចក្ខន្ធេ មរណធម្មតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អមតំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ។ បញ្ចក្ខន្ធេ សោកធម្មតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អសោកំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ។ បញ្ចក្ខន្ធេ បរិទេវធម្មតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អបរិទេវំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ។ បញ្ចក្ខន្ធេ ឧបាយាសធម្មតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អនុបាយាសំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ។ បញ្ចក្ខន្ធេ សំកិលេសិកធម្មតោ បស្សន្តោ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ។ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ អសំកិលិដ្ឋំ និព្ពានន្តិ បស្សន្តោ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ។

១៨។ អនិច្ចតោតិ, អនិច្ចានុបស្សនា។ ទុក្ខតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។ រោគតោតិ , ទុក្ខានុបស្សនា។ គណ្ឌតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។ សល្លតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។ អឃតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។ អាពាធតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។ បរតោតិ, អនត្តានុបស្សនា។ បលោកតោតិ, អនិច្ចានុបស្សនា។ ឦតិតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។

ឧបទ្ទវតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។ ភយតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។ ឧបសគ្គតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។ ចលតោតិ, អនិច្ចានុបស្សនា។ បភង្គុតោតិ, អនិច្ចានុបស្សនា។ អទ្ធុវតោតិ, អនិច្ចានុបស្សនា។ អតាណតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។ អលេណតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។ អសរណតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។ រិត្តតោតិ, អនត្តានុបស្សនា។

តុច្ឆតោតិ, អនត្តានុបស្សនា។ សុញ្ញតោតិ, អនត្តានុបស្សនា។ អនត្តតោតិ , អនត្តានុបស្សនា។ អាទីនវតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។ វិបរិណាមធម្មតោតិ, អនិច្ចានុបស្សនា។ អសារកតោតិ, អនត្តានុបស្សនា។ អឃមូលតោតិ , ទុក្ខានុបស្សនា។ វធកតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។ វិភវតោតិ, អនិច្ចានុបស្សនា។ សាសវតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។

សង្ខតតោតិ, អនិច្ចានុបស្សនា។ មារាមិសតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។ ជាតិធម្មតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។ ជរាធម្មតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។ ព្យាធិធម្មតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។ មរណធម្មតោតិ, អនិច្ចានុបស្សនា។ សោកធម្មតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។ បរិទេវធម្មតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។ ឧបាយាសធម្មតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។ សំកិលេសិកធម្មតោតិ, ទុក្ខានុបស្សនា។

ឥមេហិ ចត្តាលីសាយ អាការេហិ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភតិ។ ឥមេហិ ចត្តាលីសាយ អាការេហិ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមតិ។

ឥមេហិ ចត្តាលីសាយ អាការេហិ អនុលោមិកំ ខន្តិំ បដិលភន្តស្ស, ឥមេហិ ចត្តាលីសាយ អាការេហិ សម្មត្តនិយាមំ ឱក្កមន្តស្ស កតិ អនិច្ចានុបស្សនា, កតិ ទុក្ខានុបស្សនា, កតិ អនត្តានុបស្សនា?

បញ្ចវីសតិ អនត្តានុបស្សនា, បណ្ណាស អនិច្ចានុបស្សនា;

សតំ បញ្ចវីសតិ ចេវ, យានិ ទុក្ខេ បវុច្ចរេតិ។

វិបស្សនាកថា និដ្ឋិតា។

១០។ មាតិកាកថា

៣០។ និច្ឆាតោ [និច្ឆាតោ មុច្ចតីតិ (ស្យា។)], មោក្ខោ វិមោក្ខោ, វិជ្ជាវិមុត្តិ, អធិសីលំ, អធិចិត្តំ, អធិបញ្ញា, បស្សទ្ធិ, ញាណំ, ទស្សនំ, វិសុទ្ធិ [សុទ្ធិ (ស្យា។)] នេក្ខម្មំ, និស្សរណំ បវិវេកោ, វោស្សគ្គោ, ចរិយា, ឈានវិមោក្ខោ, ភាវនា, អធិដ្ឋានំ, ជីវិតំ។

᪃᪁᪨ ᨶᩥᨧ᩠ᨨᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᨲᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨨᩣᨲᩮᩣ, ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᨶ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᨲᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨨᩣᨲᩮᩣ...ᨸᩮ... ᨸᨮᨾᩮᨶ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨶᩦᩅᩁᨱᩮᩉᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨨᩣᨲᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩉᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨨᩣᨲᩮᩣ᪨

ᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣᨲᩥ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᨲᩮᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ – ᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᨶ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᨲᩮᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ – ᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ...ᨸᩮ... ᨸᨮᨾᩮᨶ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨶᩦᩅᩁᨱᩮᩉᩥ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ – ᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩉᩥ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ – ᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨

ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ, ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᨲᩮᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ – ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᩣ [ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ, ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ – ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩉᩥ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ – ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨵᩥᩈᩦᩃᩴ ᩋᨵᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩴ, ᩈᩴᩅᩁᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᩦᩃᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ, ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ, ᨴᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩴᩅᩁᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩋᨵᩥᩈᩦᩃᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᪨ ᨿᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩋᨵᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ᪨ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᨶ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩴ ᩈᩴᩅᩁᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᩦᩃᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ...ᨸᩮ... ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᩈᩴᩅᩁᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩈᩦᩃᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ, ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᨴᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩴᩅᩁᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩋᨵᩥᩈᩦᩃᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩋᨵᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩔᨶᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ᪨

ᨸᩔᨴ᩠ᨵᩦᨲᩥ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᩮᨲᩥ, ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᨶ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩴ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᩮᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᩮᨲᩥ᪨

ᨬᩣᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᨸᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩴ ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ ; ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩔ ᨸᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᩣ ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ...ᨸᩮ... ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨶᩴ ᨸᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ᪨

ᨴᩔᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᨸᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩔᨶᩴ᪨ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩔ ᨸᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩔᨶᩴ...ᨸᩮ... ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨶᩴ ᨸᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩔᨶᩴ᪨

ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩦᨲᩥ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᨩᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩅᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩴ ᨸᨩᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᨶ ᩅᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᨸᨩᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩅᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨

ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨾᩣᨶᨾᩮᨲᩴ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ, ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩴ᪨ ᩁᩪᨸᩣᨶᨾᩮᨲᩴ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ, ᨿᨴᩥᨴᩴ ᩋᩁᩪᨸᩴ᪨ ᨿᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨽᩪᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ,

និរោធោ តស្ស នេក្ខម្មំ។ ព្យាបាទស្ស អព្យាបាទោ នេក្ខម្មំ។ ថិនមិទ្ធស្ស អាលោកសញ្ញា នេក្ខម្មំ…បេ… សព្វកិលេសានំ អរហត្តមគ្គោ នេក្ខម្មំ។

និស្សរណន្តិ កាមានមេតំ និស្សរណំ, យទិទំ នេក្ខម្មំ។ រូបានមេតំ និស្សរណំ, យទិទំ អារុប្បំ។ យំ ខោ បន កិញ្ចិ ភូតំ សង្ខតំ បដិច្ចសមុប្បន្នំ, និរោធោ តស្ស និស្សរណំ។ កាមច្ឆន្ទស្ស នេក្ខម្មំ និស្សរណំ។ ព្យាបាទស្ស អព្យាបាទោ និស្សរណំ…បេ… សព្វកិលេសានំ អរហត្តមគ្គោ និស្សរណំ។

បវិវេកោតិ កាមច្ឆន្ទស្ស នេក្ខម្មំ បវិវេកោ …បេ… សព្វកិលេសានំ អរហត្តមគ្គោ បវិវេកោ។

វោស្សគ្គោតិ នេក្ខម្មេន កាមច្ឆន្ទំ វោសជ្ជតីតិ – វោស្សគ្គោ។ អព្យាបាទេន ព្យាបាទំ វោសជ្ជតីតិ – វោស្សគ្គោ…បេ… អរហត្តមគ្គេន សព្វកិលេសេ វោសជ្ជតីតិ – វោស្សគ្គោ។

ចរិយាតិ កាមច្ឆន្ទំ បជហន្តោ នេក្ខម្មេន ចរតិ។ ព្យាបាទំ បជហន្តោ អព្យាបាទេន ចរតិ…បេ… សព្វកិលេសេ បជហន្តោ អរហត្តមគ្គេន ចរតិ។

ឈានវិមោក្ខោតិ នេក្ខម្មំ ឈាយតីតិ – ឈានំ។ កាមច្ឆន្ទំ ឈាបេតីតិ – ឈានំ។ ឈាយន្តោ មុច្ចតីតិ – ឈានវិមោក្ខោ។ ឈាបេន្តោ មុច្ចតីតិ – ឈានវិមោក្ខោ។ ឈាយន្តីតិ ធម្មា។ ឈាបេន្តីតិ កិលេសេ។ ឈាតេ ច ឈាបេ ច ជានាតីតិ – ឈានឈាយី [ឈានវិមោក្ខោ (ស្យា។) អដ្ឋកថា ឱលោកេតព្វា]។ អព្យាបាទោ ឈាយតីតិ ឈានំ។ ព្យាបាទំ ឈាបេតីតិ – ឈានំ…បេ… អាលោកសញ្ញា ឈាយតីតិ – ឈានំ។ ថិនមិទ្ធំ ឈាបេតីតិ – ឈានំ…បេ… អរហត្តមគ្គោ ឈាយតីតិ – ឈានំ។ សព្វកិលេសេ ឈាបេតីតិ – ឈានំ។ ឈាយន្តោ មុច្ចតីតិ – ឈានវិមោក្ខោ។ ឈាបេន្តោ មុច្ចតីតិ – ឈានវិមោក្ខោ។ ឈាយន្តីតិ – ធម្មា។ ឈាបេន្តីតិ – កិលេសេ។ ឈាតេ ច ឈាបេ ច ជានាតីតិ – ឈានឈាយី។

៣៧។ ភាវនា អធិដ្ឋានំ ជីវិតន្តិ កាមច្ឆន្ទំ បជហន្តោ នេក្ខម្មំ ភាវេតីតិ – ភាវនាសម្បន្នោ។ នេក្ខម្មវសេន ចិត្តំ អធិដ្ឋាតីតិ – អធិដ្ឋានសម្បន្នោ។ ស្វាយំ ឯវំ ភាវនាសម្បន្នោ អធិដ្ឋានសម្បន្នោ សមំ ជីវតិ, នោ វិសមំ; សម្មា ជីវតិ, នោ មិច្ឆា; វិសុទ្ធំ ជីវតិ, នោ កិលិដ្ឋន្តិ – អាជីវសម្បន្នោ។ ស្វាយំ ឯវំ ភាវនាសម្បន្នោ អធិដ្ឋានសម្បន្នោ អាជីវសម្បន្នោ យញ្ញទេវ បរិសំ ឧបសង្កមតិ – យទិ ខត្តិយបរិសំ យទិ ព្រាហ្មណបរិសំ យទិ គហបតិបរិសំ យទិ សមណបរិសំ – វិសារទោ ឧបសង្កមតិ អមង្កុភូតោ។ តំ កិស្ស ហេតុ? តថា ហិ សោ ភាវនាសម្បន្នោ អធិដ្ឋានសម្បន្នោ អាជីវសម្បន្នោ។

ព្យាបាទំ បជហន្តោ អព្យាបាទំ ភាវេតីតិ – ភាវនាសម្បន្នោ…បេ… ថិនមិទ្ធំ បជហន្តោ អាលោកសញ្ញំ ភាវេតីតិ – ភាវនាសម្បន្នោ…

ເປ... ອຸທ຺ທຈ຺ຈໍ ປຊຫເນ຺ຕາ ອວິເກ຺ຂປໍ ກາເຣາຕີຕິ – ກາຍກາຍນຸປສ຺ສເນ຺ຕາ...ເປ... ວິຈິກິຈ຺ຉໍ ປຊຫເນ຺ຕາ ຘມ຺ມວວຕ຺ຖານໍ ກາເຣາຕີຕິ – ກາຍກາຍນຸປສ຺ສເນ຺ຕາ...

ເປ... ອວິຊ຺ຊໍ ປຊຫເນ຺ຕາ ວິຊ຺ຊໍ ກາເຣາຕີຕິ – ກາຍກາຍນຸປສ຺ສເນ຺ຕາ...ເປ... ອຣຕິໍ ປຊຫເນ຺ຕາ ປາເມາຊ຺ຊໍ ກາເຣາຕີຕິ – ກາຍກາຍນຸປສ຺ສເນ຺ຕາ...ເປ... ນີວຣເຓ ປຊຫເນ຺ຕາ ປຐມໍ ຌານໍ ກາເຣາຕີຕິ – ກາຍກາຍນຸປສ຺ສເນ຺ຕາ...ເປ... ສພ຺ພກິເລເສ ປຊຫເນ຺ຕາ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄໍ ກາເຣາຕີຕິ – ກາຍກາຍນຸປສ຺ສເນ຺ຕາ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ຈິຕ຺ຕໍ ອຘິຏ຺ຐາຕີຕິ – ອຘິຏ຺ຐານນຸປສ຺ສເນ຺ຕາ ຍ຺ວາຍໍ ໂຈ ກາຍກາຍນຸປສ຺ສເນ຺ຕາ ອຘິຏ຺ຐານນຸປສ຺ສເນ຺ຕາ ນຍໍ ຊີວຕິ, ເຕາ ຈີນຍໍ; ນຍາ ຊີວຕິ, ເຕາ ຍິຏ຺ຐາ; ຈີນຸກ຺ຂໍ ຊີວຕິ, ເຕາ ກິລິຏ຺ຕ຺ຕາ – ອາຊີວນຸປສ຺ສເນ຺ຕາ ຍ຺ວາຍໍ ໂຈ ກາຍກາຍນຸປສ຺ສເນ຺ຕາ ອຘິຏ຺ຐານນຸປສ຺ສເນ຺ຕາ ອາຊີວນຸປສ຺ສເນ຺ຕາ ຍຕ຺ຕາເຕຈ ປຣິນໍ ວຸປສຕ຺ຕຍຕິ – ຍທິ ຕຕ຺ຕິຍປຣິນໍ ຍທິ ເວາທ຺ຣຸໂຕປຣິນໍ ຍທິ ຄຫປຕິປຣິນໍ ຍທິ ສຍໂຕປຣິນໍ – ຈິສາຣເທາ ວຸປສຕ຺ຕຍຕິ ອຍຕ຺ກຸເຕາ ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ຕຍາ ຫິ ເນາ ກາຍກາຍນຸປສ຺ສເນ຺ຕາ ອຘິຏ຺ຐານນຸປສ຺ສເນ຺ຕາ ອາຊີວນຸປສ຺ສເນ຺ຕາຕິ

ຍາຕິກາກຍາ ຄິຏ຺ຐິຕາ

ປຕ຺ຕາຈເກ຺ກາ ຕຕິເຍາ

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ –

ປຕ຺ຕາ ຖຸຕ຺ຕິ ອກິນຍເຍາ, ຈິເຈເກາ ຈຣິຍປຕ຺ຕເຍາ;

ປາຕິຫາຣິ ນຍສີສິ, ນຕິປຏ຺ຐາຕາ ຈິປສ຺ສຕາ;

ຕຕິເຍ ປຕ຺ຕາຈກ຺ກຍິ຺ຍາຕິກາຍ ຈ ເຕ ຕສາຕິ

ຍຫາຈເກ຺ກາ ຍຸກເຣຍ຺ຍາ, ປຕ຺ຕາຈເກ຺ກາ ຈ ກາຍເຕາ;

ຕເຍາຈ ຈກ຺ກາ ຖຸຍຍິ຺ຕິຈເກ຺ກາ ຍສ຺ສ ຈິເກ຺ກຸເປາ (ຍ຺ຍາ ກ)], ປຕິສຸກ຺ກາປກເຣເຫາ

ອຄຕ຺ຕຄຍຍເກ຺ກຸ, ກຸຍ຺ຍິເຣາ ສາກຣຸປເຍາ;

ຄກຸຕ຺ຕາ ຕາເຣາກາກິຕ຺ຕໍ, ຮຸເລາ ຂາຕສ຺ສເຣາ ຍຍາ;

ກຍິກາຄຸ ຈິສາລິຍ, ເຍາກີຄ ຍາກຫເຂາຕຄຕ຺ຕິ

ບຣິ ສຍຸກ຺ຄາຍກ຺ກປາໂຢ຺ຊ ຕິຖິ ທາ